baba

Mario Puzo

BİRİNCİ KİTAP

BİRİNCİ BÖLÜM

AMERİGO Bonasera New York Üçüncü Ağır Ceza Mahkemesinin salonunda oturmuş, adaletin yerine getirilmesini bekliyordu, kızınız insafsızca yaralayan onun şerefiyle oynayan kişilerden adaletin eliyle intikam almış olacaktı.

İnsana ürküntü verecek kadar iriyarı bir adam olan yargıç kara cübbesinin kollarını yukarı sıvadı; sanki kürsünün önünde duran iki delikanlıyı dövmeye hazırlanıyordu. Yüzü açık bir nefretle buz gibiydi. Amerigo Bonasera olup bitende hatalı bir yan sezinliyor, ama hatanın ne olduğunu bir türlü anlayamıyordu.

"Bir serseri gibi davrandınız." dedi yargıç sert bir sesle. "Evet, evet" diye düşündü Amerigo Bonasera Hayvanlar. İtoğlu itler. Alabros kesilmiş parlak saçları tertemiz yıkanmış yakışıklı yüzleriyle iki delikanlı başlarını önlerine eğmişler, saygılı, yaptıklarından pişman gibi duruyorlardı.

Yargıç konuşmasını sürdürdü : "Ormanda yaşayan aç kurtlar gibi davrandınız. Zavallı kızın ırzına geçmediğiniz için kendinizi şanslı sayın. Yoksa sizi yirmi yıl hapse mahkûm ederdim." Yargıç sustu. Kalın kaşlarının altındaki gözleri, solgun yüzlü Amerigo Bonasera'dan yana kaydı, sonra bakışlarını, önündeki soruşturma raporlarına çevirdi. Kaşları çatıldı. Kendi isteği dışında bir karara varmış gibiydi, omuzlarını silkti.

"Ama gençliğiniz temiz siciliniz, iyi aile çocukları oluşunuz, bir de yasaların intikam peşinde koşmasından ötürü sizi üç yıl ağır hapse mahkûm ediyorum. Karar tecil edilmiştir."

Amerigo Bonasera, bütün benliğini kaplayıp taşan nefret ve hayal kırıklığını, kırk yıllık işi olan ölü gömücülüğün verdiği ustalıkla gizlemesini bildi. Kırılan çenesi tellerle bağlanan güzel, gencecik kızı hâlâ hastanede yatıyordu, şimdi bu iki hayvan serbest bırakılıyordu ha? Gülünçtü bütün bunlar. Mutlu ana babaların sevgili çocuklarının çevresinde toplanışlarına baktı. Ah, işte hepsi de mutluydular artık, gülünmüyorlardı.

Acı safra, boğazından yükseldi, dişlerinin arasından kapkara bir biçimde taşıverdi sanki. Bonasera beyaz keten mendilini dudaklarına götürdü. İki

delikanlı memnun ve mutlu, ellerini kollarını sallayarak önünden geçerken öylece durdu.

Hayvanların ana babaları da geliyorlardı şimdi; Amerigo Bonasera yaşlarında iki erkekle iki kadın; onların giyimleri daha Amerikalıydı. Bonasera'ya utançla baktılar, yine de bu bakışlarda soğuk, zafer dolu garip bir meydan okuyuş vardı.

Amerigo Bonasera kendini tutamadı, aradaki geçide doğru eğildi. Boğuk bir sesle, "Siz de benim şimdi ağladığım gibi ağlayacaksınız" diye haykırdı. "Çocuklarınız beni nasıl ağlattıysa, ben de sizi öyle ağlatacağım." Beyaz mendilini gözlerine tutmuştu şimdi. Arkadan gelen savunma avukatları, ana babalarını korumak ister gibi geçide yönelen iki delikanlıyı da aralarına alarak müvekkillerini öne doğru ittiler, iriyarı bir mübaşir Bonasera'nın yolunu tıkadı. Oysa bütün bunlar hiç de gerekli değildi.

Amerika'da geçirdiği yıllar boyunca Amerigo Bonasera yasalara ve düzene güvenmiş, bu yüzden de iyi para kazanmıştı. Şimdi beyninin nefretle dumanlanmasına, hemen bir tabanca alıp iki delikanlıyı öldürme düşüncesinin kafatasını tırmalamasına rağmen Bonasera hâlâ hiç bir şey anlamayan karısına döndü, durumu anlattı : "Bizi aptal yerine koydular." Sustu. Sonra kararını verdi; bunun kendisine neye mal olacağından korkmuyordu artık. "Adaletin yerini bulması için dizlerimin üzerinde sürüne sürüne Don Corleone'ye gitmeliyiz."

Los Angeles'te, gösterişli eşyalarla döşeli bir otel dairesinde her kıskanç koca gibi kafayı tütsülemişti. Kırmızı kadife kanapenin üzerine uzanmış viskiyi doğrudan doğruya elindeki şişeden içiyor, içkinin tadını gidermek için ağzını su ve buz parçalarıyla dolu kristal kâseye daldırıyordu. Saat sabahın dördüydü. Eve döndüğünde orospu karısını öldürmek üzerine sarhoşlara özgü hayaller kuruyordu. Tabii kadın dönerse. Eski karısına telefon edip çocuklarını sorması için vakit çok geçti. Meslek hayatı tepe taklak olduğundan eski dostlarından birini aramak da ağırına gidiyordu. Bir zamanlar Johnny Fontane tarafından sabahın dördünde aranmak onların hoşuna giderdi ama, şimdi dostlarını sıktığının farkındaydı. Yükselişi sırasında Johnny Fontane'nin dertlerinin Amerika'nın en büyük kadın yıldızlarından bazılarına çekici geldiğini düşününce kendi kendine gülümsemekten edemedi.

Viski şişesinden içkisini yudumlarken karısının anahtarının, kilitte döndüğünü duydu, ama kadın odaya girip, önünde duruncaya dek içkisini içmeye devam etti. Meleklere benzeyen yüzü, anlamlı menekşe rengi gözleri, zarif hatlı ama son derece biçimli vücuduyla bu kadın Johnny Fontane için öyle güzeldi ki. Kadının güzelliği, beyaz perdede olduğundan daha abartılıyor, ruhsallaştırıyordu. Dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca erkek Margot Ashton'un yüzüne âşıktı. Onu beyaz perdede görebilmek için para ödüyorlardı.

"Hangi cehennemdeydin?" diye sordu Johnny.

"Orospuluktaydım", dedi kadın.

Oysa Johnny'nin ne kadar sarhoş olduğunu anlayamamıştı. Genç adam masanın üzerinden atladı, kadını boynundan yakaladı. Ama o sihirli yüzü, sevimli menekşe rengi gözleri yakından görünce öfkesi söner gibi oldu, çaresiz kalakaldı. Kadın onunla alay eder gibi gülümsemek hatasına düştü; erkeğinin yumruğunun sıkıldığını gördü. "Johnny!" diye haykırdı, "yüzüme vurma. Film çeviriyorum."

Gülüyordu Margot Ashton, Johnny karnına bir yumruk indirdi. Kadın yere yuvarlandı. Johnny üzerine attı kendini. Soluk almaya çalışan kadının nefis kokusunu duyuyordu. Kollarına, ipek gibi güneşten yanmış bacaklarının kalça kısımlarına vurdu. Johnny onu, eskiden New York'un Hell Kitchen semtinde sert, kabadayı bir delikanlıyken kendinden küçük yaramazları dövdüğü gibi dövüyordu. Kırık diş, sürekli yara izi bırakmayacak türden, can yakan bir dayaktı bu.

Yine de yeteri kadar sert vurmuyordu. Vuramazdı. Kadın ona bakıp kıkır kıkır gülüyordu. Kollarını bacaklarını iki yana açmış, işlemeli giysisi kalçalarına dek sıyrılmıştı. Hem gülüyor, hem de Johnny'yi :

"Haydi, haydi, yap artık şu işi," diye tahrik ediyordu, "asıl isteğin bu "

Johnny Fontane ayağa kalktı. Yerde yatan kadından nefret ediyordu. Ama Margot Ashton'un güzelliği sihirli bir kalkan gibiydi. Kadın yerde döndü, bir dansöz kıvraklığıyla ayağa kalktı. Çocukça, gülünç bir dansa başladı. Bir yandan da, "Johnny beni asla incitmez, asla incitmez, "diye şarkı söylüyordu. Sonra kendini toparladı, üzüntülü bir sesle : "Zavallı budala," dedi "sanki çocukmuşum gibi dövüyorsun beni. Ah Johnny, hayatın boyunca romantik, sersem bir domuz olmaktan kurtulamayacaksın.

Sevişmen bile çocuk gibi. Hâlâ bir zamanlar söylediğin bayıltıcı şarkılar gibi sevişiyorsun." Başını salladı. "Zavallı Johnny. Elveda, Johnny." Yatak odasına geçti. Johnny anahtarın kilitte döndüğünü duydu.

Johnny yere oturdu; elleriyle yüzünü kapamıştı. Utanç veren, aşağılayıcı bir duygu bütün benliğini kaplamıştı. Bir süre sonra Hollywood bataklığında yaşamasını sağlarken inatçılığıyla telefona uzandı. Kendisini havaalanına götürecek bir arabanın yollanmamı istedi. Onu kurtarabilecek bir tek kişi vardı. New York'a dönecekti. Gereksindiği güce, akla ve hâlâ güvendiği sevgiye sahip olan tek kişiye dönecekti, vâftiz babası Don Corleone'ye gidecekti.

Büyük İtalyan ekmekleri gibi gevrek ve tombul olan fırıncı Nazorine, üstü başı hâlâ una bulanmış bir halde karısına sert sert baktı. Enzo kolunda yeşil bandı bulunan savaş esirlerine has üniformasını giymişti. Bu olay yüzünden Governor's island'a geç kalacağım diye ödü kopuyordu. Amerikan Ekonomisini kalkındırmak için her gün kamptan çıkan binlerce İtalyan savaş esirinden biri olarak, çalışma izninin kaldırılacağı korkusuyla titriyordu hep. Bu yüzden şimdi oynanan bu küçük güldürünün onun için önemi büyüktü.

Nazorine, öfkeyle, "Ailenin şerefini lekeledin mi?" iye sordu. "Kızıma, seni daima hatırlayacağı küçük bir paket hediye ettin mi? Ne de olsa artık savaş ona erdi, Amerika'nın seni, kıçına bir tekme vurup Sicilya'daki haydutlarla dolu köyüne yollayacağını biliyorsun."

Bodur, ama güçlü kuvvetli bir delikanlı olan Enzo elini kalbinin üzerine koydu. Adeta gözyaşları içine ama zekice, "Patron," dedi. "Meryem Ana üzerine yemin ederim ki bana gösterdiğiniz iyiliği kötüye kullanmaya kalkışmadım. Kızınızı saygıyla seviyorum. Benimle evlenmesini dürüstçe istedim. Buna hakkım olmadığını biliyorum. Ama beni İtalya'ya yollarlarsa bir daha Amerika'ya dönemem. Katherine'le asla evlenemem."

Nazorine'nin karısı Filomena, sorunun özüne parmağını bastı : "Bırak bu saçmalıkları," dedi şişman kocasına, "ne yapman gerektiğini biliyorsun. Enzo’yu burada tut, Long Island'daki yeğenlerimizin yanına yolla onu."

Katherine ağlıyordu. Şimdiden şişmanlamıştı, gösterişsiz bir kızdı, üst dudağında da kıllar çıkıyordu. Enzo kadar yakışıklı bir koca, gizli yerlerine onun kadar saygılı bir aşkla el atan başka bir erkek bulamayacağı

kuşkusuzdu. "Ben de gidip İtalya'ya yerleşeceğim." diye bağırdı babasına. "Enzo'yu burada tutmazsan kaçacağım."

Nazorine, kızma kurnazca baktı. Doğrusu ateşli bir parçaydı bu kız. Enzo tezgâhtaki sepetleri fırından henüz çıkan sıcak ekmeklerle doldurmak için geçerken Katherine'in tombul kalçalarını erkeğin önüne sürdüğünü görmüştü. Gerekli adımlar atılmadığı takdirde çapkının sıcak ekmeği kızının fırınına süreceğini düşündü Nazorine, Enzo Amerika'da tutulmalı, Amerikan vatandaşı yapılmalıydı. Böyle bir işi başarabilecek tek kişi vardı: Vaftiz Babası, Don Corleone.

Bütün bu insanlar ve daha başkaları Miss Costanzia Corleone'nin düğünün 1945 Ağustosunun son cumartesi günü yapılacağını bildiren kabartma yazılı davetiyeler aldılar. Gelinin babası Don Vitto Corleone şimdi Long Island'daki büyük bir evde oturuyordu, yine de eski dostlarını ve komşularını asla unutmazdı. Düğün bu evde yapılacak, eğlenceler bütün gün sürecekti. Unutulmayacak bir gün yaşanacaktı, kuşkusuz, Japon Amerikan savaşı henüz sona ermişti; bu yüzden orduda çarpışan çocuklar için duyulan endişe eğlenceleri gölgelemeyecekti. İşte insanların sevinçlerini göstermek için gereksindikleri şey böyle bir düğündü.

Böylece, sözü edilen bu cumartesi sabahı Don Corleone'nin dostları ona şeref vermek için ' New York'tan akın akın gelmeye başladılar. Yanlarında renkli zarflar vardı, çok değil. Her zarfın içinde verenin adı yazılı bir kart ve "Baba" larına duydukları saygının derecesini gösterecek olan para vardı. Gerçekten hak edilmiş bir saygıydı bu.

Don Vito Corleone herkesin yardım istemek için başvurduğu, kimseyi de hayal kırıklığına uğratmayan bir kişiydi. Boş vaatlerde bulunmaz, ya da çaresiz kaldığını elinin kolunun bağlı olduğunu söyleyerek kaçamak cevaplar vermezdi. Dostu olmanıza, hatta yaptığı iyiliğin karşılığını ödemenize bile lüzum yoktu. Yalnız bir tek şey istenirdi. Sizin, kendinizin onun dostu olduğunu bildirmeniz. O zaman yardım isteyen kişi ne kadar yoksul, ne kadar güçsüz olursa olsun Don Corleone onun dertlerini kendine dert edinirdi. O kişinin derdini çözümlemek için elinden geleni yapardı. Karşılığında ne mi elde ederdi? Dostluk, saygıdeğer 'Don' sıfatı, bazen de daha sevgi dolu bir sözcük 'Vaftiz Babası'. Ara sıra, asla bir çıkar karşılığı değil, yalnız duyulan saygıyı belirtmek için gösterişsiz bir armağan, evde yapılmış bir galon şarap, Noel'de masasını süsleyecek bir sepet biberli

taralles alırdı. Ona, borçlu olduğunuzu bilmeniz, sırası gelince Don Corleone'nin sizden küçük bir ricada bulunacağını unutmamanız yeterdi.

Şimdi bu büyük günde, kızının düğün gününde, Don Vito Corleone tek tek tanıdığı, güvendiği konuklarını karşılamak için Long Beach'deki evinin kapısında duruyordu. Konuklarının çoğu hayattaki başarılarını, servetlerini Baba'ya borçluydular, böyle mutlu bir günde ona 'Vaftiz Babamız' demekten çekinmiyorlardı. Düğünde hizmet eden kişiler bile Don'un arkadaşlarıydı. Barmen düğünde içilecek bütün içkileri sağlayan, ayrıca buna içki hazırlamaktaki ustalığını da ekleyen eski bir yoldaştı. Garsonlar Don Corleone'nin oğullarının arkadaşlarıydı. Bahçedeki piknik masalarının üzerindeki yemekleri Baba'nın karısıyla arkadaşları pişirmişti, bir dönümlük bahçe gelinin çocukluk arkadaşları tarafından süslenmişti.

Don Corleone yoksul, zengin, nüfuzlu yahut gösterişsiz konuklarını ayırım yapmaksızın, dostlukla karşılıyordu. Hiç kimseyi küçümsemezdi, bu onun en belirgin özelliğiydi. Konuklar da onun smokini içinde ne kadar yakışıklı göründüğünü, kim olduğunu bilmeyen birinin Baba'yı damat sanacağını söylüyorlardı.

Kapıda, Baba'yla birlikte üç oğlundan ikisi duruyordu. Santino adıyla vaftiz edilen ama babasından başka herkes tarafından Sonny diye çağrılan en büyük oğlunu yaşlı İtalyanlar kuşkuyla, gençlerse hayranlıkla süzüyorlardı. Sonny Corleone, İtalyan asıllı ilk kuşaktan bir Amerikalı olarak gerektiğinden uzun boyluydu, üstelik kısa kesilmiş kıvırcık saçları onu olduğundan daha da uzun boylu gösteriyordu. Yüzü aşk ilahı Cupid'in yüzünün kabacasıydı, hatları düzgündü ama yay biçimindeki dudaklarında şehvetli, gamzeli çenesinde de edepsizce bir anlam vardı. Bir boğa kadar güçlü kuvvetliydi. Doğanın ona çok cömert davrandığı, bu yüzden zavallı karısının yataktan, sanki bir işkence aracıymış gibi korktuğu herkesçe bilinen bir gerçekti. Yetişme çağında kötü evlere gitti, en kaşarlaşmış ve korkusuz orospuların bile oğlanın o kocaman cinsel organını dehşetle inceledikten sonra çift ücret istedikleri kulaktan kulağa fısıldanırdı.

Burada, düğün şöleninde iri kalçalı, geniş ağızlı bazı genç kadınlar Sonny'yi hiç çekinmeden anlamlı bakışlarla tepeden tırnağa süzüyorlardı. Oysa böyle özel bir günde boşuna uğraşıyor, zaman kaybediyorlardı. Karısının ve üç çocuğunun orada bulunmasına rağmen Sonny Corleone'nin kız kardeşinin nedimesi Lucy Mancini'yle ilgili tasarıları vardı. Bu genç kız

pembe giysisi, simsiyah saçlarında çiçeklerden bir taçla bahçedeki masalardan birinde oturuyordu. Son hafta yapılan düğün provaları sırasında Sonny ile flört etmiş, daha o sabah mihrabın önünde genç adamın elini sıkmıştı. Bir genç kız bundan daha fazlasını yapamazdı.

Lucy Mancini için Sonny Corleone'nin, babası gibi büyük bir adam olmamasının önemi yoktu. Sonny Corleone güçlüydü, cesurdu, cömertti. Kalbinin cinsel organı kadar büyük olduğu kabul edilmişti. Ovsa Sonny de babasının alçak gönüllülüğü, temkinli hali yoktu, tersine sık sık yanlış kararlar vermesine yol açan ve çabucak kabarıveren ateşli bir yaradılıştaydı. Babasının yerini alacağından çok kişinin şüphesi vardı ama yine de Sonny Baba'nın en büyük yardımcısıydı.

Don Corleone'nin ikinci oğlu, Fred yahut Fredo diye anılan Frederico her İtalyan'ın azizlerden dileyeceği türden bir evlâttı. Sadık, saygılı, görev severdi. Otuz yaşlarında olmasına rağmen hâlâ annesinin babasının evinde oturuyordu. Kısa boylu, güçlü kuvvetliydi, yakışıklı değildi ama Aileye özgü Cupid'in kafa, yapısına ve şehvetli yay biçimi dudaklara sahipti. Yalnız Fred'de bu dudaklar şehvetli değil, granit gibi sert ve duygusuzdu. Biraz sert eğilimli olmasına rağmen babasının desteğiydi; ona asla karşı koymaz, kadınlarla ayyuka çıkacak ilişkiler kurarak babasını asla zor durumda bırakmazdı.

Bütün bu erdemlere rağmen onda da insanlara liderlik edebilmesi için gerekli hayvanca güçten, kişisel çekicilikten eser yoktu. Aile işinin başına Fred'in geçeceği düşünülmüyordu.

Üçüncü oğlu Michael Corleone babasıyla iki ağabeyinin yanında değildi, bahçenin en tenha köşesindeki masalardan birinde oturuyordu. Oysa orada bile aile dostlarının ilgisinden uzak kalmıyordu.

Michael Corleone Baba'nın en küçük emirlerine karşı gelen tek oğluydu. Baba'nın diğer çocuklarından ki güç, Cupid'i andıran yuvarlak yüz onda yoktu. Saçları kapkaraydı, kıvırcık değil tersine düzdü. Hani ancak bir kızda güzel durabilecek duru, zeytin rengi bir teni vardı. Zarif ve yakışıklıydı Michael Corleone. Hatta bir zamanlar, Baba küçük oğlunun erkekliğinden bile kuşkulanmıştı. Oysa bu can sıkıcı durum Michael on yedi yaşına bastığında sona ermişti.

Şimdi, Baba'nın küçük oğlu bahçenin en uzak köşesinde oturuyor, babasına ve ailesine karşı tutumunu açıkça belirtiyordu. Yanında, adı dillerde dolaşan şimdiye dek hiç kimsenin görmediği Amerikalı kız vardı. Tabii Michael onu, ailesi de dahil, herkese tanıtarak gerekli saygıyı göstermekten geri kalmamıştı. Hiç beğenmemişlerdi kızı. İpincecikti, çok sarışındı, yüzünde bir kadın için kusur sayılabilecek zekice bir anlam, davranışlarında da alabildiğine bir serbestlik vardı. Adı da kulaklarına pek yabancı gelmişti. Kay Adams'dı adı. Eğer kız, ailesinin Amerika'ya iki yüz yıl önce gelip yerleşmiş olduğunu, adının da bir özellik taşımadığını söylese mutlaka omuz silkip geçerlerdi.

Herkes Baba'nın küçük oğluna belirli bir ilgi göstermediğinin farkındaydı. Michael savaştan önce Baha'nın en sevdiği oğluydu, zamanı gelince ailenin işini omuzlarına yükleneceği belliydi. Büyük Don'un sessiz gücüne, zekâsına, insanlar üzerindeki kendiliğinden saygı uyandıran doğuştan gelen içgüdülerine sahipti. Oysa İkinci Dünya Savaşı başlayınca, Michael Corleone Deniz Kuvvetlerine gönüllü yazılmıştı. Bunu yaparken de babasına savaşa katılmaması için verdiği emre karşı gelmişti.

Küçük oğlunun, kendisine tümüyle yabancı bir ülkenin hizmetinde ölmesine ne niyeti, ne de arzusu vardı Don Corleone'nin. Doktorlara rüşvet verilmiş, gizli hazırlıklar yapılmıştı. Gerekli tedbirlerin alınması için kucak dolusu para harcanmıştı. Oysa Michael yirmi bir yaşındaydı, isteği dışında hiç bir şey yapılamazdı. Deniz Kuvvetlerine katılmış, Pasifikte savaşmıştı. Yüzbaşı olmuş, madalyalar kazanmıştı. 1944 yılında Life dergisinde bir resmi yayınlanmış, kahramanlıkları üzerine resimli bir yazı çıkmıştı. Bir dost Don Corleone'ye dergiyi göstermişti (ailesi buna cesaret edememişti çünkü) : Baba yüzünü tiksintiyle buruşturmuş, "Tuh yabancılar için kahramanlıklar yapıyor," demişti.

Michael Corleone 1945 yılının ilk aylarında aldığı bir yara sonucu terhis edildiğinde babasının bunda parmağı olduğundan habersizdi. Birkaç hafta evde kalmış, sonra kimseye danışmadan New Hampshire'nin Hanover kentindeki Dortmouth üniversitesine yazılarak baba ocağını terketmişti. Şimdi kızkardeşinin düğününde bulunmak, gelecekte evleneceği soluk Amerikan bebeğini onlara göstermek için dönüp gelmişti.

Michael Corleone, konukların en ilginç olanları üzerine küçük hikâyeler anlatarak Kay Adams'ı eğlendirmeye çalışıyordu. Genç kızın bu insanları

çekici bulması Michael'i eğlendiriyor, onun görmediği bilmediği her şeye duyduğu derin ilgiyle kendinden geçiyordu. Sonunda Kay'in dikkati, evde yapılma şarapla dolu tahta bir fıçının çevresinde toplanmış bir kaç erkek üzerine yöneldi. Bunlar Amerigo Bonasera, fırıncı Nazorine, Antony Coppola ile Luca Brasi idi. Genç kız işlek zekâsıyla bu erkeklerin hiç de mutlu görünmediklerine işaret etti. Michael gülümsedi.

"Hayır, değiller." dedi, "babamla özel olarak görüşecekleri zamanı bekliyorlar. Babamdan isteyecekleri şeyleri olmalı." Gerçekten de dört erkeğin bakışlarının sürekli olarak Baba'yı izlediğini görmek hiç zor değildi.

Don Corleone, konuklarını karşılarken büyük siyah bir Chevrolet araba gelip yolun karşı tarafında durdu, önde oturan iki kişi ceketlerinin cebinden not defterlerini çıkarıp gizlemeye çalışmadan evin çevresindeki arabaların numaralarını almaya başladılar. Sonny babasına döndü: "Bu adamlar polis galiba." dedi.

Don Corleone omuz silkti: "Sokak bana ait değil, istediklerini yapabilirler," dedi.

Sonny'nin yuvarlak yüzü öfkeden kıpkırmızı kesildi. "Bu iğrenç heriflerin hiç bir şeye saygıları yok" Evin merdivenlerinden inip sokağı geçti, arabanın durduğu yere geldi. Başını şoför yerinde oturan adama doğru öfkeyle uzattı. Kılı bile kıpırdamayan adam cüzdanını açarak yeşil kimlik kartını gösterdi. Sonny bir şey söylemeden geri çekildi. Yere öyle bir tükürdü ki balgam arabanın arka kapısına değdi, Sonny oradan uzaklaştı. Şoförün yerinden fırlayıp peşinden geleceğini ummuştu ama, böyle bir şey olmadı. Evin merdivenlerine varınca, "FBI'nin adamları," dedi, "bütün arabaların numaralarını alıyorlar. Pis serseriler."

Don Corleone onların kim olduklarını biliyordu. En yakın ve samimî dostlarına, düğüne kendi arabalarıyla gelmemeleri öğütlenmişti. Oğlunun aptalca davranışını onaylamamıştı ama, yine de bu gösterinin yararı vardı. Böylece polisler beklenmediklerine, kendilerine karşı tedbir alınmadığına inanmışlardı. Don Corleone ise olaya hiç sinirlenmemişti. Uzun süreden beri, toplumun insanlara, katlanmaları zorunlu hareketlerde bulunduğunu bildirdi. Hele en basit kişinin bile, gözünü açmayı unutmadıkça en güçlüden öç alma fırsatını bir gün bulacağından kesinlikle emin olması bu hareketlere

gönül rahatlığıyla katlanmasını sağlardı. Bu güven, arkadaşlarının hayranlık duyduğu alçak gönüllülüğünü yitirmemesine yardım ediyordu.

Şimdi evin arka tarafındaki bahçede dört kişilik orkestra çalıyordu. Bütün konuklar gelmişti. Don Corleone davetsiz misafirleri aklından çıkardı. İki oğluyla birlikte düğüne katılmak üzere içeri girdi.

Büyük bahçede yüze yakın konuğun bir bölümü çiçeklerle bezenmiş tahta pistte dans ediyor, bakılan da baharatlı yiyecekler, evde yapılma kırmızı şarap şişeleriyle tepeleme dolu uzun masalarda oturuyorlardı. Gelin Connie Corleone yerden bir parça yükselmiş özel masasına damat, baş nedimesi, nedimeleri ve teşrifatçılarıyla birlikte debdebe içinde kurulmuştu. Eski İtalyan geleneklerine uygun düğünlerin görünüşüydü bu. Gelinin zevkine göre değildi ama, Connie koca seçiminde babasını hiç de hoşnut bırakmadığından onu memnun etmek için böyle bir köy düğünü yapılmasına razı olmuştu.

Güvey Carlo Rizzi, Sicilyalı bir babayla sarı saçlarını, mavi gözlerini aldığı Kuzey İtalyalı bir anneden doğma yarı melez sayılabilecek bir delikanlıydı. Annesiyle babası Nevada'da oturuyordu. Küçük bir suçtan dolayı polisle başı derde girince Nevada'dan uzaklaşmak zorunda kalmış, New York'ta Sonny Corleone ile, dolayısıyla da kızkardeşiyle tanışmıştı. Tabiî Don Corleone güvendiği arkadaşlarını Nevada'ya yollamıştı, bunlar Carlo'nun suçunun bir gençlik budalalığı olduğunu, önemsenmeyeceğini, polis kayıtlarından kolayca silinerek delikanlının temize çıkarılabileceğini bildirmişlerdi. Sonra Nevada'da Baba'yı çok ilgilendiren kumarhaneler hakkında bilgi de getirmişlerdi. Baba'nın büyüklüğü her şeyden yararlanmayı bilmesinden ileri geliyordu.

Connie Corleone güzel bir kız sayılmazdı, ince yapılı, sinirliydi, sonraki yıllarda aksi, dırdırcı bir kadın olacağı da belliydi. Ama bugün, beyaz gelinliği, heyecanlı kızlığıyla öyle pırılpırıldı ki neredeyse güzel sayılabilirdi. Tahta masanın altından elini Carlo'nun adaleli kalçasının üzerine koymuştu. Yay gibi dudaklarını uzatarak ona bir öpücük yolladı.

Connie, Carlo Rizzi'yi inanılmayacak kadar yakışıklı buluyordu, Carlo eskiden açık havada, çöl havasında çalışmış, ağır işler görmüştü. Bu yüzden kolları adaleli, omuzları çok genişti, smokin ceketinin kumaşını kabartıyordu. Gelinin sevdalı bakışları altında ısınıyor, kendinden geçiyordu. Connie'nin bardağına şarap doldurdu. Sanki bir oyunun baş

artistleriymiş gibi Connie'ye çok nazik davranıyordu. Oysa gözleri gelinin sağ omuzuna asılı, artık tıka basa para zarflarıyla dolan ipek çantaya gidiyordu. Çantada ne kadar para vardı acaba? On bin mi? Yirmi bin mi; Carlo Rizzi gülümsedi. Sadece bir başlangıçtı bu. Ne de olsa soylu bir aileye, damat giriyordu, onu da kanatları altına alacaklardı.

Konuklar arasında parlak, düz saçlı, ufak tefek bir genç adam da ipek çantayı, inceliyordu. Mesleğinin verdiği alışkanlıkla olacak, Paulie Gatto dolgun çantayı nasıl araklayabileceğini düşünmekteydi. Bu düşünceyle eğleniyordu. Oysa çocukların oyuncak tabancalarla tankları devirmeyi hayal edişleri gibi bu da boş masum bir düşünceydi. Tahta pistte genç kızları Tarantella'nın oynak, güçlü nağmelerine uyarak çeviren şişman, orta yaşlı patronu Peter Clemenza'ya baktı. Clemenza çok uzun boylu, çok şişman olmasına rağmen karnı kendisinden genç ve ufak tefek kadınların göğüslerine çarpıyor, bütün konuklar, onu alkışlıyorlardı. Daha yaşlı kadınlar Clemenza'nın kolunu yakalayarak kendilerine kavalyelik etmesini istediler. Gençler saygıyla pistten uzaklaştılar, mandolinin neşeli tıngırtısına uyarak el çırptılar. Sonunda Clemenza kendini kan ter içinde bir sandalyenin üzerine bırakınca Paulie Gatto ona bir bardak buzlu şarap götürdü, geniş alnını ipek mendiliyle sildi. Clemenza şarabı bir yudumda içip bitirirken bir balina gibi oflayıp pufluyordu. Paulie'ye teşekkür edeceği yerde, "Dans hakemi olmayı bırak da işine bak" dedi, çevreyi bir dolaş her şeyin yolunda gidip gitmediğini kontrol et" Paulie kalabalığın arasına karıştı.

Orkestra dinlenmek için pistten indi. Nino Valenti adındaki genç pistte bırakılan mandolinlerden birini aldı. Sol ayağını bir sandalyeye dayadı, açık saçık bir İtalyan aşk şarkısı söylemeye başladı. Yakışıklı bir genç olmasına rağmen devamlı içki içtiğinden yüzü şişti. Şimdi bile sarhoştu. Şarkının açık saçık sözlerini söylerken gözleri devriliyordu. Kadınlar kıkır kıkır gülüşüyor, erkekler her dörtlüğün sonunu şarkıcıyla birlikte tekrarlıyorlardı.

Don Corleone bu tür konularda son derece bağnazdı. Oysa İri yarı karısı diğerleriyle birlikte neşeyle bağırıyordu. Baba kimseye belli etmeden eve girdi. Bunu gören Sonny Corleone gelinin masasına yaklaştı. Lucy Mancini'nin yanına oturdu. Korkulacak bir şey yoktu. Lucy Mancini gelinin masasında pastasının son süslerini yapıyordu. Sonny genç kızın kulağına bir şeyler fısıldadı. Lucy Mancini kalktı. Genç adam bir süre daha oturdu

masada. Sonra o da kayıtsız bir tavırla kalktı. Kalabalığın arasından geçerken konuklardan bir ikisiyle konuştu.

Bütün gözler onları izliyordu. Üç yıllık üniversite öğrenimini görmüş, iyiden iyiye Amerikalılaşmış olan şeref nedimesi Lucy Mancini şimdiden dile düşmüş olgun bir kızdı. Düğün provaları sırasında hep Sonny ile gülüşerek, ona takılarak flört etmişti. Şeref nedimesi olmasının, Sonny'nin de kendisine kavalyelik etmesinin bu hakkı verdiğini düşünmüştü. Lucy Mancini. Şimdi pembe tuvaletinin eteklerini tutarak yapmacık bir gülümseyişle eve girdi; uçar gibi merdivenleri çıkarak banyoya daldı. Orada birkaç dakika kaldı. Dışarı çıktığında Sonny üst katın sahanlığında durmuş, ona işaret ediyordu.

Don Corleone'nin çalışma odasının kapalı pencereleri ardında Thomas Hagen süslü bahçedeki düğünü seyrediyordu. Arkasındaki duvarlar kanun kitaplarıyla doluydu. Hagen, Don'un avukatı, Consigliori yahut danışmanı, aile işlerinde en önemli yeri tutan kişiydi. Baba ile birlikte bu odada pek çok karışık sorun çözümlemişlerdi. Baba'nın eğlenceyi bırakıp eve girdiğini görünce, düğün olsun veya olmasın, yapılacak birtakım işler bulunduğunu anladı. Don kendisini görmeye geliyordu. O sıra Hagen Sonny'nin Lucy Mancini'nin kulağına bir şeyler fısıldayışını, küçük güldürüyü onaylamışlarını da izledi. Yüzünü buruşturdu, durumu Baba'ya bildirip bildirmemeyi düşündü; susması daha doğru olurdu. Masaya yaklaştı; Don Corleone'yle özel olarak görüşebilme izni koparmış kişilerin listesini aldı. Baba içeri girince Hagen ona listeyi uzattı. Yaşlı adam başını salladı. "Bonasera'yı en sona bırak," dedi.

Hagen bahçeye açılan kapıdan çıkarak şarap fıçısının çevresinde toplanmış bulunan ricacılara yaklaştı. Fırıncı şişman Nazorine'ye işaret etti.

Don Corleone, fırıncıya sarıldı. Çocukluklarında İtalya'da birlikte oynamışlar, daima dost olarak büyümüşlerdi. Her paskalya yortusunda Nazorine, Baha'nın evine peynirli kurabiyeler, kabuğu sapsarı kamyon tekerlekleri büyüklüğünde kıymalı börek yollardı. Noelde, ailenin doğum günü partilerinde bol kremalı pastalar Nazorine'nin saygı ve sevgisini iletirdi. Yıllar yılı, iyi yahut kötü günlerde, Nazorine Baha'nın kurduğu fırıncılar birliğine ödeneğini hep vermişti. Karşılığında hiç bir şey istememiş, yalnız savaş yıllarında şeker alabilmek için kara borsa şeker

kuponu ricada bulunacağı zaman gelmişti. Baba da onun isteğini yerine getirmek için sabırsızlıkla bekliyordu.

Fırıncıya bir Di Nobili purosu, bir bardak beyaz Strega şarabı İkram etti; elini cesaret vermek ister gibi omuzuna koydu. Baha'nın alçakgönüllülüğünün bir belirtisiydi bu. Çünkü Baba tecrübeleriyle, birinden yardım istemenin güçlüğünü çok iyi biliyordu.

Fırıncı, kızıyla Enzo'nun hikâyesini anlattı. Enzo Sicilyalı, terbiyeli bir gençti, Amerikan Ordusuna esir düşmüştü. Amerika'ya savaş esiri olarak yollanmıştı, savaş ekonomisinin düzelmesi için çalışmasına izin veriliyordu. Namuslu Enzo ile kapalı bir hayat sürmüş olan Katherine arasında saf, dürüst bir aşk başlamıştı. Oysa artık savaş sona erdiğinden zavallı çocuk İtalya'ya geri yollanacaktı, belki de Katherine aldığı kalp yarasından ölecekti. Kendilerine ancak Don Corleone yardım edebilirdi. Son umutları ondaydı.

Baba, eli fırıncının omuzunda, arkadaşıyla birlikte aşağı yukarı yürüyor, başını anlayışla sallıyordu. Nazorine anlatacaklarını bitirdiğinde Baba ona gülümsedi. "Sevgili dostum," dedi, "bütün kaygılarını bir yana bırak." Sonra ne yapılması gerektiğini bir bir anlatmaya koyuldu. Yörenin Kongre üyesine dilekçe yazılacaktı. Kongre üyesi, Enzo'nun Amerikan vatandaşı olabilmesi için özel bir kanun tasarısı hazırlayacaktı. Tasarı Kongre'de kabul edilecekti elbette. Bir hayli paradan çıkmak gerektiğini de anlattı Don. Şimdiki geçerli fiyat iki bin dolardı. Baba bu işin olacağını garanti ediyor, fiyatı kabulleniyordu. Fırıncı da razı mıydı?

Fırıncı başını kuvvetle salladı. Zaten böyle bir iyiliğin karşılıksız yapılmasını beklemiyordu. Her şey anlaşılmıştı. Kongreden özel bir kanun çıkması ucuza mal olmazdı. Nazorine, Baba'ya teşekkür ederken neredeyse ağlayacak gibiydi. Baba onu kapıya kadar geçirdi; bütün ayrıntıları düzenleyecek, gerekli kâğıtları tamamlayacak kişilerin fırına yollanacağına söz verdi. Fırıncı bahçeye çıkmazdan önce Don Corleone'ye sarıldı.

Hagen, Baba'ya gülümsedi. "Nazirone için iyi bir yatırım olacak, dedi. İki bin dolara hayatı boyunca çalışacak bir yardımcı ve damat elde ediyor." Bir an durdu. "Bu görevi kime vereyim?"

Don Corleone düşünceli düşünceli kaşlarını çattı. "Bizim Paisan'a (*) verme, öteki bölgedeki Yahu diye ver. Ev adreslerini değiştir. Savaş sona

erdiğine göre bu türden başka işler de çıkacak. Washington'da bu gibi işleri yürütecek, fiyatı arttırmayacak daha fazla kişilere ihtiyacımız var." Hagen defterine not aldı. "Kongre üyesi Luteco olmaz. Fischer'i bir dene bakalım."

(*) Paisan: Köylü.

Hagen'in içeri aldığı ikinci konuğun işi pek basitti. Adamın adı Antony Coppola idi. Babanın gençliğinde birlikte demiryollarında çalıştığı birinin oğluydu. Capolla'nın bir pizzacı dükkânı açmak, makineler ve özel fırına kaparo yatırmak için beş yüz dolara ihtiyacı vardı. Borca girmemek amacıyla kredi almak istemiyordu. Baba elini cebine soktu. Bir tomar kâğıt para çıkardı ama, para yetişmedi. Don Corleone onun omuzuna vurdu, özür diler gibi, "Bu gösterişli düğün beni meteliksiz bıraktı," dedi. Hagen'in uzattığı parayı aldı. Elindekilerle birleştirip Anthony Coppola'ya verdi.

Hagen olayı büyük bir hayranlıkla izliyordu. Baba hep cömertliğin içten, yürekten geldiğini belirtmenin doğru olacağını söylerdi. Şimdi borç para verebilmek için bir başkasından ödünç para alması Anthony Coppola'nın gözünde ne büyük bir anlam taşıyordu, ama kaç milyoner kendisi gibi önemsiz bir kişi için canını sıkıntıya sokardı acaba?

Don başını kaldırıp Hagen'e sorar gibi baktı. Ha gen "Listede adı yok ama Luca Brasi de sizinle görüşmek istiyor, dedi. Sizi özel olarak kutlamak arzusundaymış."

İlk kez Baba'nın yüzünde sıkıntılı bir anlam belirdi. "Gerekli mi?" diye sordu.

Hagen omuz silkti. "Luca Brasi'yi siz benden daha iyi tanırsınız. Düğüne davet edildiği için size minnettar. Böyle bir şey beklemiyordu. Galiba minnetini göstermek istiyor."

Don Corleone başını salladı. Luca Brasi'nin içeri alınmasını işaret etti.

Kay Adams bahçede, Luca Brasi'nin yüzündeki şiddetli öfkeyi görerek şaşırmıştı, Michael'den onun kim olduğunu sordu. Michael, Kay'i düğüne belirli bir amaçla getirmişti, onun yavaş yavaş hiç olmazsa fazla sersemlemeden ailenin, daha doğrusu babasının gerçek kimliğini anlamasını istiyordu. Oysa, Kay, şimdiye dek anlattıklarından Baba Don Corleone'nin fazla dürüst sayılmayacak bir iş adamı olduğu anlamını çıkarmıştı. Michael ona gerçeği dolaylı yoldan anlatmaya karar verdi. Luca Brasi'nin yeraltı dünyasının en korkulu kişisi olduğunu anlattı. Başlıca özelliğinin

cinayetlerini tek başına, yardımcısız işlemesi olduğunu söyledi. Bu yüzden yakalanması, suçlanması imkânsızlaşıyordu. Michael yüzünü buruşturarak, "Doğru olup olmadığını bilmem ama babamın arkadaşlarındandır." dedi.

Düğüne geldiğinden beri Kay, ilk kez anlatılanların gerçek anlamını kavramaya başladı. İnanamıyormuş gibi : "Bu tür bir insanın babanın emrinde çalıştığını anlatmak istemiyorsun, değil mi?" dedi.

Ne gereği var bütün bunların, diye düşündü Michael. "Hemen hemen on beş yıl önce." diye açıkça anlatmaya başladı, "birtakım kişiler babamın zeytinyağı ithal eden şirketini kendilerine mal etmek istemişler; Babamı öldürmeye kalkışmışlar. Neredeyse bunu başarıyorlardı da. Luca Brasi peşlerine düşmüş, üzüleceksin belki, ama iki hafta içinde tam altı kişiyi öldürmüş, böylece ünlü zeytinyağı savaşı da sona ermiş" Michael gülümsemesi gereken bir fıkra anlatmış gibi baktı Kay'e.

Kay titredi. "Yani babanı gangsterler mi vurmuş?"

"On beş yıl önce. O zamandan beri işler yolunda gidiyor." Michael gerektiğinden fazla konuştuğunu anlamıştı.

"Beni korkutmak istiyorsun Michael," dedi Kay, "şeninle evlenmemi istemiyorsun." Michael'a gülümsedi. Dirseğiyle böğrüne vurdu. "Doğrusu çok zekisin." diye ekledi.

Michael de gülümsedi. "Bunun üzerine düşünmeni istiyorum."

"Gerçekten altı kişiyi öldürdü mü?"

"Gazeteler öyle yazdı. Ama hiç kimse ispatlayamadı, Luca Brasi üzerine başka bir hikâye var. Kimse anlatmaya yanaşmıyor. Çok korkunç bir şey olmalı ki babam bile şimdiye kadar bundan söz etmedi, Tom Hagen bu hikâyeyi biliyor, ama ona da anlattıramadım. Bir keresinde, "Şu Luca’nın hikâyesini dinlemek için kaç yaşında olmam gerek?" diye Tom'a sordum. "Yüz yaşında," cevabını verdi. Michael şarabından bir yudum aldı. "Korkunç bir hikâye olmalı bu."

Gerçekten de Luca Brasi cehennemdeki şeytanı bile korkutacak türdendi. Kısa boylu, koca kafalı ve tıknazdı, görünüşü bile tehlike çanlarının çalmasına yetiyordu. Yüzü öfkeyle gerilmişti. Gözleri kahverengiydi ama bu renge özgü yumuşaklıktan, tatlılıktan yoksundu, ölüm okunuyordu bakışlarında, ince dudakları kıpkırmızıydı.

Brasi'nin canavarlığı herkeste dehşet uyandırmıştı; Don Corleone'ye olan bağlılığıyla dillere destandı. Zaten Brasi tek başına Baba'nın saltanatını koruyan kalelerden biriydi. Onun gibisi az bulunurdu.

Luca Brasi polisten ürkmez, Luca Brasi toplumdan çekinmez, Luca Brasi Tan’dan, Luca Brasi cehennemden korkmazdı. Benzerlerini sevmez, onlardan da çekinmezdi. Ama seveceği, korkacağı birini Don Corleone'yi seçmişti. Baba'nın huzuruna alınan Luca Brasi Tanrı gibi saydığı adamın karşısında saygıyla durdu. Çekine çekine kutladı; ilk defa artık erkek olmasını dilediğini söyledi. Sonra yeni evlilere armağan olarak hazırladığı dolgun zarfı uzattı.

Demek Luca Brasi'nin derdi buydu. Hagen, Baha'nın tavrının değiştiğini farketti. Brasi'yi bir kralın kullarından birini karşıladığı gibi kabul etmişti, kendisine büyük bir hizmette bulunduğunu, bu yüzden takdir edildiğini Luca Brasi'ye her davranışı, her sözüyle belirtiyordu. Konuğunun verdiği para zarfını alırken en ufak bir şaşkınlık belirtisi göstermedi. Anlamıştı.

Zarfın içindeki paranın herkesin verdiğinden çok daha fazla olduğu kesindi bir kere. Brasi ne kadar para vereceğini kararlaştırmak için uzun uzun düşünmüş, diğerlerinin verecekleri miktarları tahmin etmeye çalışmıştı. Baba'ya karşı en fazla saygıyı, sevgiyi duyduğunu anlatmak için en çok para veren olmak istemişti. Baba armağan üzerinde pek durmadı teşekkürünü kısa kesti. Hagen, Brasi'nin yüzündeki öfke izlerinin silindiğini, adamın rahatladığını gördü. Sonra Hagen'in açtığı kapıdan çıkmazdan önce Baha'nın elini öptü.

Kapı Brasi'nin arkasından kapanınca Baba rahatlamış gibi içini çekti. Dünyada onu sinirlendirip tedirgin eden tek kişi Luca Brasi idi. Adamı doğal bir güçtü sanki; onu yönetmeye, denetim altında tutmaya imkân yoktu. Baba omuzlarını silkti. Dinamit bile gerektiği şekilde hazırlanırsa kimseye zarar vermeden patlayabilirdi. Sonra bakışlarını Hagen'e çevirdi. "Yalnız Bonasera mı kaldı?"

Hagen başını salladı. Don Corleone kaşlarını çattı. Sonra, "içeriye Bonasera'yı almazdan önce Santino'ya söyle, buraya gelsin," dedi, "bazı şeyleri öğrenmesi gerek."

Tom Hagen bahçede boş yere Sonny Corleone'yi aradı. Bonasera'ya sabırlı olmasını söyledikten sonra Michael Corleone ile kız arkadaşının

yanına gitti. "Sonny'yi gördünüz mü?" diye sordu. Michael görmediğini söyledi. Allah kahretsin, diye düşündü Ha gen, eğer Sonny bunca zaman gelinin nedimesiyle mercimeği fırına verdiyse mesele çıkacak demekti. Sonny'nin karısı, karısının ailesi hep buradaydılar, yarım saat önce Sonny'nin girdiğini gördüğü kapıdan kaygıyla içeri koştu.

Hagen'in eve girdiğini gören Kay: "Kim bu adam?" diye sordu. "Bana kardeşin olarak tanıttın ama adı değişik, üstelik hiç de İtalyan'a benzemiyor."

"Tom on iki yaşından beri yanımızda," diye anlattı Michael. "Annesiyle, babası ölmüştü, sokaklarda serseri gibi dolaşıyordu. Bir gözü de hastaydı. Bir gece onu Sonny eve getirdi. Tom da bizimle kaldı. Gidecek bir yeri yoktu. Evleninceye kadar bizimle oturdu."

Kay Adams hayatından memnundu şimdi. "Çok romantik bir hikâye," dedi, "baban çok iyi kalpli bir insan olmalı. Kendi çocukları olduğu halde tanımadığı birini evlât edinmesi fevkalâde bir davranış."

Michael, İtalyanların dört çocuklu aileleri aile saymadıklarını söylemeyi gereksiz buldu. Yalnız, "Babam Tom'u evlât edinmedi" dedi. "Tom geldi, evleninceye dek bizimle oturdu."

"öyle mi? Niçin evlât edinmedi?"

Michael güldü. "Babam Tom'un soyadını değiştirmeye kalkışmanın saygısızlık olacağını söyledi. Tom kendi anne babasına saygısızlık etmiş olacaktı."

Hagen'in Sonny'yi iter gibi Don'un çalışma odasına soktuğunu, sonra da Bonasera'ya işaret ettiğini gördüler. "Böyle bir günde baban niçin çalışmak gereğini duyuyor?" diye sordu Kay.

Michael yine güldü. "Geleneklerimize, göre gelinin babası düğün gününde hiçbir isteği reddetmez. Bu yüzden Sicilyalılar böyle bir fırsatı kaçırmak istemezler."

Lucy Mancini pembe tuvaletinin eteklerini kaldırarak merdiveni koşarak çıktı. Sonny Corleone'nin içkiden kızarmış yüzünü görünce ürktü; ama geçen hafta boyunca bütün uğraşmaları bu sonucu elde etmek için değil miydi? iki yıl süren üniversite hayatında Lucy aşk maceralarından bir şey anlamamış, erkeklerle olan arkadaşlığının hiç biri bir haftadan fazla

sürmemişti, ikinci sevgilisi kavga eder gibi "orasının" çok büyük olduğunu söylemişti. Lucy bunun ne demek olduğunu anlamış, bir daha erkeklerde iliş ki kuramamıştı.

Yaz boyunca Lucy, yakın arkadaşı Connie’nin düğün hazırlıkları sırasında Sonny üzerine söylenenlere kulak vermişti. Bir pazar günü öğleden sonra Sonny'nin karısı Sandra açık açık anlatmıştı her şeyi. Zaten Sandra açık sözlü, iyi huylu bir kadındı, İtalya'da doğmasına rağmen pek küçük yaşta Amerika'ya getirilmişti. Güçlü kuvvetli, koca memeli bir kadındı, beş yıllık evliliği süresince üç çocuk doğurmuştu. Sandra ile öteki kadınlar Lucy'ye zifaf yatağının ne kadar korkunç bir yer olduğunu anlatmaya başladılar. Sandra : "Tanrım," diye kıkır kıkır gülmüştü, "Sonny'ninkini ilk kez görüp başımla geleceği anlayınca avazım çıktığı kadar, "kanlı katil!" diye bağırmıştım. Birinci yıldan sonra içim, bir saat kaynatılmış makarna gibi pelteleşmişti. Sonny'nin başka kadınlarla yatıp kalktığını duyunca kiliseye gider, bir mum yakarım."

Gülmüşlerdi. Oysa Lucy apışarasının seğirdiğini hissetmişti.

Şimdi merdivenleri koşarak çıkıp Sonny'ye giderken tüm bedenini korkunç bir ihtiras dalgasının kapladığını seziyordu. Sahanlıkta Sonny elinden tuttu, boş bir yatak odasına soktu. Odanın kapısı arkalarından kapanır kapanmaz Lucy bacaklarının titrediğini, ayakta duramaz olduğunu hissetti. Sonny'nin ağzı dudaklarının üzerine kapandı. Lucy acı, buruk tütünün tadını duydu. Ağzını açtı. O an Sonny'nin elinin tuvaletinin altına girdiğini, kocaman sıcak elin ipek külotunu yırtıp uyluklarının arasını okşadığını hissetti. Lucy, Sonny'nin boynuna sarıldı, genç adam pantolonuyla uğraşırken öylece kalakalmıştı. Ardından Sonny'nin elleri çıplak kalçalarına uzandı, kuş gibi tutup kaldırdı havaya onu. Birlikte, yuvarlandılar yatağa, öylece oldukları gibi. Genç adamın dili Lucy'nin ağzının içindeydi, kocaman bir dildi. Sonny atıldı birden, Lucy elinin birini adamın omuzundan ayırdı; ona yardım etmek istiyor, büyük bir minnettarlık duyuyordu. Sonny’ye: kendisine Karşı silâhlanmış bu erkeğe açık ve derin bir şükran duyuyordu, işte bir yürek gibi atıyordu silâhı. Yol gösterdi ona, yardım etti. Sanki bir ok kılıfıydı şimdi; Lucy'nin gövdesi okun birer şimşeği andıran barbar darbelerini zevkle benimsiyordu: Sonsuz, acıyla beslenen bir zevkle, inanılmaz bir doruğa doğru yüceliyordu...

Soluk soluğa kalmışlardı, birbirlerine sokuldular.

Bir süreden beri çalmıyordu herhalde, ama kapının hafif hafif vurulduğunu o anda işittiler. Sonny pantolonunu çabucak ilikledi, bu arada birden açılmaması için kapıya dayanmıştı. Lucy deli gibi ayağa fırladı; tuvaletini düzeltti; bakışları zevk doluydu, ama ona zevk veren şey artık kara pantolonun içindeydi. Sonra Hagen'in sesini duydular: "Sonny, orada mısın?"

Sonny rahat bir soluk aldı. Lucy'ye göz kırptı. "Evet, Tom, ne var?"

Hagen yine alçak sesle, "Don seni çalışma odasında bekliyor," dedi, "şimdi." Tom'un uzaklaşan ayak seslerini duydular. Sonny birkaç dakika bekledi. Lucy'yi dudaklarından öptü, sonra odadan çıktı.

Lucy saçlarını taradı. Tuvaletini gözden geçirdi; Jartiyerini düzeltti. Vücudu yorgundu; dudakları şişmiş gibiydi. Odadan çıktı. Bacaklarının arasındaki yapışkan ıslaklığı hissetmesine rağmen yıkanmak için banyoya gitmedi Doğrudan doğruya merdiveni inerek bahçeye çıktı. Gelinin masasındaki yerini aldı. Connie somurtarak: "Neredeydin Lucy?" diye sordu, "sarhoş gibisin. Artık yanımdan ayrılma."

Sarışın damat Lucy'nin bardağına şarap koydu, çok bilmiş bir tavırla gülümsedi. Lucy aldırış bile etmedi. Koyu kırmızı sıvıyla dolu bardağı berelenmiş ve şiş dudaklarına götürüp içti. Bacaklarının arasındaki yapışkan ıslağı hissediyor, bütün vücudu titriyordu. Bardağın üzerinden gözleri özlemle Sonny Corleone'yi araştırıyordu. Başka kimseyi görmek istemiyordu bu gözler. Connie'nin kulağına edepsizce, "Bir kaç saate kadar her şeyi öğreneceksin." diye fısıldadı Connie kıkır kıkır güldü. Lucy terbiyeli terbiyeli ellerini masanın üzerinde kavuşturdu.; sanki gelinden hazine çalmış gibi gizli bir sevinç duyuyordu.

Amerigo Bonasera Hagen'in peşinden evin köşesindeki odaya girdi. Don Corleone büyük masanın gerisinde oturuyordu. Sonny Corleone pencerenin önünde durmuş bahçeye bakıyordu. O gün Baba, ilk kez soğuk bir tavır takındı; ne konuğuna sarıldı ne de elini sıktı. Solgun yüzlü ölü gömücü bu düğüne davet edilişini, karısıyla Don Corleone'nin karısının yakın arkadaş olmalarına borçluydu. Yoksa Amerigo Bonasera'yı hiç tuttuğu yoktu Baba'nın.

Bonasera dileğini zekice ve açıkça anlatmaya başladı. "Kızımı, karınızın vaftiz kızını bugün buraya gelerek saygılarını sunmadığı için bağışlayın.

Kendisi hâlâ hastanede." Yabancıların yanında konuşmak istemediğini anlatmak ister gibi Sonny Corleone ile Tom Hagen'den yana baktı. Oysa Baba insafsızdı.

"Kızının başına gelen talihsizlikten hepimizin haberi var," dedi, "ona bir yardımım dokunabilirse hemen söyleyin. Ne de olsa karım onun vaftiz annesi." Bu bir serzenişti, ölü gömücü, Don Corleone'yi adet olduğu üzere asla "Baba" diye çağırmazdı.

Yüzü külrengi olan Bonasera, "Sizinle yalnız konuşabilir miyim," diye sordu.

Don Corleone başını salladı : "Bu iki kişiye güvenim çok büyüktür. Benim sağ kolumdur onlar. Onlara odadan çıkmalarını söyleyerek hakaret edemem."

ölü gömücü bir an gözlerini kapadı. Sonra konuşmaya başladı. Sesi sakindi; büyük acısını gizlemeyi iyi biliyordu. "Kızımı Amerikan geleneklerine göre büyüttüm. Servetimi Amerika'da kazandım. Kızımı asla sıkmadım, onu özgür bıraktım ama ailesinin şerefini korumasını da öğrettim. Kızım bir erkek arkadaş buldu. İtalyan değil. Onunla sinemaya gidiyorlardı. Gece eve geç dönüyordu. Ama delikanlı hiç bizi ziyaret etmedi. Bütün bunlara karşı çıkmadım; suç bende. İki ay önce delikanlı kızımı arabayla gezintiyle götürdü. Yanında bir de iriyarı arkadaşı vardı. Kızıma viski içirip ondan yararlanmaya kalkmışlar. Kızım karşı koymuş. Şerefini korumuş. O zaman kızımı dövmüşler. Bir hayvan gibi. Hastaneye gittiğimde kızımın gözleri mosmordu. Çenesi kırılmıştı. Çektiği acıya rağmen ağladı : "Baba, babacığım, niçin bana bunu yaptılar? Neden? dedi, "Ben de ağladım" Bonasera daha fazla konuşamadı. Sesi duygularını belli etmemişti ama, şimdi zavallı baba ağlıyordu.

Don Corleone kendine hâkim olamadı; üzüntüsünü belirten bir davranışta bulundu. Bonasera devam etti; sesi acıyla titriyordu : "Niçin ağladım biliyor musunuz? Kızım hayatımın ışığıydı; sevgili çocuğumdu. Güzel bir kızdı, insanlara güveniyordu; oysa artık hiç kimseye güveni kalmadı. Bir daha güzel olamayacak." Bonasera'nın yüzü mosmor kesilmişti.

"İyi bir Amerikan vatandaşı olarak polise gittim. İki delikanlı tevkif edildiler. Deliller onları suçluyordu. Suçlarını itiraf ettiler. Yargıç onları üç

yıla mahkûm etti; sonra da karar tecil edildi. Hemen o gün serbest bıraktılar. Duruşma salonunda kalakaldım; bir aptal gibi. Orospu çocukları bana gülümsüyordu. O zaman karıma, (adaletin yerine getirilmesi için Don Corleone'ye gitmemiz gerek.) dedim."

Baba, adamın acısına saygı göstermek için başını önüne eğmişti. Ama konuşmaya başladığında sesi alıngan, gücenikti. "Niçin polise gittiniz; Niçin derhal bana gelmediniz?"

Bonasera ancak işitilebilecek bir sesle: "Benden ne isterseniz isteyin," diye mırıldandı, "dileğinizi söyleyin. Ama ricamı yerine getirin." Bu sözlerde saygısız bir yan vardı.

Don Corleone : "istediğiniz nedir?" diye sordu.

Bonasera Sonny ile Tom'a baktı. Başını salladı. Hâlâ Hagen'in masasında oturmakta olan Baba, öne doğru eğildi. Bonasera bir an durakladı. Don Corleone söylenenleri, günah çıkaranları dinleyen bir papaz gibi dinledi. Bonasera sözlerini bitirdi. Doğruldu. Baba ona ciddi ciddi baktı. Yüzü kıpkırmızı kesilen Bonasera bu bakışlar karşısında ezilmedi.

Sonunda Baba: "Bunu yapamam," dedi, "duyduğunuz acı mantığınızı yok ediyor."

Bonasera açıkça, yüksek bir sesle: "istediğiniz fiyatı ödeyeceğim," dedi. Bu sözleri duyan Hagen öfkeli bir hareket yaptı; başını salladı. Sonny Corleone kollarını göğsünün üzerinde kavuşturdu; yüzünde alaycı bir gülümsemeyle ilk kez konuşulanlara kulak verdi.

Don Corleone masadan kalktı. Yüzü hâlâ anlamsız, sesi buz gibi soğuktu. "Birbirimizi uzun yıllardan beri tanıyoruz," dedi ölü gömücüye, "oysa bu güne kadar bana ne danışmak ne de yardım istemek için geldiniz. Karım kızınızın vaftiz annesi, buna rağmen bizi evinize kahve içmeğe de çağırmıyorsunuz. Açık konuşalım. Dostluğumu istemediniz. Bana borçlu kalmaktan korktunuz."

Bonasera mırıldandı : "Başımın derde girmesini istemedim."

Don elini kaldırdı : "Hayır susun, susun. Amerika'yı cennet sandınız. Başarılı bir iş kurdunuz, iyi bir hayat yaşıyordunuz. Her istediğinizin yerine getirileceğini sandınız. Kendinizi asla gerçek dostlarla güçlendirmediniz. Ne de olsa polis sizi koruyordu, mahkemeler vardı, ne size ne de ailenize

bir zarar gelemezdi. Don Corleone'ye ihtiyacınız yoktu. Çok güzel. Duygularımı incittiniz. Ama ben değerimi bilmeyen kişilere dostluk gösterecek bir insan değilim." Baba sustu. Bonasera'ya gülümsedi "Şimdi bana gelerek, Don Corleone adaleti yerine getirin, diyorsunuz, üstelik bana şu kadarcık bir saygı duymadan söylüyorsunuz bunu. Kızımın düğün günü evime geliyor, benden cinayet işlememi istiyor, istediğiniz parayı ödeyeceğim diyorsunuz." Şimdi Don'un sesi nefretle dolmuştu. "Hayır, hayır, size kırılmadım. Ama bu şekilde davranmanız için size ne yaptım ben?"

Bonasera korku ve kaygıyla atıldı: "Amerika bana bir kötülük etmedi şimdiye kadar, iyi bir vatandaş olmaya çalıştım. Çocuğumun bir Amerikalı olmasını istedim."

"Çok güzel konuştunuz. İyi. O halde yakınmanızı gerektiren bir şey yok. Yargıç yasalara göre karar veriyor; Amerika yasalara göre yönetiliyor. Kızınızı tekrar ziyarete gittiğinizde ona bir kutu karamela götürün. Bu onu avutacaktır. Yakınmayın artık. Ne de olsa pek önemli değil bu. Delikanlılar çok genç, heyecanlılar, üstelik, biri güçlü bir siyaset adamının oğlu. Hayır azizim Amerigo, hep dürüst davrandınız. Gerçi dostluğumu hiçe saydınız, ama sizin sözünüze bir başkasının sözünden daha çok güvenirim. Onun için bu çılgınca düşüncelerinizi unutacağınıza söz verin. Amerikalılarınkine uymuyor duygularınız. Bağışlayın. Unutun onları. Hayat talihsizliklerle doludur."

Zalim ve küçültücü bir alayla söylenen bu sözler, Baba'nın bastırmaya çalıştığı öfke, zavallı ölü gömücüyü perişan etmişti. Ama Bonasera yine de cesaretle hakkını istedi: "Ben Adaletin yerine getirilmesini istiyorum."

Don Corleone. "Mahkeme adaleti yerine getirdi!" dedi.

Bonasera başını inatla salladı: "Hayır, onlar delikanlılara peşkeş çektiler adaleti. Ben bu işten zararlı çıktım."

"Peki, sizin istediğiniz adalet nedir?"

"Kana kan," dedi Bonasera.

"Fazla şey istiyorsunuz ama. Kızınız ölmedi, yaşıyor."

Bonasera istemeye istemeye : "Kızımın çektiği acıyı onların da çekmesini istiyorum." dedi. Don, onun konuşmasını bekledi. Bonasera son

gücünü toparlayarak: "Size ne kadar borcum olacak?" diye sordu.

Bir yakarıydı bu.

Don Corleone arkasını döndü. Bu tutumu konuşmanın sona erdiğini gösteriyordu. Ama Bonasera yerinden kıpırdamadı.

Sonunda yanılan bir dostuna duyduğu öfkeyi asla sürdüremeyen iyi kalpli Don Corleone, ölü gömücüye döndü, adamın yüzü bir ölü yüzüne benziyordu: bembeyazdı. Nazik ve sabırlıydı. "Niçin bana bağlanmaktan korkuyorsunuz? Mahkemeye başvurdunuz, aylarca beklediniz. Aptal yerine, konacağınızı bildikleri halde avukatlar sizden kucak dolusu para aldılar. Bir orospu gibi kendini satan yargıçtan adalet istediniz. Yıllar önce paraya ihtiyacınız olduğunda bankalara başvurdunuz, bir yığın faiz ödediniz: banka memurları verecekleri paranın karşılığı olup olmadığını anlamak için burunlarını olmadık yerlerinize sokarken şapkanız elinizde sustalı maymun gibi beklediniz." Don sustu. Tekrar konuşmaya başladığında sesi daha da sertleşmişti.

"Ama bana gelseydiniz, kesem size açıktı. Kızınızı mahveden o orospu çocukları için bana gelseydiniz, şimdi acı gözyaşları döken onlar olurdu. Sizin gibi dürüst ve namuslu kişilerin düşmanları benim de düşmanımdır." Don Corleone parmağını Bonasera'ya doğru salladı, "işte o zaman sizden çekinecek, korkacaklardır, inanın bana!"

Bonasera başını önüne eğdi. Titreyerek, kesik kesik: "Dostum olun," dedi, "kabul ediyorum."

Don Corleone elini adamın omuzuna koydu. "Güzel. Adalet yerini bulacaktır. Bir gün sizden buna karşılık bir hizmette bulunmanızı isteyebilirim. Ama sizden asla bir istekte bulunmamam da mümkün. G güne kadar sizin için yapacağım işi, kızınızın vaftiz annesi tarafından verilmiş bir armağan kabul edin!"

Kapı minnettar ölü gömücünün arkasından kapanınca Baba, Hagen'e döndü: "Bu işi Clemenza'ya havale et," dedi. "Ona güvenilir kişiler kullanmasını söyle. Başları kan kokusuyla dönmeyecek kişiler. Ne de olsa biz katil değiliz." Büyük oğlunun pencereden bahçeye baktığını farketti. Boşuna, diye düşündü Don Corleone. Santino işleri nasıl yürüteceğini öğrenmeye çalışmadıkça aile ona güvenemez, asla bir Don olamazdı. Başka birini bulması gerekiyordu. Hem de bir an önce, ölümsüz değildi ki o.

Bahçeden, odadaki üç erkeği de şaşırtan bir alkış sesi yükseldi. Sonny pencereye iyice sokuldu. Gördüğü şey üzerine çabucak kapıya doğru seğirtti. Yüzünde sevinç dolu bir gülümseme vardı. "Johnny düğüne geldi," dedi. "Ben gelecektir dememiş miydim?" Hagen pencereye yaklaştı "Gerçekten de vaftiz oğlunuz gelmiş," dedi Don Corleone'ye. "Onu buraya getireyim mi?"

"Hayır. Bırak konuklarımız eğlensin biraz. Sırası gelince kendisi beni arar." Hagen'e gülümsedi. "Görüyorsun ya, dedi, iyi bir çocuk o."

Hagen kalbinin kıskançlıkla burkulduğunu hissetti. Soğuk bir tavırla: "iki yıl oldu neredeyse," dedi. "Mutlaka başı yine derde girmiş, sizden yardım istemeye gelmiştir."

"Vaftiz babasına gelmeyip de kime gidecekti?" dedi Don Corleone.

Johnny Fontane'nin bahçeye girişini ilk gören Connie Corleone oldu Gelin olduğunu unutarak, "Johnnyeee!" diye haykırdı. Sonra Johnny'nin kollarına koştu. Johnny ona sımsıkı sarıldı, ağzından öptü; karşılamaya diğerleri de geldiler. Hepsi Johnny'nin eski dostları; West Side'da birlikte büyüdüğü arkadaşlarıydı. Sonra Connie onu kocasına doğru sürükledi. Johnny, sarışın genç adamın artık oyunun baş artisti olmadığına öfkelendiğini farketti; hafifçe gülümsedi. Bütün sevimliliğini üzerinde toplayarak damadın elini sıktı, şerefine kadeh kaldırdı.

Orkestra'nın bulunduğu yerde bildik bir ses duyuldu : "Bize bir şarkı söylesen nasıl olur, Johhny?" Johnny başını kaldırdı; Nino Valenti ona gülümseyerek bakıyordu. Johnny Fontane fırladı; Nino Valenti' ye sevgiyle sarıldı. Johnny ün kazanmaya, radyo programlarına çıkmaya başlayıncaya kadar Nino Valenti ile ayrılmaz iki dosttular; birlikte şarkı söyler, kızlarla birlikte gezmeye giderlerdi, Johnny Hollywood'a filim çevirmeye gittiğinde sık sık Nino'yu telefonla aramış, konuşmuş, ona bir kulüpte iş bulacağına söz vermişti. Ama sözünü asla tutmamıştı. Şimdi Nino'nun keyifli, alaycı, içten yüzünü görünce eski dostluk ve sevgisi yeniden canlanıverdi.

Nino mandolinin tellerine dokunmaya başlamıştı bile. Johnny elini Nino'nun omuzuna koydu. "Bu şarkı gelin için," dedi. Sonra ayağıyla tempo tutarak eski bir Sicilya aşk şarkısının açık saçık sözlerini söylemeye koyuldu. Jonny şarkı söylerken Nino gövdesiyle anlamlı hareketler yapıyordu. Gelinin yüzü gururla pembeleşti; çevrelerini kuşatan konuklar

hoşnutlukla alkış tuttular. Çok geçmeden birlikte, ihtiras dolu nakaratına katılmaya başladılar. Şarkı bitince öyle çok alkışladılar ki, Johnny bir başkasını daha söylemek zorunda kaldı.

Johnny Fontane'yle gurur duyuyor, öğünüyorlardı. Onlardan biriydi Johnny. ünlü şarkıcı, dünyanın en çok arzulanan kadınlarıyla yatan bir filim yıldızı olmuştu. Yine de bu düğüne katılmak için üç bin milli aşıp Vaftiz Babasına gerekli saygıyı göstermeyi bilmişti. Nino Valenti gibi eski dostlarını hâlâ seviyordu; orada bulunanların çoğu Nino ile Johnny'nin eskiden birlikte şarkı söylediklerini hatırladılar. Oysa o zaman hiç kimsenin aklını Johnny'nin bir gün ülkenin en ünlü şarkıcısı olacağı gelmemişti.

Johnny eğildi; gelini belinden tutarak piste çıkardı. Şimdi Connie, Nino ile Johnny'nin arasında duruyordu. Eski numaralarıydı bu; kız için şakadan birbirleriyle kavga ediyor, kıza kur yapıyorlardı. Johnny büyük bir incelikle Nino'nun sesinin kendisininkini bastırmasına, uğrunda mücadele ettikleri kızın kalbini sonunda kazanmasına izin verdi. Konuklar şimdi onları deli gibi alkışlıyorlardı. Connie, Nino ve Johnny birbirlerine sarıldılar, konuklar bir şarkı daha istediler.

Evin, kapısı önünde duran Don Corleone ortada bir şeylerin döndüğünü hisseden tek kişiydi. Neşeyle, davetlilerini kırmamaya çalışarak : "Vaftiz oğlum bize şeref vermek için üç bin mili aşıp geldin," diye seslendi. "Oysa ona içki ikram etmeyi kimse düşünmüyor." Derhal bir düzineye yakın içki kadehi Johnny Fontane'ye doğru uzatıldı. Johnny bütün kadehlerden birer yudum aldı, ardından vaftiz babasına sarılmak için koştu. Bunu yaparken yaşlı adamın kulağına bir şey fısıldadı. Don Corleone onu eve soktu.

Johnny odaya girince Tom Hagen elini uzattı. Johnny ile tokalaştılar. "Nasılsın, Tom?" dedi Johnny, Ama sesinde az önceki içten ilgi yoktu. Hagen bu soğuk davranış karşısında bir parça incindi ama üzerinde fazla durmadı. Baba'nın yardımcısı olmanın yarattığı güçlüklerden biriydi bu.

"Düğün davetiyesini alınca," diyordu Johnny Fontane, "kendi kendime, Vaftiz Babam artık bana dargın değil, dedim. Karımdan ayrıldıktan sonra size beş kere telefon ettim. Her keresinde de Tom bana evde bulunmadığınızı ya da işiniz olduğunu söyledi. Bana öfkeli olduğunuzu anladım."

Don Corleone sarı Strega şişesinden bardaklara içki dolduruyordu. "Her şey unutuldu," dedi. "Şimdi senin için yapabileceğim bir şey var mı? Sana yardımcı olamayacağım kadar zengin ve ünlü değilsindir sanırım?"

Johnny sert sarı içkiyi bir yudumda içti. Tekrar doldurulması için bardağını uzattı. Neşeli görünmeye çalışarak, "Zengin değilim Baba," dedi, "yokuşu inmeye başladım. Haklıymışsınız. Karımı ve çocukları mı terketmeyecektim o orospu yüzünden. Bana darıldığınız için sizi haksız bulmuyorum."

Don Corleone omuz silkti. "Senin için kaygılandım. Ne de olsa vaftiz oğlumsun. Hepsi bu kadar."

Johnny odada aşağı yukarı yürüyordu. "O orospu başımı döndürmüştü. Büyülenmiştim âdeta. Hollywood'un en büyük yıldızı, yüzüne baksanız melek sanırsınız kadını. Her filmden sonra ne halt ettiğini biliyor musunuz? Makyajcı, makyajını istediği gibi yaptıysa derhal onunla yatıyor. Kameracı resmini olduğundan güzel çıkardıysa adamı giyinme odasına davet ediyor, kendini peşkeş çekiyor. Herkesle yapıyor bunu. Vücudunu, bahşiş vermek için kullandığım cebimbeki bozuk para gibi harcıyor: Şeytana lâyık bir orospu."

Don Corleone kabaca söze karıştı; "Ailen nasıl?"

Johnny içini çekti. "Onlara iyi bakıyorum. Boşandığımdan beri Ginny ile çocuklara mahkemenin kararlaştırdığından daha çok para veriyorum. Haftada bir kere de gidip görüyorum. Onları çok özlüyorum. Bazan çıldıracağımı sanıyorum." Bardağındaki içkiyi dibine dek içip bitirdi. "Şimdi ikinci karım benimle alay ediyor. Kıskanç oluşumu mantıksız, yersiz buluyor. Bana geri kafalı domuz, diyor. Şarkı söylememle, her şeyimle alay ediyor. Buraya gelmezden önce onu bir güzel dövdüm. Yüzüne vurmadım tabii; çünkü film çeviriyor. Kollarına, bacaklarına vurdum kıyasıya; o yine de alay etti benimle; ben onu döverken kıkır kıkır gülüyordu." Bir sigara yaktı. "İşte böyle Baba. Şu anda hayat hiç de yaşanmaya değer görünmüyor."

Don Corleone : "Bu dertlerinde sana yardımcı olamam," dedi kısaca, "sesine ne oldu?"

Johnny Fontane'nin yüzündeki kendinden emin gülümseme, alaycı tutum birden kayboldu. Boğuk bir sesle: "Artık şarkı söyleyemiyorum,"

dedi. "Boğazıma bir şey oldu. Doktorlar nedenini anlayamıyorlar." Hagen ile Don Corleone ona hayretle baktılar. Johnny öyle azimli, metin bir kişiydi ki... Oysa şimdi! Fon tane devam etti : "Çevirdiğim film bir hayli kazanç sağladı. Artık büyük bir yıldızım. Şimdi ise beni bir kenara itmeye çalışıyorlar. Stüdyonun sahibi benden oldu bitti nefret ederdi; şimdi canıma okumak için uğraşıyor."

"Biliyorsunuz, siz de doğru bulmuyordunuz ama liberal örgütler adına şarkı söylüyordum. Jack Woltz'un da hoşuna gitmedi. Bana komünist dedi ama tutturamadı. Sonra kendine ayırdığı bir kızı elinden aldım. Kız da beni istiyordu ya. Ne yapabilirdim ki? Sonunda orospu karım beni herkese rezil etti. Ginny ile çocuklarım da beni istemiyorlar; ayaklarına kapanıp yalvarmamı bekliyorlar, üstelik şimdi şarkı da söyleyemiyorum. Artık ne halt edebilirim?"

Don Corleone'nin yüzünde soğuk bir ifade belirmişti; nefretle : "Bir erkek gibi davranmaya başlaman gerek," dedi. Yüzü öfkeyle kasıldı. "Erkek qibi!" diye bağırdı avazı çıktığı kadar. Masanın üzerinden uzandı; Johnny'yi saçlarından yakaladı; garip bir şekilde, sevgi dolu bir davranışla onu silkeledi. "Hey tanrım, yanımda geçirdiğin onca zamana rağmen böyle mi olacaktın sen? Yardım dilenen bir Hollywood finocchio'su ***(*)*** mu olacaktın? Karılar gibi, ne yapacağım şimdi? Ah şimdi ne yapacağım? diye yardım dilenen biri mi?"

(*) Finocchio: Uşak.

Baba'nın yaptığı taklit öyle, mükemmel, öyle beklenmedikti ki, Hagen ile Johnny kahkahalarla gülmeye başladılar. Don Corleone onların bu tepkilerine sevinmişti. Bir an vaftiz oğlunu ne kadar çok sevdiğini düşündü. Kendi üç oğlu böyle paylandıklarında ne yaparlardı? Santino suratını asar, haftalarca olmadık çılgınlıklar ederdi; Fredo korkuyla siner, Michael soğuk soğuk bakar, evden çıkıp gider, aylarca ortalıkta görünmezdi. Ama Johnny, ne çocuktu Tanrım, gülümsüyordu işte; Vaftiz Babasının gerçek amacını anlıyor, kuvvet toplamaya çalışıyordu.

Don Corleone devam etti: "Patronunun, senden daha güçlü olan kişinin elinden kadınını almışsın; şimdi de karşıma geçmiş onun sana yardım etmediğinden yakınıyorsun. Ne saçmalık. Aileni çocuklarını babasız bıraktın. Niçin? Bir orospuyla evlenmek için, Ailenin kollarını açıp seni bağrına basmadığını söylüyorsun. Ne yüzle istiyorsun bunu? Orospu karını

dövüyorsun ama yeni bir film çevirdiği için yüzüne vurmuyorsun. Sonra da seninle niçin alay ettiğini düşünüp şaşıyorsun. Bir aptal yapar senin yaptıklarını; aptalsın sen!"

Don Corleone sustu. Sonra sabırlı bir sesle: "Bu kez öğüdümü dinlemek istiyor musun? Dinleyecek misin?" diye sordu.

Johnny omuz silkti. "Ginny ile tekrar evlenemem; onun ileri sürdüğü şartlarla demek istiyorum. Kumar oynamalıyım ben; içmeliyim; arkadaşlarımla eğlenmeliyim. Güzel karılar koşuyor peşimde, onlara karşı koyamıyorum. Oysa Ginny'nin yanında kendimi çok aşağılık biri hissediyorum. Buna dayanamam artık."

Don Corleone'nin sabırsızlığı, telâşlandığı pek görülmezdi. Ama bu kez bütün sabrını yitirmiş gibiydi: "Sana tekrar evlenmeni öğütleyen kim? Nasıl istersen öyle yaşa. Çocuklarına babalık etmeyi istemen iyi. Çocuklarına babalık etmeyen bir erkek asla erkek sayılmaz. Ama kendini çocuklarının annesine kabul ettirmelisin. Onları her gün göremezsin diye şart var mı? Aynı evde oturamayacağını kim söylemiş? Hayatını istediğin gibi yaşayamayacağını kim iddia edebilir?"

Johnny Fontane güldü: "Bütün kadınlar bizim yaşlı annelerimize benzemezler. Baba, Ginny böyle bir şeye izin vermez. Kabul etmez."

Şimdi Don Corleone onunla alay ediyordu. "Çünkü bir finocchio gibi davrandın. Karına mahkemenin kararlaştırdığından daha çok para verdin, ikinci karın flim çeviriyor diye yüzüne vurmadın. Hayatının kadınlar tarafından yönetilmesine izin verdin; oysa kadınlar bunun için yaratılmamışlardı. Gerçi öldükten sonra onlar cennete giderler, biz erkekler de cehennemde yanarız, doğrudur. Seni, hayatını, bütün bu yıllar boyunca yakından izledim." Don'un sesi ciddileşmişti, "iyi bir evlât oldun. Bana gereken saygıyı gösterdin. Ama ötekiler, eski arkadaşların ne oldu? Bir yıl biriyle arkadaşlık ettin, ertesi yıl başka biriyle. Filmlerde başarı kazanan o İtalyan delikanlısının talihi döndü; onu bir daha aramadın. Çünkü daha güçlüydün, daha ünlüydün. Birlikte okula gittiğin, şarkı söylediğin dostun, arkadaşın ne oldu? Nino. Hayal kırıklığına uğradı Nino; durmadan içiyor. Ama hiç yakınmıyor. Gündüzleri yük kamyonlarında çalışıyor, hafta sonları birkaç dolar için şarkı söylüyor. Ona hiç yardımın dokunamaz mıydı? Neden? Oysa Nino çok iyi şarkı söylüyor."

Johnny bezgin bir tavırla: "Ama onun kabiliyeti yeterli değil," dedi, "iyi şarkı söylüyor. O kadar."

Don Corleone gözlerini kapadı. "Ya sen? Senin de yeteri kadar kabiliyetin yok. Bunu da biliyorsun. Nino ile kamyonlarda çalışır mısın?" Johnny cevap vermeyince Don Corleone devam etti : "Arkadaşlık her şeyden üstündür. Hemen hemen aile gibi bir şey. Bunu hiç aklından çıkarma. Çevrende arkadaşlarından meydana gelmiş bir duvar örseydin şimdi bana gelmezdin. Anlat bakalım, niçin şarkı söyleyemiyor sun? Bahçede gayet güzel söyledin az önce. Nino kadar iyiydin?"

Johnny ile Hagen bu zarif güven gösterisi karşısında gülümsediler. "Sesim zayıfladı. Bir, bilemedin iki şarkı söyledikten sonra saatlerce, hatta günlerce başka şarkı söylemiyorum. Sesim kalmadı. Bir çeşit hastalık olmalı."

"Demek başın kadınlarla dertte. Sesin zayıfladı. Şimdi de bana, çalışmana karşı koyan şu Hollywood pezzonovante'sinden ***(*)*** söz et." Don artık meselenin özüne geliyordu.

(*) Pezzonovante: Büyük iş sahibi, güçlü kişi.

"Sizin pezzonovante'lerinizden daha büyük biri bu," dedi Johnny, "stüdyonun sahibi. Savaş için çevrilen propaganda filimleri üzerine Başkan'a danışmanlık yapıyor. Bir ay kadar önce yılın en büyük romanının film haklarını satın aldı. Yılın en çok satan kitabı bu. Kitaptaki kahraman da tıpkı bana benziyor. Rol yapmama lüzum yok; olduğum gibi dursam bile başarırım. Şarkı söylemem de gereksiz. Oscar'ı kazanabilirim bu filmle. Herkes filmin tam bana göre olduğunu biliyor. Bir aktör olarak yeniden en yüksek noktaya yükselebilirim. Ama Jack Woltz denilen o orospu çocuğu rolü bana vermiyor. Para almayacağımı bile söyledim; yine de, olmaz, dedi. Bana haber salmış, eğer gidip stüdyonun lokantasında kıçını yalarsam belki rolü bana verirmiş."

Don Corleone elinin bir hareketiyle duyguların işe karıştın İm am asını anlattı. Mantıklı kişiler arasında iş meselelerinin daima çözümlenebileceğine inananlardandı. Vaftiz oğlunun omuzunu okşadı. "Cesaretini kaybetmişsin," dedi, "kimsenin seni sevmediğini, düşünmediğini sanıyorsun. Bir hayli de zayıflamışsın. Çok içiyorsun, değil mi? Uyku uyuyamıyor, ilâç alıyorsun, tamam mı?" Başını hoşnutsuzlukla salladı Don.

"Şimdi öğütlerime göre davranmanı istiyorum," diyerek yaşlı adam konuşmasını sürdürdü. "Evimde bir ay kadar kalacaksın, iyi beslenmeni, dinlenmeni, uyumanı istiyorum. Bana arkadaşlık etmeni istiyorum; senin arkadaşlığını severim. Belki burada Vaftiz Babandan, sana o büyük Hollywood'da bile yardımcı olabilecek şeyler öğrenirsin. Ama içki içmeyecek, şarkı söylemeyecek, kadın peşinden koşmayacaksın. Ay sonunda Hollywood'a dönebilirsin. Bu pezzonovante, sana istediğin rolü verecek. Tamam mı?"

Johnny Fontane Don Corleone'nin bu kadar güçlü olabileceğine pek inanmıyordu. Ama Baba yapamayacağı şeyler için asla söz vermezdi. "Bu adam J. Edgar Hoover'in yakın dostu, Babacığım," dedi, "onunla sesinizi yükselterek bile konuşamazsınız!"

"Ama bir iş adamı o," dedi Don kısaca, "redde demeyeceği bir teklifte bulunacağım."

"Çok geç," dedi Johnny, "bütün kontratlar imzalandı. Bir haftaya kadar filmin çekimi başlıyor, imkânsız bir şey rolü almam."

"Sen eğlenceye katıl artık," dedi Don, "arkadaşların seni bekliyor. Her şeyi bana bırak. Johnny Fontane'yi iterek odadan çıkardı.

Hagen masada oturup bir takım notlar almıştı. Baba derinden iç geçirip sordu : "Başka bir şey var mı?"

"Artık Sollozzo'yu daha fazla atlatamayız. Onunla bu hafta görüşmemiz gerekiyor." Hagen kalemini takvimin üzerinde oynatmadan oturuyordu.

Don omuz silkti. "Düğün bitti. Onu istediğin zaman çağırabilirsin."

Bu cevap Hagen için iki noktayı aydınlatıyordu. En önemlisi Sollozzo'ya verilecek cevabın hayır olacağıydı. Don Corleone cevabını düğünden önce vermediğine göre bir karışıklık çıkması olanaksızdı.

Hagen çekine çekine : "Clemenza'ya adamlarından birkaçını buraya yollamasını söyleyeyim mi?" diye sordu...

Don sabırsızlıkla : "Neden?" dedi, "Sollozzo'ya düğünden önce bir cevap vermedim. Çünkü eğlencelerin bozulmasını, ufukta küçücük de olsa bir kara bulutun görünmesini istemedim. Sonra Sollozzo'nun benimle ne konuşmak istediğini de önceden bilmek istiyordum. Artık her şeyi öğrendik. Teklif edeceği şey bir infamitâ ***(*)***.

(*) infamitâ: Küçültücü, ahlâksızca şey.

"O halde cevabınız hayır olacak, değil mi?" dedi Hagen. Don başını sallayarak onaylayınca : "Bence konuyu hep birlikte konuşup tartışmamız gerek... Bütün aile son cevabımızı vermeden önce toplanmalı," diye devam etti.

Don gülümsedi : "öyle mi düşünüyorsun? Güzel, konuyu tartışırız. Kaliforniya'dan döndüğünde. Yarın uçakla gitmeni. Johnny'nin işini halletmeni istiyorum. O film pezzonovante'sini gör. Sollozzo'ya, sen Kaliforniya'dan dönünce kendisiyle görüşeceğimi söyle. Başka bir şey var mı?"

Hagen ciddi bir tavırla : "Hastaneden telefon ettiler," dedi. "Consigliori Abbandando ölüm döşeğindeymiş. Geceyi çıkaramayacağını söylediler. Ailesine de gelmesi için haber verilmiş."

Kanser Genco Abbandando'yu yatağa bağladığı şu son yıl boyunca Consigliori'liği Tom Hagen üzerine almıştı. Artık Don Corleone'nin, bu yerin tümüyle kendisine ait olduğunu söylemesini bekliyordu. Ama pek umudu da yoktu. Böyle önemli bir görev geleneklere uyularak İtalyan ana babadan dünyaya gelmiş kişilere veriliyordu. Zaten geçici Consigliori oluşu bile birtakım güçlükler doğurmuştu, üstelik daha otuz beş yaşındaydı. Başarılı bir Consigliori olabilmek için gerekli tecrübeye de, kurnazlığa da sahip değildi.

Oysa Baba ona cesaret vermedi. "Kızım kocasıyla ne zaman yola çıkıyor?" diye sordu.

Hagen bileğindeki saate baktı. "Birkaç dakikaya kadar düğün pastasını kesecekler. Yarım saat sonra da giderler." Bu Hagen'e başka bir şey hatırlattı : "Damadınız," dedi, "ona aile içinde önemli bir görev verecek miyiz?"

Don'un cevabının sertliği karşısında şaşırmaktan kendini alamadı. "Asla. Hayatını kazanabileceği iyi bir iş verin, o kadar. Ama aile işinden haberdar olmasına fırsat bırakmayın. Diğerlerine, Sonny, Fredo ve Clemenza'ya da söyle."

Don bir süre sustu. "Oğullarıma, üçüne de haber ver; zavallı Genco'yu ziyaret etmek için benimle birlikte hastaneye gelsinler. Genco'ya son saygılarını göstermelerini istiyorum. Freddie'ye söyle, büyük arabayı çıkarsın, Johnny'ye de söyle, benim hatırım için hastaneye gelsin." Hagen'in

yüzüne soran nazarlarla baktığını görünce : "Senin bu gece Kaliforniya'ya gitmeni istiyorum," diye ekledi. "Genco'yu görecek zamanın yok. Ama ben hastaneden dönünceye kadar bekle. Anladın mı?"

"Anladım," dedi Hagen, "Freddie arabayı ne zaman hazır etsin?"

"Davetliler gittikten sonra," dedi Don Corleone. "Genco beni bekler."

"Senatör telefon etti; düğüne gelemediği için özür diledi. Anlayış göstereceğinize inandığını belirtti. Herhalde arabaların numaralarını alan FBI'nin adamlarını kastetti. Yine de armağanını özel bir ulakla yolladı."

Baba başını salladı. Senatöre düğüne gelmemesini kendisinin öğütlediğini söylemeyi gereksinmedi. "Güzel bir armağan mı bari?" diye sordu.

Hagen, Alman İtalyan karışımı yüzüne hiç mi hiç yakışmayan İtalyanlara özgü bir mimikle armağanı çok beğendiğini anlattı. "Antika gümüş, çok değerli. Çocuklar isterlerse onu en azından bin dolara satarlar. Senatör gerekli armağanı bulmak için bir hayli zaman harcamış. Bu tür kişilerde armağanın değerinden çok harcanan zaman önemlidir."

Don Corleone, Senatör gibi büyük bir kişinin kendisine gösterdiği saygı karşısında duyduğu hoşnutluğu saklamadı. Luca Brasi gibi senatör de, Don Corleone'nin kurduğu imparatorluğun temel taşlarından biriydi; o da yolladığı armağanla bağlılığını bir kez daha ispatlamış oluyordu.

Kay Adams, Johnny Fontane bahçede göründüğünde onu derhal tanıdı. Çok şaşırmıştı. "Aile'nin Johnny Fontane'yi tanıdığından hiç söz etmemiştin," dedi, "artık seninle evleneceğime eminim."

Michael : "Onunla tanışmak ister misin?" diye sordu.

"Şimdi değil," dedi Kay. İçini çekti. "Ona üç yıl süreyle âşıktım. Capitol'de ne zaman konser verse, New York'a koşardım. Eşsizdi."

"Johnny'le daha sonra konuşuruz," dedi Michael.

Johnny şarkısını bitirip Don Corleone'yle birlikte eve girince Kay, Michael'a: "Johnny Fontane gibi büyük bir film yıldızının da Baha'dan bir ricası olduğunu söyleyemezsin ya?" dedi yapmacık bir tavırla.

"Johnny babamın vaftiz oğludur. Babam olmasaydı Johnny, büyük bir film yıldızı olamazdı."

Kay neşeyle güldü. "Bu da başka bir büyük hikâyeye benziyor."

Michael başını salladı. "Sana bu hikâyeyi anlatamam."

"Bana güven," dedi Kay.

Michael anlattı. Hem de hikâyenin gülünç yanına kaçmadan, hiç bir gurur duymadan anlattı. Herhangi bir açıklamada bulunmadı. Yalnız babasının sekiz yıl önce çok daha gözüpek olduğunu söyledi. Konu vaftiz oğlunu ilgilendirdiği için de Don bunu bir şeref meselesi saymıştı.

Hikâye birkaç kelimeyle özetlenebilirdi. Sekiz yıl önce Johnny Fontane çalıştığı ünlü orkestrayla olağanüstü bir başarı kazanmıştı. Radyonun en gözde yıldızı olmuştu. Ne yazık ki, eğlence dünyasının tanınmış bir kişisi olan orkestra şefi Les Halley, Johnny'yi beş yıllık bir kontratla kendine bağlamıştı. Eğlence dünyasında sık sık görülen bir şeydi bu. Şimdi Les Halley Johnny'yi istediği gibi kullanabilir, paranın çoğunu da cebine atabilirdi. Don Corleone görüşmelere şahsen katıldı. Johnny Fontane'nin anlaşmasını bozması için Les Halley'ye yirmi bin dolar teklif etti. Halley ise Johnny'nin kazancının yüzde ellisini alacağını söyledi. Don Corleone güldü. Teklifini yirmi binden on bine indirdi. Orkestra şefinin, eğlence dünyası dışında hiç bir şey bilmediği belliydi. Teklifin yarıya indirilmesi ona hiç bir şey anlatmamıştı. Tabii yine geri çevirdi.

Ertesi gün Don Corleone yanında en yakın iki arkadaşı, Consiglîorî'si Genco Abbandando ve Luca Brasi olduğu halde orkestra şefini ziyaret etti. Yanlarında başka tanık bulunmadığından Les Halley'yi, on bin dolar karşılığında Johnny Fontane üzerindeki her türlü özel haklardan yaz geçtiğini bildiren bir kâğıdı imzalamak zorunda bıraktı. Bunun için de Baba elindeki tabancayı Les Halley'in şakağına dayamış, bir dakikaya kadar kâğıdı imzalamazsa beyninin paramparça olacağını söylemiş, Les Halley de imzayı basmıştı. Don Corleone imzalanan kâğıdı cebine attı. On bin dolarlık çeki adama verdi.

Bundan sonra Johnny Fontane ülkenin en büyük şarkıcısı olmuş, stüdyoya servet kazandıran müzikal filmler çevirmiş, plâkları milyonlarca dolar getirmişti. Sonra Hollywood'un en ünlü sarışın film yıldızıyla evlenmek için karısından boşanmış, iki çocuğunu terketmişti. Çok geçmeden de kadının bir "orospu" olduğunu öğrenmişti. Kendini içkiye vermiş, kumar oynamış, başka kadınların peşinden koşmuştu. Bu arada

sesini de yitirmişti. Plâklarının satışı durmuş, stüdyo kontratını yenilememişti. işte kalkıp Vaftiz Babasına geliyordu:

Kay düşünceli düşünceli: "Babanı kıskanmadığından emin misin?" dedi, "onun hakkında anlattıkların hep başkaları için yaptıkları. Çok iyi kalpli bir insan olmalı." Kay alaylı alaylı gülümsedi. "Baş vurduğu yöntemler pek dürüst değil tabii."

Michael içini çekti. "Haklısın. Ama sana bir şey söyleyeceğim. Kuzey Kutbuna giderken geçtikleri yollara yiyecek paketleri bırakan Kutup kâşiflerini bilirsin, değil mi? Bir gün bıraktıkları yiyeceklere ihtiyaçları olacağını düşünürler, işte babamın, yaptığı da buna benzer. Bir gün yardım ettiği kişilerin evlerine, uğrayacaktır. O zaman babamın istediğini yapmaları en doğru hareket Olur."

Düğün pastası kesildiğinde hava neredeyse kararmak üzereydi. Pasta takdirle karşılandı; yendi. Nazorine tarafından özel olarak hazırlanan pastanın kremasıyla yapılan süsleri öyle lezizdi ki gelin, sarışın güveyin kolunda balayı yolculuğuna çıkmadan önce bol bol tikindi. Baba nazik davranışlarla konukların bir an önce gitmelerini sağladı. Bu arada, içinde FBI adamlarının bulunduğu siyah arabanın yokluğuna da dikkat etti.

Sonunda bahçedeki özel araba yolunda, direksiyonunda Freddie'nin oturduğu uzun, siyah Cadillac tan başka araba kalmadı. Baba, yaşına, yapısına göre oldukça atik bir hareketle öne bindi. Sonny, Michael ve Johnny arkaya oturdular. Don Corleone oğlu Michael'a : "Kız arkadaşın yalnız başına şehre dönebilecek mi?" diye sordu.

Michael başını salladı. "Tom meşgul olacak." Baba, Hâgen'in düşünceli davranışından memnun kalarak başını salladı.

Benzin hâlâ karneyle verildiğinden Manhattan'a giden Belt Parkway'de trafik sıkışık değildi. Bir saatten daha kısa bir süre sonra araba Fransız Hastanesinin sokağına girdi. Yolda Baba en küçük oğluna derslerin nasıl gittiğini sormuş, Michael başını sallamıştı. Peşinden arkada oturan Sonny : "Johnny Hollywood'daki işi beceremiyeceğinizi söylüyor," demişti babasına, "oraya benim de gitmemi, yardımcı olmamı ister misiniz?"

Don Corleone lâfı gevelemeden: "Tom bu gece gidiyor. Yardıma ihtiyacı yok. Basit bir mesele bu," dedi.

Sonny Corleone güldü : "Johnny bu işi halledeceğinize inanmıyor. Onun için gitmemi istersiniz diye düşündümdü."

Don Corleone başını arkaya çevirdi : "Benden niçin kuşkulanıyorsun?" diye sordu Johnny Fontane' ye. "Vaftiz Baban yapacağını söylediği şeyleri her zaman yapmadı mı? Kendimi aptal yerine koyduğum oldu mu hiç?"

Johnny heyecanla özür diledi : "Babacığım film yapımcısı büyük bir pozzonovante, gerçekten dişli biri. Onu parayla bile harekete geçiremezsiniz. Nüfuzlu dostları var. Benden de nefret ediyor. Bu işi nasıl halledeceğinizi bilemiyorum."

Baba sevgiyle gülümseyerek cevap verdi: "Sana söylüyorum : Bu rol senin olacak." Michael'i dirseğiyle dürttü. "Vaftiz oğlumu hayal kırıklığına uğratmayacağız, değil mi?"

Babasından asla şüphe etmeyen Michael başını güvenle salladı.

Hastanenin kapısına doğru yürürlerken Don elini Michael'in omuzuna koydu, ötekiler öne geçtiler. "Üniversiteyi bitirince gel benimle konuş, oğlum," dedi. "Senin için bir takım tasarılarım var. Hoşuna gidecek."

Michael hiç bir şey söylemedi. Don sinirli sinirli içini çekti. "Nasıl biri olduğunu biliyorum; Hoşuna gitmeyen bir iş vermem sana. Düşündüğüm çok önemli ve çok değerli bir şey. Şimdilik seçtiğin yolda ilerle; ne de olsa erkeksin sen. Ama okulunu bitirince bana gel; bir oğlun babaya gelişi gibi."

Genco Abbandando'nun karısıyla üç kızı siyahlar içinde hastanenin bembeyaz koridorunda besili bir tavuk sürüsü gibi duruyorlardı. Baba'nın asansörden çıktığını görünce kurtarıcı gelmişçesine ona doğru koşuştular. Anne Abbandando siyah giysisi içinde pek metindi: kızlarının üçü de tombul ve gösterişsiz şeylerdi. Anne, Don'un koluna sarılarak : "Ah, bir azizsiniz siz," diye sızlandı, "kızının düğün gününde buraya geliyorsunuz; ne büyük bir insansınız."

Don Corleone, "Yirmi yıldır benim sağ kolum olan bir kişiye nasıl saygı duymam?" diye kadının teşekkürüne karşılık verdi. Kadının, pek yakında kocasının öleceğine, dul kalacağına inanmadığını hemen anlamıştı. Genco Abbandando bir yıldır bu hastanede yatıyor, kanserden yavaş yavaş eriyordu. Karısı da onun öldürücü hastalığını hayatın bir parçası olarak kabul etmişti. Bu gece hasta ağırlaşmıştı Mrs. Abbandando : "İçeri girin, zavallı kocamı görün," dedi. "Hep sizi istiyor zavallı adam, düğüne gelmek

istedi; ama doktor izin vermedi. Sonra bu büyük günde kendisini görmeye geleceğinizi söyledi; ben inanmamıştım. Ah, erkekler dostluğun anlamını biz kadınlardan daha iyi biliyorlar, içeri girin, onu mutlu edersiniz."

Bir hastabakıcı ve bir doktor Genco Abbandando'nun odasından çıktılar. Kızlardan biri çekine çekine : "Dr. Kennedy, artık içeri girebilir miyiz?" diye sordu.

Dr. Kennedy onlara şöyle bir baktı. Bu insanlar içerdeki adamın ölmek üzere olduğunu, çok acı çektiğini anlamıyorlar mıydı? Onu sükûn içinde ölmeye bıraksalar daha iyi olurdu. "Yalnız ailesi içeri girebilir." Kadınla kızlarının ne düşündüğünü öğrenmek ister gibi orta boylu, tıknaz adama döndüklerini görünce bayağı şaşırdı.

Yaşlı adam : "Aziz doktorlar" dedi. Sesinde İtalyan olduğunu gösteren belli belirsiz bir şive bozukluğu vardı. "Hasta gerçekten ölmek üzere mi?"

"Evet."

"O halde yapabileceğiniz bir şey kalmamış artık. Biz gerekli işleri üzerimize alıyoruz. Hastayı avutur, gözlerini kaparız. Onu gömer, cenaze töreninde ağırlarız. Sonra karısına da çocuklarına da göz kulak oluruz." Don bunları Mrs. Abbandando'nun gerçeği anlaması için söylüyordu.

Dr. Kennedy omuz silkti. Bu köylülere dert anlatmak çok zordu. Yapacak bir şey kalmamıştı. Yine de büyük bir nezaketle : "Lütfen hasta bakıcıyı bekleyin," dedi. "Sizi içeri o alır." Beyaz önlüğünü dalgalandırarak koridordan aşağı yürüdü.

Hastabakıcı yeniden odaya girdi, hemen de çıktı. Kapıyı kapamadı. "Hasta acı çekiyor," dedi, "lütfen onu heyecanlandırmamaya çalışın. İçerde fazla kalmayın."

Genco Abbandando uzun süreden beri ölümle pençeleşiyordu. Şimdi mücadeleye son vermiş, yastıkların üzerinde solgun, bitkin yatıyordu. Don Corleone neşeyle: "Genco, sevgili dostum," dedi. "Oğullarımı da getirdim sana saygılarını belirtsinler diye. Johnny bile geldi."

Ölmek üzere olan adam bakışlarını minnetle Babaya çevirdi. Gençlerin, bir deri bir kemik kalmış elini sıkmalarına izin verdi. Karısı ile kızları yatağın çevresinde toplanmışlar, onu öpüyor, elini tutuyorlardı.

Don dostunun elini sıktı. Avutmak için : "Haydi Genco," dedi, "acele et; bir an önce iyileş. Birlikte İtalya'ya köyümüze gideriz. Babalarımız gibi meyhanenin önünde boccie ***(*)*** oynarız.

(*) Boccie: Bir oyun.

Abbandando başını salladı; karısının, kızlarının ve ötekilerin dışarı çıkmasını işaret etti. Kemikli parmakları Don'un eline sımsıkı sarılmıştı. Odadakiler Baba'nın yanaklarından sel gibi yaşların aktığını görünce şaşırdılar. Abbandando konuşmaya çalıştı. Don kulağını onun ağzına yaklaştırdı. "Babacığım, Babacığım," diye inledi hasta, "yalvarırım benî kurtar; ölmek istemiyorum. Etlerim yanıyor; solucanların beynimi yediklerini hissediyorum. Babamsın, güçlüsün, beni iyileştir. Zavallı karımın gözyaşlarını dindir. Çocukken Corleone'de birlikte oynardık, öyle günahkârın ki, ölmekten korkuyorum."

Baba cevap vermedi. Abbandando, "Bu gün kızının düğün günü," dedi, "beni reddedemezsin."

Baba sakin ama çektiği acıdan ötürü saçma sapan konuşan hastayı etkileyen sertlikle "Dostum," dedi, "ben böyle bir güce sahip değilim. Olsaydım inan bana Tanrıdan çok daha insaflı davranırdım. Ama ölümden korkma! Cehennemden korkma. Ruhun için her sabah her gece dua ettireceğim. Karın, çocukların senin için yakaracaklar. Bunca dua edenin varken seni nasıl cezalandırır?"

Bir deri, bir kemik kalmış yüzde iğrenç kurnazlıkta bir ifade belirdi. "Demek her şey kararlaştırıldı, ha?"

O zaman Don Corleone buz gibi bir sesle cevap verdi: "Seni nankör, seni! Bırak kendini artık, ölüme karşı koyma!"

Abbandando kendini yastıklara bıraktı. Bakışlarındaki son umut ışığı da sönmüştü. Hastabakıcı tekrar odaya girdi. Alışkın bir tavırla onlara dışarı çıkmalarını söyledi. Don Corleone ayağa kalktı. Ama Abbandando elini uzattı: "Baba," dedi, "burada kal. ölümü karşılamama yardım et. Belki ölüm Meleği seni burada görürse, korkar da beni rahat bırakır. Ya da O'na bir iki şey söylersin, değil mi?" Ölmek üzere olan adam, Don'la alay ediyormuş gibi göz kırptı: "Ne de olsa O'nunla kan kardeşsiniz." Sonra Babanın gücenmesinden korkmuş gibi eline sarıldı. "Yanımda kal, elini tutayım, diye

atıldı. "Herkesi alt ettiğimiz gibi O namussuzu da kafese koyarız. Baba, bana ihanet etme."

Don Corleone ötekilere dışarı çıkmalarını işaret etti. Çıktılar. Genco Abbandando'nun kurumuş elini kendi geniş avuçları içine aldı. Birlikte ölümü beklerken, tatlı bir sesle konuşarak dostunu güçlendirmeye, rahatlatmaya çalıştı. Sanki Baba, insan oğlunun en iğrenç ve kanlı düşmanlarından Genco Abbandando'nun hayatını koparıp alacakmış gibiydi.

Connie Corleone'nin düğün günü istediği şekilde sona erdi. Carlo Rizzi damatlık ödevlerini ustalıkla gayretle yerine getirdi; İçinde yirmi bin doları aşkın para bulunan düğün armağanı, gelinin ipek çantasına kondu. Gelin çantayı, kızlığını teslimi edişinden daha da güçlükle verdi ona. Carlo çantayı alabilmek için Connie'nin bir gözünü morartmak zorunda kaldı.

Lucy Mancini evinde, kendisinden randevu isteyeceğine emin olduğu Sonny Corleone'nin telefonunu bekledi. Sonunda sabrı tükendi. Sonny'nin evini telefonla aradı. Telefona bir kadın sesi cevap verince konuşmadan kapattı. Düğündeki hemen herkesin Sonny'le birlikte yarım saat ortadan kayboluşlarına dikkat ettiğini, Sonny Corleone'nin yeni bir kurban bulduğu söylentilerinin çoktan yayıldığını biliyordu. Sonny'nin, kızkardeşinin şeref nedimesini de "becerdiğini" bilmeyen kalmamış gibiydi.

Amerigo Bonasera kâbuslarla dolu bir gece geçirdi. Düşünde Don Corleone'nin, başında sivri bir şapka, üzerinde işçi tutumuyla cenaze salonunun önüne kurşunlarla delik deşik olmuş cesetler fırlattığını, "Unutma Amerigo, kimseye tek söz söylemeyeceksin. Bunları hemen yak," dediğini gördü. Uykusunda öyle uzun inledi ki, karısı onu sarsarak uyandırdı. "Ne adamsın," dedi, "düğünden geldikten sonra kâbus görmek olacak iş mi?"

Kay Adams, New York'taki oteline, Paulie Gatto ve Clemenza tarafından götürüldü. Büyük ve lüks arabayı Gatto kullanıyor, Clemenza arkada oturuyordu. Kay'e şoförün yanındaki yer verilmişti. Genç kız iki erkeği de son derece ilginç bulmuştu. İngilizceyi Brooklyn ağzıyla konuşuyor. Kay'e karşı aşırı bir kibarlık gösteriyorlardı. Kay yol boyunca onlarla havadan sudan konuştu; ikisinin de Michael'den kusursuz bir sevgi ve saygıyla söz edişleri karşısında şaşırmaktan kendini alamadı. Oysa Michael, babasının dünyasına yabancı olduğuna onu inandırmıştı. Şimdi

Clemenza, Michael'in babasının en sevdiği ve güvendiği oğlu olduğundan, işini onun yükleneceğinden hiç kuşkusu bulunmadığından söz ediyordu.

Kay çok tabii bir sesle : "Sözünü ettiğiniz iş nedir?" diye sordu.

Paulie Gatto direksiyonu çevirirken Kay'e garip garip baktı. Arkasından Clemenza'nın şaşkınlık dolu sesi geldi : "Mike size söylemedi mi? Mr. Corleone, Amerika Birleşik Devletlerindeki en büyük zeytinyağı ithalâtçısıdır. Savaş sona erdiğine göre işler bir hayli gelişecek. Mr. Corleone'nin Mike gibi zeki birine ihtiyacı var."

Otele vardıklarında Clemenza, içeri girmekte diretti. Kay itiraz edince : "Patron evinize, sağ salim teslim edilmenizi söyledi," dedi. "Emri yerine getirmem gerek."

Kay odasının anahtarını aldıktan sonra Clemenza asansöre kadar geldi. Kay'i bindirdi. Kay ona gülümseyerek el salladı. Clemenza'nın içtenlikle gülümseyerek karşılık verdiğini görünce bayağı şaşırdı. Clemenza'nın otel kâtibine yaklaşıp : "Küçük hanım deftere hangi adla kayıtlı?" diye sorduğunu görmemesi daha iyi oldu.

Otel kâtibi Clemenza'ya soğuk soğuk baktı. Clemenza avucunun içinde tuttuğu yeşil kâğıt parçasını kâtibe uzattı. Kâtip derhal kendini toparladı. Anlamıştı. Parayı kapar gibi aldı. Derhal : "Bay ve Bayan Michael Corleone," dedi.

Tekrar arabaya bindiğinde Paulie Gatto : "iyi bir kız," diye söylendi.

Clemenza bir şeyler mırıldandı : "Mike kızı beceriyor," dedi. İçinden, "tabii gerçekten evli değillerse," diye geçirdi. Paulie Gatto'ya: "Sabah beni almaya erken gel," dedi. "Hagen, derhal yapılması gereken bir iş verdi."

Hagen karısıyla ancak pazar gecesi geç vakit öpüşüp vedalaşabildi. Havaalanına gitti. Elinde, Pentagon'dan bir kurmay subayın sağladığı özel kart olduğundan, Los Angeles uçağında kolaylıkla yer buldu.

Tom Hagen için gün yorucu ama güzel geçmişti. Genco Abbandando sabahın üçüne doğru ölmüş, Baba hastane dönüşü Hagen'e artık Ailenin resmen Consigliori'si olduğunu bildirmişti. Bu Hagen'in nüfuz kazandığı kadar da zengin olacağı anlamına geliyordu.

Don çok eski bir geleneği böylece bozmuş oluyordu. Consigliori'nin daima saf kan Sicilyalı olması gerekliydi. Hagen'in, Corleone ailesinin bir

üyesi olarak yetiştirilmesinin gelenek üzerinde rolü olamazdı. Kan meselesiydi bu, Consigliori'lik gibi bir kilit noktası yalnız omerta ***(*)*** kuralları içinde doğup büyümüş bir kişiye verilebilirdi.

(*) Omerta: Mafia yasası.

Politikayı çizen ailenin reisi Don Corleone ile Baba'nın emirlerini yürürlüğe koyan adamları arasında üç tabaka yahut tampon vardı. Böylece hiç bir meselede iz tepeye kadar sürülemezdi. Tabi Consigliori hainlik etmezse. O pazar sabahı Don Corleone, Bonasera'nın kızını yaralayanlara ne yapılması gerektiği konusunda kesin emirler vermişti. Bu emirleri verirken Tom Hagen ile yalnızdılar.

Daha sonra Tom Hagen yine özel olarak yanında hiç tanık olmadan Clemenza'ya Don'un emirlerini iletmişti. Clemenza da Paulie Gatto'ya emri yerine getirmesini söylemişti. Şimdi Gatto gerekli kişiler bulacak ve istenileni yapacaktı. Paulie Gatto da, adamları da bu görevin niçin yerine getirildiğini ya da emirleri aslında kimin verdiğini bilemezlerdi. Baba'nın adının işe karışabilmesi için halkaların her birinin tek tek ihanet etmesi gerekiyordu. Şimdiye dek böyle bir şey olmamıştı ama yine de mümkündü. Böyle bir durumda yapılacak tek şey tamponlardan birinin ortadan kaldırılmasıydı.

Consigliori'nin ne olduğu adından belliydi. Baha'nın danışmanı, sağ kolu, yardımcı beyniydi. Aynı zamanda Baba'nın en yakın arkadaşı, en yakın sırdaşı, önemli yolculuklarda Baba'nın arabasını kullanır, toplantılarda kahvesini, sandiviçini, purosunu, içeceğini o sağlardı. Dünyada Baba'yı mahvedecek tek kişiydi o. Ama şimdiye kadar hiç bir Consigliori patrona ihanet etmemişti; hiç olmazsa Amerika'ya gelip yerleşen güçlü Sicilyalı aileler içinde böyle bir şey görülmemişti.

Bazı konularda Consigliori daha serbestçe hareket ederdi; ama Baba'yı asla işe karıştırmamak gerekiyordu. İşte Hagen şimdi Kaliforniya'ya böyle bir mesele için gidiyordu. Bu konuda kazanacağı başarı yahut yenilginin Consigliori'lik görevi üzerinde etkili olacağını anlamıştı. Aile işi yönünden Johnny'nin çok istediği rolü almasının veya almamasının önemi yoktu. Asıl önemlisi Tom Hagen'in, Sollozzo ile cuma günü yapılmasını kararlaştırdığı toplantıydı. Yine de Hagen Baba için iki işin aynı değerde olduğunu biliyordu; iyi bir Consigliori için de mesele burada kapanırdı.

Uçağın sarsıntısı Hagen'in sinirden bozulan bar saklarını iyiden iyiye sarstı. Bulantısını bastırmak için hostesten bir martini istedi. Baba ile Johnny, film yapımcısı Jack Woltz üzerine bilgi vermişlerdi. Johnny'nin anlattıklarından Hagen, Woltz'u asla ikna edemeyeceğini anlamıştı. Ama Baha'nın ne pahasına olursa olsun vaftiz oğluna verdiği sözü tutacağını da biliyordu. Hagen'in bu işteki rolü aracılık yapıp bağlantıyı kurmaktı.

Hagen arkasına dayanarak o gün kendisine verilen bilgi üzerine düşünmeye başladı. Jack Woltz Hollywood'un en büyük üç film yapımcısından biriydi; stüdyo kendisinindi, anlaşmayla bağladığı düzü nelerle yıldızı vardı. Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Danışma Kurulu'nun, sinemayla propaganda bölümü üyesiydi; yani propaganda filmlerinin yapılmasına yardım ediyordu. Beyaz Saray'da yemek yemişti. Hollywood'daki evinde J. Edgar Hoover'i misafir etmişti. Oysa bunların hiçbiri göründüğü kadar önemli değildi. Hepsi de işle ilgili dostluklardı. Woltz'nun siyasi hayatta özel bir dostu yoktu; bu da onun aşırı bir gerici, çevresindekilere baskı yapmaktan hoşlanan bir kişi olmasından ileri geliyordu; oysa böyle davranmakla düşmanlarının yerden biter gibi çoğalmasına yol açtığını bilmiyordu.

Hagen içini çekti. Jack Woltz'u "yola getirmenin" çaresi yoktu. Evrak çantasını açıp bazı işleri tamamlamaya çalıştı; ama çok yorgundu. Bir martini daha istedi. Hayatını düşündü. Pişmanlık duymuyordu; aslında işleri yolunda gitmişti. Sebep ne olursa olsun, on yıl önce seçtiği yolun tam ona göre olduğu ortaya çıkmıştı. Başarı kazanmıştı; her mantıklı kişi kadar mutluydu; hayatı çok ilginç buluyordu.

Tom Hagen otuz beş yaşındaydı; alabros kesilmiş saçlı, uzun boylu, narin yapılı ve kendi halinde bir insandı. Avukattı. Ama avukatlık sınavlarını verdikten sonra üç yıl avukat olarak çalışmasına rağmen Corleonelerin işinin hukukla ilgili yanına bakmıyordu.

On bir yaşındayken, yaşıtı Sonny Corleone'nin oyun arkadaşıydı. Hagen'in annesinin gözleri kör olmuş, oğlu on bir yaşına bastığında da ölmüştü. İçkiye düşkün olan babası tam bir ayyaştı. Çok çalışkan bir marangoz olan baba Hagen, hayatında kanuna aykırı hiçbir şey yapmamıştı. Ama içkiye düşkünlüğü aileyi mahvetmiş, adamın genç yaşta gürleyip gitmesine yol açmıştı. Tom Hagen sokakları dolaşan, kapı aralıklarında yatıp kalkan bir yetim olmuş, küçük kız kardeşi yetimhaneye konmuştu.

Ama 1920 yıllarında yardım dernekleri kendilerinden kaçan on iki yaşındaki nankör çocukları (!) yakından izleyecek durumda değildi. Hagen'in de gözleri hastaydı. Komşular yetimin hastalığı annesinden aldığını fısıldıyor, onun kendi çocuklarıyla oynamasını yasaklıyorlardı. Tom Hagen' den herkes kaçıyor, uzak duruyordu, iyi kalpli, afacan on bir yaşlarında bir çocuk olan Sonny Corleone arkadaşını evine getirmiş, evde kalmasını istemişti. Tom Hagen'e bol domates salçalı makarna verilmiş, Tom bu yemeğin tadını ömrü boyunca unutmamıştı.

Böylece tek kelime söylemeksizin, durum hiç bir şekilde tartışılmadan Don Corleone çocuğun evde kalmasına izin verdi. Onu bizzat doktora götürdü, gözünün iyileşmesini sağladı. Bütün bunları yaparken, bir baba değil, daha çok bir koruyucu gibi davrandı. Karşılıklı ilişkilerde sevgi yoktu ama Baba, garip bir şekilde, ona kendi çocuklarına olduğundan daha nazik davrandı, hiç bir baskı ve istekte bulunmadı. Hukuku öğrenimi yapmayı Tom istemişti. Don Corleone'nin bir gün : "Bir avukat evrak çantasıyla eli silâhlı yüz kişinin çalacağından daha fazlasını çalar," dediğini duymuştu. O sıra Freddie ile Sonny liseyi bitirdikten sonra Aile işine girmekte direttiler. Baba, çocuklarının öğrenimlerine devam etmemelerine çok üzüldü. Yalnız Michael üniversiteye girmiş, Pearl Harbour baskınından bir gün sonra deniz kuvvetlerine yazılmıştı.

Avukatlık sınavlarını verdikten sonra Hagen evlenerek kendi hayatını yaşamaya başladı. Gelin New Jersey'li genç bir İtalyan kızıydı, üstelik o sıralarda pek az rastlanmasına rağmen üniversite öğrenimi de yapmıştı. Tabii Don Corleone'nin evindeki düğünden sonra Baba, istediği işte Hagen'i, müşteri yollayarak yazıhanesini dayayıp döşeyerek her bakımdan destekleyeceğini söylemişti.

Tom Hagen başını önüne eğmiş. "Ben sizin yanınızda çalışmak istiyorum," demişti Baba'ya.

Baba hem şaşırmış, hem de memnun olmuştu. "Benim kim olduğumu biliyor musun? diye sormuştu.

Hagen biliyordu. Tabii o sıralar Baba'nın gücünün ne kadar uzağa eriştiğini yeterince kestiremezdi. İşe girişinden on yıl sonra, Genco Abbandando'nun hastalanması üzerine Consigliori vekili oluncaya kadar hiç bir şey öğrenememişti. Yine de başını sallamış, Baba'nın gözlerinin içine cesaretle bakmıştı. "Sizin için, oğullarınızın çalıştığı gibi çalışacağım,"

demişti. Böylece tam bir bağlılık ve baş eğmeyle Don Corleone'nin üzerindeki babalık hakkını ortaya koymuş oluyordu. Anlayış, büyüklüğü bir efsane haline gelen Baba, o zaman Tom'a, bu eve yerleşişinden beri ilk kez babaca bir şefkat belirtisi göstermişti. Hagen'e sarılmış, daha sonra da ona gerçek bir oğul gibi davranmıştı. Yine de zaman zaman : "Tom annenle babanı asla unutma," demekten geri kalmamıştı; sanki gerçeği Hagen'e olduğu kadar kendine de hatırlatmak ister gibiydi.

Oysa Hagen'in annesini, babasını unutmasına imkân yoktu. Annesi zekâca gelişmemiş bir çocuk gibiydi; kendine bakmaktan acizdi. Kansızlık yüzünden öyle hastalanmıştı ki, ne çocuklarına sevgi gösterebiliyor, ne de onları sever gibi davranmayı beceriyordu. Hagen babasından nefret etti. Annesinin ölmeden önce kör oluşu çocuğu çılgına çevirdi, kendi gözlerinin de hastalanması, bir kâbus gibi çöktü üzerine. Kör olacağından emindi. Babası da ölünce on bir yaşındaki Tom Hagen'in zekâsı garip bir şekilde durdu. Sonny'nin kendisini bir kapının eşiğinde uyurken bulup evine götürdüğü güne kadar sokaklarda bir hayvan gibi dolaştı. Daha sonra olanlar bir mucizeydi sanki. Ama Hagen yıllarca uykusunda kâbuslar içinde çırpınarak büyüyüp kör olduğunu, beyaz bastonunu yere vura vura dolaştığını, peşinden de küçük bastonlarını vura vura çocuklarının geldiğini, sokaklarda dilendiklerini gördü. Bazı sabahlar uyandığında sanki Don Corleone'nin yüzü beynine işlemiş olur, kendini emniyette hissederdi.

Baba, aile işindeki görevlerine ek olarak üç yıl genel hukuk stajı yapmasında diretmişti. Bu tecrübe daha sonraki yıllarda faydasını göstermiş, aynı zamanda Hagen'in zihninde uyanan, Don Corleone'nin yanında çalışmak için verdiği kararla ilgili kuşkulan silip götürmüştü, iki yıl, Baba'nın tanıdığı ağır ceza avukatlarının bürosunda çalışmıştı. Tom Hagen'in hukukun bu dalı üzerinde büyük yeteneği olduğu anlaşılmıştı. Başarı kazanmıştı. Sonra aile işinde çalıştığı altı yıl boyunca Don Corleone onu bir tek kere olsun uyarmak, azarlamak gereğini duymamıştı.

Consigliori vekilliği yapmaya başlayınca diğer güçlü Sicilyalı aileler, Corleone ailesinden alayla : "İrlandalı Çete" diye söz etmeye başladılar. Hagen'in hoşuna gitmişti doğrusu. Ama aile işinin başında Baha'nın yerini asla alamayacağını da anlamıştı. Hayatından memnundu yine de. Zaten böyle bir şeyi kendine hiç amaç edinmemişti; böyle bir düşünce koruyucusuna ve koruyucusunun ailesine karşı "saygısızlık" olurdu.

Uçak Los Angeles'e indiğinde hava hâlâ karanlıktı. Hagen oteline gitti; duş yaptı; tıraş oldu. Kentin üzerinde şafağın söküşünü seyretti. Kahvaltısının ve gazetelerin odasına yollanmasını istedi. Jack Woltz ‘la olan saat ondaki buluşmayı beklemeye başladı. Randevuyu şaşılacak bir kolaylıkla sağlamışlardı.

Hagen bir gün önce, film işçileri sendikalarının Billy Goff adındaki en güçlü temsilcisine telefon etmişti. Don Corleone'nin emirlerine uyarak Goff’a ertesi gün için Jack Woltz'dan bir randevu almasını, konuşmanın sonuçlarından hoşnut kalmadığı takdirde film stüdyosunda bir işçi grevi olacağını da Woltz'a hissettirmesini söylemişti. Randevu sabah saat ondaydı. Woltz stüdyoda grev yapılacağını öğrenmiş, ama üzerinde durmamıştı. Goff'un dediğine göre, "İş greve kalırsa ben kendim Don Corleone'yle konuşurum." diyordu sendikacı.

"Gerekirse Baba sizinle konuşur," diye karşılık vermişti Hagen. Böyle bir cevapla herhangi bir söz vermekten de kaçınmış oluyordu. Goff'un Don'un isteklerini olumlu karşılamasına hiç şaşmamıştı. Teknik yönden Aile'nin nüfuzu New York'un sınırlarını aşmıyordu ama Don Corleone bugünkü durumda, işçi liderlerine yardım ederek gelmişti. Liderlerin çoğu hâlâ ona borçluydular.

Woltz'un saat onda randevu vermesi iyiye işaret değildi. Hagen günün ilk ziyaretçisi olacak, öğle yemeğine davet edilmeyecekti. Bu da Woltz'un ona değer vermediğini gösteriyordu. Goff herifi yeterince korkutamamış olmalıydı, belki Woltz'dan haraç alanlar listesinde Goff'un da adı vardı. Baba'nın kendini her türlü şan ve şöhretten uzak tutmaktaki başarısı bazen aile işinin aleyhine oluyor. Don'un adı dış dünyada pek geçerli sayılmıyordu.

Hagen'in düşüncelerinde yanılmadığı çok geçmeden ortaya çıktı. Woltz onu randevu saatinden yarım saat sonraya kadar bekletti. Hagen aldırış etmedi. Bekleme salonu çok lüks, çok rahat bir yerdi; karşısındaki erik rengi kanepede Hagen'in şimdiye kadar gördüğü çocukların en güzeli oturuyordu. Küçük kız on birinden ya da on ikisinden fazla değildi. Çok pahalı ama büyük bir kadınınki gibi sade bir elbise giymişti. İnanılmayacak kadar sarı saçları, iri deniz mavisi gözleri, çilek rengi küçücük bir ağzı vardı. Annesi olduğu anlaşılan bir kadının himayesindeydi, kadın, Hagen'in içinde, yüzünün ortalık yerine yumruk indirmek isteği uyandıran bir

küstahlık ve sertlikle bakıyordu. Hagen, kadının bakışlarına aynen karşılık vererek, "Melek gibi bir çocuk, canavar gibi bir anne," diye geçirdi içinden.

Sonunda çok şık giyimli ama orta yaşlı bir kadın gelip Hagen'i film yapımcısının odasına giden içiçe bürolardan geçirdi. Hagen bürolarda çalışanların güzelliği karşısında etkilenmekten kendini alamadı. Gülümsedi. Hepsi de burada çalışarak beyaz perdeye geçmeyi kafaya koymuş kızlardı; çoğu hayatlarının geri kalan yılları boyunca burada çalışacak, ya da yenilgiyi kabullenerek evlerine döneceklerdi.

Jack Woltz uzun boylu, güçlü kuvvetli, koca göbeğini iyi dikilmiş elbisesiyle hemen hemen gizlemeyi başarmış bir adamdı. Hagen onun hayat hikâyesini biliyordu. Woltz on yaşlarındayken Doğu Yakasında boş bira kutularını toplamış, el arabaları çekmişti. Otuz yaşında New York'tan ayrılıp Batı'ya gelmişti. Burada sinema ve filmcilikle ilgilenmiş, yatırımlarda bulunmuştu. Kırk sekiz yaşına geldiğinde Hollywood' un en güçlü film yapımcısıydı. Konuşması hâlâ kaba sabaydı, edepsizcesine çapkınlık; genç yıldız adaylarını yiyip bitiren aç gözlü bir kurttu. Ellisine gelince değişti: Konuşma dersleri aldı, bir İngiliz uşaktan nasıl giyinileceğim, diğer bir İngiliz erkek oda hizmetçisinden de toplum hayatında nasıl davranmak gerektiğini öğrendi, ilk karısı ölünce, rol kesmekten hoşlanmayan dünyaca ünlü güzel bir yıldızla evlendi. Şimdi altmış yaşındaydı, eski tabloları topluyordu. Başkanın Danışma Kurulu üyesiydi, filmlerinin sanat yönünü güçlendirmek için kendi adına milyonlarca dolarlık bir yatırım yapmıştı. Kızı bir İngiliz lorduyla, oğlu da bir İtalyan prensesiyle evliydi.

Son düşkünlüğü, Amerikan gazetelerinin bütün dedikodu sütunlarında yazıldığı gibi, geçen bir yıl boyunca on milyon dolar harcadığı yarış atlarıydı. Ünlü İngiliz yarış atı Hartum'u altı yüz bin dolar gibi inanılmaz bir para ödeyerek almış, haber gazetelerin birinci sayfasına geçmiş, şimdiye kadar hiç bir yarışta geçilmeyen Hartum'un emekliye ayrıldığı, bundan böyle Woltz ahırlarında damızlık olarak kullanılacağı belirtilmişti.

Hagen'i nezaketle karşıladı. Güneşten yanmış, dikkatle traş edilmiş yüzü gülümsediğini anlatacak bir şekilde buruştu. Harcanan onca paraya, en bilgili elemanların dikkatli çalışmalarına rağmen Woltz, yaşını gösteriyordu, cildi birbirine dikilmiş parçalardan meydana gelmiş gibiydi.

Ama davranışlarında olağanüstü bir canlılık, Don Corleone gibi, içinde yaşadığı dünyayı avuçları içine almış olduğunu gösteren bir hava vardı.

Hagen derhal konuya geçti. Johnny Fontane'nin bir arkadaşı tarafından elçi olarak yollandığını söyledi. Bu kişi çok güçlüydü, Mr. Woltz istediğini yaparsa kendini borçlu hissedecek, ona sarsılmaz dostluk bağlarıyla bağlanacaktı, isteği de Johnny Fontane'nin gelecek hafta çekimine başlanacak olan savaş filminde baş rölü almasıydı.

Woltz'un dikişli yüzünde hiç bir anlam belirme di. "Arkadaşınız bana ne gibi bir yardımda bulunabilir?" diye sordu. Sesinde az da olsa bir kendini beğenmişlik vardı.

Hagen, "işçileriniz arasında anlaşmazlık çıkacak," diye anlattı, "Arkadaşım bunun önüne geçebilir. Stüdyonuza kucak dolusu para kazandıran bir erkek oyuncunuz var. Ama bu adam sarı kız tiryakisi. Arkadaşım bu oyuncunuzun sarı kızdan vazgeçmesini sağlayabilir. Gelecek yıllarda başınız derde girerse bana bir telefon etmeniz yeter."

Jack Woltz bu sözleri, bir çocuğun öğünmesini dinler gibi dinlemişti. Sert ve kaba bir sesle, "Beni korkutmaya mı çalışıyorsun sen?" dedi.

"Ne münasebet. Sizden bir arkadaşım için ricada bulunmaya geldim. Bu ricasını kabul etmekle hiç bir kayba uğramayacağınızı anlatmak istedim."

Jack Woltz'un yüzündeki maske birden düştü. Adamın bütün hatları öfkeden sertleşti. Dudakları kıvrıldı, siyaha boyanmış kalın kaşları, sinsi sinsi ışıldayan gözlerinin üzerinde büklüm büklüm oldu. Masasından Hagen'e doğru biraz edildi. "Seni orospu çocuğu seni!" dedi. "Sen ve patronun, her kimse şunu bilin ki, Johnny Fontane. filmimde oynayamayacak. Mafia domuzlarından da hiç korkum yok." Geri çekildi. Koltuğuna yerleşti : "Size bir öğüt vereceğim dostum. J. Edgar Hoover adını herhalde duymuşsunuzdur." Woltz alaylı alaylı gülümsedi, "Çok yakın dostumdur. Kendisine tehdit edildiğimi bildirirsem, neye uğradığınızı şaşırırsınız."

Hagen, Woltz'u sabırla, sonuna kadar dinledi. Woltz gibi bir kişiden daha başka bir tepki beklemişti doğrusu. Bu kadar aptalca konuşan bir insan nasıl olur da yüz milyonlarca dolar değerindeki bir örgütün başına gelebilirdi, Baba yatırım yapabilecek yeni işler aradığına göre durum üzerinde düşünülmeye değerdi. Film endüstrisinin başındakiler Woltz gibi

olduktan sonra doğrusu bu alanda bir çok şeyler yapılabilirdi. Woltz'un savurduğu hakaretler Hagen'i hiç etkilememişti. Hagen, iş tartışmalarının nasıl yapılacağını Baba'dan öğrenmişti. "Asla öfkelenme," derdi Don Corleone. "Karşındakini asla tehdit etme. İnsanların mantığına hitap etmeye çalış." Bunun için de bütün hakaretleri, tehditleri duymamış gibi davranmak gerekiyordu.

Bir keresinde Baba'nın tam sekiz saat bütün hakaretlere göğüs gererek ünlü ve kendini beğenmiş bir adamı yola getirmeye çalıştığını izlemişti. Sekiz saatin sonunda Baba masadan kalkmış, kollarını iki yana açarak, "Bu adamla hiç kimse anlaşamaz," diyerek odadan çıkmıştı. Adam korkudan titremeye başlamış, yüzü saprası olmuş, yardımcıları Don'u tekrar odaya gelmeye ikna etmişler, bir anlaşma yapılmıştı. Ama iki ay sonra adam berberinde traş olurken öldürülmüştü.

Bunun için Hagen tekrar anlaşmaya çalıştı. "Bana bakın," dedi, "ben avukatımı. Canımı tehlikeye atar mıyım hiç? Sizi tehdit bile etmedim. Johnny Fonta ne'ye rolü verirseniz size pek çok yararımız dokunacak, dedim. Bu kadar küçük bir iş için size gerektiğinden fazla şey vaadettim. Böyle bir teklifi kabul etmeniz sizin de çıkarınıza olacak. Johnny Fontane' ye, filmdeki rolün kendisi için biçilmiş kaftan olduğunu söylemişsiniz. Johnny bana anlattı. Zaten durum böyle olmasaydı rolü Johnny Fontane'ye vermenizi asla istemezdik. Ayrıca yatıracağınız para için kaygılanıyorsanız, arkadaşım size yardımcı olacak. Ama beni iyi anlamanızı rica ediyorum. Cevabınız belki olumsuzdur. J. Edgar Hoover'in, dostunuz olduğunu biliyoruz. Arkadaşım bu dostluğun ne kadar önemli olduğunu da takdir ediyor."

Woltz para lâfını duyunca daha bir yakınlık gösterdi. İlgi artmış gibiydi. "Bu filme beş milyon ayrıldı," dedi.

Hagen ne kadar etkilendiğini göstermek istercesine, bir hayret ıslığı çaldı. "Patronumun bunu takdir edeceğini biliyorum."

Woltz konuşmasının önemini anlamaya başlamış gibiydi. "Senden söz edildiğini hiç duymadım," dedi, "New York'un bütün büyük avukatlarını tanırım. Ama sen kimsin?"

Hagen soğuk bir tavırla, "Ben bir örgütün genel işlerine bakıyorum," dedi. "Bu işi de Johnny arkadaşım olduğu için aldım!" Ayağa kalktı. "Daha

fazla zamanınızı almak istemem." Elini uzattı. Woltz bu eli sıktı. Hagen kapıya doğru birkaç adım attı. Döndü. "Anladığım kadarıyla görünüşte çok önemli sayılan kişilerle iş yapıyorsunuz. Kim olduğumu öğrenmek isterseniz otelime telefon edin." Bir an durdu. "Size belki inanılmaz gibi gelecek ama, beni buraya yollayan kişi, dostunuz. J. Edgar Hoover'in bile aklının alamayacağı kadar büyük iyiliklerde bulunabilir. Yapamayacağı şey yoktur." Woltz'un gözlerinin kısıldığını gördü Hagen. Sonunda Hagen'in ne demek istediğini anlamaya başlamıştı galiba. "Çevirdiğiniz filmleri çok beğenirim. Dilerim aynı dürüst, kaliteli çalışmayı sürdürürsünüz. Ülkemizin sizin gibi çalışanlara ihtiyacı var."

O gün akşama doğru Woltz'un sekreteri Hagen'e telefon etti. Woltz'un arabasının onu bir saate kadar alacağını bildirdi; Woltz onu sayfiyedeki evine, akşam yemeğine davet ediyordu. Üç saatlik bir yolculuktu bu; ama arabada her türlü ihtiyacı karşılayacak tedbirler alınmıştı. Sekreter sözünü, "Bavulunuzu alın. Mr. Woltz sizi sabah uçağına yetiştirecek," diye bitirdi.

"Teşekkür ederim," dedi Hagen. işte düşünülmesi gereken bir mesele daha çıkmıştı ortaya. Woltz sabah uçağıyla New York'a döneceğini nereden öğrenmişti? Herhalde gerekli bütün bilgileri elde edebilmek için peşine adam koymuştu. Artık Woltz'un, Baha'nın adamı olduğunu öğrenmiş olması gerekirdi. Demek ki, adamı meseleyi yeniden düşünmek, konuşmak gereğini duyuyordu. Belki Woltz sandığından çok daha zeki bir adamdı.

Jack Woltz'un evi tam bir sinema adamına yakışır büyüklükteydi. Büyük ev geniş, bakımlı bir bahçeyle çevriliydi. At sürülerinin otlaması için de büyük otlaklar hazırlanmıştı. Çitler, bahçenin tarhları bir film yıldızının tırnakları gibi titizlikle düzeltilmişti.

Woltz, Hagen'i soğuk hava aracıyla serinletilmiş ve camekânla kaplatılmış verandada karşıladı. Yakası açık bir gömlek, hardal rengi ipek pantolon ve yumuşak deri sandallar giymişti. Hagen'e önceden hazırlanmış tepsiden kocaman bir martini bardağını uzattı. Kendi de aldı, ilk karşılaşmalarından çok daha yakın bir hali vardı. Kolunu Hagen'in omuzuna attı. "Yemeğe daha epey var," dedi. "Haydi birlikte gidip atlara bakalım." Ahırlara doğru yürürlerken, "Kimliğini anlamak için araştırma yaptım Tom." dedi. "Patronunun Corleone olduğunu başlangıçta söylemeliydin. Seni, Johnny'nin korkutmak için bana yolladığı bir haydut sandım. Ben

blöfe, korkutulmaya hiç gelemem. Ama şimdi keyfimize bakalım. İşi yemekten sonra konuşuruz."

Woltz gerçekten iyi bir ev sahibiydi. Ahırlarını Amerika'nın en ünlü harası haline getirecek olan yeni yöntemlerden söz etti. Ahırların hepsi de yangına dayanıklı maddelerden yapılmıştı; son derece temiz, bakımlıydı; özel dedektiflerden meydana gelen bir

özel emniyet örgütü vardı. Sonunda Woltz onu, duvarına bronz levha çakılmış bir bölmeye götürdü. Plâkanın üzerinde "Hartum" yazılıydı.

Bölmenin içindeki hayvan Hagen'in bilgisiz bakışlarına göre bile çok güzel bir attı. Hartum'un derisi geniş alnındaki elmas şeklindeki akıtma hariç karga kanadı siyahlığındaydı. İri kahverengi gözleri sarı elmaslar gibi ışıldıyordu; bakımlı bir hayvandı. Derisi ipek gibiydi. Woltz çocukça bir gururla, "Dünyanın en büyük yarış atı," dedi. "Onu geçen hafta İngiltere'de altı yüz bin dolara satın aldım. Rus çarlarının bile bir tek at için bu kadar çok para vermediklerine bahse girerim. Bu ülkenin şimdiye dek görmediği kadar büyük bir yarış atı harası kuracağım." Atın yumuşak yelesini okşadı. Sevgiyle, "Hartum, Hartum," dedi. Sesinde gerçek bir sevgi vardı. Woltz devam etti: "iyi ata binerim ben," dedi Hagen'e. "Hem de bu spora ne zaman başladım biliyor musun? Elli yaşında." Güldü. "Belki de büyük annelerimden birini bir Kazak becermiştir. Kim bilir. Belki de damarlarımda Kazak kanı dolaşıyor." Hartum'un karnını kaşıdı hafifçe "Şuna bak," dedi, "Bana da tam böylesi gerekirdi."

Yemek yemek için eve döndüler. Servis takımları ve tabaklar hep altın yaldızlıydı. Ama Hagen yemekleri fevkalâde bulmadı. Woltz'un yalnız yaşadığı belliydi. Yemeğe fazla değer vermediği de anlaşılıyordu. Hagen yemek bitip büyük Havana puroları ya kılıncaya kadar bekledi. Sonra Woltz'a sordu: "Johnny'ye rolü veriyor musunuz, vermiyor musunuz?"

"Veremem," dedi Woltz. "istesem de veremem. Bütün anlaşmalar imzalandı. Çekime de önümüzdeki hafta başlanıyor. Artık elimden hiç bir şey gelmez."

Hagen sabırsızlıkla, "Mr. Woltz," dedi, "anlamıyorsunuz. Tepedeki biri için böyle bir özür geçerli değildir." Purosundan bir nefes çekti. "Patronumun verdiği sözü tutmayacağından mı kuşkulanıyorsunuz?"

Woltz soğuk bir tavırla, "İşçilerimin grev yapacaklarını biliyorum," dedi. "Orospu çocuğu Goff telefon etti, söyledi. Hem de ne söyleyiş! Bir de herife el altından para yediriyorum. O büyük yıldızımı sarı kızdan kurtaracağınıza da eminim. Ama umurumda bile değil. Filmlerimi kendi imkânlarımla çevirecek kadar param var. Çünkü o piçoğlu piç Fontane'den nefret ediyorum. Patronuna söyle, ricasını kabul edemeyeceğim ama, başka bir arzusu olursa emrine amadeyim. Başka ne isterse yaparım."

Hagen, "Pis sinsi köpek," diye geçirdi içinden. "Peki beni buraya kadar ne demeye getirdin?" Woltz' un düşündüğü olmalıydı. Soğuk, soğuk "Durumu kavramadığınız görüyorum, Mr. Woltz," dedi. "Mr. Corleone, Jolinn’nin vaftiz babasıdır. Bu çok sıkı, din yönünden çok kutsal bir bağdır. İtalyanların bir inanışı vardır: Hayatın çok güç olduğunu, bir insana iki babanın gerektiğini söylerler. Bu yüzden vaftiz babaları vardır her birinin, Johnny'nin babası epey zaman önce öldüğünden Mr. Corleone vaftiz babalığı görevini daha bir titizlikle yerine getirmek istiyor. Sizden çok duygulu bir kişidir, bir kere reddedildiği yeri bir daha denemez."

Woltz omuz silkti, "üzgünüm," dedi. "Cevabım yine de hayır. Siz buradasınız, grevi önlemeniz için ne kadar istersiniz? Nakit vereceğim, hemen şimdi."

İşte bilmece çözülmüştü. Johnny'ye rolü vermeyecekti ama grevin önüne geçmek için Hagen'den yararlanmak istiyordu. Don Corleone'den bir korkusu yoktu. Gerçekten Woltz siyaset hayatındaki güçlü arkadaşları, FBl'in şefi ve büyük serveti sayesinde Don Corleone'nin tehditlerini kolayca savuşturacağı kanısındaydı. Oysa hatalı olan bir yan vardı : Don Corleone vaftiz oğluna istediği rolü sağlayacağına söz vermişti; Hagen şimdiye kadar Don Corleone'nin verdiği sözü yerine getirmediğine tanık olmamıştı.

Sabırla: "Benim anlattıklarımı bile bile anlamazlıktan geliyorsunuz," diye konuştu, "üstelik beni kendi çıkarınız için kullanmaya kalkışıyorsunuz. Don Corleone çıkacak grevde size yardımcı olur, bunun önüne geçer ama, görüyorum ki, beni ciddiye almıyorsunuz. Şahsen büyük bir hata işlediğinizi belirtmek isterim."

Böyle bir anı bekliyormuş gibi Woltz birden parladı : "Ne demek istediğinizi çok iyi anlıyorum," dedi. "Mafia'nın işi bu, değil mi? Bütün o tatlı konuşmalarınız, zeytinyağı ithalâtı boş lâflar; aslında beni tehdit ediyorsunuz. Ama ben de açık konuşacağım. Johnny Fontane filmde asla

oynayamayacak; oysa rol için biçilmiş kaftan. Bu filmi çevirseydi büyük yıldız olurdu. Ama asla olamayacak. Çünkü o dürzüden nefret ediyorum. Onu Hollywood'dan sürmek için elimden geleni yapacağım. Nedenini de söyleyeyim. Çünkü benim en değerli kadın yıldızlarımdan birini mahvetti. Bu kızı beş yıldan beri yetiştiriyordum: Eğitimi, öğrenimi için yüzlerce, binlerce dolar harcamıştım. Onu bir yıldız yapacaktım. Daha da açık konuşacağım. Ben katı yürekli bir adam değilim.

Sözkonusu yalnız harcadığım para değil. Kız çok güzeldi. Orası şimdiye dek gördüğüm, tanıdığım en büyük, en sevdiğim şeydi. Sonra Johnny geldi; o baygın sesi, domuzlara özgü çekiciliğiyle. Kız her şeyi bırakıp gitti. Beni gülünç duruma düşürdü. Benim gibi bir kişi gülünç düşürülemez, Mr. Hagen Johnny'nin cezasını vermeliyim."

Woltz, Hagen'i ilk kez şaşırtmıştı. Tom, Woltz gibi varlıklı bir erkeğin bu saçmalıkların etkisinde kalıp iş konusunda hata yapabilmesine akıl erdiremiyordu. Hem de bu kadar önemli bir işte! Hagen'in, Don Corleone'nin dünyasında fizik güzellik, kadınların cinsi cazibesi en küçük bir rol oynayamazdı. Kadın erkeklerin dünyasına sokulmazdı. Hagen son bir kere daha anlaşmaya çalıştı:

"Çok haklısınız, Mr. Woltz," dedi. "Ama üzüntünüz bu kadar derin mi? Bu küçük isteğin patronum için ne kadar önemli olduğunu anlamaya yanaşmıyorsunuz. Mr. Corleone vaftiz töreni sırasında küçük Johnny'yi kollarından tuttu. Johnny'nin babası ölünce babalık görevini üzerine aldı. Mr. Corleone dostlarını asla unutmaz."

Woltz birden ayağa kalktı. "Seni yeteri kadar dinledim. Bana haydutlar emir veremez, ben onlara emrederim. Şu telefonu elime alırsam geceyi hapishanede geçirmek zorunda kalırsın. O Mafia sürüsü kılıma bile dokunacak olursa onlara haydut şefi olmadığımı pek kolaylıkla ispatlarım. Zora başvurursanız Beyaz Saray'daki nüfuzumu bile kullanırım."

Aptal, budala herif. Hagen, bu adam nasıl pezzonovante olmuş, diye şaştı kendi kendine. Başkanın danışmanı, dünyanın en büyük stüdyosunun sahibi! Baba gerçekten film endüstrisine el atmalıydı.

"Yemek ve geçirdiğimiz güzel akşam için teşekkür ederim," dedi Hagen. "Beni havaalanına götürecek bir taşıt sağlar mısınız? Geceyi burada

geçirmek istemiyorum." Woltz soğuk soğuk gülümsedi. "Mr. Corleone kötü haberlerin kendisine derhal ulaştırılmasını ister."

Hagen evin geniş sütunları altında arabayı beklerken, Woltz'un yazıhanesinde rastladığı küçük kızla annesini gördü. Ama şimdi küçük kızın biçimli dudakları kalın, pembe bir şeye bulanmış gibiydi. Deniz mavisi gözleri nemliydi; merdivenlerden kapısı açık duran arabaya yürürken uzun bacakları yeni doğmuş bir tay gibi titriyordu. Anne çocuğa destek oluyor, arabaya binmesine yardım ediyor, kulağına bir şeyler fısıldıyordu. Annenin başı kaçamak bir hareketle Hagen'den yana döndü, Hagen kadının bakışlarında yakıcı, zaferle parıldayan atmacanınkine benzer ışıltılar gördü. Sonra o da büyük arabanın içinde kayboldu.

"Demek Woltz beni bu yüzden yanına alıp getirmedi," diye düşündü Hagen. Kızla annesi buraya film yapımcısıyla buluşmaya gelmişlerdi. Böylece Woltz yemekten önce dinlenecek, küçük kızla meşgul olacak zamanı bulmuştu. Bir de Johnny bu dünyada yaşamak istiyordu ha? Johnny'ye de, Woltz'a da iyi şanslar.

Paulie Gatto aceleye getirilen, özellikle zorbalık gerektiren işlerden nefret eder, yapacağı işi önceden plânlamak isterdi. Ne kadar kolay olursa olsun, bu geceki gibi bir iş bile hata edildiği takdirde insanın başını belâya sokabilirdi. Şimdi birasını yudumlarken çevresini inceliyor, barda iki küçük sokak kadınıyla duran iki serseri delikanlının neler yaptığını anlama, ya çalışıyordu.

Paulie Gatto iki delikanlı hakkında bilinecek ne varsa biliyordu. Adları Jerry Wagner ve Kevin Moonan'dı. ikisi de yirmi yaşlarında, yakışıklı, kestane rengi saçlı, uzun boylu ve güçlü kuvvetliydiler, ikisi de iki haftaya kadar üniversitelerine döneceklerdi; ikisinin de siyasi hayatta nüfuzlu babaları vardı; bu nedenle, bir de üniversite öğrencisi olmaları yüzünden askere gitmekten kurtulmuşlardı. Aynı zamanda, Amerigo Bonasera'nın kızına saldırdıkları için yedikleri ceza tecil edilmişti. Paulie Gatto, pis serseriler, diye düşündü. Asker kaçakları, gece yarısından sonra meyhanede içki içerek haklarında verilen tecil kararına uymuyor, üstelik orospu peşinde koşuyorlardı. Paulie Gatto'nun kendi de askerden kaçmıştı. Çünkü doktoru, bu yirmi altı yaşındaki beyaz ırktan, bekâr hastasının akıl hastalığı yüzünden şok tedavisi gördüğü yolunda bir rapor hazırlamıştı. Yalandı hepsi; ama Paulie Gatto kendini suçlu hissetmemişti. Paulie Gatto aile

işinde kendini gösterdikten sonra Clemenza'ya askerlik konusunda gerekli bütün işlemleri yaptırmıştı.

Oğlanlar üniversitelerine dönmezden önce işin derhal bitirilmesini ona Clemenza söylemişti. 'Peki niçin ille de New York'ta yapılacak?' diye düşündü Gatto. Clemenza yalnız işin yapılacağı yerle birlikte yığınla talimat vermişti. Şimdi bu iki serseri, yanlarındaki kadınlarla sokağa çıkacak olurlarsa bir gece daha boşuna geçmiş olacaktı.

Kızlardan birinin gülerek, "Aklını mı kaçırdın sen Jerry?" dediğini duyabildi. "Seninle asla arabaya binmem. O zavallı kız gibi kendimi hastanede bulmak istemiyorum." Kadının sesi karşısındakine nisbet vermek isteyen bir hoşnutlukla doluydu. Gatto için bu kadarı yeterliydi. Birasını bitirdi. Karanlık sokağa çıktı. Mükemmel. Vakit gece yarısını geçmişti. Yalnız biraz ilerde öteki meyhanenin ışıkları görünüyordu. Geri kalan bütün dükkânlar kapalıydı. Clemenza devriye arabasının icabına bakmıştı. Radyo mesajını alıncaya kadar ortalıkta görünmeyecekler, mesajı alınca da acele etmeyeceklerdi.

Gatto dört kapılı Chevrolet arabaya dayandı. Arka tarafta iki kişi oturuyordu; iri yarı olmalarına rağmen hemen hemen hiç görünmüyorlardı. Paulie, "Dışarı çıkınca yakalayın," dedi.

Paulie Gatto hâlâ bu işin aceleye getirildiği kanısındaydı. Clemenza ona iki delikanlının polisçe çekilmiş vesikalık fotoğraflarıyla bar kızlarını ayartmak için gittikleri yerler üzerine bilgi vermişti. Paulie adamlarından ikisini seçmiş, onlara delikanlıları göstermiş, gerekli emirleri de vermişti. Başın üstüne ve arkasına vurulmayacak, kaza sonucu da olsa ölüme yol açacak bir davranışta bulunulmayacaktı. Bundan başka ne isterlerse yapabilirlerdi. Yalnız bir tek ihtarda bulunmuştu: "Bu serseriler hastaneden bir aydan daha kısa süre içinde çıkarlarsa kamyon şoförlüğüne dönersiniz yine."

İki iriyarı adam arabadan çıkmak üzereydiler, ikisi de küçük kulüplerden öteye gidemeyen eski boksörlerdi. Sonny Corleone onlara birer küçük iş vererek geçimlerini sağlamıştı. Bu yüzden duydukları minnettarlığı göstermeye çok hevesliydiler.

Jerry Wagner ile Kevin Moonan dışarı çıktıklarında yalnızdılar. Bar kızlarının alayları erkeklik gururlarına dokunmuştu. Arabasının

çamurluğuna dayanmış duran Paulie, "Hey, Kazanovalar," diye seslendi, "orospular sizi ne güzel ektiler."

İki genç keyifle ondan yana döndü. Paulie Gatta, barda uğradıkları hakaretin acısını çıkaracakları biri gibi görünüyordu. İnce yüzlü ve ufak tefekti. Arasalar bulamazlardı böylesini. Heyecanla Paulie'nin üzerine atıldılar. Aynı anda arkadan iki kişi tarafından kollarının tutulduğunu hissettiler. Bu sıra Paulie Gatto'nun elinde özel olarak yapılmış yarım metre uzunluğunda, üzeri pirinç kakmalı bir kırbaç belirdi. Haftada üç gün cimnastik salonunda idman yaptığından vuruş zamanını iyi, ayarlıyordu. Wagner'i tutan boksör onu havalandırdı. Paulie kolunu kaldırıp serserinin karnına aşağıdan yukarı doğru vurdu. Wagner bayıldı. Adam onu yere bıraktı, Wagner'in hak

kından gelmek altı saniye ancak sürmüştü.

Şimdi ikisi de dikkatlerini Kevin Moonan'a çevirdiler. Oğlan bağırmaya çalışıyor, ama onu tutan adam bir eliyle boğazını sıkıyor, soluk almasını güçleştiriyordu.

Paulie Gatto arabaya atladı; motoru çalıştırdı. İki iriyarı adam Moonan'ı turşuya çevirmekle meşguldüler. Bunu da insanın içine ürküntü veren bir dikkat ve düzenle, sanki çok zamanlan varmış gibi rahatlıkla yapıyorlardı. Yumruklarını gelişigüzel değil, iri gövdelerinin tüm ağırlığını vererek indiriyorlardı. Her darbeyle Moonan'ın bir yeri yarılıp açılıyordu. Gatto delikanlının yüzüne şöyle bir baktı. Tanınmayacak haldeydi. İki boksör Moonan'ı kaldırımın kenarına bırakıp Wagner'e döndüler. Wagner ayağa kalkmaya çalışıyordu. "İmdat!" diye bağırmaya başladı. Bardan biri çıktı. Şimdi daha hızlı çalışmak gerekiyordu. Wagner'i dizlerinin üzerine oturttular. Boksörlerden biri kolunu tutup kıvırdı, sonra omurga kemiğine bir tekme indirdi. Bir çatırtı duyuldu. Wagner'in acıyla attığı çığlık üzerine sokaktaki bütün evlerin pencereleri açıldı, iki adam şimdi ellerini çabuk tutuyorlardı. Biri iki eliyle Wagner'in başına mengene gibi yapışmış, onu dimdik tutuyordu, diğeri sabit hedefe kocaman yumruklarını indiriyordu. Bardan başkaları da çıktı, ama hiç biri de araya girmeye cesaret edemiyordu. Paulie Gatto bağırdı : "Haydi gelin, yeter artık!" İki adam arabaya atladılar. Paulie Gatto arabayı sokaktan bir ok gibi çıkardı. Biri çıkıp arabayı tarif edecek, plâk numarasını verecekti ama önemi yoktu.

Zaten çalınmış bir Kaliforniya plâkasıydı; New York kentinde belki yüz bin tane siyah, dört kapılı Chevrolet araba vardı.

İKİNCİ BÖLÜM

TOM Hagen perşembe sabahı yazıhanesine gitti. Cuma günü Virgil Sollozzo ile yapacakları görüşme için gerekli hazırlıkları tamamlamak istiyordu. Bu öyle önemli bir toplantıydı ki, Tom Hagen, Aile'ye yapılacağını bildikleri teklif üzerine gerekli bilgiyi edinmek için bütün bir gece oturup kendisiyle konuşmak istediğini Baba'ya bildirmişti. Bu hazırlık türünden konuşmaya da sakin bir kafayla oturabilmek için elindeki işleri bitirmek niyetindeydi.

Don Corleone, perşembe gecesi geç vakit Hollywood'dan dönen Hagen'in verdiği bilgiler karşısında hiç şaşırmamıştı. Hagen'in her şeyi en ince ayrıntılarına kadar anlatmasını istemiş. Hagen güzel küçük kızla annesinden söz edince yüzünü tiksintiyle buruşturmuş, "infamita," diye mırıldanmıştı. Bu Don Corleone'nin en ayıplayıcı sözcüğüydü. Hagen'e son olarak bir tek soru sormuştu : "Bu adam prensip sahibi mi?"

Hagen Baha'nın bu soruyla ne demek istediğini düşündü. Yıllar Hagen'e, Don'un değer ölçülerinin başkalarından çok farklı olduğunu, sözlerinin de değişik anlamlara gelebileceğini öğretmişti. Woltz kişilik sahibi bir erkek mi? iradesi kuvvetli mi? Her halde kuvvetliydi, ama Baba'nın sorduğu bu değildi. Film yapımcısı blöfe gelemeyecek kadar yürekli miydi? En büyük yıldızının beyaz zehir kullandığı ortaya çıkacak olursa kopacak rezalete dayanacak kişilikte miydi? Hagen buna evet karşılığını verirdi. Oysa Don'un sorduğu bu da değildi. Sonunda Hagen soruyu kafasında gereken biçime soktu. Jack Woltz, intikam almak için her şeyi kaybetmek pahasına da olsa yolunda yürüyebilecek kadar yürekli miydi?

Hagen gülümsedi. Ender yaptığı bir şeydi ama şimdi Don'la şakalaşmaktan kendini alamadı. "Woltz' un Sicilyalı olup olmadığını öğrenmek istiyorsunuz." Don başını hoşnutlukla salladı. Hagen'in zekâsını ve sözlerindeki gerçek payını takdir ediyordu. Hagen "Hayır," dedi.

Konuşmaları bu kadarla bitmişti. Don meseleyi ertesi güne kadar düşündü. Çarşamba öğleden sonra Hagen'i çağırdı, emirlerini verdi. Günün

geri kalan bölümünü verilen emirlerin yerine getirilmesiyle geçiren Hagen, Don'un buluşu karşısında hayran kalmıştı. Don'un sorunu çözümlediğinde, Jack Woltz'un sabah telefon edip Johnny Fontane'nin yeni savaş filminde baş rolü aldığını bildireceğinden hiç kuşkusu kalmamıştı.

Tam o sıra telefon çaldı. Ama arayan Amerigo Bonasera idi. ölü gömücünün sesi minnettarlıkla titriyordu. Hagen'den, Baba'ya ölmez dostluğunu iletmesini istedi. Baba'nın telefonu açması yeterdi. O, Amerigo Bonasera, Aziz Vaftiz Babası için hayatını vermeye hazırdı. Hagen bu sözleri Don Corleone'ye ileteceğine söz verdi.

Daily News gazetesinin orta sayfası sokakta yatan Kevin Moonan'la, Jerry Wagner'e ayrılmıştı. Fotoğraf insanın içini bulandıracak kadar canlıydı, iki serseri insan değil de, birer kanlı pelte gibiydiler. Gazete "Mucize" diyordu, "delikanlıların ikisi de yaşıyor. Ama aylarca hastanede yatmaları, estetik ameliyat geçirmeleri gerekecek." Hagen Paulie Gatto'nun işinin ustası olduğunu düşündü. Clemenza'ya gerekli emir verilmeli, Gatto mükâfatlandırılmalıydı. Defterine not aldı.

Bunu izleyen üç saat içinde Hagen durmadan çalıştı. Don'un zeytinyağı ithalâtından, inşaat şirketinden ve diğer işlerden gelen kazanç raporlarını inceledi. Hesaplar yaptı. İşler gerektiği kadar yolunda gitmiyordu; ama savaş sona erdiğine göre kazanç da artacaktı. Neredeyse Johnny Fontane meselesini unutmuştu ki, sekreteri Kaliforniya'dan arandığını bildirdi. Hagen telefonu alırken içinden heyecana benzer kıpırtılar duydu. "Ben Hagen," dedi.

Telin öteki ucundan gelen ses tanınmayacak kadar nefret ve öfkeyle doluydu. "Seni orospu çocuğu seni," diye bağırıyordu Woltz. "Seni hapse attıracağım, ömür boyu çıkamayacaksın oradan. Seni mahvetmek için elimdeki son meteliğe kadar harcayacağım. Johnny Fontane'nin düdüğünü kestireceğim, duydun mu, domuzoğlu domuz?"

Hagen sakin bir sesle : "Ben Alman İrlandalı karışımı bir ailedenim," dedi. Uzun bir sessizlik oldu. Sonra telefonun kapandığını gösteren bir çıtırtı

duyuldu. Hagen gülümsedi. Jack Woltz, Don Corleone'ye karşı tek bir söz olsun söylememişti. Dahi, dehasının karşılığını görüyordu.

Jack Woltz, hep yalnız yatardı. On kişinin rahatça uzanabileceği kadar büyük bir yatağı, bir filmin balo sahnesinin çevrilebileceği kadar geniş bir yatak odası vardı, ilk karısının on yıl önce ölmesinden beri hep yalnız yatmağı yeğ tutuyordu. Bu onun artık kadınlarla ilişkisi olmadığını göstermezdi. Yaşına rağmen Woltz ateşli bir erkekti. Ama artık onu yalnız çok genç kızlar ilgilendiriyordu.

Bu perşembe sabahı anlayamadığı bir nedenden ötürü erken uyandı. Şafağın yumuşak ışıkları odayı sanki bir sis perdesine bürümüştü. Yatağının ayak ucunda bildik bir şey vardı. Woltz daha iyi görebilmek için dirseklerinin üzerinde doğruldu. At başı şeklinde bir şeydi bu. Woltz uyku sersemi uzandı, masa lâmbasını yaktı.

Gördüğü şeyin etkisiyle midesi allak bullak oldu. Sanki koca bir balyozla göğsüne vurmuşlardı. Kalbi deli gibi çarpıyor, başı dönüyordu. Kalın, değerli halının üstüne kusmaya başladı.

Büyük yarış atı Hartum'un gövdesinden ayrılmış simsiyah, ipek gibi başı bir kan çukurunun içine saplanmış gibiydi. Beyaz, kalın kaşları görünüyordu. Elma büyüklüğünde, altın gibi ışıldayan gözleri şimdi kan bürümüştü. Woltz, neye uğradığını şaşırdı. İşte olayın verdiği bu ilk dehşetle Hagen'e telefon etmiş, yine bu dehşetle avaz avaz bağırarak uşaklarını ve doktorunu çağırmıştı. Ama Woltz kendini pek kısa bir zamanda toparladı.

Woltz, doktorun verdiği hafif, sinirleri yatıştırıcı ilâcı aldı. Daha bir soğukkanlılıkla düşünmeye başladı. Onu asıl sarsan şey, Corleone denen adamın altı yüz bin dolar değerinde ve dünyaca ünlü bir atın, soğukkanlılıkla öldürülmesini emredebilmesiydi. Altı yüz bin dolar! Bu daha başlangıçtı. Woltz düşüncelerinin burasına gelince dehşetle titredi.

Çok sarsılmıştı. Altı yüz bin dolar değerindeki bir hayvanın canına kıymak ne demekti? Böyle bir cinayeti nasıl bir kişi işleyebilirdi? Hem de hiç bir uyarıda bulunmadan! Pervasız, kendi dünyasında kendini Tanrı sayan bir kişiye karşı bu şekilde davranmak akıl almaz bir şeydi! üstelik ahırlarını özel dedektifleri ve araçlarla güvenlik altına aldığına inandığı bir sırada olmuştu. Şimdi Woltz, başı bir baltayla kesilmezden önce hayvana kuvvetli uyku ilâcı verildiğini öğrenmiş bulunuyordu. Gece nöbetini tutan adamlar hiç bir ses işitmemişler, kuşku uyandıracak bir şey görmemişlerdi.

Woltz için imkânsızdı bu. Adamlar konuşturulmalıydı. Biri onları satın almıştı mutlaka. Bu kişinin bulunması gerekiyordu.

Woltz, aptal bir insan değildi, yalnız çok bencildi. Kendi dünyası içindeki gücünün Don Corleone'ninkinden daha büyük olduğunu sanmış ve aslında çok yanılmıştı. Bütün servetine, Amerika Birleşik Devletleri Başkanıyla olan bütün ilişkilerine, FBI yönetmeninin dostu olmasına rağmen İtalya'dan zeytinyağı ithal eden bilinmedik bir tüccarın canı istediği zaman onu öldürebileceği açıkça ortadaydı. Hartum yerine onu öldürtebilirdi. Bunun nedeni de Johnny Fonta ne'ye filminde istediği rolü vermemesiydi. İnanılmayacak bir şeydi bu. Bir insanın böyle davranmaya hakkı yoktu. İnsanlar istedikleri gibi davranmaya kalkıştıklarında kimsenin malı canı emniyette olamazdı. Çılgınlıktı. Bu, paranızla kurduğunuz örgütte istediğiniz gibi çalışmaya, istediğinizi yapmaya hakkınız olmaması demekti. Komünizmden on kere daha kötüydü. Bu gibi kişilerin derhal icabına bakılmalıydı.

Kurduğu hayatı düşündü. Zengindi. Dünyanın en güzel kadınları parmağının bir işaretine, vadedeceği bir kontrata bakıyorlardı. Kralların, Kraliçelerin huzuruna çıkmıştı. Paranın sağlayabileceği en mükemmel, en rahat hayatı yaşıyordu. Bütün bunları bir kapris uğruna feda etmek akılsızlık olurdu. Belki de Corleone'yi ele geçirebilirdi. Bir yarış atını öldürmenin cezası neydi? Bu sırada aklına başka bir şey geldi. Eğer Hartum'un öldürüldüğü duyulacak olursa herkese karşı küçük düşmüş olacaktı. Bütün Kaliforniya onun güçsüzlüğüyle eğlenecekti. İşte Woltz o zaman kararını verdi. Gülünç olmak ve belki de öldürülmek düşüncesiydi onu bu karara vardıran nedenler.

Woltz, gerekli emirleri verdi, özel, güvenilir adamları derhal harekete geçtiler. Uşaklar ve doktorlar, yarış atı Hartum'un İngiltere'den getirilirken öldüğünü söyleyeceklerdi; basına da aynı şekilde açıklama yapıldı.

Bu olaydan altı saat sonra Johnny Fontane, gelecek pazartesi günü işe başlayacağını doğrulayan bir telefon konuşması yaptı.

O akşam Hagen, ertesi gün Virgil Sollozzo ile yapacakları toplantı ile ilgili son hazırlıklar için Baha'nın evine gitti. Baba, büyük oğlunu da çağırtmıştı. Sonny Corleone'nin yuvarlak, ablak yüzü yorgundu. "Hâlâ o Lucy Mancini denen kızla düşüp kalkıyor galiba," diye düşündü Hagen. Bu da başlarına bir iş çıkaracaktı.

Don Corleone koltuğuna gömülmüş, Di Nobili marka purosunu tüttürüyordu.

"Bilmemiz gereken her şeyi biliyor muyuz?" diye sordu Baba.

Hagen notlarının bulunduğu dosyayı açtı. "Sollozzo bizden yardım istemeye geliyor," diye başladı. "Bizim hiç olmazsa bir milyon dolar koymamızı ve kendisini korumamızı isteyecek. Buna karşılık bize de kârdan pay verilecek, ama ne kadar olduğunu hiç kimse bilmiyor. Sollozzo'nun gerisindeki Tattaglia ailesi, iş, uyuşturucu maddelerle ilgili. Haşhaşın yetiştirildiği Türkiye'de Sollozzo'nun adamları var. Haşhaşı oradan Sicilya'ya sevkediyor. Sicilya'da haşhaş hiç bir güçlükle karşılaşılmadan eroin haline getiriliyor. Sicilya'da bir tehlike yok. Ası! mesele eroinin Amerika'ya getirilip dağıtılması. Tabii yatırım da önemli. Bir milyon doları sokaktan toplayamaz.

Sollozzo'ya Türk diyorlar. Türkiye'de bir hayli zaman kalmış. Türk asıllı bir karısı ve iki çocuğu varmış. Üstelik bıçak kullanmakta da pek ustaymış. Çok becerikli bir kişi olduğu söyleniyor. Poliste de kaydı var. İki yıl İtalya'da, bir yıl da Amerika'da hapse girmiş. Amerika'da da bir karısı ve üç çocuğu var. Çek iyi bir aile babasıymış."

Don purosundan bir nefes çekti. "Santino, sen ne düşünüyorsun bu konuda?" diye sordu.

Hagen, Sonny'nin ne diyeceğini biliyordu. Sonny, babasının elinde oyuncak olmak istemiyor, buna sinirleniyordu. Kendi başına çalışmak, büyük işler becermek arzusundaydı. Böyle bir iş onun için biçilmiş kaftandı.

Sonny, "Bu işte çok para var," diye cevap verdi, "ama tehlikeli de olabilir, işler kötü gittiği takdirde en hafif hapis cezası yirmi yıldır. Biz işi yalnız yasalara karşı korumayı ve paraca desteklemeyi üzerimize alırsak büyük faydalar sağlarız."

Hagen, Sonny'ye saygıyla baktı. Güzel konuşmuştu oğlan. Elindeki kozları iyi oynamıştı.

"Ya sen Tom?" dedi Don Corleone. "Sen ne düşünüyorsun?"

Hagen dürüst davranmak niyetindeydi. Baba'nın Sollozzo'nun teklifini reddedeceğini biliyordu. Ama işin kötü yanı, Don'un hayatında ilk kez işi

başından sonuna dek, ayrıntılarıyla incelememiş olmasıydı. Henüz uzağı göremiyordu bu konuda.

"Haydi, Tom, konuş," dedi cesaret Vermek ister gibi. "Sicilyalı bir Consigliori bile zaman zaman Don'un fikirlerine katılmayabilir." Gülüştüler.

"Bana kalırsa Sollozzo'nun teklifine evet demelisiniz. Bütün nedenleri biliyorsunuz. Ama en önemlisi şu: Uyuşturucu maddelerde, diğer bütün işlerden daha çok para var. Eğer bu işe biz girmezsek bir başkası, örneğin Tattaglia ailesi girebilir. Kazandıkları parayla da siyasi güçlerini arttırır, polisi avuçları içine alabilirler. O zaman Tattaglia ailesi bizden daha güçlü olur. Sonunda bizi sıkıştırmaya, elimizdekini almaya kalkışırlar. Onlar silâhlanırsa, biz de silâhlanmalıyız. Ekonomik yönden güçlenirlerse bizim için bir tehlike olmaya başlarlar. Bizim elimizde kumarhaneler, sendikalar var, şimdilik bunlar en kazançlı işler. Ama bana kalırsa, gelecekte uyuşturucu madde kaçakçılığı ön plâna geçecek. Bu işe katılmalıyız. Yoksa, şimdi değil ama bir on yıl sonra bütün gücümüzü kaybederiz."

Don bu konuşmadan çok etkilenmişe benziyordu. Purosunu tüttürerek, "Haklısın," diye mırıldandı, içine çekti. Ayağa kalktı. "Bu kâfirle yarın saat kaçta buluşacağım?"

Hagen umutla, "Sollozzo sabah onda burada olacak," dedi. Belki de Baba, Sollozzo ile anlaşmaya karar vermişti.

"ikinizin de o saatte burada olmanızı istiyorum," dedi Baba. Sonra oğluna döndü. "Santino," dedi, "bu gece iyi bir uyku çek. Perişan haldesin. Kendine dikkat et. Hep genç kalacak değilsin ya."

Babasının bu ilgisi karşısında Santino cesaretlendi; "Baba, Sollozzo'ya cevabınız ne olacak?" diye sordu.

Don Corleone gülümsedi : "Bize vereceği payı ve diğer ayrıntıları bilmeden bir şey diyemem. Sonra Hagen'in söylediklerini de düşünmem gerek. Ne de olsa aceleci, düşünmeden harekete geçen bir insan değilim ben." Don Corleone kapıdan çıkarken Hagen'e : "Notlarının arasında Sollozzo'nun savaştan önce hayatını beyaz kadın ticaretiyle kazandığı yazılı mı?" dedi. "Şimdi Tattaglia ailesinin yaptığı işi yapıyordu. Unutmadan önce bunu da kaydet." Hagen kıpkırmızı kesildi. Aslında Sollozzo'nun bu yanını da biliyordu. Ama Don'u bütün bütün adamın aleyhine çevirmemek için söz konusu etmemişti. Çünkü Don, cinsel konularda çok geri kafalıydı.

Türk Sollozzo esmer, orta boylu, güçlü kuvvetli bir adamdı. Çarpık bir burnu ye kara, zalim gözleri vardı. Onu Sonny kapıda karşıladı. Don ile Hagen'in beklemekte olduğu çalışma odasına getirdi. Hagen, Luca Brasi dışında, hiç bu denli korkunç, tehlikeli bir insanla karşılaşmadığını düşündü.

Kibarca el sıkıştılar. Bu adam ne yaptığını bilen, istediğini ne pahasına olursa olsun elde etmeye alışmış biriydi. Hagen onun Don'dan azimli ve kurnaz olduğunu düşündü.

Sollozzo derhal konuya geçti. İş uyuşturucu maddelerle ilgiliydi, her şey hazırdı. Türkiye'deki bazı haşhaş yetiştiricileri ona yılda belli bir miktar haşhaş vereceklerini vadetmişlerdi. Fransa'da haşhaşı morfin haline getirecek bir fabrika da vardı. Haşhaşı bu ülkelere sokmak çok kolaydı. Her türlü tedbir alınmıştı. Amerika'da, ülkeye girecek maldan yüzde beş zararları olacaktı; çünkü FBI'dan kendilerine yardımcı birini bulamamışlardı. Ama çok para kazanılacaktı; buna karşılık hemen hiç tehlike yoktu,

"O halde niçin bana geldiniz?" diye sordu Baba. "Bu cömertliğinizi neye borçluyum?"

Sollozo'nun esmer yüzü anlamsızdı. "İki milyon dolara ihtiyacım var. Hem de nakit olarak," dedi, "ayrıca para kadar önemli bir mesele daha var: Önemli mevkilerde güçlü dostları bulunan kişilere de muhtacım. Adamlarım yakalanabilir. Bunu önleyemem. Hepsinin de geçmişleri temiz olacak, poliste kayıtları bulunmayacak. Bundan emin olabilirsiniz. Dolayısiyle de yargıçlar hafif cezalar vermek zorunda kalacaklar. İşte adamlarımın ele geçmeleri halinde onların hapiste bir yahut iki yıldan fazla kalmamalarını sağlayacak biri gerek bana. İşin içinden hafif cezalarla sıyrılacaklarına ermin olurlarsa dillerini tutarlar. Oysa on yahut yirmi yıl cezaya çarptırılırsa, kimbilir? Bu dünyada pek çok iradesiz, zayıf insanlar var. Konuşabilir, kendilerinden daha önemli kişileri ele verebilirler. İşittiğimize göre Don Corleone, siz bu konuda bize çok yararlı olabilirmişsiniz."

Don Corleone: "Aileme yüzde kaç vereceksiniz?" diye sordu.

Sollozo'nun kara gözleri ışıldadı: "Yüzde elli." Durdu : "İlk yılda payınıza üç yahut dört milyon düşer. Sonra bu para daha da artar."

"Peki, Tattaglia ailesinin payı ne olacak?"

Geldiğinden beri ilk kez Sollozzo huzursuzlanır gibi oldu. "Onlar payıma düşen paradan bir şeyler alacaklar."

"Yani demek istediğiniz şu: Sizi kanuna karşı koruyacağım. Başka işe karışmıyacağım, değil mi?"

Sollozzo başını salladı.

Don Corleone, "Sizi, Tattaglia ailesine duyduğum saygıdan ötürü kabul ettim," dedi, "üstelik saygıdeğer, çalışkan bir kişi olduğunu da işittim. Size cevabımı hayır olacak ama neden hayır dediğimi de açıklayacağım. Uyuşturucu madde ticaretinde çok kazanç var ancak, tehlikeleri de o ölçüde büyük. Sizin çalışmalarınız, kendi işlerimi etkileyebilir. Doğru söylüyorsunuz, siyasi çevrelerde çok güçlü dostlarım var. Ama işim kumarla ilgili benim, uyuşturucu maddelerle değil, ikisi birbirinden çok ayrı şeyler. Dostlarıma göre kumar, içki gibi zararsız bir alışkanlık, yahut iş. Oysa uyuşturucu madde kötü bir şey. Hayır, itiraz etmeyin. Eğer onlara uyuşturucu maddelerden söz edersem bana sırtlarını çevireceklerdir. Bundan eminim. Girişeceğiniz iş çok tehlikeli. Ailemin bütün fertleri on yıldır rahat, tehlikeden uzak bir hayat sürüyorlar. Açgözlülük edip onların rahatını kaçırmak, hayatlarını tehlikeye atmak istemem."

Sollozo'nun yüzünde hiç bir değişiklik olmadı. Yalnız, sanki bir yardım bekler gibi Hagen ve Sonny'den yana baktı. Sonra, "Koyacağınız iki milyon dolar için mi kaygılanıyorsunuz?" diye sordu.

Don Corleone'nin yüzünde soğuk bir gülümseme belirdi: "Hayır!"

Sollozzo yeniden atıldı: "Tattaglia ailesi yatıracağınız parayı garanti etmeye hazır."

işte tam bu sırada Sonny Corleone, asla bağışlanmayacak bir hatada bulundu. İstekle atıldı: "Tattaglia ailesi hiç bir maddi karşılık beklemeden mi paramızı garanti edecek?"

Hagen onun bu sorusu karşısında dehşete kapıldı. Don'un oğluna nefretle, öfkeyle baktığını gördü. Sonny olduğu yerde âdeta donup kaldı. Sollozzo'nun gözleri yine ışıldadı. Ama bu kez hayatından memnundu. Don Corleone'nin kalesinde bir çatlak bulmuştu. "Gençler açgözlü oluyor," dedi. Baba soğuk ve ilgisiz ekledi: "Büyüklerinin sözlerini kesiyorlar. Suç benim.

Çünkü çocuklarıma çok düşkünüm. Onları şımarttım. Sinyor Sollozzo cevabım hayırdır. İşinizde başarılar dilerim. Sizi hayal kırıklığına uğrattığım için üzgünüm."

Sollozzo ayağa kalktı. Don Corleone'nin karşısında saygıyla eğildi. Hagen'in kendisini arabasına dek geçirmesine ses çıkarmadı.

Hagen çalışma odasına dönünce, "Sollozzo için ne düşünüyorsun?" diye sordu Don Corleone.

Hagen anlamsız bir sesle, "Tam bir Sicilyalı," dedi.

Don başını düşünceli düşünceli salladı. Sonra oğluna döndü. Yumuşak bir sesle: "Santino," dedi. "Aile dışındakilere ne düşündüğünü asla belli etme. Bana kalırsa, o genç kızla oynadığın güldürü yüzünden beynin sulandı. Saçmalığı bırak, kendini işe ver. Şimdi git artık. Seni gözüm görmesin."

Hagen, Sonny'nin yüzündeki şaşkınlığı farketti. Yoksa Sonny, Baba'nın her şeyden habersiz olduğunu mu sanıyordu? Sonny bu sabah ne büyük ve tehlikeli bir hata yaptığının farkında değil miydi?

Sonny odadan çıkıncaya kadar bekledi Baba. Sonra kendini koltuğa bıraktı. Hagen'e içki vermesini işaret etti. Hagen ona bir bardak anason likörü uzattı. Don başını kaldırıp baktı: "Bana Luca Brasi'yi yolla," dedi.

Üç ay sonra Tem Hagen, yazıhanesinde başını kaldırmadan çalışıyor, çocuklarına ve karısına Noel hediyeleri almak için işini bir an önce bitirmeye bakıyordu. Bu arada Johnny Fontane telefon etti; sevinçten uçuyordu genç adam. Film tamamlanmıştı. Aldıkları sonuç mükemmeldi. Don Corleone'ye bir hediye almıştı; eliyle getirmek isterdi ama, film üzerine yapılacak bir takım işler vardı. Hollywood'dan ayrılması doğru olmazdı.

On dakika sonra sekreteri Hagen'e, telefonda Connie Corleone'nin olduğunu bildirdi. Don'un kızı kendisiyle konuşmak istiyordu. Haqen içini çekti. Evlenmezden önce Connie tatlı, sevimli bir kızdı, ama simdi bir baş belâsı olmuştu. Kocasından yakındı, üç için için annesinin yanında kalmak istiyordu. Carlo Rizzi iyi bir iş adamı çıkmamıştı. Kendisine verilen işte başarısızlığa doğru gidiyordu. Kumar oynuyor, çeşitli kadınlarla düşüp kalkıyor, zaman zaman da karısını dövüyordu. Connie kocasından dayak yediğini henüz ailesine söylememişti. Bunu yalnız Hagen biliyordu.

Connie telefonu kapattıktan sonra Hagen önündeki kâğıtları bir kenara itti. Artık çıkacaktı yazıhaneden. Çalışacak gücü kalmamıştı. Ama sekreteri Michael Corleone'nin telefonda olduğunu haber verince derhal canlandı. Michael'den oldum bittim hoşlanır, onu severdi.

"Tom," dedi Michael, "yarın Kay'le New York'a gidiyorum. Babama söylemek istediğimi çok önemli bir şey var. Yarın akşam evde olur mu dersin?"

"Elbette," dedi Hagen, "Noele kadar bir yere gitmeyeceğini söylemişti. Benim yapabileceğim bir şey var mı?"

Michael babası kadar sıkı ağızlıydı. "Hayır," dedi. "Noel'de görüşürüz artık. Herkes Long Beach' de olacak, değil mi?"

"Evet." Michael konuşmayı uzatmadan telefonu kapadı.

Sonra Tom sekreterine, evine telefon edip karısına bir parça geç kalacağını söylemesini tembihledi. Sokağa çıkınca aceleyle Macys'e doğru yürümeye başladı. Birkaç adımı gitmişti ki, önüne biri çıktı. Hagen şaşkınlıkla, karşısındakinin Sollozzo olduğunu gördü.

Sollozzo onu kolundan tuttu. Sakin bir sesle: "Korkma," dedi, "yalnız konuşmak istiyorum seninle Tom." Köşede birden bir araba belirdi. Sollozzo "Arabaya bin," dedi. "Konuşacaklarımız var."

Hagen kolunu çekti. Korkmamıştı. Sinirlenmişti yalnız. "Zamanım yok," dedi. O sıra arkasına iki adam geçti. Hagen bacaklarının titremeye başladığını o an farketti. "Arabaya bin. Seni öldürmek isteseydim bunu çoktan yapardım. Güven bana."

Hagen Sollozzo'ya hiç güven duymadan arabaya bindi.

Michael Corleone, Hagen'e yalan söylemişti. Zaten New York'taydı. Tom'un yazıhanesinin on blok ötesindeki Pensylvania otelinin bir odasından telefon etmişti. Telefonu kapatınca Kay Adams sigarasını söndürdü. "Mike," dedi. "Yalancının tekisin sen!"

Michael yatağın üzerine, onun yanına oturdu. Hep senin için şekerim. Aileme burada olduğumu bildirirsem dosdoğru eve gitmem gerekir. O zaman da birlikte yemeğe, tiyatroya gidemez, bu geçe beraber yatamayız. Babamın evinde, evlenmedikten sonra, böyle bir şey yapmamız imkânsız." Kolunu yavaşça Kay'ın omuzlarına doladı; onu dudaklarından öptü, öyle

yumuşak, tatlı bir ağzı vardı ki... Michael onu yatağa yatırdı. Kay gözlerini kapayıp Michael'i bekledi. Michael içinin büyük bir mutlulukla dolduğunu hissetti. Savaş yıllarını Pasifikte geçirmişti. O kanlı adalarda hep Kay Adams gibi bir kadının hayalini kurmuştu. Hep onun güzelliğinde bir kadın aramıştı. Kay Adams gözlerini açtı. Michael'in başını kendine doğru çekti. Yemek saatine kadar seviştiler.

Yemekten sonra pırıl pırıl aydınlatılmış, hâlâ Noel armağanlarını almak için acele eden müşterilerle dolu dükkânların önlerinden geçtiler. Michael, "Sana Noel için ne armağan edeyim," diye sordu.

Kay başını onun koluna dayadı. "Yalnız seni isterim," dedi. "Baban evlenmemizi olumlu karşılayacak mı dersin?"

"Mesele bu değil," dedi Michael kibarca. "Asıl senin ailenin beni olumlu karşılaması gerek."

Kay omuz silkti. "Bunu hiç düşünmüyorum."

"Adımı değiştirmeyi bile düşündüm:," dedi. Michael. "Yine de yararı olmayacak. Bir Corleone olmayı gerçekten istiyor musun?"

"Evet," dedi Kay gülümsemeden. Birbirlerine sokuldular. Nobel tatilinde evlenmeye karar vermişlerdi. İki tanıkla sessiz sedasız bir evlenme töreni olacaktı bu. Ama Michael ailesine haber vermesi gerektiğinde diretmişti. Babası karşı çıkmayacaktı, ama gizli evlenmelerini asla onaylamazdı. Kay, kendi ailesi yönünden kuşkuluydu. Onlara evlendiğini ancak nikâhtan sonra haber verecekti. "Tabii hâmile olduğunu sanacaklar," dedi Michael gülümsedi. "Benimkiler de öyle düşünecekler."

İkisinin de sözünü etmediği şey, Michael'in zaten gevşek olan aile bağlarını tümüyle koparacağı idi. Michael şimdiye dek ailesinden mümkün olduğu kadar uzak kalarak, aile toplantılarına katılmayarak araya bir soğukluk sokmuştu. Üniversiteyi bitirmeyi, birbirlerini yalnız hafta sonlarında görmeyi, yaz tatillerinde ise hep beraber olmayı tasarlanmışlardı. Mutlu bir yaşantıları olacak gibiydi.

Otelin girişinde Michael, Kay'i gazeteciye doğru itti: "Sen gazeteleri al, ben de anahtarı istiyeyim," dedi. Michael kuyruğa girdi. Savaş sona ermişti ama yine de çalışacak adam bulmak zordu. Bu yüzden otellerdeki gerekli hizmetleri görecek yeteri kadar yardımcı bulunmuyordu pek. Sonunda Michael anahtarı aldı. Dönüp Kay'i aradı. Kay, elinde gazete, olduğu yerde

kakılıp kalmış gibiydi. Neden sonra başını kaldırıp Michael'e baktı. Gözleri yaşlarla doluydu: "Ah, Mike," diyebildi yalnız, "ah, Mike!" Michael gazeteyi onun elinden aldı, önce başı kanlar içinde kaldırım kenarında yatan babasının fotoğrafını gördü. Kaldırıma bir adam oturmuş, çocuk gibi ağlıyordu. Ağabeyi Freddie'ydi bu. Michael Corleone vücudunun büz kestiğini hissetti, içinde korku, üzüntü yoktu; yalnız derin, güçlü bir öfke duyuyordu. Kay'e: "Sen odana çık," dedi. Oysa Kay yerinden kıpırdayacak halde değildi. Michael onu kolundan tuttu. Asansöre doğru gittiler. Birlikte odaya çıktılar. Michael yatağın üzerine oturup gazeteyi açtı. Başlıkta şöyle deniyordu: "Vito Corleone vuruldu. Gangsterler kralı ağır yaralandı. Sıkı polis kordonu altında ameliyat edildi. Kanlı misillemeler bekleniyor."

Michael'in bacakları titriyordu. Kay'e: "ölmemiş," dedi. "Haydut babamı öldürememiş." Yazıyı tekrar okudu. Babası öğleden sonra saat beş sıralarında vurulmuştu. Demek kendisi Kay'le sevişirken, yemek yerken, tiyatro seyrederken babası vurulmuş, ölümden kıl payı kurtulmuştu. Michael ağır bir suçluluk duygusunun altında ezildiğini hissetti.

Kay: "Şimdi hastaneye gidelim, mi?" diye sordu.

Michael başını salladı: "önce eve telefon edeyim, bu işi yapanlar çıldırmışlar. Babam ölmediğine göre ne yapacaklarını bilemeyecek haldedirler. Onlardan her şey beklenir."

Long Beach'deki evin iki telefonu da uzun süre meşgul çıktı. Michael ancak yirmi dakika sonra cevap alabildi. Telefona cevap veren Sonny idi: "Efendim?"

"Sonny, benim," dedi Michael.

Sonny'nin sesindeki ferahlamayı, rahatlamayı hissetmemek imkânsızdı: "Tanrıya şükür çocuk, öyle kaygılandırdın ki bizi. Hangi cehennemdesin? Üniversiteye adamlar yolladım!."

"Babam nasıl?" diye sordu Michael. "Yarası ağır mı?"

"Oldukça ağır," dedi Sonny, "beş yara almış. Ama bilirsin, babam güçlü kuvvetlidir." Sonny'nin sesi mağrurdu: "Doktorlar kurtulacağını söylüyorlar. Dinle, çocuk benim çok işim var. Daha fazla konuşamam. Sen nerdesin?"

"New York'tayım," dedi Michael, "Tom geleceğimi size haber vermedi mi?"

Sonny: "Tom'u yakaladılar. Karısı burada. Hiç bir şey bilmiyor. Polislerin de haberi yok. Bilmelerini de istemiyorum. Derhal buraya gel. Ağzını da sıkı tut. Tamam mı?"

"Peki. Bu işi kimin yaptığını biliyor musun?"

"Elbette," dedi Sonny, "Luca Brasi bir gelsin; hepsi kıymaya dönecek."

"Bir saate kadar oradayım," dedi Michael telefonu kapatmadan önce. "Arabayla geliyorum." Akşam gazeteleri çıkalı üç saat olmuş, radyoda olayla ilgili haberler verilmişti. Luca Brasi'nin durumu bilmemesi imkânsızdı. Michael düşündü. Luca Brasi neredeydi? İşte o sırada Hagen de kendi kendisine aynı soruyu soruyordu. Long Beach'deki evde Sonny Corleone'yi kaygılandıran da aynı sorundu.

O gün öğleden sonra saat beşe çeyrek kala Don Corleone şirket müdürünün zeytinyağı ithalatıyla ilgili olarak hazırladığı kâğıtları okuyup imzaladıktan sonra kalkmış, ceketini giymiş, oğlu Freddie'ye, "Gatto'ya söyle arabayı getirsin," demişti. "Birkaç dakikaya kadar yola çıkacağım."

Freddie: "Arabayı ben getireyim, baba," diye cevap verdi. "Gatto yine hasta. Bu sabah telefon edip gelemiyeceğini bildirdi."

Don Corleone bir an düşünceli düşünceli sustu. "Bu ay üçüncü keredir işine gelmiyor. Bu iş için sağlık durumu düzgün birini bul. Tom'a söyle."

Freddie karşı koydu: "Paulie iyi bir çocuktur. Hasta olduğunu söylüyorsa hastadır. Ben arabayı getiririm." Freddie yazıhaneden çıktı. Don Corleone oğlunun Dokuzuncu Bulvar'dan park yerine geçişini pencereden izledi. Döndü. Tom'a telefon etti. Ama cevap alamadı. Long Beach'i aradı. Yine cevap alamadı. Sinirlenmişti. Tekrar pencereye döndü. Araba kapının önüne gelmiş duruyordu. Freddie çamurluğun üzerine eğilmiş, elleri kolları paketle dolu yayaların gidip gelişini izliyordu. Don Corleone paltosunu giydi. Yazıhaneden çıktı.

Hava kararmak üzereydi. Freddie büyük Buick arabanın üzerine eğilmiş duruyordu. Babasının geldiğini görünce şoför yerine geçmek için doğruldu. Kapıyı açtı. Arabaya atladı. Don Corleone kaldırım tarafındaki kapıdan arabaya binmek üzereyken döndü. Köşedeki manava doğru gitti. Son zamanlarda adet edinmişti; yeşil kutular içinde duran koca koca sarı şeftaliler, portakallar çok hoşuna gidiyordu. Manav onu görünce hemen yerinden fırladı. Don Corleone meyveleri ellemedi. Parmağıyla işaret

ederek, istediklerini gösterdi. Adama beş dolar uzattı. Paranın üstünü aldı. Tam bekleyen arabaya dönmek üzereyken köşeden iki adam çıktı. Don Corleone bunun ne demek olduğunu derhal anlamıştı.

Adamlar siyah palto, siyah şapka giymiş, tanınmamak için şapkalarını burunlarının üzerine kadar çekmişlerdi. Don Corleone'nin atik davranacağını hiç beklemiyorlardı. Oysa Don elindeki kese kâğıdını hemen fırlattı, cüssesinden hiç beklenmeyen bir çeviklikle kendini arabasına doğru atıverdi. Bir yandan da, "Fredo! Fredo!" diye bağırıyordu. İşte o an iki adam tabancalarını çekip ateş etmeye başladılar.

İlk kurşun Don Corleone'nin sırtına saplandı. Kurşunun içine girdiğini hissetmiş, ama bu darbeyle hızı da artmıştı. Diğer iki kurşun kalçasına girdi, onu sokağın ortalık yerine uzatıverdi. O sıra babasının sesini duyan Fredo arabadan fırladı. Ama adamlar iki el daha ateş ettiler. Kurşunlardan biri kaldırımın kenarında yatan Don Corleone'nin koluna, diğeri de sağ bacağına saplandı. Aldığı yaralar derin ve tehlikeli değildi, ama çok kan kaybetmişti. Vücudunun çevresinde kandan küçük gölcükler olmuştu.

Freddie babasının kendisine çocukluk adıyla seslendiğini işitti, ardından tabanca seslerini duydu. Arabadan fırladığında şaşkındı. Tabancasını bile çekmemişti. İki haydut onu da kolaylıkla öldürebilirlerdi. Ama onlar da şaşkındılar. Herhalde Freddie'nin silâhlı olduğunu biliyorlardı. Üstelik çok zaman kaybetmişlerdi. Freddie'yi kanlar içinde yatan babasının yanında bırakarak kaçmayı yeğ gördüler. Sokaktan geçenler kendilerini kapı içlerine atmış ya da yerlere yatmışlardı.

Freddie tabancasını hâlâ çekmemişti. Donup kalmıştı sanki. Babasının kanlar içinde, yüz üstü yatan gövdesine bakıyor, tepeden tırnağa tir tir titriyordu. Yanından geçen biri onun bayılmak üzere olduğunu sezdi. Kolundan tutup kaldırımın kenarına oturttu. Don Corleone'nin çevresine kalabalık toplandı. Çok geçmeden polis arabasının canavar düdüğü duyuldu. Kalabalık dağıldı. Polis arabasıyla birlikte Daily News gazetesinin radyo arabası da gelmişti. Daha önce nereden çıktığı belli olmayan bir gazete fotoğrafçısı Don Corleone'nin kanlar içindeki vücudunun resmini çekti. Birkaç dakika sonra cankurtaran arabası yetişti. Şimdi fotoğrafçı dikkatini, hiç çekinmeden, açıktan açığa ağlayan Freddie'ye çevirmişti. Bütün o sert görünüşüne rağmen Freddie'nin ağlamasında gülünç bir yan vardı. Kalabalığın arasına dedektifler yayıldı. Başka polis arabaları geldi.

Dedektiflerden biri Freddie'nin yanına diz çöktü. Sorular sordu. Ama Freddie bunları cevaplandıracak halde değildi. Dedektif elini Freddie'nin iç cebine soktu. Kimlik kartını alıp baktı. Bir ıslık çaldı. Bir anda Freddie'nin çevresine dedektifler toplandı. Biri tabancasını aldı. Sonra onu ayağa kaldırdılar. Bir arabaya bindirdiler. Fotoğrafçı hâlâ her şeyin, herkesin resmini çekiyordu.

Babasının vurulmasından sonraki yarım saat içinde Sonny Corleone birbiri peşi sıra beş telefon konuşması yaptı, ilk telefon eden Corleone ailesinden para alan detektif John Philips'di. Telefonda söylediği ilk şey: "Sesimi tanıdın mı?" oldu.

"Evet," dedi Sonny. Uykudan henüz kalkmıştı.

Phillips doğrudan doğruya konuya geçti: "Biri babanı yazıhanesinin önünde vurdu. On beş dakika önce. Yaşıyor ama yaraları derin. Fransız Hastanesine götürdüler. Freddie'yi de Chelsea karakoluna aldılar. Birazdan serbest bırakırlar. Ona hemen bir doktor çağırın. Ben hastaneye gidiyorum. Sana sık sık telefon ederim."

Masanın karşı tarafından Sonny'nin karısı Sandra, kocasının yüzünün kıpkırmızı kesildiğini, gözlerine garip bir parlaklık geldiğini görmüştü. "Ne var? Ne oldu? diye fısıldadı. Sonny onu elinin bir hareketiyle susturdu. Sonra: "Yaşadığına emin misin?" diye sordu.

"Evet, eminim," dedi dedektif. "Çok kan kaybetti, ama durumu göründüğü kadar kötü değil."

"Teşekkürler," dedi Sonny, "yarın sabah saat sekizde burada ol."

Sonny telefonu kapadı. Sakin olmaya çalışıyor ama yerinde duramıyordu. En büyük kusuru sinirli oluşuydu. Oysa böyle bir durumda sinirlenmemek gerekiyordu; yoksa önemli bir hata işlenebilirdi. Yapması gereken ilk iş Tom Hagen'i bulmaktı. Ama elini uzatırken telefon çaldı. Telefon eden Baba'nın yazıhanesi yakınında çalışmasına izin verilmiş, at yarışlarına müşterek bahis kabul eden bir adamdı. Sonny' ye babasını vurduklarını, Don Corleone'nin öldüğünü bildirdi. Sonny birkaç sorudan sonra adamın söylediklerinin yanlış olduğuna karar verdi. Dedektif Philips'in sözleri daha güvenilirdi. Telefon üçüncü kere çaldı. Arayan Daily News gazetesinin bir muhabiriydi. Sonny telefonu adamın yüzüne kapattı.

Hagen'in evine telefon etti. Hagen'in karısına, "Tom daha gelmedi mi?" diye sordu. Hagen'in karısı: "Hayır, gelmedi," diye cevap verdi. "Ama akşam yemeğine gelecek."

"Gelir gelmez beni arasın," dedi. Sonny.

Durumu inceliyor, plânlar kurmaya çalışıyor, böyle bir durumda babasının nasıl davranacağını düşünüyordu. Haberi alır almaz bunun Sollozzo'nun işi olduğunu anlamıştı. Ama Sollozzo diğer ailelerin rızasını almadan Don gibi güçlü birini saf dışı bırakmaya kalkışamazdı. Dördüncü kez çalan telefon düşüncelerini böldü. Telefonun öteki yanından gelen ses son derece nazik ve yumuşaktı.

"Santino Corleone'yle mi konuşuyorum?"

"Evet."

"Tom Hagen elimizde," dedi ses, "üç saate kadar serbest bırakılacak. Tom'u dinlemeden harekete geçmeyin. Boşuna. Olan olmuştur. Artık herkesin mantıklı davranması gerekiyor. O ünlü öfkenize kapılmayın." Ses hafifçe alaycıydı. Sonny sesin kime ait olduğunu kestirememişti, ama Sollozzo'nun sesi olduğunu sanıyordu. Sesini sakinleştirmeye çalışarak: "Bekleyeceğim," diye cevap verdi. Karşıdan, telefonun kapatıldığını gösteren çıtırtıyı duydu. Sonny altın kayışlı saatine baktı. Telefonun edildiği saati masa örtüsünün üzerine kaydetti.

Kaşlarını çatmış oturuyordu Sonny. Karısı: "Ne oldu Sonny?" diye sordu. Sonny soğukkanlılıkla: "Babamı vurmuşlar," dedi. Karısının yüzündeki dehşeti görünce: "Merak etme," diye atıldı, "ölmemiş. Yaşıyor. Yaşayacak da." Hagen'den hiç söz etmedi. O sırada telefon beşinci kere çaldı.

Arayan Clemenza idi. Şişman adamın sesi boğuk geliyordu: "Olanları duydun mu? Sonny?"

"Evet. Ama ölmemiş." Telefonda uzun bir sessizlik oldu. Sonra Clemenza: "Tanrıya şükürler olsun," dedi sevinçle! Durdu ve kaygıyla ekledi: "Emin misin? Bana sokakta vurulup öldüğünü söylediler."

"Yaşıyor." Sonny bütün dikkatini Clemenza'nın sesine vermişti, Clemenza içten gibiydi. Ama işin gerçeği Clemenza bir aktör gibi davranmayı da bilirdi.

"Dayanmalısın, Sonny," dedi Clemenza. "Yapmamı istediğin bir şey var mı?"

"Babamın evine gel. Paulie Gatto'yu da getir."

"Bu kadar mı? Hastaneye, Long Beach'taki eve adam yollamayayım mı?"

"Hayır. Yalnız buraya gelin," dedi Sonny. Yine bir sessizlik oldu. Clemenza durumu kavramaya başlamıştı. Sonny: "Hem Paulie hangi cehennemdeydi?" diye sordu, "ne halt karıştırıyordu bugün?"

"Paulie hastaydı," dedi Clemenza'nın temkinli sesi, "üşütmüş. Onun için işe gitmedi. Bu kışı hep hastanede geçirdi zaten."

Sonny birden dikkat kesildi. "Şu birkaç ay içinde kaç kere gitmedi işe?"

"Üç dört kere sanırım. Freddie'ye başka birini isteyip istemediğini sordum hep. Ama istemedi. Sebep yoktu. Çünkü son on yıl çok sakin geçti."

"Peki. Seni babamın evinde bekliyorum. Paulie'yi de mutlaka getir. Buraya gelirken evine uğrayıp al. Hasta olması beni ilgilendirmez. Anladın mı?" Cevap beklemeden telefonu kapattı.

Sandra sessiz sessiz ağlıyordu. Sonny ona bir süre baktı. Sonra sert bir sesle: "Bizimkilerden biri telefon ederse, babamın özel telefonundan aramalarını söyle," dedi. "Yabancı biri ararsa nerede olduğumu bilmediğini söyle. Hagen'in karısına telefon et. Tom'un bu gece işi olduğunu, eve geç döneceğini bildir, önemli bir şey olmadıkça beni arama. Böyle üzülüp ağlamanın gereği yok. Babam yaşıyor." Sonra evden çıktı.

Karanlık çökmüştü. Aralık ayının sert rüzgârı sokakları birbirine katıyordu. Sonny'nin dışarı çıkmaktan korkusu yoktu. Buradaki sekiz ev de babasına aitti. Girişin iki yanındaki evlerde aile işinde çalışanlar otururdu. Yarım daire şeklinde sıralanmış diğer altı evin birine Tom Hagen ile ailesi, birine de kendisi yerleşmişti. Evlerin en küçük, en gösterişsizi Baba'ya aitti. Kalan üç ev Don'un emekliye ayrılmış eski dostlarına verilmişti. Bunlar istendiğinde evleri boşaltacaklardı. Zararsız gibi görünen bu evler topluluğu, içine işlenemez bir kale meydana getiriyordu.

Sekiz evin hepsinde de ışıklar vardı. Çevre gündüz gibi aydınlık. Kimse içeri gizlice giremezdi. Sonny babasının evine doğru yürüdü. Kapıyı kendi anahtarlarıyla açıp girdi. "Anne, neredesin?" diye seslendi. Annesi

mutfaktan çıkıp geldi. Peşinden kızarmış biber kokusu dört bir yana yayıldı. Sonny kadıncağıza bir şey söyleme fırsatı bırakmadan kolundan tuttu. Oturttu. "Telefon ettiler biraz önce," dedi, "üzülme. Babam hastanede. Yaralanmış. Giyin hastaneye gitmeye hazır ol. Ben sana bir araba hazırlatacağım. Tamam mı?"

Annesi yüzüne baktı bir süre. Sonra: "Vurdular mı?" diye sordu.

Sonny başını salladı. Annesi başını önüne eğdi. Sonra kalkıp mutfağa girdi. Sonny de peşinden gitti. Annesinin biberle dolu tavanın altını söndürüşünü, sonra yukarı, odasına çıkışını izledi. Tavadan biberleri aldı. Kalınca bir ekmeğin arasına koydu. Biberlerin sıcak yağı parmaklarının arasından akıyordu. Babasının çalışma odasına girdi. Kilitli dolaptan özel telefonu çıkardı. Telefon özel olarak verilmiş, kaydı ise sahte bir ad ve numarayla yapılmıştı. Önce Luca Braci'ye telefon etti. Cevap alamadı. Sonra Brooklyn' deki, Baba'nın en güvenilir adamı Caporegime ***(*)*** Tessio'yu aradı. Sonny ona olanları anlattı ne yapılmasını istediğini söyledi. Tessio elli kadar adam toplayacaktı. Hastaneye, eve adamlar yollayacaktı. Tessio: "Clemenza'yı ellerine geçirdiler mi?" diye sordu.

(*) Caporegime: Çete reisi.

"Şimdilik Clemenza'nın adamlarını kullanmak istemiyorum," dedi Sonny.

Tessio anlamıştı. Bir sessizlik oldu. Sonra Tessio: "özür dilerim Sonny," dedi. "Beni baban say öğüdümü dinle. Harekete geçmekte acele etme. Clemenza’nın bizi aldatacağını sanmıyorum."

"Teşekkürler," dedi Sonny. "Ben de sanmıyorum ama dikkatli olmam gerek. Değil mi?"

"Haklısın."

"Bir şey daha var, Tessio," dedi Sonny.. "Küçük kardeşim Hanover'de bir koleje gidiyor. Oraya iki adamını yolla. Bu karışıklık bitene kadar onun evde kalmasını istiyorum. Ben telefon eder, Mike'a durumu bildiririm. Kaygılanma. Yalnız tedbirli olmaya çalışıyorum."

"Peki," dedi Tessio, "işleri yoluna koyar koymaz oraya gelirim. Tamam mı? Adamlarımı tanıyorsun, değil mi?"

"Evet." Sonny telefonu kapattı. Duvardaki küçük kasaya gitti. Açtı, içinden mavi deri kaplı bir defter aldı. Sayfalarını çevirdi. 'T' harfine gelince durdu. Burada, 'Ray Farrell 5000 dolar, Noel.' yazılıydı. Bunu bir telefon numarası izliyordu. Sonny numarayı çevirdi. "Farrell mi?" diye sordu. Karşı taraftaki ses : "Evet," diye cevap verdi. Sonny: "Ben Santino Corleone'yim." dedi. "Sizden bir ricam var. iki telefon numarasını kontrol etmenizi, son üç ay içinde bu numaraları kimlerin aradığını ve konuşmaları bana bildirmenizi istiyorum:." Farrell'e, Paulie Gatto ile Clemenza'nın evlerinin telefon numaralarını verdi. Sonra: "Çok önemlidir," diye ekledi, "istediğimi bana gece yarısından önce bildirirseniz, Noel'inizi daha iyi geçirmenizi sağlayacağım."

Koltuğuna yaslanıp düşüncelere dalmadan önce Luca Brasi'yi bir kere daha aradı. Yine cevap alamadı. Sonny kaygılanmıştı, ama kendini toparlamasını bildi. Luca haberi duyar duymaz buraya gelecekti mutlaka. Sonny arkasına dayandı. Bir saate kadar ev Aile'nin adamlarıyla dolacak. Sonny onlara yapmaları gereken işleri bir bir söyleyecekti. Durumu bütün açıklığıyla düşününce gerçekten bir güç dönemde olduğunu ilk kez farketti. On yıldan beri ilk olarak Corleone ailesine ve gücüne karşı konuyordu. Bu işin gerisinde Sollozzo'nun bulunduğu kuşkusuzdu. Sollozzo, New York'un beş güçlü ailesinin birinden yardım görmedikçe Baba'ya karşı koymayı aklına bile getirmezdi. Bu aile mutlaka Tattaglia'lar olmalıydı. Sonny acı acı gülümsedi. Türk işini iyi plânlamıştı, ama talihi yolunda gitmemişti. Don Corleone yaşadığına göre savaş ilân edilmişti. Luca Brasi ve Corleone ailesinin nüfuzu her şeyi yoluna koyacaktı. Yine kaygılanmaya başlamıştı Sonny. Peki, Luca Brasi neredeydi?

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Şoför de sayılırsa arabada Hagen'le birlikte beş kişi vardı. Hagen'i arkaya, iki adamın arasına oturttular. Sollozzo öne, şoförün yanına geçti. Hagen'in sağındaki adam uzandı, çevresini görmesin diye Tom'un şapkasını burnuna doğru itti. "Kıpırdamaya kalkma," dedi.

Kısa bir yolculuk yaptılar; bu yolculuk on beş dakikadan fazla sürmedi. Arabadan indiklerinde Ha gen çevreyi tanıyamadı. Çünkü karanlık çökmüştü. Onu bir zemin katına indirdiler. Dik arkalıklı bir sandalyeye oturttular. Sollozzo da karşıdaki mutfak masasının üzerine yerleşti. Yüzünde, açgözlü, çirkin bir ifade vardı.

"Korkmanı istemem," dedi Hagen'e "ne de olsa Aile'nin başı değilsin. Corleone'lere, dolayısiyle bana yardımcı elmanı istiyorum."

Hagen'in sigara tutan eli titriyordu. Adamlardan biri bir şişe çavdar rakısı getirdi. Porselen bir kahve fincanıyla Hagen'e. verdiler, içki ellerinin titremesini durdurdu, bacaklarındaki uyuşukluğu giderdi.

"Patronun öldü," dedi Sollozzo. Durdu Hagen'in birden ağlamaya başlaması karşısında şaşırmıştı. Sonra devam etti: "Onu yazıhanesinden çıkarken, sokakta hakladık, öldüğünü duyar duymaz da senin peşine düştüm. Sonny ile barışmamı, anlaşmamı sağlamak zorundasın."

Hagen cevap vermedi. Duyduğu üzüntü onu da şaşırtmıştı. Sollozzo konuşuyordu: "Yapacağım teklif Sonny'nin hoşuna gitti değil mi? Uyuşturucu madde geleceğin büyük işi. Bu işte öyle para var ki birkaç yıl içinde herkes zengin olacak. Baba, yaşlanmıştı artık. Canlılığını yitirmişti. Ama kendisi bunun farkında değildi. O öldü artık. Yeni bir anlaşma yapmaya, Sonny ile konuşmaya hazırım."

Hagen: "Böyle bir şey bekleme," dedi. "Sonny elinde ne var, ne yok hepsiyle peşine takılacaktır."

Sollozzo sabırsızlıkla: "Başlangıçta öyle olacak elbette," dedi, "ama sen onun aklını başına getirebilirsin,". Tattaglia Ailesi beni destekliyor. Aramızdaki savaşı durdurmak için bütün New York'lu aileler işe karışacaklardır. Savaşımız onları ve işlerini etkiler. Sonny anlaşmaya

bakarsa, öteki aileler işimize karışmazlar; hatta Baba'nın en eski dostları bile."

Hagen yine cevap vermedi. Ellerine bakıyordu.

Sollozzo onu kandırmak istermiş gibi devam etti: "Don gücünü kaybediyordu artık. Eskiden olsa onunla konuşmam bile imkânsızdı. Diğer aileler seni Consigliori yaptı diye Corleone ailesine olan güvenlerini kaybettiler. Sen değil Sicilyalı, İtalyan bile sayılmazsın. Eğer savaş başlarsa Corleone ailesi mahvolur; ben de dahil hepimiz kaybederiz. Ben Corleone ailesinin parasından çok siyasi çevrelerdeki adamlarına muhtacım. Sonny ile konuş. Caporegime'lerle konuş, kan dökülmesinin önüne geçebilirsin.

Hagen kahve fincanını uzattı; içki konmasını istedi. "Bir deneyeceğim," dedi, "ama Sonny çok inatçıdır. Luca Brasi'nin önüne o bile geçemez. Luca'ya dikkat etmeniz gerekecek."

Sollozzo sükûnetle, "ben Luca'nın icabına bakarım," dedi. "Sen Sonny ile diğer iki oğlanı yola getirmeye bak. Bugün adamlarım Fredie'yi de öldürebilirlerdi, ama sıkı sıkı emir vermiştim bunu yapmamaları için. Gerektiğinden fazla düşmanlık yaratmak istemiyorum. Bunu onlara anlat. Freddie yaşıyorsa benim sayemde yaşıyor."

Artık Hagen'in kafası çalışmaya başlamıştı. İlk kez Sollozzo'nun kendisini öldürmeye yahut rehin tutmaya niyetli olmadığını anladı. Duyduğu ferahlıkla yüzü utançtan kıpkırmızı kesildi. Sollozzo onu anlayışlı bir gülümsemeyle izliyordu. Hagen durumu enine boyuna düşünmeye koyuldu. Sollozzo'nun teklifini Corleone'lerle tartışmaya yanaşmazsa onu öldürebilirlerdi. O zaman Sollozzo'nun kendisinden akıllı, anlayışlı bir Consigliori gibi davranmasını, teklifi Corleone kardeşlere iletmesini istediğini anladı. Üstelik Sollozzo haklıydı da. Tattaglia'larla Corleone'ler arasında çıkabilecek bir savaşın ne pahasına olursa olsun önüne geçilmeliydi. Corleone'ler ölülerini gömmeli, unutmalı, bir anlaşmaya varmalıydılar. Daha sonra, sırası geldiğinde Sollozzo'nun icabına bakarlardı.

Başını kaldırıp bakınca Sollozzo'nun bütün düşüncelerini okuduğunu farketti. Türk gülümsüyordu. Birden Hagen irkildi. Luca Brasi'ye ne olmuştu? Luca Brasi konusunda Sollozzo niçin bu kadar ilgisiz ve sakindi. Sollozzo'nun Long Beach'e geldiği gün, Baba, Luca Brasi'yi istemiş, onunla

özel olarak görüşmüştü. Ama şimdi bunları düşünecek zaman değildi. Hagen bir an önce buradan kurtulmaya bakmalıydı. "Elimden geleni yapacağım," dedi Sollozo'ya. "Haklı olduğuna inanıyorum. Don Corleone bile senin dediğin gibi davranmamızı isterdi sanırım."

Sollozzo başını salladı. "Güzel," dedi, "ben iş adamıyım. Kan dökülmesi hoşuma gitmez. Üstelik bu yüzden çok para kaybedilir." O sıra telefon çaldı. Hagen'in arkasında oturan adamlardan biri kalktı. Telefona cevap verdi, önce dinledi. Sonra: "Peki söylerim," dedi. Telefonu kapadı. Sollozzo'nun yanına gitti. Türk'ün kulağına bir şeyler fısıldadı. Hagen, Sollozzo'nun sapsarı kesildiğini, gözlerinin öfkeyle parladığını gördü, içinde bir korku uyandı. Sollozzo ona düşünceli düşünceli bakıyordu. Hagen artık serbest bırakılmayacağını anlamıştı, öldüreceklerdi onu; ölmesini gerektiren bir şeyler olmuştu. Sollozzo: "Don hâlâ yaşıyor," dedi. "O kalın Sicilyalı postuna beş kurşun girmiş ama, hâlâ yaşıyor." Omuzunu silkti Türk. "Talihim yaver gitmedi," dedi Hagen'e. "Senin için de, benim için de iyi olmadı bu."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Michael Corleone babasının Long Beach'deki evine vardığında her yerin nöbetçilerle, dolu olduğunu gördü. Daire şeklinde sıralanmış olan evlerin ortasındaki bahçe ile gerileri, sekiz evden yansıtılan ışıldaklarla gündüz gibi aydınlanmıştı. Kavisli, asfalt yolda en azından on araba duruyordu.

Kapıda tanımadığı bir adam Michael'a kim olduğunu sordu. Michael söyledi. En yakındaki evden bir adam çıkıp geldi. Michael'in yüzüne baktı. "Baha'nın küçük oğlu bu," dedi. "Onu ben içeri götürürüm." Michael adamın peşinden babasının evine gitti. Evin kapısında da iki adam duruyordu.

Ev tanımadığı bir sürü insanla doluydu. Michael oturma odasına geçti. Burada Hagen'in karısıyla karşılaştı. Theresa divana oturmuş sigara içiyordu, önündeki küçük masada da bir bardak viski vardı. Divanın öteki ucunda şişman Clemenza oturuyordu. Caporegime'nin 'yüzü anlamsızdı. Parmakları arasındaki puro neredeyse tükenmek üzereydi.

Clemenza onu görünce ayağa fırladı. Gelip elini sıktı. Avutucu sözler söyledi: "Annen, hastanede babanın yanında," dedi. "Baban iyileşecek. Kaygılanma." Michael'in elini sıkmak için Paulie Gatto da ayağa kalktı. Michael ona merakla baktı. Paulie'nin babasına muhafızlık ettiğini biliyordu. Ama Babanın vurulduğu gün Paulie'nin iş başında olmadığından habersizdi. Yine de ince, esmer yüzün kaygılı, gergin olduğunu düşündüğünden ona: "Freddie nasıl?" diye sordu, "iyi mi?"

"Doktor iğne yaptı," diye cevap verdi Clemenza, "uyuyor."

Michael, Hagen'in karısına yaklaştı. Eğilip onu yanağından öptü. Birbirlerini severlerdi. Michael,

"Kaygılanma," diye fısıldadı. "Tom'a bir şey olmaz. Sonny ile konuştun mu?"

Theresa bir an ona sarıldı. Sonra başını salladı. Zarif, ince bir kadındı Theresa. İtalyan’dan çok Amerikalıya benzerdi. Eni konu korkmuş gibiydi. Birlikte babasının çalışma odasına girdiler.

Sonny masanın gerisindeki sandalyeye yayılıp oturmuştu. Bir elinde sarı bir defter, bir elinde de kalem vardı. Odadaki diğer kişi Tessio idi. Onu görünce Michael, evdeki nöbetçilerin Tessio'nun adamları olduğunu anladı. Tessio'nun elinde de kâğıt kalem vardı.

Sonny onların içeri girdiğini görünce derhal yerinden fırladı. Hagen'in karısına sarıldı, "üzülme, Theresa," dedi, "Tom iyi. Şartları bildirmek için kaçırmışlar onu. Zaten Tom bir Oonsigliori. Ona kötülük etmeleri için bir sebep yok."

Theresa'yı bıraktı. Michael'a sarıldı. Michael şaşırmıştı. "Beni dövmene alışmıştım," dedi. "Şimdi fikrini değiştirdin mi?" Michasi ile Sonny çocukluklarında sık sık kavga ederlerdi,

Sonny omuz silkti : "Bana bak, çocuk," dedi. "Seni o Allanın belâsı okulunda bulamayınca çok üzüldüm. Seni de hakladıklarını düşündüm. Anneme bir şey söylemedim. Ama babamın başına gelenleri anlatmak zorundaydım."

"Nasıl karşıladı?"

"iyi. Daha önce de başına geldi bu. Ben o dönemi iyi hatırlıyorum. Sen çok küçüktün. Sonra on yıl ortalık süt liman kesildi. Annem hastaneye gitti. Babamın yanında."

"Hastaneye biz de gitsek nasıl olur?" dedi Michael.

Sonny başını salladı. Kuru bir sesle : "işler halledilinceye kadar evden ayrılamam." Telefon çaldı bu sırada. Sonny ahizeyi aldı. Dikkatle dinlemeye başladı. Michael masaya yaklaştı. Sonny'nin defterine baktı. Defterde üç ad yazılıydı : Sollozzo, Philips ve John Tattaglia. Michael birden iki adamın öldürülecek kişilerin listesini çıkardıklarını anladı.

Sonny telefonu kapattıktan sonra Michael ile

Theresa'ya döndü: "İkiniz dışarda bekler misiniz?" dedi. "Tessio ile yapılacak bir işimiz var."

Hagen'in karısı, "Telefon Tom hakkında mıydı?" diye sordu. Zavallı kadın ağlıyordu. Sonny ona sarıldı. Kapıya doğru götürürken : "Yemin ederim Tom'a bir şey olmayacak Theresa," dedi, "işimi bitireyim ben de yanınıza geleceğim. Tom'dan bir haber alır almaz sana bildiririm." Kapıyı

Theresa'nın ardından kapattı. Michael büyük deri koltuklardan birine oturmuştu. Sonny ona sert sert baktı. Yerine geçti.

"Çevremde dolaşırsan istemediğin şeyler duyarsın, Mike," dedi.

Michael bir sigara yaktı. "Size ben de yardım edebilirim."

"Hayır, edemezsin," dedi Sonny. "Seni bu işe karıştırırsam bizim ihtiyar beni parçalar."

Michael ayağa kalktı : "Sen beni ne sanıyorsun?" diye bağırdı, "bizim ihtiyar dediğin benim de babam. Size yardım edebilirim. Sokağa çıkıp onu bunu öldü remem ama yardım edebilirim. Bana küçük çocuk gibi davranmayı bırak artık. Savaşa katıldım ben. Vuruldum, hatırlıyor musun? Sürüyle Japon öldürdüm. Birinin vurulduğunu görünce de ne yapacağımı sanıyorsun? Bayılır mıyım yani?"

Sonny gülümsedi : "Peki," dedi. "Kal burada. Telefona bakarsın." Tessio'ya döndü. "Demin gelen telefon bana istediğim bilgiyi verdi," dedi. Yine Michael'a döndü : "ihtiyarı birinin ele vermiş olması gerekirdi. Clemenza'dan kuşkulanıyorum. Paulie Gatto da olabilirdi. Bugün hasta olduğunu bahane ederek işe gitmemişti. Artık sorunun cevabı belli oldu. Ama sen zeki, çalışkan bir üniversite öğrencisisin. Sence suçlu kim? Sollozzo'ya bizi kim sattı?"

Michael yerine oturdu. Her şeyi dikkatle kafasından geçirdi. Clemenza, Corleone ailesi içinde güvenilir bir Caporegime idi. Baba onu milyoner yapmıştı. Neredeyse yirmi yıldır birlikte çalışıyorlardı. Çok yakın dosttular, örgütteki en güçlü yerlerden birini tutuyordu Clemenza. Baba'ya ihanet etmekle Clemenza'nın eline ne geçebilirdi? Daha fazla para mı? Clemenza yeteri kadar zengindi; ama insanlar hep fazlasını isterler; aç gözlüdürler. Daha fazla nüfuz sahibi olmak mıydı niyeti? Uğradığı bir hakaretin öcünü mü almak istemişti yoksa? Hagen'in Consigliori yapılmasına mı içerlemişti? Belki de Sollozzo'ya hak vermiş, geleceğin uyuşturucu madde kaçakçılığında olduğunu düşünmüştü bir iş adamı olarak? Hayır, ne yandan bakılırsa bakılsın, Clemenza'nın ihanet etmesi imkânsızdı. Michael birden Clemenza'nın ölmesini istemediğinden böyle düşündüğünü anladı. Clemenza, Michael'i çok severdi. Ona sık sık armağanlar getirmişti çocukluğunda. Baha'nın işinin çok olduğu zamanlarda onu gezmeye götürmüştü. Michael, Clemenza'nın suçlu olabileceğini kabullenemiyordu.

Ama Sollozzo, Corleone ailesi içinde herkesten çok Clemenza'yı elde etmek isterdi. Bu bir gerçekti

Michael, Paulie Gatto üzerinde de durdu. Paulie henüz zengin değildi. Ama zengin olma yolunu tutmuştu; Aile içinde iyi bir yeri vardı; beğeniliyor, seviliyordu. Yine de Paulie Gatto'nun sabırsızlanması, bir an önce nüfuz ve servet sahibi olmak istemesi de mümkündü. Gençler beklemesini bilemezler. O halde suçlu Paulie olmalıydı. Michael ile Paulie ilkokulda, aynı sınıfta okumuşlardı. Michael onun da suçlu olmasını, öldürülmesini istemezdi.

Başını salladı : "ikisi de suçlu değil," dedi. Sonny gerçeği zaten bildiği için vermişti bu cevabı. Eğer iki kişiden biri deseler Paulie'yi gösterirdi.

Sonny gülümsüyordu : "üzülme," dedi. "Suçlu Clemenza değil. Paulie."

Michael, Tessio'nun rahatladığını gördü. Bir Caporegime olarak Tessio, Clemenza'yı tutardı elbette. Suçlu Aile içindeki önemli kişilerden biri olmadığına göre, durum da o kadar tehlikeli ve ciddi sayılmazdı. Tessio çekingen bir sesle : "O halde yarın adamlarımı geri çekeyim," dedi.

Sonny: "Yarın değil, öbür gün çekersin," dedi. "O zamana kadar durumu kimsenin bilmesini istemiyorum. Bak, Tessio, kardeşimle özel bazı şeyler konuşacağım. Tümüyle bizi ilgilendiren şeyler. Oturma odasında bekle, olur mu? Hazırladığımız listeyi sonra tamamlarız. Clemenza ile birlikte çalışırsınız."

"Tabii," dedi Tessio. Dışarı çıktı.

"Suçlunun Paulie olduğunu nereden biliyorsun?" diye sordu Michael.

"Telefon idaresinde adamlarımız var. Paulie'nin son üç ay içindeki bütün konuşmalarını izlediler. Clemenza'nın da. Paulie bir ay içinde üç kere hasta olduğunu ileri sürerek işe gelmedi, üçünde de bizim ihtiyarın yazıhanesinin karşısındaki bir telefon kulübesinden Paulie'ye telefon edilmiş. Bugün de biriyle konuşmuş, işe Paulie'nin mi, yoksa başka birinin mi yollanacağını öğrenmek istemiş, ya da başka bir nedenle telefon etmişler, önemi yok bunun." Sonny omuzlarını silkti. "Suçlunun Paulie olması bizim için büyük bir talih. Çünkü Clemenza'ya ihtiyacımız var."

Michael çekine çekine: "Savaş mı ilân edilecek?" diye sordu.

Sonny'nin bakışları sertleşti. "Tom gelir gelmez ilân edeceğim savaşı."

"Niçin ihtiyarın konuşabilecek hale gelmesini beklemiyorsun? Belki o başka türlü davranmanı ister."

Sonny ona garip garip baktı. "Pasifikte nasıl kazandın o madalyaları bilmem. Tehlikedeyiz be adam, savaşmamız gerek. Tek korkum Tom'u serbest bırakmamaları."

Michael şaşırmıştı : "Niçin bırakmasınlar?"

Sonny kardeşine sabırla anlattı : "Tom'u niçin kaçırdıklarını sanıyorsun? ihtiyarın öldüğünü, benimle bir anlaşma yapacaklarını düşündüler. Aracı olarak da Tom'u kullanacaklardı. Ama ihtiyar yaşıyor. Hiç bir şekilde anlaşmaya yanaşmayacağımı anlamışlardır. Tom'a da ihtiyaçları kalmadı artık. Tom'u serbest bırakabilirler, ama öldürebilirler de. Sollozzo'ya bağlı bu. Eğer Tom'u öldürürlerse, bizi ezmeye, haritadan silmeye kararlı olduklarını göstermiş olurlar."

Michael : "Peki, Sollozzo senin anlaşabileceğini nereden çıkardı?" dedi.

Sonny kıpkırmızı kesildi. Bir süre konuşmadı. "Birkaç ay önce Sollozzo buraya geldi," diye anlattı. "Uyuşturucu maddeler üzerine bir takım tekliflerde bulundu. İhtiyar reddetti. Toplantı sırasında olmayacak bir lâf çıktı ağzımdan. Anlaşma yanlısı olduğumu belli ettim. Çok hatalı davranmıştım. İhtiyar bana durmadan, yabancılara Aile içinde fikir ayrılıkları olduğunu belli etmememi söyler dururdu, işte Sollozzo bu konuşmamdan, ihtiyarı başından attığı takdirde benimle anlaşabileceği anlamını çıkardı, ihtiyar ölünce Ailenin nüfuzu yarı yarıya azalacaktı. Gelecek, uyuşturucu maddeler üzerine kurulacak. Çok önemli bir iş bu. Bizim ihtiyarı öldürmeye kalkışmaları bir iş meselesi. Kişisel yanı yok. Doğrusunu istersen ben Sollozzo ile ortak olabilirdim. Tabii, kendisini şişleme fırsatı vermedi bana. Ayrıca, anlaşmaya yanaşırsam sırf öc almak için savaşı iki yıl sonra yeniden başlatmağa diğer ailelerin izin vermeyeceklerini de biliyor. Üstelik Tattaglialar da onu destekliyorlar."

"Eğer babamı öldürmeyi başarsalardı, ne yapardın?"

Sonny : "Sollozzo'nun canına okumuştum," dedi kısaca. "Ne pahasına olursa olsun herifi kıymaya çevirirdim. New York'un beş büyük ailesi de karşıma çıksa önemi yoktu. Tattaglia ailesinin kökü kurutulacak. Hep birlikte batsak da vız gelir."

Michael : "Babam olsa böyle yapmazdı," dedi.

"Ben babama benzemem. Biliyorum bunu. Ama sana şunu söyleyeyim, babam da aynı kanıda, iş savaşa gelince üzerime yoktur. Sollozzo da, Clemenza da, Tessio da beni bilirler. Ben on yıl önce, babamı öldürmeye kalkıştıkları dönemi yaşadım. Açılan savaşta çarpıştım. Kemiklerim sertleşti. Bu yüzden kaygılanmıyorum hiç. Üstelik Ailemiz çok güçlü. Şu anda tek arzum Luca Brasi'nin bir an önce buraya gelmesi yahut telefon etmesi."

"Luca söyledikleri kadar sert bir insan mı? O kadar mükemmel mi?"

"Kendine özgü bir adamdır. Onu üç Tattaglia'nın peşine takacağım. Sollozzo bana ait."

Michael oturduğu yerden huzursuz huzursuz kıpırdandı. Ağabeyine baktı. Gerçi Sonny zalim olmayı da bilirdi ama aslında sıcak kanlı, cömert bir insandı, iyiydi. Şefkatliydi. Onun bu şekilde konuşması Michael'a pek garip geliyordu. Sanki yeni taç giymiş bir

Roma İmparatoru gibi oturup öldürülecek kişilerin listesini çıkarması insanın iliklerini donduruyordu. Michael bütün bunlarla ilişkisi olmadığına memnundu. Babası yaşadığına göre karışması da gereksizdi. Ama telefonlara cevap vererek, haber götürüp getirerek ağabeyine yardım edebilirdi... Arkalarında Luca olduktan sonra babasıyla ağabeyi başlarının çaresine bakabilirlerdi.

O sıra oturma odasından bir kadın çığlığı duyuldu. Aman Allahım, diye düşündü Michael. Ses, Tom' un karısının sesine benziyordu! Kapıya koştu. Açtı. Oturma odasındakiler ayaktaydı. Divanın yanında Tom duruyordu. Karısına sarılmıştı. Yüzünde utangaç bir ifade vardı. Theresa ağlıyordu. Bir süre sonra Tom karısının kollarından kurtuldu. Onu divana oturttu. Michael'a üzüntüyle gülümsedi: "Seni gördüğüme sevindim, Mike," dedi. "Gerçekten sevindim." Hâlâ ağlamakta olan karısına bakmadan yürüdü; çalışma odasına girdi. On yıl Corleone ailesinin içinde yaşamıştı; çok şey öğrenmişti onlardan. Michael'in yüzü gururla pembeleşti. Baba, Hagen'e bile kişiliğinden bir şeyler aşılamıştı.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sonny, Clemenza, Tessio ve Tom Hagen evin köşesindeki çalışma odasında oturuyorlardı. Saat sabahın dördüydü. Theresa Hagen bitişikteki evine yollanmıştı. Paulie Gatto hâlâ oturma odasındaydı; Tessio'nun adamlarına gözden kaçırılmaması, dışarıya bırakılmaması için emir verildiğinden habersizdi.

Tom Hagen, Sollozzo'nun teklifini anlattı. Sollozzo, Baha'nın yaşadığını öğrenince Tom'u öldürmeye karar vermişti. Hagen yüzünü buruşturdu. "Canımı bağışlaması için o Allahın belâsı Türk'e nasıl yalvardığımı bir görecektiniz! Aile ile görüşeceğimi söyledim ona. Baha'nın hayatta olmasının önemi yok, dedim. Sonny'yi parmağımın ucunda çevirebileceğime inandırdım. Sonny'nin çocukluk arkadaşım olduğunu, birbirimizi çok sevdiğimizi, ricamı reddetmeyeceğini ileri sürdüm. Tanrı yalanımı bağışlasın, Sonny'nin Baba'nın hükümdarlığı altında yaşamaktan bıktığını, kendi başına işler çevirmek istediğini de söylemekten geri kalmadım." Sonny'ye özür dilermiş gibi gülümsedi. Sonny her şeyi anladığını, önemli olmadığını anlatan bir işaret yaptı.

Telefonun hemen yanında oturan Michael iki erkeği inceliyordu. Sonny Tom Hagen'i sevgiyle kucaklamıştı. Bir çok bakımlardan Tom ile Sonny birbirlerine, kendisinin kardeşine olduğundan daha yakın, daha içtendiler. Michael kalbinin kıskançlıkla burkulduğunu hissetti.

"Artık işimize bakalım," dedi Sonny; "bir takım plânlar yapmak zorundayız Tom, Tessio ile hazırladığımız şu listeye bak. Tessio, şendeki listeyi Clemenza'ya ver."

"Madem bir takım plânlar yapıyoruz. Freddie de burada olmalı," dedi Michael.

"Freddie'nin bize bir yararı dokunamaz," dedi Sonny üzüntüyle, "doktor sükûnet içinde dinlenmesini' öğütledi, çok sarsılmış. Bir türlü anlayamıyorum; Freddie çok yürekli, sert bir insandı, ihtiyarın kanlar içinde yere yuvarlanması onu çok etkiledi sanırım. Ona göre Baba Tanrı'nın kendisiydi. Freddie ne sana, ne de bana benzer, Michael."

Hagen söze karıştı. Hemen : "Peki," dedi, "Freddie'yi bu işe karıştırmayalım. Bence Sonny, sen evden hiç çıkmamalısın. Ortalık sükûn buluncaya kadar bir yere kımıldama. Burada emniyettesin. Sollozzo'yu küçümseme. Tam bir iş adamı o. Pezzonovante olmaya hak kazanan bir kişi. Hastaneye nöbetçi yollandı mı?"

Sonny başını salladı : "Polisler de var. Sen liste için ne düşünüyorsun, Tom?"

Hagen kaşlarını çatarak listedeki adlara baktı. "Sonny, sen bu işi baştan aşağı yanlış anlamışsın, intikam almak istiyorsun. Baba burada olsa olayı yalnız bir iş meselesi sayardı. Sollozzo bir anahtar durumunda. Ondan kurtulursak her şey yoluna girer. Tattaglia'ların peşine düşmen gereksiz."

Sonny Caporegime'ye baktı. Tessio omuz silkti. "Bir parça tehlikeli," dedi. Clemenza bir şey söylemedi,

Sonny, Clemenza'ya : "Bir tek şeyi tartışmasız kabul edebilirsiniz," dedi. "Artık Paulie Gatto'yu gözüm görmesin. Listenin başına onu koy." Şişman Caporegime başını salladı.

Hagen : "Luca'dan ne haber?" dedi. "Sollozzo Luca'dan yana hiç kaygılanmadı. Bu da beni düşündürdü doğrusu. Eğer Luca bize ihanet ettiyse başımız dertte demektir, önce bunu öğrenmemiz gerek. Luca ile bağlantı kurabildiniz mi?"

"Hayır," dedi Sonny, "bütün gece ona telefon ettim. Belki bir yere takıldı kaldı."

"Olamaz," dedi Hagen. "Luca hiç bir kadınla bütün gece kalmaz. İşi bitince evine döner. Mike bir cevap alıncaya kadar ara Luca'yı." Mike derhal numarayı çevirdi. Öteki tarafta telefonun çaldığını duyuyordu. Ama cevap veren çıkmadı. Sonunda kapattı. "Her on beş dakikada bir tekrar ara," dedi Hagen.

Sonny sabırsızlıkla: "Hadi bakalım, Tom," dedi, "Sen Consigliori'sin. Bize bir öğüt ver. Ne yapmamız gerekiyor?"

Hagen, viski şişesinden bardağını içki doldurdu : "Baban iyileşip işin başına geçinceye kadar Sollozzo ile görüşmeleri sürdürürüz. Mecbur kalırsak bir anlaşma bile yaparız. Baban iyileşince her şeyi yoluna koyar. Diğer Aileler de ondan yana olurlar."

Sonny öfkeyle sırıttı : "Yani bu Sollozzo denen herifin hakkından gelemiyeceğimi mi sanıyorsun?"

Tom onun gözlerinin içine baktı. "Sonny, Sollozzo ile baş edeceğinden hiç kuşkum yok. Corleone Ailesi kuvvetli. Clemenza ile Tessio seninle beraber. Savaş açıldığı takdirde bu iki Caporegime bin kişinin hakkından gelir. Ama savaşın sonunda bütün Atlantik kıyısı yıkılmış, mezbahaya dönmüş olacak. Bütün aileler, Corleone'leri suçlayacak. Düşman kazanacağız, işte baban böyle bir durumu asla onaylamaz."

Michael, Sonny'nin bu sözleri olumlu karşıladığını gördü. Sonny oturduğu yerde hafifçe doğruldu : "Peki ihtiyar ölürse? O zaman ne yapmamızı öğütlersin, Consigliori?" diye sordu.

Hagen sükûnetle : "Kabul etmeyeceğini biliyorum ama," dedi, "yine de düşüncemi söyleyecek, Sollozzo ile anlaşmanı, uyuşturucu maddeler işine girmeni öğütleyeceğim. Babanın siyaset hayatındaki dostları ve kişisel" etkisi ortadan kalkınca Corleone Ailesi'nin gücü yarı yarıya azalmış olur. Baban ölürse, diğer Aileler, Tattaglia'larla Sollozzo'yu desteklerler. Sollozzo zaten savaş çıkmasını istemiyor. Baban ölürse, anlaşmaya yanaş. Sonra da bekle."

Sonny'nin yüzü öfkeden bembeyaz kesilmişti. "Senin için bu şekilde konuşmak kolay. Ne de olsa öldürülen senin baban değil."

Hagen mağrur bir tavırla: "Babana, sen yahut Mike kadar iyi bir evlât oldum," dedi. "Belki sizlerden daha da iyi. Ben sana öğüt verirken işe duygularımı karıştırmıyorum. Bütün o alçakları ben de öldürmek isterim." Hagen'in sesinde öyle bir anlam vardı ki, Sonny'yi utandırdı.

"Tom, ben onu demek istemedim," diye atıldı. Ama Sonny'nin ne. demek istediğini ikisi de biliyorlardı. Kan bağı hiç bir şeye benzemezdi.

Diğerleri sıkıntılı bir sessizlik içinde beklerlerken, Sonny başını önüne eğmiş düşünüyordu. Sonra içini çekti : "Peki," dedi, "ihtiyar işaret verinceye kadar durumu olduğu gibi bırakacağız. Tom, sen de dışarda dolaşma. Fırsat vermeyelim kimseye. Gerçi Sollozzo'nun işi büyüteceğini sanmam ama Mike, sen de dikkatli ol. Tessio adamlarını kentte bir dolaştır. Araştırma yaptır. Clemenza, Paulie Gatto işini bitirdikten sonra adamlarını buraya getir. Tessio'nun adamlarının yerini alsınlar. Tessio, sen hastanedeki adamlarını olduğu gibi bırak. Tom, sabah ilk işin Sollozzo ile görüşmelere

devam etmek olsun. Telefonla yahut bir haberciyle yap bunu. Mike, yarın Clemenza'nın iki adamıyla Luca'nın evine git. Kendisi gelinceye kadar bekle. Nerede olduğunu araştır. O deli herif olayı haber aldıysa mutlaka Sollozzo'nun peşindedir. Baba'ya ihanet edeceğini sanmıyorum. Türk ona ne teklif ederse etsin, kanmaz."

Hagen istemeye istemeye : "Mike'ın bu işe karışmaması daha doğru olur," dedi.

"Haklısın," dedi Sonny. "Mike sen evde kal. Belki bana burada daha yararlı olursun."

Michael cevap vermedi. Bu odada, bu kişiler arasında kendini yabancı hissediyor, utanıyordu. Clemenza ile Tessio'nun anlamsız yüzlerinin gerisinde gizlice kendisini küçümsediklerinden emindi. Telefonu aldı. Luca Brasi'nin numarasını çevirdi. Bekledi. Bekledi.

ALTINCI BÖLÜM

FETER Clemenza o geceyi çok kötü geçirdi. Gözü bir türlü uyku tutmadı. Sabah erkenden kalktı. Bir bardak grappa, kalın bir dilim Cenova salamı ve eski günlerdeki gibi hâlâ kapısına getirilen taze İtalyan tipi ekmekten ibaret kahvaltısını eliyle hazırladı. Bunları bitirdikten sonra içine birkaç damla anisetti konmuş kocaman bir bardak kahve içti. Bütün bunları yapar, yumuşak, kadife terlikleriyle ortalıkta dolaşırken hep o günkü işlerini düşünüyordu. Önceki gece Sonny Corleone, Paulie Gatto'nun icabına en kısa zamanda bakılmasını istemişti. Hesabı bugün görülmeliydi.

Clemenza kaygılıydı. Kaygısı Paulie Gatto'nun koruyucu kanadı altında olması ve hain çıkmasından ötürü değildi. Asıl mesele Gatto'nun yerine kimi getireceğiydi. Önemli bir işti bu. Hafife alınamazdı. Caporeglime'nin baş yardımcısı sert, güçlü olduğu, kadar zeki de olmalıydı. Başı derde girdiği zaman Sicilyalıların yasası olan omerta'yı her ne pahasına olursa olsun uygulayabilmeliydi; susmasını bilmeliydi. Clemenza emrindeki adamları teker teker incelemeye, düşünmeye başladı.

Sonunda kafasında sıraladığı adları üçe indirdi. Biri Harlem'deki zencilerle çalışan esmer, güçlü kuvvetli bir adamdı. Çalıştığı bölgede kendini sevdirmişti. Yine de ondan korkar, çekinirlerdi. Ama yarım saat düşündükten sonra Clemenza bu adamı Gatto'nun yerine getirmekten vaz geçti; bir kere adam Harlem'deki zencilerle çok iyi geçiniyordu; bu, karakterindeki bozuk bir yanın belirtisiydi. Üstelik işi de önemliydi. Yerine birini bulmak çok güç olacaktı.

Clemenza, ikinci kişiyi de enine boyuna düşündükten sonra, Rocco Lampone üzerinde karar kıldı. Lampone diğerlerine oranla daha kısa süreden beri Clemenza'nın yanındaydı. Aile içinde kısa ama etkili bir çıraklık dönemi geçirmişti. Savaş sırasında Afrika'da yaralanmış, 1943 yılında da terhis edilmişti. Aldığı yaralardan ötürü hafifçe sakat kalmasına, belirli bir şekilde topallamasına rağmen Clemenza onu yanına almıştı; çünkü o sıralar adam bulmak pek güçtü. Başlangıçta Clemenza onu konfeksiyon merkezlerinde karaborsa ajanı olarak ve OPA gıda karnelerini denetleyen hükümet adamlarının yanında çalıştırmıştı. Daha sonra

Lampone bu işten alınarak örgüt içindeki anlaşmazlıkları, karışıklıkları bastırmaya atanmış, böylece sorumluluğu büyümüştü. Clemenza'nın onda hoşlandığı yan, Lampone'nin sağduyusunun güçlü oluşuydu. Rocco Lampone ağır bir para yahut altı aylık bir hapis cezasını gerektirecek olaylarda kabadayılık etmekten fayda sağlanamayacağını, oysa, büyük kârlar sağlanacak bir iş için küçük bedeller ödemenin gerekli olduğunu çok iyi biliyordu. Yaptıkları işin ağır değil, hafif tehditlerle yürütülebileceğini anlayacak kadar mantıklı bir kişiydi. Bütün çalışmaları hissettirmeden yürütmeyi yeğlerdi; bu da tam istenen şeydi.

Clemenza, önemli bir sorunu çözümleyen bilinçli bir yöneticinin rahatlığını duydu içinde. Evet, ona Rocco Lampone yardım edecekti; çünkü Paulie Gatto işini kendisi yoluna koyacaktı. Böylece tecrübesiz bir kişiye yardım etmekle kalmayacak, Paulie Gatto ile olan kişisel hesabını da görecekti. Paulie Gatto'yu himayesine almış, onun daha sadık daha değerli kişilerin önüne geçmesini sağlamış, mesleğinde her yönden ilerlemesine çalışmıştı. Karşılığında Paulie Gatto yalnız Aileyi değil padrone'si ***(*)*** olan Clemenza'yı da aldatmıştı. Bu saygısızlık, cezasını görmeliydi.

(*) Padrone : Patron.

Her şey plânlandı. Paulie Gatto'ya, öğleden sonra saat üçte Clemenza'yı alması için emir verilmişti; kendi arabasıyla gelecekti; önemli bir durum yoktu. Clemenza, Rocco Lampone'ye telefon etti. Kendini tanıtmadı. Yalnız: "Evime gel," dedi. "Sana verilecek bir iş var." Sabahın erken saati olmasına rağmen Lampone'nin sesi uykulu değildi, şaşırmamıştı da; Clemenza buna memnun oldu. Lampone : "Peki," dedi yalnız, iyi bir seçim yapmıştı Clemenza. Buna emindi. "Acele etme," diye ekledi, "bana gelmezden önce kahvaltını yap, öğle yemeğini ye. Ama saat ikiden sonraya da kalma."

Clemenza telefonu kapadı. Daha önce Don Corleone'nin Long Beach'deki evine kendi adamlarını yollamıştı, öğleden sonraya dek yapılacak bir şey yoktu.

Garajına gitti. Cadillac arabasını yıkayıp temizleyecekti. Clemenza arabasını gözü gibi severdi. Tıpkı babasının eşeklerini sevdiği gibi. Onu yıkayıp parlatırken daha iyi düşünebildiğini hissederdi.

Paulie Gatto'yu kuşkulandırmamak gerekiyordu. Ne de olsa bu bir ölüm kalım meselesiydi. Clemenza içini çekti. Cadillac kocaman, mavi, çelik bir yumurta gibi parlamaya başlamıştı,

Paulie Gatto'ya, Aile için şehirde bir apartıman aramaya çıktıklarını söyleyecekti. Böylece Gatto, Rocco Lampone'nin yanlarında olmasından hiç kuşkulanmayacaktı. Aileler arasında ne zaman bir gerginlik olsa gizli apartmanlarda karargâh kurarlar. Ailelere bağlı kişiler de buralardaki minderler üzerinde yatıp kalkarlardı. Bu görev için Clemenza'nın seçilmesi kadar olağan bir şey yoktu. Üstelik açgözlü bir adam olan Paulie Gatto'nun hemen bu bilgi için Sollozzo'dan kaç para koparacağını düşünmeye başlaması işten bile değildi.

Rocco Lampone erkenden geldi. Clemenza yapacaklarını anlattı ona. Rocco Lampone'nin yüzü gayretle, minnettarlıkla aydınlandı. Kendisine gösterdiği bu yakınlık ve ilgiden dolayı Clemenza'ya hararetle, saygıyla teşekkür etti. Clemenza yerinde bir karar verdiğine emindi. Lampone'nin omuzuna vurarak : "Bugünden sonra durumun çok daha iyi olacak," dedi. "Gerisini sonra konuşuruz. Bildiğin gibi şu anda Aile çok daha önemli sorunlarla uğraşmak zorunda." Lampone sabırlı olacağını, sonunda da hak ettiği karşılığı göreceğini anlatan bir işaret yaptı.

Clemenza kasasını açtı, içinden bir tabanca çıkarıp Lampone'ye uzattı : "Bunu kullan," dedi. "Polis izini asla bulamaz. Sonra da arabada, Paulie'nin yanma bırak, işini bitirdikten sonra ailen ve çocuklarınla birlikte Florida'ya gidip güzel bir tatil yapmanı istiyorum. Şimdilik kendi paranı kullan. Ben sonra yaptığın masrafı karşılarım. Dinlen, güneşin tadını çıkar. Miami'de Ailenin Otelinde kal. Ben istediğim zaman seni nerede bulacağımı bileyim."

Clemenza'nın karısı kapıyı vurdu. Paulie Gatto'nun geldiğini haber verdi. Paulie arabayı yolda park etmişti. Clemenza öne geçti. Yürüdüler. En arkadan Lampone geliyordu. Clemenza öne, Lampone arkaya binince Gatto irkilir gibi oldu. Yüzünde bozulduğunu gösteren bir anlam belirdi. Clemenza'nın yüzüne dikkatle, anlamaya çalışarak baktı. Clemenza : "Rocco öte yana otur," diye sert sert söylendi, "aynayı kapatıyorsun," Rocco Lampone öteki yana geçti. Şimdi tam Clemenza'nın arkasındaydı.

Clemenza aksi bir tavırla : "Allah kahretsin şu Sonny'yi," dedi, "öyle korkuyor ki. West Side'da bir apartman bulmamızı istedi. Paulie, Rocco ile

birlikte gerekli bütün hazırlıkları yapacaksınız, iyi bir yer biliyor musun?"

Clemenza'nın beklediği gibi Paulie Gatto'nun gözleri ilgiyle parladı. Yemi yutmuştu. Bu bilgi karşılığında Sollozzo'nun ne vereceğini düşünüyordu herhalde. Tehlikede olup olmadığını aklına bile getirmiyordu. Lampone de rolünü mükemmel oynuyordu: Arka sırada büyük bir rahatlık ve ilgisizlikle oturuyor, pencereden dışarıyı seyrediyordu. Clemenza da onu inceledikçe yerinde bir karar verdiğini anlıyor, kendi kendini kutluyordu.

Gatto omuz silkti: "Bir düşüneyim," dedi.

"Hem düşün, hem de arabayı sür, dedi Clemenza homurdanarak : "Bugün New York'ta olmak istiyorum."

Paulie iyi bir şofördü. Bu saatte trafik de pek sıkışık değildi. Washington Heights'a doğru gittiler. Burada birkaç apartmanı gözden geçirdiler. Clemenza ona, arabayı Arthur bulvarında park edip beklemesini söyledi. Rocco Lampone'yi de arabada bırakmıştı. Kendisi Vera Mario lokantasına girdi. Hafif bir yemek yedi. Birkaç tanıdığı selâmladı. Bir saat sonra bulvara doğru yürüdü. Bekleyen arabaya bindi. Gatto ile Lampone onu bekliyorlardı. "Dönelim," dedi Clemenza, "Bizi Long Beach'den istiyorlar. Başka bir iş vereceklermiş. Apartman bulma işini sonraya bırakabilirmişiz. Sonny öyle söyledi. Rocco, evin buralarda. Bir yerde bırakalım seni istersen, ha."

Rocco : "Arabamı sizin evinizin oraya park ettim. Gidip almam gerek," dedi sükûnetle.

"Bak unuttum bunu, o halde bizimle gelmek zorundasın."

Dönerken hiç konuşmadılar. Yan yola gelmişlerdi ki, Clemenza birden : "Paulie," dedi. "Dur, işeyeceğim." Paulie hiç kuşkulanmadı. Uzun süredir birlikte çalıştıklarından tombul caporegime'nin sık sık su dökme gereği duyduğunu biliyordu. Gatto arabayı yolun kenarına çekti; çalılıklara giden yerde durdurdu. Clemenza arabadan indi. Çalılıklara doğru birkaç adım gitti. Gerçekten de işini gördü. Sonra arabanın kapısını açıp içeri girerken yolun aşağısına ve yukarısına çabucak baktı. Yol boştu. "Hadi bakalım," dedi. Bir saniye sonra arabanın içi patlayan tabancanın gürültüsüyle doldu. Paulie Gatto'nun gövdesi öne doğru fırlamış, direksiyonun üstüne abanmıştı. Clemenza sıçrayarak kemik ve kan parçalarına bulanmamak için geri çekildi.

Rocco Lampone yerinden kalktı. Hâlâ elinde tuttuğu tabancayı çalılıklara fırlattı. Clemenza ile birlikte hemen yakın bir yere park edilmiş olan başka bir arabaya bindiler. Lampone uzandı. Minderin altındaki anahtarı aldı. Motoru çalıştırdı. Clemenza'yı evine bıraktı. Sonra değişik bir yoldan Manhattan'daki evine döndü.

YEDİNCİ BÖLÜM

DON Corleone'nin vurulmasından önceki gece, onun en güçlü, en korkulu, en sadık adamı düşmanla buluşmaya hazırlanıyordu. Luca Brasi Sollozzo'nun adamlarıyla aylar önce ilişki kurmuş, bunu Don Corleone'nin verdiği emre uyarak yapmıştı. Tattaglia ailesinin işlettiği gece kulüplerine sık sık gidiyordu artık, bir de kadın elde etmişti. Bu kadınla yatarken Don Corleone'nin kendisine hiç de iyi davranmadığından, değerinin bilinmediğinden yakındı. Kızla ilişki kurmasından bir hafta sonra gece kulübünün sahibi Bruno Tattaglia, Luca Brasi'ye yanaştı. Bruno, Tattaglia ailesinin en küçük oğluydu.

Bruno Tattaglia, Luca'yı kendi Ailesi'nin işine almak istedi. Aralarındaki görüşmeler bir ay kadar devam etti, sonunda Luca Brasi anlaşmayı kabul eder göründü. "Ama bir nokta iyice anlaşılmalıdır," dedi, "ben asla Baba'ya karşı gelmem. Don Corleone saygı duyduğum bir kişidir."

"Babam da senin Corleone ailesine karşı gelmeni istemez. Niçin istesin? Artık herkes birbiriyle iyi geçiniyor. Eski günlerdeki gibi değiliz. Babamla görüşeceğim. Bizim işimiz senin gibi güçlü kuvvetli, zeki kişiler gerektiriyor. Kesin bir karar verince bana gel."

Konuşmayı bu kadarla bıraktılar.

Don Corleone'nin asıl amacı, Luca Brasi'nin Tattaglia'lar arasına karışarak Sollozzo'nun plânlarını öğrenmesiydi. Eğer Sollozzo'nun Corleone ailesi ile ilgili düşünceleri varsa, buna karşı bir an önce tedbir almaları gerekiyordu.

Luca Brasi, Baba'nın vurulmasından bir gece önce her zamanki gibi kulübe gitti. Oradaki kıza çok aşıkmış gibi bir tavır takınıyordu. Bruno Tattaglia hemen masasına geldi. Oturdu.

"Seninle konuşmak isteyen bir arkadaşım var," dedi.

"Getir buraya. Senin arkadaşların kim olursa olsun, konuşurum."

"Burada olmaz. Seninle özel olarak konuşmak istiyor."

"Kim bu adam?"

"Bir dostum," dedi Bruno Tattaglia. "Sana bir teklifte, bulunacak. Bu gece onunla görüşür müsün?"

"Elbette," dedi Luca, "ne zaman, nerede?"

Tattaglia alçak sesle : "Kulüp sabaha karşı saat dörtte kapanır," dedi, "garsonlar temizlik yaptıkları sırada buluşsak ne dersin?"

Luca: "Alışkanlıklarımı öğrenmişler," diye düşündü. Mutlaka peşine adam koymuşlardı. Luca Brasi öğleden sonra saat üçte, dörtte yataktan kalkar, kahvaltısını eder, sonra Aile'den olan yakın akrabalarıyla kumar oynar ya da kendine bir kadın bulurdu. Bazı akşamlar sinemaya gider, sonra da kulüplerden birine uğrayarak içerdi. Şafak sökmeden yatağa girmezdi. Bu nedenle sabaha karşı saat dörtte buluşma teklifi göründüğü kadar garip değildi.

"Tabii, tabii," dedi Luca, "saat dörtte buraya gelirim." Kulüpten çıktı. Onuncu Bulvar'da, mobilyalı kiraladığı evine gitmek için bir taksiye atladı. Uzaktan akraba olduğu bir İtalyan ailesinin yanında kiracıydı. İki odası evin diğer odalarından özel bir kapıyla ayrılıyordu. Burası kendisine bir dereceye kadar aile hayatını tattırdığı, üstelik ani baskınlara karşı emniyetli bir yer olduğu için hoşuna gidiyordu.

"Kurnaz Türk Tilkisi tüylü kuyruğunu gösterecek sonunda," diye aklından geçirdi Luca. İşler yolunda gittiği, Sollozzo gece teslimi olduğu takdirde bu Baba'ya verilecek güzel bir Noel armağanı olurdu. Luca odasına girince yatağın altındaki sandığı açtı, kurşun geçirmez yeleğini aldı. Yelek ağırdı. Soyundu. Yünlü çamaşırlarının üzerine yeleği geçirdi. Bir an Baba'nın Long Beach'deki evine telefon edip yeni gelişmeyi bildirmeyi düşündü, ama Baba'nın asla telefonda konuşmadığını biliyordu. Üstelik Baba bu görevi ona gizlice vermişti, dolayısıyla hiç kimsenin, hatta Hagen ile büyük oğlunun bile haberi olsun istemezdi.

Luca üzerinde her zaman silâh taşırdı. Silâh taşıma izni vardı, bu izin belki de dünyanın herhangi bir yerinde, herhangi bir zaman çıkarılmış en pahalı silâh taşıma izniydi. Tam on bin dolara mal olmuştu. Ama üzeri polislerce arandığı zaman hapse atılmasının önüne geçecekti. Aile'nin baş eylemcisi olarak böyle bir izin belgesine hak kazanıyordu. Ama bu gece, iş bitirme ihtimaline karşı Luca "emin" bir silâh istiyordu, izi kolay

bulunmayacak bir silâh olmalıydı bu. Sonra meseleyi yeniden düşününce bu gece yapılacak teklifi yalnız dinlemeyi ve Vaftiz babası Don Corleone'ye rapor vermeyi kararlaştırdı.

Yeniden kulübün yolunu tuttu, ama hiç içmedi. 48. sokakta bir süre oyalandı, Patsy'nin lokantasında yemeğini acele etmeden yedi. Burası en sevdiği İtalyan lokantasıydı. Randevu saati gelince kulübe gitti, içeri girdiğinde kapıcı yerinde yoktu. Vestiyer kız da gitmişti. Yalnız Bruno Tattaglia onu karşılamaya çıktı. Luca'yı salonun bir köşesindeki bara götürdü. Boş masaları, ortalarında küçük bir elmas parçası gibi duran cilâlı sarı tahtadan dans pistini görüyordu. Gölgelerin içinde boş orkestra yeri ve ortasından bir iskelet gibi yükselen mikrofon vardı.

Luca barın arkalıksız iskemlesine oturdu. Bruno Tattaglia barın içine girdi. Luca sunmak istediği içkiyi reddetti. Bir sigara yaktı. Belki de mesele başkaydı. Türk çıkmayacaktı karşısına. Ama o sıra salonun uzak köşesindeki gölgeler arasında Sollozzo'nun geldiğini gördü.

Sollozzo Luca'nın elini sıktı. Yanma oturdu. Tattaglia, Sollozzo'nun önüne bir kadeh içki koydu. Türk başını sallıyarak teşekkür etti. Sonra : "Kim olduğumu biliyor musun?" diye sordu Luca'ya.

Luca başını salladı. Yüzünde haşin bir gülümseme belirdi. Fareler deliklerinden çıkıp hücuma geçiyorlardı sonunda. Bu dönek Sicilyalının hakkından gelmek Luca'nın pek hoşuna gidecekti.

Sollozzo : "Senden ne isteyeceğimi de biliyor musun?" diye sordu.

Luca yine başını salladı.

"Yapılması gereken büyük bir iş var," dedi Türk. "Üst kademelerdekilerin eline milyonlarca dolar geçecek. İlk elde elli bin dolar kazanacağını garanti ediyorum. Sözünü ettiğim uyuşturucu maddeler. Geleceğin işi bu."

Luca: "Niçin bana başvuruyorsun?" diye sordu. "Baba'ya konuşmamı mı istiyorsun?"

Sollozzo yüzünü buruşturdu : "Babayla konuştum ben. Bu işe hiç karışmak istemiyor. Ben işi onsuz da beceririm. Ama işi koruyabilecek güçlü kuvvetli birine ihtiyacımı var. Anladığıma göre Don Corleone' den hoşnut değilsin. Belki bizim tarafa geçersin."

Luca omuz silkti: "Teklif hoşuma giderse..."

Sollozzo onu dikkatle izliyordu. Bir karara varmış gibiydi. "Teklifim üzerinde birkaç gün düşün," dedi, "sonra yine konuşuruz." Elini uzattı ama, Luca bu eli görmezlikten geldi. Ağzına bir sigara daha koydu. Barın arkasından Bruno Tattaglia derhal bir çakmak çıkardı; Luca'ya doğru tuttu. Sonra Tattaglia garip bir davranışta bulundu. Çakmağı tezgâhın üzerine attı. Luca'nın sağ eline sımsıkı yapıştı.

Luca derhal harekete geçti. Vücudu tabureden kaydı, kıvrıldı. Oysa Sollozzo öteki elini bileğinden yakalamıştı. Yine de Luca onlara göre çok güçlüydü, kendini kurtarabilirdi, ama arkasında bir adam belirdi, elindeki ipek gibi incecik teli Luca'nın boğazına geçirdi. Teli sıktı, Luca'yı soluksuz bıraktı. Luca'nın yüzü pembeleşti, kollarındaki güç tükendi. Tattaglia ile Sollozzo şimdi ellerini rahatça tutuyorlardı. Adam, Luca'nın boynundaki teli gittikçe daha çok sıkarken orada garip, çocuklar kadar masum bir görünüşleri vardı. Birdenbire döşeme ıslandı, kaypaklaştı. Artık kendinden geçen Luca'nın kasları açılmış, altına etmişti. Hiç gücü kalmamıştı, bacakları büküldü, vücudu boş bir çuval gibi sarktı. Sollozzo ile Tattaglia ellerini bıraktılar, yalnız cellât kaldı yanında. Luca'nın vücudunu izleyerek dizüstü çöktü. O kadar sıkı çekmişti ki, tel Luca'nın gırtlağına oturmuş, adeta kaybolmuştu. Luca'nın gözleri, çok şaşırmış gibi yerinden oynamıştı. Ondan kalan tek insanca belirti de bu hayret dolu bakış oldu, ölmüştü.

"Ölüsünün bulunmasını istemiyorum," dedi Sollozzo. "Hemen bulunmaması çok yerinde olur." Ökçeleri üzerinden dönüp gitti; karanlıklarda kayboldu.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

BABA'nın vurulmasını izleyen ertesi gün Aile çok çalıştı. Michael telefonun başından ayrılmamış, Sonny'ye haberleri iletmişti. Hagen, Sollozzo'yla toplantı yapabilmesi için iki tarafın da kabul edeceği arabulucunun tespitine çalışmıştı. Oysa Türk birden ürkekleşmişti, belki de Tessio ile Clemenza'nın, adamlarının izini bulabilmek için bütün kenti taradıklarını haber almıştı. Ama Sollozzo, Tattaglia Ailesinin bütün üyeleri gibi sığınağından dışarı çıkmıyordu. Sonny'nin beklediği bir durumdu, bu düşmanın almak zorunda olduğu ilk tedbirdi.

Clemenza, Paulie Gatto ile meşguldü. Tessio Luca Brasi'yi arıyordu. Luca, Don'un vurulduğu günden beri görünmüyordu ortalıkta, kötüye işaretti bu. Oysa Sonny Luca'nın ne öldüğüne, ne de aleyhlerine döndüğüne ihtimal veriyordu.

Anne Corleone, hastaneye sık sık gidebilmek için kentteki dostlarının evinde kalıyordu. Enişte Carlo Rizzi yardım teklifinde bulunmuş, ama kendi işine bakması söylenmişti. Connie de annesiyle beraberdi.

Freddie hâlâ verilen teskin edici ilâcın tesiri altındaydı. Sonny ile Michael onun ne kadar hasta ve bitkin olduğunu gördükçe şaşırıyorlardı.

Akşama doğru Michael, Clemenza'nın adamlarından biri tarafından mutfaktaki telefona çağrıldı. Telefon eden Kay'di.

"Baban nasıl?" diye sordu, Kay'in sesi kaygılıydı. Michael onun gazetede çıkan yazılara pek inanmadığını, babasının bir gangster olduğuna ihtimal vermediğini anlıyordu.

"iyileşecek," dedi Michael.

"Hastaneye gittiğinde ben de gelebilir miyim?"

Michael güldü. Kay'in kendini ailesine sevdirmeye çalıştığını biliyordu. "Özel bir durum bu, Kay," dedi, "eğer gazeteciler seni görürlerse adın Daily News'in birinci sayfasına geçer. Eski, soylu bir Amerikan ailesinin kızı Mafia şefinin oğluyla dolaşıyor, diye yazarlar. Ailen ne der o zaman?"

Kay anlamsız bir sesle : "Bizim evde Daily News okunmaz," dedi. Sonra yine saygılı bir sesle ekledi : "Sen iyi misin Mike? Tehlikede değilsin ya?"

Michael yine güldü : "Ben Corleone ailesinin kız gibi çocuğu olarak bilinirim, Kay. Hiç tehlike yok. Meraklanma. Benim peşime düşmezler. Sonra sana her şeyi anlatırım."

"Ne zaman buluşacağız?"

Michael düşündü : "Bu gece geç vakit, ne dersin? Otelde yemek yer, bir kadeh içki içeriz. Tamam mı? Ama kimseye söyleme. Gazetecilerin birlikte resmimizi çekmelerini istemem. Şaka etmiyorum Kay, çok ciddiyim."

"Peki," dedi Kay. "Seni bekliyeceğim. Yapmamı istediğin bir şey var mı?"

"Hayır," dedi Michael, "beni bekle yalnız. Hazır ol."

Kay güldü : "Hazır olacağım," dedi. "Hep hazır değil miyim zaten?"

"Evet Kay, her zaman hazırsın. Zaten bu yüzden seni çok seviyorum ya."

"Bu gece buluşacağız, tamam mı?"

"Tamam."

Sonunda Clemenza Long Beach'deki eve dönmüştü. Mutfakta kendine koca bir tencere domates salçası hazırlıyordu. Michael onu başıyla selâmladı.

Sonra çalışma odasına girdi : "Clemenza mutfakta mı?" diye sordu Sonny.

Michael : "Yemek pişiriyor," dedi. "Pişirdiği yemek bir orduya yeter."

Sonny sabırsızlıkla: "Git söyle," dedi. "Saçmalığı bıraksın da derhal buraya gelsin. Yapacağı daha önemli işler var. Tessio da gelsin."

Birkaç dakika sonra hepsi çalışma odasında toplanmışlardı. Sonny: "icabına baktın mı onun?" diye sordu.

Clemenza başını olumlu salladı : "Onu bir daha göremiyeceksin."

Michael'in vücudundan elektrik akımı geçer gibi oldu, icabına bakıldı mı diye sorulan kişi Paulie Gatto idi. Demek küçük Paulie ölmüştü.

Sonny, Hagen'e döndü : "Sollozzo meselesinde ilerleme oldu mu?"

Hagen umutsuzlukla başını salladı : "Herifçioğlu galiba anlaşmaya varmaktan caydı. Hiç de aceleci görünmüyor bu konuda. Belki izini adamlarımıza belli etmemek için ortaya çıkmıyor."

Sonny: "Sollozzo şimdiye kadar karşılaştığımız en zeki, en kurnaz kişi," dedi. "Belki Don iyileşene kadar zaman kazanmaya çalıştığımızı anlamıştır."

Hagen omuz silkti : "Bunu herhalde sezmiştir. Yine de bizimle anlaşmaya varmak zorunda. Başka çaresi yok. Don Corleone'nin yaşaması onun aleyhine oldu. Yarın yine deneyeceğim."

Kapı vuruldu. Clemenza'nın adamlarından biri içeri girdi. Clemenza'ya: "Polisler Paulie Gatto'yu bulmuşlar," dedi, "arabasında öldürülmüş."

Clemenza: "Bunun üzerinde durmayın," dedi adamına. Adam, patronun yüzüne hayretle baktı. Sonra her şeyi anladı.

Sonny: "Babanın durumunda bir gelişme var mı?" diye sordu.

Hagen : "Sağlığı düzelmek üzere. Ama daha birkaç gün konuşamaz," dedi. "Ameliyattan henüz çıktı. Kendini toparlaması için zaman gerek. Annen hep yanında, Connie de. Hastanenin her köşesinde polisler var. Tessio'nun adamları da gerekli tedbirleri aldılar. Biz bu arada Sollozzo'nun ikinci bir darbeye kalkışmasını önlemeliyiz. Onunla görüşmelere başlamayı bu yüzden istiyorum ya."

"Ben de Tessio ile Clemenza'nın onu bir an önce bulmalarını istiyorum," dedi Sonny, "belki talihimiz yaver gider de işleri düzene koyarız."

"Ne yazık ki Sollozzo çok akıllı," dedi Hagen, "Karşılıklı masaya oturduğumuz zaman çoğunlukla bizim istediklerimizi kabul etmek zorunda kalacağını biliyor. Bu yüzden kaçıyor. Bence diğer New York'lu Ailelerin desteğini sağlamaya çalışıyor.

Sonny yumruğunu öfkeyle masaya indirdi : "Diğer Ailelerin bu işle ne ilgisi olabilir? Akılları varsa savaşa katılmazlar. Benim işim Sollozzo ile." Tessio' ya döndü ve sordu : "Luca'dan haber var mı?"

Tessio : "İz, bile bulamadık," dedi kaygıyla, "belki Sollozzo'nun eline geçmiştir."

Hagen : "Sollozzo, Luca'nın sözünü bile etmek istemedi," diye atıldı, "bana garip geldi tutumu. Onun gibi zeki bir adamı kaygılandırabilecek en önemli kişi bence Luca. Belki de şu veya bu şekilde Luca'yı haritadan sildi."

Sonny: "İnşallah Luca bize karşı çalışmıyor dur," diye mırıldandı. "İşte beni tek korkutan şey bu. Tessio, Clemenza, siz ne diyorsunuz?"

Clemenza: "Herkes hata işleyebilir," dedi. "Paulie'ye baksanıza. Luca'ya gelince, böyle bir şeye ihtimal veremiyorum. O iki yüzlülük edecek biri değil. Baba bu dünyada saydığı, korktuğu tek kişidir. Hayır, Luca bize ihanet etmez. Sollozzo'nun onu nasıl olup da tuzağa düşürdüğünü aklım almıyor. Luca herkesten, her şeyden kuşkulanan bir tiptir. Belki birkaç günlüğüne bir yere gitmiştir. Yakında haber alırız."

Sonny Tessio'ya döndü. Brooklyn'li caporegime omuz silkti. "Herkes hainlik edebilir," dedi, "Luca alıngan bir insandı. Belki de Baba onu incitmiştir. Olabilir bu."

O sıra söze Michael karıştı : "Ben bu işlerin ustası değilim," dedi, "ama konuşmalarınızdan anladığım şu : Sollozzo birden Tom'la ilişkiyi kesti. Çok anlamlı bir davranış bu. Belki bir takım plânlar, düzenler kuruyordur şimdi. Bu plânların ne olduğunu anlarsak kendimizi güvenlik içinde hissedebilir, ne yapacağımızı kararlaştırabiliriz."

Sonny: "Bence," dedi, "Sollozzo diğer beş Aile ile anlaştı. Bize savaş ilân etmeye hazır. Sen de aynı şekilde düşünmüyor musun Tom?"

Hagen başını olumlu salladı: "Ben de aynı şeyi düşünüyordum. Baban olmadan onlara karşı çıkamayız. Ailelere karşı koyabilecek tek kişi o."

"Sollozzo bu eve asla yaklaşamaz patron," dedi Clemenza, "bunun için hiç kuşkulanmayın."

Sonny ona bir an baktı. Sonra Tessio'ya döndü : "Hastanedeki adamlarına yeteri kadar güvenilir mi?"

Tessio : "İçerden ve dışardan sarılı hastane," dedi, "polisler de var. Odanın kapısında dedektifler bekliyor Baba'yla konuşmak için. Babana hâlâ

tüp içindeki o sıvıyı veriyorlar. Zehirlenmesi için de bir neden yok. Don'a ulaşamazlar. Hiç bir şekilde."

Sonny arkasına dayandı : "Beni ele geçirmek isteyemezler. Çünkü Ailede yalnız benimle iş yapabileceklerini biliyorlar." Michael'a bakıp gülümsedi : "Belki de seni düşünüyorlardır, Mike? Sollozzo seni ele geçirmek, rehin olarak tutmak isteyebilir."

Michael, işte Kay'le buluşmam suya düşüyor, diye geçirdi içinden. Sonny onu evden dışarı bırakmayacaktı mutlaka. Ama Hagen sabırsızlıkla araya girdi. "Yanılıyorsunuz," dedi, "isteseydi Mike'ı çoktan ele geçirirdi. Ama Mike Aile işinde değil. Bir sivil o. Mike'ı ele geçirdiği takdirde diğer Ailelerin aleyhine döneceğini çok iyi bilir. Tattaglia ailesi bile Sollozzo'yu saf dışı bırakmaya kalkışır. Hayır, mesele çok basit. Yarın buraya bütün ailelerden birer temsilci gelerek bize Türk'le işbirliği yapmamızı söyleyecek. İşte Sollozzo bunu bekliyor."

Michael rahat bir soluk aldı : "Güze!," dedi, "bu gece şehre inmem gerek."

"Neden?" diye atıldı Sonny.

Michael gülümsedi : "Hastaneye uğrayacağım.

Babamı, annemi ve Connie'yi göreceğim. Yapılacak başka işlerim de var." Babası gibi Michael de ağzı sıkı bir insandı. Asla yapmayı düşündüğü asıl işi söylemezdi. Şimdi ise Sonny'ye, Kay Adams'ı, görmeye gideceğini söylememişti. Saklaması için bir neden yoktu, sadece alışkanlıktan ötürü söylememişti bunu.

Mutfaktan sesler geliyordu. Clemenza ne olduğunu anlamak için dışarı çıktı. Geri döndüğünde elinde Luca Brasi'nin kurşun geçirmez yeleği vardı. Yeleğin içine kocaman, ölü bir balık konmuştu.

Clemenza : "Türk, casusu Paulie Gatto'nun başına gelenleri haber almış," dedi.

Tessio da : "Şimdi biz de Luca Brasi'nin başına ne geldiğini biliyoruz," dedi.

Sonny bir puro yaktı. İçkisinden bir yudum aldı. Şaşkınlık içinde Michael'e : "Balık da ne demek oluyor?" diye sordu. Ona İrlandalı

Consiglieri Hagen cevap verdi: "Balık, Luca Brasi'nin okyanusun dibinde yattığını anlatıyor," dedi, "çok eski bir Sicilya mesajıdır."

DOKUZUNCU BÖLÜM

O GECE Michael Corleone şehre pek keyifsiz indi. Aile işlerine isteği dışında karıştırıldığını hissediyor, Sonny'nin kendisini telefonlara cevap vermekte kullanmasına bile içerliyordu. Aile işlerinin en gizli yanlarını öğreniyor, Sonny de sanki çok güvenilir bir kişiymiş gibi yanında cinayet türünden konuları bile konuşuyordu. Kay meselesi de düşündürüyordu Michael'i. Ona ailesinin içyüzünü bütün açıklığıyla anlatmak cesaretini asla bulamamıştı. Kay'e karşı dürüst davranmamıştı. Şimdi babası sokak ortasında haydutların kurşunlarına hedef olmuştu, ağabeyi ise bir takım cinayet plânları kurmakla meşguldü.

Michael'in bütün istediği Aile işinden mümkün olduğu kadar uzak durmak, kendi hayatını yaşayabilmekti. Oysa bu krizli dönem sona erinceye kadar aile bağlarını koparıp atmasına imkân yoktu.

Otele vardığında Kay onu sevinçle, heyecanla karşıladı. Michael'i, Clemenza'nın iki adamı otele kadar getirmiş, izlenmediklerine kani olunca da onu otelin köşesinde bırakmışlardı.

Kay'le yemek yediler, içki içtiler. "Babanı saat kaçta görmeye gideceksin?" diye sordu Kay.

Michael saatine, baktı : "Ziyaret süresi saat sekizde sona eriyor," dedi, "Sekizden sonra giderim. Beni içeri alırlar. Çünkü babamın odası özel. Hastabakıcıları da kendinin. Hastanenin değil. Bir süre yanında otururum. Henüz konuşacak durumda değil. Belki yanında olduğumu bile fark etmez. Ama gitmem gerek."

Kay sükûnetle : "Baban için üzülüyorum," dedi, "çok iyi bir insana benziyor. Gazetelerin onun hakkında yazdıkları şeylere inanmıyorum. Çoğunun yalan olduğuna eminim."

Michael nezaketle : "Ben de senin gibi düşünüyorum," dedi. Kay'e karşı bu denli ağzı sıkı olabilmesine şaşıyordu. Kay'i seviyordu, ona güveniyordu. Ama babası yahut ailesi hakkında ona hiç bir şey söyleyemezdi. Kay yabancıydı. Aile'den değildi.

"Sen ne yapacaksın?" diye sordu Kay. "Gazetelerin sözünü ettiği gangsterler savaşına katılacak mısın?"

Michael sırıttı. Ceketinin düğmelerini açtı. Tutup Kay'in iyice görmesi için ayırdı : "Bak, silâhım yok." Kay güldü.

Vakit geçiyordu. Odalarına çıktılar. Kay birer kadeh viski ısmarladı. Sonra Michael'in kucağına oturup içkisini yudumladı. Michael'in eli yavaşça Kay'in giysisinin altına kaydı. Kalçasını okşadı. Kay'in derisi ipek gibiydi. Michael'in dokunmasıyla alev alev yanmaya başlamıştı. Yatağa attılar kendilerini. Soyunmadan öylece seviştiler. Dudakları birbirine yapışmıştı sanki. Ayrılmak bilmiyordu, işlerini bitirince hiç kımıldamadan yattılar. Giysilerinin altındaki vücutlarından nemli bir sıcaklığın yükseldiğini hissediyorlardı. Kay : "Siz askerler ayak üstü sevişmek diye buna mı dersiniz?" diye sordu.

"Evet."

"Hiç de fena değilmiş."

Bir parça kestirdiler. Michael bir süre sonra kaygıyla yattığı yerden fırladı. Saatine baktı : "Allah kahretsin," dedi, "saat neredeyse on. Ben hastaneye gidiyorum." Yıkanmak, saçlarını taramak için banyoya girdi. Kay geldi peşinden. Arkadan Michael'in beline sarıldı. "Ne zaman evleneceğiz?" diye sordu.

"Ne zaman istersen," dedi Michael, "bu karışıklık hallolur, babam iyileşir iyileşmez evleniriz. Sen de ailenle konuş. Bir takım şeyleri onlara anlatmak gerek sanırım."

"Ne anlatayım onlara?"

Michael tarağı saçlarının arasına geçirdi, "İtalyan asıllı, yakışıklı, cesur bir gençle tanıştığını söyle yalnızca. Üniversitenin en çalışkan öğrencisi olduğumu, savaş sırasında birkaç madalya kazandığımı eklemeyi de unutma. Dürüst, çalışkan bir erkek de. Yalnız babası kötü kişileri öldürmek zorunda olan bir Mafia şefidir de. işini yürütebilmesi için önemli yerlerdeki siyaset adamlarına rüşvet verir de. Ama oğlunun bu işlerle hiç bir ilgisi yoktur, de. Bütün bunları hatırlayıp söyleyebilecek misin?"

Kay, Michael’den uzaklaştı. Kapıya dayandı. "Doğru mu söylediğin? Gerçekten baban bir Mafia şefi mi?" Durdu. "Cinayet işliyor mu?"

Michael saçını taramayı bitirdi : "Aslını ben de bilmiyorum," dedi, "hiç kimse bilmez zaten."

Michael kapıdan çıkarken : "Seni bir daha ne zaman göreceğim?" diye atıldı Kay.

Michael onu öptü. "Evine dön. Her şeyi enine boyuna düşün bir kere daha. Hiç bir şekilde bu işlere karışmanı istemiyorum. Noel tatilinden sonra okula döneceğim. Orada konuşuruz her şeyi. Tamam mı?"

"Tamam," dedi Kay. Odadan çıkışını, asansöre binmezden önce el sallayışını izledi Michael'in. Kendini Michael'a hiç bu kadar yakın hissetmemişti. Ona duyduğu sevgiyi bütün derinliğiyle anlıyordu şimdi. Eğer biri çıkıp da Kay'e bir daha Michael'i ancak iki yıl sonra göreceğini söyleseydi, Kay herhalde bunun vereceği acıya dayanamazdı.

Michael, Fransız Hastanesinin önünde arabadan inince, sokağın tümüyle terkedilmiş, boşalmış olduğunu hayretle gördü. Hastaneye girdi. Burada da kimse yoktu. Tessio ile Clemenza ne halt ediyorlardı? İki caporegime de West Point'ten mezun değillerdi ama, savaş sırasında nasıl davranılması gerektiğini çok iyi bilirlerdi. Adamlarından hiç olmazsa ikisinin kapının girişinde olmaları gerekirdi.

Hastanede bir tek ziyaretçi kalmamıştı. Saat neredeyse on buçuk olmak üzereydi. Michael tepeden tırnağa dikkat kesilmişti şimdi. Danışma masasında durmayı gerekli bulmadı. Babasının odasının dördüncü katta olduğunu biliyordu. Oysa oda kapısı önünde de kimse yoktu. Babasını sorguya çekmek, korumak için kapısı önünde bekleyen iki polis hangi cehenneme gitmişti? Clemenza ile Tessio'nun adamları neredeydiler? Odada biri var mıydı acaba?

Oysa odanın kapısı açıktı. Michael içeri girdi.

Yatakta yatıyordu babası. Michael babasının yaşadığını, kaygılanacak bir şey olmadığını anlayıncaya kadar odada birkaç dakika kaldı. Sonra çıktı.

Hastabakıcıya : "Adım Michael Corleone," dedi, "babamın yanında oturmak istiyorum sadece. Onu korumakla görevli polisler nereye gitti?"

Hastabakıcı ufak tefek, sevimli bir genç kızdı. İşinin ehli olduğu da belliydi. "Ama babanıza bugün çok gelen oldu," diye anlattı. "On dakika önce de polis bütün ziyaretçileri evlerine yolladı. Beş dakika önce ise bir

telefon geldi. Polisleri çağırdım. Karargâhlarında çok önemli bir olay çıkmış. Onlar da gittiler. Üzülmeyin. Sık sık gelip babanıza bakıyorum. Kapıyı açık bıraktık. En küçük bir gürültüyü bile duyarım."

"Teşekkür ederim. Bir parça yanında oturacağım. Olur mu?"

Hastabakıcı gülümsedi; "Fazla kalmayın. Ziyaret saati sona erdi çünkü."

Michael babasının odasına döndü. Telefonu aldı. Santraldan Long Beach'deki evi bağlamasını istedi. Telefona Sonny cevap verdi. Michael : "Sonny ben hastanedeyim," diye fısıldadı, "biraz geç geldim. Sonny, burada hiç kimse kalmamış. Tessio'nun adamları bile görünmüyor. Kapıda bekleyen polisler de gitmiş, ihtiyarı koruyacak kimse yok." Michael'in sesi titriyordu.

Öte yandan uzun bir sessizlik oldu. "Sollozzo'nun işi bu" dedi sonunda Sonny.

"Ben de aynı şeyi düşündüm. Ama polisleri, Tessio'nun adamlarını nasıl sepetleyebildi? Anlamıyorum. Sollozzo alçağı, New York polisini de mi elde etti yoksa?"

"Heyecanlanma, küçük." Sonny'nin sesi teskin ediciydi. "Hastaneye o saatte gittiğin iyi oldu. Talihimiz varmış, ihtiyarın odasından bir yere ayrılma. Kapıyı içerden kilitle. On beş dakikaya kadar adamlarım orada olur. Korkma heyecanlanma. Tamam mı?"

"Korkmam," dedi Michael. Olayların başlamasından bu yana, ilk kez içinde babasının düşmanlarına karşı korkunç bir öfke, buz gibi bir nefret duymaya başlamıştı.

Telefonu kapattı. Hastabakıcının gelmesi için zile bastı. Kendi sağduyusuna göre davranmayı, Sonny'nin emirlerine boş vermeyi kararlaştırmıştı. Hastabakıcı gelince, "Telâşlanmamanızı istiyorum," dedi. "Babamı bu odadan derhal çıkarmalıyız. Başka bir odaya, yahut başka bir kata götürmeliyiz."

Hastabakıcı : "Nasıl olur?" diye atıldı. "Bunun için doktordan izin almanız gerek."

"Gazetelerde babam hakkında yazılanları okumuşsunuzdur. Bu gece burada onu koruyacak hiç kimse yok. Az önce buraya adam yollanacağını

ve babamın öldürüleceğini haber verdiler. Rica ederim bana inanın, yardım edin." Michael istediği zaman karşısındakini kandırmayı çok iyi bilirdi.

Hastabakıcı : "Yatağı olduğu gibi dışarı çıkarabiliriz," dedi.

"Boş. bir odanız var mı?"

"Koridorun sonunda bir oda boş."

Birkaç dakika içinde Michael'in istedikleri oldu.

"Yardım gelinceye kadar burada, babamın yanında kalın," dedi hastabakıcıya.

Tam o sıra yataktan hasta adamın boğuk, halsiz sesi geldi.

"Michael sen misin? Ne var? Ne oldu?"

Michael yatağın üzerine eğildi. Babasının elini avuçları içine aldı. "Benim baba, Mike'im," dedi. "Korkmayın. Beni dinleyin, hiç ses etmeyin. Adınızı söyleyen olursa cevap vermeyin. Birileri sizi öldürmek istiyor, anladınız mı? Ama ben buradayım. Korkulacak bir şey yok."

Don Corleone hâlâ başına gelenlerin farkında değildi; çok acı çekmesine rağmen oğluna hoşgörüyle gülümsedi. Konuşmaya çalıştı. Beceremedi. Michael'a: "Niçin korkayım," demek istiyordu, "on iki yaşımdan beri tanımadığım kişiler beni öldürmeye çalışıyor."

ONUNCU BÖLÜM

HASTANE pek küçüktü. Yalnız tek giriş kapısı vardı. Michael pencereden uzanıp sokağa baktı. Sokakta bir araba bile yoktu. Ama hastaneye kim gelirse gelsin mutlaka bu kapıdan girmek zorundaydı. Fazla zamanı olmadığını biliyordu. Derhal odadan çıktı. Dört katın merdivenlerini koşarak indi. Hastanenin önündeki kaldırımda durdu. Bir sigara yaktı. Ceketinin düğmelerini açtı, iyice görülebilmek için sokak lâmbasının altına gitti. Dokuzuncu Bulvar'dan bu yana genç bir adam geliyordu. Koltuğunun altında bir paket, sırtında asker ceketi vardı. Saçları simsiyahtı. Sokak lâmbasının altına vardı. Bu yüz Michael'a bildik geliyor, ama daha önce nerede gördüğünü bir türlü çıkaramıyordu. Oysa genç adam onun yanına gelince durdu. Elini uzattı : "Don Michael," dedi, "beni hatırladınız mı? Fırıncı Nazorine'nin yardımcısı Enzo' yum. Babanız bana Amerika'da kalma iznini sağlayarak hayatımı kurtardı."

Michael, Enzo'nun elini sıktı. Şimdi hatırlamıştı.

Enzo : "Babanıza saygılarımı bildirmeye geldim." diye sürdürdü konuşmasını.

"Beni bu saatte içeri alırlar mı dersiniz?"

Michael gülümsedi. Başını salladı: "Almazlar. Yine de teşekkür ederim. Babama geldiğini söylerim." Bir araba gürleyerek sokağa girdi. Michael hemen dikkat kesildi. Enzo'ya : "Derhal buradan uzaklaş," dedi, "bir kargaşalık çıkabilir. Polisle başın derde girerse iyi olmaz."

Genç İtalyan’ın yüzünde beliren korkuyu gördü Michael. Enzo'nun başı polisle derde girerse ya vatandaşlıktan atılır, ya da gerisin geri İtalya'ya yollanırdı. Yine de Enzo yerinden kıpırdamadı. İtalyanca: "Bir mesele çıkarsa size yardım ederim," diye fısıldadı, "her şeyi Baba'ya borçluyum."

Bu davranış Michael'a pek dokunmuştu. Genç adama gitmesini söyleyecekti yine, sonra vazgeçti. İki kişi bir kişiden daha güçlüydü. Sollozzo'nun adamları iki kişi olduklarını görünce belki korkarlardı. Enzo'ya bir sigara uzattı. Yaktı. Birlikte sokak lâmbasının altında durdular. Hava soğuktu. Noel için yemyeşil süslerle donanmış hastane pencereleri

onlara göz kırpıyor gibiydi. Uzun, alçak, siyah bir araba Dokuzuncu Cadde'den Otuzuncu sokağa döndüğünde sigaraları neredeyse bitiyordu. Araba kaldırıma yakın gidiyordu. Onlara doğru geldi. Durur gibi oldu. Sonra hızını arttırdı. Arabanın içindekilerden biri onu tanımış olmalıydı. Michael, Enzo'ya bir sigara daha verdi. Fırıncı yamağının elleri titriyordu. Oysa Michael'in ellerinde titreme yoktu. Çok sakindi.

Aradan on dakika ya geçmiş ya geçmemişti ki sokak bir polis devriye arabasının canavar düdüğüyle çınladı. Devriye arabasının peşinden iki otomobil daha geliyordu. Hastanenin önü birden üniformalı polisler ve dedektiflerle doldu. Michael rahat bir soluk aldı. Sonny adamlarını göndermişti. Onlara doğru yürüdü.

İri yarı, güçlü kuvvetli iki polis, Michael'i kollarından yakaladılar. Bir diğeri üstünü başını aradı. Kasketinde altın çelenk olan bir komiser merdivenleri çıktı. Geçmesi için memurlar saygıyla iki yana ayrıldılar. Göbeğine ve şapkasının önünden fırlayan ak saçlara rağmen güçlü kuvvetli bir adamdı bu. Yüzü pembeydi. Michael'a yaklaştı. Kaba bir tavırla : "Bütün haydutları kilit altına aldım sanıyordum," dedi, "kimsin sen? Burada işin ne?"

Michael'in yanında duran polislerden biri: "Silâhı yok, komiserim," dedi.

Michael cevap vermedi. Komiseri ilgisiz bakışlarla inceliyor, mavi gözlerinin içine bakıyordu.

Dedektiflerden biri: "Michael Corleone o," dedi. "Don Corleone'nin küçük oğlu."

Michael, "Babamı korumakla görevli dedektifler nerede?" diye sordu.

Komiserin yüzü öfkeden mosmor kesildi. "Seni serseri seni, kim oluyorsun da bana soru soruyorsun sen? Ben çektim onları. Babanın öldürülüp öldürül memesi vız gelir bana. Gangsterlerle uğraşacak değilim. Kim kimi öldürürse öldürsün. Bana ne. Defol git, şimdi. Ziyaret saatleri dışında seni burada görmeyeyim."

Michael ona hâlâ dikkatle bakıyordu. Polisin söylediklerine hiç sinirlenmemişti. Kafası deli gibi işliyordu. İlk gelen arabada Sollozzo'nun bulunması, onu görünce derhal uzaklaşması, bu komisere telefon edip hastanede hâlâ Corleone'lerin adamlarının olduğunu haber vermesi mümkün

müydü? Herhalde Sollozzo'nun adamıydı bu komiser? Sonny'nin dediği gibi, her şey dikkatle plânlanmış olabilir miydi? Aslında düşündükleri gerçeğe uyuyordu. Yine soğukkanlılıkla komisere : "Babamın odasının önüne nöbetçi konuluncaya kadar buradan ayrılmayacağım." dedi.

Adam cevap vermeyi bile gerekli görmedi. Yanında duran dedektife : "Bu serseriyi hapse atın" dedi.

Dedektif durakladı. "Delikanlıda silâh bulamadık efendim. Üstelik savaşta yararlık göstermiş, madalyalar kazanmış bir kahraman. Babasının işiyle hiç ilgisi yok. Gazeteler başımıza dert açar."

Komiserin sert bakışları dedektife çevrildi. Yüzü hâlâ mosmordu. "Ben sana, onu götür hapse tık dedim," diye bağırdı.

Michael hâlâ kafasını büyük bir soğukkanlılıkla işletiyordu. Kindar bir sesle: "Bu iş için Türk sana kaç para veriyor?" diye sordu.

Adam ondan yana döndü, iki polise : "Tutun şunu!" dedi. Michael kollarından yakalandığını hissetti. Komiserin koca yumruğunun yüzüne doğru geldiğini gördü. Beyninde top patlar gibi oldu. Ağzı kanla doldu. Dişleri de kırılmıştı. Başının bir yanının suyla dolarcasına kabarıverdiğini hissetti. Bacakları gücünü yitirmişti, iki polis tutmasa mutlaka yere yığılır kalırdı. Yine de kendini kaybetmedi. Az önce konuşan dedektifin araya girdiğini gördü. "Tanrım," dedi adam. "Komiserim, çocuğun size bir zararı dokunmadı ki, bakın ne hale getirdiniz onu."

"Ben onun kılına bile dokunmadım," dedi komiser, "o bana saldırdı. Ben de kendimi korudum. Anladınız mı?"

Gözlerinin önünü kaplayan kıpkırmızı sis arasından Michael hastanenin önüne başka arabaların da geldiğini gördü. Arabalardan bir takım kişiler çıktı. Bir tanesinin Clemenza'nın avukatı olduğunu anlaya bildi. Avukat yanlarına geldi. Kibar bir tavırla: "Corleone ailesi Mr. Corleone'nin korunması için dedektif kiraladı," dedi, "hepsinin de üstünde silâh taşıma izni var. Onları tutuklamaya kalkışırsanız yarın sabah kendinizi yargıç önünde bulursunuz."

Avukat Michael'e baktı : "Size yumruk atan polis hakkında zabıt tutulmasını ister misiniz?"

Michael konuşmakta güçlük çekiyordu. Çeneleri tutmuyordu sanki. Yine de mırıldanmayı başardı : "Ayağım kaydı," dedi, "düştüm." Komiserin avukata zafer kazanmış kişiler gibi baktığını gördü. Michael, ne pahasına olursa olsun beynine yayılan öfkeyi, bütün vücudunu kaplayan buz gibi nefreti onlara belli etmeyecekti. Şu anda neler hissettiğini, neler düşündüğünü gösterip karşısındakini uyarmaya hiç niyeti yoktu. Don'un oğluydu o. Sonra hayal meyal hastaneye taşındığını hissetti. Kendinden geçti.

Sabah uyandığında çenesinin tellerle bağlanmış ağzının sol yanındaki dört dişinin dökülmüş olduğunu farketti. Yatağının yanında Hagen oturuyordu.

"Beni ilâç verip uyuttular mı?" '

"Evet," dedi Hagen, "çenene gömülen bir kaç kemik parçasını çıkarmak zorunda kaldılar. Uyuştur masalar çok acı çekecektin. Zaten bayılmıştın da."

"Başka bir şey yok ya?"

"Hayır. Sonny Long Beach'deki evde yatmanı istiyor. Eve gidecek durumda mısın?"

"Elbette. Babamı nasıl?"

Hagen kıpkırmızı kesildi. "Artık meseleyi çözümledik, özel dedektifler tuttuk. Sana arabada her şeyi anlatırım."

Arabayı Clemenza kullanıyordu. Michael ile Hagen arkaya oturdular. Michael'in başı ağrıyordu. "Anlatın bakalım, dün akşam neler oldu? Anlayabildiniz mi?"

Hagen anlatmaya başladı : "Sonny'nin poliste adamı var. Seni korumaya çalışan Dedektif Philips. Bize o haber verdi. Komiser McCluskey açgözlü bir insandır. Bizden de rüşvet aldığı oldu. Herhalde Sollozzo ona yüksek bir para vermiş olacak. Tessio'nun adamlarını ziyaret saatinden sonra teker teker içeri tıkmış. Sonra da Baba'nın kapısında görevli dedektifleri çekmiş. Kendilerine karargâhta ihtiyacı olduğunu, yerlerine başkalarının yollanacağını söylemiş. Onlar da yutmuşlar. Philips'in dediğine göre yenilgiyi kolay kolay kabul eden bir insan değilmiş.. Don'u öldürmek için tekrar harekete geçebilir diyor Philips."

"Benim durumum gazetelere aksetti mi?"

"Hayır. Gizli tuttuk. Olayın bilinmesini hiç kimse istemiyor. Ne polisler, ne de biz."

"Güzel," dedi Michael. Bu habere sevinmişti. "Enzo kurtuldu mu?"

"Evet. Senden akıllı çıktı. Polisler gelince ortadan kayboldu. Sollozzo'nun arabası geçerken yanındaymış. Söylemene rağmen bir yere kımıldamamış. Doğru mu?"

"Evet" dedi Michael, "iyi bir çocuk o."

"Armağanını alacak tabii. Sen nasılsın?" Hagen' in yüzü kaygılıydı. "Hiç de iyi görünmüyorsun."

"İyiyim ben. O komiserin adı neydi?"

"McCluskey. Haberin olsun. Corleone ailesi bütün bunların acısını çıkardı. Bruno Tattaglia, sabah saat dörtte öldü."

Michael doğruldu. "Nasıl oldu? Hani babam iyileşinceye kadar harekete geçilmeyecekti?"

Hagen omuz silkti : "Hastanede olup bitenlerden sonra Sonny kararını değiştirdi. Adamları bütün New Jersey'e yayıldılar. Listeyi dün gece hazırladık. Sonny'yi temkinli olmaya teşvik ediyorum. Mike. Belki onu sen dizginliyebilirsin. Bu mesele hâlâ büyük bir savaş açılmadan da halledilebilir. Umut var."

"Sonny'le konuşacağım," dedi Michael. "Bu sabah toplantı var mı?"

"Evet. Sonunda Sollozzo bizimle bağlantı kurdu. Konferans masasına oturmaya karar vermiş. Bir aracı ayrıntıları inceliyor. Bu da bizim kazandığımızı gösterir. Sollozo oyunu kaybettiğini anladı. Şimdi canını kurtarma çabasında." Hagen durdu. "Belki de misilleme yapmadığımız için bizi yumuşak, kolaylıkla kandırılacak kişiler sandı. Şimdi Tattaglia'ların oğlu ölünce işi sıkıya aldığımızı anladı. Baba'yı öldürmeye kalkışmakla büyük bir kumar oynadı. Luca meselesini de öğrendik. Don'u vurmalarından bir gece önce onu öldürmüşler. Bruno'nun gece kulübünde. Düşünsene."

Michael : "Luca bu yüzden gafil avlanmış olacak." dedi.

Long Beach'deki evlerin giriş kapısı büyük, siyah bir arabayla kapatılmıştı, iki kişi arabanın çamurluğuna dayanmış duruyordu. Kapının iki yanındaki evlerin üst kat pencereleri ardına kadar açıktı. Sonny gerekli bütün tedbirleri almıştı.

Clemenza arabayı evin önünde durdurdu. İki adam da Clemenza'nın adamlarıydı. Caporegime'lerinin asık suratlı baş sallamasına yine başlarını sallayarak karşılık verdiler. Ne gülümsediler, ne de tek bir söz ettiler. Clemenza Hagen ile Michael'i eve soktu.

Çalışma odasına girdiler. Sonny ile Tessio onları bekliyorlardı. Sonny, Michael'a yaklaştı. Yüzünü avuçları içine alıp öptü. Michael onun ellerini itti. Masaya yaklaştı. Bardağına viski doldurdu. Tellerle bağlanmış çenesi çok ağrıyordu. Belki içki ağrıyı keserdi.

Beşi koltuklara oturdular. Havada bambaşka bir koku, bir tad vardı, önceki toplantılara hiç benzemiyordu. Sonny eskisinden daha keyifliydi. Michael bu neşenin ne demek olduğunu biliyordu. Sonny kararını vermişti. Kuşkuları, kaygıları kalmamıştı artık. Kararını vermişti; artık onu bu karardan hiç kimse, hiç bir şey döndüremezdi. Sollozzo'nun son davranışı bardağı taşıran damla olmuştu. Sonny ile Sollozzo'nun anlaşmaları imkânsızdı şimdi.

Sonny : "Sen yokken arabulucu telefon etti." dedi Hagen'e, "Türk bizimle görüşmek istiyormuş." Sonny güldü : "Ne küstahlık Tanrım!" Sonny'nin keyfine diyecek yoktu. "Bu arada bizim beklememizi, tekliflerini dinlememizi istiyor."

Tom çekine çekine sordu : "Ne cevap verdin?"

Sonny sırıttı : "Olumlu cevap verdim tabii. Ne zaman isterse buluşmaya hazır olduğumu söyledim. İki yüz adamım günün yirmi dört saati sokaklarda dolaşıyor, Sollozzo, burnunu gösterdiği an canından olacağını çok iyi biliyor."

"Bir teklifte bulundu mu?" diye Hagen sordu yine.

"Evet," dedi Sonny. "Mike'ı istiyor. Teklifini ona bildirecekmiş. Arabulucu Mike'ın sağ salim döneceğini garanti ediyor. Solozzo ise canının güvenlik altına alınmasını istiyor. Böyle bir şey istemeye hakkı olmadığını biliyor. Mike'ı onun adamları alacak, buluşma yerine götürecekler. Mike Sollozzo'nun teklifini dinleyecek, sonra da gelip bize iletecek. Buluşma yeri

sır olarak saklanıyor. Öyle bir teklifte bulunacakmış ki reddetmemiz imkânsızmış."

Hagen : "Peki Tattaglia'lardan he haber?" dedi, "Bruno için ne düşünüyorlar?"

"Anlaşmada bu da var. Tattaglia Ailesi, Sollozzo ile birlik. Bruno Tattaglia olayını unutacaklar. Ne de olsa onlar da babamı öldürmeye, kalkıştılar. Dişe diş."

Sonny yine güldü.

Hagen : "Bakalım ne teklifte bulunacaklar?" dedi sakınarak.

Sonny başını iki yana salladı : "Hayır, hayır Consigliori, artık karar verildi. Buluşma muluşma yok. Sollozzo'nun oyunlarına son vereceğiz. Arabulucu bizimle tekrar bağlantı kurduğunda cevabımız şu olacak : "Sollozzo'yu bize verin. Vermezseniz savaş açacağız, bütün adamlarımızı sokağa dökeceğiz, iş hayatı bozulacak ama zararı yok."

"Diğer aileler istemez böyle bir şeyi," dedi Hagen, "huzursuzluk herkesi, her yeri kaplar."

Sonny omuz silkti : "Yapacakları bir tek şey var! Ya Sollozzo'yu bana versinler ya da Corleone Ailesiyle çarpışsınlar." Sonny sustu bir süre. Sonra kaba bir tavırla : "Artık bana uzlaşmam, meseleyi barış yoluyla çözümlemem için öğütler verme Tom," dedi. "Karar verildi. Şimdi görevin savaşı kazanmama yardımcı olmaktır. Anladın mı?"

Hagen başını önüne eğdi. Bir an derin derin düşündü. Sonra, "Polis karakolundaki adamımla konuştum," dedi, "söylediğine göre komiser McCluskey Sollozzo'dan rüşvet alıyormuş, hem de hatırı sayılır bir paraymış aldığı. Bu kadarla kalmamış, uyuşturucu madde, ticaretinden de kendisine pay verilecekmiş, Sollozzo'nun muhafızı olmayı da kabul etmiş. Türk, yanında McCluskey olmadan burnunu deliğinden çıkarmıyormuş. Mike'la buluşmaya gelirken yanında mutlaka McCluskey de olacak. Sivil giyinecek tabii, ama silâhını almayı da unutmayacak. Sen de bilirsin Sonny, Sollozzo bu şekilde korunduğu sürece ona yaklaşmamız imkânsız. Şimdiye dek bir New York polisini öldürüp paçasını kurtaranı görmedim. Bir polis öldü mü bütün gazeteler, kilise, emniyet ayağa kalkar. Bizim için felâket olur bu. Aileler peşimize düşer. Corleone ailesi tek başına bırakılır. Baha'nın siyasi dostları bile yardım ellerini çekerler. Bunları da düşün."

Sonny yine omuz silkti : "McCluskey'nin her an Sollozzo'nun yanında bulunması imkânsız. Bekleyeceğiz."

Tessio ile Clemenza tedirgin bir havayla purolarını tüttürüyorlardı. Ağızlarını açmaya cesaretleri yoktu, ter döküyorlardı. Yanlış bir karara varıldığı takdirde tehlikeye girecek olan onların postlarıydı.

Michael geldiğinden beri ilk kez söze karıştı. Hagen'e : "ihtiyar, buraya eve getirilebilir mi?" diye sordu.

Hagen başını salladı : "öğrenmek istediğim ilk şey bu oldu, imkânsız. Durumu henüz çok kötü. İyileşecek ama bunun için gerekli bütün tıbbi yardımlardan yararlanmalıyız. Birkaç ameliyat geçirme ihtimali bile var."

"O halde Sollozzo'yu bir an önce ele geçirmeliyiz." dedi Michael. "Bekleyemeyiz. Çok tehlikeli bir adam. Belki de üçüncü bir komplo hazırlıyordur şimdi. Unutma ihtiyarın yaşaması" onun hiç işine gelmez. Bunu kendisi de biliyor. Şu anda canını kurtarma çabasında; nasıl bir anlaşmaya varırsa varsın, bir gün öldürüleceğini biliyor. Baba'yı ne pahasına olursa olsun ele geçirmek isteyecektir. Buna göz yumamayız artık."

Sonny düşünceli düşünceli çenesini kaşıyordu. "Haklısın küçük," dedi, "Sollozzo'nun ihtiyara üçüncü bir tuzak hazırlamasını göze alamayız."

"Peki komiser McCluskey ne olacak" diye sordu Hagen.

Sonny, yüzünde garip bir gülümsemeyle Michael'a döndü : "Evet, küçük, McCluskey ne olacak?"

Michael ağır ağır : "Bence McCluskey'! de öldürmemiz gerekiyor," dedi, "işin içinden kolayca sıyrılırız. Çünkü McCluskey dürüst bir polis memuru değil. Gazetelerdeki adamlarımıza McCluskey'nin hikâyesini anlatırız. Yeteri kadar delil de elde edilir. Kolay bu. Nasıl buldunuz teklifimi?" Michael çevresindekilerin yüzlerine meydan okur gibi baktı. Tessio ile Ciemenza'nın suratları asıktı. Konuşmaktan çekindiler. Sonny yine o garip gülümsemeyle : "Devam et küçük," dedi, "fikirlerin hoşuma gitti. Haydi Mike, anlat."

Hagen de gülümsüyordu. Başını öte yana çevirmişti. Michael kıpkırmızı oldu. "Sollozzo ile benim görüşmemi istiyorlar. Buluşma tarihini iki gün sonraya koyun. Görüşmede Sollozzo, ben ve McCluskey bulunacak. Başka

kimse istemez. Sonra da buluşma yerini öğrenmeye çalışın. Bir evde yahut apartmanda toplanmayı istemediğimi söyleyin. Lokanta, bar gibi bir yerlerde buluşalım. Onlar da emniyette olur, ben de. Sollozzo, polisi öldüreceğimizi aklına bile getirmez. Buluştuğumuzda üstümü arayacaklardır tabii. Bu nedenle oraya silâhlı gidemem. Ama silâhı bana başka yoldan iletebilirsiniz. Ben de ikisini birden temizlerim."

Başlar Michael'dan yana döndü. Hayretle bakıyorlardı. Tessio ile Clemenza iyiden iyiye şaşırmışlardı. Hagen üzüntülü gibiydi, ama pek şaşırtmamıştı. Sonny kahkahalarla gülmeye başladı. Alaycı bir kahkaha değildi bu. Kendini tutamadığı belli oluyordu. Neden sonra kendini toparladı. "Sen," dedi, "üniversite öğrencisi kardeşim. Aile işine hiç karışmak istemedin. Oysa şimdi kalkmış çeneni dağıttığı için McCluskey'i ve Türk'ü öldürmeyi kuruyorsun. Bizim düşündüğümüz yalnız iş. Oysa sen meseleyi kişisel düşmanlığa döküyorsun."

Michael çevresine bakındı. Sonra ağabeyine döndü. Sonny hâlâ gülüyordu. "Hey küçük, sana madalya vereceklerini sanmam! Elektrikli sandalyeyi boylarsın. Bunun kahramanlıkla bir ilgisi yok. Sollozzo ile McCluskey'e savaşta olduğu gibi bir mil uzaktan ateş etmeyeceksin. Burnunun dibinde olacaklar. Ateş ettiğinde belki üstün başın kurbanlarının kanlarıyla kirlenecek. Ne dersin, ha? Polisten tokat yedin diye onu öldürmeyi hâlâ istiyor musun?" Gülüyordu yine.

Michael ayağa kalktı : "Kes şu gülmeyi," dedi. Michael'daki değişiklik olağanüstüydü. Tessio ile Clemenza kendilerini toparladılar. Michael fazla uzun boylu, güçlü kuvvetli bir erkek değildi, ama şimdi bütün vücudundan tehlikeli, sanki ürkütücü bir ışık yayılıyordu. O an karşılarında Don Corleone'yi görür gibi oldular. Gözleri donuklaşmış, yüzü kızarmıştı. Her an ağabeyinin üzerine atılacak gibiydi. Elinde bir silâh olsaydı. Sonny'nin postu deldireceği muhakkaktı. Sonny gülmeyi bıraktı. Michael buz gibi bir sesle :

"Bu işi yapabileceğimi sanmıyor musun?" dedi.

Sonny kendine hakimdi artık. "Yaparsın, biliyorum," dedi. "Ben senin söylediklerine gülüyordum. Durumun değişmesine, garip bir yön almasına gülüyordum. Her zaman senin ailenin en sert kişisi olduğunu söylerim. Baba'dan bile güçlüsün, ihtiyara yalnız sen karşı durabildin içimizde. Çocukluğunu da hatırlıyorum. Ne kadar öfkeli bir çocuktun. Benimle kavga

ederdin; oysa ben senden hayli büyüğüm. Sollozzo, polise karşı koymadın, kavgalara karışmadın diye seni Aile'nin yumuşak başlı kişisi sandı. Seninle başının derde girmeyeceğini düşünüyor." Sonny sustu. Sonra: "Yine de bir Corleone'sin sen," diye gururla ekledi. "Bunu tek bilen de benim. İhtiyarın vurulmasından beri burada oturuyor, senin o üniversiteli delikanlı üniformanı yırtıp gerçek kişiliğinde karşıma dikilmeni bekliyordum. Sağ kolum olmanı, babamızı ve Ailemizi mahvetmek isteyen serserileri birlikte öldürmemizi düşünüyordum. Çenene yediğin yumruk gerçek kişiliğini kazanmana, Corleone kanının tepmesine yetti. Tamam mı?"

Michael başını salladı. Odadaki gerginlik kaybolmuştu. "Sonny, yapılacak başka bir şey yok. Sollozzo'nun babamızı öldürmesine fırsat veremem. Ona yaklaşabilecek tek kişi benim. Her şeyi düşündüm. Zaten polisi öldürmeyi kabullenecek başka birini bulabileceğini sanmam. Bunu sen de yaparsın belki, Sonny. Ama karın, çocukların var. Üstelik babam iyileşinceye kadar işleri yönetmek zorundasın. Böylece geriye ben ve Freddie kalıyor. Freddie hasta. Ben varım ortada. Çeneme yediğim yumruğun verdiğim kararla hiç ilgisi yok."

Sonny kardeşine yaklaştı. Ona sarıldı. "Bizimle birlik olduğuna göre gerisi palavra. Sana bir şey daha söyleyeceğim. Yerden göğe kadar haklısın. Senin bir diyeceğin var mı, Tom?"

Hagen omuz silkti. "Michael haklı. Bense Sollozzo'nun bizimle bir anlaşmaya varmak istediğinden emin değilim. O hâlâ Don'u öldürmeyi düşünüyor. Dolayısiyle Sollozzo'yu saf dışı bırakmalıyız. Bu uğurda polisi de öldürmek zorunda kalacağız. Ama bu işi

yapanın tozunu atacaklardır. Neden Mike'ın başını belâya sokalım?"

Sonny: "Ben de yapabilirim bu işi," dedi.

Hagen başını sabırsızlıkla salladı : "Çevresinde on tane polis de olsa Sollozzo seni yanına yaklaştırmaz, üstelik şimdi Aile'nin şefi sensin. Tehlikeye atılmana izin veremeyiz." Hagen durdu. Sonra Tessio ile Clemenza'ya : "Adamlarınız arasında bu işi üzerine alabilecek yetenekte biri var mı?" diye sordu. "Böyle bir kişi hayatının sonuna dek para sıkıntısı çekmeyecek. Ne kendisi, ne de ailesi."

Clemenza : "Sollozzo adamların hepsini tanıyor," dedi, "ona ne ben yaklaşabilirim, ne de. Tessio."

Sonny: "Bu işi Mike halledecek," diye araya girdi : "Mike’ı adam yerine koymuyorlar. Bu da bizim için çok önemli. Sonuna kadar Mike’den kuşkulanmayacaklar. O da işini rahatça görecek. Tom, Tessio, Clemenza, toplantının yapılacağı yeri öğrenin. İstediğiniz kadar para harcayabilirsiniz, önemi yok. Yeri öğrendikten sonra Mike'a silâhı nasıl ulaştıracağımızı konuşuruz. Clemenza, Mike'a kolleksiyonundaki en sağlam, en güçlü silâhı vereceksin. Kime ait olduğunu bulamayacakları bir tabanca olsun. Mike işin biter bitmez tabancayı fırlat yere at. Yakalanırsan tabanca üzerinde olmasın. Clemenza, tabancanın kabzasına şendeki o güzel maddeyi sür, üzerinde Mike'in parmak izleri kalmasın. Ortalık yatışıncaya kadar Mike uzun bir yolculuğa çıkar. Amerika'dan uzun süre uzak kalacaksın. Mike. Kız arkadaşını görmeni, hatta ona telefon etmeni bile yasaklıyorum. Sen buradan gidince ben kendisine haber salar, kaygılanmamasını bildiririm. Tamam mı?" Sonny kardeşine gülümsedi. "Şimdi Clemenza'nın vereceği tabancayı ustalıkla kullanmayı öğren. Biraz idman yap. Geri kalan her şeyi biz plânlayacağız. Her şeyi. Tamam mı küçük?"

Michael Corleone o buz gibi nefretin bütün vücudunu sardığını yine hissetti. Ağabeyisine : "Böyle bir konu üzerinde kız arkadaşımla konuşmamam gerektiğini senden öğrenecek değilim," dedi. "Ne yapacağımı sanıyorsun, ona telefon edip eyvallah diyeceğimi mi?"

Sonny hemen : "Peki, peki," dedi, "acemisin diye söyledim. Unut."

Michael gülümsedi : "Acemi demekteki maksadın nedir? Bizim ihtiyarı ben de senin kadar dikkatle, seve seve dinledim. Başka türlü nasıl bu kadar akıllı olabilirdim?" ikisi de güldüler.

Hagen herkese içki ikram etti, üzüntülü bir hali vardı. Devlet adamı savaşa girmek zorundaydı; avukat kanunlara sığınmak. "Her neyse," dedi, "hiç olmazsa artık ne yapacağımızı biliyoruz."

ON BİRİNCİ BÖLÜM

KOMİSER Mark, McCluskey bürosunda oturmuş müşterek bahis fişleriyle ağzına kadar dolu üç zarfı elinde tutuyordu. Kaşlarını çatmıştı; fişlerin üzerindeki işaretlerin ne anlama geldiğini çözmek istiyordu. Çok önemliydi bu. Zarflar McCluskey'in araştırma ekiplerinin bir gece önce bastıkları Corleone Ailesi yarış acentalarının birinden alınmıştı. Acenta sahibi müşterek bahse para yatıranların kazandıklarını iddia etmemeleri için fişleri geri almak zorundaydı.

Komiser McCluskey'in de fişleri satarken aldan maması için üstlerindeki işaretleri çözümlemesi çok önemliydi. Eğer elli dolarlık bir iş yapılmışsa McCluskey fişi beş dolara elden çıkarabilirdi. Ama müşteriler daha büyük bahislere girişmiş, fişler yüz yahut iki yüz doları gösteriyorsa isteyeceği para da yükselecekti. McCluskey elindeki zarfları yokladı; sonra acenta sahibini bir parça terletmeye, ilk teklifin ondan gelmesini beklemeye karar verdi. Böylece isteyeceği para üzerinde de bir ipucu elde edebilecekti.

McCluskey çalışma odasının duvarlarındaki saate baktı. Pis, iğrenç Sollozzo'yu alması, Corleone Ailesiyle buluşacağı yer neresiyse oraya götürmesi gereken saat gelmişti. Kalktı. Dolaba gitti. Sivil elbiselerini giymeye başladı. Giyinince karısına telefon etti; o gece yemeğe gelemeyeceğini, işi olduğunu söyledi. Karısına işiyle ilgili hiç bir şey anlatmazdı. Kadın hayatlarını polis maaşıyla sürdürdüklerini sanıyordu. McCluskey hayretle homurdandı. Annesi de aynı şekilde düşünmüştü, ama aklı çabuk başına gelmişti. Babası paranın kaynağını göstermişti McCluskey' ye.

Babası poliste çavuşluk yapmıştı. Her hafta baba oğul bölgeyi dolaşırlardı. Baba McCluskey altı yaşındaki oğlunu, dükkân sahiplerine: "Bu benim küçük oğlum," diye tanıtmıştı.

Dükkân sahipleri McCluskey'in elini sıkar, bol bol iltifatta bulunur, küçük çocuğuna beş yahut on dolarlık armağanlarını vermek için kasalarını şıngırda tarak açarlardı. Günün sonunda küçük McCluskey bütün ceplerinin parayla dolduğunu görür, kendisini her aybaşı bir armağan verecek kadar

sevdikleri için gururlanırdı. Tabii babası topladıkları parayı onun öğrenimi için bankaya yatırır, küçük Mark da bunun en fazla elli sentine konardı.

Sonra Mark eve dönüp de polis amcaları büyüdüğünde ne olacağını sorduklarında çocukça bir cevap verirdi : "Polis olacağım." Hepsi de kendilerinden geçinceye kadar gülerlerdi bu cevaba. Tabii babasının önce üniversiteye gitmesini istemesine rağmen o, liseden sonra doğrudan doğruya polis okuluna yazılmıştı.

McCluskey iyi, yürekli bir polis olmuştu. Köşe başlarını dehşete salan genç, kabadayı serseriler onun yaklaştığını görünce kaçarlardı. Sonra bütün bütün ortadan kayboldular. Hem sert, hem de dürüst bir polisti. Oğlunu, görmemezlikten geldiği yanlış yerlere park edilmiş arabalar yahut uygunsuz yerlere dökülen çöpler karşılığında armağan edilen paralan toplamaya asla götürmemişti; parayı doğrudan doğruya kendisi alırdı. Çünkü verilen haracı hak ettiğine inanıyordu. Asla olur olmaz saatlerde bir sinemaya girmez, özellikle kış gecelerinde bazı polislerin yaptığı gibi devriye gezdiği zamanlarda lokantalara dalmak aptallığında bulunmazdı. Sırayla her yeri dolaşırdı. Bölgesindeki dükkânları korur, ricaları yerine getirirdi. Sarhoşlarla serseriler Bowery'den çıkıp sokaklara döküldüklerinde öyle amansız davranırdı ki bir daha hiç biri oralarda görünmezlerdi. Bölgesinin iş adamları onu takdir ederlerdi. Takdirlerini de göstermeyi bilirlerdi.

Düzene de boyun eğerdi. Bölgesindeki yarış acentaları onun fazladan para isteyerek mesele çıkarmayacağını, kendisine ayrılan paydan memnun olduğunu bilirlerdi. Diğer polislerle birlikte onun payı da listelerinde yazılıydı. McCluskey yalnız hakkına düşenle yetinen, oldukça dürüst bir polisti; polis örgütündeki yükselişi hızlı olmamakla birlikte sağlamdı.

O sıra, hiç biri polis olmayan dört oğlu vardı. Hepsi Fordham üniversitesine gidiyordu. Mark McCluskey çavuşluktan komiserliğe, sonunda da baş komiserliğe yükselmişti. Ailesinin hiç bir eksiği yoktu. İşte bundan sonra McCluskey güç memnun edilen bir polis olarak nam salmaya başladı. Yarış acentaları kentin diğer yerlerindeki acentalardan çok daha fazla haraç ödüyorlardı. Belki bunun nedeni, dört çocuğunu üniversitede okutmasının yarattığı güçlüktü.

McCluskey hakkı olan haracı almakta bir sakınca görmüyordu. Polis memurlarının gerektiği gibi yaşaması için yeterli para verilmiyor diye, niçin çocukları güneydeki ucuz üniversitelerden birine gidecekti? Bölgesindeki

insanları, hayatını tehlikeye atarak koruyordu; polisteki dosyası devriye gezdiği sıralar çıkan silâhlı çatışma raporları, muhabbet tellâlları ve kabadayılıklarla doluyordu. Bunların hepsini de sindirmişti. Kentin kendisine ayrılan bu küçük bölgesinde basit, namuslu kişiler için hayatı kolaylaştırmıştı. Kazancının artması gerekti elbet. Ama maaşının azlığı üzerinde fazla durmazdı. Her koyunun kendi bacağından asılacağına inananlardandı.

Bruno Tattaglia, McCluskey'in eski bir dostuydu. Bruno onun oğullarından biriyle Fordham'da okumuş, sonra okulu bırakarak bir gece kulübü açmıştı. McCluskey ailesi ara sıra eğlenceye çıktığında bu kulübe gelir, içkisiyle yemeğiyle birlikte pistteki gösterilerin de tadını çıkarırlardı. Tabii para vermeden. Yılbaşı geceleri gece kulübünün konuğu olduklarını belirten kabartma yazılı davetiyeler alırlardı, onlara daima kulübün en iyi masası verilirdi. Bruno kulübünde çalışan ünlü yıldızları McCluskey'lere tanıştırmayı alışkanlık haline getirmişti. Tabii, kulüpte çalışma izni alabilmesi için bir artistin polisteki kirli sicilinin temizlenmesi gibi küçük bir ricada bulunurdu ara sıra. McCluskey, ricayı hoşnutlukla yerine getirirdi.

McCluskey, başkalarının asıl niyetlerinin ne olduğunu anlayınca bunu belli etmemeyi ilke edinmişti. Sollozzo, ihtiyar Don Corleone'nin hastanede yalnız bırakılmasını istemek için yaklaştığında, McCluskey bunun nedenini değil, kaç para alacağını sordu. Sollozzo, on bin deyince de her şeyi anladı, hiç duraklamadı. Corleone ülkenin Al Capone'den çok siyasi bağları olan en büyük Mafia lideriydi. Onu öldüren kişi ülkesine bir iyilikte bulunurdu. McCluskey parayı peşin almış, görevi yerine getirmişti. Sollozzo'dan, hastanenin önünde Corleone'lerin iki adamının bulunduğunu bildiren telefonu alınca da öfkeden çılgına döndü. Tessio'nun bütün adamlarını kilit altına almış, hastane odasının önündeki dedektifleri geri çekmişti. Prensip sahibi bir insan olduğu için şimdi aldığı ve torunlarının öğrenimi için bir kenara koymayı kararlaştırdığı parayı geri vermek zorundaydı. İşte bu öfkeyle hastaneye koştu. Michael Corleone'nin yüzüne yumruğu indirdi.

Ama sonra işler yolunda gitti. Tattaglia Kulübünde Sollozzo ile buluşup, daha da güzel bir anlaşmaya vardı. Yine soru sormadı. McCluskey; çünkü alacağı cevapları biliyordu. Yalnız parayı garantilemişti. Hayatını tehlikeye attığı hiç aklına gelmiyordu. Bir New York Polis komiserini öldürmek akıl alacak şey değildi. En azılı Mafia şefi bile kendisini tokatlamaya kalkan

küçük rütbeli bir polisin karşısında sesini çıkarmadan durması gerektiğini bilirdi. Polis öldürmenin sonu yoktu. O zaman suç işlediği yerden kaçmaya çalışan, tutuklanmamak için karşı koyan bir yığın serseri vurulur, buna kim karşı çıkabilirdi?

McCluskey içini çekti. Karakoldan çıkmaya hazırlandı. Başından dert eksiltmiyordu. Karısının İrlanda’daki kızkardeşi, yıllarca kanserle savaştıktan sonra ölmüştü; tabii bu savaş McCluskey'e bir hayli paraya mal olmuştu. Şimdi cenaze törenine yığınla para gerekliydi. Anavatandaki amcaları, teyzeleri patates çiftliklerini ellerinde tutabilmek için ara sıra yardım istiyor, McCluskey de onlara para yolluyordu. Yaptığı yardımı çok görmüyordu. Karısıyla onlara konuk gittiklerinde kral ve kraliçeler gibi karşılanıyorlardı. Savaş sona erdiğine, açıktan bunca para kazandığına göre belki bu yaz da İrlanda'ya giderlerdi. McCluskey nöbetçi polise arandığı zaman nerede olacağını bildirdi. Herhangi bir tedbir almayı gerekli görmüyordu. Sollozzo'nun kendisine haber taşıyan bir muhbir olduğunu her zaman ileri sürebilirdi. Karakoldan çıkınca birkaç bina blokunu geçti. Sonra Sollozzo ile buluşacağı eve gitmek için bir taksiye atladı.

Michael'in ülkeden çıkması için gerekli bütün hazırlıkları Tom Hagen yaptı. Michael'in sahte pasaportunu, denizci kartını, onu bir Sicilya iskelesine bırakacak olan İtalyan şilebindeki yerini sağladı. Hemen o gün uçakla Sicilya'ya elçiler yollandı; Michael'in kalacağı dağlık bölgedeki Mafia şefiyle bağlantı kuruldu.

Sonny, Sollozzo ile buluşulacak olan lokantanın önünde Michael'i bekleyecek arabayı seçti, çok güvendiği bir şoför de buldu; bu şoför Tessio'dan başkası değildi. Kendisi istemişti. Arabanın görünüşü eskiydi, ama motoru canavar gibi, numarası da sahteydi.

Michael gününü Clemenza ile daha sonra kendisine ulaştırılacak tabancayla idman yaparak geçirdi. Tabancayı beğenmişti. Namlusuna susturucu takmadılar. Masum birinin boğuk sesi yanlış anlayıp araya girmesi ve yaralanması ihtimalini düşünmüşlerdi. Tabancanın patlaması herkesi Michael'dan uzak tutacaktı.

Clemenza ona ezberletmek istiyormuş gibi durmadan tekrarlıyordu : "işin biter bitmez tabancayı elinden at. Kolunu aşağı sarkıtarak bırak silâhı. O zaman tabancanın elinde olmadığını kimse farketmez. Hâlâ silâhlı olduğunu sanırlar. Zaten hepsi de şaşkınlıktan yüzüne bakacaklardır.

Lokantadan derhal hızlı adımlarla çık. Sakın koşma kimsenin gözünün içine bakma; ama bakışlarını da kaçırma. Unutma senden korkacak hepsi de. Hiç kimse araya girmeye kalkışmayacak. Sokakta Tessio seni bekleyecek. Arabaya bin ve gerisini ona bırak, işlerin nasıl yolunda gittiğini görüp şaşacaksın. Şimdi bu şapkayı giy bakalım, nasıl duracak kafanda." Michael'in başına bir fötr şapka geçirdi, ömründe şapka giymemiş olan Michael yüzünü buruşturdu. Clemenza : "Seni tanımalarını önler," dedi. "Parmak izi bırakacağım diye korkma Mike. Tabancanın kabzası ile tetiği özel bir ilâçla parlatıldı. Yalnız tabancanın başka yerine dokunma."

Michael: "Sonny, Sollozzo'nun beni nereye götüreceğini öğrendi mi?" diye sordu.

Clemenza omuz silkti : "Henüz öğrenemedi. Sollozzo çok dikkatli davranıyor. Ama korkma sana zararı dokunmayacak. Arabulucu sen gelinceye kadar burada, elimizde olacak. Sana bir şey olursa, bunun cezasını arabulucu çekecek."

Clemenza ile birlikte Long Beach'deki eve döndüler. Sonny'nin karargâhı hâlâ buradaydı. Michael Sonny'nin verandada güneşlenmekte olduğunu gördü. Küçük masanın üzerinde yemek artıkları vardı.

Babasının düzenli, temiz çalışma odası kötü döşenmiş bir pansiyon odasına dönmek üzereydi. Michael ağabeyini sarsarak uyandırdı : "Niçin bir serseri gibi yaşıyor, bu odayı temizletmiyorsun?" diye sordu.

Sonny esnedi, "Sizin üzerinize vazife mi? Kimsiniz siz? Kışlaları teftişe çıkmış subaylar mı? Mike, seni nereye götüreceklerini hâlâ öğrenemedik. Yeri öğrenemezsek tabancayı sana nasıl ulaştıracağız?"

"Tabancayı yanıma alamaz mıyım? Belki üzerimi aramazlar. Arasalar da farkedemeyecekleri bir yere gizleriz. Bulsalar bile ne olur? Tabancayı alırlar. Bana bir şey yapamazlar."

Sonny başını sallayarak: "Olmaz," dedi, "o piçoğlu piçi şaşırtmalıyız. Neye uğradığını bilmemeli. Unutma önce Sollozzo'ya ateş edeceksin. McCluskey ondan daha şişman, daha yavaş, Clemenza söyledi mi tabancayı atmanı?"

"Milyonlarca kere," dedi Michael.

Sonny uzandığı yerden kalkıp gerindi. "Çenen ne âlemde, küçük?"

"Berbat," dedi Michael. Yüzünün sol yanı feci halde sancıyordu. Viski şişesini aldı; doğrudan doğruya şişeden içti. Sancı kesilir gibi oldu.

Sonny: "Çok içme," diye atıldı. "Böyle bir zamanda refleksleri uyuşturmak doğru olmaz."

İçeri Tom Hagen girdi. Onları selâmladı. Doğru özel telefona gitti. Birkaç kere aynı numarayı çevirdi. Ama cevap alamadı. Sonny'ye doğru başını salladı. "Bir fısıltı olsun işitemedik," dedi, "Sollozzo çok dikkatli davranıyor."

Telefon çaldı. Sonny açtı. Hiçbiri konuşmuyordu, ama yine de Sonny susmalarını istermiş gibi elini havaya kaldırdı. Kâğıdın üzerine bir takım notlar aldı. "Peki, orada olacak," dedi.

Sonny gülüyordu şimdi. "Sollozzo denen orospu çocuğu gerçekten pek akıllı doğrusu! Bu gece saat sekizde Sollozzo ile McCluskey, Mike'i Broadway'de Jak Dempsey'in barının önünden alacaklar. Konuşmak için bir yere gidecekler. Mike ile Sollozzo İtalyanca konuşacaklar, polis ne konuştuklarını anlamasın diye, McCluskey'in tek kelime İtalyanca bilmediğine teminat bile verdi! Senin Sicilya lehçesiyle konuşabildiğini, anladığını da öğrenmiş."

Michael buz gibi bir sesle : "Akıcı değil İtalyancam ama," dedi, "nasılsa fazla konuşmayacağız."

Tom Hagen : "Arabulucu gelmeden Mike'i yolla yamayız," dedi.

Clemenza, "Arabulucu burada," dedi, "adamlarımdan üçüyle iskambil oynuyor. Biz haber vermeden qeri yollamayacaklar."

Sonny kendini koltuğa bıraktı. "Konuşmaya oturacakları yeri nasıl öğreneceğiz?" dedi, "Tom, Tattaglia ailesinin içinde adamlarımız var. Nasıl oldu da hiç bir şey öğrenemediler?"

Tom : "Sollozzo çok zeki," dedi, "dikkatli de. McCluskey'den başkasını istemiyor. Gizliliğin silâhtan daha önemli olduğunu düşünüyor. Haklı da, Mike'in peşine adam takıp dua edeceğiz. Yapılacak başka şey yok."

"Olmaz," dedi Sonny, "fırsat elimize geçmişken kaybetmek istemem. Aptallık olur."

Saat beşi bulmuştu. Sonny'nin yüzünde kaygılı bir anlam vardı şimdi. "Mike," dedi, "arabada işlerini görsün. Kim varsa vursun."

Hagen başını salladı : "Ya arabada Sollozzo olmazsa. Elimizi boşuna kana bulanmış oluruz. Hayır, Mike'i nereye götüreceklerini anlamalıyız." Bir an durdu. Düşündü. Sonra heyecanla parmaklarını şaklattı : "Sonny," diye atıldı. "O Philips denen dedektife telefon et. Neden olmasın? Belki McCluskey istendiği zaman bulunabilsin diye gideceği yeri polislerden birine söylemiştir."

Sonny telefonun ahizesini aldı. Numarayı çevirdi. Konuştu. Kapattı. "Philips bizi arayacak," dedi.

Hemen hemen yarım saate yakın beklediler. Telefon çaldı. Arayan Philips'di. Sonny önündeki kâğıdın üzerine bir şeyler karaladı. Telefonu kapattı. "Gidecekleri yeri öğrendik galiba," dedi. "Komiser McCluskey gideceği yeri karakola her zaman bildirme alışkanlığını edinmiş. Saat sekizden ona kadar Bronx'da Luna Azure'de olacağını söylemiş nöbetçi polise. Orasını bilen var mı içinizde?"

Tessio : "Ben biliyorum," dedi, "tam bize göre bir yer. Müşterilerin rahatça konuşabileceği bölmeler var içerde. Yemeği iyidir. Kimse kimseyle ilgilenmez. Mükemmel." Sonny'nin masasının üzerine eğildi. Sinara izmaritleriyle krokiyi çizdi. "Burası giriş yeri, Mike" dedi, "işini bitirince çık dışarı! sola doğru yürü; köşeyi dön. Ben seni bekleyeceğim. Arabamın farları yanık kalacak. Bir aksilik olursa bağır; ben gelir seni dışarı çıkarmaya çalışırım. Elini çabuk tutman gerekiyor. Clemenza, tabancayı yerine yerleştirmesi için birini yolla. Acele etsin. Az zamanımız kaldı. Eski usul bir tuvaleti vardı lokantanın; duvarla tuvaletin su deposu arasındaki boşluğa yerleştirsin tabancayı, Mike, seni Jack Dempsey'in barı önünden arabalarına alınca üzerini yoklayacaklardır. Silâhlı olmadığını anlayınca da rahatlar sanırım. Lokantada acele etme. Bir parça bekle. Sonra özür dileyip tuvalete git. Hayır izin istesen daha iyi olur. Çok yumuşak, nazik davran. Ama tuvaletten çıkınca hiç zaman kaybetme. Masaya oturma tekrar. Kurşunu yapıştır hemen. Hem işi asla rastlantıya bırakma. Kurşunları başlarına yesinler; kurtulamazlar. Sonra tabancayı elinden at ve hızla dışarı çık."

Sonny söylenenleri dikkatle dinliyordu. "Tabancayı yerleştirecek kişinin çok güvenilir, çok usta biri olmasını istiyorum," dedi Clemenza'ya.

"Kardeşimin tuvaletten eli boş çıkmasını istemem."

Clemenza : "Tabanca yerinde olacak," dedi.

"Peki," dedi Sonny, "herkes işine gitsin."

Tessio ile Clemenza çıktılar. Tom Hagen : "Sonny Mike'i New York'a ben götüreyim mi?" diye sordu.

"Hayır," dedi Sonny. "Senin burada kalmanı istiyorum. Mike işini bitirince bizim çalışmalarımız başlayacak. Sana ihtiyacım var. Tanıdık gazetecilerin listesini yaptın mı?"

"Hepsi hazır," dedi Tom Hagen. "Mike işini bitirir bitirmez harekete geçecekler."

Sonny ayağa kalktı. Michael'in önünde durdu. Onun elini sıktı. "Evet küçük," dedi, "görevin başladı. Görmeden gittiğin için senin namına annemden özür dilerim. Zamanı gelince de kız arkadaşına haber satarım. Tamam mı?"

"Tamam," dedi Mike, "ne zaman geri dönerim dersin?"

"En azından bir yıl kalman gerek."

Tom Hagen söze karıştı : "Baba bir çaresini bulur, seni daha kısa zamanda geri aldırır, Mike, yine de ne olacağı kesinlikle bilinemez. Gazeteler aracılığıyla durumu yumuşatmaya çalışacağız. Başımıza bir yığın dert açılacak... Bildiğimiz yalnız bu."

Michael, Hagen'in elini sıktı. "Elinden geleni yap." dedi. "Evden gerektiğinden fazla uzak kalmak istemiyorum."

"Bu işten vazgeçmek için henüz zamanın var" dedi Hager'ı yavaşça. "Başka birini bulabiliriz. Belki de Sollozzo'yu başımızdan başka türlü defedebiliriz. Çenenin kırılması seni etkilememen, Mike. McCluskey aptalın biri. Üstelik sana özel bir düşmanlığı da yok. İşinin gereği yaptı bunu."

Michael'in yüzünde ikinci kere, insanın İliğini donduran bir anlam belirdi. Bu haliyle, garip bir şekilde Don'a Benziyordu. "Tom," dedi, kimsenin seninle alay etmesine, fırsat verme. İnsanların hayat boyu her gün yuttukları bok kişiseldir. Ama buna kalkıp iş derler. Tamam mı? Yine de işlerini görürken kendilerini düşünürler. Bunu kimden öğrendim, biliyor

musun? Don'dan. Benim ihtiyardan. Baba'dan. Babamın bir dostunu yıldırım çarpsa ihtiyar bunu kendine dert edinir. Başkalarının üzüntüsü, sıkıntısı, onun da üzüntüsü, sıkıntısıdır, işte onu büyük yapan özellik de bu. Büyük Don. Ne var biliyor musun? Ben bu işe geç girdim. Ama bütün varlığımla kendimi vereceğim. Zamanı gelince tabii. Haklısın, çenemin kırılması beni canlandırdı; gururuma dokundu. Ama Sollozzo'nun babamı öldürmeye kalkışmasını kendime yapılmış bir hakaret olarak kabul ettim." Güldü, "ihtiyara söyleyin, her şeyi ondan öğrendim. Bana bütün öğrettiklerini, benim için yaptıklarını ödeyecek bir fırsat yakaladığımdan ötürü hayatımdan çok memnunum. Bize iyi bir baba oldu." Sustu. Bir süre sonra Hagen'e : "Biliyor musun," dedi, "babamın bizi dövdüğünü hiç hatırlamıyorum. Bir fiske bile vurmadı bize. Ne Sonny' ye, ne bana, ne de Freddie'ye. Hele Connie'ye bağırmazdı bile. Bana gerçeği söyle, Tom. Baba kaç kişiyi öldürdü, yahut öldürttü?"

Tom arkasını döndü Michael'a. "Sana bir tek şey söyleyeceğim," dedi. "Ondan öğrenmediğin bir nokta var. Yapılması gereken şeyler vardır. Bunlar yapılır, bir daha da sözü edilmez. Yapılan işler doğru olmayabilir, ama yapılması gereklidir. Yapılır ve unutulur. Üzerinde durulmaz."

Michael Corleone kaşlarını çattı. "Ailemizin Consigliori'si olarak, Sollozzo'nun yaşamasını tehlikeli buluyor musun?"

"Evet," dedi Hagen.

"Peki. O halde Sollozzo'yu öldüreceğim."

Michael Corleone, Jack Dempsey'in Broadway'deki lokantasının önünde durmuş, Sollozzo'yu bekliyordu. Saatine baktı. Sekize beş vardı. Sollozzo'nun tam saatinde geleceği anlaşılıyordu. Michael pek erken gelmişti buraya. On beş dakikadır bekliyordu.

Long Beach'den şehre gelirken hep Hagen'e söylediklerini unutmaya çalışmıştı. Söylediklerine inandığı takdirde hayatı bambaşka bir yön alacaktı. Zaten bu geceden sonra başka türlü olmasına imkân var mıydı? Aklını tümüyle yapacağı işe. vermesi gerekiyordu. Sollozzo aptal değildi. McCluskey de çetin cevizdi. Çenesinin ağrımaya başladığını hissetti. Buna sevindi. Böylece kafası da, duyguları da canlı kalacaktı.

Sollozzo arkadan elini uzattı. Michael bu eli sıktı. El sert; ılık ve kuruydu. "Geldiğinize sevindim, Mike." dedi Sollozzo. "İnşallah işleri

yoluna koyarız. Her şey birbirine karıştı. Korkunç bir hal aldı. Ben böyle olmasını hiç istemedim. Olmamalıydı."

Michael: "Bu gece bir anlaşmaya varmalıyız," dedi. "Babamın tekrar rahatsız edilmesini istemiyorum."

Sollozzo içtenlikle : "Rahatsız edilmeyecek," dedi. "Çocuklarımın üzerine yemin ediyorum. Ağabeyin Sonny gibi inatçı olmadığını umarım. Onunla konuşmak, anlaşmak çok güç."

McCluskey homurdandı : "Sonny iyi çocuktur." Uzandı. Michael'in omuzuna sevgiyle vurdu, "önceki gece olanlar için özür dilerim, Mike. Artık yaşlandım. Çabuk sinirlenir oldum. Yakında emekliye ayrılmam gerekecek sanırım." Sonra içini çekerek Michael'in üzerini tepeden tırnağa araştırdı. Silâh olmadığını anlayınca rahatlıkla arkasına dayandı.

Michael, şoförün dudaklarının hafif bir gülümsemeyle aralandığını gördü. Araba batıya doğru Gidiyordu; West Side şosesine çıktı. Sonra George Washington köprüsüne doğru yollandı. Michael kaygılanmaya başlamıştı. New Jersey'e gidiyorlardı. Sonny'ye

buluşma yerini kim bildirdiyse yalan söylemişti.

Araba pırıl pırıl parlayan kenti geride bırakarak köprüde ilerledi. Michael hiç bir şey belli etmemeye çalışıyordu. Tam köprüyü geçmişlerdi ki şoför birden gaza basarak arabayı neredeyse havalandırdı. Seri bir dönüşle yeniden New York'un yolunu tuttu. Sollozzo ile McCluskey arkalarına bakıyor, başka bir arabanın da aynı manevrayı yapıp peşlerinden gelip gelmediğini anlamaya çalışıyorlardı. Şoför gerçekten New York'a dönüyordu. Sonunda köprüyü aşıp East Bronx'un yolunu tuttular. Yan sokaklardan geçtiler. Saat dokuza geliyordu. Sollozzo ile McCluskey peşlerine kimsenin takılmadığından emin olmak istemişlerdi. Sollozzo bir sigara yaktı. Michael ile McCluskey'e de sundu. Ama ikisi de reddettiler. Sollozzo "iyi iş becerdin," dedi şoföre, "bunu unutmayacağım."

On dakika sonra araba İtalyanların oturduğu bir mahalledeki lokantanın önünde durdu. Sokaklarda kimseler yoktu. Vakit geç olduğundan lokanta hemen hemen boş gibiydi. Michael şoförün de yanlarına geleceğini sanıp kaygılanmıştı, ama adam arabada kaldı. Arabulucu şoförden hiç söz etmemişti. Sollozzo, şoför getirmekle anlaşmayı bozmuş oluyordu. Ama Michael bundan hiç söz etmemeye karar verdi.

Üçü yuvarlak bir masaya yerleştiler. Sollozzo kapalı bölmelerde oturmak istememişti. Lokantada iki kişi daha vardı. Acaba bunlar Sollozzo'nun adamları mıydı? Önemi yoktu. Onlar araya girmeden önce her şey olup bitecekti nasılsa.

McCluskey gerçek bir ilgiyle: "Buradaki İtalyan yemekleri iyi midir?" diye sordu.

Sollozzo fevkalâde olduğunu söyledi. "Dana eti iste," dedi, "tavsiye ederim." Garson masaya bir şişe şarâp getirdi. Açtı, üç bardağı ağzına kadar doldurdu. McCluskey'in içki içmemesi şaşılacak şeydi, "içkiden hoşlanmayan tek İrlandalı benim galiba," dedi. "İçki yüzünden başı derde giren öyle iyi insanlar tanırım ki."

Sollozzo : "Mike'la İtalyanca konuşacağım," dedi McCluskey'e. "Sakın alınma. Sana güvenim var.

Ama İngilizcem pek iyi değil. İtalyanca konuşursam derdimi daha iyi anlatırım."

McCluskey : "istediğinizi yapın," dedi alaycı bir gülümsemeyle. "Ben yemeğimi yiyeceğim."

Sollozzo Sicilya lehçesiyle, hızlı hızlı konuşmaya başladı : "Babanla aramızda geçenlerin iş gereği olduğunu anlamalısın," dedi. "Don Corleone'ye saygım büyüktür. Onun hizmetine bile girebilirim. Ama baban eski kafalı. Gelişmenin, ilerlemenin önüne geçiyor. Benim yapmaya, kurmaya çalıştığım işle herkes ilgili. Gelecek için çok büyük önemi var. Ama baban buna engel oluyor. Evet; evet; bana sen işine bak, dedi. Aslında ikimiz bu sözün ne kadar saçma olduğunu biliyoruz. Çünkü daima karşılaşmak zorundayız. Bana işine bak sen, demekle aslında bu işi yapmamam gerektiğini anlatmak istedi. Bütün New York'lu Ailelerin desteğini kazandım. Tattaglia Ailesi ortağım oldu. Anlaşmazlık sürüp giderse Corleone Ailesi tek başına kalacak. Belki baban hasta olmasaydı anlaşmaya yanaşırdı. Ama ağabeyin hiç de ona benzemiyor. Çok sert bir insan. İrlandalı Consigliori'nizin de, toprağı bol olsun, Genco Abbandando'ya benzer yanı yok. Uzun lâfın kısası anlaşmamızı istiyorum. Baban iyileşinceye kadar aradaki bütün düşmanlıklara bir son verelim. Baban çalışmaya başlayınca da pazarlığa girişiriz. Tattaglia Ailesi oğulları Bruno'nun ölümünü, benim öğütlerime uyarak unutmak isteğinde. Benim de

yaşamam, ekmeğimi kazanmam gerek. Sizden yardım istemiyorum. Yalnız işlerime karışmamanızı rica ediyorum. Teklifim bu. Herhalde anlaşmayı kabul etmek yahut etmemek için sana bir hak tanıdılar?"

Michael de İtalyanca : "Bana uyuşturucu maddeler üzerine daha fazla bilgi ver," dedi. "Bu işten biz nasıl yararlanacağız? Alacağımız pay ne olacak?"

"O halde her şeyi ayrıntılarıyla öğrenmek istiyorsun," dedi Sollozzo.

Michael çekinerek, utana sıkıla: "Şarap doğrudan doğruya mideme indi," dedi. "Kendimi güç tutuyorum. Tuvalete gitmemde bir sakınca var mı?"

Sollozzo'nun kara gözleri dikkatle Michael'in yüzünü araştırıyordu. Masanın öte yanından uzandı. Michael'in uyluklarını, altını üstünü silâh olup olmadığını anlamak için araştırdı. Michael küskün bir tavır takındı. McCluskey: "Ben baktım üstüne," dedi. "Silâh yok. Şimdiye kadar binlerce adamın üstünü aradım. Bu işin ustasıyım. Niçin kuşkulanıyorsun?"

Michael'in tuvalete gitmek istemesi Sollozzo'nun hoşuna gitmemişti. Ortada kuşkulanacak bir neden yoktu ama, yine de hoşlanmamıştı bundan. Tam karşılarındaki masada oturan adama bir göz attı. Kaşlarını tuvaletin bulunduğu yana doğru kaldırdı. Adam başını hafifçe salladı. Tuvaleti kontrol ettiğini, içerde kimse bulunmadığını belirtti. Sollozzo, istemeye istemeye : "içerde fazla kalma," dedi. Antenleri çok hassastı Türk'ün. Bayağı sinirlenip huzursuzlanmıştı.

Michael kalktı. Tuvalete, gitti. Sinirden ve heyecandan olacak, gerçekten su dökeceği gelmişti. Çabucak işini gördü. Sonra su deposunun arkasına uzandı. Eli, oraya yapışkan şeritle tutturulmuş tabancanın kısa yuvarlak namlusuna değdi. Tabancayı aldı. Kemerine soktu. Ceketini ilikledi. Ellerini yıkadı. Saçlarını ıslattı. Musluğun üzerindeki parmak izlerini mendiliyle sildi. Tuvaletten çıktı.

Sollozzo tuvaletten yana oturuyordu. Bakışları dikkat kesilmişti: Michael gülümsedi ona. "Artık konuşabilirim," dedi rahat bir soluk alarak.

Komiser McCluskey garsonun getirdiği makarnayla dana etini yiyordu. Karşı masada dimdik oturan adam Michael'in çıktığını görünce rahatladı.

Michael yerine oturdu. Clemenza'nın oturmamasını, tuvaletten çıkar çıkmaz ateş etmesini söylediğini hatırladı. Ama içinden gelerek, belki de içgüdüsüyle oturması gerektiğini düşünmüş, çünkü dikkati çekecek en küçük bir hareketinde delik deşik olacağını anlamıştı. Oturduğuna da memnundu. Çünkü heyecandan bacakları titriyordu.

Sollozzo ona doğru eğildi. Belden aşağısı masanın örtüsüyle kapalı olan Michael ceketinin düğmelerini açtı, Sollozzo'yu dikkatle dinlemeye koyuldu. Adamın söylediği tek kelimeyi bile anlamıyordu. Beyni zonkluyordu. Eli masanın altından beline gitti. Tabancayı kavradı. Tam o sıra garson geldi, isteklerini sordu. Sollozzo garsonla konuşmak için başını çevirdi. Michael sol eliyle masayı olanca gücüyle itti. Sağ ilindeki tabanca neredeyse Sollozzo'nun başına değdi. Adam o kadar atikti ki kendini toparlamış, kaçmaya bakıyordu. Ama ondan daha genç, daha çevik olan Michael derhal tetiği çekti. Kurşun Sollozzo'nun kulağıyla gözü arasına saplandı, öteki taraftan çıktı. Şaşkına dönen garsonun beyaz ceketi kemik ve kan parçalarıyla lekelendi. Michael içgüdüsüyle tek bir turşunun yeterli olduğunu anladı. Çünkü Sollozzo son anda başını çevirip bakmış, Michael onun güzelliğin deki hayat ışığının sönmekte olduğunu görmüştü.

Michael'in Sollozzo'yu haklamasıyla McCluskey'e dönüşü arasında yalnız bir saniye geçmişti. Polis onarın kendisiyle hiç ilgisi yokmuş gibi duygusuz bir şaşkınlıkla Sollozzo'ya bakıyordu. Başına geleceklerden habersiz gibiydi. Çatalı tutan eli havada kalmıştı. Bakışlarını yavaş yavaş Michael'a çevirdi. Onun kaçmasını yahut birileri tarafından yakalanmasını bekliyordu sanki. Michael gülümsedi. Tetiği çekti. Kurşun McCluskey'in gırtlağına saplandı. Adam sanki büyük tutamayacağı bir lokma almışçasına tıkandı. Boğuk sesler çıkarıyordu. Michael onun öldürücü yara almadığını anlamıştı. Soğukkanlılıkla tetiğe tekrar dokundu, ikinci kurşun adamın ak saçlı başını delip geçti.

Hava pespembe bir bulutla kaplanmış gibiydi. Michael duvar dibinde duran adama döndü. Adam yerinden bile kıpırdamamıştı. Felce uğramış gibiydi. Sonra ellerini kaldırıp masanın üzerine koydu. Bakışlarını başka tarafa çevirdi. Garson mutfağa doğru kaçmaya çalışıyordu. Yüzünde olanlara inanamıyor muş gibi dehşet dolu bir anlam vardı. Michael elini yanına uzattı. Tabancayı bıraktı. Silâh pantolonuna sürünerek yere düştü. Hiç gürültü çıkarmamıştı. Garsonun ve duvar dibindeki adamın silâhını yere attığından haberleri olmamıştı. Kapıya gitti. Açtı. Sollozzo'nun arabası

hâlâ kaldırım kenarında duruyor, ama şoförün yerinde yeller esiyordu. Michael sola döndü. Köşeye geldi. Bir arabanın farları yanıp söndü. Sonra arabaya yaklaştı. Michael İçine atladı. Araba gürleyerek hızlandı. Michael şoför yerinde Tessio'nun oturduğunu gördü. Yüzü bir mermer parçası gibi hareketsizdi.

"Sollozzo'nun işini bitirdin mi?" diye sordu Tessio.

"ikisinin de," dedi Michael.

"Emin misin?"

"Beyinlerini gördüm."

Michael arabada üstünü değiştirdi. Yirmi dakika sonra İtalya'ya gidecek olan şilepteydi, iki saat sonra şilep yola çıktı. Michael kamarasının penceresinden New York'un cehennem ateşleri gibi yanan ışıklarını görüyordu. İçinde büyük bir ferahlık, rahatlama vardı, işini bitirmişti. Kıyamet kopacaktı peşinden, ama Michael orada olmayacaktı.

Sollozzo ile McCluskey'in öldürülmesinden bir gün sonra New York'un bütün merkezlerindeki polis komiserleri, baş komiserleri emir verdiler. Baş komiser McCluskey'in katili bulununcaya kadar kumar oynanmayacak, fuhuşa son verilecekti. Kentin her yerinde büyük baskınlar yapıldı. Kanunsuz bütün işlere son verildi.

Aynı gün, daha sonra Aileleri temsil eden bir adam Corleone Ailesinden katili kendilerine teslim edip etmeyeceklerini sordu. Corleone Ailesi olayın kendileriyle ilgisi bulunmadığı karşılığını verdi. O gece, Corleone'lerin Long Beach'deki evlerinin bahçesinde bir bomba patladı. Yine aynı gece Corleone'lerin iki adamı, Greenwich Villagen'deki bir İtalyan lokantasında yemek yerken öldürüldü. Beş Aile arasında 1946 savaşı başlamıştı.

İKİNCİ KİTAP

ON İKİNCİ BÖLÜM

JOHNNY Fontane elinin gelişigüzel bir hareketiyle uşağa çekilmesini işaret etti. "Sabaha görüşürüz, Billy," dedi. Zenci uşak, Pasifik Okyanusuna bakan geniş oturma odasından eğilerek çıktı. Bu bir uşağa özgü değil, daha çok arkadaşça bir selâmdı; Johnny'nin yemekte konuğu olduğu için verilmişti.

Johnny'nin konuğu başarı kazanmış eski bir dostun çevirdiği filmde denenmek için Hollywood'a gelmiş New York'un Greenwich Villagen'ından Sharon Moore adında bir kızdı. Woltz'un filmini çevirirken, Johnny, onu sette ziyaret etmiş, kızı tecrübesiz, zeki ve çekici bulmuştu. Johnny Fontane'nin davetleri Hollywood'da çok ünlüydü. Tabii Sharon daveti kabul etmişti.

Sharon Moore'un, ününden ötürü Johnny'nin kendisine saldıracağını beklediği açıktı. Ama Johnny kadınlara bu şekilde yaklaşmaktan nefret ederdi. Bir kızda hoşuna gidecek şeyler gördüğü zaman onunla yatardı. Tabii çok sarhoş olduğu, tanımadığı, daha önce de gördüğünü hatırlamadığı bir kadınla yatakta bulunduğu zamanlar hariç. Artık otuz beş yaşındaydı; ilk karısından boşanmış, ikinci karısından ayrı yaşıyordu; başında bin bir dert varken konuğuna, düşündüğü şekilde yaklaşacak kadar istekli değildi. Oysa Sharon Moore'da, içinde sevgi uyandıran bir şey vardı; onu evine bu yüzden çağırmıştı.

Johnny pek boğazına düşkün bir insan değildi ama genç kızların güzel giysilerine bayıldıklarını, davetlerde doyasıya yemek yediklerini bildiğinden masanın üzerini çeşitli yiyeceklerle donatmıştı; bol bol da içki vardı. Buz kovası içinde şampanya, viski, brandi, Johnny içkileri ikram etti. Tabaklara yiyecekleri aldılar. Yemek faslı bitince Johnny onu Pasifik Okyanusuna bakan büyük camlı oturma odasına götürdü. Pikaba Ella Fitzgerald'ın birkaç plâğını koydu ve divana, Sharon'un yanına yerleşti. Kızla havadan sudan konuşmaya başladılar. Çocukken Sharon'un erkeklerle oynamaktan hoşlanan afacan bir çocuk mu, yoksa annesinin dizi dibinden

ayrılmayan kuzu gibi küçük bir kız mı olduğunu anlamaya çalıştı. Bu gibi konular Johnny'yi hep ilgilendirir, sevişebilmesi için gerekli olan şefkati uyandırırdı içinde.

Divanın üzerinde dostça, rahatlıkla birbirlerine sokuldular. Johnny kızı dudaklarından öptü; sakin, arkadaşça bir öpüştü bu. Büyük camın gerisinde, Pasifiğin koyu mavi sularının, mehtabın altında çarşaf gibi uzandığını görebiliyordu.

"Neden kendi plâklarından birini çalmıyorsun?" diye sordu Sharon Moore. Sesinde şakacı bir anlam vardı. Johnny ona gülümsedi. Kızın şakacı hali hoşuna gitmişti. "O kadar Hollywood'lu değilim ben," dedi.

"Çal benim için," dedi genç kız. "Yahut kendin söyle. Filmlerdeki gibi. Ben de, beyaz perdedeki kızlara benzeyerek için için kaynayıp eriyeyim."

Johnny kahkahalarla güldü. Eskiden, Sharon'un dediği gibi davranır, sonuç da pek yapmacık olurdu doğrusu; kız ayılır bayılır, çekici görünebilmek için kendinden geçme numarası yapar, bakışları ihtirasla bulanıklaşırdı. Film çevirircesine rol keserdi. Şu sıra Sharon'a şarkı söylemeyi aklına bile getirmek istemiyordu. Bir kere aylardan beri şarkı söylememişti; sesine güvenemezdi, üstelik amatörler, profesyonellerin eskisi kadar iyi şarkı söyleyebilmek için tekniğin yardımından ne denli yararlandıklarını asla bilemezlerdi. Sharon'a plâklarını çalabilirdi ama artık yaşlanmış, saçları dökülmüş birinin, gençliğinde, tam çiçeği burnundayken çevirdiği filmleri göstermesinden çekinmesi gibi plâktaki taze, duygulu sesini işitmek de onda utanca benzer bir duygu uyandırıyordu.

"Sesim iyi değil," dedi Sharon'a, "zaten kendi sesimi dinlemekten bıktım, usandım."

İçkilerini yudumladılar. "Yeni filminde başarılı olduğunu duydum," dedi genç kız. "Filmi hiç para almadan çevirdiğin doğru mu?"

"İş olsun diye, önemsiz bir şey aldım," dedi Johnny.

Sharon'un brandi kadehini doldurmak için kalktı; üzerinde yaldızlı, adiyle soyadının baş harfleri bulunan sigaralarından genç kıza ikram etti; çakmağını yakıp uzattı. Kız sigarasından bir nefes çekti; içkisini yudumladı. Johnny tekrar onun yanına oturdu. Kendi bardağında kızınkinden daha çok içki vardı. İçini ısıtmak, neşelenmek, güç toplamak için içkiye muhtaçtı. Durum tersine dönmüştü; kızın yerine kendisinin sarhoş olması

gerekiyordu. Kızlar, Johnny'nin isteksiz olduğu anlar son derece ihtiraslı, hevesli oluyorlardı. Geçen iki yıl benliği üzerinde çok yakıcı izler bırakmıştı; benliğini yeniden kazanmak için her gece değişik bir kızla yatmış, her kızı birkaç kere yemeğe götürmüş, pahalı armağanlar vermiş, sonra kızın duygularını incitmemeye çalışarak onu başından savmıştı. Sonra da bu kızlar büyük Johnny Fontane ile. arkadaşlık ettiklerini söyleyerek öğünmüşlerdi. Büyük bir aşk değildi hiçbiri, ama kız çok güzel ve iyi olduğu zaman insan ilgilenmemek için bir neden bulamazdı. Sert kaşarlanmış, orospu tiplerden, kendisi için gebe ren, işler biter bitmez de arkadaşlarına koşup büyük Johnny Fontane'den para sızdırdıklarını söyleyenlerden nefret ediyordu. Mesleğinde onu en çok şaşırtan şey, hemen hemen yüzüne karşı, büyük şarkıcı ve film yıldızı Johnny Fontane'ye en namuslu ev kadınlarının bile dayanamadığını ileri sürerek kendilerini aldatan karılarını bağışlayan hoşgörü sahibi kocalar olmuştu, işte bu tutuma gerçekten şaşıyordu.

Ella Fitzgerald'ı plâktan dinlemeye bayılırdı Johnny. Şarkıların Ella'nınki gibi her kelimesi teker teker anlaşılarak, pürüzsüz söylenmesini severdi. Hayatta gerçekten anladığı, yeryüzünde herkesten çok daha iyi bildiğine inandığı tek şey buydu. Şimdi divana uzanmış, içki boğazını ısıtırken içinde şarkı söylemek isteği uyandı; müziğe uyarak yüksek sesle değil, Ella'yla birlikte sözleri tekrarlamak istiyordu. Oysa bir yabancının yanında böyle bir şey yapamazdı. Tek eliyle içki kadehini tutarken öteki elini Sharon'un kucağına koydu. Kötü bir duyguya kapılmadan, sevgi, sıcaklık arayan bir çocuğun içgüdüsüyle kızın kucağındaki eli, eteği, ince altın rengi çoraplarının bitim yerindeki süt beyaz kalçasını ortaya çıkaracak şekilde yukarı çekti. Tanıdığı bunca kadına, o kadınlarla geçirdiği yıllara rağmen, bu görüntü karşısında Johnny, bütün vücudunun yapışkan, ılık bir sıvıyla dolduğunu hissetti. Mucize hâlâ kendini belli ediyordu. Erkekliğini de sesi gibi kaybederse ne yapardı sonra?

Artık hazırdı. İçki kadehini uzun kokteyl masasının üzerine bıraktı. Vücudunu kızdan yana döndürdü. Kendinden çok emin çok dikkatli ve müşfikti. Okşamalarında şeytansı yahut şehvet düşkünü bir yan yoktu. Eli kızın göğsüne giderken onu dudaklarından öptü. Sonra ılık kalçalarına, ipek gibi etine indi. Kızın öpüşü ılıktı, sevgi doluydu, ama ihtiraslı değildi. Johnny de böylesini istiyordu. Vücutları, elektrik akımı verilmiş bir motor gibi, anahtarın değmesiyle çalışmaya başlayan kızlardan nefret ederdi.

Sonra Johnny her zaman yaptığı ve hâlâ etkilendiği bir davranışta bulundu. Zarif, aynı zamanda yeterince hafif bir hareketle elini kızın uyluklarının arasına soktu. Bazı kadınlar sevişmenin başlangıcı olan bu davranışın anlamını kavrayamazlardı. Bazıları şaşırıp Johnny ağızlarından öptüğü için fiziki bir temas olup olmadığına karar veremezlerdi. Tabii ün kazanmazdan önce bu yüzden tokat yediği de olmuştu. Johnny'nin bütün ustalığı bundaydı; çok yararını da görmüştü.

Sharon'un tepkisi bambaşka oldu. Herşeyi, parmağı, öpücükleri olduğu gibi kabul etti; ama sonra ağzını Johnny'ninkinden kaçırarak vücudunu geriye doğru hafifçe çekti; eline içki kadehini aldı. Kibar ama tam bir reddedişti bu. Bazan olurdu. Ama ender; Johnny de içkisini aldı. Bir sigara yaktı.

Sharon Moore tatlı bir sesle kaygısızca bir şey söylüyordu: "Senden hoşlanmadığımdan değil Johnny. Sandığımdan çok daha iyi bir insansın. O tip bir kız olmadığımdan da değil. Bir erkekle bu işi yapabilmem için bana sert davranılması gerek, ne demek istediğimi anlıyorsun değil mi?"

Johnny ona gülümsedi. Kızdan hâlâ hoşlanıyordu. "Demek seni duygulandıramadım, ha?"

Sharon şaşırmış gibiydi: "Biliyorsun işte," dedi "büyük bir şarkıcı olduğun sıralarda ben küçücük bir kızdım. Senden sonraki kuşaktanım. James Dean olsaydın soyunmakta bir saniye gecikmezdim."

Şimdi, Johnny ondan eskisi gibi hoşlanmıyordu. Tatlı, zeki ve şakacı bir kızdı. Film dünyasında kendisine yararlı olur diye Johnny'nin hoşuna gitmeye, onu elde etmeye çalışmamıştı. Gerçekten dürüst bir çocuktu. Ama Sharon'da bildiği bir şey daha vardı. Daha önceleri de olmuştu bu. Çağrısını kabul eden, sırf arkadaşlarına, özellikle, kendi kendine, büyük Johny Fontane'yle kırıştırma fırsatı eline geçtiği halde bunu reddettiğini söylemek için yatmaktan kaçınanlar da vardı. Şimdi yaşlandığı, olgunlaştığı için Johnny bu tutumu anlıyor, hoş görüyordu. Sharon'dan gerçekten çok hoşlanmıştı, ama bu duygusu kaybolmuştu şimdi.

Ondan eskisi kadar hoşlanmadığı için de rahatlamıştı. İçkisini yudumluyor, Pasifik Okyanusunu seyrediyordu. Sharon: "Bana kızmadın ya, Johnny," dedi, "dürüst davranmak istedim. Buradaki kızlar bir erkekle

öpüşür gibi yatıyorlar. Ama ben Hollywood'un acemisiyim. Henüz pek çok şeye alışamadım."

Johnny ona gülümsedi. Yanağını okşadı. Kendi eliyle kızın eteğini yuvarlak dizlerine kadar çekip örttü. "Kızmadım," dedi, "eski usul bir buluşma da hoşuma gider." O anda neler hissettiğini söylemiyordu Johnny: Büyük bir aşık olduğunu ispatlamak, beyaz perdede yarattığı tanrısal kişiye benzemek zorunda kalmadığına sevinmişti.

Birer kadeh daha içtiler, öpüştüler. Sonra Sharon Moore gitmek istediğini söyledi. Johnny: "Seni tekrar yemeğe davet edebilir miyim?" dedi kibarca.

"Zamanını benimle harcamak, hayal kırıklığına uğramak istemediğini biliyorum Johnny," dedi kız, "bu gece için teşekkür ederim. Bir gün çocuklarıma büyük Johnny Fontane ile yemek yediğimi anlatacağım."

Johnny gülümsedi ona: "Bana teslim olmadığını da anlat," dedi. Birlikte güldüler, "inamlar mı dersin?" diye sordu Sharon. "Ben sana yazılı belge vereyim," dedi Johnny. "Benimle yatmadığına inanmayan olursa bir telefon et. Gereken cevabı alsınlar. Seni apartmanda nasıl kovaladığımı, ama namusunu sonuna dek nasıl koruduğunu anlatırım. Tamam mı?"

"Olur," dedi kız üzgün bir tavırla, "Telefon ederim." Çıkıp gitti sonra.

Şimdi Johnny'nin önünde uzun bir gece vardı. Yapayalnız geçireceği bir gece. Jack Woltz'un dediği gibi, geceyi doldurmak için yükselmeye çabalayan yıldız adaylarından yararlanabilirdi. Ama o et değil, konuşup anlaşabileceği birini istiyordu. İlk karısı Virginia geldi aklına. Artık film çalışmaları sona erdiğine göre çocuklarına daha çok zaman ayırabilirdi. Yine onların hayatına karışmak istiyor. Virgina için de kaygılanıyordu. Sırf Johnny Fontane'nin karısıyla yattıklarını söylemek için çevresinde dolaşan Hollywood çapkınlarını. başından savacak güçte bir kadın değildi. Şimdiye kadar Virgina bu tür dedikodulardan uzak kalmıştı. Oysa ikinci karısı için bir şey diyemezdi. Onun Hollywood'da düşüp kalkmadığı bir erkek kalmış mıydı acaba? Telefona uzandı.

Virgina'nın sesini hemen tanıdı. Şaşılacak bir şey yoktu bunda. Virginia'nın sesini tanımayı on yaşlarındayken öğrenmişti. İlkokulun dördüncü sınıfındaydılar o zaman. "Merhaba, Ginny," dedi, "bu gece işin var mı? Gelebilir miyim?"

"Gel ama çocuklar uyudu. Onları rahatsız etmek istemem."

"Ziyanı yok. Ben seninle konuşmak istiyorum."

Virginia'nın sesi kaygılıydı şimdi: "Ne var? Bir şey mi oldu?"

"Hayır," dedi Johnny, "bugün film bitti. Seni görmek istedim. Çocuklara da bir bakarım izin verirsen. Merak etme uyandırmam."

"Peki, gel. istediğin rolü elde etmene sevindim."

"Teşekkürler. Yarım saate kadar orada olurum."

Bir zamanlar kendi evi olan Beverly Hills'deki binaya varınca Johnny arabada bir süre oturup çevresine bakındı. Vaftiz babasının söylediklerini düşündü; Don Corleone hayatını dilediği gibi kurabileceğini öğütlemişti. Oysa insanın istediğini bilmesi ne kadar güçtü. Kendisi ne istiyordu acaba?

İlk karısı kapıda onu bekliyordu. Ufak tefek, sevimli, tatlı bir İtalyan kızıydı Virginia. Sevdiğinden başkasına asla bakmayacak bir kadın. Johnny, 'hâlâ onu istiyor muyum?' diye kendi kendine sordu. Cevap hayırdı. Artık onunla yatamazdı. Aralarındaki sevgi yıpranmış, eskimişti. Sonra cinsel ilişkilerle ilgisi olmayan şeyler vardı. Virginia bunları asla bağışlamazdı. Ama birbirlerine düşman değillerdi artık.

Virginia ona, kahve yaptı. Kendi pişirdiği pastalardan ikramı etti, "Divana uzan," dedi Johnny'ye. "Yorgun gibisin," Johnny ceketini, pabuçlarını çıkardı, kravatını gevşetti, Virginia karşısındaki sandalyede oturuyordu. Yüzünde ciddi bir gülümseme vardı. "Ne garip," dedi.

"Garip olan nedir, Virgina?"

"Büyük Johnny Fontane'nin geceyi geçirecek bir sevgili bulamaması."

"Kadınlardan bıktım artık. Şarkı söylemiyorum. Yakışıklı da değilim. Yaşlandım."

Virgina: "Resimlerinden çok daha yakışıklısın," dedi içtenlikle.

Johnny başını salladı. "Şişmanlıyorum. Saçlarım dökülmeye başladı. Bu filmle başarı kazanamazsam pizza pişirmeyi öğrenmem yerinde olur. Belki de seni film yıldızı yaparız, Virginia. Çok güzelsin."

Virginia otuz beş yaşındaydı, ileri bir yaş değildi belki ama Hollywood'da yüz yaşına bedeldi. Film dünyasının merkezi güzel kızlarla

dolup taşıyordu. Hem öyle güzeldiler ki her erkeğin aklını başından alabilirlerdi. Ama ağızlarını açıp da konuşmaya başlayınca bütün güzellikleri kaybolurdu. Fizik güzellik yönünden aile kadınları onlarla baş edemezdi. Johnny Fontane ona nazik davranmak istediğinin farkına vardı. Zaten kadınlara karşı daima nazik, kibar olmasını bilmişti. Her zaman, her yerde, yardımlarına koşardı.

Virginia gülümsedi ona. Dostça: "iltifat ediyorsun Johnny," dedi. "Benimle böyle konuşman gereksiz."

Johnny içini çekti. Gerindi. "Şaka etmiyorum, Ginny. Yaşını belli etmiyorsun. Keşke ben de senin kadar genç kalabilseydim."

Virginia cevap vermedi. Johnny'nin moralinin bozuk olduğunu görüyordu. "Çevirdiğin film iyi oldu mu?"

Johnny başını salladı. "Evet. Bana eski ünümü kazandıracak. Oscar armağanını kazanır, elimdeki kozları iyi kullanırsam belki şarkı söylememe bile lüzum kalmayacak. O zaman sana ve çocuklara daha çok para verebilirim."

"Bize yeteri kadar veriyorsun."

"Çocukları daha sık görmek istiyorum, Ginny. Hayatımı düzene sokacağım. Cuma akşamları buraya yemeğe gelemez miyim? Söz veriyorum ne pahasına olursa olsun her Cuma geleceğim. Seni bekletmeyeceğim. Sonra bazı hafta sonlarını da sizinle geçirebilirim. Çocukları alıp gezdirebilirim."

"Benim için sakıncası yok," dedi Virgina, "asla evlenmeyeceğim. Çocukların ikinci bir babaları olsun istemiyorum. Baba diye hep seni bilsinler," Johnny tavana bakıyordu. Sesini çıkarmadı. Ama Virginia'nın bu sözleri kavga ettikleri sıralar ağzından kaçırdığı sözlere acımasız bir karşılık olsun diye söylediğini biliyordu.

"Johnny, bana kim telefon etti biliyor musun?"

"Kim?"

"Vaftiz baban."

Johnny gerçekten şaşırmıştı : "O telefonla konuşmaktan nefret eder. Nasıl oldu? Ne söyledi?"

"Sana yardım etmemi istedi. Eskisi gibi büyük, başarılı olabileceğini söyledi. Ama gerçek dostlara ihtiyacın varmış. Çocuklarımın babası olduğun için sana yardım etmeliymişim. Ne kadar tatlı bir ihtiyar; kalkıp onun hakkında korkunç şeyler söylüyorlar."

Virginia telefondan nefret ederdi. Bu yüzden evdeki bütün telefon hatlarını söktürmüş, yalnız mutfaktakini bırakmıştı. Şimdi mutfaktaki telefonun çaldığını duyuyorlardı. Virginia kalktı. Geri döndüğünde şaşırmış gibiydi: "Seni istiyorlar telefondan Johnny," dedi, "Tom Hagen. Çok önemliymiş."

Johnny mutfağa geçti. Ahizeyi aldı : "Evet Tom," dedi.

"Johnny, Baba oraya gelmemi, bazı işleri düzene sokmamı istiyor. Filmi bitirdin artık. Sabah uçağıyla geleceğim. Beni Los Angeles'de karşılar mısın? Akşama New York'a dönmek zorundayım."

"Elbette Tom. Ama gece kalmanı isterdim doğrusu. Şerefine bir parti verirdim. Meşhurlarla tanışırdın."

"Teşekkürler," dedi Hagen, "adamlarından birini havaalanına yolla."

"Tamam."

Johnny oturma odasına döndü. Virginia merakla yüzüne bakıyordu. "Vaftiz babamın benim için bazı düşündükleri varmış," dedi Johnny. "Filmdeki rolü bana o sağladı. Nasıl başardı bu işi bir türlü anlayamadım[1]. Ama ötesine karışmasa daha memnun olurdum." Divana oturdu. Kendini çok yorgun hissediyordu. Virginia: "Eve gideceğine misafir odasında yat bu akşam," dedi. "Sabah çocuklarla kahvaltı edersin. Vakit geç oldu artık. Zaten o koca evde senin yapayalnız olduğunu düşünmek içime sıkıntı veriyor."

"Evde pek kaldığım yok."

Virginia güldü : "O halde fazla değişmemişsin." durdu. Sonra : "Ben gidip yatağını hazırlayayım." dedi.

"Niçin senin odanda yatmayayım?"

Virginia kıpkırmızı kesildi. Yalnız: "Olmaz," dedi. Johnny’e gülümsedi. Johnny de güldü. Her şeye rağmen dosttular.

Ertesi sabah uyandığında vakit bir hayli geç olmuştu. "Hey Ginny, bana kahvaltı verebilir misin?" diye bağırdı. Virgina'nın sesi geldi mutfaktan : "Bir saniye!"

Tam da bir saniye sürdü Virginia'nın gelmesi. Her şeyi önceden hazırlamış olmalıydı. Çünkü Johnny günün ilk sigarasını yakarken, misafir odasının kapısı açıldı. İki küçük kız servis arabasını iterek içeri girdiler.

Öyle güzeldiler ki, Johnny'nin kalbi burkuldu. Yüzleri tertemiz, pırıl pırıldı. Gözleri babalarına koşmak için duydukları derin istekle ışıldıyordu. Saçları iki yandan ayrılıp eski usul örülmüştü. Yine eski usul giysiler, beyaz rugan pabuçlar giymişlerdi. Servis arabasının yanında durmuş babalarının kendilerini çağırmasını bekliyorlardı. Johnny kollarını iki yana açınca koştular. Johnny başını onların yumuşak, mis gibi yanakları arasına soktu. Alt alta, üst üste yuvarlandılar. Kapıda Virginia göründü. Johnny yatakta kahvaltı edebilsin diye, servis arabasını yaklaştırdı. Kendisi yatağın kenarına oturdu. İki küçük kız da babalarının yanına yerleştiler. Artık yastık savaşı yapmak, güreşmek için çok büyüktüler. Birer genç kız olma yolunu tutmuşlardı. Onların saçlarını, eteklerini düzelttiklerini gören, Johnny "Tanrım" diye içini çekti, "Yakında Hollywood çapkınları kızların peşinde koşmaya başlayacaklar."

Kahvaltısını çocuklarıyla paylaşarak yaptı. Virginia onları seyrediyordu hoşnutlukla. Sonra "Elini çabuk tut Johnny," dedi. "Tom'un uçağının gelmesine az zaman kaldı." Kızları dışarı çıkardı.

"Haklısın," dedi Johnny. "Biliyor musun Ginny," karımdan boşanıyorum. Serbest kalacağım artık."

Virginia sesini çıkarmadı. Johnny'nin ceketini giymesine yardım etti, üstünü başını fırçaladı. Ailenin üç kadını onu kapıya kadar geçirdiler. Birbirlerini öptüler. Virginia onun dinlenmiş, mutlu halini gördükçe seviniyordu. Kızlarını kucaklayıp sevdi. Virginia'nın yanağından öptü. Arabasına bindi.

Johnny Fontane yardımcısıyla birlikte Los Angeles havaalanına uzandı. Yardımcısı Tom'u almaya giderken kendisi arabada kaldı. Tom Hagen, arabaya binince el sıkıştılar, evin yolunu tuttular.

Şimdi oturma odasında karşılıklı oturuyorlardı. Aralarında bir soğukluk vardı. Baba'nın Johnny'ye öfkeli olduğu devrede Tom Hagen'in araya girip

Don'la konuşmasına, temasa geçmesine engel oluşunu Johnny asla bağışlamamıştı. Connie'nin düğününden önce olmuştu bunlar. Hagen de, ileri sürdüğü nedenlerden ötürü asla özür dilememişti. Dileyemezdi de. Görevi Don'un isteklerini olduğu gibi yerine getirmekti.

"Vaftiz baban bazı işlerini yoluna koymam için yolladı beni," dedi Hagen. "Noel'den önce her şeyi düzene sokmam gerek."

Johnny Fontane omuz silkti: "Filmin çekimi bitti. Rejisör dürüst bir insandı. Bana iyi davrandı. Göründüğüm sahneler çok önemli olduğundan Woltz'un bunları kestirmesine imkân yok. On milyon dolarlık bir filmi rezil etmeyi göze alamaz. Şimdi her şey seyirciye kaldı."

Hagen : "Oscar Armağanını kazanmak bir aktör için çok önemli midir?" diye sordu.

Johnny Fontane gülümsedi: "Oscar armağanı bir aktöre on yıl kazandırır, istediği rolü alabilir. Gazeteler onunla ilgilenir. Bu armağan her şey demek değildir tabii. Ama sinema dünyasındaki önemi büyük. Kazanabileceğimi düşünüyorum. Büyük bir aktör olduğumdan değil, ama bu filmdeki başarım her şeyin üstünde olduğu için kazanacağım."

Tom Hagen : "Vaftiz babanın dediğine göre Oscar armağanını kazanma şansın yok," dedi.

Johnny Fontane sinirlenmişti şimdi. "Ne diyorsunuz siz? Film değil gösterilmeye, henüz piyasaya sürülmeye hazır bile değil! Baba da film işlerinden zerre kadar anlamaz, üç bin millik yoldan bunları söylemek için mi geldin?"

Hagen kaygıyla: "Johnny, ben film işlerinden hiç anlamam," diye atıldı, "Don Corleone'nin habercisi olduğumu aklından çıkarma. Ama senin işlerini uzun uzun tartıştık. Don senin için, geleceğin için kaygılanıyor. Kendisine hâlâ muhtaç olduğunu, işlerini bir hale yola koyması gerektiğini düşünüyor. Bu yüzden geldim buraya. Ama sen de büyümelisin artık, Johnny. Yalnız bir şarkıcı ya da aktör olduğunu düşünmeyi bırakmalısın. Kuvvetli olduğunu, mesleğinin baş kişisi olduğunu kabullenmelisin."

Johnny güldü. Bardağına tekrar içki doldurdu. "Eğer Oscar'ı kazanamazsam işim bitik demektir. Sesimi kaybettim. Neyse, Vaftiz Babam Oscar'ı kazanamayacağımı nereden biliyor? Bildiğine eminim. Çünkü yanıldığını hiç görmedim."

Hagen bir sigara yaktı : "Aldığımız habere göre Jack Woltz stüdyonun parasını sana yatırmak niyetinde değil. Yani senin için en küçük bir reklâm bile yapılmayacak. Zaten Oscar armağanında oylarını kullanacaklara senin kazanmanı istemediğini bildirmiş. Sana karşı bir başka aktörü çıkarmak amacıyla elinden geleni yapacak. Dolayısıyla da her çareye başvuruyor. İş, para, kadın, her şey teklif ediyor. Bunları yaparken filminin zarar görmemesine çalışıyor tabii."

Johnny Fontane yine omuz silkti. Bardağına viski doldurdu. Sonuna kadar içip bitirdi. "O halde ölüm fermanımız hazır," dedi.

Hagen sigarasının dumanları arasından onu alaylı bakışlarla süzerek: "İçki içmen sesinin düzelmesine yardım etmez," dedi.

"Allah belânı versin!" dedi Johnny.

Hagen'in yüzü birden ilgisiz bir anlama büründü. "Peki, özel hayatına karışmayacağım. Yalnız işten söz edeceğim."

Johnny Fontane içki kadehini masanın üzerine bıraktı. Geçip Hagen'in karşısında durdu, "özür dilerim Tom," dedi, "özür dilerim, öfkemi senden çıkarmaya çalışıyorum. O Jack Woltz denen orospu çocuğunu öldürmek geliyor içimden. Vaftiz babamı kızdırmaktan da korkuyorum. Bu yüzden de öfkeme sen hedef oluyorsun." Johnny'nin gözleri yaşlarla dolmuşu. Elindeki içki kadehini duvara fırlattı. Ama öyle üçsüz kalmıştı ki bardak kırılmadı. Kalın halının üzerine düştü. Gerisin geriye yuvarlanıp Johnny'nin ayakları dibine geldi. Johnny bardağı öfkeyle izliyordu. "Hey Tanrım!" dedi.

Odanın öbür ucuna yürüdü. Hagen'i karşısındaki koltuğa oturdu. "Biliyorsun, Tom," dedi, "uzun bir süredir istediğim gibi yaşadım. Her şeye sahip oldum. Sonra Ginny'den ayrıldım, işlerim ters gitmeye başladı. Sesimi kaybettim. Plâkalarımın satışı durdu. Peşinden Vaftiz babam bana darıldı. Ne telefonlarıma cevap verdi, ne de New York'ta olduğum zamanlar kendisini görmeme izin verdi. Hep aramızda; en vardın. Bu yüzden seni suçladım. Baba'dan aldığın emirlere göre hareket ettiğini biliyordum. Ama insan Baba'ya kızamaz ki. Ben de seni lanetledim. Sana kızdım. Sen haklıydın hep. Yanıldığımı, haksızlık ittiğimi anlatmak için ne dersen yapacağım. Seni dinleyeceğim. Sesim düzelene dek içki içmeyeceğim, tamam mı?"

Johnny'nin sözleri içtendi. Hagen öfkesini unuttu hemen. Bu otuz beş yaşındaki çocukta bir şey olmalıydı, yoksa Baba onu bu kadar sevmezdi. "Unutalım her şeyi Johnny," dedi. Johnny'yi bu şekilde konuşmaya yönelten güç korku muydu? Tom'un Bala'yı kendisine çevirmesinden mi çekiniyordu? Ama Don başkalarının sözüne bakarak kimseye düşman olmazdı ki. Duyguları yalnız kendine aitti. Başka bir etkenle şu veya bu yöne döndürülemezdi.

"Durum o kadar kötü değil," dedi Johnny'ye, "Don, Woltz'un sana karşı çevirdiği bütün dolapları boşa çıkarabileceğini söylüyor. Yani Oscar'ı kazanacağın muhakkak. Ama Baba meselenin bu kadarla bitmeyeceğine inanıyor. Bu yüzden filmcilik yapabilecek kadar akıl ve cesarete sahip olup olmadığını, bir filmi başından sonuna kadar yapıp yapamayacağını bilmek istiyor!"

Johnny kuşkuyla: "Bana Oscar'ı nasıl kazandıracak?" diye sordu.

Hagen sert bir sesle, "Jack Woltz'un türlü dalavereler çevirip seni Oscar'dan edeceğine kolayca inanıyorsun da, Baba'nın böyle bir şey yapabileceğine nasıl aklın ermiyor?" dedi, "önce şuna inanmanı istiyorum. Senin vaftiz baban, o Jack Woltz denen heriften çok daha güçlü. Daha nüfuzlu dostları var. Bir kere, film sanayiini yöneten, Oscar armağanı için oylarını kullanacak hemen hemen bütün kişileri kontrolü altında bulunduruyor. Üstelik vaftiz baban, Jack Woltz'dan çok daha akıllı. Tabancasını çekip, Johnny Fontane'ye verin oylarınızı, yoksa kendinizi ölmüş bilin, demez. Bu kişiler, Oscar almanı istedikleri, seni Oscar'a lâyık buldukları için sana oy verecekler. Tabii bu işi de Baba ilgilenirse yapacaklar. Sözlerime inan, Don Corleone Oscar'ı kazandırır sana."

"Peki," dedi Johnny, "sana inanıyorum. Bende film yapımcısı olacak kafa ve cesaret var ama para yok. Hiç bir banka bana kredi açmaz. Bir film çevirmek de milyonlar ister."

Hagen soğuk bir tavırla : "Oscar'ı aldıktan sonra üç film yapmak için hazırlıklara başla," dedi. "Bu alanda çalışan en iyi elemanları al; en iyi teknisyenleri, en büyük yıldızları; herşeyin en iyisini seç."

"Çıldırmışsın sen," dedi Johnny. "üç dört film yapmak en azından yirmi milyon dolar gerektirir."

"Sıra paraya gelince," dedi Hagen, "benimle temasa geç. Sana burada, Kaliforniya'da kredi açacak bankanın adını vereceğim. Kaygılanma. Bu banka hep film yapımcılarına para veriyor, işleri bu. Gerekli kâğıtları hazırladıktan sonra parayı iste. Verecekler. Ama önce benimle görüşmen, hazırlıklarını, plânlarını bildirmen gerek. "Tamam mı?"

Johnny uzun süre cevap vermedi. Sonra : "Başka bir şey var mı?" diye sordu.

Hagen gülümsedi: "Yani yirmi milyon dolar karşılığında senden istediğimiz bir şey olup olmadığını öğrenmek istiyorsun, değil mi?" Johnny'nin konuşmasını bekledi. O ağzını açmayınca ekledi: "Baba istediği takdirde onun için yapmayacağın şey yoktur."

Johnny: "Baba'nın istediği bir şey olursa bunu bana kendisi söylemeli," dedi. "Ne demek istediğimi anlıyorsun, değil mi? Senin yahut Sonny'nin sözüyle hiç bir şey yapmam."

Hagen şaşırmıştı. Demek Johnny sandığı kadar aptal değildi. Johnny, Don Corleone'nin kendisinden tehlikeli bir şey istemeyecek kadar zeki ve şefkatli olduğunu biliyordu. Oysa Sonny hata yapabilir, Johnny'nin başını derde sokabilirdi. "Johnny," dedi, bir meselede sana teminat verebiliriz. Vaftiz baban, sana zararı dokunacak bir davranışta bulunmamamız için bana ve Sonny'ye sıkı emir verdi. Böyle davranışa kendisi de kalkışmaz. Anladın mı şimdi?"

Johnny gülümsedi: "Anladım," dedi.

"Don Corleone'nin sana güveni de büyük. Akıllı ve yürekli olduğunu düşünüyor. Banka'nın senin aracılığınla para kazanacağından emin. Bankanın para kazanması demek, vaftiz babanın da para kazanması demektir. Tam bir iş teklifi bu, aklından çıkarma. Parayı oraya buraya saçayım deme. Don'un en sevgili vaftiz oğlu olabilirsin ama yirmi milyon dolar da lâf değil. Çok para. Parayı alabilmen için kendi durumunu da tehlikeye sokacak."

"Kaygılanmamasını söyle ona. Jack Woltz gibi bir adam Hollywood'un değil dünyanın en büyük film yapımcısı olabildikten sonra ben haydi haydi olurum.".

"Vaftiz baban da aynı şeyi düşündü. Beni havaalanına yollar mısın? Bütün söylenecekleri söyledim. Kontratları imzalatmaya başlayınca en iyi

avukatları tut. Ben buna karışmayacağım. Ama imzalayacağın her şeyi bana göster. Ayrıca stüdyonda asla işçi grevleri olmayacak."

Johnny: "Filmin senaryosu ve oyuncuları için de senin onayını almam gerekiyor mu?" diye sordu.

Hagen başını salladı: "Hayır," dedi, "belki Baba bir itirazda bulunabilir. O zaman düşüncesini doğrudan doğruya sana bildirir. Bir şey diyeceğini sanmam, Çünkü film dünyası onu hiç ilgilendirmez. Başkalarının işine karışmaktan da hoşlanmaz. Tecrübemle biliyorum."

"Güzel" dedi Johnny "seni havaalanına kendim götüreceğim. Vaftiz babama benim yerime teşekkür et. Telefon edip kendim teşekkür etmek isterim, ama telefona hiç çıkmaz ki. Niçin? Bunun nedenini biliyor musun?"

Hagen omuz silkti. "Telefonda konuştuğuna pek seyrek tanık oldum. Sesinin teype alınmasını istemiyor. Söylediklerinin değişebileceğini, başka anlamlarda kullanılabileceğini düşünüyor. Bu yüzden konuşmadığını sanıyorum."

Johnny'nin arabasına binip havalanma gittiler. Hagen, Johnny'nin sandığından çok daha iyi ve akıllı bir adam olduğunu düşünüyordu. Hagen'i havaalanına götürmeye kalkması bile içtenliğini, dürüstlüğünü gösteren bir davranıştı. Don Corleone böyle nazik davranışlara çok önem verirdi. Hagen'den özür dileyişi bile içtendi. Johnny'yi uzun süreden beri tanıyordu. Korku yada buna benzer bir duygudan ötürü özür dileyecek adam değildi Johnny. O yürekli bir erkekti. Başı da bu yüzden derde giriyordu ya. Kadınlarıyla, patronlarıyla bu yüzden anlaşamıyordu. Don Corleone'den korkmayan sayılı insanlardan biriydi. Fontane ile Michael, Baba'ya karşı gelebilen kişilerdi. Baba, Vaftiz oğlu için yaptıklarına karşılık hiç bir şey istemiyecek, şu veya bu konuda diretmeyecekti. Don Corleone'nin ne istediğini, Johnny'nin kendisi bulmalıydı. Bakalım Johnny bu anlayışı, bu akıllılığı gösterebilecek miydi?

Johnny, Hagen'i havaalanına bıraktıktan sonra Ginny'nin evine döndü.' Hagen'in öğüdüne uyarak uçağın kalkmasını beklemişti. Virginia onu görünce şaşırdı. Johnny gerekli tasarıları yapmak, rahatça düşünebilmek için zamana muhtaçtı. Hagen'in anlattıklarının çok önemli olduğunu, bütün yaşantısının değişeceğini biliyordu. Bir zamanlar büyük bir yıldızdı, ama şimdi otuz beş gibi genç bir yaşta herşeyini yitirmişti. Bu konuda kendi

kendini aldatmaya kalkışmıyordu. En iyi aktör olarak Oscar armağanını alsa bile ne olurdu sanki? Sesini yeniden kazanmadığı takdirde hiç bir şey. Gerçek gücü, gerçek anlamı olmayan ikinci sınıf bir aktör. O kızın kendisini reddetmesi bile nazik akıllıca bir işti. Acaba Johnny şimdi zirvede olsaydı, kız onu yarı yolda bırakır mıydı? Şimdi Baba onu paraca desteklerse Hollywood'daki herhangi biri kadar büyük ve güçlü olabilirdi. Bir kral olabilirdi. Johnny gülümsedi. Allah kahretsin. Belki bir "Don" bile olabilirdi.

Virginia ile birkaç hafta, belki daha uzun bir süre birlikte yaşamak iyi olacaktı. Çocukları her gün gezmeye götürür, dostlarını eve davet ederdi. İçkiyi, sigarayı bırakacak, kendine gerçekten dikkat edecekti. Belki de sesi yeniden güçlenirdi. Sesini yeniden kazanır bir de Baba'nın parası olursa onunla kimse baş edemezdi artık. Amerika'da mümkün olabildiği kadar, eski çağların kralı ya da imparatorları gibi hüküm sürerdi, üstelik bu imparatorluk sesinin gücüne, ya da halkın onu bir aktör olarak tutup tutmamasına dayanmayacaktı. Köklerini paranın içine salan bir imparatorluk olacaktı bu; para en etkili, en gözde güçtü.

Ginny onun için misafir odasını hazırlamıştı. Johnny ile odasını paylaşmayacağı, karı koca gibi yaşamayacakları anlaşılmıştı artık. Eski ilişkileri yeniden asla kuramazlardı. Dedikodu sütunları, hayranları evliliklerinin yıkılışının suçunu Johnny'ye yüklüyorlardı, ama asıl suçlunun Ginny olduğunu ikisi de biliyorlardı.

Johnny Fontane en çok sevilen şarkıcı ve müzikal film yıldızı olduğu sıralar karısını ve çocuklarını terketmek aklına bile gelmemişti, iliklerine kadar İtalyan ve eski kafalıydı. Çapkınlık etmişti elbette. Bu işte çapkınlık etmemek elde miydi? Üstelik sürekli olarak tahrik ediliyordu. Sıska, ince görünüşlü bir erkek olmasına rağmen Lâtinlere özgür sırım gibi bir vücudu vardı. Sonra kadınlar onu sürprizleriyle eğlendiriyorlardı. Ağır başlı, tatlı yüzlü, bakire görünüşlü bir kızla gezmeye çıkıyor, sonra kadının göğüslerini açınca bunların hiç beklemediği bir şekilde sarkık ve iri, bir heykel kadar düzgün yüze uymayacak olgunlukta olduğunu görüyordu. Kurnaz bir basketbol oyuncusu kadar sahte kıvraklık içinde, çekici görünüşlü, yüzlerce erkekle yatmış gibi tecrübeli görünen kadınlarla başbaşa kalınca işlerini bitirmek için saatlerce uğraşmak ve bu ara onların kız olduklarını anlamak hoşuna gidiyordu.

Bütün Hollywood erkekleri Johnny'nin kızlara olan düşkünlüğünü alaya alıyorlardı. Bunu eski kafalılık sayıyor, kızın onca uğraşmaya değip değmediğini, belki de sonunda iğrenç bir kadın çıktığını düşünüyorlardı. Oysa Johnny bunun genç kızı idare ediş tarzına bağlı olduğunu biliyordu. Gerektiği gibi yaşanıldığı takdirde ilk erkeğini tanıyan, bundan hoşlanan bir kızın duygularından daha önemli ne olabilirdi? Ah, onları sevişmeye alıştırmak kadar güzel bir şey yoktu. Bacaklarını insanın beline sarmalan ne tatlıydı. Hepsinin kalçaları değişik, oraları da değişik, derileri beyaz, esmer, bakır rengi gibi değişik tonlardaydı. Ve Detroit'te birlikte çalıştıkları gece kulübünün caz şarkıcısının kızı olan genç zenciyle hayatının en güzel saatlerini geçirmişti; üstelik bir sokak kadını da değildi. İyi dürüst bir kızdı. Dudakları, içine kırmızı biber karıştırılmış ılık bal tadındaydı. Koyu kahverengi derisi parlak, ipek gibiydi; Tanrının yarattığı kadınların en tatlısıydı; üstelik de kızdı.

Diğer erkekler devamlı, karışık zevklerden ve kadınla yatmanın değişik şekillerinden söz ederlerdi ama, Johhny bu tür şeylerden hoşlanmazdı. Bir kızla, bu tür oyunlar oynadı mı onu eskisi kadar sevmez, üstelik bu iş onu tam anlamıyla tatmin de etmezdi. İkinci karısıyla anlaşmazlıklarının nedeni, kadının ağız oyunlarına merakıydı. Başka türlüsünü istemez, onu elde etmek için Johnny'nin her keresinde zor kullanması gerekirdi. Karısı onunla alay etmeye başlamış, çocuk gibi acemice seviştiği herkesin dilinde dolaşmıştı. Dün geceki kız da belki bu yüzden Johnny'ye yüz vermemişti. Canı cehenneme, yatsalar da parlak bir iş olmayacaktı nasılsa. Sevişmeyi seven bir kız hemen anlaşılırdı, özellikle bu işi uzun süre yapmamış olanlar. En nefret ettiği de on iki yaşında bu yola girip yirmisinde her türlü zevki yitirenlerdi. Bu gibiler iğrenç bir sevişme numarası yapmaktan öteye gidemezlerdi. Ne yazık ki bazıları, rastladığı kadınların en güzelleriydi.

Ginny, yatak odasına kahve ve kek getirdi; bunları uzun masanın üzerine bıraktı. Johnny, Hagen'in film yapımcılığı için para sağlamasına yardım ettiğini anlattı; Ginny heyecanlandı. Johnny yine önemli bir kişi olacaktı. Ama Ginny Don Corleone'nin aslında ne kadar güçlü olduğunu hiç bilmediğinden Tom Hagen'in New York'tan gelişinin önemini anlayamıyordu. Johnny ona, işin kanuni yönünden Hagen'in yardımcı olacağını da anlattı.

Kahvelerini içip bitirince Johnny gece çalışacağını gelecek için/telefon konuşmaları ve tasarıları yapacağını söyledi, "işin yarısını çocukların adına

geçireceğim," dedi. Ginny ona minnetle gülümsedi, odadan çıkmadan önce de Johnny'yi öperek hayırlı geceler diledi.

Çok sevdiği markalı sigaralarıyla dolu cam bir kâse ile kalem inceliğinde siyah Havana purolarının bulunduğu kutu yazı masasının üzerindeydi. Johnny arkasına dayandı. Gerekli yerlere telefon etmeye başladı. Beyni gerçekten arı gibi çalışıyordu. Son filmine konu olan kitabının yazarını aradı; bu kitap uzun bir süre satış listelerinin başını tutmuştu. Yazar, Johnny'nin yaşında, sıfırdan başlayıp kendini edebiyat dünyasına kabul ettirmiş biriydi. Hollywood'a önemli, başarılı bir kişi olarak karşılanacağını düşünerek gelmiş, ama hayal kırıklığına uğramıştı. Johnny yazarın, bir gece Brown Derby'de nasıl hakarete uğradığını gözleriyle görmüştü. Yazara tanınmış, iri görüştü bir yıldız adayı bulunmuştu; daha sonra gezinti yatakta sonuçlanacaktı tabii. Oysa daha yemeklerini yerlerken kadın aşağılık bir sinema oyuncusunun işaretine uyarak yazarı terkedip gitti. Bu olay yazara, Hollywood'da neyin geçerli olduğu konusunda acı bir ders verdi. Kitabının yazara dünya çapında ün kazandırmasının önemi yoktu. Bir yıldız adayı en iğrenç, en kılıksız ve en aşağılık bir film yıldızını ona yeğ tutabilirdi.

İşte Johnny bu yazarın New York'taki evine telefon ederek, rolünün güzelliği ve kendisine uygunluğu için teşekkür etti. Sonra sanki sırası gelmiş gibi heyecansız bir sesle romanın nasıl bittiğini, konusunun ne olduğunu sordu. Yazar kitabının ilginç bir bölümünü anlatırken Johnny bir puro yaktı. Sonra, "Yeni kitabınızı okumak isterim," dedi. "Bitirdiğinizde, bana bir kopyasını yollasanız nasıl olur? Belki de size film hakkını satın alacak, Jack Woltz'dan daha çok para verecek birini bulabilirim."

Yazarın sesindeki heyecan Jonny'ye tahminlerinin doğru olduğunu anlattı. Woltz adamcağızı aldatmış, hakkı olan parayı vermemişti. Johnny Noel ve yılbaşı tatillerinden sonra New York'a geleceğini, o zaman görüşmelerinin mümkün olup olmadığını sordu. "Tanıdığım bir iki güzel kadın da var." dedi takılarak. Yazar güldü. Teklifi kabul etti.

Yazardan sonra Johnny tamamladığı filmin reji sörüyle kameracısına telefon etti. Çalışmalarda kendisine yardımcı oldukları için onlara teşekkür etti. Sonra sır verir gibi Jack Woltz'un aleyhine çalıştığını bildiğini, bu yüzden onların yardımını iki kat takdir ettiğini, eğer kendileri için yapabileceği bir şey olursa derhal aramalarını söyledi.

Sonra hepsinden güç olan bir telefon konuşması yapmak için Jack Woltz'u aradı. Filmdeki rolü için ona da teşekkür etti. Başka bir filmde oynamanın da kendisini ne kadar mutlu edeceğini söyledi. Bu konuşmayı Woltz'u şaşırtmak için yapmıştı. Johnny hayatı boyunca açık ve dürüst davranmıştı. Birkaç güne kadar Woltz yapılan hazırlıkların haberini alacak, o zaman bu telefon konuşmasının ne büyük bir sinsilik ve kurnazlık eseri olduğunu anlayıp şaşıracaktı. Johnny'nin istediği de buydu zaten.

Daha sonra yazı masasının başına oturup purosunu tüttürdü. Küçük masanın üzerinde viski vardı, ama Hagen'e ve kendi kendine söz vermişti, içki içmeyecekti. Sigara da içmemeliydi. Aptalca bir davranıştı aslında bu, sesindeki bozukluğun sigara yahut içki içmekte bir ilgisi olamazdı. Yine de yararı dokunabilirdi, üstelik Johnny bütün kozları elinde bulundurmayı, savaşma gücünü bütünüyle elde etmeyi istiyordu.

Şimdi ev sessiz, boşandığı karısı ve sevgili çocukları uyurken onları terkettiği yılları, hayatının en korkunç yıllarını düşünebilirdi, ikinci karısı olan bir sokak orospusu yüzünden terketmişti onları. Şimdi bile ikinci karısını düşünürken gülümsemekten kendini alamıyordu. Bir çok bakımlardan sevimli bir kadındı o; Johnny hayatını, hiç bir kadından, özellikle, ilk karısından, çocuklarından, kız arkadaşlarından, ikinci karısından ve daha sonra büyük Johnny Fontane'yle yatmayı reddedişiyle öğünmek için kendisini terkeden Sharon Moore'a kadar bütün kadınlardan nefret etmeye karar verdiği gün kurtarmıştı.

Johnny Fontane çalıştığı orkestra ile yolculuk etmiş, radyoya geçmiş, müzikal filmler çevirmişti. Bütün bu süre içinde istediği gibi yaşamış, dilediği kadınla yatmış, ama bunların özel hayatını etkilemesine asla izin vermemişti. Sonra kısa zamanda evleneceği Margot Ashton'a âşık olmuştu; onun için gerçekten çılgına dönmüştü. Meslek hayatı mahvolmuş, sesini kaybetmiş, aile hayatı bozulmuştu. Sonra da her şeyinden olduğu gün gelip çatmıştı.

Johnny Fontane her zaman cömert ve anlayışlı bir erkekti, ilk karısını boşadığında ona sahip olduğu her şeyi vermişti, ilk kızının, yaptığı her şeyden, her plâktan, her filmden, her konserinden yararlanmasına dikkat etmişti. Zengin ve ünlü bir şarkıcı olduğunda İlk karısını hiç bir şeyden yoksun bırakmamıştı. Bütün kız kardeşlerine, erkek kardeşlerine, annesine, babasına, birlikte okula gittiği kız arkadaşlarına ve onların ailelerine yardım

etmişti. Asla burnu büyük bir şöhret delisi olmamıştı. Karısını küçük kız kardeşlerinin düğünlerinde şarkı söylemişti; oysa böyle şeylerden nefret ederdi. Kişiliğinin tümüyle baskı altına alınmasından başka istenen her şeyi yerine getirmişti.

Ve sonra tepetaklak yuvarlandığı, filmlerde iş bulamadığı, şarkı söyleyemediği, ikinci karısının kendisini aldattığı günlerde Ginny ve çocuklarla birkaç gün geçirmişti. Pek bıkkın ve perişan olduğu bir akşam kendisini hemen hemen Ginny'nin ayaklarına atmıştı. O gün son yaptığı plâklardan birini dinlemiş, sesi öyle berbat gelmişti ki ses alma teknisyenlerini kendisini baltalamakla suçlamıştı. Sonunda suçun yalnız kendisinde olduğuna, sesinin gerçekten öyle çıktığına inanmıştı. Plâğı paramparça etmiş, bir daha da şarkı söylememişti, öyle utanıyordu ki Connie Corleone'nin düğününde Nino ile şarkı söyleyinceye kadar ağzından bir tek. nota çıkmamıştı.

O gece, talihsizliklerini öğrendiği zaman Ginny'nin yüzünde beliren anlamı hayatı boyunca unutmayacaktı. Belki bu anlam bir saniye içinde belirip kaybolmuştu; ama Johnny bunu bir daha asla unutmayacak şekilde, görmüştü. Hoşnutsuzlukla dolu, keyifli, barbarca bir gülümsemeydi bu. Ginny'nin kendisinden bunca yıl ne denli nefret ettiğini bu bakış Johnny' ye pek güzel anlatmıştı. Ginny çabucak kendini toparlamış, soğuk ama nazik bir tavırla üzüntüsünü belirtmişti. Johnny de onun üzüntüsünü kabullenir görünmüştü. Birkaç gün sonra Johnny, aradan geçen yıllarda çok beğendiği, daima arkadaş kaldığı, arada sırada seviştiği, yardım[1] edebilmek için elinden geleni esirgemediği kızlardan üçünü görmeye gelmişti. Onların yüzünde de aynı, bir an belirip kaybolan, o barbarca, hoşnut anlamı yakalamıştı.

İşte bu sıralar bir karara varması gerektiğini anlamıştı. Güzel kadınların üzerine ihtiras dolu bir nefretle saldıran başarılı film yapımcıları, yazarlar, rejisörler, aktörler gibi olabilirdi. Nüfuzunu ve parasını onlardan kıskançlıkla esirgeyebilir, daima tuzağa düşürüleceğine, kadınların kendisini aldatıp terkedeceğine inanarak yaşayabilirdi. Yahut kadınlardan nefret etmekten kaçınarak, onlara inanmaya devam edebilirdi.

Onları sevmeden edemeyeceğini anlıyordu. Ne kadar hain ya da vefasız olurlarsa olsunlar kadınları sevmeye devam etmedikçe ruhunun bir parçasının öleceğini çok iyi biliyordu. Dünyada en çok sevdiği kadınların

uğradığı felâketlerden gizliden gizliye zevk almalarının; cinsel yönden olmamakla birlikte daha da korkunç bir şekilde kendisine vefasızlık etmelerinin önemi yoktu. Çaresizdi. Onları oldukları gibi kabullenmeliydi. Böylece hepsiyle sevişti; onlara armağanlar verdi; uğradığı felâketlerin onlara zevk vermesinden duyduğu acıyı sakladı. Kadınlar konusunda alabildiğine özgür bir hayat yaşamanın en güzellerinden yararlanmanın karşılığını gördüğünü bildiği için onları bağışladı. Ginny'ye yaptıklarından ötürü kendini suçlu bulmuyor, çocuklarının tek babası olarak kalmakta diretirken Ginny ile tekrar evlenmeyi aklına bile getirmediği gibi, ona, bu durumu da hissettiriyordu. Mesleğinin doruğundan yuvarlanmasının karşılığında bir tek bunu kazanmıştı işte; kadınlara verdiği acılar onu hiç etkilemiyordu.

Artık yorgundu; yatmaya hazırdı. Ama anılarından biri durmadan kafasını kurcalıyordu; Nino Valen ti ile şarkı söylemek. Birden Don Corleone'yi en çok neyin sevindireceğini anladı. Ahizeyi eline aldı. Santraldan kendisine New York'u bağlamasını istedi. Sonny Corleone'yi aradı. Ondan Nino Valenti'nin telefon numarasını rica etti. Sonra Nino'yu aradı. Nino'nun sesi her zamanki gibi sarhoş olduğunu gösteriyordu.

"Hey, Nino," dedi Johnny, "buraya gelip benimle çalışmaya ne dersin? Güvenebileceğim bir arkadaşa ihtiyacım var."

Nino alay ederek: "Ya, bilmem Johnny," dedi, "kamyonculuk iyi gidiyor. Yol boyu ev kadınlarını ayartıyorum. Haftada temiz yüz elli dolar kazanıyorum. Sen ne teklif edeceksin?"

"Ben sana başlangıç olarak haftada beş yüz dolar verebilirim. Sonra, film yıldızlarıyla buluşmalar da cabası," dedi Johnny. "Belki vereceğim partilerde sana şarkı da söyletebilirim."

"Evet, peki bir düşüneyim," dedi. Nino, "Avukatım, muhasebecim ve kamyondaki yardımcımla da bir görüşeyim."

"Şakayı bırak, Nino. Sana burada ihtiyacım var. Yarın uçakla gelmeni, haftada beş yüz dolardan kontratını imzalamanı istiyorum. Ancak kadınlarımdan birini elimden alırsan seni işten atarım. O zaman da bir yıllık maaşını peşin alırsın. Tamam mı?"

Uzun bir sessizlik oldu. "Hey, Johnny benimle alay mı ediyorsun?" Şimdi Nino'nun sesi canlanmıştı.

"Çok ciddiyim oğlum." dedi Johnny, "New York'taki menejerime git. Biletini alır, sana biraz da para verirler. Ben onlara sabah telefon ederim. Sen yazıhaneye öğleden sonra git. Tamam mı? Seni alıp evime getirecek birini havaalanına yollarım."

Yine bir sessizlik oldu. Sonra Nino'nun güvensiz sesi duyuldu: "Peki Johnny," Nino sarhoş değildi artık, kendine gelmişti.

Johnny telefonu kapattı. Yatmaya hazırlandı. Plâğını parçaladığı günden beri ilk kez kendini daha iyi hissediyordu.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

JOHNNY Fontane büyük plâk yapım stüdyosunda oturmuş, bir deftere masrafların listesini çıkarıyordu. Müzisyenler birer ikişer içeri giriyorlardı. Hepsi de yetişme çağında birlikte çalıştığı arkadaşlarıydı. Orkestra şefi bu alanda en ünlü ve en başarılı kişiydi. Kötü günlerinde Johnny Fontane'ye yardımcı olmuştu. Şimdi her müzisyene bir yığın nota uzatıyor, talimat veriyordu. Adı Eddie Neils'di. Programı çok doluydu ama Johnny'ye olan sevgisi ve yakınlığından ötürü bu plâğı yapmayı kabullenmişti.

Nino Valenti piyanonun önüne oturmuş, sinirli sinirli tuşlara basıyordu. Johnny buna itiraz etmemişti. Nino'nun sarhoş da, ayık da olsa şarkısını güzel söyleyeceğini biliyordu.

Eddie Neils, eski İtalyan ve Sicilya şarkılarından özel bir düzenleme yapmıştı. Nino ile Johnny'nin Connie Corleone'nin düğününde birlikte söyledikleri düoyu da almıştı programa. Johnny plâğı, Baba'nın bu tür şarkılardan hoşlandığını, ona güzel bir Noel armağanı olacağını bildiğinden yapıyordu.

Sonra plâğın beğenileceğini, çok satılacağını hissettiren bir önsezi vardı içinde, Belki milyonlarca satmayacaktı ama iyi iş yapacaktı. Nino'ya yardım etmekle, Baba'nın gösterdiği ilgi ve cömertliğin de karşılığını vereceğinden emindi. Ne olsa Nino da Don Corleone'nin vaftiz oğluydu.

Johnny elindeki defteri yanındaki açılır kapanır sandalyenin üzerine bıraktı. Gidip piyanonun yanında durdu. "Hey Paisan" dedi. Nino başını kaldırdı. Gülümsemeye çalıştı. Heyecanlı gibiydi. Johnny eğildi. Onun omuzunu okşadı. "Rahatla, çocuk." dedi, "bugün iyi çalışırsan sana Hollywood'un en güzel kadınını vereceğim."

Nino içkisinden bir yudum aldı. "Kimmiş o?" dedi, "Lassie mi?"

Johnny güldü. "Hayır Deanne Dunn."

Orkestra parçanın girişini çalmaya başladı. Johnny dikkatle dinledi. Eddie her parçaya nasıl başlayacağını, özel durumları nasıl idare edeceğini çok iyi biliyordu. Johnny sesinin sonuna kadar yetmeyeceğinden de haberliydi. Ama zaten şarkıların yükü Nino'nun omuzlarındaydı. Johnny

onu izleyecekti. Yalnız yapacakları düoda Johnny'nin sesine ihtiyaç vardı. O şarkıya kadar sesini idare etmesi gerekiyordu.

Nino'yu ayağa kaldırdı. Mikrofonların başına geçtiler. Nino girişi beceremedi. Tekrar denedi. Yine yapamadı. Şaşkınlıktan yüzü kıpkırmızı kesildi. Johnny' ye döndü: Mandolin olmadan kendimi iyi hissedemem," dedi.

Johnny bir an düşündü: "Elindeki bardağı mandolin say," dedi.

içki kadehi gerçekten de işe yaradı. Nino şarkısını söyleyerek içkisini de yudumluyordu arada. Ama güzel söylüyordu. Johnny de kendini zorlamadan ona katılıyordu. Sesi Nino'nun çevresinde dans eder gibiydi. Bu tür şarkı söylemekte insanı doyuran bir yan yoktu. Ama Johnny ustalığı, şarkı söylemekte gösterdiği üstünlük karşısında şaşırmaktan kendini alamadı. On yıl ona çok şey öğretmişti.

Plâğın son parçası olan düoya gelince Johnny öne geçti. Sesini olanca gücüyle koyverdi. Şarkı sona erdiğinde ses telleri feci şekilde ağrıyordu.

Tartışarak, değişiklikler yaparak tam dört saat çalıştılar; Eddie Neils, Johnny'nin yanına geldi. Yavaşça: "Çok iyiydin dostum," dedi "belki kendi başına bir plâk yapabilirsin. Senin için çok güzel bir parçam var. Tam sana göre."

Johnny başını salladı: "Hadi, hadi Eddie," dedi, "alay etme. Birkaç saat sonra ses tellerim öyle kötüleşecek ki belki konuşamayacağım bile. Bugünkü çalışmalarımız kusursuz mu?"

Eddie düşünceli düşünceli: "Nino yarın yine gelsin," dedi, "bazı hatalar yaptı. Ama düşündüğümden çok daha iyi. Senin parçana gelince, hoşuma gitmeyen yerlerini ses alma teknisyenleriyle hallederim, oldu mu?"

"Tamam," dedi Johnny, "sonucu ne zaman öğrenirim acaba?"

"Yarın akşam, Senin evinde dinleriz, değil mi?"

"Olur. Teşekkür ederim, Eddie. Yarın görüşürüz." Nino'nun kolundan tuttu. Stüdyodan çıktılar. Eve gittiler.

Akşam olmak üzereydi. Nino bir hayli içmişti Johnny ona yıkanmasını, sonra da birkaç saat uyumasını söyledi. Gece saat on birde bir partiye gideceklerdi.

Nino uyanınca Johnny ona durumu anlattı. "Bu gece gideceğimiz partiye filmlerde gördüğün, erkeklerin yatmak için sağ kollarını seve seve verecekleri yıldızlar gelecek. Niçin gelecekler biliyor musun? Kendileriyle yatacak bir erkek bulmak için."

"Sesine ne oldu, Johnny?"

Johnny fısıldayarak konuşuyordu. "Şarkı söyledikten sonra hep böyle oluyor," dedi. "Şimdi bir ay kadar hiç şarkı söylemem. Ama sesimin boğukluğu birkaç güne kadar geçer"

Nino düşünceli bir tavırla: "Güç bir durum, değil mi?" dedi.

Johnny omuz silkti: "Bana bak, Nino, bu gece kafayı bulayım deme. Bu Hollywood orospularının, köylümün işe yaramaz olduğunu düşünmelerini istemem. Dikkatli ol. Bu kadın yıldızların bazıları çok nüfuzlu. Sana yardımları dokunabilir."

Nino bardağına içki koymaya başlamıştı bile. "Kadınları sarhoşken bile baştan çıkardığımı bilirsin." Bardağı başına dikip sonuna kadar içti. Johnny'ye gülümsedi: "Şakayı bırak. Gerçekten Deanna Dunn' un yanına olsun yaklaştırabilir misin beni?"

"O kadar kaygılanma," dedi Johnny. "Hiç de sandığın gibi olmayacak."

Hollywood Film Yıldızları Yalnız Kalpler Kulübü her cuma gecesi, Woltz'un Uluslararası Film Şirketinin basınla ilişkiler danışmanı Roy McElroy'un stüdyoya ait muhteşem evinde toplantılar yapardı. Jack Woltz'un buluşuydu bu. Yıldızlarının bazıları artık yaşlanmıştı. Tehlikeli döneme girmek üzereydiler, özel ışıklandırma ve makyaj ustalarının çabası olmasa yaşlarını olduğu gibi gösteriyorlardı. Bir takım sorunları vardı hepsinin de. üstelik gerek kafaca, gerekse bedenen bir dereceye kadar eski yeteneklerini yitirmişlerdi. Artık âşık olamıyorlardı. Peşinden koşulan kadın rolünü beceremiyorlardı. Şöhret, para ve bozulmuş güzellikleri onları sertleştirmişti. Woltz partiler vererek onlara daha kolaylıkla âşık edinme şansı tanımıştı.

Yeni yetişen yıldızların bu partilere katılmaları yasaktı. Parti genellikle gece yarısına doğru başlıyordu. Nino ve Johnny oraya saat on bir sıralarında vardılar. Roy McElroy, Johnny'yi karşıladı. Hayretle: "Sen burada ne arıyorsun?" diye sordu. Hoş, sevimli bir adamdı. Johnny'yi gördüğüne sevindiğini saklamamıştı.

Johnny onun elini sıktı. "Köyden gelen yeğenime görülecek yerleri gezdiriyorum. Sizi Nino ile tanıştırayım."

McElroy Nino'nun elini sıktı. Tepeden tırnağa hayran bakışlarla süzdü: "Onu çiğ çiğ yiyecekler," dedi Johnny'e. ikisini de arka bahçeye götürdü.

Aslında arka bahçe denilen yer, cam kapıları bahçeye ve havuza açılan birkaç geniş odadan meydana geliyordu. Ellerinde içki kadehleriyle yüze yakın davetli ortalıkta dolaşıyordu. Bunlar Nino'nun beyaz perdede gördüğü kişilerdi. Yetişme çağında düşlerine giren kadınlardı. Ama şimdi karşısında gördüğü bu dünyanın en güzel, en ünlü kadınları korkunç bir biçim ve kılıktaydılar. Ruhlarının ve vücutlarının yorgunluğunu hiç bir şeye saklayamamışlardı. Zaman güzelliklerini kemirmiş, ruhlarını kısırlaştırmıştı. Nino uğradığı hayal kırıklığıyla iki bardak içkiyi dikti, üstü içki dolu bir masanın yanındaydı. Johnny de içiyordu. O sıra arkalarından Deanna Dunn'un büyüleyici sesi duyuldu.

Milyonlarca erkek gibi Nino da onun sesini beynine kazımıştı. Deanna Dunn iki Oscar armağanı kazanmış, Hollywood'un yetiştirdiği en büyük kadın yıldızdı. Beyaz perdede, bütün erkeklerin aklını çelen kedi gibi yumuşak, tatlı bir kadınlığı vardı. Oysa şimdi ağzından çıkan sözler beyaz perdede duyulmuş değildi: "Johnny, Allahın belâsı, nerelerdeydin? Bana bir gece tattırdın. Neredeyse çıldırıyordum."

Johnny onu yanağından öptü. "Beni mahvettin. Bir ay kendime gelemedim," dedi, "yeğenim Nino ile tanıştırayım seni. Belki senin hakkından o gelir."

Deanna Dunn, Nino'ya soğuk soğuk baktı. "Filmden parçalar görmek hoşuna gidecek mi?"

Johnny güldü. "Henüz zamanı ve fırsatı olmadı."

"Niçin onu bu işe alıştırmıyorsun?"

Nino, Deanna Dunn'la yalnız kalınca kocaman bir bardak içki içmek gereğini duydu. İlgisiz görünmeye çalışıyor, beceremiyordu. Deanna Dunn'un küçük, yukarı kalkık bir burnu, Anglo Saxon'lara özgü klâsik bir güzelliği vardı. Ve Nino onu öyle iyi tanıyordu ki! Bütün filmlerini tekrar tekrar görmüştü. İyi tanıyordu onu. Bir filmde Deanna Dunn'u kendini yatağa atmış, ölen çocuklarını babasız bırakan pilot kocası için gözyaşı dökerken görmüştü: Zaafından yararlandıktan sonra bir seks bombasının

peşinden giderek onu terkeden (Deanna Dunn filmlerde asla seks bombası rolleri almazdı) aşağılık Clark Gable'nin peşinden incindiğini, kırıldığını, öfkelendiğini izlemişti. Karşılık gören bir aşkla yüzünün pembe olduğunu, sevdiği adamın kollarında titrediğini, en azından on, on beş kere şahane bir şekilde öldüğünü görmüştü. Nino onu görmüş, işitmiş, üzerine hayaller kurmuştu, ama yine de yalnız kaldıkları zaman Deanna Dunn'un ilk söylediği şeye hazırlıklı değildi.

"Johnny bu kentte tanıdığım pek az güçlü erkekten biridir" dedi, "gerisi popolarına kamyon dolusu İspanyol sineği de pompalasan kadını asla doyuramayan bir sürü hasta, kuş beyinli herif." Nino'nun elinden tutup onu odanın bir köşesine, rekabet ihtimalinden uzağa çekti.

Yine ayni cazip tavırla, Nino'ya hayatı üzerine sorular sordu. Nino onu öyle iyi anlıyordu ki. Dean na Dunn bir şoföre yahut seyis yamağına nazik davranmaya kalkışan zengin sosyete kadını rolünü oynuyordu. Filmde olsa Deanna Dunn (rol Spencer Tracy tarafından oynanıyorsa), onun amatörce ilgisine karşılık vermeyecek, (karşısındaki Clark Gable'se) erkeğe duyduğu çılgınca sevgiyle uğruna her şeyi feda edip koşacaktı, önemi yoktu. Nino ona Johnny ile New York'ta geçen çocukluk ve ilk gençlik yıllarından söz etti; küçük kulüplerde birlikte çalıştıkları günleri anlattı. Kadının anlattıklarına olağanüstü bir ilgi duyduğunu gördü. Bir ara kadın, "Johnny'nin o alçak Woltz'dan filmdeki rolü nasıl kopardığını biliyor musun?" diye sordu. Nino buz kestiğini hissetti. Başını salladı. Neyse, Deanna Dunn konuyu sürdürmedi.

Woltz'un yeni filminin parçalarının gösterileceği zaman gelmişti. Deanna Dunn, Nino'nun elinden tuttu, onu malikânenin penceresiz bir odasına götürdü. Bu odanın dört bir yanına, her birine yarı gizlilik vererek iki kişilik minderler serpiştirilmişti.

Nino minderlerin yanında üstü içki şişeleriyle dolu küçük masaların bulunduğunu gördü. Deanna Dunn'a bir sigara uzattı. Yaktı. Sonra iki bardak içki hazırladı. Konuşmuyorlardı. Birkaç dakika sonra ışıklar söndü.

Nino çok çirkin şeylerin olacağını ummuştu. Ne de olsa Hollywood partilerinin hikâyelerini biliyordu. Yine de doymak bilmez Deanna Dunn'u en küçük bir hazırlayıcı konuşmayı gerekli görmeden üzerinde hissetmek onu şaşırttı, içkisini yudumlamaya, filmi seyretmeye devam etti ama, hiç bir şey görmüyor. Hiç bir şeyin tadını alamıyordu. Şimdiye kadar görmediği

şekilde tahrik edilmişti. Heyecanının bir bölümü kendisine karanlıkta saldıran bu kadının gençlik düşlerinin tanrıçası olmasından ileri geliyordu.

Yine de erkekliğine hakaret edilmiş gibiydi. Dünyaca ünlü Deanna Dunn tatmin olup Nino'nun önünü kapatınca Nino Valenti ona büyük bir soğukkanlılıkla içki ikram etti; sigarasını yaktı. Akla gelebilecek en rahat, kaygusuz bir sesle : "iyi filme benziyor" dedi.

Kadının, yanında dikleştiğini hissetti. Yoksa Deanna Dunn ondan iltifat mı bekliyordu? Nino karanlıkta elinin değdiği en yakın şişeden bardağını doldurdu. Canı cehenneme. Deanna Dunn ona, bir erkek orospu gibi davranmıştı. Anlayamadığı bir nedenden ötürü bütün kadınlardan nefret ettiğini hissediyordu. Bir on beş dakika daha filmi seyrettiler. Nino, vücutları birbirine değmesin diye arkaya yaslanmıştı.

Sonunda kadın boğuk bir sesle : "Numara yapma." dedi. "Senin de hoşuna gitti. Oran ev kadar büyük."

Nino içkisinden bir yudum aldı. Gelişigüzel bir tavırla : "Hep öyledir," dedi. "Bir de tahrik olduğum zaman görmelisin."

Kadın güldü. Film bitene kadar da konuşmadı. Film bitti, ışıklar yandı. Nino hiç ses işitmemesine rağmen karanlıkta heyecanlı anların geçirilmiş olduğunu gördü. Parlak, insafsız katılaşmış kadınların gözlerindeki ışıltı üzerlerinde bir hayli çalışıldığını gösteriyordu. Odadan salınarak çıktılar. Deanna Dunn, Nino'nun tanıdığı bir aktöre koştu. Yanına Johnny Fontane geldi. "Merhaba arkadaş, nasılsın bakalım?" dedi.

Nino sırıttı: "Bilmiyorum. Her şey öyle başka ki. New York'a döndüğümde eşe dosta Deanna Dunn'un ırzıma geçtiğini anlatacağım."

Johnny kahkahalarla güldü. "Evinde olsaydı daha da memnun kalırdın. Seni evine davet etti mi?"

Nino başını salladı: "Film çok ilgimi çekmişti," dedi, "başka bir şeyle uğraşamadım." Bu kez Johnny gütmedi.

"Şakayı bırak, Nino. Deanna gibi bir kadının sana çok faydası dokunur. Sonra onun gibisini nerden bulacaksın? Bazan ne kadar çirkin kadınlarla düşüp kalktığını düşünüyorum da..."

Nino kadehini sallayarak: "Haklısın çirkindiler.

Ama kadınlar," dedi. Köşede biriyle konuşan Deanna Dunn başını çevirip onlara baktı. Nino ona bardağını salladı.

Johnny: "Peki," dedi, "sen bilirsin."

Nino o sevimli, sarhoş gülümsemesiyle: "Bundan sonra değişecek değilim," dedi.

Johnny onu çok iyi anlıyordu. Nino göründüğü kadar sarhoş değildi. Yalnız söyleyemeyeceği şeyleri söyleyebilmek için sarhoş numarası yapıyordu. Johnny kolunu Nino'nun boynuna doladı. Sevgiyle: "Seni akıllı köpek seni," dedi. "Bir yıllık kontratın olduğundan ne istersen söyleyebileceğini, yapabileceğini biliyorsun. Seni işten atmayacağıma eminsin."

"Sahi beni işten atamaz mısın?" dedi Nino.

"Atamam."

"Allah seni kahretsin."

Birden Johnny*nin şaşkınlığı öfkeye döndü. Nino'nun yüzündeki ilgisiz gülümseyişi görmüştü. Ama geçen son yıllarda Johnny daha bir olgunlaşmış, tecrübe sahibi olmuştu. Şimdi Nino'yu, niçin ilerlemediğini, başarılı olmadığını çok iyi anlıyordu. Çünkü Nino önüne çıkan fırsatları bile bile yıkıyor, başarılı olabilmek için yapması gereken bütün fedakârlıklardan kaçınıyordu. Bir bakıma ilerlemesi için yapılan şeyler karşısında hakaret görmüş gibi oluyordu.

Johnny, Nino'nun kolunu tuttu. Onu evden çıkardı. Nino artık güçlükle yürüyor, Johnny onu yatıştırmaya çalışıyordu. "Pekâlâ, oğlum. Sen yalnız benim için şarkı söyle. Ben de senin sırtından para kazanayım. Hayatını yönetmeye çalışmayacağım. Hiç bir şeye karışmayacağım. Ne istersen onu yap, öyle davran. Tamam mı, paisan? Bütün yapacağın şarkı söylemek ve bana para kazandırmak. Çünkü artık ben şarkı söyleyemiyorum. Anladın mı, dostum?"

Nino kendini toparlar gibi oldu. "Şarkı söyleyeceğim Johnny," dedi, "artık senden daha iyi şarkıcıyım. Her zaman senden çok daha iyi şarkı söylemesini bilirdim ben."

Johnny düşünüyordu; demek mesele buydu; sesinin iyi olduğu çağlarda Nino asla onunla kıyasla namazdı; birlikte çalıştıkları dönemde de. Onun

yenilgisi niçin başkalarında çekememezlik uyandırıyordu? Niçin başarısızlığından hoşnut kalıyorlardı?

Johnny Fontane, Don Corleone vurulduğunda yalnız vaftiz babasını sağlığı üzerine kaygılanmakla kalmadı, verilen sözlerin, vaadlerin de hâlâ geçerli olup olmadığını düşündü. Vaftiz babasını hastanede ziyaret etmek, saygılarını bildirmek istemişti. Ama gazetelerde hakkında kötü yazı çıkar düşüncesiyle engel olmuşlardı. Bu yüzden bekledi. Bir hafta sonra Tom Hagen'den bir mesaj geldi. Bankadan para alabilirdi ama yalnız bir film için. Bu filim bittikten sonra da ikincisi için para çekebilecekti.

Bu arada Johnny, Nino'yu kendi haline bırakmış, Nino da yeni yetişen yıldız adaylarıyla işini yoluna koymuştu. Baba'nın vurulması üzerine aralarında konuştular. Nino: "Biliyor musun," dedi, "kamyon şoförlüğü yapmaktan bıkmıştım. Baba'dan beni işe almasını rica ettim. Böylece çok para kazanacağımı düşünüyordum. Baba beni işe almadı. "Her insanın bir tek hedefi vardır, senin hedefin de iyi bir sanatçı olmaktır," dedi. "Yani bir gangster olamayacağımı anlatmak istedi."

Johnny bu söz üzerine düşündü. Vaftiz babası, dünyanın en akıllı, anlayışlı insanıydı doğrusu. Nino'nun gangster olamayacağını, başını derde sokup en kısa azmanda bir kurşuna kurban gideceğini anlamıştı. Peki, Nino'nun iyi bir şarkıcı ve sanatçı olabileceğini nasıl anlamıştı? Allah kahretsin, bir gün gelip kendisinin Nino'ya yardım edeceğini biliyordu tabii. Kendisinden böyle bir şey asla istememiş, yalnız ima etmişti. Johnny içini çekti. Baba hastanedeydi. Oscar Armağanına veda etmesi gerekiyordu. Jack Woltz bütün gücüyle aleyhine çalışmaktaydı. Don Corleone'nin yardımı olmadan hiç bir şey yapamazdı. Oysa Corleone ailesinin düşünecek başka şeyleri vardı şimdi.

Johnny filminin hazırlıklarına hızla devam ediyordu. Kitabın yazarı senaryoyu hazırlamış, Johnny

ile uzun uzun görüşmüştü. Bu kitap tam Johnny'nin istediği gibiydi. Filmde şarkı söylemesine lüzum yoktu. Nino için de uygun bir rol vardı. Nino gibi konuşan, Nino gibi davranan, hatta Nino'ya benzeyen bir adam rolü. Garipti. Nino'nun bütün yapacağı şey makinelerin karşısına geçip olduğu gibi hareket etmekti. Rol kesmesinin gereği yoktu.

Johnny bütün hızıyla, gücüyle çalışıyordu. Kısa zamanda film yapımı üzerine sandığından çok daha fazla şey bildiğini anladı. Yine de rejisör buldu. Bu adam Hollywood'un en değerli rejisörlerinden biriydi; ama adı kara listeye geçtiğinden iş bulamıyordu. Johnny adamın durumundan yararlanmaya kalkmadı. Gereken kontratı iyi şartlarla imzaladı.

O sıra Johnny, başının sinema işçileri sendikasıyla derde gireceğini anlayınca çok şaşırdı. Sendika şefi Billy Goff'u çağırttı. "Sendikaya arkadaşlarım tarafından bilgi verildiğini sanıyordum. Bana güçlük çıkartmayacaktınız," dedi.

Goff: "Kim dedi?" diye sordu.

"Kim olduğunu biliyorsun.. Adını söylemeyeceğim."

Goff: "Durum değişti artık," dedi, "arkadaşınız hastanede yatıyor. Sonra onun etkisi buralara kadar uzanmaz."

Johnny omuz silkti: "Birkaç gün sonra görüşürüz, olur mu?"

"Tabii, Johnny, Ama New York'a telefon etmenin bir yararı dokunmıyacak. önceden söyleyeyim."

Oysa New York'a telefon etmenin yararı dokundu. Johnny, Hagen'i aradı. Hagen Goff'a para vermemesini söyledi hemen. "O namussuza para verirsen Don kıyameti koparır," dedi, "üstelik Baha'nın itibarını da düşürmüş olursun."

"Don'la konuşabilir miyim?" diye sordu Johnny "yahut sen kendisiyle konuşur musun? Filmin çekimine başlamam gerek."

"Şimdi Don'la hiç kimse görüşemez. Çok hasta, Sonny ile konuşurum ben, Ama dediğim gibi, sakın para vereyim deme. Durumda bir değişiklik olursa sana bildiririm."

Johnny sinirlenmişti. Telefonu kapadı. Goff'a para vermekle sermayenin büyük bir bölümünü elinden çıkarmış olacaktı. Ama gecikmek, işe geç başlamak da para kaybına yol açıyordu. Goff'a gizliden para vermeyi düşündü. Ne de olsa Hagen başka türlü söylüyor. Don başka türlü konuşuyordu. Hangisinin sözlerine göre davranmalıydı? Yine birkaç gün beklemeyi uygun gördü.

Beklemekle elli bin dolar kazandı. İki gece sonra Goff, Glendale'deki evinde ölü bulundu. Bundan sonra da Johnny'nin başı sendikayla derde girmedi. Para lâfı da edilmedi. Goff'un öldürülmesi Johnny'yi bir parça sarsmıştı. İlk kez Don'un eli çok yakınındaki bir kişiye kadar uzanıyor, gücünü gösteriyordu.

Haftalar geçip kendini işe verdikçe Johnny sesinin kısıklığını, şarkı söylemeyişini unutur gibi oldu. Ama Oscar Armağanına aday gösterilenlerin katılacağı ve televizyonla bütün ülkede izlenecek olan törendeki şarkının bir başkası tarafından söyleneceğini de haber almıştı. Üzerinde durmadı bunun. Ne de olsa şarkı söylememeye kararlıydı. Kendisini seçmediklerine sevinmeliydi.

Son yaptıkları plâk umduğundan çok satıyordu. Bunda Nino'nun büyük payı vardı. Haftada bir kere Ginny ve çocuklarla buluşuyor, yemek yiyordu. Bu arada ikinci karısı Meksika'da boşanma dâvası açmıştı. Artık bekâr bir erkekti. Ama içinden hiç de yeni bir kadın bulmak yahut yıldız adaylarıyla düşüp kalkmak gelmiyordu.

Bazan Nino uğruyordu evine. Birlikte bir iki kadeh yuvarlıyorlardı.

Filmin çekimine başlamasından bir hafta önce Oscar armağanlarının dağıtımı yapıldı. Johnny, Nino' yu törene çağırdı, ama Nino çağrısını reddetti. Johnny: "Senden asla bir ricada bulunmadım. Nino" dedi. "Bu gece bana iyilik yap, benimle gel. Oscar'ı kazanmazsam buna içtenlikle üzülebilecek tek dostum, sensin."

Nino bir an hayretle baktı Johnny'nin yüzüne. Sonra: "Elbette, arkadaş" dedi, "gelirim." Bir süre sustu. "Eğer kazanamazsan, boşver üzerinde durma.

Canının istediği kadar iç. Ben senin yanında olurum. Bu gece ben hiç içmeyeceğim. Nasıl? Arkadaşlık böyle olur değil mi?"

"Evet," dedi Johnny.

Oscar armağanının verileceği gece Nino sözünü tutmuştu. Birlikte tiyatroya gittiler. Nino Johnny'nin niçin kız arkadaşlarını yahut eski karılarını çağırmadığını merak ediyordu. Hele Ginny'yi Onunla gelmesi yerinde bir davranış olurdu. Nino'nun içinden bir kadeh yuvarlamak geldi. Uzun, kötü bir gece geçireceklerine emindi.

En iyi erkek oyuncu açıklanıncaya kadar Nino, bu gecede çok sıkıldı. "Johnny Fontane" adını duyunca kendini havalarda zıplar, alkışlar buldu. Johnny elini uzattı. Nino da sıktı. Johnny'nin yanında kendisinden daha güvendiği, daha değerli bir kişi bulunmadığına üzülüyordu.

Bunu izleyen olaylar bir kâbus gibi geçti. Jack Woltz'un filmi bütün büyük armağanları kazanmıştı. Stüdyonun şerefe verdiği parti gazeteciler, kadın ve erkek yıldızlarla doldu. Nino içki konusunda verdiği sözü bozmadı. Johnny'yi göz önünden uzak tutmamaya çalıştı. Oysa partideki kadınlar durmadan Johnny'yi bir iki şey konuşmak için yatak odasına çekiyorlar. Johnny de durmadan içiyordu.

Bu arada en iyi kadın yıldız Oscar'ı alan oyuncu da aynı dertlerle uğraşıyor ama, durumu Johnny' den çok daha iyi idare ediyordu.

Sonunda birisi ortaya büyük bir fikir attı. Oscar alan kadın ve erkek yıldızın birlikte yatmalarını teklif etti. Partideki diğer davetliler iki kişinin sevişmesini seyredeceklerdi. Kadın oyuncuyu anadan doğma soydular, diğer kadınlar da Johnny'yi soymaya başladılar. Partideki tek sarhoş olmayan kişi, Nino, yarı yarıya soyunmuş olan Johnny'yi yakaladı. Omuzuna attı. Evden çıktı. Arabaya bindi. Johnny'nin evine giderken Nino böyle başarının içine dışına sövüp sayıyordu.

ÜÇÜNCÜ KİTAP

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

DON Corleone daha on iki yaşındayken bile sapına kadar erkekti. Kısa boylu, esmer, ince yapılıydı. Sicilya'nın Corleone köyünde yaşıyordu. Asıl adı Vito Andolini idi. Ama babasını öldüren tanımadığı adamlar oğlunu da öksürmeye gelince annesi onu Amerika'ya, dostlarının yanına yollamıştı. Geldiği yeni ülkede adını Corleone'ye çevirmişti. Hayatında duygularını karıştırdığı pek az olaylardan biriydi bu.

Yüzyılın başlangıcında Sicilya'daki Mafia Örgütü, hükümet içinde hükümet gibiydi. Roma'daki resmi hükümetten çok daha güçlü ve nüfuzluydu. Vito Corleone'nin babası köylülerden biriyle kavga etmiş, adam da meseleyi Mafia'ya aksettirmişti. Baba Mafia'nın uzlaşma teklifini reddettiği gibi yörenin Mafia şefini de herkesin içinde öldürmüştü. Bir hafta sonra da ölüsü bulunmuştu; vücudu lupara kurşunlarıyla paramparça edilmişti. Cenaze töreninden bir hafta sonra Mafia'nın silâhlı katilleri köye gelmiş. Vito'yu araştırmaya başlamışlardı. Vito'nun bir gün gelip babasının intikamını almaya kalkışacağını düşünüyorlardı. On iki yaşındaki Vito'yu akrabaları sakladılar, sonra da bir gemiye bindirip Amerika'ya yolladılar. Vito burada Abbandando'iarın yanına yerleşti. Daha sonra ailenin oğlu Genco Abbandando, Don Corleone'nin ilk Consigüori'si olacaktı.

Genç Vito, Abbandando'ların New York'un Hell's Kitchen'indeki Dokuzuncu Bulvar üzerinde bulunan bakkal dükkânında çalışmaya başladı. On sekiz yaşına basınca da Sicilya'dan henüz gelen bir İtalyan kızıyla evlendi. Kız daha on altı yaşındaydı. İyi bir aşçı ve ev kadınıydı. Otuz beşinci sokağın yanındaki Onuncu Bulvar'da bir eve yerleştiler. Ev, Vito'nun çalıştığı yere çok yakındı, iki yıl sonra Tanrı onlara bir oğlan çocuk verdi: Santino.

Mahallede Fanucci adında biri de oturuyordu. Tıknaz, güçlü kuvvetli, sert bakışlı bir İtalya’ndı. Pahalı, açık renk giysiler giyer, krem rengi fötr şapkasını başından hiç eksik etmezdi. Bu adamın, kaba kuvvetle tehdit ederek ailelerden ve dükkânlardan haraç para alan Mafia'nın "Kara El" i

olduğu söyleniyordu. Aslında mahallenin çoğunluğu zaten azılı kişilerdi: Fanucci'nin tehditleri yalnızca kendilerini koruyacak erkek çocukları olmayan yaşlı aileler ü zerinde etkili oluyordu. Dükkân sahiplerinin bir kısmı sırf rahat soluk alabilmek için ona para veriyorlardı. Abbandando ailesi de, genç Genco'nun itirazlarına rağmen ona haraç verirdi. Vito Corleone bütün bunları uzaktan izliyor, hiç bir şeye karışmıyordu.

Bir gün üç delikanlı Fanucci'nin üzerine saldırdılar, gırtlağını boydan boya kestiler, öldürücü bir yara değildi ama. Fanucci o kadar çok kan kaybetmişti ki, ödü patladı. Vito, Fanucci'nin gırtlağından kanlar akarak kaçışını gördü. Fanucci sanki giysisi kirlenmesin diye, fötr şapkasını akan kanların dolması için yarasının altına tutmuştu. Bu görüntüyü ömür boyu unutmadı.

Saldırının Fanucci'ye büyük yararları dokundu. Delikanlılar katil değillerdi. Yalnız Fanucci'ye bir ders vermek istemişlerdi. Oysa Fanucci azılı katil olduğunu göstermekte gecikmedi. Birkaç hafta sonra delikanlılardan birini öldürdü. Diğer iki delikanlının ailesi çocuklarını kurtarmak için Fanucci'ye hatırı sayılır bir tazminat ödediler, intikam almaktan vaz geçmesini sağladılar. Olaydan sonra Fanucci'ye ödenen paralar derhal arttı; bölgenin kumarhanelerinden de haraç almaya başladı.

Birinci Dünya Savaşı sırasında zeytinyağı ithal etmek güçleşince Fanucci, dükkâna yalnız zeytinyağı değil, İtalyan salamı, peynir ve jambon da sağlayarak Abbandando'lara ortak oldu. Bakkal dükkânına yeğenlerinden birini yerleştirdi. Böylece Vito Corleone de işsiz kaldı.

O sırada Corleone ailesine Tanrı ikinci bir oğlan çocuk vermişti: Frederico. Şimdi Corleone'nin besleyecek dört boğazı vardı. Bu döneme kadar kendi işinden başkasına karışmayan, düşüncelerini dışa vurmayan sessiz bir insandı. Abbandando'ların oğlu Genco en yakın arkadaşıydı. Vito ona babasının yaptığını anlattı. Genç Genco Abbandando kıpkırmızı kesildi. Yiyecek için hiç kaygılanmamasını söyledi Vito'ya. Genco, dükkândan yiyecek çalıp arkadaşına getirecekti. Vito Corleone bu teklifi şiddetle reddetti. Bir oğlunun babasından yiyecek çalması, para çalması demekti. Ayıptı.

Genç Vito Fanucci'ye kin beslemeye başlamıştı. Kinini hiç belli etmedi, ama sabırla fırsat kollu yordu. Birkaç ay demiryollarında çalıştı. Savaş sona erince ekmek parasını kazanmak da gittikçe güçleşir oldu. İşçi çok, iş azdı.

Ustabaşıların çoğunluğu Amerikalı yahut İrlandalıydı. İşçileri en ağıza alınmaz küfürlerle azarlıyorlardı. Çok iyi İngilizce bilmesine rağmen, Vito Corleone bu hareketleri anlamazlıktan geliyordu.

Bir akşam Vito ailesiyle yemek yerken penceresine vurulduğunu duydu. Vito pencereyi açınca karşısında mahallenin delikanlılarından Peter Clemenza'nın yüzünü hayretle gördü. Clemenza ona beyaz bir torba uzattı.

"Hey, paisan," dedi Clemenza, "ben isteyinceye kadar bunlar sende kalsın. Çabuk ol." Vito düşünmeden elini uzattı. Torbayı aldı. Daha sonra mutfakta torbayı açtığında karşısına beş tane tabanca çıktı. Hepsi de yeni yağlanmıştı. Torbayı yatak odasındaki dolaba koydu. Ve bekledi. Clemenza'nın polis tarafından yakalandığını duydu. Torbayı pencereden uzattığı sıra kapısını polisler çalıyordu herhalde.

Vito konuyu kimseye açmadı. Korkudan dehşete düşen karısı da ağzını açmaya cesaret edemedi; kocasının hapse atılmasından korkuyordu, iki gün sonra Clemenza ortaya çıktı. Vito'ya: "Benim mallar sende mi hâlâ?" diye sordu.

Vito başını salladı. Genellikle az konuşurdu. Pe ter Clemenza Vito'nun evine geldi. Bir kadeh şarap içti. Emaneti aldı, "içine baktın mı?" diye sordu Vito Corleone'ye.

Vito başını salladı. Yüzü anlamsızdı. "Beni ilgilendirmeyen işlere karışmam," dedi.

Gecenin geri kalan süresinde karşılıklı şarap içtiler. Birbirlerini sevmeye başlamışlardı. Clemenza konuşkan adamdı. Vito Corleone de dinlemeyi severdi. Arkadaş oldular.

Birkaç gün sonra Peter Clemenza, Vito Corleone'nin karısına, oturma odası için bir halı isteyip istemediğini sordu. Halıyı birlikte taşımak için Vito'yu da yanına aldı.

Clemenza onu iki mermer sütunu olan beyaz mermer taraçalı büyük bir eve götürdü. Elindeki anahtarla kapıyı açtı. Şimdi zengin, lüks eşyalarla döşenmiş bir salondaydılar. Clemenza : "öteki ucundan tut, halıyı kıvıralım." dedi. Yerde kırmızı, kalın bir halı vardı. Vito Corleone şaşırmıştı. Clemenza'nın cömertliği onu sıkıyordu. Birlikte halıyı katladılar. Clemenza bir ucundan, Vito öteki ucundan tuttu. Kapıya doğru gittiler.

Tam o sırada apartmanın kapısı çalındı. Clemenza derhal halıyı bırakıp pencereye koştu. Perdeyi hafifçe araladı. Dışarda olup biteni görünce cebinden tabancasını çıkardı. O zaman şaşkın Vito Corleone halıyı bir yabancının evinden çalmakta olduklarını anladı.

Apartmanın zili yeniden çaldı. Vito da pencereye yaklaştı. Dışarda olanları görmek istedi. Kapıda üniformalı bir polis duruyordu. Onlar bakarlarken polis zili bir kez daha çaldı. Bekledi. Sonra omuzlarını silk ti.. Mermer merdivenlerden inip gitti.

Clemenza rahat bir soluk aldı. Sonra : "Haydi bakalım," dedi, "gidelim artık." Halıyı yine iki ucundan tuttular. Köşe başında duran polis dönüp onlara bakmadı bile. Vito Corleone ile Peter Clemenza eve geldiler. Çok geçmeden halıyı, odanın büyüklüğüne uydurmak için dört bir yanından kesiyorlardı. Yatak odasına da yetecek kadar halı parçası arttı. Clemenza ceplerinden bu İş için gerekli bütün araçları çıkarıyor, Vito'nun önüne seriyordu.

Zaman geçti, durumda bir değişiklik olmadı. Corleone ailesi karnını o güzelim halıyı yiyerek doyuramazdı ya. İş yoktu; karısıyla çocukları neredeyse açlıktan öleceklerdi. Genco'nun getirdiği yiyecek paketlerini kabul ediyor, bir yandan da düşünüyordu kara kara. Bir gün Clemenza ile mahallenin kabadayılarından Tessio adlı genç, ziyaretine geldiler. Vito Corleone'yi seviyor, sayıyorlardı; dürüst, ciddi bir adamdı. Sıkıntıda olduğunu biliyorlardı. Niçin kendilerine katılmıyordu? Onlar Otuzbirinci caddede kamyonlara yüklenen ipek giysileri çalıyorlardı. Tehlikesi yoktu bu işin, şoför ve hamallar aklıbaşında adamlardı. Silâh görünce her şeyi ortada bırakıp bir kenara çekiliyorlardı. Onlar da kamyonu bir dostlarının deposuna götürüyor, oraya boşaltıyorlardı. Malın bir bölümü bir İtalyan tüccara satılıyor, geri kalanlar da İtalyan mahallelerinde kapı kapı dolaştırılıyordu. Clemenza ile Tessio'nun Vito Corleone'ye ihtiyaçları vardı. Çünkü şoförleri yoktu. Oysa Vito'nun, Abbandando'ların kamyonlarını kullandığını biliyorlardı. 1919 yıllarında usta kamyon şoförleri kolay kolay bulunmazdı.

Vito Corleone onların teklifini istemeye istemeye kabul etti. Vito'yu, bu teklifi kabul etmeye zorlayan neden bu işten payına hiç olmazsa bin dolar düşeceğiydi. Oysa genç arkadaşlarının çalışmalarını düzensiz, hoşuna

gitmeyecek kadar dikkatsiz buldu. Ama Clemenza da Tessio da iyi karakter sahibi gençlerdi. İkisi de insana güven veriyorlardı.

İşler yolunda gitti. İki arkadaş kamyon şoförlerine silâh çekince Vito Corleone hiç korkmadığını hayretle gördü. Clemenza ile Tessio'nun soğukkanlılıklarına da hayran olmuştu. Çalışma sırasında hiç heyecanlanmıyorlardı. Çıktığı ilk işte Vito yedi yüz dolar kazandı. 1919 yıllarında bu hatırı sayılır bir paraydı.

işe çıktığının ertesi günü Vito'nun yolunu krem rengi giysili, beyaz fötr şapkalı Fanucci kesti. Fanucci'nin zalim bir görünüşü vardı. Çenesinin altında, bir kulağından ötekine dek yarım daire şeklinde uzanan yara izini saklamak için hiç bir şey yapmamıştı. İtalyancayı koyu bir Sicilya lehçesiyle konuşuyordu. "Ah, delikanlı," dedi Vito'ya, "iki arkadaşınla senin zengin olduğunuzu söylediler. Ama. bana karşı pek hasis davranmıyor musunuz? Ne de olsa burası benim bölgem. Ben de gagamı bir parça ıslatsam iyi olacak." Mafia'nın Sicilyalılara özgü deyimini kullanmıştı. "Fari vagnari a pizzu." Pizzu kanarya türünden kuşların gagalarına verilen addı. Fanucci üç arkadaşın kazandığı paradan haraç istiyordu!

Adeti olduğu üzere Vito Corleone cevap vermedi. Fanucci'nin ne demek istediğini derhal anlamış, istenen paranın bildirilmesini bekliyordu.

Fanucci gülümsedi. Altın dişleri ortaya çıktı. Boynundaki ilmeğe benzeyen yara izi gerildi. Yüzü nü bir mendille sildi." Serinlemek istiyormuş gibi ceketinin önünü açtı. Aslında geniş pantolonunun kemerine sokmuş olduğu tabancayı göstermek istiyordu. Sonra içini çekti. "Bana beş yüz dolar verin, hakaretinizi unutayım," dedi, "ne de olsa gençler benim gibi birine gösterilecek saygıyı bilmezler."

Vito Corleone gülümsedi. Henüz elini kana bulamamış olan genç Corleone'nin o sıralarda bile insanın iliklerini donduran bir gülümseyişi vardı. Fanucci duraladı. Bir süre sonra : "Vermezseniz bir gün kapınızı polis çalar," dedi, "çocukların ve karın perişan olurlar. Ama kazancınızı bana yanlış bildirmiş ötebilirler. Onun için üç yüz dolar yeter bana. Daha azını istemem."

Vito Corleone ilk kez ağzını açtı. Sesi öfkeli değildi. Fanucci'nin ayaklarında, üstelik kendinden yaşlı biriyle konuşur gibi saygılıydı. Yumuşak bir sesle : "iki arkadaşımla görüşmem gerek" dedi.

Fanucci rahatlamıştı "Arkadaşlarına söyle. Kazançtan benim de payım olmalı. Çekinmeden söyle onlara. Clemenza'yı eskiden beri tanırım. Bu gibi işleri o iyi bilir."

Vito Corleone omuzlarını silkti. Bir parça şaşırmış, utanmış görünmeye çalıştı. "Elbette," dedi, "bildiğiniz gibi bu işlerin acemisiyim. Benimle vaftiz babam gibi konuştuğunuz için size minnettarım."

Fanucci'nin pek hoşuna gitmişti bu cevap. "Terbiyeli bir delikanlısın sen," dedi. Vito'nun elini kendi iri kıllı avuçları içine aldı. "Büyüklere saygın var. İyiye işaret bu. Bir daha sefere önce gel benimle konuş. Sana yararlı olabilirim."

Daha sonraki yıllarda Vito Corleone, Fanucci olayını bu kadar mükemmel ve kurnazca yönetmesine, babasının Sicilya'daki Mafia örgütüne dahil kişiler tarafından öldürülmesinin sebep olduğunu anladı. Ama o anda, özgürlüğünü ve hayatını tehlikeye atarak kazandığı paradan pay isteyen bu adama karşı içinde buz gibi bir nefret duyuyordu. Korkmamış, aslında Fanucci'nin çok aptal bir adam olduğunu düşünmüştü. Clemenza'yı artık iyi tanıyor, onun Fanucci'ye metelik vermeyeceğini çok iyi biliyordu. Peter Clemenza hakkından vazgeçmek yerine canını verirdi doğrusu. Clemenza bir halı için bir polis memurunu öldürmeye hazırdı. İnce yapılı Tessio'nun ise engerek yılanını hatırlatan bir havası vardı.

Oysa o gece Clemenza'nın evinde Vito Corleone başladığı eğitimin başka bir yönünü öğrendi. Clemenza küfürleri savurdu. Tessio homurdandı; ama bir süre sonra iki erkek Fanucci'nin iki yüz dolara razı olup olmayacağını tartışmaya başladılar. Tessio iki yüz doların yeterli olduğunu düşünüyordu.

Clemenza da Tessio ile aynı kanıdaydı. "Yeter ki Fanucci giysilerin satışından elde ettiğimiz paranın toplamını öğrenmesin. O zaman üç yüz doları mutlaka ister. Parayı ödemek zorundayız."

Vito şaşırmıştı. Ama şaşkınlığını göstermemeye dikkat ediyordu. "Niçin ona para verecekmişiz? Bize

ne yapabilirdi ki? Biz ondan daha güçlüyüz. Tabancamız var. Kazandığımız parayı niçin ona verelim?"

Clemenza sabırla anlattı : "Fanuccin'in dostları var; hem de çok güçlü dostları. Poliste de tanıdıkları var. Plânlarımızı ona anlatmak zorundayız.

Yoksa bizi polise haber verir. Böylece kendi durumunu da kuvvetlendirir. Polislerin minnettarlığını kazanır. Üstelik Maranzalla'nın kendisi Fanucci'ye bölgede çalışması için izin vermiş." Maranzalla adı sık sık gazetelere geçen bir gangsterdi.

Clemenza onlara kendi eliyle yaptığı şaraptan ikram etti. Karısı önlerine bir tabak zeytin, salam ve bir somun İtalyan ekmeği koyduktan sonra, küçük sandalyesini alarak komşularıyla gevezelik etmek için evin önüne çıktı. İtalya'dan geleli henüz üç yıl olmuştu, yeteri kadar İngilizce bilmiyor, anlamıyordu.

Vito Corleone iki arkadaşıyla oturdu; şarap içti. Daha önce zekâsını hiç bu kadar işletmemiş, arkadaşlarını iknaya çalışmamıştı. Her şeyi bu kadar açık düşünebildiğine şaşıyordu. Fanucci üzerine bütün bildiklerini kafasından geçirdi, fötr şapkasını kan yerlere damlamasın diye yaranın altına tuta tuta kaçtığı günü düşündü. Sonra Fanucci'yi bıçaklayan gencin öldürülmesini, diğer iki delikanlı için ailelerinin adama ödedikleri tazminatı hatırladı. Ve birden Fanucci'nin güçlü dostlarının olmadığını, olamayacağını anladı. Polise de kimseyi gammazlayamazdı. Çünkü Fanucci kolayca satın alınan bir kişiydi. Gerçek bir Mafia şefi asla satın alınamazdı; öcünü kimsede bırakmazdı. Hayır, Fanucci'nin talihi yaver gitmiş, delikanlılardan birini öldürebilmişti, oysa diğer ikisini öldüremiyeceğini çok iyi biliyordu. Bu yüzden tazminatı kabul etmişti. Bölgedeki dükkânlardan, zenginlerden haracı onları kaba kuvvetle tehdit ederek alıyordu.

Yani Fanucci yalnız bir adamdı. Yahut parasıyla, gerektiği zaman kiralık katil yahut kabadayı buluyordu.

Vito Corleone hayatının yepyeni bir döneminde olduğunu anlıyor, dikkatli karar vermesi gerektiğini biliyordu.

İşte Vito Corleone bu olaydan, daha sonra sık sık tekrarladığı bir tecrübe edindi: Her insanın kendine özgü bir kaderi ve hedefi vardı! Vito Corleone o gece Fanucci'ye istediği parayı öder, yine bakkal çıraklığına dönerdi. Belki daha sonraki yıllarda küçük bir bakkal dükkânına da sahip olabilirdi. Ama kader onun bir Don olmasını kararlaştırmış, bu yolda ilerlemesi için de Yoluna Fanucci'yi çıkarmıştı.

Şarap şişesini bitirince Vito, Tessio ve Clemenza'ya : "İsterseniz, Fanucci'ye ödeyeceğiniz iki yüzer doları bana verin," dedi çekine çekine,

"ben onu bu kadar paraya razı edebileceğimi sanıyorum. Sizin de hoşunuza gidecek."

Birden Clemenza'nın gözleri kuşkuyla parladı. Vito ona buz gibi bir tavırla : "Dostlarım olarak kabullendiğim kişilere asla yalan söylemem," dedi, "Fanucci ile yarın sen konuş. Parayı senden istesin. Ama hemen ödeme haracı. Parayı henüz sağlayamadığını, sağladığın zaman da ona benim vereceğimi söyle. İstediği parayı ödemeye istekli olduğunu hissettir ona. Pazarlığa girişme. O işi ben yaparım sonra. Söylediğiniz kadar tehlikeli bir kişiyse dikkatli davranmalı, onu sinirlendirmemeliyiz."

Konuşmayı bu kadarla kestiler. Ertesi gün Clemenza, Fanucci ile konuşarak Vito'nun yalan söylemediğine kani oldu. Sonra Vito Corleone'nin apartmanına geldi; iki yüz doları ona verdi. Vito'yu dikkatle süzerek: "Fanucci üç yüz dolardan aşağısına razı olmayacağını söyledi," dedi, "sen iki yüz doları nasıl kabul ettireceksin?"

"Orası seni ilgilendirmez."

Tessio daha sonra geldi. Clemenza'dan daha zeki daha ihtiyatlıydı. Ortada bir şeylerin döndüğünü hissediyordu. Kaygılıydı. Vito Corleone'ye : "Kendine dikkat et." dedi, "Fanucci kalleş herifin biridir. Ne yapacağı hiç belli olmaz. Parayı ona verirken burada olmamı, tanıklık etmemi ister misin?"

Vito başını salladı. Cevap vermeye bile lüzum görmedi. Yalnız : "Fanucci'ye söyle, parayı ona bu akşam saat dokuzda vereceğim. Benim evime gelsin. Ona şarap ikram edeceğim, konuşacağım, iki yüzer dolar almaya razı edeceğim."

"Başaracağını sanmam," diyen Tessio başını salladı. "Fanucci inatçıdır."

"Ben onu yola getireceğim," diye tekrarladı Vito Corleone.

Vito Corleone karısına iki oğlu Sonny ile Fredo'yu da alıp yemekten sonra sokağa çıkmasını, ne kendisinin, ne de oğullarından birinin izni olmadan yukarı, eve gelmemesini söyledi. Apartmanın kapısı önünde oturup nöbet tutacaktı karısı. Fanucci ile önemli bir işi vardı. Rahatsız edilmeye gelemezdi. Karısının yüzündeki korkuyu görünce Vito Corleone öfkelendi. Sakin bir sesle : "Bir aptalla mı evlendiğini sanıyorsun?" dedi. Kadın cevap vermedi. Çok korkmuştu çünkü, üstelik Fanucci'den değil, kocasından korkuyordu. Kocası gözlerinin önünde günden güne değişiyor,

çevresine korku salan bir adam oluyordu. Sessiz, az konuşan bir erkekti. Uysaldı. Her işte, her şeyde sağduyusunu kullanırdı. Oysa evlendiği sessiz, sönük erkek gitmiş, kaderinin çizdiği yolda ilerlemeye başlayan bir başka erkek çıkmıştı karşısına. Bir parça geç başlamıştı Vito Corleone, yirmi beş yaşındaydı; ama başarılı olacağı belliydi.

Vito Corleone, Fanucci'yi öldürmeye karar vermişti. Böyle yapmakla bankada fazladan yedi yüz doları olacaktı. Fanucci'yi öldürmediği takdirde ona bu yedi yüz doları vermek zorunda kalacaktı; üç yüz dolar kendisinden, iki yüz dolar Clemenza'dan, iki yüz dolar da Tessio'dan. Vito için Fanucci yedi yüz dolar etmezdi. Adamın bir ameliyat için yedi yüz dolara ihtiyacı olsaydı, Vito bu parayı ona hiç düşünmeden verirdi. Oysa Fanucci'ye bir minnettarlığı, bir borcu yoktu. Üstelik akraba bile değildi. Niçin alınlarının teriyle kazandıkları onca parayı sokağa atacaktı?

Böyle düşünmesine rağmen Vito, bir dereceye kadar kararsızdı. Yedi yüz doları paket edip hazırladı. Pantolonunun sol cebine koydu. Sağ cebine de Clemenza'nın işe başlarken kendisine vermiş olduğu tabancayı yerleştirdi.

Fanucci saat tam dokuzda geldi. Vito Corleone adamın önüne Clemenza'nın vermiş olduğu evde yapılmış şarabı şişesiyle koydu.

Fanucci beyaz fötr şapkasını masanın üzerine, şarap şişesinin yanına bıraktı. Renk renk kravatını gevşetti; kravatın parlak renkleri, üzerindeki domates salçası lekelerini gizliyordu. Yaz gecesi sıcak, gaz ışığı ölgündü. Apartman çok sessizdi. Oysa Vito Corleone'nin vücudu buz gibiydi, önce para paketini Fanucci'nin önüne bıraktı. Adamı dikkatle inceliyordu. Bardağından bir yudum şarap aldı. "Bana hâlâ iki yüz dolar borçlusun," dedi. Kalın kaşlı yüzü ifadesizdi.

Vito Corleone sakin ve mantıklı bir sesle : "Parasızım," dedi, "işsiz kaldım. Parayı size birkaç haftaya kadar veririm."

Olağan bir durumdu. Fanucci paranın çoğunu almıştı; bekleyebilirdi. Hatta üstünü istememeye, yahut daha uzun bir süre beklemeye razı edilebilirdi. Fanucci hafifçe güldü : "Zeki bir oğlansın," dedi, "daha önce nasıl dikkatimi çekmediğine şaşıyorum. Sana iş bulabilirim."

Vito Corleone ilgi gösterdi. Adamın bardağına pembe şaraptan doldurdu. Ama Fanucci doğruldu. Vito'nun elini sıktı : "Hayırlı geceler

delikanlı," dedi, "kızmadın alınmadın, değil mi? Bir derdin olursa bana haber ver, elimden geleni yaparım. Bu gece iyi iş becerdin."

Vito, Fanucci'nin apartmandan çıkmasını bekledi. Sokak, Fanucci'nin evinden çıktığına tanıklık edebilecek şekilde doluydu. Fanucci, Corleone'lerin evinden sağ salim çıkmıştı. Vito pencereden baktı. Fanucci'nin Onbirinci Bulvara doğru yürüdüğünü görünce evine gittiğini anladı. Belki de bir yere gitmeden önce cebindeki parayı eve bırakmak istiyordu. Belki silâhını bırakacaktı. Vito Corleone dışarı çıktı. Çatıya giden merdivene koştu. Sonra dörtgen biçimi damların üzerinden geçip yangın merdiveninden bir evin arka avlusuna indi. Apartmanın arka kapısını bir tekmede açıp girdi. Ön kapıdan çıktı. Karşı tarafında Fanucci'nin oturduğu apartman bulunuyordu.

On Birinci Bulvar'da çoğunlukla depolar ve mağazalar vardı. Apartmanlar yıkılıyor ya da boşaltılıyor. New York Demiryolları tarafından depo olarak kullanılıyordu. Fanucci'nin apartmanı bu bölgede ayakta kalmış birkaç yapıdan biriydi. İçinde çoğunlukla bekâr demiryolu işçileri, küçük memurlar ve sokak kadınları oturuyordu. Bu insanlar dürüst İtalyanlar gibi kapı önlerine yayılıp komşularıyla gevezelik etmezlerdi. Genellikle meyhanelere, gece kulüplerine giderlerdi. Bu yüzden Vito Corleone görülmeden sokağı geçmeyi, Fanucci'nin apartmanından içeri girmeyi becerdi. Orada, henüz hiç kullanmadığı tabancayı cebinden çıkardı. Fanucci'yi beklemeye koyuldu.

Sokak kapısının camlarından bakıyor, Fanucci'nin Onuncu Bulvardan geleceğini biliyordu. Clemenza tabancanın emniyetini göstermiş, içindeki kurşunları boşaltmıştı. Oysa Vito Sicilya'da, daha dokuz yaşlarında bir küçük çocukken babasıyla ava giderdi, hatta lupara denilen ağır çifteyi bile kullanmıştı, işte babasının ölümünden sonra, dokuz yaşında bile lupara'yı nasıl ustalıkla kullandığını bildiklerinden onu da öldürmeye karar vermişlerdi. Büyüyünce babasının öcünü almaya kalkışacağını, başlarına belâ olacağını anlamışlardı.

Şimdi karanlık holde beklerken, Fanucci'nin beyaz fötr şapkalı karaltısının sokağı geçip kapıya yaklaştığını gördü. Vito geri çekildi, omuzlarını merdivene açılan kapıya dayadı. Tabancasını ateşe hazır tuttu. Dış kapıdan hemen hemen iki adım uzaktaydı. Yaylı kapı içeri doğru açıldı,

bembeyaz, iri yapılı, pis pis kokan, Fanucci'nin gövdesi holün kare şeklinde yansıyan ışığının altında durdu. Vito Corleone ateş etti.

Tabancasının sesi açık kapıdan dışarı taştı, patlama yapıyı sarstı, Fanucci kapının iki yanına tutunmuş, doğrulmaya, silâhına uzanmaya çalışıyordu. Gösterdiği çabayla ceketinin düğmeleri kopmuş, koca göbeği ortaya çıkmıştı. Beyaz gömleği kan içindeydi. Vito Corleone silâhını büyük bir dikkatle doğrulttu, ikinci kurşunu da bu gittikçe yayılan kırmızılığa sapladı.

Fanucci dizlerinin üzerine çöktü. Ağzından korkunç bir inilti çıktı. Büyük acıyla kıvranan birinin iniltisiydi bu. Vito'ya pek gülünç geldi. Tabancasını Fanucci'nin ter içindeki yanağına dayadı. Beynine ateş etti. Beş saniye sonra Fanucci ölmüştü.

Vito yine büyük bir dikkatle Fanucci'nin cebinden cüzdanını alıp kendi cebine soktu. Geldiği yoldan evine döndü. Sokakta kimseler yoktu. Apartmanın iki penceresi açılmış, dışarı başlar uzanmıştı. Vito karanlıkta onların kim olduğunu göremediğine göre, onlarda kendisini görmemişlerdi. Zaten böyle kişiler polise gitmekten çekinirlerdi. Fanucci kapı eşiğinde belki sabaha kadar yatacaktı. Devriye görene kadar apartmandan hiç kimse polise, gitmeye cesaret edemezdi. Hepsinin de kendine göre kirli işleri vardı. Kapılarını kilitleyecekler, bir şey duymadıklarını, görmediklerini söyleyeceklerdi.

Odasında Fanucci'nin cüzdanını açtı. Kendi verdiği yedi yüz doların yanı sıra birkaç beş dolarlık ve bozukluk vardı içinde. Cüzdanı ve tabancayı yok etmesi gerektiğini biliyordu. Tekrar çatıya çıktı. Birkaç dam atladı. Cüzdanı bacalardan birine attı. Tabancanın kabzasını çatının direğine vurarak parçaladı. Her bir parçayı değişik yöne savurdu.

Biraz titriyordu ama kendine hâkimdi. Giysilerini değiştirdi. Karısının kirli çamaşırları attığı teneke kutuya koydu hepsini. Üzerine kan sıçramış olmasından korkuyordu, hepsini ıslattı. Yatak odasının bir köşesinde bulduğu yeni yıkanmış çamaşırları da bunlara kattı. Sonra apartmanın önünde oturan karısının yanına indi.

Vito Corleone'nin aldığı bütün tedbirlerin boşuna olduğu çok geçmeden anlaşıldı. Cesedi şafak sökerken farkeden polisin aklına Vito Corleone'yi sorguya çekmek gelmedi bile. Hatta Fanucci'nin öldürüldüğü gece Vito'nun

evine geldiğini bile öğrenemedi polis. Aslında polis Fanucci'nin öldürülmesine sevinmisti, rahat bir soluk almıştı. Katili sıkı sıkıya aramaya hiç niyetleri yoktu. Gelişigüzel bir soruşturmadan sonra olay kapatıldı.

Gerçi Vito Corleone polisi atlatmıştı ama, iki arkadaşını kandıramayacağını biliyordu. Peter Clemenza ile Tessio birkaç hafta onun yanına yaklaşmadılar. Sonra bir gece ziyaretine geldiler. Son derece saygılı bir halleri vardı. Vito Corleone onları içtenlikle karşıladı. Şarap ikram etti.

Konuşmayı açan Clemenza oldu. Alçak sesle : "Dokuzuncu Bulvardaki dükkânlardan haraç toplayan yok," dedi, "bölgede boş kumarhaneler de var."

Vito Corleone ikisine de dikkatle baktı. Ama cevap vermedi. Tessio : "Fanucci'nin müşterilerini biz alırız," dedi, "bu kez haracı bize öderler."

Vito Corleone omuz silkti: "Niçin bana geldiniz? Benim böyle şeylerle ilgim yok."

Clemenza güldü. Daha göbeğinin yağ bağlamadığı gençlik yıllarında bile gülüşü şişman bir adamın gülüşüne benziyordu. "Peki, sana verdiğim tabanca ne oldu? Ona ihtiyacın kalmadığına göre geri vermelisin."

Vito Corleone cebinden bir yığın para çıkardı. Birazını ayırıp Clemenza'nın önüne attı : "Tabancanın parasını ödüyorum," dedi, "giysileri aldığımız günden sonra tabancayı yok ettim. Yakalanmaktan korkmuştum." Gülümsüyordu şimdi.

O sıralar Vito Corleone, bu gülümsemenin karşısında uyandırdığı korkunun farkında değildi.

Clemenza başını salladı : "Parayı istemem," dedi. Vito paraları tekrar cebine soktu. Bekledi. Birbirlerini çok iyi anlıyorlardı. Vito'nun Fanucci'yi öldürdüğünü biliyorlardı. Vito Corleone'ye herkes saygı duyacaktı. Ama Fanucci'nin işlerini devralmaya niyetli görünmüyordu.

Bundan sonra olanlar Vito Corleone'yi kaçınılmaz bir şekilde seçtiği yolda yürüttü. Bir akşam karısı eve dul bir arkadaşını getirdi. Kadın İtalya'ndı. Üstelik çok dürüst ve namusluydu. Yetim çocuklarına bakabilmek için saçını süpürge ediyordu. On altı yaşındaki oğlu kazandığı parayı İtalyanlarda âdet olduğu üzere bir zarfa koyuyor, zarfı kapatıyor,

annesine öyle veriyordu. Terzilik yapan on yedi yaşındaki kızı da aynı şekilde davranıyordu. Kadının adı Sinyora Colombo idi.

Vito Corleone'nin karısı : "Sinyora Colombo'nun senden bir ricası var," dedi, "başı derde girmiş."

Vito Corleone kendisinden para isteneceğini sandı. Vermeye hazırdı. Ama mesele bambaşka çıktı. Sinyora Colombo'nun bir köpeği vardı. Küçük oğlu köpeği çok seviyordu. Diğer kiracılar, geceleri havladığı için köpeği ev sahibine şikâyet etmişler o da kadına köpeği atmasını söylemişti. Zavallı kadıncağız köpeği saklamış, ama ev sahibine sattığını söylemişti. Ev sahibi aldatıldığını anlamıştı, şimdi evini boşaltmalarını istiyordu. Bu kez kadın köpeği gerçekten atacağını söylemiş, dediğini de yapmıştı. Oysa ev sahibi öyle öfkeliydi ki, evinin derhal boşaltılmasında diretiyor, çıkmazlarsa polis getireceğini söylüyordu. Küçük oğlan köpeğin peşinden çok gözyaşı dökmüştü. Şimdi de evden çıkartılmak isteniyorlardı. Köpeği boş yere atmışlardı.

Vito Corleone nazik bir tavırla : "Niçin bir başkasına gitmediniz?" diye sordu.

Kadın başını Vito'nun karısından yana sallayarak : "Size gelmemi o istedi," dedi.

Vito Corleone şaşırmıştı. Karısı, Fanucci'yi öldürdüğü gece çıkardığı çamaşırlarla ilgili soru sormamıştı ona. Çalışmadığı zamanlarda onca parayı nereden bulduğunu da merak etmemişti. Şimdi bile yüzünde meraksız, ilgisiz bir ifade vardı. Sinyora Colombo'ya döndü : "Evden çıkmanız için size para yardımında bulunabilirim," dedi. "İstediğiniz bu mu?"

Kadın başını salladı. Neredeyse ağlayacaktı : "Bütün arkadaşlarım burada, İtalya'da birlikte büyüdüğüm, buraya birlikte geldiğim dostlarım hep bu mahallede oturuyor. Başka yere, yabancıların arasına nasıl giderim? Ev sahibiyle konuşmanızı, beni evden çıkarmamasını söylemenizi istiyorum."

"Yarın sabah kendisiyle konuşurum!"

Karısının memnunlukla gülümsediğini gördü. Sinyora Colombo hâlâ kuşkuluydu. "Ev sahibinin razı olacağını sanıyor musunuz?"

"Sinyor Roberto mu?" dedi Vito hayretle, "elbette razı olacak, iyi kalpli bir adamdır o. Durumunuzu kendine anlatınca yüreği sızlayacaktır, eminim. Artık bu konuyu düşünüp üzülmeyin siz. Çocuklarınızın hatırı için kendinize iyi bakın, sağlığınızı koruyun."

Ev sahibi Sinyor Roberto, kiraya verdiği beş apartmanını kontrol etmek için her gün mahalleye gelirdi. İtalyan işçilerini büyük şirketlere kiralayan bir padrone'ydi. Bu yoldan kazandığı parayla İtalyan mahallesinde evler satın almıştı. Kuzey İtalya'dan, okumuş bir adamdı. Apartmanlarını dolduran bu Sicilyalı ve Napolili cahil güneylileri hiç sevmezdi. Kötü insan değildi, iyi bir aile babasıydı. Ama çalışma hayatında uğradığı güçlükler, parasını kaybetmemek, daha çok kazanmak için duyduğu kaygı yüzünden sinirli olmuştu. Vito Corleone onu sokakta durdurup bir şey konuşmak istediğini söyleyince pek sert davrandı.

"Sinyor Roberto," dedi Vito Corleone, "karımın bir dul arkadaşı bir nedenden ötürü evinizden çıkarmak istendiğini anlattı. Başlarında kendilerini koruyacak bir erkekleri yok. Kadıncağız perişan halde. Parası yok, burada oturanlardan başka dostları yok. Ona sizinle konuşacağımı, iyi kalpli, dürüst bir insan olduğunuzu söyledim. Arada bir anlaşmazlık olduğunu ileri sürdüm. Şikâyete yol açan köpeği atmış. Niçin evden çıksın? Siz de İtalyansınız, anlayışlı davranmanızı rica ediyorum."

Sinyor Roberto önünde duran genci dikkatle süzdü. Orta boylu, güçlü kuvvetli biriydi, kötüydü ama haydut değildi. Roberto omuzlarını silkti: "Evi başkasına kiraladım bile," dedi, "artık vazgeçemem."

Vito başını anlayışla salladı : "Aylığı ne kadar arttırmak istiyorsunuz?"

"Beş dolar," dedi Roberto. Oysa yalan söylüyordu. Dört karanlık odayı dul kadına aylığı on iki dolara veriyordu. Yeni kiracıdan daha fazlasını almayı başaramamıştı.

Vito Corleone cebinden bir tomar para çıkardı, içinden üç tane onluk ayırdı : "İşte altı aylık kira fazlasını veriyorum," dedi, "Sinyora Colombo'ya bundan söz etmeyin. Kendisi mağrur bir kadındır. Altı ay sonra size kira fazlasını yine veririm. Tabii kadının köpeği de geri gelecek."

"Allah belâsını versin," diye bağırdı Roberto, "ne sanıyorsun sen kendini? Bana emir verecek adam mısın? Davranışlarına dikkat et, yoksa kendini bambaşka bir yerde bulursun!"

Vito Corleone ellerini şaşkınlıkla havaya kaldırdı : "Ben sizden bir ricada bulundum, kimin kime muhtaç olacağı hiç belli olmaz, değil mi? Haydi, parayı iyi niyetimin bir belirtisi olarak alın, kararınızı verin. Ben olsam işi büyütmezdim." Parayı Sinyor Roberto'nun avucuna sıkıştırdı. "Parayı alın, sonra düşünün. Kadını evden çıkarmanıza da kimse engel olamaz. Köpeği de istemezseniz, istemezsiniz. Sizi anlıyorum. Hayvanları ben de hiç sevmem." Roberto'nun omuzuna dostça vurdu : "Ricamı lütfen kabul edin. Mahallede beni bilenler çok. Onlardan sorun. Size ne kadar mantıklı, iyi niyetli bir insan olduğumu anlatacaklardır."

Aslında Sinyor Roberto durumu kavramaya başlamıştı bile. Yine de o akşam Vito Corleone üzerine soruşturma yaptı. Sonra ertesi günü beklemedi. Hemen o gece Vito Corleone'nin kapısını çaldı. Böyle uygunsuz bir saatte geldiği için özür diledi. Sinyora Corleone'nin ikram ettiği şarabı içti. Her şeyin büyük bir anlaşmazlık sonucu doğduğunu söyledi; Sinyora Colombo elbette evde oturabilirdi; köpeğini de yanına alabilirdi. Kimin şikâyete hakkı vardı ki? Hepsi de çok ucuza oturuyorlardı evinde. Zavallı bir hayvanın kimseye zararı dokunmazdı. Sözlerinin sonuna gelince Vito Corleone'nin kendisine o sabah verdiği otuz doları masanın üzerine bıraktı. "Bu zavallı, kimsesiz dul kadına yardım etmek istemeniz beni çok etkiledi," dedi, "kendimden utandım. Ben de iyi kalpli, dürüst bir hıristiyan olduğumu göstermek istiyorum. Kirayı artırmayacağım. Eskisi gibi kalacak."

Taraflar rollerini mükemmel oynadılar. Vito bardaklara şarap doldurdu, karısına seslendi, pasta getirmesini söyledi. Roberto'nun elini sıktı, iyi kalpli bir

insan olduğu için onu kutladı. Sinyor Roberto içini çekti. Vito Corleone ile tanıştığına çok sevindiğini, sayesinde içindeki insanlık duygularının kabardığını anlattı. Geç saatlerde birbirlerinden ayrıldılar. Sinyor Roberto'nun korkudan dizleri titriyordu. Tehlikeyi bu kadar kolaylıkla atlattığına memnundu. Bir tramvaya bindi. Bronx'daki evine gitti. Derhal yatağına girdi, üç gün ortalıkta görünmedi.

Şimdi Vito Corleone mahallede sayılan bir kişi olmuştu. Sicilya'daki Mafia örgütünün adamı olduğu söyleniyordu. Bir gün kumarhane işleten bir adam ziyaretine geldi. Ona kendiliğinden yirmi dolar vererek dostu olmasını istedi. Her hafta verecekti bu parayı. Vito Corleone'nin yapacağı

tek şey arada sırada kumarhaneye uğrayıp kendini göstermek, patronun himayesinde olduğunu anlatmaktı.

Sokak serserileriyle başları dertte olan büyük dükkân sahipleri de ondan yardım istediler. Vito Corleone bölgede düzeni sağladı. Bunun karşılığını da gördü. O zamana göre hatırı sayılır bir gelir sağladı. Clemenza ile Tessio en yakın arkadaşları, müttefikleriydi. Eline geçen paradan onlara da verdi. Sonunda da çocukluk arkadaşı Genco Abbandando'yla zeytinyağı ithal etmeye karar verdi. Genco'nun bu konuda tecrübesi vardı, işi mükemmel yönetebilirdi. Clemenza ile Tessio satıcılık yapacaklardı. Manhattan, Brooklyn ve Bronx'daki bütün İtalyan bakkalları dolaşacak, onları Genco Pura zeytinyağı almaya ikna edeceklerdi. (Vito Corleone o büyük alçak gönüllülüğüyle zeytinyağına kendi adını vermekten kaçınmıştık Sermayesinin çoğunu verdiği için Vito Corleone örgütün başkanıydı, özel durumlar, örneğin Clemenza ile Tessio'nun tekliflerini kabul etmeyen mal sahipleri Vito' ya bildirilecekti. Vito Corleone de onları kendileriyle işbirliği yapmaya ikna edecekti.

Birkaç yıl Vito Corleone küçük esnafa özgü, rahat bir hayat yaşadı. İşini geliştirip ilerletmek için var gücüyle çalışıyordu. Sevilen sayılan bir koca ve aile babasıydı, ama ailesine ayıracak zamanı pek olmuyordu. Zaman Genco Pura zeytinyağı Amerika'nın en iyi ithâl yağı haline geldi. Rakipleriyle de mücadele etmesi zorunluydu. Fiyatlarını düşürüyor, dükkânlara kendi yağından daha fazla depo edilmesini istiyordu. Onlara ya bu alandan çekilmelerini, yahut kendisiyle birleşmelerini teklif ediyordu.

Daha gençliğinde bile Vito Corleone insaflı ve mantıklı bir kişi olarak ün salmıştı. Asla tehdit savurmazdı. Karşı konulmaz nedenler ileri sürerdi. Karşısındaki kişinin de payına düşeni almasına, özellikle dikkat ederdi. Kimsenin zararını istemezdi. Birçok dahi iş adamı gibi serbest rekabetin zararlı tekelciliğini kurmaya karar verdi. Brooklyn'de bazı sert, inatçı, yola gelmeyen toptancılar vardı. Vito Corleone'nin görüşünü anlamıyor, onun üstünlüğünü kabullenmekten kaçınıyorlardı. Vito meseleyi büyük bir sabırla anlatıyordu. Ama toptancılar yine inatçılık ediyorlardı. Vito Corleone bir süre sonra bu gibileriyle uğraşmaktan vazgeçiyor, işini halletmesi için Tessio'yu yolluyordu. Depolar yanıyor, zeytinyağı yüklü tankerler deliniyordu. Düşüncesiz bir adam, küstah bir Milanolu, polise gidip yardım istedi. Yurttaşlarını şikâyet etti. Böylece on yıllık omertâ yasasını bozmuş oluyordu. Polis soruşturmayı geliştirmeden adam ortadan kayboldu. Bir

daha da onu gören olmadı. Arkasında sevgili karısıyla üç çocuğunu bırakmıştı. Neyse ki çocuklar kendilerini idare edecek durumdaydılar. Derhal babalarının işinin başına geçtiler. Vito Corleone'yle anlaştılar.

Büyük insanlar doğuştan büyük değildirler; tecrübeler ve yıllar onları büyük yapar. Vito Corleone de öyle oldu. İçki yasağı konup da içki satışı durduğunda, Vito Corleone sessiz, basit bir iş adamı olmaktan çıkıp önemli bir kişi, bir Don olma yolunda ilk adımını attı. Bu bir günde, bir yılda olmadı. İçki yasağı dönemi sona erip de Büyük Mali Kriz başladığında Vito Corleone Vaftiz Babası Don; Don Corleone olmuştu.

Artık Genco Pura zeytinyağı şirketinin altı kamyondan meydana gelen bir ulaştırma filosu vardı. Clemenza aracılığıyla, Kanada'dan kaçak içki getiren bir grup İtalyan kaçakçısı Vito Corleone'ye yanaştılar. İçkiyi New York'a dağıtacak kamyonlara ve işçilere ihtiyaçları vardı. Vito Corleone'ye, sağlayacağı kamyon ve işçi karşılığında para ödeyeceklerdi. Teklif edilen para o kadar büyüktü ki, Vito Corleone zeytinyağı ulaşımında kullanılan kamyonlardan bir kısmını kaçakçıların emrine verdi.

Yine bol bol para kazanıyor, bilgi, tecrübe ve yeni dostlar ediniyordu. Çok geçmeden Corleone'nin yalnız işini bilen yetenekli bir insan değil, bir dâhi olduğu da ortaya çıktı.

Kendini İtalyan ailelerinin koruyucusu yapmıştı Sinyora Colombo'nun oğlunun vaftiz babası oldu. Ona yirmi dolar değerinde bir altın saat armağan etti. Bu stada kamyonların bir kısmı polisin eline geçti. Genco Abbandando polis örgütünde ve adliyede tanıdıkları olan güçlü bir avukat tuttu. Böylece Corleone'nin etki alanı genişledi, örgüte yeni kamyonlar eklendi. Tessio ile Clemenza'nın emrinde çalışanlar bile çoğalmıştı. Düzenin iyi işlemesi için bir takım tedbirler alınması gerekiyordu. Sonunda Don Corleone bir yönetim sistemi kurdu. Clemenza ile Tessio'ya "Caporegime unvanlarını verdi. Caporegime İtalyanca aşağı yukarı reis anlamına geliyordu. Onların emrinde çalışanlar da askerlerdi. Genco Abbandando’yu da Consigliori yahut danışman yaptı. Kendisiyle iş görenler arasına kademeler koydu. Emirlerini ya Genco'ya yahut Caporegime'lerden birine veriyordu, yalnız emir verirken de yanında tanık bulunmamasına özellikle dikkat ediyordu. Sonra Tessio'nun adamlarının bir kısmını ayırdı. Onları Brooklyn bölgesinden sorumlu tuttu. Gerekli olmadıkça iki adamının birbiriyle dostluk etmelerini yasakladı. Tessio durumu derhal kavradı;

Corleone'nin tutumunun yerinde olduğunu, böylece yakalanma, ihanet etme olanağının azaldığını anlıyordu. Brooklyn'i tümüyle Tessio'ya bıraktı. Onun zeki ve temkinli bir insan olduğunu biliyordu, öte yandan Bronx bölgesini yöneten Clemenza'yı gözünden uzak tutmamaya çalıştı. Neşeli görünüşüne rağmen Clemenza zalim, pervasız bir kişiliğe sahipti. Dizginlerinin sıkı tutulması gerekiyordu.

Büyük Mali Kriz, Corleone'nin durumunu güçlendirdi; ilerlemesini sağladı. İşte Corleone'nin Don diye tanınıp çağrılması bu döneme rastlar. Kentte doğru dürüst iş bulabilen pek azdı. Namuslu kişiler boş yere dürüst bir iş arıyor, mağrur kişilerse iğrenç bir devlet memurundan iş istemek için kendilerini ve ailelerini küçültüyorlardı. Oysa Corleone'nin adamları sokakta yürürken başlarını dimdik tutuyorlardı. Cepleri para doluydu, işlerini kaybetmek gibi bir korkuları yoktu. Polisçe tutuklanan bir adam, dilini tuttuğu Omerta yasasına uyduğu sürece çoluğuna çocuğuna çok iyi bakılacağından, hapisten çıktığı zaman da eski işine dönebileceğinden emindi.

İş hayatının tam bu döneminde Don Corleone'nin aklına, kurduğu saltanatı, yolunu sürekli olarak tıkayan dış dünyanın yöneticilerinden daha iyi yönetmek düşüncesi geldi. Bu düşünce, durmadan kendisinden yardım istemeye gelen mahallenin yoksulları tarafından da desteklendi. Don Vito Corleone hiç birini geri çevirmedi. İstedikleri yardımı yaparken onların duygularını da incitmemeye çalışırdı. Bu kişilerin Kongreye, Belediyeye, çeşitli devlet kademelerinde kendilerini temsil edecek kişileri seçerken Baba'ya danışmalarından daha doğal bir şey olamazdı. Don Vito Corleone ileriyi görerek, zekice davranıyordu; yoksul İtalyan mahallelerinde yaşayan ve bir gün avukat, doktor, savcı hatta yargıç olabilecek çocukların öğrenim masraflarını karşılıyordu. İmparatorluğunun geleceğini büyük bir lider gibi plânlıyor, hazırlıyordu.

İçki yasağının kaldırılması Don'un imparatorluğu için önemli bir darbe oldu. Ama Baba, her şeyi önceden sezinleyerek tedbirlerini almıştı. 1933 yılında Manhattan'ın bütün kumar işlerini, doklardaki Crap ***(*)*** partilerini, at yarışlarında ve diğer sporlardaki müşterek bahisleri, poker oynatan kanun dışı kumarhaneleri yöneten adama elçiler yolladı. Adamın adı Salvatore Maranzano'ydu. Tam bir pezzonovante, New York caniler dünyasının en güçlü kişisiydi. Baba'nın elçileri Maranzano'ya ortaklık teklif ettiler, iki taraf da eşit haklara sahip olacaktı. Vito Corleone'nin örgütü, polis ve siyasi

hayatta tanıdıklarıyla Maranzano'ya çok yararlı olabilir, çalışma alanının Brooklyn'e, Bronx'a kadar yayılmasını sağlayabilirdi. Oysa Maranzano uzağı görebilen bir kişi değildi. Don Corleone'nin teklifini küçümsedi. Büyük Al Capone Maranzano'nun dostuydu. Üstelik kendisi 1933 savaşının çıkmasına ve New York'taki gangsterlerin bağlı bulunduğu yeraltı örgütünün temelinden değişmesine yol açtı.

(*) Crap: Zarla oynanan bir kumar.

Görünüşte taraflar birbirine eşit değil gibiydi. Maranzano'nun daha da takviye edebileceği güçlü bir örgütü vardı. Chicago'da Al Capone yakın dostuydu. Ondan yardım isteyebilirdi. Tattaglia ailesiyle de ilişkisi vardı. Tattaglia Ailesi umumhane işletiyor, aynı zamanda ufaktan ufağa beyaz zehir kaçakçılığı yapıyordu.

Bütün bunlara karşılık Don Corleone, Clemenza ve Tessio tarafından yönetilen iki küçük ama iyi örgütlenmiş regime çıkartabilirdi. Üstün yanları düşmanın, Corleone imparatorluğu hakkında yeterli bilgi sahibi olmamasıydı. Gangsterler Baha'nın gerçek gücünü bilmiyor, Brooklyn'de yalnız başına çalışan Tessio'nun Don'la ilgisi olmadığını sanıyorlardı.

Yine de taraflar birbirine eşit değildi. Ama Vito Corleone, aleyhine olan noktayı ustaca bir darbeyle silip yok etmeyi bildi.

Maranzano, New York'taki isyanı bastırması için Al Capone'dan iki adamını yollamasını istedi. Corleone ailesinin Chicago'da adamları vardı. Al Capone'nin iki adamının trenle yola çıktığını haber verdiler. Vito Corleone, Luca Brasi'yi çağırttı. Ona gereken emirleri verdi.

Brasi ile adamları dört kişiydiler, Chicago'lu haydutları istasyonda karşıladılar. Brasi'nin adamlarından biri bir takside bekledi. İstasyon hamalı Capone'nin adamlarının bavullarını bir taksiye taşıdı. Adamlar da geldiler. Arabaya bindiler. Peşlerinden de Brasi ile adamları bindi, iki Chicago'lu gangsteri arabanın içine yatırdılar. Araba Brasi'nin daha önce kararlaştırdığı limandaki ambarlardan birine gitti.

İki gangsterin elleri kolları bağlanmış, ağızlarına birer küçük havlu tıkanmıştı.

Brasi duvarda dayalı duran baltayı aldı. Capone'nin adamlarından birini doğramaya başladı. Adamın ayaklarını, tam dizlerinden bacaklarını, sonra da kalça kemiklerinden geri kalan bölümünü ayırdı. Brasi çok güçlü bir

adamdı, ama işini tamamlayabilmesi için baltayı birkaç kere savurması gerekiyordu. Her yan kandan görünmez olmuştu. Kesilen yerlerden sel gibi kan akıyordu. Brasi ikinci kurbanına döndüğünde artık kendisine iş kalmadığını gördü. Çünkü adam duyduğu dehşetle ağzındaki küçük havluyu yutmuş, boğulmuştu. Morgda, ölümün nedenini bulmak için yapılan otopsi sırasında havlu adamın midesinden çıktı.

Birkaç gün sonra Al Capone, Vito Corleone'den bir telgraf aldı : "Düşmanlarıma karşı nasıl davrandığımı gördünüz. Bir Napolili, iki Sicilyalı arasındaki anlaşmazlığa niçin karışıyor? Sizi dost olarak kabullenmemi istiyorsanız, dilediğiniz zaman ödemek zorunda olduğum bir borcum var. Sizin gibi bir insan, yardım dilenmeyen, gelecekteki sıkıntılı bir anınızda yardımınıza koşabilecek, kendi işlerini kendisi çevirebilen bir dosta sahip olmanın ne kadar yararlı olabileceğini, takdir eder. Dostluğumu istemezseniz siz bilirsiniz. Yalnız bu kentin havasının çok nemli olduğunu size haber vereyim. Napolililerin sağlığına zararlıdır böyle hava; buraya asla gelmemenizi öğütlerim."

Mektubun her kelimesi, her satırı uzun uzun düşünülerek yazılmıştı. Baba, Capone çetesine değer vermiyor, onların kafasız, zalim katiller olduklarını biliyordu. Aldığı bilgilere göre Capone, küstahlığı, aşırı davranışları yüzünden siyasi hayattaki bütün dostlarını kaybetmişti. Siyasi güç, toplumun koruyucu örtüsü olmadan Capone ve onun gibilerin dünyasının yıkılmaya mahkûm olduğunu biliyordu. Capone'nin çağı kapanmak üzereydi. Üstelik Capone'nin etkisi Chicago sınırını da aşmıyordu.

Mektup etkisini gösterdi. Capone iki Sicilyalının savaşmasına katılmayacağını bildirdi.

Şimdi taraflar eşittiler. Üstelik Vito Corleone, Capone'nin adamlarını rezil ederek Amerika Birleşik Devletleri içindeki bütün gangsterlerin "saygısını" kazanmıştı. Tam altı ay, Vito Corleone, Maranzano'nun bütün güçleriyle çarpıştı. Adamın koruduğu kumarhaneleri bastı. Düşmanı hep cepheden karşılamasını bildi. Clemenza'yla adamlarından geniş ölçüde yararlandı. Zaferin kendisine göz kırptığını anlayınca da Tessio'yu Maranzano'nun peşine koydu.

Bu arada Maranzano savaşın sona erdirilmesi, barış yapılması için Vito Corleone'ye elçiler yolluyordu. Corleone çeşitli nedenler uydurarak onları

görmekten kaçındı. Maranzano'nun askerleri liderlerini terkediyorlardı. Kaybedilmiş bir dava uğruna ölmek istemiyorlardı. Şimdi kumarhaneler haracı Corleone örgütüne veriyorlardı. Savaş sona ermek üzereydi.

1933 Noel'i öncesinde Tessio, Maranzano'nun savunma hatlarından içeri girebildi. Maranzano'nun yardımcıları anlaşmaya hazırdılar; liderlerini onlara teslim etmeyi kabul etmişlerdi. Maranzano'ya, Brooklyn'deki bir lokantada Corleone ile görüşmeler yapılacağını söylediler. Kendileri de Maranzano'ya muhafızlık ettiler. Sonra Maranzano'yu lokantada, Tessio ile dört adamı içeri girerken tek başına bırakıp kaçtılar. Mesele çabucak halledildi. Maranzano'nun, yan yarıya çiğnenmiş ekmekle dolu ağzına kurşunları sıktılar. Savaş sona ermişti.

Maranzano imparatorluğu Corleone'nin örgütüne katıldı, işler yoluna kondu. Savaş sona ermişti ama şimdi Vito Corleone'nin başı ailesiyle dertteydi.

Sonny Corleone on altı yaşına girmiş, uzun boylu, güçlü kuvvetli bir erkek olmuştu. Yaşından daha büyük gösteriyordu. Geniş omuzları, yuvarlak bir yüzü vardı. Fredo sessiz sedasız bir çocuktu. Michael ise henüz yürümeye başlamıştı, içlerinde en afacanı, başı durmadan belâya giren Sonny idi. Boş yere onunla bununla kavga ediyor, okulda derslerine çalışmıyordu. Oğlanın vaftiz babası olan Clemenza, Don Corleone'yle görüşme zamanının geldiğini düşünerek bir akşam, Sonny'nin silâhlı bir hırsızlık olayına karıştığını anlattı. Aptalca bir işti bu ama sonu kötüye gidebilirdi. Çete reisinin Sonny olduğu kesindi. Diğer iki çocuk da yardımcısıydı.

Vito Corleone pek seyrek öfkeye kapılırdı. Ama bu kez öfkesi müthiş oldu. Tom Hagen üç yıldır evinde oturuyordu. Yetimin de hırsızlık olayına karışıp karışmadığını sordu. Clemenza karışmadığını bildirdi. Sonny'nin, Genco Pura şirketinin yazıhanesine getirilmesi için bir araba yolladı.

Hayatında ilk kez yeniliyordu. Oğluyla yalnız kalınca ağzına geleni söyledi ona. "Böyle bir işe kalkışmaya ne hakkın var?" diye sordu öfkesi yatışınca, "ne demeye giriştin bu hırsızlığa?"

Sonny öyle duruyor, cevap vermiyordu. Don nefretle : "Ne kadar aptalsın," dedi, "ne kazandın sanki? Her birinize elli dolar düştü mü? Yoksa yirmişer dolar mı? Yirmi dolar için hayatını tehlikeye attın, ha?"

Sonny, son sözleri duymamış gibi : "Fanucci'yi öldürdüğünüzü gördüm," dedi..

Don : "Yaa!" diyebildi. Kendini koltuğuna bıraktı. Bekledi.

Sonny : "Fanucci evden çıkınca annem artık içeri girebileceğimi söyledi," diye devam etti, "sizin çatıya çıktığınızı görünce peşinizden gittim. Her şeyi gördüm. Tabancayla cüzdanı yok edişinizi de."

Don içini çekti : "O halde sana terbiye vermeye hakkım yok" dedi, "okulu bitirmek istemiyor musun? Avukat olmak istemiyor musun? Avukatlar evrak çantalarıyla eli silâhlı, maskeli bir hayduttan çok daha fazla para çalarlar."

Sonny ona sırıtarak gülümsedi. Küstah bir tavırla : "Ben aile işine girmek istiyorum," dedi. Babasının cevap vermediğini, yaptığı espriye gülmediğini görünce : "Zeytinyağının nasıl satıldığını öğrenmek istiyorum," diye ekledi hemen.

Don yine cevap vermedi. Sonunda omuzlarını silkti : "Her insanın bir kaderi vardır," dedi. Fanucci'nin öldürülmesine tanıklık etmesinin Sonny'nin kaderini hazırladığını söylemedi. "Yarın sabah saat dokuzda buraya gel," dedi. "Genco sana ne yapman gerektiğini gösterir."

Oysa Genco Abbandando zeki ve anlayışlı b>r Consigliori idi. Don'un düşüncesini anladı. Sonny'yi genellikle babasının muhafızı olarak kullandı. Böylece oğlan asıl işin ince yanlarını görüp öğrenecek, Don olmaya hazırlanacaktı.

Sonny babasıyla anlaşamadı. Çabuk sinirlenen bir kişiliğe sahipti. Oysa Baba tehdit savurmanın aptalca bir davranış olduğu kanısındaydı, insanın öfkesini belli etmesi kadar tehlikeli, hatalı bir şey olamazdı. Hiç kimse Don Corleone'nin en küçük bir tehdit savurduğunu, yahut kendisini kaybedercesine sinirlendiğini görmemişti. Böylece Sonny'ye kendi ilkelerini öğretmeye çalıştı. Düşmanı aldatmak için, ona gerçek gücünü göstermemek kadar faydalı bir durumun olamayacağını söyledi.

Caporegime Clemenza, Sonny'ye nişancılığı, çeşitli savunma şekillerini öğretti. Oğlan babasının en yakın yardımcısı, arkadaşı oldu. Arabasını kullanıyor, küçük işlerine koşuyordu. Görünüşte babasının işlerini yüklenmeye hazırlanan ne fazla istekli, ne de fazla yumuşak bir kişiydi.

O sıra çocukluk arkadaşı Tom Hagen Üniversiteye gidiyordu. Fredi hâlâ lisedeydi. Michael ilkokulda, en küçükleri ise dört yaşındaydı. Aile Bronx'da bir apartmana taşınmıştı. Don Corleone Long Island'da bir yer almak istiyordu.

Vito Corleone uzağı gören bir insandı. Amerika'nın bütün büyük kentleri gangster çetelerinin anlaşmazlıklarıyla birbirine giriyordu. Çete savaşları sürüp gidiyor, yeni yetişenler kendilerine birer yer edinmeye çalışıyorlardı. Corleone gibileri sınırlarını ve kazanç bölgelerini güven altında tutma çabasındaydılar. Üstelik hükümet çok sert tedbirler almaya başlamıştı. Bir gün kendi başı da derde girebilirdi. New York'taki anlaşmazlıklara bir son vermeyi kararlaştırdı.

Giriştiği işin tehlikelerinden habersizdi. İlk yılı New York'un çeşitli çete reisleriyle görüşerek geçirdi. Sonunda anlaşmanın imkânsız olduğunu anladı. Çünkü her kafadan bir ses çıkıyor, istekler, görüşler birbirini tutmuyordu. Diğer büyük yöneticiler ve kanun koyucular gibi Don Corleone de, bu meselenin ancak Amerika'da çetelerin sayısının azaltılmasıyla sağlanacağını anladı.

Saf dışı bırakılamayacak kadar güçlü olan beş, altı "Aile" vardı. Bunların dışında kalanlar, ortalığı kasıp kavuran şantajcılar, serbest çalışan haraççılar, kanun adamlarının himayesinden uzak bölgelerde gerekli haracı vermeden çalışan diğer gangsterler iş hayatından çekilmeliydiler. Böylece, Don Corleone bu kişilere karşı savaşa girişti. Corleone örgütünü bütün güçleriyle üstlerine yolladı.

New York bölgesinin barış ve sükûna kavuşması üç yıl içinde başarıldı; beklenmedik bazı olaylar da geçmedi değil. Başlangıçta talihleri yolunda gitmiyor gibiydi. Baba'nın saf dışı bırakılmasını istediği bir grup İrlandalı haydut neredeyse başarıya ulaşıyordu. Raslantı ve intihar gibisinden bir gözüpeklikle, İrlandalı haydutlardan biri Don Corleone'nin koruyucu hattını yarıp geçti. Baba'nın göğsüne bir kurşun gömdü. Adam derhal mermi yağmuruna tutuldu ama zarar görmüştü bir kez.

İşte bu olay Santino Corleone'ye beklediği fırsatı verdi. Babasının çalışamaz olduğu bu dönemde, caporegime rütbesiyle kendi regime'sinin başına geçerek, genç, muzaffer bir Napolyon gibi savaş dehâsını gösterdi. Aynı zamanda Don Corleone'de bulunmayan, acımak bilmez bir insafsızlığa sahip olduğunu da ispatladı.

1935'den 1937 yılına kadar Sonny Corleone, yeraltı örgütünün şimdiye kadar tanıdığı en kurnaz ve insafsız katil olarak tanındı. Yine de Luca Brasi adındaki kişinin, insanın iliklerini donduran korkunç ünü onunkini gölgeliyordu.

Geri kalan İrlandalıların peşine de Luca Brasi takıldı. Tek başına hepsini sildi süpürdü. Altı güçlü aileden biri işe karışmaya, bağımsızları korumaya çalışınca uyarı niyetine bu ailenin reisini öldüren yine tek başına Brasi oldu. Bundan kısa bir süre sonra Baha'nın yarası iyileşti ve bu aileyle barış yaptı.

1937 yıllarında, bazan kaçınılmaz olan küçük anlaşmazlıkların, küçük olayların dışında New York'da barış ve düzen sağlanmış bulunuyordu.

Surları dışında dolaşan barbar kavimleri göz hapsinde tutan eski çağların site yöneticileri gibi, Don Corleone de kendi dünyası dışındaki âlemini dikkatle izliyordu. Hitler'in gelişini, İspanyol Cumhuriyetçilerinin yenilgisini, Almanya'nın Münih Anlaşmasıyla silâhlandırılmasını dikkatle inceledi. Gittikçe yaklaşan, dünya savaşını ve bunun getireceği sonuçları bütün açıklığıyla gördü. Kendi dünyası eskisinden daha sağlam! ve dokunulmaz olacaktı. Bu kadarla kalınmıyordu elbette; ileriyi gören, açıkgöz kişiler savaş sırasında da servet yapabilirlerdi. Bunun için dış dünyada savaş bütün hızıyla sürüp giderken kendi dünyasının barış içinde olması gerekiyordu.

Don Corleone bildirisini Amerika Birleşik Devletlerinin bütün eyaletlerine yaydı. Los Angeles, San Francisco, Cleveland, Chicago, Filadelfiya, Miami ve Boston'dan çete reisleriyle konuştu. Şimdi Baba yeraltı örgütünün barış temsilcisiydi; 1939 yılına doğru herhangi bir liderden daha başarılı olarak, ülkenin en güçlü yeraltı örgütleri arasında bir anlaşma kurmayı başardı. Amerika Birleşik Devletleri'nin Anayasası gibi, bu anlaşmayla Don Corleone'nin kentinde ya da eyaletindeki her üyenin güvenliği sağlanmış oluyordu. Anlaşma yalnız nüfuz bölgesini içine alıyor, yeraltı örgütünde barışın güçlenmesini sağlıyordu.

1939 yılında savaş patlayıp, Amerika Birleşik Devletleri 1941'de savaşa katıldığında Don Vito Corleone'nin dünyası, yükselen Amerika'nın bütün diğer sanayi kollarıyla hareketli ürünü eşit oranda paylaşmak için tam anlamıyla hazırdı; barış içindeydi. Corleone Ailesinin karaborsadan OPA gıda karnesi, benzin karnesi, hatta yolculuk etme hakları sağlayan bir kolu vardı. Hükümetle anlaşmaları olmadığından, yeteri kadar hammadde

bulamayan konfeksiyon sanayiine karaborsadan gerekli yardımı sağlayabilirdi. Hatta Don Corleone, örgütündeki askerlik çağına gelmiş bütün gençleri, yabancıları ilgilendiren bu savaşa katılmaktan kurtarabiliyordu. Bunu da, askerlik yoklamasına gitmezden önce hangi ilâçların alınması gerektiğini öğütleyen, yahut gençleri savaş endüstrisinde çalıştırıp askere alınmaktan alıkoyacak yerlere yerleştiren emrindeki doktorların yardımıyla gerçekleştiriyordu.

Gerçekten de Don Corleone yönetimiyle gururlanabilirdi. Ona bağlılık yemini edenler için dünyası güven doluydu; yasalara, düzene inananlar savaşta ölüp gidiyorlardı. Mide bulandıran tek şey, öz oğlu Michael Corleone'nin yardım teklifini reddetmesi, vatanına yararlı olabilmek için askere gönüllü gitmesi oldu, örgütündeki birkaç gencin daha aynı şekilde davrandıklarını Baba hayretle gördü. Durumu caporegime'sine anlatmaya çalışan gençlerden biri şöyle söyledi : "Bu ülke bana karşı çok iyi davrandı." Bu sözler Baba'ya iletilince Vito Corleone : "Ona ben de iyilik ettim," dedi öfkeyle. Söz konusu kişilerin durumu çok kötü olabilirdi ama oğlu Michael'i bağışladığı gibi, Baha'larına ve kendilerine olan görevlerini yanlış niteleyen diğer gençleri de bağışladı.

İkinci Dünya Savaşı'nın sonunda Don Corleone düzenini yeniden değiştirmesi gerektiğini anladı. Dünyası, kendi dışındaki geniş dünyaya ayak uydurmalıydı. Bunu da hiç bir zarara uğramadan yapacağına inanıyordu.

Tecrübelerine dayanarak inanıyordu buna. Onu doğru yola sokan şey iki özel olaydan doğuyordu. Mesleğinin ilk günlerinde, bir fırıncının yanında çıraklık eden o zamanların genç Nazorine'si ondan yardım istemeye gelmişti. Nazorine ile iyi bir İtalyan kızı olan müstakbel karısı para biriktirmişler ve kendilerine tavsiye edilen toptan mobilya satan birine üç yüz dolar gibi önemli bir para ödemişlerdi. Bu toptancı Nazorine ile nişanlısının dairelerini döşemek için gerekli her şeyi almalarını kabul etti. İki dolabı ve masa lâmbaları olan sağlam bir yatak odası takımı; simli kumaş kaplı divan ve koltuklar da verdi. Nazorine ile nişanlısı, ev eşyalarıyla dolu depoda istedikleri eşyaları seçerek mutlu bir gün geçirdiler. Toptancı alınlarının teriyle kazandıkları üç yüz doları cebine attı, eşyanın hafta içinde kiraladıkları daireye yollanacağını söyledi.

Oysa, hemen o hafta mobilyaları aldıkları toptancı iflâs etti. Büyük deponun kapısı mühürlendi ve alacaklılar tarafından üzerine tedbir kondu. Mal sahibi diğer alacaklıların öfkelerinin geçmesini beklemek için ortadan kaybolmuştu. Alacaklılardan biri olan Nazorine avukatına gitti, avukat duruşma sona erinceye ve bütün alacaklıların paraları ödeninceye kadar hiçbir şey yapılamayacağını söyledi. Bu da üç yıl, sürebilirdi. Nazorine bir dolarına karşılık on sent alabilirse kendini mutlu saymalıydı.

Vito Corleone bu hikâyeyi dinledi ama bir türlü inanamıyordu. Yasaların böyle bir hırsızlığa göz yumabilmesi olanaksızdı. Dükkân sahibinin kendine özgü saray gibi bir evi, Long Island’da malikânesi, lüks bir otomobili vardı; çocuklarını üniversitede okutuyordu. Zavallı fakir fırıncı Nazorine'nin üç yüz dolarını nasıl iç eder, parasını ödediği eşyaları vermezdi? Yine de Vito Corleone, emin olmak için Genco Abbandando'dan Genco Pura zeytinyağı şirketinin avukatlarıyla görüşmesini istedi.

Nazorine'nin anlattıklarını avukatlar araştırdılar. Toptan mobilya satıcısı bütün özel servetini karısının adına geçirmişti. Mobilya satan mağazası anonim şirketti. Kendisi şahsen sorumlu değildi. Evet, iflâs edeceğini bile bile Nazorine'nin parasını almakla iyi etmemişti ama her zaman, her yerde görülen bir olaydı bu. Yasalara göre yapılacak bir şey yoktu.

Tabii mesele kolayca çözümlendi. Don Corleone Consigliori'si olan Genco Abbandando'yu toptancıya konuşmaya yolladı. Beklediği gibi, açıkgöz iş adamı rüzgârın ne yana estiğini derhal sezdi; Nazorine'nin eşyasını almasını sağladı. Bu, genç Vito Corleone için ilginç bir ders oldu.

İkinci olayın yankıları daha uzaklara erişti. 1939 da Don Corleone ailesini kent dışına çıkarmaya karar vermişti. Her baba gibi çocuklarının daha iyi okullara gitmesini, daha iyi arkadaşlar edinmesini istiyordu. Kendi özel nedenlerinden ötürü de, şöhretinin bilinmediği taşra hayatını yeğ tutuyordu. O sıra içinde yanlış inşa edilmiş dört evin bulunduğu, ama daha fazlasının da yapılabileceği kadar bol arsası olan Long Beach'deki yeri aldı. Sonny, Sandra ile resmen nişanlanmıştı; yakında evleneceklerdi; evlerden biri onların olacaktı. Diğerlerinde Don Corleone oturacaktı, üçüncüsü Genco Abbandando ile ailesi içindi. Dördüncüsü bir süre için boş bırakıldı.

Evlerin satın alınmasından bir hafta sonra, üç kişilik bir işçi grubu kamyonlarıyla geldiler. Long Beach şehrinin kalorifer kontrol memurları olduklarını ileri sürdüler. Baha'nın genç muhafızlarından biri onları

kalorifer kazanının bulunduğu zemin katma indirdi. Don Corleone, karısı ve Sonny bahçede oturmuş dinleniyor, tuzlu deniz havasının tadını çıkarıyorlardı.

Genç muhafız gelip Don Corleone'yi eve çağırdı, iri yarı üç işçi fırının çevresinde duruyorlardı. Fırını parçalara ayırmışlardı; parçalar yerlere yayılmıştı, işçilerin reisi olduğu anlaşılan biri, otoriter bir sesle : "Kazanınız berbat bir halde," dedi, "onarıp yeniden kurmamızı isterseniz, işçilik ve gerekli parçalar için yüz elli dolar ödeyeceksiniz. O zaman belediyenin kontrolünden de kurtulursunuz." Cebinden, kırmızı kâğıda basılı bir etiket çıkardı : "Bu mührü ocağın üstüne basacağız, o zaman belediyeden hiç kimse sizi rahatsız etmez."

Don Corleone pek ilgilenmedi. Yeni bir eve taşınmanın gerektirdiği sorunlarla uğraşmak için kendi işini ihmal ederek sıkıntılı ama sakin bir hafta geçirmişti. Aslından daha bozuk bir İngilizceyle, "Size para vermezsem kazanım ne olur?" diye sordu.

üç işçinin reisi olan adam omuz silkti : "Kazanı bu halde bırakırız," diyerek yere yayılmış olan maden parçalarını işaret etti.

Don yumuşak bir sesle : "Bekleyin, parayı getireyim," dedi. Bahçeye çıktı. Sonny'ye : "Dinle, aşağıda ocakla ilgilenen birkaç kişi var," dedi, "ne istediklerini anlamıyorum. Git, çaresine bak." Bunu yalnız şaka niyetine söylememişti. Oğlunu kendisine yardımcı yapmak istiyordu. Bu da Sonny'nin geçmesi gereken deneylerden biriydi.

Sonny'nin meseleyi çözüm şekli babasını pek sevindirmedi. Sicilyalılara özgü incelikten yoksun, çok sert ve açık bir çözümlemeydi bu. Sonny kılıç değil, sopaydı. Çünkü işçinin isteğini dinler dinlemez üçü nü tabancasıyla tehdit ederek bir güzel falakaya ya tırmış, sonra kazanı yeniden kurdurup ortalığı temizletmişti. üstlerini başlarını araştırmış, işçilerin aslın da, merkezi Suffolk Eyaletinde olan bir bina onarım şirketine bağlı bulunduklarını anlamıştı. Şirket sahibinin adını da öğrendi. Sonra üç işçiyi tekmeliyerek kamyonlarına itti: "Sizi bir daha Long Beach'de gör meyeyim," dedi, "ananızdan emdiğiniz sütü burnunuzdan getiririm."

Genç Santino'nun, yaslanmazdan ve zalimleşmezden önce yardım elini, içinde yaşadığı topluma uzatması tipik davranışıydı. Adı geçen şirketin sahi bine gitti. Bir daha adamlarını Long Beach bölgesine yollamamasını

söyledi. Corleone Ailesi bölge polisiyle gereken iş ilişkilerini kurunca, bu gibi yakınmalardan ve profesyonel serserilerin işlediği bütün suçlardan haberdar oldular. Bir yıldan daha kısa bir süre sonra Long Beach, Amerika Birleşik Devletleri içinde en az suç işlenen yer haline geldi. Profesyonel serserilerle kabadayılara Long Beach'de çalışmamalarını belirten tek bir uyarıda bulunuldu, ikinci bir suç işlediklerinde kentten atılıyorlardı. Kapıdan kapıya ev eşyaları satan düzenbazlara, serserilere, kendilerine Long Beach'de iş olmadığı kibarca ihtar edildi. Yörenin yasaya ve gerekli otoriteye saygı göstermeyen genç serserilerine, buradan gitmeleri babaca bir tavırla öğütlendi. Long Beach örnek bir kent oldu.

Don Corleone'yi asıl etkileyen şey, bu kapıdan kapıya satış yapan düzenbazların yasa gözünde suçlu sayılmamalarıydı. Don Corleone'nin yeteneklerine sahip bir kişiye, bu dış dünyada, dürüst bir gençten çok daha fazla iş vardı. O dünyaya girebilmek için gerekli hazırlıkları yaptı.

Böylece savaş sona erinceye, Türk Sollozzo barışı bozup Don Corleone'nin dünyasını kendi savaşına katıncaya, onu hastaneye düşürünceye kadar Baba, Long Beach'de imparatorluğunun sınırlarını genişletip güçlendirerek, mutlu bir hayat yaşadı.

DÖRDÜNCÜ KİTAP

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

NEW Hamshire'in bu kasabasında geçen her ilginç olay pencerelerinin gerisinden sokağı gözetleyen ev kadınları, kapı önlerinde pinekleyen dükkâncılar tarafından gerektiği şekilde izlenirdi. İşte New York plâkalı siyah araba Adams'ların evi önünde durduğunda, birkaç dakika içinde kasabada bundan haberi olmayan kalmamıştı.

Üniversite öğrenimi görmüş olmasına rağmen astında bir kasaba kızı olan Kay Adams, o sıra yatak odasının penceresinden sokağa bakıyordu. Sınavlarına çalışmış, öğle yemeği için aşağı inmeyi düşünüyordu ki siyah arabanın yolun aşağısından geldiğini ve evlerinin önünde durduğunu gördü. Arabadan filimlerdeki gangsterlere benzeyen iri yarı iki adam çıktı. Kay Adams kapıyı açmak için koşarak aşağı indi. Onların Michael yahut ailesi tarafından yollandığından emindi, gerekli tanıştırma yapılmadan annesi yahut babasıyla konuşmalarına meydan vermek istemi yordu. Mike'in arkadaşlarından utandığı yoktu, ama annesiyle babası eski kafalı New England'lı Amerikalılardı. Böyle kişilerle değil ahbaplık etmesine, ta nişmiş olmasına bile bir anlam veremezlerdi.

Tam kapının önüne geldiği sıra zil çaldı. Kay an nesine: "Ben bakarım," diye seslendi. Kapıyı açtı. İki adam şimdi karşısında duruyorlardı. Biri silâhını çekmek istermiş gibi elini ceketinin cebine attı. Kay bu davranışla öyle irkildi ki, hafif bir çığlık attı. Oysa adam cebinden kimlik kartını çıkarmış, Kay'e gösteriyordu. "Ben New York'tan detektif John Philips'im." Yanındaki kalın kaşlı, esmer adamı işaret ederek : "Bu da yardımcım detektif Siriani," dedi. "Sız Miss Kay Adams'sınız, değil mi?"

Kay başını salladı. Philips : "içeri girebilir miyiz? Sizinle birkaç dakika görüşmek istiyorum," dedi.

Kay içeri girmeleri için kenara çekildi. Tam o sıra babası çalışma odasının kapısında göründü. "Ne var, Kay?"

Babası kır saçlı, kibar görünüşlü, ince yapılı bir erkekti. Kasabadaki Baptis kilisesinin papazlığını yapıyordu. Dini çevrelerde bilim adamı olarak

da ün salmıştı. Kay babasını pek iyi tanımazdı. Ama kendisini çok sevdiğini bilirdi. Baba kız birbirlerine pek bağlı değildiler, ama Kay ona güvenirdi. "Bu beyler detektif, babacığım," dedi kısaca, "tanıdığım bir genç hakkında bana sorular soracaklarmış."

Baba Adams hiç de şaşırmış görünmedi. "Niçin çalışma odama gelmiyorsunuz?" dedi.

Detektif Philips : "Kızınızla yalnız konuşmak istiyorum Mr. Adams," cevabını verdi.

Mr. Adams nazik bir tavırla : "Buna ancak Kay karar verir." dedi, "yavrum, benim yahut annenin yanında olmamızı ister misin?"

Kay başını salladı: "Yalnız konuşmak istiyorum."

Mr. Adams, Philips'e : "Yemeğe kalacak mısınız?" diye sordu, iki adam kalmayacaklarını söylediler. Kay, onları çalışma odasına aldı.

Genç kız babasının geniş deri koltuğuna oturdu. Detektifler de divanın ucuna rahatsız bir şekilde iliş tiler. Detektif Philips : "Miss Adams, üç haftadan beri Michael Corleone'yi gördünüz yahut kendisinden bir haber aldınız mı?" diyerek konuşmayı açtı. Bu soru Kay Adams'ı uyarmaya yetti, üç hafta önce gazetelerde bir New York polisiyle, uyuşturucu madde kaçakçısı Virgil Sollozzo'nun öldürüldüğünü okumuştu. Gazete cinayetlerin Corleone Ailesinin adamları tarafından işlendiğinden kuşkulanıldığını da yazıyordu.

Kay başını salladı : "Hayır, son gördüğümde Michael hastanede yatan babasını ziyarete gidiyordu. Bir ay kadar önce oldu bu." öteki detektif sert bir sesle : "Michael Corleone ile son buluşmanızdan haberimiz var," dedi, "biz daha sonra ondan haber alıp almadığınızı öğrenmek istiyoruz."

"Ne gördüm, ne de haber aldım."

Detektif daha nazik bir tavırla : "Kendisinden bir haber alırsanız bize bildirin Miss Adams," dedi. "Michael Corleone ile işbirliği yaparsanız kendinizi büyük bir tehlikeye atmış olursunuz."

Kay oturduğu yerde dikleşti: "Ona niçin yardım etmeyecekmişim? Biz evleneceğiz. Birbirimize yardımcı olmamızdan daha tabii bir şey var mı?"

Detektif Siriani: "Ona yardım ederseniz siz de cinayetle suçlanırsınız," dedi. "Erkek arkadaşınız New York'lu bir polisle, Virgil Sollozzo'yu öldürdü. Cinayetleri Michael Corleone'nin işlediğini biliyoruz."

Kay güldü. Gülüşü öyle tabii, öyle kuşku doluydu ki, iki detektif şaşırdılar. "Mike cinayet işleyecek bir tip olamaz," dedi, "onun ailesiyle bir ilişkisi yoktu. Kızkardeşinin düğününe gittim. Michael ailesi içinde bir yabancı gibiydi. Hiç bir şeylerine karışmıyordu. Eğer şimdi saklanıyorsa adının gazetelerde geçmesini istemediğindendir. Mike bir gangster değil. Onu sizden çok daha iyi tanırım. Cinayet işlemeyecek kadar yufka yürekli, duygulu bir erkektir. Yasalara saygısı büyüktür. Tek bir kere olsun yalan söylediğini duymadım."

Detektif Philips : "Onu ne kadar zamandır tanıyorsunuz?" diye sordu.

"Bir yıldan fazla oldu." Kay iki erkeğin gülümsediklerini görünce şaşırdı.

"Bilmeniz gereken şeyler var," dedi. Detektif

Philips. "Babasını ziyaret etmeye gittiği gece hastaneye görevli olarak gelen bir polisle tartıştı. Polise hakaret etti. Polis de çenesine bir yumruk indirmek zorunda kaldı. Michael Corleone'nin çene kemiği kırıldı; birkaç dişini kaybetti. Dostları onu Long Beach'deki eve götürdüler. Ertesi gece hastane kapısında tartıştığı polis memuru öldürüldü ve Michael Corleone ortadan kayboldu. Yer yarıldı içine girdi sanki. Bizim de habercilerimiz, adamlarımız var. Hepsi de suçlunun Michael Corleone olduğundan emin. Ama elimizde delil yok. Lokantanın garsonu, Mike'i resminden tanıyamadı, ama şahsen görse bir şey söyleyebilir. Sollozzo'nun şoförünü sorguya çektik. Adam konuşmaktan kaçındı. Michael Corleone'yi ele geçirsek şoförü konuşturması kolay. Şimdi FBI dahil, herkes onu arıyor. Şimdiye kadar bir şey elde edemedik. Sonra belki bize bir ipucu verirsiniz diye size geldik."

Kay soğuk bir tavırla: "Söylediklerinizin bir tek kelimesine olsun inanmıyorum," dedi. Oysa Mike'in çenesinin kırıldığına inanıyor, ama çenesini kırdılar diye Mike'in cinayet işleyebileceğini aklına bile getirmiyordu.

"Mike size bir haber salarsa bize bildirir misiniz?" diye sordu Philips.

Kay bildirmiyeceğini söyledi. Detektif Siriani : "İkinizin yakın arkadaş olduğunuzu biliyoruz," dedi kaba bir tavırla. "Otel defterlerindeki kayıtları gör dük. Tanıdıklarımız da var. Haberin gazetelere geç meşini sağlarsak annenizle babanız güç durumda ka lir. Kızlarının bir gangsterle ilişki kurması onlar gibi saygıdeğer kişilerin hiç hoşuna gitmez. Şimdi bildiklerinizi anlatmazsanız her şeyi babanıza da annenize de söyleyeceğim."

Kay ona hayretle baktı. Sonra ayağa kalktı. Kapıya gitti. Açtı. Babasını, oturma odasının pencere si önünde durmuş piposunu tüttürdüğünü gördü. "Babacığım, lütfen gelir misiniz?" dedi. Mr. Adams döndü. Kızına gülümsedi. Geldi. "Kızının beline kolunu doladı. Detektiflere döndü : "Evet beyler?" dedi.

Onlar bir şey söylemeyince Kay sakin bir tavırla : "Babama her şeyi anlatın memur bey," dedi Detektif Siriani'ye."

Siriani kıpkırmızı kesildi. "Mr. Adams, kızınızın iyiliğini düşünerek söylüyorum. Miss. Kay, bir polis memurunu öldürdüğünden emin olduğumuz bir gangsterle ilişki kurmuş durumda. Bizimle işbirliği yapmazsa başı belâya girebilir. Oysa kendisi durumun ne kadar ciddi olduğunu anlamıyor. Belki siz onu ikna edebilirsiniz."

Mr. Adams nazik bir tavırla : "Böyle bir şeye inanmam," dedi.

Siriani: "Kızınızla Michael Corleone bir yıldan beri arkadaşlık ediyorlar," diyerek sözüne devam etti. "Otellerde kendilerini karıkoca göstererek kaldılar. Michael Corleone cinayet suçuyla aranıyor. Kızınız da bize yararlı olabilecek bilgiyi vermekten kaçınıyor.. Durum böyle. Siz inanmayabilirsiniz ama benim delillerim var."

Mr. Adams aynı nezaketle : "Sizin sözlerinize inanmıyor değilim, memur bey," dedi, "inanmadığım şey kızımın başının dertte olabilmesi. O ne yaptığını bilen bir insandır."

Kay başını kaldırdı. Babasına hayretle baktı. Meseleyi bu kadar hafiften alması inanılacak şey değildi.

"Yine de," dedi Mr. Adams kesin bir tavırla, "delikanlı evime gelmeye kalkışırsa size haber veririm. Kızımın da aynı, şeyi yapacağına eminim. Şimdi özür dilerim, yemeğimiz soğuyor. Bize izin verin."

Detektifleri yolcu etti. Sonra Kay'e döndü. Elinden tuttu. "Gel yavrum," dedi, "annen bizi yemeğe bekliyor." Birlikte evin arka tarafındaki mutfağa gittiler.

Kay babasının davranışı, derin güveni ve sevgisi karşısında duygulanmış ağlıyordu şimdi. Mutfakta annesi onun göz yaşlarını görmezlikten geldi. Babası iki detektiften söz etmiş olmalıydı. Masadaki yerine oturdu. Annesi tabağına yemek koydu. Babası yemek duasını yaptı.

Mrs. Adams kısa boylu, tombul bir kadındı. Daima düzenli ve titiz giyinirdi. Kay onu hiç perişan, bakımsız bir halele görmemişti. Kay'e karşı bir parça soğuk davranırdı. Şimdi de aynı şeyi yaptı : "Rica ederim Kay, bırak bu saçmalığı. Yok yere mesele çıkarmaya çalıştıklarına eminim. Ne de olsa oğlan Dartmouth üniversitesinde okuyor. Böyle bir olaya karışması imkânsızdı."

Kay başını hayretle kaldırdı. "Mike'in Dartmouth da okuduğunu nereden biliyorsunuz?"

Annesi büyük bir rahatlıkla: "Gençler kendilerini pek akıllı sanırlar," dedi, "işin başından beri arkadaşını biliyorduk. Ama konuyu senin açmanı bekledik."

"Ama nasıl bilebilirsiniz? Kay babasının yüzüne bakamıyordu. Onun, Mike'la karıkoca hayatı yaşadığını bildiğinden emindi. Mr. Adams sakin bir tavırla: "Mektuplarını açıp okuduk," dedi.

Kay sinirlenmiş, dehşete kapılmıştı. Şimdi babasının yüzüne bakabilirdi artık. Onun yaptığı kendisininkinden çok daha utanç vericiydi çünkü. Babasının böyle bir şey yaptığına inanamıyordu. "Baba, yapamazsınız bunu," diyebildi.

Mr. Adams: "Ne de olsa çok saf ve tecrübesiz bir kızsın, yavrum," dedi, "dikkatli davranmamız gerekiyordu. Sen de bize hiç bir şey anlatmıyor, söylemiyordun."

İlk kez Kay, Michael Corleone'nin mektuplarının sevgi kelimeleriyle dolu olmadığına şükretti. Ailesi Mike'a yazdığı mektupları okursa ne yapardı acaba? "Size ondan söz etmedim. Çünkü ailesini beğenmeyeceğinizi, dehşete kapılacağınızı düşündüm."

Mrs. Adams neşeyle : "Dediğin gibi oldu kızım," dedi, "gerçekten çok kaygılandık. Doğrusunu söyle, Michael bu arada sana hiç haber saldı mı?"

Kay başını salladı : "Onun suçlu olabileceğine inanmıyorum."

Annesiyle babasının birbirlerine baktıklarını gördü. Mr. Adams : "Suçlu olmadığı halde ortadan kaybolduğuna göre Michael'in başına bir şey geldi demektir," dedi.

Önce Kay bu sözlerin anlamını kavrayamadı. Sonra masadan kalktı. Koşarak odasına gitti.

Üç gün sonra Kay Adams, Corleone'lerin Long Beach'deki evi önünde arabadan iniyordu. Gelmeden önce telefon etmişti. Bekliyorlardı : Tom Hagen karşıladı onu. Kay hayal kırıklığına uğramıştı. Çünkü Tom Hagen'le bir şey konuşamayacağını biliyordu.

Oturma odasında Tom ona içki ikram etti. Evin içinde dolaşan başka erkekler de vardı, ama Kay, Sonny'yi görmedi. Tom Hagen'e : "Mike'in nerede olduğunu biliyor musunuz?" diye sordu doğrudan doğ rüya. "Onunla nasıl temasa geçebilirim?"

Hagen : "Mike'in nerede olduğunu bilmiyoruz ama kaygılanacak bir durum yok," dedi, "polis öldürüldüğünü duyunca kendisini suçlayacaklarından korktu. Bir süre buradan uzak durmayı uygun gördü. Birkaç aya kadar bizimle temasa geçeceğini umuyorum."

"Polis Mike'in çenesini gerçekten kırdı mı?"

"Haklısınız. Böyle bir şey oldu. Ama Mike kinci değildir. Olanlarla bir ilişkisi olmadığına eminim."

Kay çantasını açtı. İçinden bir mektup çıkardı. "Bulunduğu yeri size bildirdiği zaman bu mektubu ona yollar mısınız?"

Hagen başını salladı : "Mektubunuzu alamam," dedi, "polisçe sorguya çekilir, bana bu mektubu verdiğinizi söylerseniz, Mike'in nerede olduğunu bildiğimi sanırlar. Niçin bir parça beklemiyorsunuz? Mike'in sizinle temasa geçeceğine eminim."

Kay içkisini bitirdi. Gitmek için kalktı. Hagen onunla koridora kadar geldi. Sokak kapısını açtığı sırada dışardan orta yaşlı, şişman bir kadının içeri girmek üzere olduğunu gördüler. Siyahlar giyinmişti kadın. Kay, onun

Michael'in annesi olduğunu gördü. Elini uzattı : "Nasılsınız Mrs. Corleone?" dedi.

Yaşlı kadının küçük, kara gözleri bir an Kay'ın üzerinde dolaştı. Sonra yüzünde bir gülümseme belirdi. "A" dedi "siz Mike'in küçük sevqilisisiniz." Koyu bir İtalyan ağzıyla konuşuyordu İngilizceyi Kay onun söylediklerini güçlükle anladı. "Bir şey yediniz mi?" Kay yemediğini söyledi. Mrs. Corleone öfkeyle Hagen'e döndü, İtalyanca bir şeyler söyledi. Kay'in elin den tuttu. Onu mutfağa götürdü. "Bir fincan kahve için. Bir şeyler yiyin. Sonra biri sizi evinize götürür. Trenle gitmenizi istemem." Kay'i bir sandalyeye oturttu, üzerindeki ceketle şapkayı çıkarıp bir sandalyenin arkalığına koydu. Birkaç dakika sonra masanın üzerine peynir ve salam konmuş, ocağın üzerindeki kahve ibriği kaynamaya başlamıştı.

Kay utana sıkıla : "Mike'i sormaya geldim," dedi, "kendisinden bir haber alamadım. Mr. Hagen onun nerede olduğunu bilmediklerini söyledi."

Hagen sakin bir tavırla : "Ona ancak bu kadarını söyleyebiliriz," dedi.

Mrs. Corleone Hagen'e öfkeyle baktı. "Bana ne konuşacağımı, ne yapacağımı sen mi söyliyeceksin," dedi. "Bana kocam bile emir veremez. Tanrı onu korusun."

"Mr. Corleone'nin sağlığı nasıl?" diye atıldı Kay.

"iyi," dedi Mrs. Corleone, "iyi. Yaşlandıkça dikkatsizleşiyor. Kafası eskisi gibi işlemiyor." Kay'in bardağına kahve koydu. Onu bir şeyler yemeye zorladı.

Kahvelerini içtikten sonra yaşlı kadın Kay'in elini avuçları içine aldı : "Mikey sana mektup yazamaz," dedi, "ondan haber alamayacaksın, iki üç yıl saklanması gerekiyor. Evine dön, iyi, namuslu bir delikanlı bul, evlen."

Kay çantasından mektubu çıkardı. "Bunu kendi sine yollar mısınız?" dedi

Yaşlı kadın mektubu aldı. Kay'in yanağını okşadı: "Tabii, tabii," dedi. Hagen itiraz etmek istedi. Kadın ona İtalyanca bağırdı. Sonra Kay'i kapıya kadar götürdü. "Mike'i unut" dedi, "artık sana göre değil o."

Kapının önünde bir araba bekliyordu, içinde iki adam vardı. Tek bir kelime söylemeden Kay'i New York'taki oteline götürdüler. Kay de konuşmadı. Sevdiği gencin soğukkanlı bir katil olduğu düşüncesine

kendini, alıştırmaya çalışıyordu. Bunu en emin kaynaktan, Mike'in annesinden öğrenmişti.

ON ALTINCI BÖLÜM

CARLO Rizzi dünyaya düşman kesilmişti. Corleone ailesine damat olduktan sonra ona Manhattan'ın Doğu Yakasına küçük bir yarış acentalığı alınmış, Long Beach'deki evlerden birine yerleşeceğini ummuş tu. Don'un istediği zaman kiracılardan birini çıkarta bileceğini biliyordu. Oysa Don Corleone böyle bir şeyin sözünü bile etmemişti. Carlo Rizzi de kendini bir yabancı gibi, her şeyin dışında bulmuştu. Baba ona dürüst davranmıyordu. Büyük Don diye düşündü nefretle. Aptal basit bir sokak serserisi gibi düşmanın kurşunlarına hedef olmuştu, ölmesini diliyordu onun, Carlo Rizzi. Sonny bir zamanlar arkadaşıydı. Belki Don'un yerine Sonny geçince ona da gereken ilgiyi gösterir, aile işine alırdı.

Karısının bardağına kahve koyusunu izledi. Evleneli daha beş ay olmuştu ama Connie şimdiden şişmanlamağa başlamıştı. Doğuya yerleşen İtalyanların köylülerden farkı yoktu. Connie büyük Don'un kızı olabilirdi. Ama şimdi kendi karısıydı. Ona istediğini yapabilir, söyleyebilirdi. Corleone'lerden birinin hakkından gelebilmek Carlo Rizzi'ye zevk veriyordu.

Daha evliliklerinin ilk gününde, evde kimin hâkim olduğunu Connie'ye anlatmaya çalışmıştı. Genç kadın düğünde armağan edilen para dolu çantayı Carlo'ya vermemek istemişti. Carlo da onu dövmüş, çan tayı almıştı. Parayı ne yaptığını da karısına asla söylememişti. Başına dert açabilirdi. Hemen hemen on beş bin doları karı kız peşinde, gece kulüplerinde yiyip bitirmişti.

Connie'nin kendisini seyrettiğini biliyordu. Geniş omuzlu, ince belli, sarışın bir adamdı Carlo Rizzi. Esmer İtalyanlardan çok farklıydı. Corleone Ailesinde çalışan Clemenza, Tessio, Rocco Lampone ile kimin öldürdüğü ortaya çıkmayan Paulie Gatto'dan çok da ha güçlü olduğunu biliyordu. Bununla öğünüyordu da. Bir an Sonny'yi düşündü. Sonny kendisinden daha boylu ve iri yapılı olmasına rağmen onunla da başa çıkabilirdi. Ne kadar zalim bir insan olduğunu duy muştu. Gerçi ona karşı Sonny daima iyi kalpli ve cömert davranmıştı. Şakadan, eğlenceden hoşlanırdı. Evet, Sonny onun dostuydu. Don öldüğü takdirde durumun çok değişebileceğine emindi.

Kahvesini yudumladı. Bu apartman katından nefret ediyordu. Daha geniş, ferah yerlere alışıktı. Birazdan işine gidecekti. Günlerden pazardı. Basketbol maçlarının, at yarışlarının en hızlı mevsimindeydiler. Arkasında bir takım hışırtılar işitti. Döndü. Connie giyiniyordu. Yine nefret ettiği o giysiyi geçirmişti sırtına. Çiçeklerle donatılmış ipekli kumaş, gösterişli bilezik ve küpeler, kabarık kollar. Bu haliyle Connie yirmi yıl yaşlı duruyordu : "Hangi cehenneme gidiyor sun?" diye sordu.

Connie soğuk bir tavırla: "Babamı görmeye gideceğim," dedi. "Hâlâ yataktan çıkamıyor, ziyaretçiler hoşuna gidiyor."

Rizzi meraklanmıştı : "işleri hâlâ Sonny mi yönetiyor?"

Connie anlamamış gibi: "Hangi işleri?" diye sordu.

Carlo Rizzi öfkeden deliye döndü: "Seni orospu karı seni!" diye bağırdı. "Benimle konuşurken dik katli ol. Yoksa karnındaki o çocuğun hakkından gelirim." Connie ürkmüştü. Carlo onun korktuğunu görünce daha da sinirlendi. Sandalyesinden fırladı. Connie'nin yüzüne bir tokat attı, üç tokat daha vurdu. Connie'nin üst dudağının patlayıp şiştiğini gördü. Durdu. İz bırakmak istememişti. Connie yatak odasına kaçtı. Kapıyı kapattı. Kilitledi. Carlo kahkahalarla güldü. Kahvaltısına devam etti.

Giyinip gitme zamanı gelinceye kadar Carlo Rizzi sigara içti. Sonra kalktı. Kapıyı vurdu : "Aç şunu" dedi, "yoksa kırarım." Cevap vermedi Connie. "Haydi, giyineceğim." Connie'nin kalkıp kapıya geldiğini duydu. Sonra anahtar kilidin içinde döndü. Carlo içeri girince Connie ona arkasını döndü. Başını duvara çevirdi, yattı.

Carlo Rizzi çabucak giyindi. Sonra Connie'nin soyunmuş olduğunu gördü. Oysa onun hastaneye git meşini istiyordu. Belki ilginç haberler getirirdi. "Ne o," dedi, "bir tokatla kendinden geçtin bakıyorum."

"Gitmek istemiyorum." Connie'nin sesi titriyordu. Carlo uzandı. Onu kendinden yana çevirdi. O zaman Connie'nin niçin gitmek istemediğini anladı. Git memesi daha iyi olacaktı herhalde.

Sandığından, daha sert indirmişti tokatlan. Connie'nin sol yanağı şişmişti. Yarık dudağından da kan akıyordu. "Peki," dedi, "ben eve geç döneceğim bu akşam. Pazar günleri çok işim oluyor."

Onu ilk dövdüğü gün Connie dosdoğru Long Beach'deki eve koşmuştu. Carlo gerçekten korkmuştu o gün. Oysa Connie eve sakin, bir parça da şaşkın dönmüştü., örnek bir İtalyan kadını olmuştu. Carlo ona karşı çok iyi davranmıştı birkaç gün. Her bakımdan dikkatli davranmış, Connie'nin gönlünü almıştı. Ve bir gün Connie annesiyle babası tarafından nasıl karşılandığını anlatmıştı.

Annesiyle babası kızlarını sevgiyle karşılamışlardı. Olanları öğrenince babası hiç ilgilenmemişti. An nesi babasına Carlo Rizzi'yle konuşmasını söylemiş, ama babası oralı bile olmamıştı. "Connie benim kızım," demişti, "ama şimdi kocasına ait. İtalyan kralı bile karı koca arasına girmek istemez. Evine dön. Davranışlarına dikkat et, kocanın seni dövmesini gerektirecek işler yapma."

Connie babasına öfkeyle: "Siz hiç karınızı döv dünüz mü?" diye sormuştu. Babası : "Annen kendi sini dövmemi gerektirecek bir davranışta bulunmadı," demişti.

İşte Connie böylece bir parça ürkmüş, bir parça korkmuş olarak eve dönmüştü. Babasının en sevdiği çocuğu olduğundan* onun bu kadar ilgisiz davranmasına bir anlam veremiyordu.

Oysa Don Corleone göründüğü kadar ilgisiz kalmamıştı. Araştırma yapmıştı. Carlo Rizzi'nin onca parayı ne yaptığını öğrenmişti. Hagen attığı her adımı bildirecek bir adam koymuştu Carlo Rizzi'nin peşine. Bir erkek karısının ailesinden korkarsa kocalık görevlerini yerine getiremezdi. Bu yüzden Don onlara hiç bir şey belli etmemiş, olup biteni uzaktan izlemişti. Bundan sonra Connie annesine birkaç kez daha kocasını şikâyet etmiş, hatta ayrılmak niyetinde bile olduğunu söylemişti. O zaman Don gerçekten öfkelenmiş, "Karnındaki çocuğun babası olmazsa ne işe yarar?" demişti.

Bütün bunları öğrenen Carlo Rizzi'nin kendine güveni artmıştı. Hatta arkadaşlarına karısını nasıl dövdüğünü anlatarak öğünmüştü bile... Don Corleone'nin kızının hakkından gelecek gücü kendinde buluyordu.

Oysa Carlo'nun Connie'yi dövdüğünü öğrendiğin de Sonny'nin nasıl öfkelendiğini bilseydi kendini bu kadar rahat hissetmezdi. Sonny ancak Babanın sert tehditleri ve sözleriyle kendini toparlamış, susmayı tercih etmişti. Bıraksalar Carlo Rizzi'yi bir yumrukta öldüreceği muhakkaktı.

İşte bu güzel pazar sabahı, Carlo Rizzi, hayatından memnun arabasına atladı. Doksan altıncı sokaktaki işinin yolunu tuttu. Sonny'nin arabasının ters yönden evine doğru geldiğini görmemişti.

Sonny Corleone geceyi Lucky Mancini ile geçirmişti. Şimdi eve dönüyordu. İkisi önünde ikisi de ar kasında olan dört muhafızla yolculuk ediyordu. Yanına muhafız almayı gerekli bulmamıştı. Çünkü ön den yapılacak saldırıları karşılayabileceğine emindi, iki muhafız kendi arabalarıyla geliyorlardı, evleri de Lucky'ninkinin iki yanındaydı. Pek sık olmamak şartıyla Lucky'nin ziyaretine gitmesinde bir sakınca yoktu. Eve dönerken kardeşi Connie'ye uğrayıp onu Long Beach'e götürmeyi düşünmüştü. Carlo'nun bugün işe gideceğini, orospu çocuğunun Connie'ye bir araba olsun çağırtmayacağını biliyordu.

İki muhafızın apartmana girmesini bekledi. Sonra peşlerinden yürüdü. Arkadan gelen otomobilin arabasına yanaştığını, içinden çıkan iki adamın yolu ve çevreyi göz hapsine aldıklarını gördü. Kendisi de gözlerini dört açmıştı. Milyonda bir ihtimal de olsa karşı taraf kente indiğini haber alabilirdi, ama Sonny daima dikkatli davranıyordu. Bunu 1930 yıllarındaki savaşta öğrenmişti.

Sonny asansöre asla binmezdi. Asansörler ölüm tuzağıydı. Connie'nin dairesine çıkan sekiz katı hızla tırmandı. Kapıyı vurdu. Carlo'nun arabasıyla gittiğini görmüştü. O halde Connie evde yalnızdı. Kapıyı açan olmadı. Tekrar vurdu Sonny. Sonra kardeşinin titrek, ürkek, "Kim 0?" diyen sesini işitti.

Connie'nin sesindeki ürkeklik Sonny'yi dondurdu sanki. Kızkardeşi atılgan, kendine güvenen, ailedeki herkes gibi cesur bir insandı. Ne olmuştu acaba? "Benim, Sonny," dedi, "içerden sürgünün çekildiğini duydu. Sonra kapı açıldı. Connie kollarındaydı şimdi hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Sonny öyle şaşırmıştı ki, kıpırdamadan duruyordu. Neden sonra kızkardeşini kendinden uzaklaştırdı. Yüzüne baktı. Şiş suratını gördü. Olanları anladı.

Merdivenlerden inmek, Carlo'nun peşinden gitmek için Connie'den uzaklaştı. İçinde dalga dalga kabaran öfkeyle yüzü karmakarışık olmuştu. Connie, ağabeyinin öfkesini görünce ona sarıldı. Bırakmıyor, eve girmesini istiyordu. Şimdi Connie korku gözyaşları döküyordu. Ağabeyinin öfkesini bilir, ondan çekinirdi. Bu nedenle Sonny'ye hiç kocasından yakınmamıştı. Sonny onu dairesine sokmayı başardı.

"Suç benim," dedi Connie, "kavgaya ben başladım. Ona vurmak isteyince o da bana vurdu. Niyeti sert vurmak değildi pek. Kavgayı ben çıkardım."

Sonny'nin yuvarlak yüzü şimdi duygularını belli etmiyordu. "Bugün ihtiyarı görmeye gidecek misin?" diye sordu.

Connie cevap vermeyince ekledi : "Gideceğini düşünerek seni almaya gelmiştim. Şehirdeydim bugün."

Connie başını salladı : "Beni böyle görmelerini istemem. Gelecek hafta gelirim."

"Peki," dedi Sonny. Mutfaktaki telefona gitti. Bir numara çevirdi. "Doktor çağırıyorum," dedi, "gelip sana bir baksın. Yaralarını tedavi etsin. Bu durumda çok dikkatli olman gerek. Çocuğu doğurmana daha çok zaman var mı?"

"İki ay," dedi Connie. "Sonny, rica ederim bir şey yapma. Yalvarırım yapma."

Sonny güldü : "Kaygılanma. Daha doğmazdan ön ce çocuğunu yetim bırakmam," derken yüzünde zalimce bir anlam vardı. Connie'nin yaralı olmayan yanağından hafifçe öptükten sonra daireden çıktı.

112. Caddede Carlo Rizzi'nin müşterek bahis kabul ettiği şekerci dükkânının önünde iki sıra araba duruyordu.

Dükkânın önündeki kaldırımlarda babalar, pazar gezintisine çıkardıkları çocuklarıyla top oynuyor, pazar günkü yarışlar üzerine bahis tutuşuyorlardı. Carlo Rizzi'nin geldiğini görünce top oynamayı bıraktılar, gürültü etmemeleri için çocuklarına dondurma aldılar. Sonra gazetelerin spor sayfalarını inceleme ye koyularak beyzbol maçlarının sonuçlarına baktılar.

Carlo dükkânın arkasındaki odaya geçti. Sally Rags adlı ufak tefek ve Coach diye çağrılan güçlü kuvvetli iki yarış yazıcısı işe başlamak için hazır bekliyorlardı. Büyük çizgili defterleri, bahisleri yazmak için önlerindeydi. Tahta bir sehpa üzerinde tebeşirle on altı büyük beyzbol takımının adlarının yazılı olduğu bir kara tahta duruyordu; hangi takımların hangilerine karşı oynayacağı işaretlenmişti. Her iki takımın önüne de, sonuçların yazılacağı büyük birer kare çizilmişti.

Carlo Coach'a sordu : "Bugün gizli telefondan haber alındı mı?"

Coach başını salladı : "Gizlice haber almak için takılan telefondan hâlâ bir ses gelmedi."

Carlo duvardaki telefona gitti. Bir numara çevirdi, önündeki kâğıda beyzbol maçlarında kazanma İhtimali olan takımları yazarken Coach ile Sally seslerini çıkarmadan bakıyorlardı. Carlo telefonu kapatıp kara tahtadaki karelerin içine her maçla ilgili tahminleri yazarken de öylece durdular. Carlo'nun haberi yoktu ama iki yardımcısı gereken emri almış, Carlo'nun çalışmasını yakından izliyorlardı, işe başladığı ilk hafta Carlo tahtadaki tahminlerin yerini karıştırarak bir hata yapmış, bütün kumarbazların en büyük rüyası olan bir durum yaratmıştı. Böylece onun acentasında tahminlere katılan bir kişi, daha sonra aynı takıma karşı doğru tahminleri yazan başka bir acentaya da oynuyor, sonunda kumarbaz asla kaybetmiyor, kaybeden yalnız Carlo oluyordu. Bu tahta bir hafta içinde altı bin dolarlık zarara yol açmış. Don Corleone damadı hakkında kararı vermişti. Carlo'nun bütün çalışmaları bir, bir kontrol edilecekti.

Normal olarak Corleone Ailesinin yüksek kademedeki kişileri böyle bir işle ilgili ayrıntılarla ilgilenmezlerdi. Onlara gelinceye kadar en azından beş tampon vardı. Ama acenta damadın kabiliyetini denemek için kullanılan bir araç olduğundan, çalışmaları Haqen'in yakından izlemesi istenmişti, kendisine her gün bir rapor yollanıyordu.

Şimdi tahminler kara tahtaya yazıldığından, kumarbazlar şekerci dükkânının gerisindeki odaya doluşarak gazetelerinde kazanma ihtimali olan takımların karşısını işaretliyorlardı. Kara tahtayı inceleyenlerden bazıları çocuklarının ellerinden tutmuşlardı. Tahminleri iyi hesaplamış olan bir adam elinden tut tuğu küçük kızına baktı; "Bugün hangisi hoşuna gidiyor? Giants mı, Pirates mi?" Bu renkli adlar karşısında kendinden geçen küçük kız: "Giants, Pirates' dan daha mı güçlüdür?" diye sordu. Baba kahkahalarla güldü.

Çok geçmeden iki yazıcının önünde uzun bir kuyruk meydana geldi. Yazıcılardan biri defterinin sayfalarını bitirince bunu aldı, içine topladığı parayı sararak Carlo'ya uzattı. Carlo odanın arka kapısından çıktı. Birkaç basamak tırmanarak şekerci dükkânı sahibinin ailesinin oturduğu eve girdi. Parayı perdeler den birinin arkasına gizlenen kasaya koydu. Sonra yine aşağıya indi.

Pazar maçlarının hiçbiri öğleden sonra saat ikiden önce başlamazdı, bu konuda sert yasalar kon muştu. Onun için bahse tutuşan ilk kalabalıktan sonra, bahis kâğıtlarını verip ailelerini plaja götürmek için acele eden erkekler de dağılınca, yakınlarının pazar günlerini sıcak apartman katlarında geçirmeye mahkûm eden zorbalar ve bekâr kumarbazlar geldi. Bekâr oyuncular büyük kumarbazlardı, hem çok yük sek oynar, hem: de saat dört sıralarında tekrar gelerek iki takım arasında birbiri peşi sıra oynanan ikin ci maçlar için de bahse tutuşurlardı. Carlo'nun pazar günlerini dolduran, hatta fazla mesai yapmasını zorunlu kılanlar bu kumarbazlardı. Bazı evli erkekler plajlardan telefon ederek sonuçları öğrenmeye kayıplarını telâfi etmeye çalışırlardı.

Saat bir buçuk sıralarında iş hafifledi. Carlo ile Sally Rags dinlenmek, temiz hava alabilmek için şekerci dükkânının önündeki tahta sıraya oturdular. Çocukların top oyunlarını seyrettiler. Bir polis arabası geçti. Aldırış etmediler. Acenta çok iyi korunuyor, polislere gerekli yardım yapılıyordu. Baskın için emrin üst kademelerden gelmesi beklenirdi. O zaman bile onları uyarabilmek için bol bol zaman olurdu.

Coach da dışarı çıktı. Gelip yanlarına oturdu. Bir süre kadınlar, beyzbol üzerine dedikodu ettiler. Car

lo gülerek : "Evde kimin hâkim olduğunu öğretmek için karımı bugün dövmek zorunda kaldım," dedi.

Coach ilgisiz bir sesle : "Hamileliği bir hayli ilerledi, değil mi?" diye sordu.

"Evet, Yüzüne vurdum birkaç kere," dedi Carlo "canını yakmadım," Bir an düşündü. "Bana emirler verebileceğini sanıyor. Ben böyle şeylere gelemem."

Hâlâ avare avare dolaşan bir iki kumarbaz vardı; beyzboldan söz ediyor, tartışıyorlardı. Birden sokakta top oynayan çocuklar çil yavrusu gibi bir yana kaçıştılar. Bir araba bütün hızıyla sokağa girdi, dükkânın önünde durdu. Öyle sert fren yapmıştı ki lâstiklerden keskin sesler çıktı. Şoför yerinden bir adam top gibi dışarı fırladı. Çok telâşlı ve çabuk davranıyordu, herkes sanki donup kalmıştı. Adam Sonny Corleone'den başkası değildi.

Yuvarlak Cupid'inkine benzeyen kıvrık dudaklı yüzü öfkeden çirkin bir maske halini almıştı. Belki bir saniyeden de kısa süre içinde dükkânın

önüne vardı, Carlo Rizzi'yi gırtlağından yakaladı. Onu diğerlerinin yanından çekti, sokağa sürüklemeye çalıştı. Ama Carlo Rizzi, güçlü ve adaleli kollarıyla kapının demirlerine sarılmıştı. Başını ve yüzünü omuzlarının boşluğuna saklamaya çalışarak kıvrılıp büküldü. Gömleği Sonny'nin elinde parçalandı.

Bundan sonrası insanın içini bulandıracak gibiydi. Sonny sakınmaya çalışan Carlo'ya yumruklarını in diriyor, boğuk, öfkeden kısıklaşan bir sesle lanetler savuruyordu. Güçlü kuvvetli bir erkek olmasına rağmen Carlo karşı koymuyor, ne yalvarıyor, ne de itiraz ediyordu. Coach ile Sally'nin araya girmeye cesaretleri yoktu. Sonny'nin eniştesini öldürmeyi düşündüğünü sanıyor, onun kaderini paylaşmak istemiyorlardı. Top oynayan çocuklar oyunlarını bozan şoföre çatmak için toplanmışlardı. Ama şimdi dehşetle olayı izliyorlardı. Hepsi de sert, korkusuz çocuklardı ama Sonny'nin öfkesi onları da etkilemiş, sus pus olmuşlardı. O sıra Sonny'nin arabasının arkasına bir başkası yanaştı. Sonny'nin iki muhafızı dışarı fırladılar. Olanları görünce araya girmeye onlar da cesaret edemediler. Carlo'ya yardım etmek aptallığında bulunabilecek birinin çıkması ihtimaline karşı hazır durdular.

Görüntüyü mide bulandırıcı bir hale sokan şey Carlo'nun teslimiyetiydi. Ama hayatını kurtaran da belki bu tutumu oldu. Elleriyle demire tutunmuştu, bu yüzden Sonny onu sürükleyip sokağa çıkaramıyordu. Sonny ile eşit güçte olmasına rağmen Carlo karşı koymaya yanaşmıyordu. Sonny'nin öfkesi hafifleyinceye kadar yumrukların başına ve boynuna inmesine karşı koymadı. Sonny ona bir baktı, sonra : "Namussuz herif," dedi, "bir daha kardeşime dokunmaya kalkışırsan seni öldürürüm."

Bu sözler havadaki gerginliği yumuşattı. Sonny adamı öldürmeye niyetli olsaydı bu sözleri söylemezdi tabii. Carlo, Sonny'ye bakmaktan kaçınıyordu. Başını önüne eğmiş, elleri, kolları demire sarılmıştı. Araba gürleyerek uzaklaşıncaya, Coach'un babacan sesinin garip bir şekilde : "Haydi bakalım Carlo dükkâna gir, ortadan kaybolalım," dediğini işitinceye kadar öylece durdu.

Ancak o zaman Carlo doğrulmak cesaretini kendinde buldu. Ellerini, kollarını demirden çekti. Doğrulunca çocukların kendisini, gözlerinin önünde küçülen, beş paralık olan birine baktıkları gibi süzdüklerini gördü. Bir parça başı dönüyordu ama bu, bütün benliğini kaplayan korkudan ötürüydü. Ağır yumrukların sağanak halinde inmesine rağmen fazla

yaralanmamıştı. Coach'ın kolundan tutup kendisini dükkânın arkasındaki odaya sokmasına, kanamamasına rağmen yer yer şişmiş olan yüzüne buz koymasına izin verdi. Şimdi korkusu geçmişti. Ama karşılaştığı küçültücü davranış midesini bulandırıyordu. Kusmak zorunda kaldı. Coach, Carlo'nun başını lavabonun içine tuttu, sarhoşmuş gibi düşmesine engel olmak istiyordu. Sonra onu yukarı çıkardı. Yatak odalarından birin deki yatağa yatırdı. Carlo, Sally Rags'in ortadan kaybolduğunu farketmedi.

Sally Rags üçüncü Bulvar'a yürümüş, olanları bildirmek için Rocco Lampone'ye telefon etmişti. Rocco haberi soğukkanlılıkla karşıladı. Caporegime'si olan Clemenza'yı aradı. Peter Clemenza öfkeyle homurdandı. "Hey Tanrım," dedi, "o baş belâsı Sonny'nin öfkesi yok mu!" Ama bunu söylerken Rocco Lampone duymasın diye eliyle telefonu kapamıştı.

Clemenza Long Beach'deki eve telefon edip Hagen'i buldu. Hagen bir süre cevap vermedi, sonra "Adamlarından ve arabalardan bir kısmını derhal Long Beach yoluna yolla," dedi, "belki de dostlarımızdan bazıları Sonny'nin şehirde olduğunu haber almışlardır. Hiç belli olmaz."

Clemenza kuşkuyla : "Yola adam çıkarıncaya kadar Sonny eve dönmüş olur," dedi, "Tattaglia Ailesi için de durum aynı."

"Biliyorum," dedi Hagen sabırla, "ama olağanüstü bir şey çıkar, Sonny durdurulabilir. Elinden geleni yap Peter."

Clemenza istemeye istemeye Rocco Lampone'ye telefon etti; Long Beach yoluna birkaç adam ve araba yollamasını söyledi. Kendisi sevgili Cadillac'ına atladı. Evinde yatıp kalkan üç muhafızıyla birlikte Atlantic Beach köprüsünden Long Beach'in yolunu tut tu.

Carlo'nun dükkânının çevresinde dolaşan Tattaglia Ailesinin adamlarından biri çeteyle bağlantıyı kurdu. Oysa Tattaglia Ailesi savaşa hazır değildi. Haberin Caporegime'ye ulaşabilmesi için bütün emniyet tamponlarından geçmesi gerekiyordu. O zamana kadar Sonny sağ salim evine varmış, babasının öfkesiyle karşılaşmaya hazırlanıyordu.

ON YEDİNCİ BÖLÜM

CORLEONE Ailesiyle diğer Beş Aile arasındaki 1947 savaşı iki taraf için de bir hayli pahalıya mal oldu. Komiser McCluskey'nin katilinin bulunması için polisin yaptığı baskı da buna eklenince durum iyiden iyi ye karıştı. Polisteki sorumlu memurların kumar ve ben zeri oyunları koruyan siyasi gücü hiçe saydıkları pek az görülmüştü, oysa bu meselede politikacılar, su bayları, emirlere itaatsizlik eden çapulcu ve saldırgan bir ordunun kurmay heyeti kadar çaresizdiler.

Corleone Ailesi, taraftarlarının çokluğundan düşmanları kadar zarar görmedi. Tabii Corleone çetesinin gelirinin büyük bir bölümü kumarhanelerden geliyordu, özellikle müşterek bahis oynatan dükkânlarla kumarhanelerin sayısı üzerinde ağır darbeler yediler. Çalışmalarını sürdüren müşterek bahisçiler toplanarak karakollara götürüldü, defterleri dürülmezden önce de hafifçe okşandılar. Hatta "bankaların" bazılarının yeri tespit edilip baskınlar yapıldı, ağır kayıplara uğrandı. Kendi çaplarında güçlü kişiler olan 'bankacılar' caporegime'lere baş vurdular. Caporegime'ler de konuyu Aile meclisine getirdiler. Ama yapılacak hiç bir şey yoktu. Bankacılara işi bırakmaları söylendi. Yörenin bağımsız iş gören zencilerine Harlem'deki çalışma alanları bırakıldı; en zengin bölgeydi burası. Bu zenciler öyle dağınık çalıştılar ki polis onları ele geçirmekte bir hayli güçlük çekti.

Komiser McCluskey'nin ölümünden sonra bazı gazeteler, onun Sollozzo ile ilişkisi olduğunu yazdılar. McCluskey'nin ölümünden kısa bir süre önce ondan büyük paralar aldığını ispatlayan yazılar yayınladılar. Bu hikâyeleri Hagen veriyordu onlara; gerekli bilgileri de. Polis bu hikâyeleri kabullenmek ya da yalanlamaktan kaçındı, ama yazılar da etkisini gösterdi. Polis muhabirleriyle gangsterlerden haraç alan memurlar yoluyla McCluskey'nin dolandırıcı olduğu nu öğrendi. Yalnız para yahut rüşvet almakla kalmamıştı, bunu polislerin çoğu yapardı. McCluskey paranın en pisini almıştı, cinayet ve uyuşturucu madde kaçakçılığını örtbas etmek için. Polis ahlâkına göre bağışlanılmayacak bir davranıştı bu.

Hagen polisin yasalara ve düzene masum bir şekilde inandığını anlamıştı. Hem de bunlara, hizmet ettiği halktan çok daha fazla inanıyordu. Yasa ve düzen ne de olsa polisin gücünü, her insan kadar kut sal tuttuğu kişisel gücünü aldığı sihirli değnekti. VI ne de hizmet ettiği halka karşı için için kaynayan bir öfkesi vardı. İnsanlar polisin hem kurbanı, hem de korumakla sorumlu olduğu çocuklarıydı. Korunması gereken kişiler olarak nankör, küfürbaz ve şımarıktılar, birer kurban olarak da kaypak, tehlikeli ve kötülüklerle doluydular. Biri polisin pençesine düşer düşmez, toplum aracı suçlunun aleyhine işlemeye başlıyor, polisi ödülünden yoksun bırakmaya çalışıyordu, üstelik politikacılar da polise güçlük çıkarıyorlardı. Yargıçlar en kötü serserilere bile hafif cezalar veriyordu. Eyalet Valileri, Amerika Birleşik Devletlerinin Başkanı bile, saygıdeğer avukatların durumu ye terince incelemediklerini kabullenerek suçlunun beraatını istiyorlardı. Bir süre sonra da polis hanyayı konyayı anlıyordu. Bu serserilerin seve seve verdikleri parayı neden almaşındı? Paraya herkesten çok ihtiyacı vardı. Çocukları niçin üniversite öğrenimi gör meşindi? Niçin karısı daha pahalı dükkânlardan alış veriş etmesindi? Niçin kendisi kış aylarında Florida' ya giderek güneşin tadını çıkarmasındı? Ne de olsa işi uğruna hayatını tehlikeye atıyordu; şaka değildi bu.

Ama polis genellikle pis para kabul etmiyordu. Bir müşterek bahisçiden, çalışabilmesi için haraç alı yordu. Yanlış yere park ettiği yahut arabasını çok hızlı kullandığı için para cezası vermekten nefret eden birinden rüşvet alıyordu. Fahişelerin, randevucu kızların çalışmalarına göz yumuyordu bir dereceye kadar. Bunlar insanların doğal günahlarıydı. Ama uyuşturucu madde, silâhlı soygunculuk, ırza geçmek, cinayet ve diğer benzeri suçlar için haraç almaktan kaçınıyordu. Çünkü polise göre bunlar otoritesini tehlikeye düşüren, asla onaylanamayacak davranışlardı.

Bir polis komiserinin öldürülmesi, bir kralın ha yatına kastetmek gibi bir şeydi. Ama McCluskey'nin ünlü bir uyuşturucu madde kaçakçısının yanındayken öldürüldüğü, bir cinayete suç ortaklığı etmek üzere olduğu öğrenilince polisin intikam almak için duyduğu istek yavaş yavaş söndü, üstelik hepsinin de ödemeleri gereken ipotek borçları, arabalarının taksitleri, öğrenim yapan çocukları vardı. Polis haraç almadan bütün bu masrafları asla karşılayamazdı. Park yerlerinden aldıkları haraçlar çok azalmıştı. Hatta telâşa kapılan polislerin bir çoğu şüphelileri (homoseksüelleri, saldırganları ve kavgacıları) bile karakola getirip odalara

tıkmaya başlamışlardı. Sonunda para üstün geldi. Haracı çoğalttılar, gangsterlerin çalışmalarına izin verdiler. Bir kez daha haraç tarifesi hazırlandı, herkesin aydan aya ne alacağı kararlaştırıldı. Toplum düzeni bir dereceye kadar yeniden kuruldu.

Don Corleone'nin hastanedeki odasının kapısına özel detektifler koymak düşüncesi Hagen'indi. Tabii detektifler, Tessio'nun çok güçlü regime'sinden seçildiler. Oysa Sonny bu kadarla da tatmin olmadı. Şubat ayının ortalarına doğru Baba tehlikeyi atlatınca özel cankurtaran arabasıyla Long Beach'de ki eve getirildi. Odası, her türlü tıp araç ve gereçleriyle tam bir hastane odası şekline sokulmuştu. Özel hastabakıcılar tutuldu, her şey büyük bir titizlikle hazırlanmıştı. Dr. Kennedy yüksek bir ücretle bu özel hastanenin doktoru olmaya razı edilmişti, hiç olmazsa yalnız hastabakıcılarla idare edilinceye kadar.

Long Beach'deki evlere gizlice sızmak olanaksızdı. Çevredeki evlere muhafızlar yerleştirildi, kiracılar, masrafları Corleone Ailesi tarafından ödenerek İtalya’ya doğdukları kasabalarda turistik geziye gönderildiler.

Freddie Corleone nekahet devresini geçirmek ve yeni yeni başlayan lüks otel kumarhane karışımı yerleri Aile adına incelemek ve zemin hazırlamak üzere Las Vegas'a yollanmıştı. Las Vegas hâlâ tarafsız olan Batı Sahili imparatorluğunun bir parçasıydı, bu imparatorluğun başındaki adam Freddie'nin yanında güvenlik içinde olacağına garanti vermişti. New York' un Beş Ailesinin, Freddie Corleone'nin peşinden gidip daha fazla düşman kazanmaya niyeti yoktu. New York'ta başları yeterince dertteydi.

Doktor Kennedy, Baba'nın yanında iş tartışmaları yapılmasını yasaklamıştı. Ama bu emre aldırış eden olmadı. Baba savaş kurulunun odasında toplanmasın da diretti. Sonny, Tom Hagen, Peter Clemenza ile toplandılar.

Don Corleone fazla konuşacak durumda değildi henüz, ama dinlemek ve veto hakkını kullanmak istemişti, Freddie'nin kumarhaneleri incelemek üzere Las Vegas'a gittiğini öğrenince başını hoşnutlukla salladı. Bruno Tattaglia'nın Corleone fedaileri tarafından öldürüldüğünü duyunca yine başını sallayarak hoşnutsuzluğunu belirtti; içini çekti. Ama onu asıl üzen şey Michael'in Sollozzo ile McCluskey'yi öldürüp Sicilya'ya kaçmak zorunda kalışı oldu. Bunu öğrenince odadakilere dışarı çıkmalarını işaret

etti. Onlar da konuşmalarına hukuk kitaplarıyla dolu kütüphanede devam ettiler.

Sonny Corleone masanın gerisindeki büyük kol tuğa rahatça kuruldu. "Bence ihtiyarı birkaç hafta kendi haline bıraksak iyi olur," dedi. Sustu, sonra devam etti : "iyileşinceye kadar işlerin düzene girmesini istiyorum. Polisler çalışmamıza izin verdiler, ilk he def Harlemdeki müşterek bahis acentaları; oradaki kara oğlanlar yeteri kadar keyif sürdüler. Artık yeni den denetimi kurmanın zamanı geldi, işleri alt üst ettiler ama oldu bir kere. Zaten üzerlerine aldıkları hangi işi doğru dürüst yaparlar ki? Acentaları, kazananlara paralarını ödemiyor, Cadillac'lar içinde gezi yor, müşterilerine paralarını almaları için beklemeleri gerektiğini söylüyorlar, yahut kazandıklarının yarısını veriyorlar. Oysa müşterek bahisçilerin oyunculara zengin görünmelerini istemem. Çok iyi giyinmelerini, yeni arabalar içinde dolaşmalarını sevmem. Müşteriyi dolandırmalarından hoşlanmam. Sonra bağımsız çalışanların işte kalmalarını da istemiyorum. Adımızı lekeliyorlar. Tom, bu işin derhal halledilmesi senin görevin. Çalışmaya başladığımız öğrenilir öğrenilmez her şey yoluna girecektir."

Hagen : "Harlem'de kabadayı, asi kişiler var." dedi. "Çok para kazanmanın tadını aldılar. Yeniden es ki durumlarına dönmeye razı olamayacaklardır."

Sonny omuz silkti : "Adamlarını Clemenza'ya ver. Onun işi; akıllarını başlarına getirir."

Clemenza, Hagen'e : "Mesele değil bu," dedi.

En önemli sorunu ortaya atan Tessio oldu. "Biz çalışmaya başlar başlamaz beş Aile de baskılara başlayacaktır. Harlem'deki bankacılarımızı, Doğu Ya kasındaki müşterek bahisçilerimizi çarpacaklardır. Hatta yardım ettiğimiz konfeksiyon merkezlerinin çalışmalarını da güçleştirebilirler. Bu savaş bir hayli pahalıya mal olacak."

"Belki de böyle bir şey olmaz," dedi Sonny. Yaptıklarını karşılıksız bırakmıyacağımızı bilirler üstelik barış yoklamaları yapmaları için bir takım adamlar koydum araya. Belki de Tattaglia Ailesine Bruno için bir tazminat ödeyerek her şeyi yoluna koyarız."

Hagen : "Bu yoklamalar karşılıksız kaldı," dedi. "Karşı taraf pek yüz vermiyor. Son birkaç ay içinde bir hayli para kaybettiler. Bunun için bizi

suçluyorlar. Hakları da var. Bence onların istedikleri, uyuşturucu madde kaçakçılığına katılmamız, siyasi altında Ailenin nüfuzunu kullanmamız. Başka bir devimle. Sollozzo'suz da olsa Sollozzo'nun teklifini kabul etmemizi istiyorlar. Yine de bizi yeterince yaralayana kadar böyle bir anlaşmaya yanaşmayacaklar. Bizi yumuşattıktan sonra uyuşturucu madde konusunda anlaşmaya varacağımızı umuyorlar."

Sonny sert bir sesle : "Uyuşturucu madde konusunda anlaşma yapamayız," dedi. "Baba hayır dedi, o, kararını değiştirmediği sürece de cevabımız hayır olacaktır."

Bunun üzerine Hagen: "O halde karşımızda ör em !i bir taktik sorunu var," diye atıldı, "parayı nereden kazandığımız ortada. Müşterek bahis ve kumardan. Kazanç yollarımızı kolayca tıkayabilirler. Oysa Tattaglia, Ailesinin işi liman işçileri sendikası, randevu evleri ve fuhuşla ilgili. Onların işine biz nasıl sekte vururuz? Diğer Ailelerin bir dereceye kadar kumarla ilişkisi var. Ama çoğunluğu tefecilik yapıyor, sendikaları kontrol ediyor, ihalelere girip hükümetle iş anlaşmaları yapıyor. Masum kişileri ilgilendiren bazı işlerden, zorbalıkla hayli kazanç sağlıyor. Onların kazancı açık değil. Tattaglia gece kulübü dokunulamayacak kadar ünlü bir yer; ortalığın karışmasına sebep olur. Baba çalışamayacak durumda, önemli bir sorun var karşımızda."

"Bu sorun beni ilgilendirir, Tom," dedi Sonny. "Bir hal çaresi bulacağım. Sen görüşmeleri sürdür, öte yandan da dediğim işi yap. Çalışmaya başlayalım, olacakları görürüz. Ona göre alırız tedbirlerimizi. Tessio ile Clemenza'nın yeteri kadar adamı var. İsterlerse silâhlarına karşı silâhla çıkar, savaş açarız."

Bağımsız çalışan zenci bankacıları işten atmak zor olmadı. Polis durumdan haberdar edilip işbirliği sağlandı. O günlerde, böyle bir çalışmayı yürütebilmek için bir zencinin polis yahut bir siyaset adamına haraç teklif etmesi olanaksızdı. Bu, herşeyden çok ırk düşmanlığından ve zencilere duyulan güvensizlikten ileri geliyordu. Zaten Harlem genellikle küçük bir sorun olarak kabullenilmişti; oradaki işlerin kısa zamanda halledileceği bekleniyordu.

Beş Aile hiç beklenmedik bir yönden saldırıya geçtiler. Konfeksiyon işçileri sendikasında çalışan ve Corleone Ailesinden olan iki nüfuzlu memur öldürüldü. Corleone çetesinin haraç yiyenleri limanlarda çalıştırılmaz oldu;

müşterek bahisçileri de. Liman işçileri sendikası Beş Ailenin safına geçti. Kentin dört bir yanındaki Corleone müşterek bahisçileri tehdit edilerek taraf değiştirmeye zorlandılar. Harlem'deki en büyük bankacı, Corleone Ailesinin eski bir dostu ve müttefiki amansızca öldürüldü. Artık karar vermenin zamanıydı. Hiç kuşku kalmamıştı; Sonny Caporegime'lerine savaşa hazır olmalarını söyledi.

Şehirde iki apartman hazırlandı; fedailerin üze rinde yatıp kalkmaları için her yere minderler serildi; buzdolabına yiyecek içecek depo edildi; silâh ve savaş gereçleri sağlandı. Clemenza bir apartmana Tessio da ötekine yerleşti. Aile'nin bütün müşterek bahisçilerinin yanına muhafız verildi. Harlem'dekiler düşman tarafına geçtiklerinden, şimdilik bu konuda yapılacak bir şey yoktu. Bütün bunlar Corleone Aile sine bir hayli pahalıya mal oluyordu; oysa gelir pek azdı. Sonraki birkaç ay içinde başka şeyler de gün ışığına çıktı. Bunların en önemlisi Corleone Ailesinin kendini olduğundan çok daha güçlü ve nüfuzlu gör düğünü anlaması oldu.

Bunun nedenleri vardı. Don hâlâ çalışamayacak kadar zayıf olduğundan Aile'nin siyasi gücünün büyük bir bölümü tarafsızdı. Sonra on yıl süren barış iki caporegime'nin savaş gücünü azaltmıştı. Clemenza hâlâ usta bir katil ve yöneticiydi ama, bölüğüne önderlik edecek enerjik ve gençlikten yoksundu. Yıllar Tessio'yu yumuşatmıştı; eskisi gibi pervasız, zalim ve atılgan değildi. Bütün yeteneklerine rağmen Tom Hagen de savaş sırasında Consigliori'lik edecek güçte değildi. Başlıca kusuru da Sicilyalı olmamasın dan doğuyordu.

Sonny, Çetenin savaş sırasındaki durumunu görüp anlıyor ama kusurları giderecek adımı atamıyordu. O Baba değildi; Caporegime'lerini ve Consigliori'yi ancak Baba'nın kendisi değiştirebilirdi. Üstelik şu sırada değişiklik yapmaya kalkışmak, içinde bulundukları durumu güçleştirmekten, bir takım anlaşmazlıkların ortaya çıkmasından başka bir işe yaramazdı. Başlangıçta Sonny, Baba iyileşinceye kadar savaşı olduğu gibi sürdürmeyi, ileri gitmemeyi düşündü. Ama kumarhanelerdeki adamların çalışmalarına izin veril memesi, müşterek bahisçilerin korkutulması Aile'nin durumunu tehlikeli bir noktaya götürüyordu. Misille me yapmayı kararlaştırdı.

Düşmanı tam kalbinden vuracaktı. Büyük, ustaca bir manevrayla beş Aile'nin reisini öldürmeyi plânladı. Bu amaçla beş Aile'nin de reisini göz

hapsine aldırdı. Ama bir hafta sonra Aile reisleri saklandılar; bir daha da ortalıkta görünmediler.

Beş Aile ile Corleone çetesi çalışamaz hale gelmişti.

ON SEKİZİNCİ BÖLÜM

AMERİGO BONASERA, Mulbery sokağında ölü gömücülüğü yaptığı dükkânından birkaç blok uzakta oturuyordu. Bu yüzden akşam yemeklerinde hep evine giderdi. Yemekten sonra iş yerine döner, kasvetli salonlarda açık tabut içinde yatan ölülerine son saygı duruşunda bulunmaya gelen yaşlı kişilere katılırdı.

Mesleğiyle, aslında çok önemsiz olan teknik ayrıntılarla alay edilmesini daima nefretle karşılardı. Tabii dostlarından yahut komşularından hiç biri böyle şakalar yapmazlardı. Yüzyıllardan beri ekmeğini alnının teriyle kazanan her meslekten kişinin saygıyla karşılanması gerekirdi.

Sağlam eşyalar, Meryem Ana'nın yaldızlı heykelcilikleri ve büfenin üzerinde ışıldayan mumlarla döşeli evinde karısıyla yemek yemeye gelen Bonasera Camel sigarasını yaktı, dinlenmek için bir bardak Amerikan viskisi aldı. Karısı masaya, dumanı tüten çorbayı getirdi. Yalnızdılar, iki serserinin yol açtığı olayı ve aldığı yaraları unutur düşüncesiyle kızını Boston'a, teyzesinin yanına yollamıştı.

Çorbalarını içerlerken : "Bu gece işe gidecek misin?" diye sordu karısı.

Amerigo Bonasera başını salladı. Karısı onun işine saygı duyardı ama bir şey anladığı da yoktu. Mesleğinin teknik yönünün önemsizliğini kavrayamıyordu. Bir çokları gibi, ölüleri tabutları içinde canlı gösterebilmesinden ötürü kocasına onca paranın ödendiğini düşünüyordu. Gerçekten de Bonasera'nın bu konudaki ustalığı dillere destandı. Ama daha önemli, daha gerekli olan şey Bonasera'nın geceleri ölülerini bekleyenlerin arasında kalmasıydı. Yaslı aile, akraba ve dostlarını sevdikleri kişinin tabutu başında karşılarken Bonasera'nın yanlarında olmasını istiyor, onu gereksiyordu.

Çünkü Amerigo Bonasera ölünün her bakımdan yakın bir koruyucusuydu. Daima ciddi ama yine de güçlü, avutucu yüzü, titremeyen ama yine de alçak perdeden çıkan sesiyle cenaze törenine komuta ederdi. Uygunsuz kaçan aşırı gösterileri bastırır, kendilerinde cezalandırma cesaretini bulamayan anne babaların yaramaz çocuklarını azarlardı. Baş

sağlığı dileklerinde asla ileri gitmez, ama düşüncesizlik de etmezdi. Bonasera, ölünün yeryüzündeki son gecesin de müşterilerini asla yalnız bırakmazdı.

Genellikle yemekten sonra hafif bir uyku çekme alışkanlığını edinmişti. Sonra yıkanır, yeniden traş olur, gür siyah sakalını bol bol pudralar, dişlerini fırçalardı. Saygıyla temiz çamaşırlar, pırıl pırıl beyaz gömlek, dikkatle ütülenmiş siyah elbise, siyah pabuç, siyah çoraplar giyer siyah kıravat takardı. Bütün bunların etkisi yine de üzücü olmaktan çok rahatlatıcı olurdu. Yaşıtlarında görülmemiş bir züppelik olmasına rağmen saçlarını da hep siyaha boyardı ama, Bonasera'nın bu davranışı züppelik değildi. Çünkü saçları kar yağdılı bir renk almıştı; böyle bir renk onun mesleğine hiç de uygun düşmezdi.

Çorbasını bitirdikten sonra karısı, önüne, üzerinden sarı sarı yağlar sızan bir iki kasık ıspanakla birlikte küçük bir parça biftek koydu. Bonasera yemeğe düşkün bir insan değildi. Bunu da bitirdikten sonra bir bardak kahve içti. Bir Camel sigara daha tüttürdü. Artık kızı asla eskisi gibi olamayacaktı. Güzelliği yerine gelmişti ama gözlerinde Bonasera'nın görmeye dayanamadığı ürkek bir hayvan bakışı vardı. Bu yüzden onu bir süre kalması için Boston'a yollamışlardı. Zaman yaraları iyileştirirdi. Acı ve korku ölüm değildi ne de olsa; bunu Bonasera da biliyordu. Mesleği onu iyimser yapmıştı.

Oturma odasındaki telefon çalmaya başladığında kahvesini henüz bitirmişti. Kendisi evde olduğu sıralar telefona karısı asla cevap vermezdi. Bu yüzden Bonasera fincanındaki son yudumu içti; sigarasını söndürdü; kalktı. Telefona doğru giderken kıravatını çözdü; gömleğinin düğmelerini açmaya başladı, dükkâna gitmezden önce bir parça yatıp dinlenmeye hazırlanıyordu. Sonra telefonun ahizesini aldı. Saygılı bir sesle : "Alo!" dedi.

Telefonun öte yanındaki ses sert ve gergindi. "Ben Tom Hagen," dedi ses, "Don Corleone adına telefon ediyorum; onun isteğiyle."

Amerigo Bonasera midesindeki kahvenin ekşidiğini, midesinin bulanır gibi olduğunu hissetti. Baba'dan kızının intikamını almasını isteyip ona minnettar kalmasının üzerinden hemen hemen bir yıl geçmişti; o sıra Baba'ya borçlu olduğu hissettirilmişti ama zamanla bu duygusu zayıflamıştı. İki serserinin kanlı yüzlerini görmek Bonasera'yı öyle

minnettar kılmıştı ki, o sıra Baba için yapmayacağı şey yoktu. Oysa zaman minnettarlığı güzellikten çok daha çabuk söndürüp öldürüyor, şimdi Amerigo Bonasera felâketle karşılaşmış bir insanın acısını çekiyordu. Telefona cevap veren sesi titrekti. "Evet, anlıyorum. Sizi dinliyorum."

Hagen'in sesinin soğukluğu karşısında şaşırdı Bonasera. İtalyan olmamasına rağmen Consigliori daima saygılı, kibar bir insandı. Oysa şimdi kabalığa kaçan bir sertlikle konuşuyordu. "Baba'ya bir borcunuz var," dedi Hagen, "kendisinin bu borcu ödeyeceğinizden hiç kuşkusu yok. Hatta elinize böyle bir fırsat geçtiği için mutlu olacağınız kanısında. Bir saate kadar, daha önce değil ama daha sonra olabilir, yardımınızı istemek işin dükkânınıza gelecek. Onu karşılamak üzere orada bulunun. Yanınızda çalışanlar dükkânda olmasın. Evlerine yollayın hepsini. Eğer bir iti razınız varsa şimdiden söyleyin, ben Don Corleone'ye bildiririm. Ona yardım etmek isteyen başka dostları da bulunur."

Amerigo Bonasera duyduğu dehşetle âdeta haykırdı : "Baba'nın bir isteğini reddedebileceğimi nasıl düşünebiliyorsunuz? istediği her şeyi yaparım tabii. Borcumu unutmadım. Derhal işimin başına dönüyorum hemen şimdi."

Şimdi Hagen'in sesi daha nazikti; ama yine de bu seste bir gariplik vardı. "Teşekkür ederim," dedi Bonasera'ya, "Baba'nın sizden asla kuşkusu olmadı. Kuşkulanan bendim. Ona bu gece yardım edin; başınız derde girer, bir isteğiniz olursa emrinize amade yim. Dostluğumu kazanmış olacaksınız."

Bu sözler Amerigo'nun korkusunu iyiden iyiye arttırdı. "Bu gece dükkâna Baba'nın kendisi mi gelecek?" diye kekeledi.

"Evet," dedi Hagen.

"O halde tamamiyle iyileşti. Tanrıya şükürler ol sun," dedi Bonasera. Bunu sorar gibi söylemişti.

Telefonun öteki ucunda kısa bir sessizlik oldu. Sonra Hagen'in sesi yavaşça : "Evet." dedi. Bir tıkırtı duyuldu. Telefon kapandı.

Bonasera buram buram terliyordu. Yatak odasına geçti. Gömleğini çıkardı. Dişlerini fırçaladı. Ama kıravatını değiştirmedi. Gündüz kullandığını yine taktı. Dükkâna telefon edip yardımcısına, ön salonları kullanan yaşlı aileyle beraber olmasını söyledi. Kendisi dükkânın

laboratuvar bölümünde çalışacaktı. İşi vardı. Yardımcısı soru sormaya başlayınca onu hemen susturdu; söylenenleri yapmasını istedi.

Ceketini giydi. Hâlâ yemeğini yemekte olan karısı başını kaldırıp hayretle baktı: "Yapılacak işim var" dedi Bonasera. Kadıncağız onun yüzündeki anlamı görünce daha fazla soru sormaktan kaçındı. Bonasera evden çıktı; dükkânına kadar olan birkaç blokluk yolu yürüdü.

Yapı kazıklardan parmaklıkla çevrili geniş bir arazinin ortasında duruyordu. Caddeden yapının arka tarafına uzanan cankurtaran otomobilleriyle cenaze arabalarının geçebileceği genişlikte bir yol vardı. Bonasera bahçe kapısını açtı; açık bıraktı. Sonra yapının arka tarafına doğru yürüdü ve geniş kapıdan içeri girdi. O sıra içerdeki ölüye son saygılarını göstermeye gelenlerin ön salona girdiklerini görmüştü.

Bonasera yıllarca önce bu yapıyı işten çekilmeyi kararlaştıran bir ölü gömücüden satın aldığından müşterilerin cenaze odasına girmezden önce tırmanmak zorunda kaldıkları on adımlık kadar bir tümsek vardı. Ortaya bir güçlük çıkarmıştı bu tümsek. Ölülerine karşı son görevlerini yapmaya kararlı olan, yaşlı ve sakat kişiler bu tümseği tırmanmakta güçlük çekiyorlardı. Bu yüzden yapının eski sahibi onlar için, binanın hemen yanından yükselen küçük madeni bir platform şeklindeki asansörü kullanıyordu. Asansör aslın da ölülerin ve tabutların naklinde kullanılıyordu, önce asansör mahzene iniyor, sonra cenaze salonuna çıkıyordu. Böyle asansörle gelen sakat biri, tabutun yanındaki kapıdan çıkarken salondakiler siyah iskemlelerini geriye çekmek zorunda kalıyorlardı. Yaşlı yahut sakat kişi saygı görevini yerine getirdikten sonra asansör cilâlı döşemenin üzerine çıkarılıyor, onu alıp aynı yoldan dışarı götürüyordu.

Amerigo bu' soruna bir çare bulmuştu. Yapının önünü tümüyle değiştirmiş, tümsek giderilmiş, yerine hafif eğilimli bir yol yapılmıştı. Tabii tabutlar ve ölüler için yine asansör kullanılıyordu.

Yapının arka tarafında, cenaze salonundan ses geçirmez, büyük bir kapıyla ayrılmış çalışma yeri vardı; Mumyalama odası, tabutların depo edildiği oda, ve gereçlerin dikkatle kilitli tutulduğu dolap buradaydı. Bonasera yazıhanesine girdi; masasına oturdu. Bir sigara daha yaktı. Oysa burada pek seyrek sigara içerdi. Don Corleone'yi beklemeye başladı.

Büyük bir perişanlık içindeydi. Çünkü kendisinden istenen işin özelliğini biliyordu. Son yıl içinde Corleoneler New York'un beş büyük Mafia Ailesine savaş açmış, qazeteler ölüm haberleriyle dolmuştu, iki taraftan da ölenler vardı. Şimdi Corleone Ailesi çok önemli bir kişiyi öldürmüştü, herhalde ölünün cesedini yakmak ortadan yok etmek istiyorlardı. Böyle bir işi Bonasera gibi elinde çalışma izni bulunan bir ölü gömücüden daha iyi kim yapabilirdi? Üstelik Amerigo Bonasera yapacağı iş üzerine hayale dalmıyor, kendini aldatmıyordu. Cinayete suç ortaklığı edecek ti, iş ortaya çıkarsa yıllarca hapishanede yatması söz konusuydu. Kızı, karısı rezil olacak, dürüst, saygıdeğer Amerigo Bonasera adı Mafia savaşının kanlı çamuruna bulanacaktı.

Bir sigara daha yaktı. Sonra daha korkunç bir düşünceye kapıldı. Diğer Mafia Aileleri Corleone Çetesine yardım ettiğini anlarlarsa kendilerine düşman sayar, öldürürlerdi onu. Şimdi Baba'ya gittiği, intikamının alınmasını istediği güne lanet ediyordu. Karısıyla Baba'nın karısının arkadaş oldukları güne lanet okuyordu. Sonra iyimserliği üstün geldi. Her şey yolunda gidebilirdi de. Don Corleone zeki bir insandı. Sırrı gizlemek için her türlü tedbir alınmıştı elbette. Yalnız Bonasera'nın sinirlerine hâkim olması gerekiyordu. Çünkü Don'un kızması bütün bunlardan çok daha feci sonuçlar doğurabilirdi.

Çakıllı yoldan gelen tekerlek seslerini duydu. Tecrübeli kulağı ona dar yoldan bir arabanın geldiğini, arka avluda durduğunu bildirdi. Adamların içeri girmesi için arka kapıyı açtı. İri yarı, şişman biri olan Clemenza, peşinde sert görünüşlü iki genç olduğu halde içeri daldı. Bonasera'ya bir şey söylemeden odayı araştırdılar. Sonra Clemenza çıktı. İki genç ölü gömücüyle kaldı.

Birkaç dakika sonra Bonasera dar yoldan gelen büyük bir cankurtaranın sesini duydu. Çok geçmeden Clemenza, peşinde sedye taşıyan iki kişiyle kapının eşiğinde göründü. İşte Amerigo Bonasera'nın en kötü tahminleri gerçekleşiyordu. Sedyede, üzeri kurşuni çarşafla örtülü bir ceset yatıyordu; ama cesedin çıplak, solgun ayakları sedyenin öte yanından dışarı çıkmıştı.

Clemenza sedyecilere, mumyalama odasına geçmelerini işaret etti. Sonra avlunun karanlıklarından yazıhanenin ışıkları altına başka biri geldi. Don Corleone idi bu adam.

Hastalığı sırasında Baba bir hayli kilo kaybetmişti, yürüyüşünde garip bir tutukluk vardı. Şapkasını elinde tutuyordu; saçları dökülmüş gibiydi. Bonasera'nın düğünde gördüğünden daha yaşlı, daha küçülmüştü sanki. Ama yine de varlığından otorite akı yordu. Baba şapkasını göğsüne doğru tutarak Bonasera'ya : "Evet, dostum" dedi, "bana yardımda bulun maya hazır mısın?"

Bonasera başını salladı. Baba, sedyenin peşin den mumyalama odasına girdi. Bonasera da onu izledi. Ceset oluklu masalardan birinin üzerindeydi. Don Corleone şapkasıyla küçük bir işaret yaptı. Diğerleri çıktılar.

Bonasera fısıldadı : "Ne yapmamı istiyorsunuz?"

Don Corleone masaya bakıyordu. "Bütün ustalığını, bütün gücünü kullanmanı istiyorum," dedi Baba. "Annesinin onu bu halde görmesini istemem." Masa ya yaklaştı. Kurşuni çarşafı çekti. Amerigo Bonasera bütün iradesine, on yıllık tecrübesine rağmen deh şetle haykırmaktan kendini alamadı. Masanın üzerin de yüzü kurşunlarla paramparça olmuş Sonny Corleone yatıyordu. Kan çukurunun içine gömülmüş olan sol gözünün bebeğine bir kemik parçası saplanmıştı. Burnuyla sol yanağı hamur haline gelmişti.

Baba, bir saniye kadar kısa süren bir an düşmemek için elini uzatıp Bonasera'ya dayanır gibi oldu. "Bak oğlumu ne hale sokmuşlar." dedi.

ON DOKUZUNCU BÖLÜM

SONNY CORLEONE'nin böyle kanlı bir yol tutturup ölümüyle sonuçlanan bir savaşa girmesine belki de her yönden çaresiz kalması sebep olmuştu. Böyle alabildiğine gitmesi belki kendini tutamayacak kadar öfkeli oluşundan doğmuştu. Sebep ne olursa olsun, o ilkbahar ve yaz aylarında düşmana karşı mantıksız, düşüncesiz saldırılarda bulundu. Harlem'deki Tartaglia Ailesine bağlı muhabbet tellâlları öldürüldü, kiralık liman işçileri parça parça edildi. Beş Aile'den yana çıkan Sendikacılara tarafsız kalmaları ihtar edildi. Corleone'lere bağlı tefecilerle müşterek bahisçiler yine limanda çalıştırılmayınca Sonny, Clemenza ile regime'sini sahilin altını üstüne getirmeye yolladı.

Bu kıyım mantıksız bir davranıştı; çünkü savaşın sonucu üzerinde etkili olmuyordu. Sonny parlak bir taktikçiydi. Parlak zaferler kazandı. Oysa gerekli olan Don Corleone'nin stratejik dehasıydı. Durum öyle bir çete harbine dönmüştü ki, iki taraf sonunda boş yere para ve insan kaybına uğradıklarını gördüler. Corleone Ailesi en işlek, kazançlı müşterek bahis acentalarını kapamak zorunda bırakıldı; bunlara, ekmek parasını sağlaması için Carlo Rizzi'ye verilen acenta da dahildi. Carlo kendini içkiye verdi, şarkıcı kızlarla dolaşıyor, karısı Connie'ye hayatı zehir ediyordu. Sonny'den dayak yediği günden beri karısını tekrar dövecek cesareti kalmamıştı. Ama o zamandan beri de Connie ile yatmamıştı. Kadın kendini onun ayaklarına atıp yalvarmış, Carlo soylu bir Romalı gibi onu küçümseyerek : "Git ağabeyini çağır," diye alay etmişti. "Sana dokunmadığımı söyle ona. Belki beni döverek istediğini yaptırır."

Birbirlerine soğuk ve nazik davranmalarına rağmen Carlo, Sonny'den ölesiye korkuyordu. Sonny'nin kendisini öldürebileceğini; bir hayvanın yabaniliğiyle her insanı öldürebilecek türden biri olduğunu, oysa kendisinin cinayet işleyebilmek için bütün iradesini cesaretini toplaması gerektiğini bilecek kadar sağduyu sahibiydi. Eğer deyim yerindeyse sırf bu yüzden kendisinin Sonny Corleone'den çok daha iyi bir insan olduğu hiç aklına gelmiyordu; Sonny'yi, artık bir efsane haline gelen korkunç vahşetini kıskanıyordu.

Bir Consigliori olarak Tom Hagen, Sonny'nin tutumunu onaylamıyor, ama bu tutum bir dereceye kadar etkili olduğundan Baba'ya şikâyet etmiyordu. Beş Aile sinmiş, karşı saldırıları zayıflamıştı; sonunda bu saldırılar tümüyle kesildi. Başlangıçta Hagen düşmanın görünürdeki bu sinişini kuşkuyla karşıladı. Oysa Sonny'nin keyfine diyecek yoktu. Hagen'e : "Akılları başlarına geldi," dedi, "yakında diz çöküp anlaşmak için yalvarmaya başlayacaklar."

Sonny'nin kaygılandığı başka sorunlar da vardı. Lucy Mancini ile düşüp kalktığı Sandra'nın kulağına kadar gitmişti; Sonny'ye hayatı zehir ediyordu. Sandra herkesin önünde Sonny'nin aşk tekniğinden ve aletinden alaycı bir dille söz etmişti ama kocası da ondan öyle uzun bir süre uzak kalmıştı ki şimdi Sonny'yi özlüyor, dırdırlarıyla kafasını ütülüyordu.

Ayrıca Sonny damgalı bir kişi oluşunun verdiği büyük baskı altındaydı. Davranışlarında son derece dikkatli olması gerekiyordu. Lucy Mancini'ye yaptığı ziyaretlerin düşman tarafından öğrenildiğini de biliyordu. Sevgilisiyle buluşurken olağanüstü tedbirler alıyordu; çünkü bu onun en zayıf noktasıydı. Lucy Mancini'nin yanında güvenlik içindeydi. En küçük bir kuşkusu olmamasına rağmen Lucy, Santino'nun regime'sindeki adamlar tarafından günün yirmi dört saati göz hapsine tutuluyordu. Onun katında bir daire boşalır boşalmaz regime'nin en güvenilir adamları tarafından derhal kiralanıyordu.

Baba iyileşmek, yönetimi ele almak üzereydi. O zaman savaşın gidişi lehlerine dönecekti. Sonny'nin bundan hiç kuşkusu yoktu. Bu arada Aile imparatorluğunu korumalı, babasının saygısını kazanmalı ve Corleone imparatorluğunun varisi olarak hakkını sağlamlaştırmalıydı.

Oysa düşman uyumuyor, plânlar kuruyordu. Onlar da durumu incelemişler, tam bir yenilginin önüne geçebilmek için Sonny Corleone'nin öldürülmesi gerektiği sonucuna varmışlardı. Şimdi durumu daha iyi kavrıyor, mantıklı bir kişi olduğunu bildikleri Baba ile anlaşmanın mümkün olabileceğini hissediyorlardı. Barbarca savdıkları kana susayıcılığından ötürü Sonny'den nefret ediyorlardı. Üstelik Sonny'de iş ahlâkı da yoktu. Kimse, üzüntü ve huzursuzluk dolu karışık günlerin geri gelmesini istemiyordu.

Bir akşam Connie Corleone'ye adını vermeyen biri telefon etti. Bir kadın sesi Carlo'yu istiyordu. "Kimsiniz?" diye sordu Connie.

Öteki yandaki kadın kıkır kıkır güldü. "Carlo'nun arkadaşıyım," dedi, "bu gece kendisini göremeyeceğimi söylemek İstiyordum. Evde olmayacağım."

"Pis orospu seni," dedi Connie Corleone. Aynı sözü telefonda bağırarak tekrarladı : "Pis, sokak orospusu." diğer yandan telefonun kapatıldığını belirten tıkırtı geldi.

Carlo o gün öğleden sonra at yarışlarına gitmişti. Akşam üstü döndüğünde yarışlarda epey para kaybettiği için öfkeli, her zaman yanında taşıdığı içki şişesinden demlendiği için de yarı sarhoştu. Daha kapıdan adımını atar atmaz Connie ona lanetler, küfürler yağdırmaya başladı. Carlo aldırmadı; duş yapmak için içeri girdi. Banyosunu aldıktan sonra gelip Connie'nin önünde çıplak vücudunu kuruladı. Sonra da tekrar sokağa çıkmak üzere hazırlanmaya başladı.

Connie ellerini kalçalarına dayamış duruyordu; yüzü öfkeden bembeyazdı. "Bir yere gitmeyeceksin." dedi, "orospu arakadasın telefon etti; bu gece seninle buluşamayacakmış. Allahın belâsı herif, orospulara telefon numaramı vermeye utanmıyorsun demek. Seni öldüreceğim, alçak." Carlo'nun üzerine atıldı; onu tekmeliyor, tırmalıyordu.

Carlo bir eliyle karısını tutup kendinden uzaklaştırdı. "Çıldırmışşın sen," dedi soğukkanlılıkla. Ama kadın, orospu dostu böyle bir şey yapmazmış gibi Carlo'nun kaygılandığını görüyordu. "Seni işletmiş," dedi Carlo.

Connie, onun kolunun altından dalıp pençelerini yüzüne geçirdi. Tırnaklarıyla Carlo'nun yanağını tırmaladı. Carlo şaşılacak bir sükûnetle onu itti. Connie hamileliği yüzünden Carlo'nun dikkatli davrandığını görüyordu. Bu da öfkesini olduğu gibi ortaya dökmesi için ona cesaret verdi. Heyecanlanmıştı da. Pek yakında bir şey yapacak hali kalmayacaktı; doktor son iki ay her türlü cinsel ilişkinin kesilmesini söylemişti; oysa Connie son iki ay girmezden önce Carlo ile yatmak istiyordu. Carlo'yu yaralamak istediği de gerçekti. Onun peşinden yatak odasına geçti.

Carlo'nun korktuğunu görüyor, içi karşısındakini küçük yören bir zevkle doluyordu. "Evde kalacaksın," dedi Connie Carlo'ya, "dışarı çıkmayacaksın."

"Peki, peki," dedi Carlo. Hâlâ soyunuktu. Üzerinde yalnız kilot vardı. Evin içinde bu şekilde dolaşmaktan hoşlanırdı; üçgen vücudu, altın rengi

teniyle gururlanırdı. Connie ona aç gözlerle baktı. Carlo gülmeye çalıştı. "Hiç olmazsa bana yiyecek bir şeyler ver," dedi.

Carlo'nun isteği, onu kadınlık görevlerinden birine olsun davet edişi Connie'yi sakinleştirdi. İyi bir aşçıydı Connie; yemek pişirmesini annesinden öğrenmişti. Biber ve dana eti çevirdi yağda; tencere ocak ta ağır ağır kaynarken karışık salata hazırladı. Bu sırada Carlo yatağın üzerine uzanmış ertesi günkü at yarışı tahminlerini okuyor, yanında duran viski kadehinden içkisini yudumluyordu.

Connie yatak odasına girdi. Sanki davet edilmeden yatağa yaklaşmazmış gibi kapının eşiğinde durdu. "Yemek hazır," dedi.

"Henüz aç değilim," karşılığını verdi Carlo. Hâlâ elindeki yarış programını inceliyordu.

"Yemek hazır," dedi Connie inatla.

"Kıçına sok yemeğini," dedi Carlo. Su bardağından içkinin geri kalanını bir dikişte içti; bardağı tekrar doldurmak için şişeyi aldı. Connie'ye aldırış ettiği bile yoktu.

Connie mutfağa döndü. Yemekle dolu tabakları aldı; bulaşık çukuruna döktü. Tabakların şangırtıları Carlo'yu yatak odasından mutfağa getirdi. Mutfak duvarlarının dana eti ve biberlerle yağ içinde kaldığını gördü; titizliği ve temizliği depreşti. "Seni şımarık karı" dedi zehirli bir dille, "hemen temizle burasını, yoksa anandan emdiğin sütü burnundan getiririm."

"Çok beklersin," dedi Connie, Carlo'nun çıplak göğsünü parçalamaya hazırlanmış gibi ellerini uzattı.

Carlo yatak odasına döndü. Geri geldiğinde elin de ikiye katladığı kemeri vardı. "Temizle," dedi tekrar. Carlo kemeri Connie'nin artık iyiden iyiye tombullaşmış kalçalarına indirdi; deri kemer kadının eti ne gömülmüş ama canını acıtmamıştı. Connie, dola bin bulunduğu yere doğru geriledi; eli ekmek bıçağını almak için çekmecelerden birinin içine uzandı. Kaptığı bıçağı, hazır tuttu.

Carlo güldü : "Corleone'lerin kadınları bile katil," dedi. Elindeki kemeri mutfak masasının üzerine bıraktı; Connie'ye yaklaştı. Connie birden atılmak istedi. Ama hamile vücudu yüzünden hareketleri ağırlaşmıştı. Carlo büyük bir ciddiyetle, bilerek karnını hedef alan bıçaktan kurtuldu. Connie'yi

kolayca silâhsız bıraktı. Sonra cildini parçalamamak için Connie'nin yüzüne ağır ağır tokatlar indirmeye başladı. Elinden kurtulmak isteğiyle mutfakta dolaşan Connie'ye tekrar tekrar vurdu. Peşinden yatak odasına gitti. Connie onun elini ısırmaya çalıştı. Carlo saçlarından yakalayıp başını kaldırdı. Connie, küçük bir kız çocuğu gibi acı ve utançla ağlamaya başlayıncaya kadar vurdu. Sonra hoşgörüyle onu yatağın üzerine fırlatıp attı. Hâlâ komodinin üzerinde duran içki şişesin den bir yudum aldı. Artık çok sarhoş gibiydi; açık mavi gözlerinde çılgınca bir parıltı vardı. Connie artık gerçekten korkuyordu ondan.

Carlo bacaklarını iki yana açıp şişedeki içkiyi iç ti. Sonra uzanıp hamilelikten tombullaşmış kalçalarından birini avuçladı. Connie'nin canını yakıncaya, bırakması için yalvarmaya başlayıncaya kadar sıktı. "Domuz gibi şişmansın," dedi tiksintiyle. Yatak odasından çıktı.

İyice korkmuş ve sinmiş olan Connie yatakta yatıyor, kocasının öteki odada ne yaptığını anlamaya cesaret edemiyordu. Sonunda kalktı; oturma odasına bakmak için kapıya gitti. Carlo yeni bir viski şişesi açıp divana yayılmıştı. Az sonra sızıp kalacaktı. O zaman Connie gizlice mutfağa geçip Long Beach'de ki ailesine telefon edebilirdi. Annesine, buraya birini yollayıp kendisini aldırmasını söyleyecekti. Yalnız telefona Sonny'nin çıkmamasını diliyordu. Tom Hanen yahut annesiyle konuşmasının daha doğru olacağı kanısındaydı.

Don Corleone'lerin mutfaktaki telefonun çakmaya başladığında saat neredeyse on olmak üzereydi. Telefona Baba'nın muhafızlarından biri cevap verdi; sonra telefonu saygıyla Connie'nin annesine uzattı. Oysa Mrs. Corleone kızının ne dediğini anlayamıyordu; çünkü Connie çok heyecanlı olmasına rağmen yine de bitişik odada yatan kocası işitmesin diye fısıldayarak konuşmaya çalışıyordu, üstelik yüzü de yediği tokatlardan şişmişti; şiş dudakları düzgün konuşmasını engelliyordu. Mrs. Corleone, Tom Hagen'le oturma odasında bulunan Sonny'yi çağırması için muhafıza işaret etti.

Sonny mutfağa geldi. Ahizeyi annesinin elinden aldı. "Evet, Connie," dedi.

Connie hem kocasından, hem de ağabeyinin yapacaklarından öyle korkuyordu ki konuşması iyiden iyiye anlaşılmaz oldu. "Sonny," diye kekeledi, "beni alması için buraya bir araba yolla. O zaman anlatırım. Sen

gelme. Bir şey yok. Tom'u yolla, yalvarırım. Sonny, bir şey yok. Yalnız eve dönmek istiyorum ben."

O sıra Hagen de mutfağa gelmişti. Baba, üst kattaki odasında ilâç alarak uykuya dalmıştı. Ve Tom Hagen, ne olursa olsun Sonny'yi gözünün önünden uzaklaştırmak istemiyordu, iç güvenliği sağlayan iki muhafız da mutfaktaydı. Hepsi telefonu dinleyen Sonny'yi izliyorlardı.

Sonny Corleone'nin yaradılışındaki şiddetin derin esrarlı bir noktadan fışkırdığına hiç kuşku yoktu. Genç adamın yüzüne kan hücum ettiğini, kalın boyun damarlarının kabardığını, gözlerinin nefretle perdelendiğini, yüzünün her çizgisinin gerilip kasıldığını, sonra da ölümle savaşan hasta bir adamınki gibi kurşuni bir renk aldığını gördüler. Şimdi vücudunda dolaşan adrenalinin etkisiyle Sonny'nin elleri titriyordu. Oysa kızkardeşine cevap veren sesi sakin, kontrollüydü. "Orada bekle," dedi, "bekle yalnız." Telefon kapandı.

İçinde kabaran öfke ve nefrete kendisi de şaşmış gibi bir an öylece durdu. Sonra : "Allanın belâsı orospu çocuğu. Allanın belâsı orospu çocuğu," dedi. Evden koşar adımı çıktı.

Hagen, Sonny'nin yüzündeki bu ifadenin anlamını bilirdi. Artık genç adamda akıl, mantık diye bir şey kalmamıştı. Böyle anlarda Sonny her şeyi yapabilirdi. Hagen, şehre inmenin Sonny'yi sakinleştireceğini, daha mantıklı yapacağını da biliyordu. Ama bu mantıklılık Sonny'yi daha tehlikeli bir hale sokacak, üstelik mantıklı oluşu onu öfkesinin vereceği sonuçlar karşısında savunmasız bırakacaktı. Hagert arabanın canlanan motorunun sesini duydu, iki muhafıza : "Peşinden gidin," dedi.

Sonra telefona yaklaştı. Bir iki yeri aradı. Sonny'nin regimesi'nin şehirde oturan adamlarına Carlo Rizzi'nin apartmanına gidip Carlo'yu oradan uzaklaştırmalarını söyledi. Diğerleri Sonny gelinceye kadar apartmanda bekleyeceklerdi. Böyle davranmakla Sonny'ye karşı geliyordu, ama Baba'nın kendisini destekleyeceğinden emindi. Sonny'nin Carlo'yu tanıklar önünde öldürmesinden korkuyordu. Düşmanın bir mesele çıkaracağından çekindiği yoktu. Beş Aile uzun süreden beri susuyor, herhalde barış çareleri araştırıyorlardı.

Sonny Buick arabasıyla evden çıktığında kendini toparlamış, kısmen de olsa doğru dürüst düşünmeğe başlamıştı bile. İki muhafızın evden çıkıp

peşine takıldıklarını görünce memnun oldu. Tehlikeyle karşılaşmayacağına emindi. Beş Aile karşı hücumdan vaz geçmişlerdi; artık çarpışmıyorlardı. Kapıdaki dolaptan ceketini kapıp almıştı. Arabanın gizli bir bölmesinde tabanca da vardı. Araba regime'sinden bir adamın adına kayıtlıydı. Böylece kendisi kanun karşısında suçlu durumuna düşmezdi. Oysa silâha ihtiyacı olabileceğini de aklına getirmiyordu. Hatta Carlo Rizzi'yi ne yapacağını bile bilmiyordu.

Şimdi düşünmeye fırsatı vardı ve henüz doğmamış bir çocuğun babasını, kızkardeşinin kocasını öldüremeyeceğini anlıyordu. Aileyi ilgilendiren bir meseleden ötürü cinayet işleyemezdi; oysa yalnız bir aile kavgası değildi bu. Carlo kötü bir insandı. Connie'nin Carlo'yu kendi aracılığıyla tanımasından da sorumluluk duyuyordu.

Sonny'nin sert yaradılışında kadını dövmemek gibi bir çelişki vardı; şimdiye kadar hiç bir kadına vurmamıştı. Sonra bir çocuğa ya da çaresiz durumdakilere zarar vermezdi. O gün Sonny'ye karşı durmaması sayesinde Carlo ölümden kurtulmuştu. Tam bir teslimiyet Sonny'nin öfkesi üzerinde yatıştırıcı bir etki yapıyordu. Çocukken çok yufka yürekliydi. Büyü yünce katil olması da kaderin cilvesinden başka bir şey değildi.

Sonny arabayı Long Beach'den Jones Beach'ın öte yanındaki ağaçlıklı yola götürecek olan şoseye doğru sürerken : "Meseleyi kökünden halledeceğim," diye düşündü. New York'a gittiği zamanlar hep bu yolu seçerdi. Burada trafik daha seyrekti.

Connie'yi muhafızlarla eve yollamaya, ardından da Carlo ile oturup konuşmaya karar verdi. Ondan sonra ne olacağını bilmiyordu artık. Eğer alçak herif Connie'yi gerçekten incitmişse canına okuyacaktı. Ama şoseden esen rüzgâr, tuzlu ve tertemiz hava öf kesini yatıştırmıştı. Penceresini sonuna kadar açtı.

Her zamanki gibi Jones Beach şosesini tuttur muştu; çünkü gecenin bu saatinde, yılın bu zamanın da yol tenha olurdu, öte yandaki ağaçlıklı yola varın caya kadar istediği kadar hızlı gidebilirdi. Orada bile trafik sıkışık olmazdı. Hızla araba kullanmanın verdiği heyecan tehlikeli olduğunu bildiği gerginliği dağıtacaktı. Muhafızlarının arabasını daha şimdiden çok geride bırakmıştı.

Yol iyi aydınlatılmıştı; görünürde tek bir araba yoktu, ilerdeki gişenin beyaz, koni şeklindeki tepesini görüyordu. Bunun yanında başka gişeler de vardı ama yalnız trafiğin sıkışık olduğu gündüz saatlerinde çalışıyordu bu gişeler. Sonny arabanın hızını kesmeye başladı. Aynı zamanda da cebinde bozuk para arıyordu. Hiç bozuğu yoktu. Cüzdanına uzandı; tek eliyle açıp bir dolar çıkardı. Işık halkasının içine girdi, hayretle içine para atılacak yeri bir arabanın kapatmış olduğunu gördü. Araba sahibi gişe memurundan bir şey soruyordu mutlaka. Sonny kornasına bastı; öteki araba Sonny'nin geçmesi için korna sesine boyun eğip çekildi.

Sonny gişe memuruna bir doları uzatıp üstünü vermesini bekledi. Bir yandan da penceresini kapatmak istiyordu; çünkü Atlantik Okyanusunun serin ha vasi arabanın içini buz gibi soğutmuştu. Gişe memuru paranın üstünü vermeyi geciktiriyordu; hatta sar sak herif paralan yere bile saçtı. Gişenin içine yayılan paraları toplamak İçin eğilen adamın başı ve gövdesi gözden kayboldu.

O sıra Sonny diğer arabanın yoluna devam etmeyip birkaç metre uzakta durduğunu gördü; hâıâ yolunu kapatıyordu. Aynı anda Sonny sağ tarafındaki karanIık gişede başka bir adam olduğunu fark etti. Bunun üzerinde düşünecek zamanı yoktu; çünkü öndeki arabadan iki kişi çıkmış ona doğru geliyordu. Gişe memuru hâlâ görünmemişti, işte o an, saniyeden daha kısa bir süre içinde, her şey olup bitmeden, Sonny Corleone işinin bitik olduğunu anladı. Sanki gizli korkusu gerçekleşmiş, ortaya çıkmış gibi rahatlamıştı; kafası iyi çalışıyordu, bütün zorbalıklardan kurtulmuştu.

Yine de iri gövdesi can kaygısıyla kapıya doğru atıldı; kilidi açtı. Karanlık gişedeki adam ateş etti. Kurşunlar Sonny Corleone'nin arabadan dışarı çıkan gövdesinin ense ve baş kısmına isabet etti. Şimdi önden gelen iki adamı da tabancalarını çıkarmışlardı, karanlık gişedeki ateşi kesti. Sonny'nin bacakları hâlâ arabanın içindeydi ama gövdesi asfalt yola doğru uzanmıştı, iki adam Sonny'nin vücuduna kurşunlarını gömdüler; sonra yüz çizgilerini iyice bozmak, güçlerinin izini bırakmak için tekmelediler.

Birkaç saniye sonra, Sonny'yi öldüren katil'le sahte gişe memuru arabalarına atlamış, Jones Beach' in öteki yanındaki Meadowbook Beach'e doğru yollanmışlardı bile. Sonny'nin arabasıyla gişenin yanındaki ölüsü geçiş yolunu tıkadığından izlenmeleri imkânsızdı. Birkaç dakika sonra Sonny'nin muhafızları yetişip ölüsünü görünce kaçanları izlemeyi akıllarına

bile getirmediler. Oldukları yerde manevra yapıp, Long Beach'e döndüler. Yolda rastladıkları ilk telefon kulübesinde biri inip Tom, Hagen'e telefon etti. Gayet kısa ve açık bir şekilde ; "Sonny öldü," dedi, "Jones Beach gişesinde kıstırmışlar."

Hagen'in sesi sakindi, "Peki," dedi, "Clemenza’nın evine gidin. Derhal buraya gelmesini söyleyin. O size ne yapacağınızı anlatır."

Hagen mutfaktan konuşmuştu. Ana Corleone gelecek olan kızı için yiyecek bir şeyler hazırlamakla meşguldü. Soğukkanlılığını korumayı bilmiş. Ana Corleone'ye bir şey belli etmemişti. Yaşlı kadın istese her şeyi anlar, öğrenirdi tabii. Ama Baba ile geçen hayatında her şeyi sezip anlamanın akıllıca bir iş olmadığını öğrenmişti. Acı verecek olan bir şeyi öğrenmesi gerekiyorsa ona ergeç anlatırlardı. Ama ortada bilmemesi gereken acı bir olay varsa pekâlâ öğrenmeden de olurdu. Erkeklerin acılarını, dertlerini paylaşmak onu rahatsız etmiyordu. Onlar kadınların acılarını paylaşıyorlar mıydı ki? Çevresiyle ilgilenmeden kahvesini kaynattı, masaya yiyecek koydu. Acı ve korkunun açlığı gidermediğini tecrübeleriyle biliyordu; yiyeceğin acıyı azalttığının da farkındaydı. Bir doktor onu ilâçla sakinleştirip uyutmaya kalkışsa çok öfkelenirdi. Ama kahveye ve bir dilim kızarmış ekmeğe diyeceği yoktu. Ne de olsa daha ilkel bir uygarlığın kadınıydı o.

Böylece Tom Hagen'in mutfaktan çıkıp köşedeki toplantı odasına gitmesine aldırmadı. Hagen odaya girer girmez öyle bir titremeye kapıldı ki oturmak zorunda kaldı; bacaklarını birbirine yapıştırmış, başı dikleştirdiği omuzlarının içine çökmüş, ellerini sanki şeytana yalvarıyormuş gibi bacaklarının arasına kıstırmıştı.

Artık Savaş halindeki bir Çeteye Consigliori'lik edecek yetenekte olmadığını biliyordu. Beş Aile, numaradan çekingenlikleriyle onu aptal yerine koymuş, aldatmışlardı. Korkunç tuzaklarını kurarken pusuya yatmışlardı. Nasıl tahrik edilirlerse edilsinler kanlı ellerini kavuşturup plânlar kurarak beklemişlerdi. Tek bir korkunç darbe indirmek için beklemişlerdi. Başarmışlardı bunu. Yaşlı Genco Abbandando olsa böyle bir tuzağa asla düşmezdi; kuşkulanır, düşmanın hazırlıklarının kokusunu alır, tedbirlerini iki kat çoğaltırdı. Hagen bütün bunları düşünürken kaybının acısını da duyuyordu. Sonny onun gerçek kardeşi, kurtarıcısı olmuştu; birlikte oynadıkları çocukluk günlerinin kahramanıydı o. Sonny Hagen'e

asla kötü davranmamış, kabadayılık etmemiş, her zaman sevgi göstermiş, Sollozzo'nun elinden kurtulup geldiğinde de Hagen'e sarılmıştı. Sonny'nin ona kavuşmaktan duyduğu sevinç gerçekti; Sonny'nin büyüyünce zalim, sert ve kana susamış bir insan olmasının Hagen için önemi yoktu.

Mutfaktan kaçmıştı. Çünkü Ana Corleone'ye oğlunun ölümünü asla söyleyemezdi. Don Corleone'yi baba, Sonny'yi kardeş kabullenmesine rağmen Mrs. Corleone'yi hiç bir zaman bir ana olarak düşünmemişti. Yaşlı kadına Connie'ye, Freddie'ye ve Michael'e duyduğu sevgiyi duymuştu yalnızca. Kendisini sevmeyen ama iyi davranan birine duyulan yakınlıktı bu. Birkaç ây gibi kısa süre içinde Ana Corleone bütün oğullarını kaybetmişti. Freddie Nevadaya sürülmüştü. Michael canını kurtarmak için Sicilya'da saklanıyordu; şimdi de Santino ölmüştü. Acaba Mrs. Corleone üç oğlundan hangisini daha çok sevmişti? Duygularını hiç belli etmezdi.

Birkaç dakikadan fazla zaman geçmemişti aradan, Hagen kendini toparladı. Ahizeyi alıp Connie'nin numarasını çevirdi. Telefon öte yanda uzun bir süre çaldı. Sonra Connie'nin titrek, fısıldayan sesi duyuldu.

Hagen ona tatlılıkla : "Connie," dedi, "ben Tom. Kocanı uyandır. Onunla konuşmam gerek."

Connie ürkek, alçak bir sesle : "Tom, Sonny buraya geliyor mu?" diye sordu.

"Hayır," dedi Hagen "Sonny oraya gelmiyor. Bunun için kaygılanma. Yalnız Carlo'yu uyandır sen; çok önemli, onunla konuşmam gerek."

Connie ağlamaklıydı şimdi : "Tom, Carlo beni dövdü. Eve telefon ettiğimi öğrenirse korkarım yine canımı yakar."

Hagen yine sevgiyle : "Bir şey yapmaz," dedi "ben kendisiyle konuşacağım. Ona söyleyeceğimi biliyorum. Her şey yoluna girecek. Kendisine telefona gelmesinin çok önemli olduğunu söyle, çok önemli. Tamam mı?"

Carlo'nun sesi ancak beş dakika sonra telefonda duyuldu; uyku ve içki yüzünden boğuklaşmıştı bu ses. Hagen onu kendine getirmek için sert bir sesle konuştu :

"Dinle, Carlo," dedi, "sana çok üzücü bir şey söyleyeceğim, Şimdi kendini hazırla; çünkü baha cevap verirken çok sakin olman gerek. Sana

önemli bir şey anlatacağım. Connie'ye de söyledim. Sen ona bir şey uydurursun. Aile'nin ikinizi Long Beach'deki evlerden birine alacağını, sana da yeni bir iş vereceğini anlat. Aile hayatınızı düzene sokacağınız umu duyla Baba'nın sana bir şans daha tanımaya karar verdiğini söyle. Anladın mı?"

Hagen'e cevap veren Carlo'nun sesinde umutlu bir hava vardı: "Evet. Anladım."

Hagen konuşmasını sürdürdü: "Birkaç dakika ya kadar seni almak için adamlarımdan bazıları kapını çalacak. Onlara önce bana telefon etmelerini istediğimi söyle. Bu kadarı yeter. Başka lâf etme. Kendilerine seni orada, Connie ile bırakmalarını söyleyeceğim, tamam mı?"

"Tamam, tamam, anladım." dedi Cârlo. Heyecanlıydı. Hagen'in sesindeki gerginlikten verilecek haberin gerçekten önemli olduğunu anlamıştı.

Hagen haberi dolambaçlı yollara sapmadan doğrudan doğruya verdi: "Bu gece Sonny'yi öldürdüler. Bir şey söyleme. Sen uyurken Connie bize telefon etti. Sonny oraya geliyordu, Connie tahmin etse bile Sonny'nin oraya gelirken öldürüldüğünü kesinlikle bil meşini istemiyorum. Sonny'nin kendi hatası yüzün den öldürüldüğünü düşünerek kendini suçlar. Bu ge ce onunla kalmanı hiç bir şey söylememeni istiyorum. Connie ile barış. Mükemmel, karısını seven bir koca gibi davran. Hiç olmazsa çocuğunu doğurana kadar Connie'ye karşı iyi olmanı istiyorum, yarın sabah birisi, belki sen, belki Baba, belki de annesi Connie'ye kardeşinin ölümünü haber verirler. Onun yanında bulunmanı diliyorum. Benden bu iyiliği esirgeme. Ben de sana ilerde yararlı olmağa çalışacağım. Tamam mı?"

Carlo'nun sesi hafifçe titriyordu şimdi. "Tabii Tom, tabii, bak, şenle ben daima iyi geçindik. Sana minnettarım. Anladın mı?"

"Evet," dedi Hagen, "Connie ile bu duruma yol açan kavganız için seni kimse suçlamayacak, kaygılanma. Ben her şeyin icabına bakacağım." Hagen bir an sustu. Sonra, yumuşak bir sesle, cesaret verir gibi: "Hadi bakalım," dedi, "Connie'ye sahip ol." Telefonu kapadı.

Hagen tehdit savurmayı bilirdi; ona bunu Baba öğretmişti. Ama Carlo ne demek istediğini iyi anlamıştı, ölümden kıl payı kurtulduğunun farkındaydı.

Hagen, Tessio'ya telefon etti; derhal Long Beach'e gelmesini istedi. Hagen içini çekti. Şimdi işin en güç bölümüne gelmişti.

Baba'yı uykusundan uyandırmak zorundaydı. Dünyada en çok sevdiği insana başarısızlığa uğradığını, imparatorluğunu ve büyük oğlunun hayatını koruyamadığını söylemeliydi. Kendisi ayağa kalkıp savaşa katılmadığı takdirde her şeye kaybolmuş gözüyle bakmak gerektiğini söylemeliydi. Çünkü Hagen hayale kapılmıyor, kendini aldatmaya yanaşmıyordu. Yalnız büyük Don Corleone onları içinde bulundukları çıkmazdan kurtarabilirdi. Bu korkunç yenilgiyi lehlerine çevirebilirdi. Doktorlar ne derlerse desinler, hatta hastasının yataktan kalkacak durumda olmadığını bile söyleseler Hagen manevi babasına her şeyi anlatmalı, sonra da onun emirlerine göre hareket etmeliydi. Baba'nın ne yapacağını çok iyi biliyordu. Artık doktorların sözlerinin önemi yoktu; hiç bir şeyin önemi yoktu. Baba'ya her şey anlatılmalı, o da ya yönetimi eline almalı, ya Corleone imparatorluğunu Beş Aile'ye teslim etmesini Hagen'e emretmeliydi.

Yine de Hagen önündeki bir saati dehşetle düşünüyordu. Nasıl davranacağını kararlaştırmaya çalıştı. Kendi hataları üzerinde fazla durmamalıydı. Kendini suçlaması Baba'nın yükünü arttırmaktan başka işe yaramazdı. Savaş sırasında Consigliori'lik yapacak yetenekte olmadığını söylemesi, Baba'nın önemli bir yere böyle bir adam seçtiği için kendi kendini suçlamasına yol açardı.

Hagen, haberi vermesi, durumu düzeltmek için ne yapılması gerektiği konusunda düşüncelerini söylemesi, sonra da susması gerektiğini biliyordu. Sonraki davranışları Baba'nın isteklerine göre ayarlanacaktı. Eğer Baba suçlu görünmesini istiyorsa suçlu

görünecekti; eğer Baba üzüntüsünün belirtilmesini istiyorsa, en içten acısını onun ayakları dibine serecekti.

Hagen evin bahçesine giren arabanın motor seslerine başını kaldırarak kulak verdi. Caporegime'ler geliyordu. Önce onlarla kısa bir konuşma yapacak, sonra yukarı çıkıp Don Corleone'yi uyandıracaktı. Kalktı, içki dolabına gitti. Bir bardakla bir şişe çıkardı. Orada bir an öylece kaldı; çok sinirliydi, şişeden bardağa içki koyacak gücü kendinde bulamıyordu. Arkasından, oda kapısının yavaşça açılıp kapatıldığını duydu. Hagen dönünce karşısında, vurulduğu günden beri ilk kez tepeden tırnağa giyimli olarak Don Corleone'nin durduğunu gördü.

Baba odayı geçip büyük deri koltuğa gitti. O turdu. Titrek denebilecek adımlarla yürüyordu; elbiseleri de üzerinden hafifçe kaçıyordu ama Hagen'in gözünde eskisinden hiç farkı yoktu. Sanki yalnız iradesiyle, Baba hâlâ zayıf olan bünyesinin dışa yansıyan izlerini silmişti. Yüzü eski gücü ve nüfuzundan bir şey kaybetmemişti, yine sertti. Koltuğa dimdik oturdu. Hagen'e: "Bana bir bardak anisetti ver," dedi.

Hagen çıkardığı şişeyi yerine koydu. İki bardağa da ateş gibi yakıcı, likör tadındaki içkiden birer parmak koydu. Köylü usulü, evde yapılmış bir içkiydi bu; dışarda, dükkânlarda satılanlardan çok daha sertti. Baba'ya her yıl küçük bir kamyon dolusu yollayan bir dostun armağanıydı.

"Karım uykuya dalmazdan önce ağladı," dedi Don Corleone, "pencereden caporegime'lerimin buraya geldiklerini gördüm, üstelik gece yarısı. Bu yüzden, Consigliori Baba'na, herkesin bildiği şeyi anlatman gerektiğini sanıyorum."

Hagen sükûnetle : "Ana'ya hiç bir şey söylemedim," dedi, "ben de birazdan yukarı çıkıp sizi uyandıracak haberi kendim verecektim."

Don Corleone ilgisiz bir sesle: "Ama önce bir kadeh yuvarlamayı gerekli buldun," dedi.

"Evet."

"içkini içtin," dedi Baba, "artık anlatabilirsin." Sesinde, Hagen'in gösterdiği güçsüzlüğe sitem eden belli belirsiz bir hava vardı.

"Jones Beach yolunda Sonny'yi vurdular," dedi Hagen, "Sonny öldü."

Don Corleone gözlerini kırpıştırdı. Bir saniyeden daha kısa bir süre irade duvarı parçalara ayrıldı; kaybolan gücünün belirtileri yüzünde olduğu gibi okunuyordu. Sonra kendini toparladı.

Ellerini masanın üzerinde kavuşturdu. Doğrudan doğruya Hagen'in gözlerinin içine baktı: "Bana her şeyi anlat," dedi. Sonra bir elini havaya kaldırdı. "Hayır, Tessio ile Clemenza gelinceye kadar bekle. Tekrar anlatmak zorunda kalmayasın."

Birkaç dakika sonra iki caporegime'yi bir muhafız odaya soktu. Tessio ile Clemenza bir bakışta, Baba'nın, oğlunun ölümünü öğrenmiş olduğunu anladılar. Çünkü Don Corleone onları karşılamak için ayağa kalkmıştı.

Ancak eski yoldaşların yapabileceği şekilde Baha'ya sarıldılar. Gecenin hikâyesini anlatmazdan önce Hagen'in sunduğu anisetti'yi içtiler.

Hikâyenin sonunda Baba tek bir soru sordu: "Oğlumun öldüğüne emin misiniz?"

Clemenza cevap verdi: "Evet, Muhafızlar Santino'nun regime'sindendi ama, onları ben seçmiştim. Evime geldiklerinde ikisini de sorguya çektim. Gişenin ışığında Sonny'nin vücudunu görmüşler. Aldığı yaralarla yaşaması olanaksız. Söylediklerinin doğruluğuna karşılık hayatlarım öne sürdüler."

Don Corleone bu son hükmü hiç bir heyecan belirtisi göstermeden kabul etti. Yalnız bir kaç dakika sessiz durdu. Sonra: "Bu işe hiç biriniz karışmaya çeksiniz, dedi, "hiç biriniz herhangi bir şekilde intikam almaya, benim emrim olmadan oğlumun katillerinin izini bulmaya kalkışmayacak, özel isteğim yahut emrim olmadan Beş Aile'ye karşı saldırıda bulunulmayacak. Aile'miz bütün işlere son verecek ve oğlumun cenaze törenine kadar iş yerlerimizin korunmasını bırakacağız. Sonra yine burada buluşacak, ne yapılması gerektiğini kararlaştıracağız. Bu gece Sântino için elimizden geleni yapmalı, onu bir hıristiyana yakışacak şekilde gömmeliyiz. Polis ve diğer ilgililerle görüşüp gerekli işlemleri düzenleyecek dostlarım var. Clemenza, sen muhafızım olarak hep yanımda kalacaksın, sen ve regime'nin adamları. Tessio, sen Aile'nin diğer fertlerini koruyacaksın. Tom, sen Amerigo Bonaseraya telefon et, bu gece yardımlarına ihtiyaç duyduğumuzu söyle. Beni dükkânında beklesin. Bir saat, iki saat, yahut üç saat sonra olabilir bu iş. Hepiniz söylediklerimi anladınız itti?"

Üç erkek başlarını salladılar. Don Corleone : "Clemenza, birkaç adam al, arabaları hazırlayıp beni bekleyin," dedi. "Birkaç dakikaya kadar hazır olurum. Tom, sen ödevini yaptın. Hem de mükemmelen. Sabahleyin, Costanzia'nın annesinin yanına gelmesini istiyorum. Costanzia ile kocasının burada oturmaları için hazırlıklar yapılsın. Sandra'nın arkadaşları, kadınlar yanında olsunlar. Kendisiyle konuştuktan sonra karım da Costanzia'nın yanına gidecek. Karım başımıza geleni ona anlatır. Kadınlar Santino için yapılacak dinsel töreni hazırlar, ruhu için dua ederler."

Baba deri koltuğundan kalktı. Diğer erkekler de onunla birlikte ayağa kalktılar. Clemenza ile Tessio yeniden ona sarıldılar. Hagen, Baba'nın çıkması için kapıyı açıp bekledi. Baba ona bakmak için bir an durdu. Elini Hagen'in yanağına götürdü; çabucak sarıldı. Sonra İtalyanca: "Bana iyi bir

evlât oldun," dedi, "beni avuttun." Hagen'e bunları söylemekle böyle korkunç bir zamanda en doğru şeyi yapmıştı. Baba, karısıyla konuşmak için yatak odasına çıktı. İşte o zaman Tom Hagen, Amerigo Bonasera'ya telefon edip Corleone'lere olan borcunu ödemesini istedi.

BEŞİNCİ KİTAP

YİRMİNCİ BÖLÜM

SANTİNO CORLEONE'nin ölümü ülkenin gangsterler dünyasında dehşet yarattı. Muhbirler, Baha'nın Aile İşlerini yönetmek üzere hasta yatağından kalktığı oğlunun cenaze töreninde tamamiyle iyileşmiş görün düğü haberini getirince Beş Aile'nin reisleri başlaya cağından hiç kuşku duymadıkları kanlı misilleme savaşına karşı tedbirler almak için olağanüstü bir çaba harcadılar. Kimse Don Corleone'yi, geçmişteki hatalarından ötürü küçümsemek niyetinde değildi. Mesleğinde pek az hata yapmış bir insandı Baba. Hatalarının her birinden ders almasını da bilmişti.

Beş Aile'ye barış teklifinde bulunmak için elçiler yolladığında Baha'nın gerçek amacını yalnız Hagen sezdi. Teklif edilen barış değildi; Amerika Birleşik Devletlerinin dört bir yanındaki Ailelerin de buluşması isteniyordu. New York Aileleri ülkenin en güçlüleri olduğundan onların esenliği, bir bütün olarak ülkenin esenliği demekti.

Başlangıçta ortada bir takım kuşkulu söylentiler dolaştı. Yoksa Don Corleone bir tuzak mı hazırlıyordu? Düşmanlarını gafil mi avlamak istiyordu? Oğlunun intikamını almak için toptan kıyıma mı girişecek ti? Oysa Don Corleone, kısa bir süre içinde teklifin de samimi olduğunu açıkladı. Toplantıya ülkenin bütün Ailelerini de karıştırmakla kalmıyor, aynı zaman da kendi adamlarını savaşa sokmadığı gibi müttefik aramaya da kalkışmıyordu. Sonra da niyetlerinin sağlamlığını ispatlayan bir teşebbüste bulundu. Bocchicchio Ailesinden yardım istedi. Böylece toplanacak büyük meclisin güvenliğini sağlamış oldu.

Bu konuda, Bocchicchio Ailesi başvurulacak tek çeteydi. Bir zamanlar Sicilya'daki Mafia örgütünün en yırtıcı kolu olan bu aile Amerika'ya gelince bir barış aracı olmuştu. Bir zamanlar ekmek paralarını barbarca yollardan sağlayan bu insan topluluğu şimdi kazançlarını azizlere özgü denebilecek bir yoldan elde ediyorlardı. Bocchicchio'ların iyi olan yanı kan hısımlığına dayanan bir birine girmiş bir yapıya sahip olmalarıydı. İnsanın karısına olan bağlılığından önce aileye duyulan saygının, bağlılığın önemli tutulduğu bir Aile yapıları vardı.

Üçüncü kuşaktan yeğenlere kadar uzanan Bocchicchio Ailesi, Güney Sicilya'nın büyük bir bölgesinin ekonomisini yönettikleri dönemde hemen hemen iki yüz kişiden meydana geliyordu. O zaman bütün Aile'nin geliri dört veya beş un değirmeninden sağlanıyordu. Bunlar hiç bir zaman Aile'nin malı değildi, ama her birine ekmek, iş ve bir dereceye kadar da güvenlik veriyorlardı. Yakın akrabalar arasında evlenerek düşmanlarına karşı durdukları ortaklaşa cephe onlar için yeterliydi.

Başka bir değirmenin, rakiplerine su sağlayacak ve kendi su satışlarını mahvedecek bir barajın kurulmasına izin verildi. Bir keresinde, toprak sahibi güçlü bir baron yalnız özel işleri için değirmen kurmaya kalkıştı. Değirmen yakılıp yıkıldı. Baron carabinieri'lere ***(*)*** ve hükümete başvurdu. Bocchicchio'lardan üç kişi tutuklandı, bunun üzerine de suçlamalardan vaz geçildi. Birkaç ay sonra İtalyan hükümetinin en yüksek memurları bölgenin su derdini çözümlemek için

(*) Carabinieri: Jandarma

Sicilya'ya geldiler. Meseleyi halletmek için büyük bir baraj kurulmasını kararlaştırdılar. Roma'dan mühendisler geldi; asık suratlı yerlilerin ve Bocchicchio'ların gözü önünde baraj için gerekli incelemeler yapıldı. Bölge, polisin akınına uğradı; bunlar özel olarak yapılmış barakalara yerleştirildi.

Barajın yapılmasını durduracak hiç bir güç yok gibiydi; zaten gerekli araçlar ve gereçler Palermo'ya getirilmişti. Ama baraj işi bu kadarla kaldı. Bocchicchio'lar dostları olan Mafia şefleriyle ilişki kurmuş, onlardan yardım göreceklerine söz almışlardı, İtalyan Parlamentosundaki Mafia'ya bağlı milletvekilleri, baraj yaptırmak isteyenlere karşı harekete giriştiler. Tartışmalar yıllarca sürdü. O sırada hükümetin başına Mussolini geçti. Diktatör barajın kurulmasını em retti. Ama baraj kurulmadı. Mussolini, Mafia'nın rejimi ne karşı çıkabilecek tehlikeli bir örgüt olduğunu bili yordu. Yüksek rütbeli bir polis memuruna gerekli emirleri verdi. Polis de meseleyi, hemen herkesi hap se atarak yahut adalara sürgün ederek çözümledi; bir kaç yıl gibi kısa bir süre içinde, Mafioso ***(*)*** olduğundan kuşkulanılanları bile rasgele tutuklayarak Mafia'nın gücünü kırdı. Tabii böylece birçok masum ailenin mahvolmasına da sebep oldu.

Bocchicchio'lar böyle sınırsız bir güce karşı koyacak kadar atılgandılar. Adamlarından yarısı silâhlı çatışmalarda öldü; diğer yarısı da adalara sürüldü. Kanada yoluyla Amerika'ya gizlice göç etmek için hazırlıklar

tamamlandığında ortada bir avuç Bocchicchio kalmıştı. Hemen hemen yirmi kişiydiler. Hudson vadi sinde, New York'a pek uzak olmayan küçük bir kasa baya yerleştiler; burada sıfırdan başlayarak çöp ulaşımını ele geçirip kamyonlara sahip oluncaya kadar ilerlediler. Rakipleri olmadığı için zenginleştiler. Rakipleri yoktu, çünkü bu işi yapmaya kalkışanların kamyonları yakılıyor, işleri baltalanıyordu. Çöp taşıma ücretini ucuzlatarak rekabete girişen inatçı biri daha sonra, bir gün süreyle topladığı çöplerin içine gömülü bulundu; boğulmuştu.

(*) Mafioso : Mafiaya bağlı, mafia mensubu.

Ama erkekler evlenip (Sicilyalı kızlarla evlendiklerini söylemek gereksiz) çocuklar doğdukça çöpçülük işi, Amerika'nın önlerine serdiği güzel şeyler için kazandıkları para yetmemeye başladı. Böylece Bocchicchio Ailesi, savaş halinde olan Mafia çeteleri arasında barışı sağlamak için rehin olarak kullanılmaya başlandı.

Bocchicchio Ailesinde doğuştan gelen bir aptallık vardı; yahut bunlar sadece ilkel insanlardı. Her neyse, zayıf yanlarını anlıyor, fahişelik, kumar, uyuşturucu madde satışı, dolandırıcılık gibi daha karışık işler kurup yürütemeyeceklerini biliyorlardı. Basit bir polis memuruna hediye verebilen, ama bir siyaset adamına nasıl yanaşılacağım bilemeyen dobra dobra insanlardı. Yalnız iki özellikleri vardı: Şerefleri ve barbarlıkları.

Bir Bocchicchio asla yalan söylemez, dolandırıcılık yapmazdı. Böyle bir tutumu benimsemek de çok güçtü. Aynı zamanda bir Bocchicchio yapılan haksızlığı asla unutmaz, ne pahasına olursa olsun intikamını alırdı, işte bu yüzden arabuluculuk için aranan başlıca niteliğe sahiptiler.

Savaş halindeki aileler barış yapmak isteyince daima Bocchicchio ailesine başvururlardı. Bocchicchio'ların reisi ön konuşmaları düzenler, rehin tutulacak kişileri sağlardı, örneğin Michael, Sollozzo ile buluşmaya gittiğinde Corleone'lere bir Bocchicchio bırakılmış, rehinin parasını Sollozzo ödemişti. Michael, Sollozzo tarafından öldürülseydi. Corleone'ler de rehini öldüreceklerdi. O zaman Bocchicchio'lar, öldürülen yakınlarının öncünü Sollozzo'dan alacaklardı. Bocchicchio'lar ilkel insanlar olduklarından hiç bir şey, hiç bir ceza öc alma isteklerinin önüne geçemezdi. Bu uğurda canlarını verirlerdi. Bocchicchio'lardan alınacak bir rehin çok sağlam bir sigortaydı.

Rehin tutulacak kişiler verildi; toplantı, Don Corleone'ye çok bağlı, gerçekten de Baha'nın müdürü adına yatırılmış parasının bulunduğu küçük bir ticaret bankasının konferans salonunda yapıldı. Banka müdürü, herhangi bir şekilde dolandırıcılığa meydan vermemek için Don Corleone'ye bankadaki hesabına karşılık yazılı bir belge vermeye kalkıştığı anı dalma takdirle hatırlıyordu. Don Corleone dehşetle İrkilmiş : "Size bütün servetimi emanet edebilirim" demişti ona. "Size hayatımı ve çocuklarımın geleceğini bile emniyet edebilirim. Beni aldatabileceğiniz yahut dolandıracağınızı aklıma getiremem. O zaman bütün dünyam, insanlara olan güvenim sarsılır. Tabii bende, öldüğüm zaman mirasçıların kaç paralık hesabım olduğunu bilmeleri için gerekli yazılı belge var. Yine de çocuklarımın refahını, geçimlerini sağlamak için bu dünyada olmasam bile onların ihtiyaçlarını, çıkarlarını koruyacağınızdan eminim."

Banka müdürü Sicilyalı olmasına rağmen duygulu bir insandı. Don Corleone'yi çok iyi anlıyordu, işte cumartesi günü, bankanın rahat deri koltuklarla döşeli, büyük güvenlik sağlayan salonu, Ailelerin emrine verildi.

Banka güvenlik örgütünün yerini, banka muhafızlarının üniformasını giymiş, dikkatle seçilmiş adamlardan meydana gelen küçük bir ordu aldı. Bu cumartesi sabahı saat onda konferans salonu dolmaya başladı. New York'un beş Ailesinden başka ülkenin dört bir yanına dağılmış on Ailelerin de temsilcileri hazırdı. Yalnız dünyanın en barbar, en kaba çetesi saydıkları Chicago çetesini çağırmamışlardı. Chicago'yu uygarlaştırmaya çalışmaktan vazgeçmişlerdi ; böyle önemli bir toplantıya bu kuduz köpekleri almakta bir fayda görmüyorlardı.

Bir bar ve küçük bir büfe hazırlanmıştı. Konferansa gelen her temsilcinin bir yardımcı getirmesine izin verilmişti. Aile reislerinin çoğu yardımcı olarak Consigliori'lerini almışlardı. Bu yüzden odada yaşlılara oranla pek az genç vardı; Tom Hagen bu gençlerden biri, Sicilyalı olmayan tek kişiydi. Herkesin merakını uyandıran garip bir yaratıktı sanki.

Hagen, nasıl davranması gerektiğini biliyordu. Konuşmuyor, gülümsemiyordu. Patronu Don Corleone'ye hizmet etmek için kralının emirlerini bekleyen bir gözde şövalyenin tüm saygısıyla hazır bekliyordu. İçecek soğuk bir şey getiriyor, purosunu yakıyor, kül tablasını gereken yere koyuyordu. Bütün bunları da saygıyla, aşırılığa kaçmadan yapıyordu.

Koyu renk tahtayla kaplı duvarlarda asılı portrelerin kimliğini salonda bir tek Hagen biliyordu. Bunlar parlak yağlı boya renklerle yapılmış, çoğunlukla ünlü maliyecilerin resimleriydi. Biri Maliye Bakanı Hamilton'du. Hagen, barış toplantısının bir bankada yapılmasını Hamilton'un onaylayacağını düşünmekten kendini alamadı, insanların sağduyusuna olumlu ve yatıştırıcı bir etkiyi paranın hüküm sürdüğü bu salondan başka hiç bir yer yapamazdı.

Sabah saat dokuz buçukla on arasında herkesin toplantı salonunda olması istenmişti. Barış konuşmasının yapılmasını istediği için Don Corleone bir bakıma ev sahibiydi; bu yüzden de ilk gelen o oldu. Pek çok erdemlerinden biri de her yere tam zamanında gitmesi, hazır olmasıydı. Onun ardından Amerika Birleşik Devletlerinin güneyini çalışma bölgesi edinen Carlo Tramonti geldi, insanı etkileyecek kadar yakışıklı, orta yaşlı, çok iyi giyimli, bir Sicilyalıya göre dikkatle traş olmuş bir erkekti. Hiç de İtalyana benzemiyordu. Onda daha çok, dergilerde resimlerine raslanan, yatlarıyla uzun yolculuklara çıkan milyoner balıkçıların havası vardı. Tramonti çetesi ekmek parasını kumarhanelerden sağlıyordu. Ona bakan biri imparatorluğunu ne denli bir gaddarlıkla kurduğunu as la kestiremezdi.

Çocuk denecek yaşta Sicilya'dan göç ederek Florida'ya yerleşmiş, orada büyümüş, kumarhaneleri denetleyen Güney'in küçük kasaba politikacılarının sendikası tarafından işe alınmıştı. Bunlar son derece gaddar, polis komiserleri tarafından desteklenen kaba dayı insanlardı; böyle çiçeği burnunda bir göçmen tarafından devrileceklerini asla düşünmemişlerdi. Çünkü sağlayacakları çıkar akıllarınca bu kadar kan dökmeye değmezdi. Tramonti net kazançtan daha fazla pay vererek polisi kendi safına çekti. İşleri, hayal gücünden tümüyle yoksun bir anlayışla yöneten kafa sız gangsterleri saf dışı bıraktı. Küba ve Batista rejimiyle ilişkiler kuran, Amerika kıtasından kumarbazları çekebilmek için Havana kumarhanelerinin eğlence yerlerine, genelevlerine para akıtan Tramonti oldu. Şimdi Tramonti multimilyonerdi; Miami kıyısındaki en lüks otellerden birinin sahibiydi.

Konferans salonuna, yanında güneşte kendisi kadar yanmış Consigliori'siyle girince Don Corleone' ye sarıldı; yüzünde, ölen oğlu için ne kadar üzüldüğünü belirten bir anlamı belirdi.

Diğer Aile Reisleri de geliyorlardı. Hepsi de birbirlerini tanırdı. Yıllardan beri bazan iş için, bazan da sohbet toplantılarında karşılaşmışlardı. Birbirlerine daima saygı göstermiş, daha genç, daha yoksul günlerinde de birbirlerine küçük yardımlarda bulunmuşlardı. Gelen ikinci Aile Reisi, Detroit'ten Joseph Zaluchi oldu. Zaluchi Ailesi Detroit yöresindeki hipodromlardan birine sahipti. Yine aynı bölgenin kumarhanelerinden hatırı sayılır bir bölümü de onların yönetimindeydi. Zaluchi, Detroit sosyetesinin oturduğu Gross Point'teki yüz bin dolarlık evlerden birinde yaşayan, yuvarlak yüzlü, cana yakın bir insandı. Oğullarından biri soylu, tanınmış bir Amerikan ailesinin kızıyla evlenmişti. Zaluchi de Don Corleone gibi olgun, aklı başında bir insandı. Çetelerin yönetimindeki şehirler içinde kaba kuvvetin kullanılmadığı, kanlı olayların en az geçtiği yer Detroit'tir; son üç yıl içinde şehirde yalnız iki cinayet olayı görülmüştü. Zaluchi de uyuşturucu madde kaçakçılığının karşısındaydı.

Zaluchi, Consigliori'sini birlikte getirmişti. İkisi de sarılmak için Don Corleone'nin yanma geldiler. Zaluchi'nin ortalığı çınlatan bir sesi vardı. İngilizceyi ana diline yakın bir rahatlıkla konuşuyordu. Çok resmi bir iş adamı gibi giyinmişti. Buna uygun olarak da çok iyi niyetliydi. Don Corleone'ye : "Ancak sizin sesiniz beni buraya getirebilirdi," dedi. Don Corleone teşekkürlerini; başını eğerek belirtti. Zaluchi'nin kendisini destekleyeceğinden emin olabilirdi.

Daha sonrakiler Batı yakasındandı; her konuda birlikte çalıştıklarından aynı arabayla gelmişlerdi. Bunlar Frank Falcone ile Anthony Molinari idi. İkisi de toplantıya katılan Aile Reislerinin hepsinden gençti, yaşları kırk kadardı. Diğerlerinden daha teklifsiz giyinmişlerdi. Giyimlerinde Hollywood etkisi görülüyordu, üstelik gerektiğinden daha samimiydiler. Frank Falcone, stüdyolardaki film işçileri sendikalarını ve kumarhaneleri kontrol ederdi; buna ek olarak Uzak Doğu ülkelerindeki genelevlere kadın sağlayan şirketin de sahibiydi. Aile Reisleri için "artist" olmak imkânsızdı. Ama Frank Falcone'de, az da olsa böyle bir hava vardı. Arkadaşları ona bu yüzden pek güvenemezlerdi.

Anthony Molinari, San Francisco limanını elinde tutuyordu. Sporla ilgili her türlü kumarın da başta gelen kişisiydi. Bir İtalyan balıkçı ailesinin oğluydu. San Francisco'nun en iyi deniz ürünleri hazırlayan lokantasının sahibiydi; lokantasıyla pek öğünür, aldığı paraya karşılık çok kaliteli yemekler verdiğinden zarar ettiği bile söylenirdi. Profesyonel bir

kumarbazın anlamsız yüzüne sahipti. Meksika sınırından doğu denizlerine kadar gezen gemilerle uyuşturucu madde kaçakçılığı yaptığı da biliniyordu. Yardımcıları genç, sağlam yapılı erkeklerdi; Consigliori değil de muhafız oldukları belliydi; ama böyle bir toplantıya silâhlı gelmeye cesaret edemeyecekleri de açıkça ortadaydı. Bu muhafızların karate ***(*)*** bildiklerinden herkesin haberi vardı; bu durum diğer Aile Reislerini eğlendirmekle birlikte hiç telâşlandırmıyordu. Kaliforniya'deki Aile Reisleri, Papa tarafından kutsanmış tılsımlar takarak da gelseler umurlarında değildi. Ama şurası da kabul edilmeli ki, bu adamların bazıları çok dindardı. Tanrı'ya inanıyorlardı.

(*) Karate: Beşiği Japonya olan, Jiu Jitsu'nun değişik ve öldürücü bir türü.

Daha sonra gelen Boston'daki Aile'nin Temsilcisiydi. Arkadaşlarının saygı duymadığı tek Aile Reisiydi bu adam. Onun emrindekilere iyi davranmadığı, hepsini insafsızca dolandırdığı biliniyordu. Bağışlanmayacak bir şeydi bu; herkes açgözlülüğünü kontrol altına almayı bilmeliydi. Bağışlanmayacak şey imparatorluğunun düzenini sağlayamamasıydı. Boston ve çevresinde iktidar uğruna çok fazla cinayet işleniyor, bir sürü anlaşmazlık çıkıyordu. Bağımsız çalışanlar çoktu; yasaları yüzsüzce çiğniyorlardı. Chicago Mafia'sı barbarsa, Boston'dakiler de gavoortes yahut ser seri ve görgüsüz ayılardı. Boston'a hakim olan Aile Reisinin adı Domenick Panzo idi. Kısa boylu ve tıknazdı. Diğer aile reislerinden birinin dediği gibi tıpkı hırsıza benziyordu.

Amerika Birleşik Devletlerinde, yalnız kumar işleriyle uğraşan en güçlü örgüt olan Cleveland Şendi kasının duygulu yüzlü, orta yaşlı bembeyaz saçlı, in ce yapılı biri temsil ediyordu. Ondan, tabii yüzüne karşı değil ama arkasından hep "Yahudi" diye söz ederlerdi. Çünkü çevresini Sicilyalılardan çok yahudilerle doldurmuştu. Hatta ortada cesareti olsa ConstgJiori'sini bile yahudilerden seçeceği söylentisi dolaşıyordu. Her neyse Hagen'in üyeliğinden ötürü Don Corleone'nin Ailesi nasıl "İrlandalı Çete" diye b·lin· yorsa, Don Cincente Forlenza'nın Ailesi de gerçeğe daha büyük bir uygunlukla "Yahudi Çetesi" diye tanınıyordu. Ama Don Forlenza örgütünü son derece ustalıkla çekip çeviriyordu; ince ve duygulu görünüşüne rağmen kan görünce bayıldığı duyulmamıştı. İmparatorluğu diplomatça bir sertlikle kusursuz yönetiyordu.

New York'taki diğer Beş Ailenin temsilcileri en son geldiler. Hagen bu beş erkeğin, diğer Aile Reislerinden çok daha etkili ve heybetli olduklarını

görünce bayağı şaşırdı. Bir kere bu beş Aile Reisi eski kişilerdi. Bu beş kişi aslanınkini andıran başları, şişman, etli, gösterişli burunlu, kalın dudaklı kat kat olmuş yanaklı suratlarıyla iri yarı insanlardı; ne çok iyi giyinmişler, ne de traş olmuşlardı. Onlarda züppeliğe kaçmayan, saçmalıklardan hoşlanmayan iş adamlarının havası vardı.

içlerinde, New Jersey bölgesini ve Manhattan'ın Batı Yakası limanlarını kontrol eden Anthony Stracci de vardı. Jersey kumarhanelerini işletirdi; üstelik de çok güçlü bir Demokrat'tı. Her şeyden önce kendisine bir servet kazandıran, üstelik şehir dışındaki yollarda ağırlık denetimi yapan memurlar tarafından durdurulup cezalandırılmayan ağır nakliye kamyonu filosuna sahipti. Bu kamyonlar şoseleri delik deşik ediyor, ardından yine kendisine ait olan yol yapım şirketi, yolların onarımına başlıyordu. Şirketin hükümet ten sağladığı, geçerli çalışma izni de vardı. Her insanın yüreğini ferahlatan bir işti bu; işin kendisi beraberinde daha çok iş getiriyordu. Stracci'de eski kafalıydı; fuhuşla asla ilgilenmezdi. Ama işi çoğunlukla limanlarda olduğundan uyuşturucu madde kaçakçılığına karışmaması, imkânsızdı. Corleone'lere karşı gelen beş New York'lu çeteden en zayıfı ama en iyi yönetileni Stracci'nin çetesiydi.

Yukarı New York Eyaletini yöneten, Kanada'dan İtalyan göçmenlerinin kaçırılmasını düzenleyen, buradaki bütün kumarhaneleri işleten, yarış arabalarının plâkaları üzerinde veto hakkını kullanabilen Aile'nin temsilcisi Ottilio Cuneo idi. Bu adam, keyifli bir köylü yüzüne sahip, kanuni işi büyük süt şirketlerinden biri olan, dost görünüşlü biriydi. Cuneo çocukları seven, torunları ya da yardımcılarından birinin küçük oğlunu sevindirme fırsatı çıkar diye cebinde bir avuç şekerlemeyle dolaşan kişilerdendi. Yuvarlak, kenarları yüzüne dönük bir fötr şapka giymişti; bu hal onun zaten yuvarlak olan yüzünü daha da yuvarlaklaştın yor, neşelendiriyordu. Şimdiye kadar tutuklanmayan, gerçek kimliğinden zerre kadar kuşkulanılmayan pek az Aile Reisinden biriydi. Derneklerde bile çalışırdı; üstelik Tüccarlar Birliği tarafından, "New York Eyaletinden yılın iş adamı" seçilmişti.

Tattaglia Ailesinin en yakın müttefiki Don Emilio Barzini idi. Brooklyn ve Queens'deki kumarhanelerin bir bölümüne sahipti. Randevu evi de işletirdi. Fedaileri vardı. State Island tümüyle kontrolü altındaydı. Bronx ve Westehester'de maçlar üzerine oynanan müşterek bahisleri de kontrol ederdi. Cleveland ve Batı Yakasıyla yakın ilişkileri vardı. Nevada'nın açık şehirleri olan Reno ve Las Vegas'la ilgilenecek kadar zeki olan birkaç

kişiden biriydi. Miami Beach ve Küba ile de ilgileniyordu. Corleone Ailesinden sonra onunki New York'un (dolayısıyla da ülkenin) belki en güçlü çetesiydi. Nüfuzu Sicilya'ya bile uzanıyordu. Her kanunsuz işte parmağı vardı. Savaş başladığından beri Tattaglia Ailesini nüfuzu ve parasıyla desteklemişti. Hatta Wall Street'e ***(*)*** bile girdiği söyleniyordu, ülkenin en saygıdeğer, en güçlü Mafia lideri olan Don Corleone'nin ayağını kaydırmak, imparatorluğunun bir bölümünü ele geçirmek arzusundaydı. Don Corleone'ye benzeyen yanları çoktu; ama ondan daha çağdaş, daha pişkin ve daha iyi iş adamıydı. Ona asla geri kafalı denemezdi; yetişmekte olan daha yeni, daha genç, daha atılgan liderlerin de saygısını kazanmıştı. Kişiliğinde büyük bir güç toplanmıştı, ama bu duygusuz, buz gibi bir güçtü; onda Don Corleone'nin içtenliği yoktu. Şu anda, belki toplantı ya gelenlerin en "saygıdeğer" kişisiydi.

(*) Wall Street: New York borsasının ve büyük iş merkezlerinin bulunduğu ünlü cadde.

En son gelen, Sollozzo'yu destekleyerek Corleone'lere meydan okuyan ve neredeyse başarıya ulaşan Tattaglia Ailesinin Reisi, Don Phillip Tattaglia oldu? Ne gariptir ki toplantıdakiler onu biraz küçümsediler. Bir kere Sollozzo'nun yönetimine girdiği biliniyordu. Daha doğrusu Sollozzo parmağını onun burnuna takmış istediği yöne çekmişti. New York Ailelerinin günlük işlerini çok etkileyen bu karışıklığın, ayaklanmanın çıkmasından onu sorumlu tutuyorlardı. Üstelik altmış yaşında bir züppe ve kadın düşkünüydü. Merakını, zaafını giderecek bol bol fırsat da geçiyordu eline.

Çünkü Tattaglia Ailesinin işi kadınlarlaydı. Başlıca kazancı fuhuştandı. Amerika Birleşik Devletlerin deki gece kulüplerinin çoğunluğu onların kontrolündeydi, istedikleri sanatçıyı, ülkenin diledikleri yerin de çalıştırabilirlerdi. Philip Tattaglia, parlak gelecek vaadeden şarkıcıları, okuyucuları kontrol altına almak, plâk şirketlerini yönetmek için kaba kuvvete başvurmak zorunda kalıyordu tabii. Ama Aile'nin asıl gelir kaynağı fuhuştu.

Onun kişiliği de toplantıdakiler için tatsızdı. Sızlanıp durur, Aile işindeki masraflardan yakınırdı. Çamaşır yıkama masrafı, genelevlerde kullanılan havluların yıkatılması, kârın büyük bir bölümünü yutuyordu. (Oysa çamaşırları yıkayan şirketin sahibi kendisiydi.) Kızlar tembel ve güvenilmezdi; kaçıyor, intihar ediyorlardı. Aracılar hilekâr ve namussuzdu;

bağlılık diye bir şey yoktu onlarda, İyi yardımcı bulmak güçtü. Genç Sicilyalı delikanlılar böyle bir işe burun kıvırıyor, kadın işletmeyi, kadınlara hakaret etmeyi şereflerine uygun görmüyorlardı. Üstelik bunlar şarkı söyleye söyleye, yakalarında Paskalya haçı olduğu halde bir insanın gırtlağını kesebilecek kişilerdi. Bu yüzden Philip Tattaglia toplantıdakilere sevimsiz ve iğrenç görünüyordu. En büyük feryadı, gece kulüpleri ve kabareleri için gerekli izni vermeye yetkili makamlara saklardı. Resmi mühürlerin sahibi olan hırsızlara ödediği parayla Wall Street'dekinden daha çok milyoner yarattığına yemin ederdi.

İşin garip yanı, Corleone'lere açtığı savaşta neredeyse başarı kazanacak bir duruma girmesini bile, ona hakkı olan saygıyı kazandırmamıştı. Çünkü başlangıçta gücünü Türk Sollozzo'dan, sonra da Barzini Ailesinden aldığını biliyorlardı. Sonra bunca üstünlüğüne rağmen tam bir zafer kazanamaması da aleyhindeydi. Daha usta olsaydı bunca sıkıntı ve zahmetin önüne geçilir, Don Corleone ölse savaş biterdi.

Giriştikleri savaşta iki taraf da birer oğullarını kaybettiğinden Don Tattaglia ile Don Corleone'nin soğuk selamlaşmalarından daha tabii bir şey olamazdı. Don Corleone bütün dikkati üzerinde toplamıştı. Herkes aldığı yaraları ve yenilgilerin üzerinde nasıl bir güçsüzlük izi bıraktığını anlamak istiyordu. Asıl şaşkınlık yaratan şey Don Corleone'nin, en sevgili oğlunun öldürülmesinden sonra barış istemesiydi. Bu bir zayıflık belirtisi sayılıyordu. Corleone'lerin gücünün daha da azalmasından başka şeye yaramazdı. Neyse, az sonra her şeyi öğreneceklerdi.

Selâmlaştılar, içkiler içildi, havadan sudan konuşuldu; böylece Don Corleone cilâlı ceviz masada yerini alıncaya kadar bir yarım saat daha geçti. Ha gen dikkati çekmemeye çalışarak, Baha'nın arkasına, sol yanına doğru oturdu. Bu diğer Aile reislerinin yerlerini almalarına işaret oldu. Yardımcıları arkalarındaki sandalyelere yerleştiler. Consigliori'ler patronlarının herhangi bir öğüde ihtiyaç duyacaklarını düşünerek hemen yakınlarında bekliyorlardı.

İlk konuşmacı Don Corleone idi. Baba, sanki hiç bir şey olmamış gibi konuştu; sanki kendisi ciddi bir şekilde yaralanmamış, en büyük oğlu öldürülmemiş, imparatorluğu dağılmamış, ailesi dört bir yana gitmemiş, Freddie Batı'ya kaçıp Molinari Ailesinin himaye sine girmemiş ve Michael

Sicilya bozkırlarında saklanmıyormuş gibiydi. Tabii konuşmasını İtalyanca yaptı. Sicilya lehçesiyle.

"Toplantıya katıldığınız için hepinize teşekkür etmek isterim," dedi. "Davranışınızı şahsıma yapılmış bir nezaket sayıyorum. Bu yüzden kendimi hepinize karşı borçlu hissediyorum. Konuşmamın başında buraya kapışmaya, ya da sizleri ikna etmeye değil, yalnız anlaşmaya, mantıklı bir kişi olarak buradan dostça ayrılmak için mümkün olan her şeyi yapmaya geldiğimi belirtmek isterim. Bu konuda size söz veriyorum, içinizde beni tanıyanlar, olur olmaz şeylere söz vermediğimi bilirler. Evet, şimdi işimize bakabiliriz. Burada hepimiz şerefli kişileriz; avukatlar gibi birbirimize teminat vermek zorunda değiliz."

Don Corleone sustu. Diğerlerinden hiç ses çıkmadı. Bazıları puro içiyor, bazıları da içkilerini yudumluyorlardı. Bütün bu adamlar iyi birer dinleyici ve sabırlı kişilerdi. Ortak bir yanları daha vardı. Düzenli toplum yönetimine, başkalarının yönetimi altına girmeyi reddetmiş az bulunur kişilerdi. Kendileri istemedikçe onları iradesine boyun eğdirebilecek bir güç yahut kişi olamazdı. Kişisel iradelerini cinayetlerle, çeşitli kötülüklerle koruyan kişilerdi hepsi. Onların iradelerini ancak ölüm yenebilirdi. Ya da aşırı mantıksızlık.

Don Corleone içini çekti: "Nasıl oldu da bu kadar ileri gittik?" diye sordu etkili bir sesle. "Her neyse, önemi yok. Bir hayli düşüncesizlik yapıldı. Hepsi de öyle gereksiz, öyle talihsiz ki. izin verin de onları kendi görüşüme göre anlatayım."

Hikâyenin kendisini ilgilendiren bölümünü anlatmasına karşı çıkan olur mu diye sustu.

"Tanrıya şükürler olsun, sağlığımı kazandım. Belki bu meseleyi yoluna koyabilirim. Oğlum çok atılgan, çok inatçıydı; bunlara hayır diyemeyeceğim. Her neyse, Sollozzo bir iş teklifinde bulunmak, benden para ve nüfuzumu kullanmamı istemek için geldi. Tattaglia Ailesinin kendisiyle birlik olduğunu söyledi, iş, benim hiç uğraşmadığım uyuşturucu madde kaçakçılığıyla ilgiliydi. Ben sakin bir insanım, bu gibi işler benim için fazla heyecanlı. Durumu Sollozzo'ya, kendisine ve Tattaglia Ailesine duyduğum saygıyla gerektiği gibi anlattım. Ona bütün nezaketimle, "hayır" dedim. Yapacağı işin benimkiyle çatışmayacağını, ekmek parasını o yoldan kazanmasına bir diyeceğim olmadığını söyledim. Oysa Sollozzo beni yanlış

anladı; hepimizin de başını belâya soktu. Burada bulunan herkes kendi derdini anlatabilir."

Don Corleone sustu. Hagene'e içecek soğuk bir şey getirmesini işaret etti; Hagen bu isteği derhal yerine getirdi. Don Corleone dudaklarını ıslattı, "Barış yapmak istiyorum." dedi. "Tattaglia bir oğlunu kaybetti, ben bir oğlumu kaybettim. Fit olduk. İnsanlar sağduyudan yoksun kalıp birbirlerine kin beslerlerse ne olur? Bu çeşit duygular, Sicilya'nın, orada kan dâvası gütmekten ailelerinin ekmek parasını kazanmaya zaman bulamayan insanların derdi. Aptallıktır bu. Dolayısıyla artık her şeyin eskisi gibi olmasını istiyorum. Oğlumu kimin ele verdiğini ve öl dürdüğünü öğrenmek için tek adım atmadım. Barış yapılırsa böyle bir harekete de girişmiyeceğim. Evi ne dönemeyen bir oğlum var. Gerekli işlemleri hazırladıktan, resmi makamlardan herhangi bir tehlike gelmeyeceğine emin olduktan sonra onun güvenlik için de dönmesini istiyorum. Bu mesele hallolduktan sonra belki, bizi ilgilendiren diğer konular üzerinde durur ve birbirimize yararlı oluruz." Corleone elleriyle anlamlı, alçak gönüllülüğünü gösteren bir işaret yaptı: "Bütün istediğim bu."

Çok güzel konuşmuştu. Eski günlerin Baba'sıydı yine. Mantıklı, uysal, tatlı dilli. Ama toplantıdakilerin her biri onun sağlığını kazandığına, Corleone Ailesinin karşılaştığı talihsizliklere rağmen Baba'nın küçümsenmeyecek bir kişi olduğuna dikkat etmişlerdi. istediği barış yapılmadıkça başka sorunları tartışmanın faydasız olduğu da anlaşılmıştı. Geçen yıl içinde çok büyük zararlara uğramasına rağmen hiç bir şeyi önemsemediğini eski düzenin kurulmasını istediğini görüyorlardı.

Yine de Don Corleone'ye cevap veren Tattaglia değil, Emilio Barzini oldu. Hakaret etmeden, kabalaşmadan doğrudan doğruya meseleye girdi.

"Söyledikleriniz yeteri kadar doğru," dedi. Barzini, "ama dahası var. Don Corleone çok alçakgönüllü. Gerçek şu ki, Sollozzo ile Tattaglia'lar, Don Corleone'nin yardımı olmaksızın yeni işlerine girişemezlerdi. Aslında Don Corleone'nin red cevabı vermesi onları yaraladı. Onun suçu değil bu tabii. Ama uyuşturucu madde konusunda bile Don Corleone'den haraç kabul eden yargıçlar ve siyaset adamlarının bulunması, bu konuda ondan başkasına yardımcı olmayacakları gerçeği hâlâ geçerli. Sollozzo adamlarına karşı yumuşak davranılacağından emin olmadıkça çalışmaya başlayamazdı. Bunu hepimiz biliyoruz. Başka türlü olsaydı hepimiz açlıktan ölürdük.

Cezalar ağırlaştırdığından, adamlarımızdan biri uyuşturucu madde kaçakçılığı yaparken ele geçti mi, yargıçlar ve savcılar çekişe çekişe pazarlık ediyorlar. Yirmi yıla mahkûm olan bir Sicilyalı bile Omerta'yı bozar, aklına geleni anlatır. Olabilir bu. Don Corleone işin bu yanına hakim. Onun bu nüfuzundan yararlanmamızı reddetmesi, dostluk değildir. Ailelerimizin ağzından ekmeğimizi alıyor. Zaman değişti; eskisi gibi herkes kendi yoluna gidemez. Eğer Corleone New York'un bütün yargıçlarını avucunda tutuyorsa nüfuzunu bizimle paylaşmalı, yahut başkalarının bu nüfuzundan yararlanmasına izin vermeli. Tabii böyle bir hizmette bulunduğu için hakkını isteyebilir, ne de olsa komünist değiliz biz. Ama kuyudan su çekmemize razı gelmeli. Mesele bu kadar basit."

Barzini konuşmasını bitirdiğinde bir sessizlik oldu. Şimdi izlenecek yol çizilmişti; eski düzene dönmek imkânsızdı. Asıl önemli olan, Barzini'nin barış yapılmadığı takdirde Corleone'lere karşı olan savaşta Tattaglia'ların tarafını tutacağını konuşmasıyla açıkça belirtmesiydi. Can alıcı bir noktaya da değinmişti. Hayatları, servetleri birbirlerine yapacakları, küçük yardımlara dayanıyordu; bu isteğin reddedilmesi düşmanca bir davranıştı. Sonra yardım gelişigüzel de reddedilemezdi.

Sonunda Don Corleone, Barzini'ye cevap vermek için konuştu: "Dostlarım" dedi. "Teklifi kötü niyetle reddetmedim. Hepiniz tanırsınız beni. Hangi yardım teklifini reddettim şimdiye kadar? Ama bu kez reddetmek zorundayım. Neden? Çünkü uyuşturucu madde işinin gelecek yıllarda bizi mahvedeceğini düşündüm. Bu ülkede uyuşturucu maddelere karşı güçlü bir akım var. içki, kumar hatta hükümet ve kilise pezzonovante'lerinin yasaklamasına rağmen pek çok kişinin vazgeçemediği kadın meselesine benzemez. Uyuşturucu madde, bu işle ilgili herkes için tehlikelidir. Diğer bütün işleri tehlikeye düşürür. Yargıçlar ve savcılarla ilişkilerimin çok güçlü olduğuna inanmanızın beni gururlandırdığını söylemeden geçemeyeceğim; keşke doğru olsa. Bazı nüfuzlu tanıdıklarım var; ama bunların çoğu, iş uyuşturucu maddeye ge ünce benden yana olmazlar. Böyle bir işe karışmak tan korkarlar; üstelik uyuşturucu maddenin karşısındadırlar. Hatta kumar ve diğer işlerde bize yardım eden polisler bile uyuşturucu madde işinde yardımı reddederler. Dolayısıyla benden bu konuda size yardımcı olmamı istemeniz, kendi durumumu sarsmanız demektir. Ama yine de, diğer sorunların çözümlenmesi için hepiniz bunun yapılmasını uygun görüyorsanız yaparım."

Don Corleone konuşmasını bitirdiğinde odada rahat bir hava esti; birbirleriyle konuşuyor, tartışıyorlardı. Don Corleone en önemli noktaya değinmişti. Uyuşturucu madde işiyle uğraşacak herhangi bir düzenli işe yardımcı olacağını, koruyacağını söylemişti. Aslında Sollozzo'nun başlangıçtaki teklifini olduğu gibi kabulleniyordu; tabii bu teklif toplananlarca uygun görüldüğü takdirde. Bu işe para yatırmayacağı, çalışmalara da katılmayacağı kesindi. Yalnız işin kanuni yönüyle uğraşacaktı. Bu da büyük bir yardımdı.

Los Angeles'e hâkim olan Ailenin Reisi Frank Falcone sözü aldı: "Bizimkileri bu işe girmekten alı koyacak şey yoktu. Kendi kendilerine giriyor ve başlarını belâya sokuyorlar. Bu işte karşı konulamayacak kadar çok para var. Dolayısıyla bizim bu işe gir mememiz daha tehlikeli. Eğer işi kontrolümüze alırsak durumu daha iyi gizler, daha iyi örgütler, fazla mesele çıkmamasına dikkat ederiz, işin içinde olmak çok kötü bir şey değil; kontrol olmalı, himaye olmalı, örgütlenme olmalı. Herkesin bildiği gibi çalışmasına, bir avuç anarşist gibi canlarının istediğini yapmasına göz yumamayız."

Corleone'ye diğerlerinden daha yakın olan Detroit'teki Aile'nin Reisi de şimdi mantık çerçevesinde arkadaşı aleyhine konuşuyordu: "Ben uyuşturucu madde kaçakçılığından yana değilim," dedi, "yıllardan beri bu işe girişmemeleri için adamlarıma fazladan para veriyorum. Ama hiç yararı dokunmadı. Biri onlara yaklaşıyor, bende beyaz toz var, diyor, işe üç, dört bin dolar yatırırsan elli bin dolarlık dağıtım yaparız. Böyle bir kâra kim karşı koyabilir? Üstelik kendi işleriyle çok meşgul oluyor, yapmaları için para verdiğim benim işlerimi ihmal ediyorlar. Uyuşturucu maddede para var. Hem her gün kazanç daha da artıyor. Bu işi durdurmanın imkânı yok; dolayısıyla işi kontrol etmeli, düzene sokmalıyız. Uyuşturucu maddenin okullara sokulmasının, çocuklara satılmasının karşısındayım. Bir infamitâ bu. Kendi kentimde bu işi daha çok zencilerin çevresinde yürüteceğim. En iyi müşteriler onlar, en az güçlüğü de onlar çıkarır; zaten hayvandan farkları yok. Ne kendilerine, ne ailelerine, ne de karılarına saygıları var. Uyuşturucu maddeyle de ruhlarını yitirsinler. Ama bu konuda bir şeyler yapılmalı; milletin bildiği gibi çalışmasına, hepimizin başını belâya sokmasına izin veremeyiz."

Detroit'lu Aile Reisinin bu konuşması mırıltılarla olumlu karşılandı. Çok yerinde konuşmuştu. Uyuşturucu madde kaçakçılığı yapmasın diye

adamlara fazla para vermenin bile faydası yoktu. Çocuklardan söz edişine gelince, bu onun iyi bilinen düşkünlüğün den, yufka yürekliliğinden doğuyordu. Hem çocuklara uyuşturucu maddeyi kim satardı? Çocuklar parayı nereden bulacaklardı? Zencilerle ilgili sözlerine gelince, buna kulak vermemişlerdi bile. Zenciler kesinlikle adam yerine konmazdı; onlar çirkin davranışları, sorumsuzluklarıyla kendi kendilerini mahkûm etmiş, toplum çarkına kapılarak toz kadar değersizleşmişlerdi. Detroit'li Aile Reisinin onlardan söz etmesi, bir bakıma yersiz konuşmalara eğilimi olduğu nu ispatlıyordu.

Bütün Reisler konuştular. Hepsi de uyuşturucu madde işinin kötü olduğunda birleşiyor, ama bu işi denetimleri altına almaları gerektiğine de inanıyorlardı. Uyuşturucu maddede çok para vardı; para hırsıyla bu iş için her şeyi yapmaya hazır kişiler bulunuyordu, insan yaradılışı böyleydi.

Sonunda bir karara varıldı. Uyuşturucu madde ticareti yapılacak, Don Corleone doğuda kanunen bu işin korunmasını sağlayacaktı. Barzini ile Tattaglia Ailesinin, çalışmaların büyük bölümünü yüklenecekleri anlaşılmıştı. Mesele çözümlenince toplantıdakiler daha başka konulara geçebildiler. Çözümlenmesi gereken bir çok karışık mesele vardı. Las Vegas ile Miami şehirlerinin, herhangi bir Aile'nin rahatça çalışabileceği açık kentler olması kararlaştırıldı. Hepsi de bu iki yerin geleceğin kentleri olduğunda birleşiyorlardı: Aynı zamanda bu kentlerde hiç bir şe kilde zorbalık yapılmamasına, her türlü suçun ya saklanmasına da karar verildi, önemli meselelerde kaba kuvvet kullanmak gerekecekti belki ama, o zaman da bu kurulun onayı alınmadan harekete geçilmeyecekti. Kişisel meselelerden ötürü fedailerle diğer adamların birbirlerinden öç almaya kalkışmaları önlenecekti. Kiralık katiller bulunması, bazı durumlarda çok önemli olan jüri üyelerine rüşvet vermek gibi belirli bazı işlerde teknik yardımcı sağlanması konusunda da Aileler istendiğinde birbirlerine yardımcı olacaklardı. Özel ya da ortak meseleleri kap sayan bu tartışmalar bir hayli zaman aldı; büfebar' da karın doyurup içki içmek için ara verildi.

Sonunda Barzini toplantıya bir son vermeyi kararlaştırdı. "Demek bütün mesele bu kadar." dedi.

"barışı sağladık; İzin verin de yıllardan beri sözünün eri olduğunu bildiğimiz Don Corleone'ye saygılarımı sunayım. Başka anlaşmazlıklar

çıkarsa yine buluşabilir, saçmalık etmeyiz. Bence yol açık, seçik. Bütün sorunların çözümlenmesine çok sevindim."

Yalnız Philip Tartaglia hâlâ kaygılıydı. Santino Corleone'nin öldürülmesi onu, savaş çıktığı anda ön plâna getirecektir. İlk kez söz alıp konuştu:

"Burada varılan sonuçların hepsini kabul ettim; felâketimi unutmak niyetindeyim. Ama Don Corleone'nin kesin teminat vermesini istiyorum, özel olarak öc almaya kalkışacak mı? Zaman geçip güçlenince dostluk yemini ettiğimizi unutacak mı? Üç dört yıla kadar kendisine kötü davranıldığını, bu anlaşmaya isteği dışında zorlandığını iddia edip barışı bozmaya kalkışmayacağına nasıl inanabilirim? Durmadan birbirimizi mi kollayacağız? Yoksa buradan gönül ve kafa rahatlığıyla ayrılabilir miyiz? Don Corleone de, benim verdiğim gibi her türlü teminatı verebilir mi?"

İşte bunun üzerine Don Corleone, uzun bir süre unutulmayacak, aralarında uzağı gören, sağduyu sahibi, içten tek kişi olduğunu gösteren konuşması nı yaptı. Konuşma sırasında, Churchill'in kullanmadan ancak on yıl sonra halk tabakalarınca öğrenilen Demirperde deyimi kadar yaygınlaşacak kelime oyunları yaptı.

Toplantının başından bu yana ilk kez ayağa kalktı. Kısa boyluydu. Hastalığından ötürü de bir parça zayıflamıştı. Belki altmış yaşından biraz fazla gösteriyordu ama bütün gücünü ve zekâsını topladığına hiç kuşku yoktu.

"Mantıklı kişiler olmazsak insanlığımız nerede kalır." dedi, "o zaman ormanda yaşayan hayvanlardan farkımız kalmaz. Oysa sağduyumuz var bizim. Sağduyumuz sayesinde birbirimiz ve kendi kendimizle anlaşabiliriz. Bütün bu karışıklıkları, zorbalığı niçin yeniden başlatayım? Oğlum öldü, dayanmam gereken bir talihsizlik bu; ama çevremdeki kişiler de niçin benimle birlikte acı çeksinler? Dolayısıyla şerefim üzerine yemin ederim, intikam almaya kalkışmayacak, geçmişte olup bitenler hakkında bilgi edinmeye çalışmayacağım. Buradan iç rahatlığıyla çıkıp gideceğim."

"Her zaman çıkarlarımızı düşünmemiz gerektiğini söylememe izin verin. Hepimiz de enayi yerine konmayı, ipleri yüksek kademelerdeki kişiler tarafından çekilen kuklalar olmayı reddetmiş insanlarız, bu ülkede talihimiz yaver gitti. Şimdiden çocuklarımız bizden daha iyi bir hayat

sürüyorlar; bazılarınızın doktor, profesör, bilim adamı, müzisyen olan çocuklarınız var; talihlisiniz bu bakımdan. Belki de torunlarınız geleceğin pezzonovante'leri olurlar. Burada bulunan hiç kimse, çocuklarının, bizim sürdüğümüz hayatı yaşadıklarını görmek istemez; çok güç bir hayat bizimki. Çocuklarımız başkaları gibi olabilirler. Onların güvenliklerini, hayattaki yerlerini cesaretimizle sağlayacağız. Benim torunlarım var artık; onların çocukları da belki bir gün vali, ya da Devlet Başkanı seçilirler. Amerika'da her şey olabilir. Ama biz de zamana uymalı, onunla birlikte ilerlemeliyiz. Tabancaların konuştuğu, cinayetlerin işlendiği sürüyle adamın öldürüldüğü çağ geçti artık. Biz de iş adamları gibi kurnaz olmak zorundayız? Daha çok para kazanabiliriz. Böylesi çocuklarımız ve torunlarımız için çok daha iyi."

"Yapacaklarımıza gelince, hayatımıza nasıl bir yön vereceğimizi kendilerine görev edinen, ilân ettikleri savaşta sahip oldukları şeyleri korumamız için çarpışmamızı isteyen pezzonovante'lerden biz sorumlu değiliz. Kendi yararlarına ve bizim zararımıza koydukları yasalara boyun eğmemizi isteyen kim? Kendi çıkarlarımıza baktığımız zaman bize karışmaya haklan olan kimler? Sonna cosa nostra." dedi. Don Corleone. "Bu davranışlar sözünü ettiğim kişileri bağlar. Kendi dünyamızı kendimiz için yöneteceğiz, çünkü o dünyada bizim, cosa nostra. Bu nedenle dışardan işimize karışacaklara karşı birleşmeliyiz. Yoksa ülkedeki milyonlarca Napolili ve diğer İtalyanlara yaptıkları gibi bizim burnumuza da halka takarlar."

"Dolayısıyla, herkesin iyiliği için, ölen oğlumun öcünü almaktan vazgeçiyorum. Ben Aile'nin işlerinden sorumlu tutulacağım sürece burada bulunan kişilere haklı bir neden ve kışkırtma olmadan parmak bile kaldırılmayacak. Hepinizin çıkarı için özel çıkarlarımı feda etmeye istekliyim. Söz veriyorum; aranızda, şimdiye kadar sözümden döndüğüme tanıklık edecek birinin çıkabileceğini de sanmıyorum."

"Ama benim de özel bir çıkarım var. En küçük oğlum, Sollozzo ile polis komiserini öldürmekle suçlandığı için kaçmak zorunda kaldı. Artık oğlumun bütün bu yalan suçlamalardan kurtularak, güvenlik içinde dönmesi için gerekli hazırlıkları yapmalıyım. Bu benim işim, tedbirleri ben alacağım. Gerçek suçluları bulacağım belki; belki tanıklarla yanlış ifade verenler yalanlarını geri alırlar, belki de üst makamları oğlumun

suçsuzluğuna inandırırım. Ama tekrar ediyorum, bu benim işim; oğlumu evine getirmeyi başaracağıma inanıyorum."

"Yalnız şunu söylememe de izin verin: Ben kör inançları olan bir kişiyim. Gülünç bir tutum bu, ama itiraf etmekten kendimi alamıyorum. Evet, eğer küçük oğlum! talihsiz bir kazanın kurbanı olur, bir polis memuru onu raslantıyla vurur, oğlum hücresinde kendini asar, yeni yeni tanıklar oğlumu suçlayan deliller gösterirse o zaman, inançlarım beni, burada bulunan bazı kişilerin bana karşı hâlâ kötü niyet beslediği kanısına götürecek. Dahası var. Oğluma yıldırım çarpsa yine buradaki bazı kişileri suçlayacağım. Çiçeği denize düşer, gemisi okyanusun dalgalarına gömülür, öldürücü bir hastalığa yakalanır, otomobiline tren çarpsa yine inancım beni, buradaki kişilerin bana karşı kötü niyet beslediklerine götürecektir. Beyler, o kötü niyeti, o kötü talihi asla bağışlayamam. Ama bunların dışında hiç bir şey için yaptığımız barışı bozmayacağıma, torunlarımın üzerine yemin ederim. Hem biz ömür boyu milyonlarca kişiyi öldüren pezzonovante'lerden daha iyi insanlar değil miyiz?"

Bunları söyledikten sonra Don Corleone masa dan ayrıldı; Philip Tattaglia'nın oturduğu yere yürüdü. Tattaglia onu karşılamak için yerinden kalktı; iki erkek sarmaş dolaş olup birbirlerini yanaklarından öptüler. Salondaki diğer Aile Reisleri de onları alkışladılar, el sıkışmak ve Don Corleone ile Don Tattaglia'nın yeni dostluk anlaşmalarını kutlamak için ayağa kalktılar. Bu dostluk dünyanın en içten arkadaşlığı değildi belki, birbirlerine Noel armağanları yollamayacaklardı, ama birbirlerini de öldürmeyeceklerdi. Yeryüzünde bu kadarcık dostluk yeterdi, gerekli olan buydu.

Oğlu Freddie, Batı'da Molinari Ailesinin himaye sinde olduğundan Don Corleone, toplantıdan sonra teşekkür etmek için San Francisco'lu Aile Reisiyle bir süre konuştu. Molinari, Don Corleone'ye, Freddie'nin kendine uygun bir yer bulduğunu, mutlu ve biraz kadın düşkünü olduğunu hissettirecek şeyler anlattı. Görünüşe bakılırsa Freddie otel yöneticiliğinde deha sahibiydi. Don Corleone, çocuklarında akıllarına getirmedikleri yeteneklerin ortaya çıktığını gören her baba gibi başını hayretle salladı. Bazan en büyük felâketlerden beklenmedik sonuçlar alındığı doğru muydu acaba? İkisi de bunun böyle, olduğunda karar kıldılar. Arada Don Corleone, Freddie'yi koruduğu için kendisine borçlu olduğunu Don Molinari'ye belirtmekten geri kalmadı. Ayrıca, gelecek yıllarda ülkenin siyasi yapısında

ne gibi bir değişiklik olursa olsun telgraf hatlarının her zaman Molinari'nin adamlarının emrine verilmesi için bütün et kişini kullanacağını da söyledi, önemli bir garantiydi bu, çünkü telgraftan yararlanmak, müşterek bahisçilerin başlıca derdiydi. Chicago'lu gangsterlerin işe karışması güçlükleri daha da arttırıyordu. Ama Don Corleone o barbarlar ülkesinde bile nüfuzu olan bir kişiydi. Bu nedenle sözü altın demekti.

Don Corleone, Tom Hagen ve kendilerine hem şoförlük, hem de muhafızlık eden Rocco Lampone ancak akşam üzeri Long Beach'deki eve döndüler. Eve girdikleri zaman Baba, Tom Hagen'e: "Şoförümüzden, şu Lampone adlı kişiden gözünü ayırma," dedi. "Bence şimdiki işinden daha iyisine lâyık." Ha gen şaşırdı. Lampone bütün gün tek lâf etmemiş, hat ta arka tarafta oturan iki erkeğe bakmamıştı bile. Baba için arabanın kapısını açmış, Banka'dan çıktıklarında arabayı orada hazır bulmuşlardı; Lampone iyi yetiştirilmiş bir şoförün yapacaklarından daha fazlasını yapmamıştı. Baha'nın gözlerinin, Hagen'in göremediği bazı şeyleri gördüğü kuşkusuzdu.

Baba, Hagen'i serbest bıraktı. Yemekten sonra tekrar gelmesini istedi. Tartışma ve konuşmalarla uzun bir gece geçireceklerinden, acele etmeyip bir parça dinlenmesini öğütledi. Tessio ile Clemenza'nın da konuşmada hazır bulunmalarını istediğini belirtti. Onlar ancak gece saat onda gelebilirlerdi; daha önce gelmeleri imkânsızdı. Hagen, öğleden sonraki toplantıda olanları Tessio ile Clemenza'ya anlatacaktı.

Saat onda Baba üçüncü kütüphanede, hukuk kitaplarıyla dolu, özel telefonunun bulunduğu evin köşesine raslayan odada bekliyordu. Üzerinde viski şişeleri, buz ve sodanın bulunduğu tepsi hazırdı. Baba emirlerini verdi:

"Bugün öğleden sonra barış yaptık," dedi, "şerefim, namusum üzerine yemin ettim. Bu hepimiz için de geçerli. Ama dostlarımız hiç de güvenilir kişiler değil. Dolayısıyla biz yine tetikte bulunalım. Artık çirkin ve küçük sürprizlerle karşılaşmak istemiyoruz." Baba, Hagen'e döndü: "Bocchicchio'ları evlerine yolladın mı?"

Hagen başını salladı: "Eve gider gitmez Clemenza'ya telefon ettim."

Corleone, iri yarı Clemenza'ya döndü. Caporegime de başını salladı: "Onları serbest bıraktım," dedi. "Söyler misin bana Baba, bir Sicilyalı, Bocchicchio'lar kadar ahmak olabilir mi?"

Don Corleone hafifçe gülümsedi: "Kendilerine iyi bir hayat sağlayacak kadar akıllılar," dedi, "bundan daha zeki olmanın ne gereği var? Yeryüzünde karışıklık çıkaranlar Bocchicchio'lar değil. Ama doğru, onlarda Sicilyalı aklı yok."

Savaş sona erdiği için hepsi rahatlamıştı. Don Corleone içkileri kendi eliyle hazırladı; hepsine te ker teker sundu. Kendi içkisini yavaş yavaş yudumladı, sonra puro yaktı.

"Sonny'ye ne olduğunu anlamak için araştırmaya girişilmesini istemiyordu, Q)ap oldu; artık her şey unutulsun. Bir parça açgözlülük de etseler, hakkımızı da vermeseler, Aileler'le her türlü işbirliğinin yapılmasını istiyorum. Michael'ı geri getirmenin çaresi bulununcaya kadar nasıl kışkırtılırsak kışkırtılalım bu barışı bozacak bir davranışta bulunulmasını istemiyorum. Michael'ın eve getirilmesi başta gelen düşünceniz olmalı. Şunu unutmayın, Michael buraya geldiğin de tam bir güvenlik içinde bulunmalı. Tattaglia'lar yahut Barzini'lerden korunması değil, asıl mesele polisten kurtulması. Evet, Michael aleyhindeki başlıca delilleri çürütebiliriz. Garson tanıklık etmez; orada bulunan müşteri yahut muhafız da ağzını açmaz. Gerçek deliller beni en az korkutanlar, çünkü hepsini biliyoruz. Bizim asıl düşünmemiz gereken şey, polisin sahte deliller bulup Michael'ı mahkûm etmeye kalkışması; çünkü muhbirleri, Sollozzo ile komiseri öldürenin Michael Corleone olduğuna polisi inandırdılar. Güzel. Beş Aile'den, polisin bu inancını değiştirmek için ellerinden geleni yapmalarını istemek zorundayız. Polislere çalışan bütün adamları polislere yeni yeni hikâyeler anlatmalı, öğleden sonraki konuşmamın ardından dostlarımız bunu yapmakta çıkarları bulunduğunu anlayacaklardır sanırım. Ama bu kadarı da ye terli değil, öyle bir şey bulmalıyız ki, Michael bir da ha bu konuda hiç rahatsız edilmemeli. Aksi halde Michael'in geri dönmesinde bir fayda görmüyorum. Bu yüzden hep birlikte düşünelim. En önemli mesele bu."

"Her insanın hayatta bir kere hata işlemeye hakkı olmalıdır. Ben de bir hata yaptım. Bu evin çevresindeki bütün toprakların ve diğer evlerin satın alınmasını istiyorum. Bir mil uzaktan da olsa, penceresinden bakan birinin bahçemi görmesini istemiyorum. Bahçenin çevresine demir parmaklık yapılmasını, günün yirmi dört saati evin muhafaza altında tutulmasını istiyorum. Sözün kısası, artık bir kale için de oturmaktır dileğim. Size şunu da söyleyeyim. Çalışmak için bir daha şehre gitmeyeceğim. Çalışma ha

yatından yarı yarıya çekileceğim. Bahçede çalışmak, üzümler olgunlaştığında bir parça şarap yapmak için büyük istek duyuyorum. Evimde yaşamak istiyorum. Evimden yalnız kısa bir yolculuğa çıkmak ya da çok önemli bir konuyu konuşmak için ayrılacağım. O zaman da bütün korunma tedbirlerinin alınmasını isti yorum. Beni yanlış anlamayın sakın. Bir şey hazırladığım yok, yalnız temkinli olmaya çalışıyorum; her zaman da temkinli bir insan oldum. Hayatta dikkatsizlik kadar kafama uymayan bir şey olamaz. Kadınlar ve çocuklar dikkatsiz olabilirler; erkekler asla. Söylediklerimi yaparken telâşa kapılmayın; dostlarımızı kuşkulandıracak çılgınca hazırlıklardan kaçının; her şey olağan izlenimini verecek biçimde yapılabilir."

"Artık işin ağırlığını yavaş yavaş üçünüze bira kaçağım. Santino'nun regime'si dağıtılsın, adamlarını kendi regime'lerinize alın. Bu tutum dostlarımızda güven uyandırır, gerçekten barış istediğimi anlarlar. Tom, senden Las Vegas'a gidip orada olup bitenler hakkında bana rapor vermeni, yanına alacağın birkaç kişiyi de seçmeni istiyorum. Bana Fredo hakkında bilgi ver; orada gerçekten neler döndüğünü öğrenelim. Duyduğuma göre görsem kendi öz oğlumu tanı yamayacakmışım. Galiba Fredo çok değişmiş. Onun yaşındaki erkeklere yakışmayacak kadar genç kızlarla ilgileniyormuş. Delikanlılığında gerektiğinden daha ciddi bir çocuktu. Aile işlerini yönetecek yetenekte değildi. Orada ne yapılabileceğini yerinde öğrenelim."

Hagen : "Damadınızı yollayayım mı?" diye sordu yavaşça, "ne de olsa Carlo Nevada'lı. Orasını iyi bilir."

Don Corleone başını salladı : "Olmaz. Karım çok yalnız; çocuklarının hiç biri yanında değil. Constanzia ile kocasının buradaki evlerden birine yerleştirilmelerini istiyorum. Carlo'ya önemli bir iş verilsin; ona karşı belki de çok sert davrandım. Zaten, (Baba yüzünü buruşturdu) çocuksuz kaldım. Onu kumar işinden alıp sendikalara yerleştirin; büro işi yapıp bol bol gevezelik etmek elinden gelir. Carlo iyi bir konuşmacı." Baha'nın sesinde hafif bir nefret vardı.

Hagen başını salladı : "Peki, Clemenza ile bütün adamları gözden geçirip Las Vegas'a gidecekleri seçeriz. Freddie'yi birkaç gün için eve yollamamı ister misiniz?"

Baba başını salladı ve acımasız karşılık verdi : "Niçin çağıracaksın, karım hâlâ yemeklerini pişirecek durumda. Bırak orada kalsın." üç erkek

oturdukları yerde huzursuzca kıpırdandılar. Freddie'nin babasının gözünden bu kadar düştüğünü farketmemişlerdi. Bunun, bilmedikleri bir nedeni olduğunu düşünüp kuşkulandılar.

Baba içini çekti : "Bu yıl bahçemde domates ve yeşil biber yetiştirmek istiyorum; yiyeceğimizden çok daha fazlasını üretecek, sizlere de vereceğim, ihtiyarlık günlerimde sükûn, rahat ve sessizlik istiyorum. Evet, hepsi bu kadar. Canınız çekiyorsa birer kadeh daha için."

Toplantının sona erdiğine işaretti bu. Adamlar kalktılar. Hagen onları arabalarına kadar götürdü. Baha'nın istediklerini yerine getirmek için gerekli ayrıntıları görüşmek üzere onlarla bir toplantı yapılmasını kararlaştırdı. Sonra Baha'nın kendisini beklediğinden emin olduğu eve döndü.

Don Corleone ceketini ve kıravatını çıkarmış, divana uzanmıştı. Ciddi yüzünde yorgunluk izleri vardı. Hagen'e bir sandalyeye oturmasını işaret etti. "Evet Consigliori," dedi, "bugün yaptıklarım içinde hoşuna gitmeyen bir şey oldu mu?"

Hagen cevap vermezden önce düşündü. Sonra : "Hayır," dedi, "olmadı. Ama yine de davranışınızı kişiliğinize uygun bulmadım. Santino'nun nasıl öldürüldüğünü anlamaya, öc almaya kalkışmayacağınızı söylediniz. Buna inanmıyorum. Barış için söz verdiniz; sözünüzü tutacaksınız, ama düşmanlarınıza bu qün kazandıklarını sandıkları zaferi vermeyeceksiniz. Çözümünü bulamadığım nefis bir bilmece hazırladınız. Bu yüzden davranışınızı onaylamak ya da onaylamamak nasıl söz konusu olabilir?"

Baha'nın yüzü sevincini yansıttı : "Evet, sen beni herkesten iyi tanıyorsun. Sicilyalı olmamana rağmen seni gerçek bir Sicilyalı yaptım. Söylediğin her şey doğru. Ama bilmecenin de bir çözümü var. Olaylar sonuçlanmadan çözümün ne olduğunu anlayacaksın.

Herkesin sözüme güvendiğini biliyorsun. Sözümü tutacağım da. Emirlerimin de aynen yerine getirilmesini istiyorum. Ama tekrar ediyorum Tom, başlıca işimiz Michael'i en kısa zamanda buraya getirmek olmalı. Baş düşüncen ve baş işin bu olsun. Kanun yollarını bütün ayrıntılarıyla incele; ne kadar para harcarsan harca, önemi yok. Michael buraya geldiğinde güvenlik içinde olmalı. Seninle özel olarak görüşebilecek bazı yargıçların

adını vereceğim. Michael gelene kadar her türlü ihanete karşı kendimizi korumalıyız."

Hagen : "Ben de sizin gibi gerçek delillerden çok uyduracakları yalanlardan çekmiyorum," dedi. "Sonra McCluskey'in bir polis arkadaşı, tutuklandıktan sonra Michael'i öldürebilir. Onu hücresinde vurur, ya da bu işi mahkûmlardan birine yaptırabilirler. Anladığım kadarıyla Michael'in tutuklanmasına ya da suçlanmasına meydan vermemeliyiz."

Don Corleone içini çekti : "Biliyorum, biliyorum, biliyorum. Başlıca güçlük bu işte. Ama fazla bekleyemeyiz. Sicilya'da da karışıklıklar var. Oradaki gençler artık büyüklerini dinlemiyor. Amerika'dan sürgün edilip gidenler de eski kafalı Reis'lerin idare edemeyecekleri kadar haşarı. Michael arada kalıp yakalanabilir. Buna karşı bazı tedbirler aldım. Saklandığı yer hâlâ sağlam. Ancak daha bir süre için barış yapmamın nedenlerinden biri de, bu. Barzini'nin Sicilya'da arkadaşları var. Michael'in izinin kokusunu almaya başladılar. Bu da senin bilmecenin cevaplarından biri. Oğlumun hayatını korumak için barış yapmak zorundaydım. Yapılacak başka şey yoktu."

Hagen, bu bilgiyi nasıl edindiğini Baba'ya sormak zahmetine katlanmadı. Şaşmamıştı bile. Bu cevabın bilmecenin bir bölümünü çözdüğü doğruydu. "Tattaglia'ların adamlarıyla ayrıntılı görüşmek üzere buluştuğumda uyuşturucu madde dağıtımında görev alacak adamların sabıkasız kişiler olmasını isteyeyim mi? Yargıçlar sicili temiz olmayan kişilere kolay kolay hafif ceza vermezler."

Don Corleone omuz silkti : "Dostlarımız da bunu anlayacak kadar zeki olmalı. Sözünü et ama üzerinde fazla durma. Biz elimizden geleni yaparız. Ama sabıkalı kullanırlar, adam da yakalanırsa parmağımızı bile kıpırdatmayız. Hiç bir şey yapılmayacağını söyleriz, yalnız Barzini'ye bunları tekrarlamak gereksiz; kendi bilir. Bu meselede kendini hiç öne çıkarmadığına dikkat et. İnsan onun bu işle ilgili olup olmadığını zor anlar, işte bu nedenle, asla kaybedenlerin safında bulunmaz."

Hagen şaşırmıştı : "Yani Barzini'nin, bunca zaman Sollozzo ile Tattaglia Ailesinin arkasında olduğunu mu belirtmek istiyorsunuz?"

Don Corleone içini çekti : "Tattaglia pezevengin teki. Kendi başına asla Santino ile baş edemezdi. Bu yüzden olanları öğrenmek istemiyorum. İşin

içinde Barzini'nin bulunduğunu bilmek bana yetiyor."

Hagen bu bilgiyi kaydetti. Baba ona bazı ipuçları veriyordu. Ama söylemediği çok önemli bir şey vardı. Hagen bunun ne olduğunu biliyordu, sormaya da kalkmadı, iyi geceler diledi. Ayrılmak üzereyken Baba son bir uyarıda bulundu.

"Unutma, Michael'i eve getirmek için bütün zekânı kullanacaksın," dedi. "Bir şey daha var. Telefondaki adamı ayarla, Tessio ile Clemenza'nın her ay nerelere telefon ettiğini, kimlerle konuştuğunu kaydetsin. Onlardan kuşkulandığımdan değil. Bana asla ihanet etmeyeceklerine yemin ederim. Yine de geç kalmadan, bize ipucu verebilecek şeyler öğrenmeye çalışmak daha iyi."

Hagen başını sallayıp çıktı. Baba'nın kendisini de şu veya bu şekilde göz hapsinde tutup tutmadığını düşündü. Sonra bu kuşkusundan utandı. Artık Baha'nın keskin ve ince zekâsıyla uzun vadeli bir harekât plânı kurduğunu, bunu hemen yürürlüğe koyduğunu, günün olaylarının taktik gereği bir geri çekilme olduğunu biliyordu. Yalnız kimsenin sözünü etmediği, kendisinin sorma cesaretini bulamadığı ve Don Corleone'nin de belki kesinlikle bilmediği bir nokta vardı. Her şey, bir gün amansız hesaplaşma saatinin çalacağını ortaya koyuyordu.

YİRMİ BİRİNCİ BOLUM

DON CORLEONE'nin oğlu Michael'i, dikkati çekmeden Amerika Birleşik Devletleri'ne sokabilmesi, gerekli hazırlıkları tamamlayabilmesi için aradan hemen hemen bir yıl daha geçmesi gerekti. Bu süre içinde bütün Aile uygun bir yol bulabilmek için kafa patlattı. Artık Connie ile Long Beach'deki evde oturan Carlo'nun uyarılarına bile kulak veriliyordu. Bu sırada bir çocukları daha olmuştu, bir erkek çocuk. Ama ileri sürülen görüşlerin hiç biri Baba'nın hoşuna gitmedi.

Sonunda Bocchicchio ailesinin başına gelen bir felâket sorunun çözümünü sağladı. Bocchicchio'lann Felix adında bir yeğenleri vardı. Yirmi beş yaşını bile doldurmayan bu genç, Amerika'da doğmuştu; Bocchicchio Ailesindeki herkesten daha akıllıydı. Ailenin çöp işine girmeyi reddetmiş, İngiliz asıllı iyi bir Amerikalı kızla evlenerek ailesiyle olan bağları, iyiden iyi ye koparmıştı, öbür Bocchicchio'lara hiç benzemiyordu. Felix. Avukat olmak için geceleri okula gidiyor, gündüzleri de postanede kâtiplik yapıyordu. Bu arada üç çocuğu olmuştu; karısı titiz, tutumlu bir ev kadını olduğundan hukuk fakültesini bitirinceye kadar Felix'in maaşıyla geçindiler.

Öğrenimini bin bir güçlükle tamamlayan pek çok genç gibi Felix Bocchicchio da mesleğinin gereklerini öğrenmek için gösterdiği çabanın hemen semeresini vereceğini, dürüstlüğünün karşılık göreceğini, iyi para kazanacağını umuyordu. Oysa hiç de sandığı gibi olmadı. Gururu yüzünden ailesinin yardım teklifini reddetti. Ama büyük bir firmada çalışan, nüfuzlu arkadaşları olan bir avukat dostu. Felix'ten küçük bir yardım istedi. Çok çapraşık, görünürde yasaya uygun hileli iflâsla ilgili bir işti bu. Felix'in enselenme ihtimali milyonda birdi. Tehlikeyi göze alıp kabul etti. Bu işte üniversitede öğrendiklerinden faydalandığı için pek tehlikeli ve suç niteliğinde görünmüyordu.

Bu aptalca hikâyeyi kısa kesmek için hilenin ortaya çıktığını söyleyelim. Avukat arkadaşı Felix'e yardım etmekten kaçındı, telefonlarına bile cevap vermedi. Hileli iflâsa adı karışan iki kişi oldukça yaşlı ve kurnaz iş adamlarıydı, öfkeyle Felix Bocchicchio'nun beceriksizliğinin kendilerini mahvettiğini öne sü ren bu iki iş adamı, suçlu olduklarını kabul ederek adaletin safına geçtiler, işlerine el koymak ve: kendilerini hileli iflâsa

sürüklemek için Felix Bocchicchio'nun zor kullandığını öne sürecek kadar ileri gittiler. Felix'in tehdit ve gasp suçlarından poliste sabıkası bulunan Bocchicchio'lardan amcalar ve yeğenlerle hısımlığı olduğu tanıklarca belirtildi. Bu, Felix'in felâketi oldu. Felix'e bir yılla beş yıl arasında hapis cezası verildi, iki iş adamı tecilden yararlandılar. Felix istemediği için Bocchicchio'lar ne Don Corleone'ye, ne de başka Ailelere başvurdular. Felix'in ders alması gerekiyordu. İnsanı yalnız Ailesi bağışlardı; Aile toplumdan çok daha güvenilir, çok daha sadık bir ör güttü.

Her neyse, Felix Bocchicchio üç yıl hapis yattık tan sonra serbest bırakıldı. Genç adam evine gitti; karısını ve çocuklarını öptü, bir yıl süreyle de sakin bir hayat yaşadı. Ama sonunda, damarlarında Bocchicchio kanının dolaştığını ispatladı. Hiç bir şekilde gizlemeye çalışmadan bir silâh edindi; avukat arkadaşını öldürdü. Sonra iki iş adamının peşine düştü; bir lokantadan çıkarlarken beyinlerini parçaladı. Cesetleri sokağın ortasında olduğu gibi bırakıp lokantaya girdi; polislerin gelip kendisini tutuklamalarını beklerken, bir fincan kahve ısmarladı.

Duruşması çabucak bitirildi, karar insafsızca verildi. Gangsterler dünyasından bir kişi, fazlasıyla hak ettiği bir hapis cezasına çarptırılmasına sebep o'an tanıkları soğukkanlılıkla öldürmüştü. Bu, topluma büyük bir küstahlıkla meydan okumak demekti, ilk kez basın, halk, toplum katları, hatta iyi kalpli, saf kişiler bile Felix'in elektrikli sandalyede can vermesi gerektiğinde birleştiler. Valinin en yakın siyasi yardımcılarından birinin dediği gibi, başıboş hayvanların tutulduğu yerin görevlileri kuduz bir köpeğin canını nasıl bağışlayamazsa, Eyalet Valisi de Felix Bocchicchio'nunkini bağışlayamazdı. Tabii Bocchicchio Ailesi yargıtaya başvurmak için istenen parayı harcamaya hazırdı; artık Felix'le öğünüyorlardı; ama sonuç kesindi. Biraz zaman alacak olan kanuni işlemlerin tamamlanmasından sonra Felix Bocchicchio elektrikli sandalyede can verecekti.

Genç Felix için bir şeyler yapılabileceği umuduyla Bocchicchio'lardan birinin ricasına uyarak konuya Baha'nın dikkatini çeken Tom Hagen oldu. Don Corleone kesinlikle red cevabı verdi. Sihirbaz değildi o. insanlar ondan yapılması imkânsız şeyler istiyorlardı. Oysa ertesi gün Baba, Hagen'i bürosuna çağırdı; konuyu en ince ayrıntılarına kadar anlatmasını istedi. Hagen konuşmasını bitirince Don Corleone ona Bocchicchio'ların reisini bir konuşma için eve davet et meşini söyledi.

Daha sonra olanlardan bir dehanın gösterişsiz izleri vardı. Don Corleone, Felix Bocchicchio'nun karısıyla çocuklarına hatırı sayılır bir para ödeyeceğini Bocchicchio Ailesi reisine söyledi, garanti de verdi. Bu iş için ayırdığı para Bocchicchio Ailesine derhal ödenecekti. Karşılığında Felix, Sollozzo ile polis komiseri McCluskey'i öldürdüğünü itiraf etmeliydi.

Çözümlenmesi gereken bir yığın ayrıntı vardı. Felix Bocchicchio'nun inandırıcı bir itirafta bulunması gerekiyordu; konuşabilmesi için de olayın gerçek ayrıntılarından bir bölümünü bilmesi zorunluydu. Sonra polis komiserinin uyuşturucu madde kaçakçılığın da parmağı olduğunu da söylemeliydi. Luna lokantasından garsonu, Felix Bocchicchio'yu katil olarak göstermesi için kandırmak gerekiyordu. Büyük bir cesaret işiydi bu; çünkü Felix Bocchicchio daha kısa boylu, tıknaz olduğundan katilin tarifi tümüyle değişikti. Ama Don Corleone bunun da icabına baktı, idam mahkûmu üniversite mezunu olduğu ve yüksek öğrenime inancı bulunduğundan çocuklarının üniversite öğrenimlerini sağlayan bir miktar parayı ödemek zorunda kaldı. Bocchicchio Ailesi işlediği cinayetler den sonra Felix'in bağışlanmasının imkânsız olduğuna inandırıldı. Tabii yeni itirafı, Felix'in zaten kesinleşen cezasını değiştirmeyecekti.

Her şey hazırlanmıştı; para ödendi; bilgi vermek ve gerekeni öğretmek için idam mahkûmuyla bağlantı kuruldu. Sonunda olay gün ışığına çıktı; bütün gazetelerin birinci sayfalarına geçti. Hiç bir aksaklık olmadan, işler tıkır tıkır yürüdü. Yine de, her zaman temkinli bir insan olan Don Corleone, Michael Corleone'nin geri getirilmesini emretmezden önce Felix Bocchicchio'nun elektrikli sandalyeye: oturmasına kadar geçen dört aylık sürenin sonunu bekledi.

YİRMİ İKİNCİ BÖLÜM

SONNY’nin ölümünden bir yıl sonra bile Lucy Mancini hâlâ onu özlüyor, herhangi bir aşk hikâyesinde k: kahramandan çok yasını tutuyordu. Düşlerinin bir öğrencinin masum hayalleriyle ilgisi yoktu, sadık bir eşin özlemleri hiç değildi. "Hayat yoldaşının" ya da olağanüstü erdemleri bulunan birinin ardından ağlamıyordu. Büyük bir aşkın özlemi, bir yeni yetmenin yüceltmesi de yoktu onda. Sonny'nin gülümsemesini, sevgi dolu ya da gülünç bir şey söylediğinde bakışında beliren alaylı parıltıyı da hayal meyal hatırlıyordu.

Hayır, çok daha önemli bir nedenden özlüyordu onu. Dünyada onu tatmin edebilmiş tek erkek Sonny idi. Gençliğinin saflığıyla bir daha hiç bir erkeğin bunu başaramayacağını sanıyordu.

Bir yıl sonra, Nevada'nın tatlı güneşi altında yan maktaydı. Ayaklarının dibinde oturan ince yapılı, sarışın genç ayak parmaklarıyla oynuyordu. Otelin havuzunun kenarındaydılar; bir pazar öğleden sonrasıydı. Çevrelerinde başkaları da vardı ama genç adamın eli çıplak kalçasına doğru kayıyordu.

"Ah Jules," dedi Lucy. "Doktorların diğer erkekler gibi aptal olmadıklarını düşünürdüm ben de."

Jules ona gülümsedi : "Ben bir Las Vegas doktoruyum." Lucy'nin uyluklarının içini gıdıkladı, bu kadar bir dokunuşun bile genç kadını nasıl heyecanlandırdığını görerek şaşırdı. Genç kadın duygularını sak lamaya çalışıyordu ama yüzünden her şey belli oluyordu. Jules onu çok ilkel ve tecrübesiz buldu. O hal de niçin yola gelmiyordu. Bir süredir kendi kendine bu soruyu sormaktaydı. Ölmüş olduğu halde unutula mayan bir sevgilinin hikâyesi, ona saçma geliyordu. Elinin altında dipdiri bir doku hissediyordu, bu dipdiri doku diğer canlı dokuyu isterdi. Dr. Jules Segal o gece apartmanında büyük denemeye girişmeyi kararlaştırdı. Dolambaçlı yollara sapmadan genç kadının hakkından gelmek istiyordu; ama hile yapmak gerekiyorsa, bunu da yapacaktı. Tabii bilim adına. Üstelik zavallı kızcağız, bir erkekle yatmak için, yanıp tutuşuyordu.

"Jules yapma, rica ederim yapma," dedi Lucy. Sesi titriyordu.

Jules derhal elini çekti; "Pekâlâ, şekerim," dedi. Biraz kestirmek için yumuşak kalçasını yastık gibi kullanarak ensesini Lucy'nin kucağına yasladı. Lucy biraz debelendi,, uyluklarından yükselen ateş Jules'ü eğlendirdi. Genç kadın saçlarını düzeltmek için elini genç adamın başına götürünce Jules bu eli şakacı bir tavırla yakaladı ve bir aşığın yapabileceği gibi tuttu. Aslında Lucy'nin nabzını yoklamak istiyordu. Genç kadının nabzı deli gibi atıyordu. Jules bu gece ona sahip olacak, sır ne olursa olsun çözülecekti. Dr. Jules Segal kendinden son derece emin, uykuya daldı.

Lucy havuzun çevresindekleri seyretti, iki yıldan daha az bir zaman içinde hayatının bu denli değişebileceğini aklına bile getiremezdi. Connie Corleone'nin düğününde yaptığı "çılgınlıktan" asla pişmanlık duymamıştı. Başına gelen en harika şeydi bu. Düşlerinde o anı tekrar tekrar yaşıyordu.

Bu ilk mutluluktan sonra Sonny en az haftada bir kere, bazan daha da sık ziyaretine gelmişti. Sonny'yi göreceği günün öncesi vücudu azap içinde kıvranırdı. Birbirlerine karşı duydukları ihtiras en ilkel türdendi; bu ihtiras her türlü şiir ya da entellektüel görünümden yoksundu. En çiğ türden bir aşk, cinsel istek, bir gövdenin diğerine duyduğu eğilimdi.

Sonny geleceğini telefonla haber verdiği zaman Lucy evde yeteri kadar içki; yiyecek ve kahvaltılık bulunmasına dikkat ederdi; çünkü Sonny genellikle ertesi sabah geç vakte kadar kalırdı. O Lucy'ye doymak isterdi, Lucy de ona. Sonny'nin kendi anahtarı vardı. Kapıdan içeri girer girmez Lucy onun güçlü kollarına koşardı. İkisi de birbirinden açık, birbirinden ilkeldiler. Daha ilk öpüşmede birbirlerinin elbiselerini çekiştirmeye başlar, düğmelerini çözerlerdi. Sonny onu havaya kaldırır, Lucy de bacaklarını genç adamın iri kalçalarına dolardı. Lucy'nin dairesinin girişinde, ayakta, sanki bir tekrar gerekliymiş gibi sevişir, sonra Sonny onu yatak odasına taşırdı.

Yatakta sevişmelerini sürdürürlerdi. Anadan doğma çıplak, çoğu kere yatakta, tam on altı saat evde yanyana yaşarlardı. Lucy, Sonny'ye bol yemek pişirirdi. Bazan Sonny'yi iş için ararlardı. Ama Lucy konuşulanların tek kelimesini bile dinlemez, Sonny'nin vücuduyla oynayarak, onu öperek, okşayarak, ağzına o gövdeden koca koca parçalar alarak eğlenirdi. Bazan Sonny içki almak için kalktığında Lucy'nin önün den geçerken genç kadın elini uzatıp ona dokunmak tan, onu tutmaktan, sanki genç adamın

vücudunun bazı bölümlerini, özel şekilde yapılmış, bilinen ama yine de heyecan verici, şaşırtıcı nitelikleri ortaya koyan masum bir oyuncakmış gibi okşamaktan kendini alamazdı. Başlangıçta Lucy, kendi payına, bu aşırı davranışlardan utandı ama çok geçmeden bunların aşığının hoşuna gittiğini, erkeğin vücuduna olan köleliğinin onu Gururlandırdığını anladı Bütün bunlarda hayvan yaşantısının saflığı vardı. Birlikte mutluydular.

Sonny'nin babası sokakta altı tabanca kursunu yiyince ilk kez aşığının hayatının tehlikede olabileceğini anlamıştı. Apartmanında yalnız başına ağlamamış, ama bir hayvan gibi yüksek sesle ulumuştu. Sonny hemen hemen üç hafta boyunca onu görmeye gelmemiş, Lucy uyku ilâçları, içki ve korkusuyla yaşamaya çalışmıştı. Duyduğu gerçek bir fiziki acıydı. Vücudu sızlıyordu. Sonunda Sonny görününce Lucy, geldiği andan gidişine kadar vücuduna yapışık kalmıştı. Bundan sonra Sonny, ölümüne kadar hiç olmazsa her hafta geldi.

Lucy, Sonny'nin öldüğünü gazetelerden öğrenin ce aynı akşam fazlaca uyku ilâcı aldı. Uyku hapları onu öldüreceği yerde hasta etti. Lucy sallanarak daire kapısı önüne çıktı, asansör kapısının önünde de düşüp bayıldı. Daha sonra onu orada bulup hastaneye kaldırdılar. Sonny ile olan ilişkisi pek bilinmediğinden olaya gazetelerde kısacık yer verildi.

Lucy hastanede yatarken Hagen avutmak için onu görmeye geldi. Lucy'ye, Sonny'nin kardeşi Freddie'nin işlettiği otelde iş bulan da Hagen'di. Corleone Ailesinin ona bir ödenek bağlayacağını, bu nedenle Sonny'nin tedbir aldığını yine Tom Hagen anlattı. Hamile olduğu için mi uyku ilâcı yuttuğunu sordu. Lucy bayır cevabını verdi. Hagen, Sonny'nin öldürüldüğü gece kendisini görmeye gelip gelmediğini, ya da geleceğini bildirip bildirmediğini de sordu. Lucy gelmediğini, telefon etmediğini söyledi, işten çıkar çıkmaz Sonny'yi beklemek için hep eve koşardı. Sonra Hagen'e doğruyu söyledi: "Sonny'den başkasını sevemem." Lucy onun gülümsediğini, aynı zamanda bir parçada şaşırdığını gördü: "Bu kadar inanılmayacak bir şey mi bu?" diye sordu Lucy, "çocukluğunda seni sokaktan alıp evine götüren o değil mi?"

Hagen : "O zaman Sonny bambaşka bir insandı," dedi, "büyüyünce değişti."

"Benim için hiç değişmedi," dedi Lucy, "başkaları için değişmiş olabilir. Ama bana karşı asla." Sonny'nin kendisine hep nazik davrandığını Hagen'e

anlatamayacak kadar yorgun hissediyordu kendini. Sonny oha asla sinirlenmemiş, hatta kızmamış, öfkelenmemişti.

Hagen Lucy'nin Las Vegas'a gitmesi için gerekli bütün hazırlıkları yaptı. Kiralanan bir apartman dairesi Lucy'yi bekliyordu. Havaalanına da kendisi götürdü. Yalnızlık duyduğu, işler yolunda gitmediği zaman kendisine telefon edeceğine söz aldı; böyle bir durumla karşılaşırsa Hagen, elinden geleni yapacaktı.

Lucy uçağa binmezden önce Hagen'e çekinerek : "Sonny'nin babasının bu yaptıklarından haberi var mı?" diye sordu.

Hagen gülümsedi : "Kendi hesabıma olduğu kadar, onun hesabına da çalışıyorum," dedi. "Baba bu gibi konularda geri kafalıdır. Oğlunun karısına karşı gelmez. Ama senin çok genç ve tecrübesiz olduğunu, Sonny'nin daha düşünceli davranması gerektiğini düşünüyor. Sonra senin uyku ilâcı alman herkesi çok sarstı." Hagen, bir insanın canına kıymaya kalkışmasının Baba gibi birine ne kadar inanılmaz geldiğini anlatmadı.

Las Vegas'ta on sekiz ay geçirdikten sonra Lucy mutlu olduğunu hissetmenin verdiği şaşkınlık içindeydi. Bazı geceler şafak sökmeden önce uyandığında Sonny'yi hayal eder, kendi kendini okşayarak hayalini sürdürür, bu da onu uyuturdu. O zamandan beri hiç bir erkekle yatmamıştı. Oysa Las Vegas'daki hayat hoşuna gidiyordu. Otelin havuzlarında yüzüyor, Mead gölünde yelken kullanıyor, izinli günlerinde çölde arabayla geziniyordu. Bir parça zayıfladı, bu da onu daha çekici kıldı. Hâlâ etine dolgun, ihtiraslı bir görünüşü vardı ama şimdi İtalyan kadınlarından çok Amerikan kadınlarına benziyordu. Otelin, müşterileriyle ilişkiler bölümünde danışman olarak çalışıyordu. Freddie ile hiç bir alış verişi yoktu ama genç adam onu ne zaman görse, gelir, dostça konuşurlardı. Freddie'deki değişiklik Lucy'yi şaşırtıyordu. Kadınlara düşkün bir erkek olmuştu; çok şık giyiniyordu, sanki bu tür bir oteli yönetmek için yaratılmış gibiydi. Kumarhanenin değil, otel ve lokanta bölümünün işlerine de o bakıyordu; bu kumarhane sahiplerinin pek yapmadıkları bir işti. Nevada'nın uzun ve çok sıcak yazından, daha hareketli bir iş hayatı ya da cinsel hayat sürdürmekten olacak, Freddie de bir hayli zayıflamış, incelmişti. Hollywood terzileri de onu son derece zarif bir erkek yapıp çıkmışlardı.

Las Veqas'a yerleştikten altı ay sonra Hagen Lucy'yi görmeye geldi. Lucy'ye her ay, maaşına ek olarak altı yüz dolarlık bir çek geliyordu.

Hagen, bu altı yüz doların bir yerden sağlandığının gösterilmesi gerektiğini söyledi; bu işi halledebilmek için de Lucy' ye umumi vekâletname imzalattı. Ayrıca görünüşü kurtarmak için Lucy'nin çalıştığı otelin yüzde beşine sahip gösterildiğini anlattı. Nevada yasalarının gerektirdiği bütün kanuni işlemlerin yerine getirilmesi gerekiyordu. Bunları yapacaktı Hagen. Lucy için en küçük bir pürüz kalmayacaktı. Yine de Lucy, Tom Hagen'in izni olmadan bu durumu kimseyle tartışıp konuşmayacaktı. Kanun karşısında her yönden koruna çaktı; her ay parasını alacaktı. Sorumlu makamlar, kanun uygulayıcıları ona herhangi bir soru sorduklarında Lucy avukatıyla görüşmelerini söyleyecek, onu kimse de rahatsız etmeyecekti.

Lucy her şeyi kabul etti. Ortada neler döndüğünün farkındaydı ama kendisinden yararlanmalarına bir itirazı yoktu. Mantıklı bir yoldu bu. Yine de H> gen otel içinde gözünü açmasını, Freddie'yi, otelin sahibi olan ve en büyük paya sahip olduğu için oteli yöneten Freddie'nin patronunu göz hapsinde tutmasını isteyince Lucy: "Ne yani Tom" dedi, "Freddie'yi gözetlememi mi istiyorsun?"

Hagen gülümsedi : "Babası Freddie için kaygılanıyor. Moe Green'le çok sıkı fıkı, herif de tehlikeli biri. Basının derde girmemesi için dikkatli olmamız gerek." Tabii Don Corleone'nin, Las Vegas çölündeki bu otelin inşasını, yalnız büyük oğluna sığınacak bir yer sağlamak için değil, aynı zamanda daha büyük işlere bir hazırlık olsun diye desteklediğinden söz etmedi.

Bu konuşmadan kısa bir süre sonra Dr. Jules Segal otel doktoru olarak çalışmaya geldi. İnce yapılı, çok yakışıklı ve sevimliydi. Hiç olmazsa Lucy'nin gözünde doktor olamayacak kadar gençti. Bileğinin hemen üstünde bir şiş belirdiğinde Dr. Jules Segal’e tanıştı. Birkaç gün şişliğin ne olduğunu merak edip kaygılandıktan sonra, doktorun oteldeki muayenahanesi ne gitti. Otelde çalışan artist kızlardan ikisi bekleme odasındaydılar; havadan sudan konuşuyorlardı. Sarışın, şeftali yanaklı, Lucy'nin imrendiği sarışınlardandı ikisi de. Kızlardan birinin : "Yine gebe kaldıysam bu işi bırakırım," dediğini duyana kadar melekler gibi geldi ikisi de Lucy'ye.

O sırada Dr. Segal göründü. Kızlardan birini içeri aldı, üzerinde beyaz pantolonla yakası açık bir gömlek vardı. Kalın çerçeveli gözlükleri ve kibar havasına rağmen yine de insana bakımsız geliyordu. Lucy de eski kafalı

ihsanlar gibi, doktorlukla bakımsızlığın bir arada yürüyeceğine inananlardan değildi.

Lucy muayenehaneye girince bütün kuşkuları, güvensizliği sabun köpüğü gibi uçup gitti; çünkü Dr. Segal'in davranışlarında insanın içine güvenlik veren bir şey vardı. Lucy ile hemen hemen hiç konuşmadı ama kabalık da etmedi. Lucy elindeki şişin ne olduğunu sorunca sabırla, uzun uzun şişin basit bir lif büyümesi olduğunu, zararlı yanının bulunmadığını ve merak etmemesi gerektiğini anlattı. Kalın bir tıp kitabını aldı. "Kolunuzu uzatın," dedi.

Lucy kolunu uzattı. Dr. Jules Segal ona ilk kez gülümsedi. "Ameliyat ücretinden vazgeçiyorum," dedi. "Şişin üzerine bu kitabı vuracağım, kaybolacak. Belki daha sonra yine ortaya çıkar ama ameliyata kalkışırsam bir yığın paradan olursunuz, üstelik bir süre de kolunuz sarılı gezersiniz, bakıma ihtiyacınız olur, falan filân. Tamam mı?"

Lucy ona gülümsedi. Anlayamadığı bir nedenle doktora büyük güven duyuyordu. "Tamam," dedi. Segal kalın kitabı koluna indirince bir çığlık attı. Şişlik neredeyse kaybolmuştu.

"Çok canınızı yaktım mı?"

"Hayır," dedi Lucy. Genç doktorun fişini doldurmasını izledi. "Hepsi bu kadar mı?"

Dr. Segal, Lucy'ye hiç dikkat etmeden başını salIadı. Lucy muayenehaneden çıktı.

Bir hafta sonra Dr. Segal, onu barda gördü. Gelip yanına oturdu. "Kolunuz nasıl?" diye sordu.

Lucy gülümsedi : "İyi," dedi, "garip yöntemleriniz var, ama iyi."

Dr. Jules Segal sırıttı : "Bu konuda ne kadar değişik düşünceli ve etkili olduğumu bilemezsiniz. Zaten zengin olduğunuzdan haberim yoktu. Las Vegas'ın Sun gazetesi otelde hissesi olanların listesini yayınladı. Lucy Mancini'nin on hisselik koca bir parası olduğunu gördüm. Bilseydim kolunuzdaki şiş bana servet kazandırabilirdi."

Birden Hagen'in uyarılarını hatırlayan Lucy cevap vermedi. Segal yine gülümsedi: "Kaygılanmayın," dedi, "nedenini biliyorum bunun. Las Vegas'taki pek çok kişi gibi siz de paravanasınız. Neyse, bu akşam benimle

eğlenmeye gelir misiniz? Yemek benden, rulet oynamanız için birkaç fiş bile ısmarlarım."

Lucy kararsızdı. Jules diretti. Sonunda : "Gelmek isterim ama sizi hayal kırıklığına uğratmaktan korkuyorum," dedi. "Ben Las Vegas kızları gibi değilim, gece de umduğunuz gibi sonuçlanmayacak."

Jules neşeyle : "Ben de bunun için sizi çağırdım ya," dedi, "kendime bu gecelik dinlenme verdim."

Sinemaya gittiler. Jules çıplak göğüslerin, kalçaların tıbbi deyimlerini söyleyerek Lucy'yi eğlendirmeye çalıştı. Bunları alaycılığa yönelmeden, iyi niyetle yapıyordu. Daha sonra rulet oynadılar. Yüz dolara yakın para kazandılar. Çıkıp mehtapta Boulder barajına kadar gittiler, Jules genç kadını okşamaya kalktı ama birkaç öpücükten sonra Lucy direndi. Diren meşinde ciddi olduğunu anlayınca Jules vazgeçti. Yenilgiyi yine keyifle karşıladı. Lucy: "Daha önce söylemiştim," dedi, "gece hiç de sandığınız gibi sona ermeyecek diye."

Tanışmalarından sonra geçen aylar içinde yakın dost oldular. Sevişmedikleri için aralarında aşktan söz edilemezdi. Lucy buna izin vermiyordu. Jules'ün direnişi karşısında şaşırdığını, ama duruma birçok erkekler gibi kötü karşılamadığını, kırılmadığını gördü. Onun bu tutumu Lucy'nin güvenini daha da arttırdı. Doktor, görünüşünün altında eğlenceden hoşlanan, pervasız, bir kişiliği olduğunu anlamıştı. Kaliforniya'daki amatör otomobil yarışlarına bir MG ile katılıyordu. İzni çıktığı zamanlar Meksika içlerine dalıyordu. Dönüşünde de oradakilerin yabancıların bir pabuç uğruna öldürülmekten çekinmeyeceklerini, bin yıl önceki gibi ilkel bir hayat yaşadıklarını anlatıyordu. Büyük bir rastlantıyla Jules'ün operatör olduğunu, bir zamanlar New York'un ünlü bir hastanesinde çalıştığını öğrendi.

Bütün bunlar Jules'ün otel doktorluğu yapmasını hayretle karşılamasına yol açtı. Nedenini sorunca Jules : "Siz bana kendi sırrınızı anlatın. Ben de kendi minkini söyleyeceğim," dedi.

Lucy kıpkırmızı kesildi ve üstelemedi. Jules de üstünde durmadı, ilişkileri yine sıcak bir dostluk havasında sürüp gitti. Bu dostluk Lucy için sandığından çok daha önemliydi.

Şimdi Jules'ün başı kucağında, havuzun kenarında otururken Lucy ona karşı birden büyük bir şefkat duyuyordu. Jules'ün başı kucağına ağır geliyor, canı acıyor, parmakları farkında olmadan genç adamın ensesini okşamaktan büyük bir zevk alıyordu. Jules uyuyor gibiydi. Hiç bir şeyin farkında değildi sanki. Onu üstünde hissetmek bile Lucy'yi büyük ölçüde tahrik ediyordu.

Jules başını birden kucağından kaldırdı; ayağa kalktı. Lucy'nin elinden tutup onu çimenlerin üzerinden beton yola sürükledi, özel dairesinin bulunduğu yazlık evlerden birine götürürken bile karşı koymadan, uslu uslu gitti Lucy. İçeri girince Jules ona içki verdi, kendi de içti. Yakıcı güneşten ve bir anlık ihtiraslı düşten sonra içki genç kadının başını iyiden iyiye döndürdü. O zaman Jules genç kadını kollarına aldı. İki çıplak vücut birbirine yapıştı. Lucy: "Olmaz," diye mırıldanıyordu; ama sesi hiç de inandırıcı değildi, Jules ona aldırış bile etmedi, iri göğüslerini okşamak, öpmek için sutyenini ustaca çekip çıkardı. Sonra da bikininin altını indirdi; bunu yaparken genç kadının yuvarlak karnını, uyluklarının içini öpüyordu. Bir koluyla genç kadını göğsünde sıkarken, diğer eliyle kendi mayosunu çıkardı, yatağa düşüp uzanıverdiler. Lucy, Jules'ü içinde hissetti ve bu dokunuş genç kadım' doruk noktasına ulaştırmaya yetti. Az sonra Sonny'yi tanımazdan önceki gibi, büyük bir utanç duydu. Oysa Jules vücudunu yatağın kenarına doğru çekiyor, bacaklarını kaldırıyordu. Lucy vücudunu ve bacaklarını istediği gibi kullanmasına izin verdi. Şimdi Jules tekrar seviyor, öpüyordu. Bu kez onu daha iyi hissetti. Genç adamın da bir şeyler hissettiğini, onun da doruğa yükseldiğini anlayınca mutluluk duydu.

Jules yana kaydığında Lucy, yatağın bir ucuna sığınıp ağlamaya başladı. Çok utanıyordu. Sonra Jules'ün hafifçe güldüğünü işitince fena halde şaşırdı. "Seni zavallı, cahil İtalyan kızı, demek aylardır beni bu yüzden reddediyordun, ha? Seni aptal, seni!" Genç adam : "Seni aptal seni," yi öyle bir sevgiyle söylemişti ki, Lucy ondan yana döndü. Jules genç kadının çıplak vücudunu kendine doğru çekti. "Çok geri kafalısın," dedi, "çok cahilsin." Sesi çok tatlıydı, bu yüzden Lucy artık utanç ve üzüntüden değil, sevgisinden ağlıyordu.

Jules bir sigara yaktı. Lucy'nin ağzına koydu. Lucy dumandan boğulacak gibi olup ağlamayı kesti. Jules : "Şimdi beni dinle," dedi, "eğer yirminci yüzyılın gerektirdiği kültüre sahip, daha gelişmiş bir aile içinde yetişseydin, yıllar önce halledilmiş olurdu. Sana derdinin ne olduğunu

anlatayım : Bunun yüz cerrahisinin gerçekten halledemediği çirkinlik, bozuk bir cilde sahip olmak yahut şaşılıkla hiç ilgisi yok. Derdin bademciklerden, çenedeki bir et beninden, ya da biçimsiz oluşmuş bir kulaktan daha önemli değil. Rahatsızlığının cinsel hayatla da hiç ilgisi yok; böyle düşünmekten vazgeç. Erkeklere zevk vermeyecek kadar geniş bir cinsel organın var diye, kimsenin seni istemeyeceğine takma kafanı. Şendeki kemik yapısının bozukluğu bizim tıp sözlüğünde leğen kemikleri yatağının zayıflaması dediğimiz şeyden başkası değil. Genellikle çocuk doğurduktan sonra görülür bu, ama kemik yapısının ters oluşmasından da meydana gelebilir. Emin ol, çok sık görülen bir şeydir. Basit bir ameliyatla düzelmesine rağmen, pek çok kadın bu yüzden hayatı kendilerine zehir ederler, intihar edenleri bile vardır. Ama sende böyle bir şey olabileceği hiç aklıma gelmedi; çünkü çok güzel bir vücudun var. Hikâyeni bildiğimden derdini ruhi bir bunalım sanıyordum, üstelik Sonny'nin ölümüne niçin üzüldüğünü bana çok rahat anlattın, İzin ver de seni İyice muayene edeyim. O zaman yapılması gerekli ameliyatın önemli olup olmadığını söyleyebilirim. Şimdi git, yıkan ."

Lucy banyoya girdi. Duş yaptı. Jules, uzanıp bacaklarını açmasını söylediğinde direndi. Ama genç adam hiç aldırmadı; sabırla onu yatağa yatırdı, bacaklarını ayırdı. Evinde bir yedek doktor çantası, yatağının yanında da üzeri cam kaplı bir masa vardı; masanın üstünde bazı âletler duruyordu. Şimdi Jules tepeden tırnağa doktor kesilmişti; Lucy'ye baktı, parmağını içeri soktu, içerde oynattı. Lucy kendini küçüklük duygusuna kaptırırken karnını öptü. Dalgın dalgın : "İlk kez bu iş hoşuma gidiyor," dedi. Sonra Lucy'yi yüzükoyun çevirdi; arkadan muayene etti, öte ki eliyle de genç kadının ensesini şefkatle okşuyordu, işini bitirince Lucy'yi yine sırtüstü yatırdı. Sevgiyle dudaklarından öptü : "Yavrum," dedi, "oranı yepyeni yapacağım. Tıpta görülmemiş bir olay sayılacak, meslek dergilerine de bu konuda bir yazı hazırlayabilirim."

Jules her şeyi öyle keyifli ve tatlılıkla yapmıştı ki, Lucy sevildiğini hissetti, çok geçmeden çekingenliğini, utangaçlığını yendi. Hatta genç adam kitap rafından Lucy'nin durumunu anlatan ve ameliyatın nasıl geçeceğini ayrıntılarıyla gösteren bir tıp kitabı alıp genç kadına gösterdi. Lucy konuyla iyiden iyiye ilgilenmişti.

"Derdinin sağlığınla da ilgisi var," dedi Jules, "eğer ameliyat olmazsan, bir süre sonra, bütün sağlını tehdit eden güçlüklerle karşılaşırsın. Durum

ameliyatla düzeltilmezse gitgide kötüye yönelir. Geri kafalı, eski terbiye almış utangaç kişilerin, kendilerini doktorlara teslim edip bir güzel muayene olmamaları utanılacak şey. Bu dertten şikâyetçi öyle çok kadın var ki."

"Bundan söz etme, rica ederim, sus!" dedi Lucy.

Jules Segal durumundan hâlâ utandığını, bunu "çirkin bir kusur" saydığını farketti. Onun kafasına göre bu gibi duygular aptallıktan başka bir şey değildi ama yine de Lucy'yi anlayacak kadar duygulu bir erkekti. Üstelik genç kadını keyiflendirecek, içini rahatlatacak fırsatı da eline geçirmiş oluyordu.

"Tamam, şimdi sırrını biliyorum," dedi Lucy'ye, "ben de kendi sırrımı sana anlatacağım. Doğunun en parlak ve en genç operatörü olan benim gibi birinin burada ne yaptığını merak ediyordun." Jules Segal gazetelerin hakkında yazdıklarıyla alay ediyordu. "Gerçek şu : Ben kürtajcıyım. O kadar kötü bir şey değildir. Doktorların yarısı yapar bunu. Ama yakalandım. Bir arkadaşım vardı; Doktor Kennedy adında biri. Birlikte çalışırdık. Çok dürüst insandır. Bana yardım edeceğini söyledi. Anladığıma göre Tom Hagen, güç durumda kalırsa kendisine baş vurmasını istemiş. Nedeni de, Corleone Ailesinin kendini Kennedy'ye karşı borçlu hissetmesi. Bunun üzerine Kennedy, Hagen'e durumu anlattı. Bir de baktım suçlamalardan vaz geçildi. Ama meslekdaşlarım ve özellikle Doğu'nun büyük tıp otoriteleri beni Kara Listeye aldılar. Bunun üzerine Corleone Ailesi bana şimdiki işimi buldu. Nasılsa birinin bu işi yapması gerekiyordu, iyi para kazanıyorum. Artist kızlar sık sık gebe kalıyorlar, onları dertten kurtarıyorum. Durumu anladıkları an bana gelirlerse çocuğu almak dünyanın en basit işi oluyor, içlerini, tava temizler gibi kazıyorum. Freddie Corleone başımın belâsı. Buraya geldiğimden beri en azından on beş kız gebe bıraktı. Ona cinsel sorunlar üzerine öğütler vermeyi ciddi ciddi düşünüyorum. Çünkü Freddie'ye üç kere bel soğukluğu, bir de frengi tedavisi yapmam gerekti. Umurunda bile değil. Önüne gelenin üstüne çullanıyor."

Jules bile bile boşboğazlık ediyordu, oysa bu işi hiç yapmazdı. Ama Lucy'ye kendi dışındaki insanların, hele Freddie Corleone gibi az çok tanıyıp çekindiği bir kişinin bile, utanç verici dertlerinin bulunduğunu göstermek istiyordu.

"Vücudunun bir parçasının esnekliğini kaybettiğini düşün," dedi. "Kesip biçmekle bunu daha sıkı, daha dar bir hale getirmek mümkün."

"üzerinde bir düşüneyim," dedi Lucy. Ama ameliyat olacağına emindi. Jules'e güveni sonsuzdu. Sonra aklına başka bir şey geldi. "Kaça malolur acaba?"

Jules kaşlarını çattı : "Böyle bir ameliyat yapabilmem için gerekli araç ve gereçler burada yok. üstelik bu konuda uzman değilim. Ama bu alanda çok usta olan, en iyi hastanede çalışan bir doktor arkadaşım var. Büyük sinema yıldızları yüz ve göğüs pörsümesinin sevdikleri erkeklerin mutluluğuna yetmediğini anlayınca ona koşar, oralarını buralarını gerdirirler. Sonra kendisine yardımım dokundu. Dolayısıyla para vermeyeceksin. Gebe bıraktığı kadınların çocuklarını ben alırım. Dinle sevgilim, meslek sırrını hiçe saysam sana bu ameliyatı geçiren en güçlü film yıldızlarının adlarını söylerdim."

Lucy hemen meraklandı : "Ah, hadi söyle!" dedi, "hadi. Ne tatlı bir dedikodu konusu olurdu bu." Jules'ün iyi yanlarından biri de, Lucy'nin, kadınca bir eğilim olan dedikoculuğuyla hiç alay etmemesiydi.

"Benimle yemek yiyeceğine ve geceyi benimle geçireceğine söz verirsen söylerim," dedi Jules. "Aptallığın yüzünden çok zaman kaybettik, arayı kapatmalıyız."

Jules'ün içinde uyandırdığı sevgiyle Lucy allak bullak oldu. Bunca sevgi sözüne karşılık vermek için epey düşünmesi gerekti. "Benimle yatmak zorunda değilsin Jules," dedi. "Bu durumda benden zevk alman imkânsız."

Jules kahkahalarla gülmeye başladı : "Seni budala seni!" dedi. "Bu kadar da aptallık olmaz. Çok daha uygar, yüzyıllar ötesinden gelen çok daha eski bir sevişme yöntemi olduğunu hiç işitmedin mi? Bu kadar saf mısın gerçekten?"

"Ha, şu!" dedi Lucy.

"Ha, şu," diye Jules alaylı alaylı onu taklit etti. "İyi kalpli kızlar o işi yapmazlar; yiğit mert erkeklerde. 1948 yılında bile!. Evet güzelim, seni burada, Las Vegas'da oturan, 1880 yıllarının karışık günlerinde en genç maması olan yaşlı bir kadına götürebilirim. Eski günlerden söz etmeye bayılır. Bana ne anlattı biliyor musun? O sert yumruklu, attığını vuran, sapına kadar erkek kovboylar kızlardan hep "Fransız usulü" isterlermiş.

Senin, ha şu, dediğinden, Sevgili Sonny'ninle hiç "ha şu" yapmayı düşündün mü?"

İlk kez Lucy, onu gerçekten şaşırttı. Mona Lisa'nınkinin eşi bir gülümsemeyle ondan yana döndü. (Jules'ün bilimsel kafası birden konuyla hiç ilgisi ol mayan bir noktaya saplandı : Yüzyıllar öncesinden gelen bir sırrın çözümü olacaktı bu? Sakin bir sesle : "Sonny ile her şeyi yaptım ben," dedi. Lucy, şimdiye kadar kimseyle bu denli konuşmamıştı.

iki hafta sonra Jules Segal, Los Angeles'de bir ameliyathanede arkadaşı Dr. Frederick Kellner'in çalışmasını izliyordu. Lucy bayıltılmadan önce Jules eğildi : "En yakınım, sevgili gözdem olduğunu söyledim doktora," diye fısıldadı. "Sana sımsıkı duvarlar örecek." Oysa Lucy aldığı uyuşturucu ilâç yüzünden kendinden geçmek üzereydi. Ne bir şey söyleyebildi, ne de gülümseyebildi. Yine de söyleneni işitti ve kuşkusu biraz olsun hafifledi.

Dr. Kellner zarları atan usta bir kumarbazın güvenliğiyle neşteri vurdu. Sözkonusu ameliyat apış ara sının açılması ve rahmin öne alınması amacını güdüyordu. Döl yolunun ağzı kasık kemiğinin altına getirilecek, böylece üstteki basıncın etkisinden kurtarılacaktı.

Jules, ameliyatın en önemli yerine geldiğinde Dr. Kellner'in çok dikkatli çalıştığını görüyor, ustalığını hayranlıkla izliyordu. Fazla derine inerse göden barsağını kesebilirdi. Yine de bu, bütünüyle zor bir ameliyat değildi. Jules, bütün röntgen filmleriyle yapılan testlerin sonuçlarını izlemişti, işlerin yolunda gitmesi gerekiyordu ama, yine de her ameliyatta bir aksilik çıkabilirdi.

Şimdi bir forseps rahimin ağzını açık tutuyordu. Dr. Kellner'in kestiği yer makatı çevreleyen zarı orta ya koymuştu. Operatör, gazlı bezle sarılı elleriyle neşterin ayırdığı bağlayıcı dokuları itiyordu. Jules, yaranın dibini gözden ayırmıyor, göden barsağının çok yakınına gelindiğini belirtecek bir damarın görünme sinden çekiniyordu. Ama Dr. Kellner işini biliyor, tahta parçalarını birleştiren bir marangoz kadar rahatlık la rahimi yeniliyordu. Kalacak çıkıntılar yüzünden bu hassas yerde dert çıkarmamak ve açtığı yeri iyice kapamak için yarayı çok sık dikti. Sonra daralan rahime üç parmağını sokmaya çalıştı ama başaramadı, İki parmağını ancak geçirebildi. İyice derine İndi, sonra yüzünü örten gazlı bezin üstünden porselen mavisi gözlerini kaldırdı ve Jules'e baktı : "Bu kadarı işini görür mü?" diye sorar gibiydi bakışları.

Ameliyat sona ermişti. Lucy'yi tekerlekli arabayla ayılana kadar kalacağı odaya götürdüler. Jules Kellner'le konuştu. Arkadaşı keyifliydi, bu da işlerin yolunda gittiğini ortaya koyuyordu. "Hiç bir aksilik çıkmadı oğlum," dedi, "içerde başımıza dert açacak bir şey görmedim, yine de şaşırtıcı bir olay. Genç kadının bu tür hastalarda görülmeyen sağlıklı bir vücudu var. Oysa ondaki rahatsızlık genellikle güçsüzlük ten ileri gelir. Her neyse, artık her türlü eğlenti ve oyun için eşine az raslanan bir arkadaş olacak. Seni kıskanıyorum aslanım. Tabii bir süre beklemek gerek, ama sonuçtan emin olabilirsin. Sana garanti veriyorum."

Jules güldü. "Gerçek bir Pygmalion'sun," dedi. "Nasıl ameliyat ettiğini gördüm. Harikaydın."

Dr. Kellner homurdandı : "Senin kürtajların gibi bu da çocuk oyuncağıydı. Aslında toplum daha ger çekçi olsa, bizim gibi kabiliyetli kişiler önemli işler ya parlar, bu tür ufak ameliyatlar da yeni yetişenlere kalırdı. Sırası gelmişken söyleyeyim, gelecek hafta sana bir kız yollayacağım; gerçekten iyi bir kız. Başları derde girenler de hep böyleleri oluyor. Dolayısıyla da ödeşeceğiz."

Jules dostunun elini sıktı. "Teşekkürler. Bir gün gel de sana otelimizin bütün marifetlerini göstereyim."

Kellner acı acı güldü : "Ben her gün kumar oynuyorum," dedi, "senin rulet tekerleklerine, bakara masalarına ihtiyacım yok. Ama sen orada ziyan oluyorsun, Jules. Birkaç yıl daha geçerse cerrahiyi unutup gideceksin. Buna fırsat vermemelisin." Dr. Kellner döndü ve uzaklaştı.

Jules, Kellner'in bu sözlerini serzeniş değil de bir uyarı kabul etti ve umutsuzluğa kapıldı. Lucy on iki saat geçmeden dışarı çıkarılmayacaktı. Dolayısıyla Jules şehre indi ve kafayı tütsüledi. Sarhoş olmasının nedeni unutmak değil, Lucy ameliyat başarıyla atlattığından sinirlerini yatıştırmaktı.

Ertesi sabah Lucy'yi ziyarete gittiğinde odanın baştan başa çiçeklerle donatıldığını, Lucy'nin yatağının kenarında iki erkeğin oturduğunu görünce şaşırdı. Lucy sırtını yastıklara dayamıştı, yüzü mutlulukla pırıl pırıldı. Lucy ailesiyle olan ilişkisini kesmiş, kötü bir durumla karşılaşmadıkça kimseye haber verilmemesini istemişti. Bu nedenle Jules şaşırdı. Tabii Freddie Corleone onun basit bir ameliyat için hastaneye yattığını biliyordu; otelden

izin alabilmesi için söylemeleri gerekmiş. Freddie de faturanın otele yollanmasını istemişti.

Lucy odadakileri tanıttı. Birini Jules görür görmez tanımıştı. Ünlü Johnny Fontane'ydi bu : Öteki iri yarı, adaleli, kapkara suratlı, adı Nino Valenti olan züppe görünüşlü bir İtalya'ndı. Tokalaştıktan sonra Jules ikisine de boş verdi. Lucy ile şakalaşıyor, New York'ta çocukluklarını geçirdikleri eski mahallelerinden, doktorun hiç bilmediği geçmişteki olaylardan konuşuyorlardı. Sonunda Jules: "Ben sonra gelirim," dedi, "Dr. Kellner'i görmem gerek."

Oysa Johnny Fontane tüm sevimliliğiyle ondan yana dönmüştü şimdi, "Hey, arkadaş, asıl biz gitmek zorundayız," dedi. "Siz Lucy'ye yoldaşlık edin. Ona iyi bakın, doktor," Jules, Johnny Fontane'nin sesinde garip bir boğukluk sezmişti. Birden onun bir yılı aşkın bir süredir konser vermediğini, Oscar armağanını kazandığını hatırladı. Adamın sesi bu yaşta değişebilir miydi? Gazeteler bir şey yazmamış, kimse sözünü etmemişti, bir sırdı bu. Jules ünlü kişilerle ilgili dedikodulardan hoşlanırdı. Rahatsızlığın nedenini anlaya bilmek için Fontanenin sesini dikkatle dinlemeye koyuldu. Basit bir yorgunluk, çok fazla içki ve sigaradan ileri gelebilirdi. Hatta kadınlarla fazla düşüp kalkmaktan bile. Seste çirkin ton vardı. Artık o tatlı, yumuşak, okşayıcı sesin yerinde yeller esiyordu.

Jules: "üşümüşe benziyorsunuz," dedi Johnny Fontaneye.

Fontane nazik bir tavırla: "Yorgunluktan," dedi, "dün akşam şarkı söylemeye çalıştım ve zorlandım."

Kaderine rıza gösterdiğini belirten bir gülümsemeyle ekledi : "Sesimin değiştiğini, yaşlandığımı bir türlü kabullenemiyorum."

Jules havadan sudan söz edercesine : "Bir doktora göründünüz mü?" diye sordu, "belki de tedavisi mümkündür."

Fontane nezaketi bir yana bıraktı, buz gibi bakışlarla Jules'ü süzerek : "Hemen hemen iki yıl önce yaptığım ilk iş bu oldu," dedi. "En büyük uzmanlara gittim. Doktorum Kaliforniyanın en iyisi sayılır. Hepsi dinlenmemi, bol bol dinlenmemi öğütlüyor. Bir şeyim yok, yalnız yaşlanıyorum, insanın sesi yaşlandıkça değişir."

Fontane bunları söyledikten sonra Jules'e önem vermez gibi davrandı; dikkâtini Lucy'ye çevirdi. Bütün kadınlar gibi onun da başını döndürmeye

yöneltti çabalarını. Jules onun sesini dinlemeye devam etti. Hiç kuşkusuz ses tellerinde bir bozukluk, belki de ur vardı. Ama uzmanlar niçin bir teşhis koymamışlardı? Acaba ur habis ya da ameliyat edilemiyecek türden miydi? Sonra sesteki bozukluğun başka nedenleri de olabilirdi.

"Son kez ne zaman doktora gittiniz?" diye sormak için Fontane'nin sözünü kesti.

Fontane artık sinirlendiğini saklamıyor, ama Lucy'nin hatırı için kabalaşmamaya çalışıyordu. "On sekiz ay kadar önce," dedi.

"Doktorunuz boğazınızı sık sık kontrol ediyor mu?"

"Elbette ediyor," dedi Fontane sinirli bir tavırla, "kodeini! bir ilâç püskürttü, o kadar. Rahatsızlığımın, sesimin yaşlanmasından başka bir şey olmadığını söyledi, içki, sigara dokunuyormuş. Belki de siz ondan daha iyi anlarsınız?"

"Doktorunuzun adı nedir?"

Fontane belli belirsiz bir gururla : "Tucker, Dr. James Tucker," dedi, "bu doktor hakkında ne düşünüyorsunuz?."

Jules'e bu ad bildik geldi; Tucker ünlü film yıldızlarının doktoruydu. Ayrıca çok pahalı ve şehir dışındaki klinikle de ilişkisi vardı.

"Çok iyi giyinir," dedi Jules gülümseyerek.

Artık Fontane öfkesini gizleyemedi : "Kendinizi ondan daha mı iyi sanıyorsunuz?" diye sordu.

Jules güldü : "Siz de Carmen Lombardo'dan daha iyi bir şarkıcı mısınız?" Jules, Nino Valenti'nin başını sandalyesine vurup kasıklarını tutarak kahkahalarla güldüğünü işitince, şaşırdı. Yaptığı şaka bu kadar gülmeye değmezdi. Sonra burnunun dibine kadar gelen bu kahkahaların rüzgârından içki kokusunu aldı. Mr. Valenti'nin sabahın bu erken saatinde bile yarı sarhoş olduğunu anladı.

Fontane arkadaşına gülümseyerek bakıyordu. "Hey," dedi, "benim şakalarıma güleceksin sen, onun kilere değil." O sıra Lucy Jules'ün elini tuttu; onu yanına çekti.

"Belki serseri görünüşlü ama parlak bir operatördür," dedi diğerlerine. "Eğer Doktor Tucker'den daha iyi olduğunu söylüyorsa, daha iyidir. Onun

sözünü dinle, Johnny."

Hastabakıcı içeri girdi; gitmeleri gerektiğini söyledi. Lucy'nin pansuman saati gelmişti; yalnız olması gerekiyordu. Jules, Fontane ile Valenti öpmek için eğilirlerken Lucy'nin başını çevirdiğini farketti. İki er kek Lucy'yi dudaklarından öpmek isterken onlara yanağını uzattı. Jules'e dudaklarını uzattı. "Ne olur, öğleden sonra gel," diye fısıldadı. Jules başını salladı.

Koridora çıkınca Valenti, Jules'e : "Niçin ameliyat edildi?" diye sordu, "önemli bir şey mi?"

Jules başını salladı : "Kadınlarda görülen bir rahatsızlık. Çok önemsiz bir şey. İnanın. Onunla evlenmeyi umduğumdan beni, sizden daha fazla ilgilendiriyor."

İki erkek, değerini ölçüp biçmek istermiş gibi bakıyorlardı ona.

"Lucy'nin hastanede olduğunu nereden öğrendiniz?" diye sordu Jules.

"Freddie telefon etti; Lucy'yi ziyaret etmemizi söyledi," dedi Fontane. "Hepimiz aynı mahallede büyüdük. Lucy, Freddie'nin kızkardeşinin düğününde baş nedimeydi."

"Ya," dedi Jules. Hikâyeyi bildiğini hiç belli etmedi. Çünkü Fontane ve Valenti, Lucy ile Sonny arasındaki serüveni gizlemek, Lucy'yi korumak ister gibiydiler.

Koridordan aşağı yürürken Jules sordu : "Bu has tane, bana, muayene odalarını kullanma hakkı tanı yor. Niçin boğazınıza bakmama izin vermiyorsunuz?"

Fontane başını salladı : "Vaktim yok," dedi.

Nino Valenti : "Hey, onun bir milyon dolar değerinde boğazı var," diye atıldı, "öyle ucuz doktorlara göstermez." Jules, Valenti'nin gülümserken kendi yanını tuttuğunu, Fontane'yi alaya aldığını anladı.

Şakacı bir tavırla : "Ben ucuz bir doktor değilim," dedi, "bir kürtaj meselesinden ötürü yakayı ele verinceye dek, Doğu Sahilinin en parlak operatörü ve teşhisçilerinden biriydim."

Düşündüğü gibi, bu itiraf Fontane ile Valenti'nin kendisini daha bir ciddiye almasını sağladı. Suç işlediğini kabullenmek, ustalık iddiasını

doğrulamak demekti, ilk toparlanan Valenti oldu. "Johnny kendini muayene ettirmese bile benim bir kız arkadaşım var," dedi, "ona bakmanızı istiyorum. Tabii boğazına değil."

Fontane kararsızlık içinde : "Muayene ne kadar sürer?" diye sordu.

"On dakika," dedi Jules. Oysa yalandı bu; ama Jules hastalara yalan söylemesi gerektiğine inananlardandı. Doğruyu söylemek ve doktorluk bir arada yürümezdi; tabii âcil durumlar dışında.

"Peki," dedi Fontane. Sesi duyduğu kaygıyla daha bir boğuklaşmış, kalınlaşmıştı.

Jules bir hastabakıcı ve bir muayene odası sağladı. Odada istediği her şey yoktu, ama yine de yeterliydi. On dakikadan daha kısa bir süre içinde ses tellerinde bir takım şişkinlikler olduğunu anladı, bunu anlamak kolaydı da. Ama Tucker, o ehliyetsiz Hollywood kasabı, o sinema doktoru bu durumu bir bakışta nasıl farketmezdi? Belki de herifin tıp öğ renimi bile yoktu; yapmış bile olsa doktorluktan men edilmesi gerekirdi. Jules iki erkeğe aldırış etmeden telefonu açtı, hastanenin kulak, burun, boğaz uzmanına gelmesi için rica etti. Sonra döndü Nino Valenti'ye: "Belki İşimiz uzun sürer," dedi, "isterseniz gidebilirsiniz."

Fontane irkildi, öfkeyle : "Allah'ın belâsı herif," dedi, "beni burada tutacağınızı ve boğazımla oynayacağınızı mı sanıyorsunuz?"

Jules, sandığından da büyük bir hoşnutlukla : "Nasıl isterseniz öyle yapabilirsiniz," dedi hiç çekinmeden, "ses tellerinizde, yani gırtlağınızda şişkinlikler var. Burada birkaç saat daha kalırsanız, şişkinliklerin tehlikeli olup olmadığını anlarız. Ameliyat mı yapacağız, yoksa tedavi mi edeceğiz, bir karara varırız. Durumunuzu anlarsınız. Size, Amerika'nın bu konudaki en büyük uzmanının adını verebilirim; hat ta onu uçakla bu gece buraya getirebiliriz; tabii masraflar sizden olmak şartıyla, kesin kararı o verecektir. Ama buradan çıkıp o şarlatan doktorunuza ya da yeni bilgisizlik örnekleri verecek başka birine görünürseniz sizin bileceğiniz bir iş. Eğer bir habis ur varsa sorun başka türlü ortaya çıkar. Ya gırtlağınızı alırlar, ya da ölürsünüz. Burada benimle kalın, her şeyi birkaç saat içinde yoluna koyarız. Yapılacak önemli bir işiniz var mı?"

Valenti : "Burada kal Johnny," dedi, "ben aşağıdan stüdyoya telefon ederim. Bir şey söylemem onlara. Yalnız, işimiz çıktı, derim. Sonra yine

buraya döner, sana arkadaşlık ederim."

Uzun bir öğleden sonra geçirdiler ama, bundan pişmanlık da duymadılar. Hastanenin kulak boğaz burun uzmanı, filmler ve boğazdan alman sıvıların incelenmesinden sonra Jules'in de kabul ettiği bir ön teşhis çalışmasına girişti. Saat üçe doğru, ağzı iyotla ıslatılmış, dilinin üstüne konan gazlı bez parçasından ötürü kusmak üzere olan Johnny ağzını kapayarak her şeyi bırakıp gitmek istedi. Nino Valenti onu omuzlarından yakaladı; zorla tekrar sandalyeye oturttu. Her şey olup bittikten sonra Jules gülümseyerek : "Basit şişkinlikler," dedi.

Fontane söylenenin anlamını kavrayamadı. Jules tekrarladı : "Bademcikten farksız. Sucuğun zarını çıkarır gibi kolayca sıyırıp alacağız. Birkaç ay sonra tamamen iyileşirsiniz."

Valenti bir sevinç çığlığı attı ama Johnny Fonta ne : "Daha sonra şarkı söyleyebilir miyim? Şarkı söylemem nasıl bir etki yapar?" diye sordu.

Jules omuz silkti: "Bu konuda garanti veremem. Şimdi de şarkı söyleyemediğinize göre, ne önemi var?"

Fontane ona nefretle baktı : "Oğlum, sen ne konuştuğunun farkında değil misin. Bana hayırlı bir haber verdiğini sanıyorsun ama, belki de bir daha hiç şarkı söyleyemeyeceğimi ekleyiveriyorsun. Öyle değil mi? Artık şarkı söyleyemeyeceğim öyle mi?"

Şimdi Jules gerçekten sinirlenmişti. Tam bir doktor gibi davranmış, bundan da büyük zevk duymuştu. Bu salağa büyük bir iyilikte bulunmuştu; oysa herif sanki oyuna gelmiş gibi davranıyordu. Soğuk bir tavırla : "Kusura bakmayın Mr. Fontane," dedi, "ben bir tıp doktoruyum, bana "oğlum" değil, "doktor" diyeceksiniz, üstelik size çok iyi haberler verdim. Sizi buraya getirdiğimde gırtlağınızda habis bir ur olduğunu sanıyordum. Ya bütün ses tellerinizi kesecek, ya da sizi ölüme terkedecektik. "Bademcik" derken kendimden geçmiştim, çünkü şarkılarınızı severim. Bu şarkılar delikanlılık çağında kızları kolayca kandırmama yardım etmişti, siz gerçek bir sanatçısınız, aynı zamanda da şımarık, çekilmez bir herifsiniz, ünlü Johnny Fontane kansere yakalanmaz mı sizce? Yoksa ameliyatla alınması imkânsız beyin tümörü, kalp yetersizliği size erişemez mi? Ebediyen yaşayacağınızı, hiç ölmeyeceğinizi mi sanıyorsunuz? Hayat hep tatlı bir müzik değildir. Hepimizi nelerin beklediğini görmek istiyorsanız

hastanede bir dolaşın, o zaman bademciklere övgüler düzersiniz. Adolph Menjou kılıklı dok torunuz size iyi bir operatör bulur belki, ama ben cinayete teşebbüsten, onu tevkif ettirmenizi öğütlüyorum."

Jules odadan çıkmaya hazırlanıyordu. Valenti, "Bravo doktor," dedi "ağzının payını verdiniz."

Jules hızla geri döndü : "Siz öğleden önce hep böyle içer misiniz?"

Valenti: "Elbette," dedi. Sırıttı, öyle sevimli bir hali vardı ki Jules asıl söylemek istediklerinden vazgeçti. "Bu hızla devam ederseniz beş yıla kadar ha yata veda edersiniz," dedi.

Valenti dansederek yaklaştı, kollarını onun boynuna doladı. Soluğu leş gibi içki kokuyor, kahkahalar la gülüyordu. "Beş yıla kadar mı?" diye sordu gülerek, "o kadar uzun sürecek demek!"

Ameliyattan bir ay sonra Lucy otelin havuzunun kıyısına oturmuştu; bir elinde içki kadehi vardı, öteki eliyle kucağında yatan Jules'in başını okşuyordu. "Böyle içip cesaret toplamaya çalışman gereksiz," dedi Jules ona takılarak, "Evimizde bizi bir şişe şampanya bekliyor."

"Emin misin?" "Daha erken değil mi?" diye sordu Lucy.

"Doktor benim," dedi Jules, "son ameliyat bu ge ce yapılacak. Tıp tarihinde yaptığı ameliyatın sonucunu hastasının üstünde deneyecek olan ilk doktor, benim. Tıp dergileri için bu olayı yazmak, bana çok zevk verecek. Hem de öncesini ve sonrasını. Şöyle diyeceğim : "Psikolojik nedenlerle ve eğitmen operatörün tutkusu dikkate alınarak öncesi çok zevkli geçti. Ameliyattan önceki cinsel temas, sinirler üzerinde son derece olumlu etki yaptı... Ay! Aman!" Lucy saçlarına asılıvermişti.

Genç kadın Jules'ün başını kaldırdı, gülümseyerek : "Bütün olup bitenlerden sonra bu gece ben den memnun kalmazsan, tümüyle senin batandır," dedi.

"Yaptığım işi garanti ediyorum," dedi Jules. "Doktor Kellner'e ağır bölümünü yükledim ama ameliyatı plânlayan benim. Şimdi dinlenelim artık, önümüzde araştırma ve incelemeyle geçecek olan bir ge ce var."

Birlikte yaşadıkları eve vardıklarında Lucy bir sürprizle karşılaştı, özenle hazırlanmış akşam yemeğinin ve şampanya şişesinin yanında, bir küçük mü cevher kutusu duruyordu, içinde nefis bir nişan yüzüğü vardı.

"işte bu yaptığım işe ne kadar güvenim olduğunu gösterir." dedi Jules. "Hadi bakalım, yüzüğü hak edecek misin?"

Jules, Lucy'ye karşı çok nazik, yumuşak davrandı. Başlangıçta Lucy biraz ürktü, bu deneyden bir genç kız kadar korktu ve ani kaçma eğilimlerine karşı direndi. Ama sonra güveni arttı; vücudunun, şimdiye kadar tatmadığı bir ihtirasla dolmaya başladığını hissetti. Seviştikten sonra Jules, "iyi iş becermişim," diye fısıldadı. Lucy : "Ya öyle," dedi. Tekrar sevişmeye başlarken gülüyorlardı.

<u>ALTINCI KİTAP</u>

YİRMİ ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİCİLYA'daki beş aylık sürgün hayatından sonra Michael Corleone babasının huyunu, suyunu ve kaderini anlamaya başladı. Luca Brasi gibi adamları, zalim caporegime Clemenza gibilerin, annesinin durumunu kabullenişindeki tevekkülü anlıyordu. Alınyazılarına karşı çıkmaya karar vermeseler ne halde olacaklarını Sicilya'ya geldikten sonra görmüştü. Baba'nın neden hep : "Bir insanın tek alınyazısı vardır" dediğini anlıyordu. Otoriteye, resmi hükümete duyulan nefret, omerta'yı çiğneyenlerin uyandırdığı tiksinti, onun için anlaşılır olmuştu.

Eski giysiler içinde, başında uzun siperli bir şap kayla Michael, Palermo rıhtımından Sicilya'nın göbeğine taşınmıştı. Mafia'nın yönetiminde, geçmişteki bir hizmetten ötürü babasına minnet duygularıyla bağlı bir Capo mafioso'nun ***(*)*** idare ettiği bölgeye yerleş ti. Yıllar önce Amerika'ya geldiğinde Baba'nın kendine soyadı seçtiği Corleone kasabası da bu bölgedeydi. Ama Don Corleone'nin burada tek hısımı kalmamıştı. Kadınlar yaşlanıp ölmüşler, erkekler kan davaları yüzünden öldürülmüş ya da İtalya'nın diğer bölgelerine, Brezilya'ya, Amerika'ya göç etmişlerdi.

(*) Capo mafioso: Mafia şefi.

Daha sonra bu sefil kasabanın, dünyada en çok cinayet İşlenen yer olduğunu, öğrenecekti.

Michael, capo mafioso'nun bekâr amcasının evi ne yerleştirildi. Yetmiş yaşlarında olan amca aynı zamanda bölgenin doktoruydu. Yaşı altmışa yaklaşan Don Tommasino adındaki capo mafioso Sicilya'nın en eski ve soylu bir ailesinin büyük malikânesini işletiyordu. Bu kâhya —oranın ağzıyla gabbelloto— malikâneyi işletmekle kalmıyor, topraksız ve yoksul köylülerin efendisinin topraklarını kendilerine mal etmelerine, ya da kendi hesaplarına işlemelerine engel oluyordu. Kısaca gabbelloto, belirli bir para karşılığında yoksulların, zenginlerin toprakları üzerinde kanuni ya da kanuna aykırı iddialarda bulunmalarını önleyen bir mafioso idi. Yoksul bir köylü, ekilip biçilmiyor diye yasanın kendine sağladığı haktan yararlanarak

toprağı satın almaya kalkıştığında gabbelloto onu kaba kuvvetle, ölüm tehdidiyle korkutup, uzaklaştın yordu. Mesele bu kadar basitti.

Don Tommasino aynı zamanda bölgenin sulamasını da elinde tutuyor, Roma'daki merkezi hükümet tarafından yeni bir baraj kurulmasına, karşı duruyordu. Bu barajlar onun elindeki artezyen kuyularından çekilen suyun satışını sıfıra indirirdi. Yüzyıllar önce mahalli ekonomi suyun pahalılığı üzerine kurulmuştu, fiyatın düşmesi bir ekonomik çöküntüye yol açardı. Yine de Don Tommasino eskiye bağlı bir Mafia lideriydi; uyuşturucu madde kaçakçılığı ve fuhuştan nefret ederdi. Bu yüzden Don Tommasino Amerika'dan sürülen gangsterlerin etkisindeki Palermo gibi kentlerde yetişip kaynaşmaya başlayan yeni kuşakla, anlaşmazlık içindeydi.

Mafia lideri son derece şişman, boğazına düşkün, çevresindeki kişiler üzerinde dehşet yaratan bir insandı. Onun himayesi altında Michael'in bir şeyden korkusu olamazdı; yine de kaçağın kimliğini gizli tutmak gerekli görüldü. Böylece Michael, Baha'nın amcası Dr. Taza'nın duvarlarla çevrili malikânesinden önceleri pek çıkmadı.

Dr. Taza bir İtalyan'a göre uzun boylu, hemen hemen bir doksan kadar, kar gibi beyaz saçlı, pembe yanaklı bir erkekti, ileri yaşına rağmen, her hafta Palermoya, en genç fahişelere saygılarını sunmaya giderdi; Dr. Taza'nın gözünde kadın ne kadar genç olursa o kadar iyiydi. Dr. Taza'nın bir diğer düşkünlüğü de kitaptı. Eline geçen her şeyi okur, okuduklarını da bölgedeki kişilere, cahil köylüler olan hastalarına, malikâne çobanlarına anlatırdı. Bu yüzden bölgede deli diye ün salmıştı. Anlattıklarının onlarla ne ilgisi vardı?

Akşamları Dr. Taza, Michael ve Don Tommasino, adanın her yerinde sihirli bir güçle fışkıran kara, iri üzümler gibi yerden bitiveren mermer heykellerde dolu büyük bahçede oturuyorlardı. Dr. Taza, Mafia ile ilgili hikâyeler anlatmaya, yüzyıllar boyunca geçirdiği aşamalardan söz etmeye bayılırdı; Michael de iyi bir dinleyiciydi. Don Tommasino'nun bile ağır kokularla dolu ılık havanın, bahçenin sessiz ve nefis rahatlığının, sarhoş edici şarabın etkisinde kalarak kendi başından geçen bir olayı anlattığı oluyordu. Dok tor efsanelerle yetinir, Don Tommasino ise gerçeği dile getirirdi.

Yüzyıllar öncesinden kalma bu eski bahçede Michael Corleone atalarının nereden geldiğini öğrendi. Başlangıçta Mafia sözcüğü sığınalacak

yer anlamına geliyordu. Sonra ülkeyi ve insanlarının yüzyıllardan beri kasıp kavuran yöneticilere karşı savaşmak için ortaya çıkan gizli örgütler, bu adı benimsediler. Sicilya tarihte, bütün diğer ülkelerden daha amansız saldırılara uğrayan bir yerdi. Engisizyon mahkemeleri zengine de yoksula da ayırım yapmadan işkence etmişti. Toprak sahibi baronlarla Katolik kilisesinin ön de gelenleri, çobanları ve köylüleri tam bir baskı al tında tutmuşlardı. Polis onların aracıydı; öyle ki zaman geldi. Sicilya dilinde polis sözcüğü en ağır hakaret yerine geçmeye başladı.

Bu güçlü otoritenin aman vermez vahşetiyle karşılaşan, acı çeken halk, ezilmemek için öfkesini ve nefretini açığa vurmamayı öğrendi. Hemen karşılık göreceğini bildiğinden herhangi bir şekilde tehdit savurmaz oldu, toplumun kendisine düşman olduğunu anladı. Karşılaştığı haksızlıkların öcünün alınmasını istediğinde de asilere, yani Mafia'ya baş vurdu Mafia da sükût yasası olan omerta'yı ortaya koyarak, gücünü pekiştirdi Sicilya kırlarında en yakın kentin yolu nu soran yabancılar, terbiyelice bir Cevap bile alamazlardı. Herhangi bir Mafia üyesinin işleyebileceği en büyük suç kendisine vuran, şu ya da bu şekilde zararı dokunan kişiyi polise haber vermekti. Omertâ halkın dini olmuştu. Kocası öldürülen bir kadın, kocasının katilinin adını veremez, bu katil çocuğunu öldürse ve kızının ırzına geçse bile polise bir şey söyleyemezdi.

Kanun adamları adaleti yerine getirmiyorlardı; bu yüzden de halk Robin Hood ***(*)*** niteliğindeki Mafia'ya başvuruyordu. Belirli bir ölçüde Mafia hâlâ bu görevi yerine getiriyordu. Halk herhangi bir olağanüstü Gurumda bölgenin capo mafioso'suna koşuyordu. Capo mafioso halkın koruyucusu, bir sepet yiyecek ve bulacağı işle ona yardım etmeye hazır bir hayırseverdi.

(*) Robin Hood : Zenginden çaldığını fakire veren 12. Yüzyılda yaşamış ünlü İngiliz haydudu.

Oysa Dr. Taza'nın anlattıklarına eklemediği, daha sonraki aylarda Michael'in kendi kendine öğrendiği bir şey vardı : Mafia zenginlerinin kanun dışı silâhı, hatta kanuni ve siyasi otoritenin yardımcı polisi haline gelmişti. Yozlaştıkça kapitalizmi destekliyor, komünizmle, hatta liberal düşünceyle savaşıyordu. Ne kadar küçük olursa olsun, her çeşit işten haraç almaya başlamıştı.

Michael Corleone ilk kez babası gibi kişilerin yasalara uyan toplum üyeleri olacak yerde niçin birer hırsız, katil olmayı seçtiklerini anladı.

Kişilik sahibi bir adam için şerefsizliğin doğuracağı yoksulluk ve korku, kabul edilemeyecek kadar feci bir şeydi. Üstelik Amerika'ya göç eden Sicilyalılar burada da kendi ülkelerindekinin eşi, zalim bir yönetimin bulunduğunu düşünüyorlardı tabii.

Dr. Taza, Palermo'ya yaptığı haftalık yolculuklara Michael'in da katılmasını istemişti, ama Michael bu teklifi reddetmişti. Sicilya'ya kaçışı, kırılan çenesine gerektiği gibi baktırmasını engellemişti. Yüzünün sol yanı hâlâ polis komiseri McCluskey'in yumruğunun izini taşıyordu. Kemikler ters kaynamış, soldan profilini çarpılmıştı. Michael her zaman için görünüşe önem veren bir kişiydi, bu durum onu sandığından çok daha fazla sarstı. Zaman zaman kendini gösterip kaybolan acıya hiç aldırış etmiyor; Dr. Taza ona acı dindirici bir ilâç veriyordu. Yine Taza, yüzünü ameliyat etmeyi teklif etti ama Michael reddetti. Dr. Taza tıp dergilerindeki yazıları anlamadığını da itiraf ediyordu. Tıp sınavlarını verebilmesini, profesörleriyle alacağı not hakkında konuşmaya giden, Sicilya'nın en önemli Mafia liderine borçluydu. Bu olay da Mafia'nın ne kadar yozlaştığını ve Sicilya'yı nasıl kanser gibi kemirdiğini göstermesi bakımından çok önemliydi. Ne değer, ne yetenek, ve ne de harcanan çabalar önemliydi. Mafia'nın Padrino'su ***(*)*** herkese bir meslek armağan ediyordu.

(*) Padrino: Baba.

Michael'in çevresine bakıp düşünecek ve anlayacak bol bol zamanı vardı. Gündüzleri kırlarda uzun gezintiler yapıyordu; yanında hep Don Tommasino'nun malikânesine bağlı iki çoban oluyordu. Adadaki çobanlar sık sık Mafia hesabına kiralık katil olarak çalışır, bu işi de yalnız ekmek parası kazanmak için ya parlardı. Michael babasının örgütünü düşündü. Bu örgüt gelişmeye devam ederse Sicilya'daki Mafia kadar zarar verecekti Birleşik Devletlere. Sicilya şimdiden bir hortlak ülkesi haline gelmişti, insanlar sırf ekmek paralarını kazanmak ya da siyasi ve ekonomik özgürlüklerden yararlandıkları için öldürülmek korkusuyla, başka ülkelere göç ediyorlardı.

Uzun gezintileri sırasında Michael'in en çok gözüne çarpan, ülkenin olağanüstü güzelliği oldu. Mağara serinliğindeki sık portakal bahçelerinden geçiyordu. Yüzyıllar öncesinden kalma, ağzı oymalı su yolları, bölgeyi baştan başa dolaşıyordu. Bu su yollarından bazıları İsa'dan önce yapılmıştı. Büyük mermer kapılı ve odaları kemerli eski Roma villâları ya yıkıl maya

terkedilmişti, ya da başıboş koyunların sığınağı haline gelmişti. Ufuktaki kıraç tepeler birbiri üzerine yığılmış beyaz kafatasları gibi parlıyordu. Yem yeşil bahçeler, tarlalar ve çayırlar bu çöl görünümünü, parlak zümrüt gerdanlıklar gibi süslüyorlardı. Bazan genç adam Corleone köyüne kadar yürüyordu; köyün bin sekiz yüz kişilik halkı en yakın çıplak dağın yamaçlarına yaslanmış, aynı dağdan sökülen taşlarla inşa edilmiş, ahır gibi evlerde oturuyorlardı. Geçen yıl Corleone'de altmıştan fazla cinayet işlenmişti, kasabanın üzerine ölümün gölgesi düşmüştü sanki. Daha ileride, ekili tarlalarla çıplak kayaların yeknesak görüntüsünü bozan Ficuzza ormanı uzanıyordu.

Michael'in gezintilerinde muhafızlık eden iki çoban, yanlarına hep tapara'larını alırdı. Mafia'nın başlıca silâhı olan lupara, basit bir av tüfeğiydi. Mussolini'nin Sicilya'yı Mafia'dan temizlemek üzere yolladığı polis şefi lupara'lı katillerin duvar arkasına pusu kurmamaları için üç metreyi aşan bütün taş duvarları yıktırmıştı. Ama bunun da pek faydası dokunmamış, o zaman polis şefi Mafiayâ bağlılığından kuşkulandığı her erkeği adalara sürerek, sorunu çözümlemeye çalışmıştı.

Müttefik orduları Sicilya adasına çıktığında Amerikan askeri yönetimi, Faşist rejimin hapse attığı her mahkûmun iyi bir demokrat olduğunu düşünmüştü. Dolayısıyla da bu mafioso'lardan bir çoğu köylerde, kasabalarda belediye reisliğine yahut askeri hükümet yanında tercümanlığa atanmışlardı. Bu büyük fırsat Mafia'nın yeniden güçlenmesine ve eskisinden çok daha etkili hale gelmesini sağlamıştı.

Uzun yürüyüşler, geceleri içtiği sert şarap ve yediği ağır İtalyan yemekleri Michael'in basını yastığa koyar koymaz uyumasını sağlıyordu. Dr. Taza'nın kitaplığında İtalyanca kitaplar vardı. Sicilya ağzıyla İtalyanca konuşabilmesine, hatta üniversitede İtalyanca kurslarına devam etmesine rağmen Michael'in bu kitapları okuyup anlayabilmesi uzun zaman alıyor, büyük bir güç harcamasına yol açıyordu. Birkaç ay geçince dili çalmadan İtalyanca konuşmaya başladı. Yine de bölgenin yerlisi geçinemezdi. Daha çok İtalya’nın kuzeyinde, İsviçre - Almanya sınırında yaşayan garip İtalyanlardan biri olabilirdi.

Oysa yüzünün sol yanağındaki çarpıklık onu, toprağın yerlilerine daha çok benzetiyordu. Yüzü yaralı biri Sicilya'da olağandı, çünkü ufacık bir

yaraya bile bakmazlardı. Birçok çocuk ve adam, Amerika'da olsa basit bir ameliyat yahut gerekli tıbbi bakımla giderilecek izler taşıyorlardı.

Michael sık sık Kay'i, gülümsemesini, vücudunu düşünüyor, veda bile etmeden birden onu bırakıp kaçtığı için vicdan azabı duyuyordu. Ne gariptir, öldürdüğü iki insanı düşündüğünde vicdanı zerre kadar rahatsız değildi. Sollozzo babasını öldürmeye çalışmış, komiser McCluskey ise yüzünde, hayatı boyunca taşıyacağı bir iz bırakmıştı.

Dr. Taza çarpık çenesini ameliyat ettirmesi için Michael'i durmadan sıkıştırıyordu; özellikle Michael' in ağrı dindirici ilâçlar istediği sıralar. Ağrı zaman geçtikçe daha çoğalmış ve sıklaşmıştı. Taza, ters kaynayan kemiklerin gözün hemen altındaki sinir şebekesine bağlı bir yüz sinirini sıkıştırdığını söylüyordu. Mafia'nın işkence uzmanları bu siniri çok iyi bilir, kurbanlarının yanaklarında iğneler ya da buz delmeye yarayan küskülerle bu noktayı aradıkları olurdu. Michael'in yanağındaki sinir ya sıkışmış, ya da oraya bir parçası saplanmıştı. Palermo hastanesinde yapılacak basit bir ameliyatla acı kolayca giderilebilirdi.

Michael inatla bunu reddediyordu. Doktor nedenini sorunca: "Evimden kalan bir anı da onun için," demişti gülümseyerek.

Gerçekten de acıya aldırdığı yoktu. Çoğu kere acı kendini hissettirmiyor, ancak zaman zaman artıyordu.

Michael ancak yedi ay sonra bu tembel köylü hayatından sıkılmaya başladı. O sıralar Don Tommasino'nun işleri çoğalmıştı"; villâda pek seyrek bulunuyordu. Palermo'da meydana gelen "yeni Mafia" ile başı dertteydi. Savaş sonrası inşaata büyük bir saldırı olmuş, bir çok gence ceplerini parayla doldurma fırsatı çıkmıştı. Bu para sayesinde, geri kafalı diye küçümsedikleri eski Mafia liderlerinin ülkedeki saltanatlarına son vermek istiyorlardı. Don Tommasino ise haklarından vaz geçmek niyetinde değildi. Dolayısıyla Michael yaşlı adamın arkadaşlığından yoksun kaldı, anlattıklarını tekrarlamaya başlayan Dr. Taza'nın hikayeleriyle yetinmesi gerekti.

Bir sabah Michael, Corleone köyünün gerisindeki dağlara kadar uzanmaya karar verdi. Tabii iki çoban da ona katıldılar. Aslında bu çobanlar, Corleone Ailesinin düşmanlarından korumak için yanına verilmemişti. Adanın yerlisi olmayan birinin ortalıkta yalnız dolaşması

tehlikeliydi. Bir Sicilyalı için bile yeteri kadar tehlike vardı. Bölge haydutlarla, birbirleriyle savaşan ve bu yüzden ortalıkta dolaşanların da hayatlarını tehlikeye sokan Mafia çetecileri doluydu. Hatta Michael'in bir pagliaio hırsızı sanılması da mümkündü;

Pagliaio, ırgatların araç ve gereçlerini köydeki evlerinden tarlalara kadar taşımak zorunda kalmamak amacıyla içine koydukları, tarlaların ortasına inşa edilmiş saman damlı bir kulübeydi. Sicilya'da köylü ekip biçtiği tarlada yaşamaz. Yalnız yaşamak çok tehlikelidir; üstelik ekip biçtiği tarla kendisininse değeri daha da büyüktür. Dolayısıyla da ırgat köyünde oturur tıpkı büyük şehirlerin dışında yaşayanlar gibi, şafak sökünce bazan çok uzaktaki tarlasına gitmek için yo la koyulur. Şehir dışında oturanlardan farkı, yolu yürüyerek aşmasıdır. Pagliaio'suna varıp buranın soyulduğunu gören bir köylü gerçekten yaralanmış demek tir. O gün için ekmeği ağzından alınmıştır. Kanunların yetersizliği ispatlanınca Mafia, himayesi altındaki köylülerin bu derdini ele aldı ve meseleyi gerçekten kendine göre çözümledi. Mafia insan avına çıktı ve bütün Pagliaio hırsızlarını öldürdü. Bazı masum kişiler de bu arada güme gitti. Michael'in yeni yağma edilmiş bir pagliaio'nun yanından geçmesi, kendisi ne tanıklık edecek biri çıkmazsa oracıkta öldürülme sine yol açardı.

Böylece, güneşli bir sabah peşinde sadık çobanları olduğu halde Michael, yürüyüşe çıktı. Çobanlardan biri cahil, hemen hemen çocuk denecek kadar saf, bir ölü kadar sessiz ve bir kızılderilininki kadar anlamsız yüzlüydü. Orta yaşa gelince şişmanlayacak olan çoğu Sicilyalılar gibi ufak tefek ve sırım gibiydi.

Öteki çoban daha genç, daha konuşkandı. Çünkü biraz dünya görmüştü. Savaş sırasında İtalya deniz kuvvetlerine katılmış, okyanusları dolaşmış, ge misi batmazdan kısa bir süre önce de göğsüne döğ me yaptırma fırsatını bulmuştu. Gemisini batıran İngilizler, onu denizden, çıkarıp esir etmişlerdi. Düğme sinden ötürü kasabada ünlü bir kişi olmuştu. Sicilyalılar arasında döğme yaptıran pek yoktur; buna ne fırsat bulurlar ne de istekleri vardır. (Çoban Fabrizzio döğmeyi, özellikle karnında doğuştan olma büyük kırmızı lekeyi kapatmak için yaptırmıştı.) Oysa köylülerin ürünlerini pazara taşıdıkları arabalar çok güzel boyanmış ve resimlenmiştir. Sicilyalılarca pek sevilen bir konu olan ve karnının kıllı yerinde sarmaş dolaş kadınla erkeği bıçaklayan kocayı gösteren döğmeden ötürü Fabrizzio, pek gururlanmamıştı aslında. Michael’la şakalaşır, ona Amerika üzerine sorular sorardı;

Michael'in gerçek uyruğunu saklamak olanaksızdı tabii. Yine de Michael'in gerçek kimliğini bilmiyor, onun Sicilya'da saklandığını ve hakkında fazla konuşmamak gerektiğini anlıyorlardı. Bazan Fabrizzio, Michael'a, hâlâ süt sızdıran taze peynir getirirdi.

Rengârenk arabaları çeken küçük eşeklerin geçtiği tozlu köy yollarında yürüdüler. Her yer pembe çiçekler, portakal bahçeleri; zeytin ve badem ağaçlarıyla doluydu; hepsi de. çiçeğe durmuştu. Michael' in karşılaştığı sürprizlerden biri de buydu. Sicilya'nın dillere destan yoksulluğundan ötürü karşısına çırılçıplak bir ülke çıkacağını sanmıştı. Oysa liman ağaçlarının tomurcukları kadar güzel başdöndürücü kokulu çiçeklere bir halı gibi bezenmiş kırlar, yemyeşil tarlalarla karşılaşmıştı. Görüntü o kadar güzeldi ki in sanların buradan ayrılmaya gönüllerinin nasıl razı olduğunu anlayâmıyordu. Bu Cennet Bahçesiyle Sicil yalıların yığın yığın göç nedenleri arasındaki çelişki, insanoğlunun benzerlerine ne denil acımasız davrandığını gösterdi ona.

Michael, deniz kıyısındaki Mazara köyüne kadar yürümeyi, akşam üstü de Corleone'ye otobüsle dön meyi düşünmüştü. Kendini iyice yorarsa, akşam ya tar yatmaz uyuyacağından emindi, iki çoban yolda yiyecekleri ekmek ve peynirle dolu heybeler taşıyorlardı; sanki ava çıkmış gibi, lupara'larını da gizlemiyorlardı.

Çok güzel bir sabahtı. Michael, yazın erken saatlerinde top oynamaya çıktığı çocukluk günlerindeydi sanki. O çağda her gün tüm yeryüzü baştan aşağı boyanırmış gibi gelirdi küçük Michael'a. Bugün de aynı şeyleri hissediyordu. Sicilya renk renk çiçeklerle bezenmişti. Portakal ve limon çiçeklerinin kokusu öyle keskindi ki burnundaki arızaya rağmen kokuyu alıyordu.

Yüzünün sol yanındaki yara tümüyle iyileşmiş, ancak kemikler ters kaynamıştı. Ters kaynamanın burnunda meydana getirdiği basınç sol gözünün ağrımasına, burnunun devamlı akmasına sebep oluyor, yığınla mendil kirletiyordu. Sicilya'da aylardan beri sürdüğü köy hayatı sonucu, köylüler gibi iki parmağıyla sümkürmeyi öğrenmişti. Çocukken İngilizlere özgü bir züppelik sayarak mendil kullanmaktan kaçınan yaşlı İtalyanların, asfalt caddelerdeki su yollarına sümkürmeleri midesini bulandırırdı.

Genellikle başında bir ağırlık vardı. Dr. Taza ağırlığın, yanlış kaynamış kemiklerin sinüslere yaptığı basınçtan ileri geldiğini anlatmıştı. Buna

elmacık kemliğinin yumurta gibi kırılması adını veriyordu. Kemikler kaynamadan önce tedavi edilse, kemik kaşığa benzeyen bir araçla eski yerine itilirdi; basit bir işti bu. Oysa şimdi, Palermo'daki bir hastaneyle görüşülmesi, Michael'in, kemiğin tekrar kırılmasını gerektiren önemli bir yüz ve çene ameliyatı geçirmesi gerekliydi. Michael'a bu kadarı yetti. Ameliyat teklifini reddetti. Onu burnunun akmasından ve gözündeki ağrı dan çok, yüzündeki ağırlık rahatsız ediyordu.

Michael, o gün sahile varamadı. On beş mil kadar yürüdükten sonra, iki çobanla bir portakal bahçesinin serin gölgesinde karınlarını doldurup şaraplarını içmeye karar verdiler. Fabrizzio bir gün Amerika'ya gidip, oraya yerleşeceğinden söz ediyordu durmadan. Şaraplarını içip yemeklerini yedikten sonra gölgeye uzandılar, Fabrizzio gömleğini açtı; döğmenin hareket etmesi için karın kaslarını oynattı; göğsündeki sarmaş dolaş çift ürpertiler içinde kıvrandı, iki vücudu birleştiren kocanın bıçağı kalktı ve indi. Bir süre eğlendiler. Bu eğlenti sırasında Michael, Sicilyalıların deyimiyle "yıldırım çarptı."

Portakal bahçesinin ötesinde, bir barona ait olan malikânenin toprakları yemyeşil uzanıyordu. Küçük korudan çıkan yolun kıyısında Pompei yıkıntılarındaki evleri çok andıran bir eski Roma villâsı vardı. Geniş mermer sundurması, ince uzun Yunan sütunlarıyla küçük bir saraya benziyordu, işte bu sütunların altından, yanlarında siyahlar giymiş iri yarı iki kadının bulunduğu birkaç genç kız çıktı. Köylü kızlarıydı bunlar. Eski geleneklere uyup baronun evini temizleyerek görevlerini yerine getirdikleri belliydi. Ya da kışa hazırlık olsun diye villâyı temizlemiş, şimdi de odaları çiçeklerle doldurmak için tarlalara çıkmışlardı. Pembe Sulla'lar, türüz otlarının çiçeklerini topluyor, bunları portakal ve limon çiçeklerine karıştırıyorlardı. Genç kızlar, portakal bahçesinde dinlenen erkeklerin farkına varmadıklarından, gittikçe yaklaşıyorlardı.

Vücutlarına sımsıkı yapışan ucuz, rengârenk basma elbiseler giymişlerdi. On beş, on altı yaşlarında olmalarına rağmen vücutları sıcak ülkelerin kadınlarına özgü bir hızla olgunlaşmıştı. Üçü, dördü bir olup içlerinden bir kızı portakal bahçesine doğru kovala maya başladılar. Kovalanan kızın sol elinde bir sal kim siyah üzüm vardı. Sağ eliyle peşinden gelenlerin üzerine üzümleri koparıp koparıp atıyordu. Alnıyla şakaklarını sıkı sıkı saracak şekilde taranmış saçları, elinde kara üzümler kadar koyu renkti. Vücudu derisini patlatıp fırlayacak gibiydi.

Genç kız portakal bahçesinin hemen önünde durdu. Gözü erkeklerin gömleklerinin alışılmamış renklerine takılınca şaşırmıştı. Kaçmaya hazırlanan bir ceylân gibi parmaklarının üzerinde dikildi. Çok yakındaydı; erkekler yüz çizgilerini rahatça seçebiliyorlardı.

Yüzü, gözleri, hatta elmacık kemikleri ve alnı bile beyzi, endi eşsiz bir krem rengindeydi. İri gözleri menekşe ya da Koyu kahverengiydi. Uzun, sık Kirpikler bu sevimli yüzü gölgeliyordu. Ağzı büyükçe ama kaba değildi; yediği kırmızı üzümün suyuyla dudakları iyice kararmıştı. İnanılmayacak kadar güzeldi, Fabrizzio, şakayla karışık : "Canımı al, ölüyorum," demekten kendini alamadı. Oysa bunları boğukça bir sesle söylemişti. Kız söylediklerini duymuş gibi kendini toparladı, hızla döndü, peşinden gelenlere doğru koştu. Dar basma giysisinin altında vücudu, ilkel bir saflık ve şehvetle kıvranıyordu. Arkadaşlarının yanına varınca tekrar döndü; yemyeşil tarlada yüzü kap kara bir leke gibiydi. Üzüm salkımı tutan elini porta kal bahçesinden yana uzattı. Kızlar gülüşerek kaçıştılar. Siyah giysili, iri yarı yaşlı kadınlar da onları azarlayarak peşlerinden gittiler.

Michael Corleone farkına varmadan ayağa kalktı, kalbi deli gibi çarpıyor, başı dönüyordu. Damarlarındaki kanın çılgınca aktığını bütün parmak uçların da hissediyordu. Adadaki tüm portakal ve limon çiçeklerinin, üzümlerin, kır çiçeklerinin kokusu her yanını sardı. Sanki vücudu deri kılıfından dışarı uğramıştı. Sonra iki çobanın gülüştüklerini duydu.

"Yıldırım çarpmış gibi, değil mi?" dedi Fabrizzio omuzuna vurarak. Carlo bile samimileşmiş, Michael'in kolunu okşayarak : "Ağır ol arkadaş, ağır ol," diyordu. Sanki Michael'a araba çarpmış gibiydi. Fabrizzio şarap şişesini uzattı. Michael bolca bir yudum aldı. Ferahlar, kendine gelir gibi oldu.

"Sizi Allahın belâsı çobanlar sizi," dedi "neler söylüyorsunuz?"

Çobanlar kahkahayı bastılar. Mert Carlo, büyük bir ciddiyetle : "Yıldırım aşkını gizliyemezsin," dedi, "insanın başına geldi mi herkes farkeder. Bunda utanılacak bir şey yok, arkadaş. Bazı insanlar yıldırım aşkına tutulmak için dua ederler. Talihin varmış."

Michael duygularının bu denli kolay anlaşılmasından pek hoşlanmamıştı. Oysa böyle bir şey hayatında ilk kez başına geliyor gibiydi.

Bu ne delikanlılığın zaman zaman görülen patlamalarına, ne de genç kadının sevimliliği, zekâsı, tatlılığı ve sarışının esmere çekici gelmesiyle ilgili sevgiye benziyordu: Şimdi benliğini bu kıza sahip olma isteği kaplamış, kızın yüzü silinmemecesine beynine kazınmıştı. Genç kızı elde edemedikçe onun hayatı boyunca kafasını meşgul edeceğini biliyordu. Michael'in hayatı basitleşmiş, tek noktada toplanmıştı. Bunun dışında kalan herşey dikkate değmez olmuştu. Sürgünde geçirdiği aylar boyunca, bir daha değil sevgili, arkadaş bile olmayacaklarını hissettiği halde sık sık Kay'i düşünmüştü. Ne de olsa Michael artık bir katil, gücünü ispatlamış bir mafioso idi. Oysa kısa bir süreden beri Kay tümüyle aklından çıkmıştı.

Fabrizzio neşeyle : "Ben köye gideceğim." dedi, "kızın kimliğini orada anlarız. Kimbilir, belki sandığımızdan çok daha kolay elde edilebilir. Yıldırım aşkının tek tedavi yolu vardır, değil mi, Carlo?"

Öteki çoban, başını ciddi ciddi salladı. Michael hiç bir şey söylemedi, kızların kayboldukları en yakın köye giden yolda ilerleyen iki çobanın peşine takıldı.

Köy, ortası havuzlu bir alanın çevresine kurulmuştu. Ana yol üzerinde olduğundan birkaç dükkânı, meyhanesi, ve kahvesi vardı. Kahvenin üç masası küçük bir terasa konmuştu. Çobanlar hemen masalardan birine oturdular. Michael da yanlarına gitti. Ortalıkta kızlardan iz yoktu. Köyde bir yumurcakla, tem bel tembel dolaşan eşekten başka kimse oturmuyor gibiydi.

Kahve sahibi onlara hizmet etmeye geldi. Ufak tefek, tombul, cücelerinki gibi buruşuk yüzlü bir adamdı. Onları neşeyle selâmladı, masalarına bir tabak leblebi koydu. "Buranın yabancısısınız." dedi, "şarabımdan bir için, üzümleri kendi bağımdan gelir; şarabı da oğullarım yapar. Portakal ve limonla karıştırırlar üzüm suyunu, İtalya'nın en iyi şarabıdır."

Adamın öğüdünü dinlediler. Şarap söylendiğin den de iyi, koyu kırmızı ve konyak kadar baş döndürücüydü. Fabrizzio kahve sahibine : "Köyün bütün kızlarını tanıdığına bahse girerim," dedi, "yolda birkaç güzele rastladık. Hele İçlerinden biri arkadaşımı yıldırım gibi çarptı." Michael'ı işaret ediyordu.

Kahve sahibi Michael'e şimdi bambaşka bir ilgiyle bakıyordu, önceleri çarpık yüz ona pek olağan görünmüş; ikinci bir kere bakmayı gerekli bulmamıştı. Oysa yıldırım çarpmış bir adam bambaşka şeydi. "Bu gece evinize birkaç şişe şarap götürün dostum," dedi, "uyumak için ihtiyacınız olacak."

Michael : "Saçları tepesinde toplanmış bir kız tanıyor musun," diye sordu adama, "krem rengi teni, iri kara gözleri vardı. Köyde böyle bir kız biliyor musun?"

Kahve sahibi: "Hayır," dedi sert bir sesle, "öyle bir kız tanımıyorum." Hemen terastan uzaklaştı, içeri girdi.

Üç erkek şaraplarını yavaş yavaş içtiler. Şişeyi bitirince bir tane daha istediler. Kahve sahibi ortaya çıkmadı. Fabrizzio adamın peşinden kahveye girdi. Geri döndüğünde yüzünü buruşturarak, Michael'e : "Tam düşündüğüm gibi, sorduğumuz güzel, adamın kızıymış." dedi. "Şimdi içerde ağzımızın payını vermek için kıvranıp duruyor. Corleone'ye doğru yola çıksak iyi ederiz bence."

Aylardan beri Sicilya'da bulunmasına rağmen Michael, Sicilyalıların kadın konusundaki alınganlıklarına alışamamıştı. Bu durum ise bir Sicilyalı için bile fazlaydı. Ama iki çoban bunu olağan sayar gibiydiler. Yola çıkmak için Michael'i bekliyorlardı. Fabrizzio : "Herif, iki oğlu olduğunu söyledi; bir ıslık çalması yetermiş. Haydi gidelim artık," dedi.

Michael onu buz gibi bakışlarla süzdü. Şimdiye kadar sessiz, kibar, örnek bir Amerikalı genç adamdı. Yine de Sicilya'da saklanması için erkekçe bir şeyler yapmış olması gerekiyordu. Çobanlar düşmanca bir Corleone bakışıyla ilk kez karşılaşıyorlardı. Michael in gerçek kimliğini bilen Don Tommasino ona dik katli saygıdeğer bir kişi gibi davranmıştı. Oysa bu cahil koyun çobanları Michael hakkında kendilerince bir karara varmışlardı : Hiç de aklı başında bir karar değildi bu. Buz gibi bakışı, sert ve bembeyaz yüzü, buz tabakasının üzerinde yükselen dumanı andırır öfkesi, çobanların kahkahalarını ağızlarına tıkadı, senli benli konuşmalarına son verdi.

Michael, saygı ve dikkatlerini sağlayınca : "O adamı bana getirin," dedi.

Çobanlar bir an bile duraklamadılar. Luparalarını omuzlayarak kahvenin serin loşluğuna daldılar ve bir kaç saniye sonra aralarında kahve sahibi

olduğu halde göründüler. Kısa boylu, kalıp yapılı adam hiç de korkmuşa benzemiyordu. Ama öfkesini kontrol edebilme yeteneğine sahip olduğu belliydi.

Michael arkasına dayandı. Bir an karşısındaki adamı inceledi. Sonra sakin bir sesle : "Kızınızdan söz ederek sizi incittiğimi anlıyorum," dedi. "Bu ülkenin yabancısıyım; özür dilerim. Gelenekleri iyi bilmiyorum. Bunu söylememe izin verin. Size ya da kızınıza saygısızlık etmek istemedim."

Muhafızlar etkilenmişlerdi. Onlarla konuşurken Michael'in sesi hiç böyle çıkmamıştı, özür dilemesine rağmen, bu seste, otoriter bir hava vardı. Kahve sahibi omuz silkti. Ama bir çiftlik yanaşmasıyla konuşmadığını anlamıştı. "Sen kimsin ve kızımdan ne istiyorsun?" diye sordu.

Michael hiç duraklamadan : "Sicilya'da saklanan bir Amerikalıyım," dedi, "ülkemin polislerinden kaçtım. Adım Michael. Beni polise haber verir, bir servet kazanabilirsiniz ama, o zaman da kızınız, bir koca bulacak yerde babasını kaybeder. Her neyse, kızınızla tanışmak istiyorum. Sizin izninizle ve ailenizin gözü önünde. Saygılı ve kimsenin onuruna gölge düşürmeksizin. Ben şerefli bir insanım. Kızınızın şerefini lekelemek istemem. Onunla tanışmak, konuşmak istiyorum; anlaşırsak evleniriz. Anlaşamazsak bir daha beni göremezsiniz. Nede olsa kızınız beni beğenmeyebilir. Hiç bir erkek böyle bir tecrübeden kaçınamaz. Sırası gelince, bir kayınpederin damadı hakkın da bilmesi gerekenleri anlatacağım."

Üç erkek ona hayretle bakıyorlardı. Fabrizzio çekinerek : "Gerçekten yıldırım askı bu," diye fısıldadı. Kahveci ilk kez eskisi kadar öfkeli ve kibirli değildi. Neden sonra : "Siz arkadaşlarımızın dostu musunuz?" diye sordu. Mafia sözcüğü basit bir Sicilyalı tarafından yüksek sesle söylenemediğinden, kahveci Michael'a bu şekilde Mafia üyesi olup olmadığını sor muştu.

"Hayır," dedi Michael, "bu ülkenin yabancısıyım."

Kahveci ona bir kez daha baktı. Yüzünün sol yanındaki çarpıklık ve uzun bacaklar Sicilya'da ender görülen şeylerdi. Luparalarını korkmadan açıkta tu tan iki çobanı süzdü; onların kahveye girişlerini, padrone'lerinin kendisiyle görüşmek istediğini bildirişlerini hatırladı. O orospu çocuğunun kahvesinden çıkıp gitmesini söylemiş, çobanlardan biri de "Sözüme güven,"

demişti, "dışarı çık ve onunla kendin konuş bir kere." Ve adlandıramadığı bir şey dışarı çıkma sına yol açmıştı. Şimdi yine bir şey bu yabancıya saygılı davranmanın yerinde olacağını söylüyordu. İste meye istemeye. "Pazar günü öğleden sonra gelin," dedi, "Adım Vitelli. Evim köyün üzerindeki tepede. Burada kahvede buluşur, eve birlikte gideriz."

Fabrizzio bir şey söylemek için davrandı, ama Michael ona şöyle bir baktı; çobanın dili ağzında dondu. Vitelli bu durumu görmüştü. Dolayısıyla da Michael ayağa kalkıp elini uzatınca Vitelli bu eli gülümseyerek tuttu; sıktı. Soruşturma yapar, aldığı sonuç hoşuna gitmezse Michael'in karşısına her zaman için çiftelerini yanlarından ayırmayan iki oğlu çıkabilirdi. Kahvecinin "dostların arkadaşları" arasında tanıdıkları vardı. Oysa bir şey ona bu yabancının Sicil yalıların hep bekledikleri bir talih kuşu olduğunu, kızının güzelliğinin kendisine servet kazandıracağını, ailenin durumunu güçlendireceğini söylüyordu. Yörenin gençlerinden bazıları çevrelerinde dolaşmaya başlamıştı; bu çarpık yüzlü yabancı onları korkutup dağıtma işini becerebilirdi. Vitelli iyi niyetini göstermek için yabancılara en iyi ve soğuk şarabından bir şişe vererek yolcu etti. Çobanlardan birinin hesabı ödediğini gördü. Bu davranış da üzerinde etkili oldu: Michael'in iki çobandan daha üstün ve saygıdeğer bir kişi olduğunu anladı.

Michael'de artık gezip yürüme isteği kalmamıştı. Bir garaj buldular; kendilerini Corleone'ye götürecek bir araba ve şoför tuttular. Akşam yemeğinden önce Dr. Taza çobanlardan gerekeni öğrendi. O gece, bahçede otururlarken Dr. Taza Don Tommasino'ya: "Dostumuzu bugün yıldırım çarpmış," dedi.

Don Tommasino hiç de şaşırmış görünmedi. Bir şeyler homurdandı. "Şu Palermo'daki gençlere de yıldırım çarpsa da bir parça başımı dinlesem," dedi. Palermo gibi büyük kentlerde görülmeye başlayan ve kendisi gibi eskilere meydan okuyan gençlerden söz ediyordu.

Michael, "Pazar günü iki koyun çobanına, beni yalnız bırakmalarını söylemenizi istiyorum," dedi Don Tommasino'ya "öğle yemeğine bu kızın evine gideceğim, çevremde dolaşmalarını istemem."

Don Tommasino başını salladı : "Babana karşı senden ben sorumluyum," dedi, "böyle bir şey isteme benden. Hem, evlilikten söz ettiğini duydum. Babanla konuşacak birini Amerikaya yollamadan böyle bir şeye izin veremem."

Michael Corleone'nin çok dikkatli olması gerekiyordu; ne de olsa karşısındaki saygıdeğer bir kişiydi : "Don Tommasino," dedi, "babamı tanırsınız. Biri ona hayır dedi mi, sağır kesilir. Evet dedi mi kulakları duymaya başlar. Oysa benim hayır dememe alışkındır. Ağzımdan bu sözcüğü sık sık duydu, iki çobanın yanımda bulunması gerektiğini anlıyorum; pazar günü benimle gelebilirler. Ama evlenmek istersem evleneceğim, özel hayatıma babamı karıştırmadığıma göre, sizin sözünüzü dinlemeye kalkmam, babama hakaret etmek olur."

Capo mafioso için çekti : "öyleyse evleneceksin." dedi, "yıldırım aşkına tutuldun. Kız dürüst ve namuslu bir ailenin iyi yetişmiş kızıdır. Onların şerefine leke sürmeye kalkışırsan babası seni öldürmeye çalışır, kan dökmek zorunda kalırsın. Üstelik aileyi iyi tanırım ve işlerin bu kadar ileri gitmesine izin veremem."

Michael : "Belki kız, beni beğenmeyecektir," dedi, "çok da genç. Beni kendine göre yaşlı bulabilir." İki yaşlı adamın gülümsediklerini gördü : "Armağanlar için paraya ihtiyacım var, bir de arabaya," dedi.

Don Tommasino başını salladı : "Fabrizzio her şeyin gereğini düşünür," dedi, "akıllı oğlandır. Bahriyede makinistlik öğretmişler ona. Sabah sana para veririm. Babana da olanları bildireceğim. Bunu yapmak zorundayım."

Michael, Dr. Taza'ya: "Durmadan burnumun akmasını engelleyecek bir ilâç biliyor musunuz?" diye sordu. "Kızın hiç durmadan burnumu sildiğimi görmesini istemem."

Dr. Taza : "Oraya gitmezden önce burnuna sürecek bir ilâç veririm." dedi, "bir parça hissizleştirir ama kaygılanma. Nasılsa kızı şimdilerde öpecek değilsin." Don Tommasino ile Doktor bu zekice söz karşısında gülüştüler.

Pazar günü Michael'in emrine eski ama motoru sağlam bir Alfa Romeo araba verildi. Kızla ailesine armağanlar almak için Palermo'ya uzandı. Kızın adının Apollonia olduğunu öğrenmişti. Her gece bu güzel adı ve kızın güzel yüzünü düşünüyor, biraz olsun uyuyabilmek için hayli şarap içmek zorunda kalıyordu. Evdeki yaşlı hizmetçilere, yatağının baş ucuna, soğutulmuş bir şişe şarap koymaları emredilmişti. Her gece şişeyi dibine kadar içip bitiriyordu.

Pazar günü, bütün Sicilya'yı kaplayan çan sesleriyle uyanan Michael Alfa Romeo'yu köye sürdü, he men kahvenin önüne park etti. Carlo ile Fabrizziolu paralarıyla birlikte arabanın arkasında oturuyorlardı. Michael onlara kahvede bekleyeceklerini, eve kadar gelmeyeceklerini söyledi. Kahve kapalıydı ama Vitelli oradaydı, boş terasının demir parmaklıklarına dayanmış onları bekliyordu.

El sıkıştılar. Michael üç armağan paketini aldı; Vitelli ile tepeye tırmandılar. Vitelli'nin evi bilinen köy kulübelerinden daha büyüktü; pek yoksul olmadıkları anlaşılıyordu.

Ev, fanusların içine yerleştirilmiş Meryem Ana heykelcikleriyle sevimli bir yerdi. Heykelciklerin ayakları dibinde adak niyetine yakılan mumların ışıkları titreşiyordu. Ailenin bayramlık elbiselerini giymiş iki erkek çocuğu da onları bekliyordu. On dokuz, yirmi yaşlarını ancak bulmuş, güçlü kuvvetli delikanlılardı bunlar. Tarladaki güç çalışma koşullarından ötürü olduklarından daha yaşlı görünüyorlardı. Ana Vitelli kocası kadar sağlam yapılı, güçlü bir kadındı. Ortada kızdan İz yoktu.

Michael'in adları belli belirsiz anladığı tanışma töreninden sonra salon ya da yemek odası sayılabilecek yerde oturdular. Burası pek büyük değildi ve tıka basa eşya İle doldurulmuştu. Ama Sicilyalı orta halli kişilerin hayalini kurdukları şeydi bu.

Michael, Sinyor Vitelli ile Sinyorina Vitelli'ye armağanlarını verdi. Baba için altın bir puro keseceği, anne için de Palermo'da bulabildiği en iyi kumaştan bir elbiselik almıştı. Kız için de bir paketi vardı. Âna ve baba Vitelli armağanları çekingen bir tavırla kabul edip teşekkür ettiler. Yabancı armağan vermekte biraz acele etmiş, erken davranmıştı. Aslında ikinci gelişinde armağan getirmesi daha doğru olurdu.

Baba, bir köylü içtenliğiyle, açıkça : "Aklınıza, yabancıları bu kadar rahat kabul ettiğimiz gelmesin," dedi, "Don Tommasino sizin için teminat verdi. Bölgede hiç kimse o iyi insanın sözüne güvenmezlik edemez. Bu yüzden sizi evimize kabul ettik. Ama kızımızla ilgili niyetleriniz ciddiyse siz ve aileniz hakkında daha fazla şey bilmemiz gerekir. Ailenizin buralı olduğundan hak verirsiniz sanırım.

Michael başını salladı. Nazik bir tavırla. "İstediklerinizi ne zaman arzu ederseniz anlatırım," dedi.

Sinyor Vitelli bir elini havaya kaldırdı : "Ben meraklı bir insan değilim," dedi, "önce gerekli olup olmadığını anlayalım. Şimdilik Don Tommasino'nun arkadaşı olarak evime hoş geldiniz."

Burnuna ilâç sürüldüğü halde, Michael odada kızın kokusunu aldı. Döndü. Genç kız evin arkasına giden kemerli kapının eşiğinde duruyordu. Michael'in burnuna çalan taze çiçek ve limon kokuşuydu ama genç kızın simsiyah örülmüş saçlarıyla bayramlık elbisesi olan basit siyah giysisinde bir şey yoktu. Michael'e kaçamak baktı. Bakışlarını ağırbaşlılıkla önüne çevirirken yüzünde hafif bir gülümseme belirip kayboldu. Sonra annesinin yanına oturdu.

Michael yine soluğunun kesildiğini, çılgınca bir sahip olma isteğinin verdiği ihtirasla bütün vücudunun titrediğini hissetti, ilk kez İtalyan erkeğinin efsaneleşen kıskançlığının anlamını kavrıyordu. O anda bu kıza dokunacak, onu elde etmeye kalkacak; kendisinden uzaklaştıracak olanı öldürmeye hazırdı. Altınlarına sahip çıkan ihtiyar pintinin, toprağına bağlı bir köylünün hırsıyla genç kızı elde etmek istiyordu. Bu kıza sahip olmaktan, onu bir eve kapatıp yalnız kendine tutsak etmekten Michael'i hiç bir şey alıkoyamazdı. Başkalarının kızı görmesini bile istemiyordu. Apollonia ağabeylerinden birine gülümsemek için dönünce Michael o delikanlıyı farkına varmaksızın öldürücü bakışlarla süzdü. Aile, Michael'in gerçekten yıldırım aşkına tutulduğunu anladı. Güvenleri arttı. Evleninceye kadar bu genç adam kızlarının elinde oyuncak olacaktı. Tabii evlendikten sonra durum değişirdi ama bunun hiç önemi yoktu.

Michael, Palermo'dan kendine yeni elbiseler almıştı. Artık kaba giyimli bir köylü değildi. Aile onun değişik türde bir Don olduğunu anlıyordu. Çarpık yüzü Michael'i sandığı kadar çirkinleştirmiyordu. Çünkü yüzü sağdan çok güzeldi ve çarpıklık onu daha da ilginç kılıyordu.

Michael genç kıza baktı, yüzünün nefis yuvarlağını hayranlıkla seyretti. Şimdi artan kan basıncı yüzünden dudaklarının hemen hemen mosmor kesildiğini görüyordu. Adını söylemek cesaretini bulamadan, "Önceki gün sizi portakal bahçesinde gördüm," dedi, "kaçtınız. Sizi korkutmadığımı umarım."

Genç kız bir saniye kadar kısa bir süre bakışlarını ondan yana çevirdi. Başını salladı. Oysa bu gözlerin güzelliği karşısında Michael başını çevirmek zorunda kalmıştı. Anne sert bir tavırla : "Apollonia," dedi, "bu

zavallı gençle konuş; seni görmek için çok uzaklardan geldi." Yine de genç kızın güvercin kanadından güzel kirpikleri gözlerinin üzerinden kalkmadı. Michael ona, yaldızlı kâğıda sarılı armağanını verdi. Kız bunu kucağına koydu. Baba : "Aç paketi, kız," dedi. Genç kızın parmakları kımıldadı. Anne uzandı; paketi sabırsızlıkla ama değerli kâğıdını yırtmamaya çalışarak açtı. Kırmızı kadifeden mücevher kutusunu görünce durakladı, şimdiye kadar elinde hiç böyle bir şey tutmamıştı. Kutunun nasıl açılacağını bilmiyordu. Ama İçgüdüsüyle açmayı başardı; armağanı çıkardı.

Gerdanlık gibi de takılabilen kalın, altın bir zincirdi bu. Değeri dışında, altın armağan etmek bu toplumda en ciddi niyetlerin ifadesi olduğundan zincir onları şaşırttı. Altın süs eşyası armağan etmek evlenme teklifi gibi bir şeydi; ya da verenin evlenmeye kararlı olduğunu gösterirdi. Artık bu yabancının iyi niyetinden asla kuşkulanamazlardı. Varlıklı bir kişi olduğunu da anlıyorlardı.

Apollonia, hâlâ armağanına dokunmamıştı. Annesi, görebilmesi için zinciri kaldırıp havada tuttu. Genç kız upuzun kirpiklerini bir an için kaldırdı. Sonra, o ceylân gözleri gibi kahverengi gözleriyle doğrudan doğruya Michael'a bakarak: "Grazia," ***(*)*** dedi. Michael onun sesini ilk kez duyuyordu.

(*) Grazia : Teşekkür ederim.

Bu ses gençliğin ve utangaçlığın verdiği ifade gibi bir yumuşaklığa sahipti; Michael'in kulaklarında çın çın öttü. Genç adam genç kızdan yana bakmıyor, hep anne ve baba Vitelli'lerle konuşuyordu. Apollonia' ya bakmak akımı öyle karıştırıyordu ki. Elbisesinin aşırı sadeliğine rağmen başdöndürücü vücudunun bütün hatlarını gösterdiğini farketti. Kızarınca cildinin koyu bir renk aldığına, yüzüne çıkan kanla esmerleştiğine de dikkat etti.

Sonunda Michael vedalaşmak için ayağa kalktı. Bütün Aile de onu izledi. Resmi bir tavırla vedalaştılar. Genç kız elini uzatırken gözlerinin içine baktı. Michael bu eli tuttu ve sarsıldı. Derileri birbirine değiyordu. Apollonia'nın eli sıcak ama nasırlı bir köylü eliydi. Baba Vitelli Michael'i arabaya kadar geçirdi, yokuşu birlikte indi ve Michael'i sonraki pazar yemeğe çağırdı. Michael başını salladı ama, kızı tekrar görebilmek, için bir hafta bekleyemeyeceğini biliyordu.

Beklemedi de. Ertesi gün, yanma çobanları almadan arabayla köye, gitti; genç kızın babasıyla iki laf etmek için kahvenin açık yerinde oturdu. Sinyor Vitelli ona acıdı; kızıyla karısının gelip kendilerine katılmaları için evine haber yolladı. Bu buluşma ilkine oranla daha samimi oldu. Apollonia biraz olsun utangaçlığını yendi, daha çok konuştu. Üzerinde çok yakışan günlük emprime elbisesi vardı.

Ertesi sabah da aynı şey tekrarlandı. Yalnız bu kez Apollonia, Michael'in armağan ettiği zinciri takmıştı. Bunda gizli bir mesaj olduğunu anlayan Michael ona gülümsedi. Birlikte tepeye tırmandılar, anne Vitelli hemen arkalarından geliyordu. Oysa iki gencin, vücutlarının sürtünmesine engel olmaları imkânsızdı. Bir keresinde de Apollonia'nın ayağı sürçtü; Michael'a doğru devrildi. Michael'in onu tutması gerekti. Bu sıcacık ve canlı gövdeyi kucaklarken Michael kanının birden tepesine çıktığını hissetti. Peşlerinden gelen annenin gülümsediğini göremediler. Apollonia bir dağ geçişiydi, yürümeye başladığından beri bu yolda ayağının sürçtüğü ya da bir şeye takıldığı görülmemişti. Ana Vitelli gülümsüyordu, çünkü bu genç adam evlenecekleri güne kadar ellerini kızına sürmek için, bundan başka fırsat bulamayacaktı.

Bu durum iki hafta sürdü. Michael her ziyarete gidişinde Apollonia'ya armağanlar götürdü; genç kızın utangaçlığı yavaş yavaş kayboldu. Ama yanlarında biri olmadan buluşmaları olanaksızdı. Apollonia, dünya görüşü olmayan, okuması yazması kıt bir köylü kızıydı. Michael'la güç anlaşıyorlardı ama onda tazelik ve yaşama sevinci vardı. Michael'ı yalnız beğenmekle kalmamıştı; onun zengin olduğunu da biliyordu, iki hafta sonraki pazar günü düğünün yapılması kararlaştırıldı.

İş buraya varınca Don Tommasino ortaya çıktı. Amerika'dan Michael'in dilediği gibi davranmakta özgür olduğunu, ama gerekli bütün tedbirlerin alınmasını isteyen bir haber gelmişti. Böylece Don Tommasino gelini eliyle mihraba götürmeye karar verdi. Bu da kendisiyle muhafızların kilisede bulunmalarını gerektiriyordu.. Corleone'den Dr. Taza gibi, Carlo ile Fabrizzio da düğüne davetliydiler. Gelinle damadın, Dr. Taza'nın duvarlarla çevrili villâsında oturmaları kararlaştırıldı.

Düğün, bilinen köylü geleneklerine göre yapıldı.

Gelin alayı yürüyerek Apollonia'nın evinden kiliseye giderken köylü kadınlar kapıların eşiğinden çiçekler attılar. Gelin alayı da karşılığında,

geleneksel badem şekerlerini yağdırdı, ilk gece Corleone dışındaki villâda geçirileceğinden, davetliler arta kalan şekerler den bu kerelik gelinin yatağında kar bibi beyaz tepeler meydana getirdiler. Düğün şöleni gece yarısına kadar sürdü ama gelinle damat daha önce arabalarıyla ordan ayrıldılar. Ayrılık saati çaldığında Michael, gelinin isteği üzerine ana Vitelli'nin de villâya geleceğini öğrenince şaşırdı. Baba Vitelli durumu açıkladı : Kız genç ve bakireydi. Bir parça da korkuyordu. Zifaf gecesini izleyen sabah biriyle konuşmak gereğini duyabilir, işler yolunda gitmiyebilirdi. Bu gibi sorunlar bazan pek karışık bir hal alırdı. Michael Apollonia'nın iri ve kahverengi ceylân gözleriyle kendisine baktığını gördü. Ona gülümsedi; başını salladı.

Gelinin annesini de arabaya alarak Corleone dışındaki villâya geldiler. Yaşlı kadın hemen Dr. Taza'nın hizmetçileriyle kafa kafaya verip bir şeyler konuştu. Kızına sarıldı, öptü, ortadan kayboldu. Michael ile gelin yatak odalarına çekildiler.

Apollonia hâlâ gelinlikleydi, üzerine de pelerinini almıştı. Sandığıyla çantası arabadan odaya taşınmıştı bile. Küçük bir masanın üzerinde bir şişe şarap la düğün pastasından küçük bir parça duruyordu. Ge niş, sütunlu yatak gözlerinin önündeydi. Odanın ortasında duran genç kız, Michael'in ilk adımı atmasını bekliyordu.

Ama yalnız kaldıkları, kanunen Apollonia'ya sahip olduğu, her gece düşlerine girmiş olan bu vücudun ve yüzün keyfini çıkarmasına bir engel kalmadığı şu an genç adam ona bir türlü yaklaşamıyordu. Apollonia'nın duvağını çıkarıp küçük tuvalet masasının üzerine koyusunu izledi. Bu masada Michael'in Palermo'dan getirttiği bir sürü koku ve krem vardı. Genç kız bunları bir an, dokunmadan gözden geçirdi.

Genç kızın aydınlıkta soyunmak istemeyeceğini düşünen Michael ışıkları söndürdü. Oysa altın gibi pırıl pırıl Sicilya mehtabı pencereden içeri doldu.

Michael kepenkleri kapattı ama oda çok sıcak ola cağından hafifçe aralık bıraktı.

Apollonia'nın hâlâ masanın yanında ayakta durduğunu gören Michael odadan çıktı. Koridorun ucundaki banyoya gitti. Dr. Taza ve Don Tommasino ile bir kadeh şarap içti. Odaya döndüğünde annesiyle

hizmetçilerin Apollonia'nın soyunmasına yardım ettiklerini ve genç kızın yatağa uzandığını umuyordu. Belki' Apollonia bu işi Michael'in yapmasını isterdi, ama onun utangaçlığını, böyle şeyler düşünemeyecek kadar saf olduğunu bilen Michael, cesaret edememişti.

Yatak odasına dönünce içerisini kapkaranlık buldu; biri kepenkleri sımsıkı kapamıştı. El yordamıyla yatağa yaklaştı. Apollonia'nın örtüler altındaki vücudunu seçebiliyordu, Eliyle yoklarken sırtını çevirdiğini ve kıvrılıp iki büklüm olduğunu farketti. Soyundu; ve çarşafların arasına çırılçıplak kaydı. Bir elini uzattı ve genç kızın ipek gibi yumuşak derisine dokundu. Apollonia geceliğini giymemişti; bu cesaret Michael'in hoşuna gitti. Yavaş yavaş dikkatle bir elini genç kızın omuzuna koydu, kendisine doğru dönmesi için yavaşça bastırdı. Apollonia ağır ağır döndü. Eli dolgun; yumuşak memelerine değdi. Michael bunları okşadı ve birden genç kız kendini onun kollarına attı. Gövdeleri bir anda yaklaşıverdi. Michael karısını doyasıya öptü, göğüslerini göğüslerinde ezdi ve üzerinde döndü.

Apollonia, bir genç kızın delice coşkunluğuyla kendini Michael'a verdi. Son anda kısa ve boğuk bir çığlık attı. Bir saniye kadar hareketsiz kaldı. Sonra güçlü bir itişle Michael'a dolandı. Hemen ardından birbirlerine sımsıkı sarılıp kaynaştılar. Boğuşmayı bitirip ayrıldıklarında ölecek gibi oldular.

O gece ve onu izleyen haftalarda Michael, ilkel toplumların bekârete verdikleri önemi anlamaya başladı. Şimdiye kadar hiç yaşamadığı şehvet dolu bir dönem geçirdi ve erkekliğinin gücünü bütünüyle hisset ti. Bu ilk günler Apollonia sanki onun kölesiydi. Kocasının güveni ve sevgisi sayesinde bu genç kız, cinsel iştahı olgun meyva tadı veren genç bir kadın ol

öte yandan Apollonia varlığıyla, villânın erkekle re özgü sıkıntılı havasını da aydınlatmıştı. Zifaf gecesini izleyen gün annesini hemen evine yollamış, par lak gençliği ve güzelliğiyle yemek masasını süslemiş ti. Don Tommasino her gece onlarla yemek yiyor, kırmızı çiçeklerle süslü heykellerin doldurduğu bahçede şaraplarını içerlerken Dr. Taza hikâyelerini anlatıyor, akşamlar çok güzel geçiyordu. Genç evliler yatak odalarında sabahlara kadar çılgınca sevişiyorlardı. Michael, Apollonia'nın heykel gibi vücuduna, bal rengi cildine ve şimdi arzuyla parlayan iri kahverengi gözlerine doyamıyordu. Apollonia'dan temiz olduğu kadar taze, etinden

gelen, şehvetli, ama tatlı ve dayanılmayacak kadar başdöndürücü bir koku yükseliyor, yeni uyanan coşkunluğu Michael'inkiyle uyuşuyor, genellikle bitkin, şafak sökmek üzere uykuya dalıyorlardı. Bazan yorgun olduğu halde gözü uyku tutmayan Michael pencerenin kenarına oturuyor, uyuyan Apollonia'nın çıplak vücudunu seyrediyordu. Yüzü uyurken de güzeldi, Michael'in sanat kitaplarında gördüğü, ressamın bütün ustalığına rağmen bakire havası veremediği İtalyan Madonna'larının yüzü gibiydi.

Evlendikten bir hafta sonra Alfa Romeo'ya atlayarak gezintilere çıktılar, sağda solda piknik yaptılar. Ama sonra Don Tommasino, Michael'i bir kenara çekti. Evlenmesinin bölgede dikkati çektiğini anlattı. Uzun kollan bu adaya kadar uzanan Corleone Ailesinin düşmanlarına karşı tedbirler alınması gerektiğini açıkladı. Don Tommasino Villâsının çevresine silâhlı nöbet çiler yerleştirdi. Carlo ile Fabrizio birer demirbaş gibi evden ayrılmaz oldular. Michael ile karısı da ev den hiç çıkmadılar. Michael zamanını, Apollonia'ya İngilizce okuma yazma ve villânın geniş bahçesinde araba kullanmayı öğreterek geçirdi. O sıralar Don Tommasino'nun çok işi vardı. Onlarla pek arkadaşlık edemiyordu. Dr. Taza'nın dediğine göre, Palermo'daki yeni Mafia ile başı hâlâ dertteydi.

Bir akşam, villâda hizmetçilik eden yaşlı bir köylü kadını masaya bir tabak taze zeytin getirdi. Sonra Michael'a dönerek: "New York'ta oturan Don Corleone'nin, Baba'nın oğlu olduğunuz doğru mu?" diye sordu, "herkes böyle söylüyor."

Michael, sırrı herkes tarafından duyulduğu İçin Don Tommasinonun yüzünü hoşnutsuzlukla buruşturduğunu gördü. Ama yaşlı kadın büyük bir merakla yüzüne bakıyordu. Sanki kişisel nedenlerden ötürü gerçeği öğrenmesi çok önemliydi. Michael başını salladı: "Gerçekten babamı tanıyor musunuz?" diye sordu.

Kadının adı Filomena idi. Yüzü bir ceviz kadar kara ve buruşuktu. Dudakları simsiyah dişlerine yapışıyordu. Michael villâya gelişinden beri ilk kez kadının gülümsediğini gördü. "Eskiden Baba benim hayatımı kurtardı ve delirmekten korudu," dedi. Parmaklarının ucuyla da alnına vurdu.

Bir şey söylemek istediği belliydi. Michael ona cesaret vermek için gülümsedi. Kadın korka korka "Luca Brasi'nin öldüğü doğru mu?" diye sordu.

Michael yine başını salladı; kadının yüzündeki rahatlığı görünce şaşırdı. Filomena haç çıkardı. "Tanrı beni bağışlasın ama," dedi, "dilerim ruhu ebediyen cehennem ateşinde kızarsın."

Michael, Luca Brasi'nin geçmişine duyduğu ilgiyi hatırladı ve Hagen'le Sonny'nin ona anlatmaktan kaçındıkları hikâyeyi bu kadının bildiğini sezdi. Kadına bir bardak şarap verdi; masaya oturttu. Nazik bir tavırla: "Bana babamdan ve Luca Brasi'den söz et," dedi, "ben bir şeyler biliyorum, öğrenmek istediğim babamla Luca Brasi'nin nasıl karşılaştıkları, nasıl arkadaş oldukları. Korkma anlat."

Filomena'nın buruşuk yüzü, kuru üzümü andıran kara gözleri Don Tommasino'ya döndü. Adam izin vermiş olacak ki, Filomena hikâyesini anlatmaya koyuldu:

Otuz yıl önce Filomena, New York City'nin Onuncu caddesinde, İtalyan mültecilerin ebeliğini yapıyordu. Kadınlar sık sık gebe kalırdı. Filomena da bir hayli para kazanıyordu. Güç doğumlarda yardıma gelen doktorlara bile bir şeyler öğretecek durumdaydı. Kocası toprağı bol olsun, yıllar önce ölmüştü o zamanlar bir bakkal dükkânı işletiyor ve iyi para kazanıyordu. Ama kumara çok düşkündü, üstelik bir kenara para koymayı, kötü günler için hazırlıklı olmayı aklına bile getirmeyecek kadar müsrifti. Her neyse, otuz yıl önce, uğursuz bir gece, namuslu kişilerin çoktan uyuduğu saatte Filomena'nın kapısı çalındı. Vakit bir hayli geçti ama Filomena en ufak bir korkuya kapılmadı. Nedense bebekler günah dolu dünyamıza gelmek için hep böyle geç saatleri seçerlerdi. Kalkıp giyindi; kapıyı açtı. Kapıda, ünü o sıralar bile dehşet uyandıran Luca Brasi duruyordu. Bekâr olduğu da bilinirdi. Bunlardan haberli olan Filomena çok korktu. Luca'nın kocasına bir kötülük etmeye geldiğini düşündü. Belki de kocası, Luca Brasi'nin canını sıkacak bir iş yapmıştı.

Oysa Brasi, Filomena'dan yardım istiyordu. Genç bir kadının doğurmak üzere olduğunu, evinin buradan biraz uzakta bulunduğunu, Filomena'nın kendisiyle gelmesi gerektiğini söyledi. Filomena ortada bir şeyler döndüğünü hemen sezmişti. Brasi'nin zalim yüzünde o gece delice bir anlam vardı. Bilinmeyen bir iblisin tutsağı olduğu anlaşılıyordu. Filomena tanımadığı bir kadının doğumunda bulunamayacağını söyleyerek karşı koymaya çalıştı. Genellikle müşterilerini hamilelikleri süresince izlerdi.

Ama Brasi onu dinlemedi bile, eline bir tomar para sıkıştırıp kabaca, kendisiyle gelmesini emretti.

Sokakta bir Ford araba duruyordu; şoför de Luca Brasi türündendi. Yol yarım saatten fazla sürmedi ve köprünün hemen öteki tarafında, Long island City' deki ahşap bir eve vardılar. İki katlı bir yapı olmasına rağmen şimdi evde yalnız Brasi'yle çetesinin oturduğu belliydi. Çünkü mutfakta iskambil oynayan, içki içen başka serseriler de vardı. Brasi, Filomena'yı üst kattaki yatak odasına çıkardı. Yatakta boyalı yüzlü ve kızıl saçlı İrlandalılara benzeyen genç, güzel bir kadın yatıyordu. Karnı davul gibi şişmişti. Zavallı kadin çok korkuyordu. Brasi'yi görünce başını dehşet le öte yana çevirdi. "Evet bayım dehşetle," Gerçek ten de, Brasi'nin çirkin yüzündeki nefret, Filomena'nın hayatında gördüğü en ürkütücü şeydi. (Sözünün burasında Filomena yeniden haç çıkardı.)

Uzun lâfın kısası, Brasi odadan çıktı, adamlarından ikisi ebeye yardım ettiler ve bebek doğdu. Anne yorgunluktan hemen derin bir uykuya daldı. Brasi çağrıldı. Filomena temiz bir çarşafa sardığı bebeği Brasi'ye uzatarak: "Babasıysanız alın kızınızı. Benim işim bitti, " dedi.

Brasi ona öfkeyle baktı. Deliliği yüzüne kazılmıştı. "Evet, babası benim," dedi. "Ama o ırktan gelen birinin yaşamasını istemiyorum. Onu aşağı götür ve ateşe at."

Bir an Filomena, yanlış anladığını sandı. Brasi'nin 'ırk' sözcüğünü kullanmasına da bir anlam verememişti. Acaba kızın İtalyan olmadığını mı belirtmek istiyordu? Yoksa çocuğun annesinin aşağı sınıftan olduğunu, kısacası kadının orospuluğunu mu kastediyordu? Belki de Brasi kendi soyundan bir çocuğun yaşamasını istemiyordu. Ama Filomena onun sadece kaba bir şaka yaptığını sandı. Kısacası, "çocuk senin," dedi, "ne istersen yap." Ve çarşafa sarılı çocuğu adamın eline tutuşturmaya çalıştı.

O sıra yorgun anne uyanmış, onlardan yana dönmüştü. Tam da Brasi'nin kundağı sert bir hareketle ittiği andı bu. Kadın bu hareketi gördü. Bitkin bir sesle: "Luc, Luc, çok üzgünüm," dedi. Brasi kadına baktı.

Otuz yıl sonra bile, "Korkunç bir şeydi bu," diyordu Filomena, insan değil, iki canavardılar sanki. Birbirlerine duydukları nefretle oda alev alevdi. O an kadınla erkek için hiç bir şeyin, hatta yeni doğan bebeğin bile önemi yoktu. Yine de garip bir ihtirastı bu. Şeytanca bir eğilimdi.

Sonsuzluğa dek lanetlendikleri anlaşılıyordu. Sonra Luca Brasi, Filomena ‘ya döndü: "Söylediğimi yap," dedi sertçe, "Seni zengin edeceğim."

Filomena korkusundan konuşamıyordu. Başını salladı yalnız. Sonunda: "Sen yap. Babası sensin, ne istersen yap," diye fısıldayabildi. Ama Brasi cevap vermedi. Gömleğinin içinde taşıdığı bıçağını çıkardı: "Boğazlarım seni," dedi.

O an Filomena'nın kendini kaybetmiş olması gerekiyor, yine de evin mahzenindeki dört köşe demir kalorifer kazanı önünde durduğu gözünün önüne geliyordu. Çarşafa sarılı bebek hâlâ kollarındaydı; be bekten hiç ses çıkmıyordu. (Ağlasaydı, ya da onu çimdiklemeyi akıl edecek kadar kurnaz olsaydım, dedi Filomena, canavar belki insafa gelirdi.)

Ocağın kapağını adamlardan biri açmış olmalıydı; şimdi alevler görünüyordu. Sonra Filomena, sıcaktan nemlenen boruların bulunduğu, rutubet kokulu mahzende Brasi ile yalnız kaldı. Brasi bıçağını yeni den çıkardı. Onu öldürebileceğine şüphe yoktu. Gözlerinde alevler oynaşıyordu. Canavar yüzünün insanIıkla ilgisi yoktu. Şeytanın tâ kendisiydi, hem de delirmiş bir şeytan. Filomena'yı fırının açık kapısına doğru itti.

Hikâyenin burasına gelince Filomena sustu ve kemikli ellerini kucağında kavuşturdu. Michael'in gözlerinin içine baktı. Michael onun ne istediğini, konuşmadan hikâyesini tamamlamaya çalıştığını anladı. Tatlılıkla: "Dediğini yaptın mı?" diye sordu. Yaşlı kadın başını salladı.

Ancak bir bardak şarap daha içtikten, bir dua mırıldandıktan ve haç çıkardıktan sonra Filomena hikâyesine devam etti. Avucuna bir tomar para tutuşturulup evine getirilmişti. Olayla ilgili tek kelime söyler se öldürüleceğini biliyordu. Ama iki gün sonra Brasi genç İrlandalı kadını, çocuğunun annesini öldürdü. Polis Brasi'yi tutukladı. Korkudan deliye dönen Filomena hemen Baba'ya koştu, olanları anlattı. Don Corleone susmasını emretti ve her şeyi yoluna koyacağını söyledi. O sıralar Luca Brasi, Don Corleone'nin yanında çalışmıyordu.

Don Corleone, durumu düzeltmeye kalkışmadan önce Luca Brasi hücresinde bir cam parçasıyla boğazını keserek kendini öldürmeye kalktı. Cezaevi has tanesine kaldırıldı. İyileştiğinde Don Corleone her şeyi halletmişti, üstelik polisin elinde, cinayeti ispatlayacak delil de yoktu. Luca Brasi serbest bırakıldı.

Gerçi Don Corleone, ne polisten, ne de Brasiden korkmamasını söylemişti ama, Filomena'nın rahatı huzuru kaçmıştı. Sinirleri berbattı. Artık ebelik yapamıyordu. Sonunda kocasını, bakkal dükkânını satmaya ikna etti. Birlikte İtalya'ya döndüler, iyi adamdı Filomena'nın kocası. Filomena ona her şeyi anlatmış, adam anlayış göstermişti. Ne yazık ki o da zayıf bir insandı. Amerika'da köleler gibi çalışarak kazandıkları parayı çarçur etti, öldükten sonra da Filomena hizmetçilik yapmak zorunda kaldı. Hikâyenin sonu böyleydi. Filomena bir bardak şarap daha içti. Michael'a: "Tanrı babanı korusun," dedi, "ne zaman istediysem bana para yolladı. Beni Brasi'den kurtardı. Ona söyle, her gece ruhu için dua ediyorum, ölümden korkmasın."

Filomena gittikten sonra Michael: "Anlattığı hikâye doğru mu?" diye sordu. Don Tommasino başını salladı. Michael, niçin kimsenin bu hikâyeyi anlatmadığını farketti. Kolay kolay anlatılacak bir şey değildi çünkü. Luca da ne adamdı ama!

Ertesi sabah Michael meseleyi Don Tommasino ile konuşup tartışmak istedi, ama yaşlı adamın önemli bir haber üzerine Palermo'ya çağrıldığını öğrendi. Don Tommasino akşam döndü. Michael'i bir kenara çekti. Amerika'dan haber vardı: Don Tommasino'yu üzen, söylemeye dilinin varmadığı bir haber: Santino Corleone öldürülmüştü.

YİRMİ DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SABAHIN erken saatlerinde Sicilya güneşi Michael'in yatak odasını liman rengine boyuyordu. Genç adam uyandı; Apollonia'nın saten parlaklığındaki vücuduna dokundu, sevgiyle okşadı. Genç kadın aşkla dolu uyandı. Seviştiler. Aylardan beri her şeyine sahip olmasına rağmen yine de genç kadının güzelliği ve İhtiraslı yaradılışı Michael'in gözlerini kamaştırıyor, şaşırtıyordu.

Apollonia koridorun ucundaki banyoda yıkanıp giyinmek için odadan çıktı. Sabah güneşinin dinlendirici ışıkları altında çıplak yatan Michael bir sigara yaktı. Evde ve villâda geçirecekleri son sabahtı bu. Don Tommasino, Sicilya'nın güney sahilinde başka bir kasabaya gitmeleri için gerekli hazırlıkları yapmıştı. Hamileliğinin ilk ayında olan Apollonia birkaç hafta ailesinin yanında kalmak istiyordu; daha sonra gizlenecekleri yeni yerde Michael ile buluşacaktı.

Önceki gece Don Tommasino, Apollonia yatmaya gittikten sonra Michael ile bahçede oturmuştu. Kaygılı ve yorgundu; Michael'in güvenliğinden kuşkusu vardı. "Evlenmen dikkati üzerinize çekti," dedi, "babanın seni başka bir yere yollamak için hazırlık yapmaması beni şaşırtıyor. Benim de kendime göre dertlerim var. Palermo'daki Jön Türkler yeterince başımı ağrıtıyorlar. Onlara bazı tekliflerde bulundum. Böylece haklarından fazlasını elde edecekler. Ama serserilerin gözü doymak bilmiyor. Tutumlarını anlamıyorum. Birkaç küçük denemeye giriştiler, ama kolay kolay öldürülecek bir insan değilim. Küçümseyemeyecekleri kadar güçlü olduğunu anlamaları gerek. Ama gençler böyle işte, en kabiliyetlileri bile meseleleri sağduyu ile çözümlemeye çalışmıyor, her şeye sahip olmak istiyorlar."

Sonra Don Tommasino, iki çobanın, Carlo ile Fabrizio'nun Alfa Romeo'da muhafız olarak kendisiyle birlikte gideceklerini söyledi. Ertesi gün şafak sökerken Palermo'daki işlerini izlemek için yola çıkacağından vedalaştılar. Doktor geceyi Palermo'da geçirecekti, gevezelik edebileceği için de Michael, Dr. Taza'ya gittiğinden söz etmeyecekti.

Michael, Don Tommasino'nun sıkıntıda olduğunu biliyordu. Geceleri villânın çevresinde silâhlı nöbetçiler dolaşıyor, birkaç sadık çoban

luparaları'yla evde yatıp kalkıyorlardı. Don Tommasino da silâhlıydı; özel muhafızını yanından hiç ayırmıyordu.

Sabah güneşi yakmaya başlamıştı. Michael sigarasını söndürdü. Bir bez pantolon, iş gömleği ve Sicilyalı erkeklerin çoğunda raslanan siperli kasketini giydi. Çıplak ayakla pencereden i eğilip baktı ve Fabrizzo'nun bahçe sandalyelerinden birinde oturduğunu gördü. Tembel tembel sık, siyah saçlarını tarıyordu; lupara'sını dikkatsizce bahçe masasının üstüne bırakmıştı. Michael bir ıslık çaldı. Fabrizzio başını kaldırdı.

"Arabayı getir," diye seslendi. Michael aşağıya, "beş dakikaya kadar yola çıkacağım. Carlo nerede?"

Fabrizzio ayağa kalktı. Gömleğinin önü açıktı; göğsündeki döğmenin kırmızı, mavi renkleri görünü yordu. "Carlo mutfakta kahve içiyor," dedi Fabrizzio, "karınız da sizinle gelecek mi?"

Michael ona ters ters baktı. Son haftalarda Fabrizzio'nun gözleriyle Apollonia'yı izlediğini hatırladı. Don Tomassino'nun arkadaşının karısına yanaşmak cesaretini gösterecek değildi. Sicilya'da ölüme giden daha emin bir yol olamazdı. Michael soğuk bir tavırla: "Hayır, gelmiyor," dedi, "önce ailesinin yanına gidecek. Birkaç gün sonra bizimle buluşacak." Fabrizzio Alfa Romeo'nun konduğu küçük, taş binaya doğru telâşla giderken onu izledi.

Michael da yıkanmak için koridordan banyoya yürüdü. Apollonia banyoda yoktu. Mutlaka mutfakta, Sicilya'nın öbür ucundaki ailesini bir kez daha görmek istediğini belirtmekle hissettiği suçluluk duygusunu gidermek için Michael'in kahvaltısını elleriyle hazırlamaktaydı. Daha sonra Don Tommasino onu, Michael'in bulunduğu yere göndermek için gerekli hazırlıkları yapacaktı.

Mutfakta, yaşlı Filomena kahvesini getirdi, utana sıkıla genç adama veda etti. "Babama senden söz edeceğim," dedi Michael, Filomena başını salladı.

Carlo mutfağa geldi. Michael'a: "Araba hazır, bavulunuzu indireyim mi?" diye sordu.

"Hayır, ben alırım. Apollonia nerede?"

Carlo'nun yüzünde şen bir gülümseme belirdi. "Arabanın şoför yerine oturmuş, gaza basmak için çıldırıyor âdeta. Amerika'ya gitmezden önce gerçek bir Amerikalı kadın olacak." Sicilya'da bir köylü kadının araba kullanmaya kalkıştığı duyulmuş şey değildi. Ama Michael villânın bahçesinde Apollonia'nın Alfa Romeo'yu kullanmasına izin vermişti. Tabii kendisi hep yanındaydı, çünkü Apollonia'nın fren yerine gaz pedalına bastığı oluyordu.

Michael, Carlo'ya: "Fabrizzio ile beni arabada bekle," dedi. Mutfaktan çıktı. Yatak odasına giden merdiveni tırmandı. Hazır olan bavulunu almazdan önce pencereden baktı. Arabanın, mutfağın önünde değil de sundurmanın altında beklediğini gördü. Apollonia içindeydi. Çocuk gibi iki eliyle direksiyona ya pişmişti. Carlo da arabanın arka koltuğuna yiyecek sepetini yerleştiriyordu. O sıra Fabrizzio'nun bahçe kapısından dışarı çıktığını görmek Michael'ı sinirlendirdi; herhalde çobanın dışarda yapacak bir işi vardı. Nereye gidiyordu acaba? Fabrizzio omuzunun üzerinden geriye baktı, Michael bu bakışta şüpheli, kaçamak bir şey sezdi. Bu allahın belâsı çobanın haddini bildirmeye karar verdi. Aşağı indi. Filomena'yı bir daha görmek, son kez vedalaşmak için mutfağa girdi. Yaşlı kadına: "Dr. Taza hâlâ uyuyor mu?" diye sordu.

Filomena'nın kırışık yüzünden kurnaz bir anlam belirdi: "Kart horozlar güneşin doğuşunu karşılamazlar," dedi, "doktor gece Palermo'ya gitmişti. Yorgun döndü!"

Michael güldü. Mutfak kapısından çıktı. Limon çiçeklerinin kokusunu her zaman tıkalı burnu bile alıyordu. Apollonia'nın, villâdan on adım kadar uzaktaki arabadan el salladığını gördü. Sonra genç kadının, olduğu yerde beklemesini işaret ettiğini anladı. Arabayı Michael'in bulunduğu yere getirmekti amacı. Carlo gülümseyerek arabanın yanında duruyordu. Luparası koltuğunun altından sarkmıştı. Oysa Fabrizzio'dan hâlâ eser yoktu. Göz açıp kapayıncaya kadar, bilinçli bir düşünceye dayanmadan Michael her şeyi anladı. Karısına haykırdı: "Hayır! Hayır!" Ama Apollonia'nın kontak anahtarını çevirmesiyle kopan korkunç patlamada sesi boğulup gitti. Mutfak kapısı paramparça oldu; Michael üç metre ötedeki duvara tosladı. Duvardan kopan kiremitler sırtına düştü, bir kiremit de kafasında parçalandı. Kendini kaybetmeden, Alfa Romeo'dan geriye dört tekerlekle şasiden başka şey kalmadığını görecek zamanı buldu.

Michael çok karanlık gelen bir odada ayıldı. Alçak sesle konuşanları duydu ama kulağına kelimeler den çok mırıltılar geliyordu. Hayvanca bir içgüdüyle baygın numarası yaptı. Ama sesler kesildi. Yatağın yanındaki iskemleden biri üzerine doğru eğildi. Şimdi çok belirgin bir sesle: "Sonunda kendine geldi," diyordu. Bir lamba yandı. Işığı Michael'in gözlerini beyaz bir şimşek gibi kamaştırdı. Michael gözlerini yana çevirdi. Ağır ve duygusuzdu kafası. Yatağın üzerine eğilen yüzün Dr. Taza'nın yüzü olduğunu neden sonra anladı.

"Sana bir bakayım, sonra ışığı söndüreceğim." dedi. Dr. Taza yavaşça. Michael'in gözlerine kalem inceliğinde bir fener tuttu, "iyileşeceksin," dedi sonra. Odadaki başka birine döndü. "Onunla konuşabilirsin."

Yatağın yanında oturan Don Tommasino idi. Michael şimdi onu iyice görüyordu. Don Tommasino : "Michael, Michael, seninle konuşabilir miyim?" diyordu. "Yoksa dinlenmek mi istiyorsun?"

Cevap verecek yerde işaret etmek için el kaldırmak Michael'a çok daha kolay geldi. Don Tommasino: "Arabayı garajdan Fabrizzio mu getirdi? diye sordu.

Michael farkında olmadan gülümsedi, insanın iliklerini dolduran, ama soruya evet diyen garip bir gülümsemeydi bu. Don Tomassino tekrar konuştu : "Fabrizzio ortadan kayboldu. Beni dinle, Michael. Bir haftadır komadasın. Anladın mı? Herkes öldüğünü sanıyor, onun için emniyettesin. Seni aramaktan vazgeçtiler. Babana haber yolladım; o da talimat verdi. Artık çok kalmadı. Amerika'ya döneceksin. Dönene kadar rahatça burada dinlen. Benim olan dağlardaki bu küçük çiftlikte seni bulamazlar, öldüğünü sandıklarından Palermo'dakiler benimle barış yaptılar. Yani bütün bu süre içinde peşine düştükleri insan senmişsin, benim peşimde olduklarına inandırmaya çalı şırlarken seni temizlemek istiyorlardı. Bunu bilmen gerekiyor. Geri kalan her şeyi bana bırak. Sen gücünü topla ve dinlen."

Şimdi Michael her şeyi hatırlıyordu. Karısının,

İki erkek de rahat bir soluk aldılar. Don Tommasino yakınındaki masadan bir bardak aldı. Bardakla ki amber rengi sıvıyı dikti. Dr. Taza, yatağın üstüne oturdu. Dalgın dalgın: "Artık dul kaldığını biliyorsun," dedi, "Sicilya'da pek az raslanır senin gibisine." San ki bu durum Michael'i avutacaktı.

Michael, daha yaklaşması için Don Tommasino' ya işaret etti. Don yatağa oturdu; başını eğdi. "Babama söyleyin, beni eve aldırsın," dedi Michael, "b;ı bama, onun oğlu olmak istediğimi söyleyin."

Oysa Michael'in yaralarının geçmesi için bir ay gerekti. Kâğıtların hazırlanması ve güvenli bir yolculuk sağlanması iki ay aldı. Ancak üçüncü ayın sonunda, Palermo'dan Roma'ya, Roma'dan da New York'a uçtu. Bu süre boyunca da Fabrizzio'nun izi bulunamadı.

YEDİNCİ KİTAP

YİRMİ BEŞİNCİ BÖLÜM

KAY Adams üniversiteyi bitirince doğduğu yer olan New Hampshire'e yerleşti ve öğretmenliğe başladı. Michael'in ortadan kayboluşunu izleyen altı ay içinde her hafta genç adamın annesine telefon edip onu sormuştu. Mrs. Corleone Kay'i hep dostça karşılamış, her konuşmayı da: "Çok çok iyi bir kızsınız. Siz Mikey'i unutmak ve iyi bir koca bulmak," diye bitirmişti. Kay bu sözlere hiç alınmamıştı. Çünkü yaşlı kadının, güç durumda bulunan genç bir kızın iyiliğini düşünerek bunları söylediğini anlıyordu.

İlk ders yılı sona erince New York'a gidip birkaç elbise almaya, eski okul arkadaşlarını görmeye karar verdi. New York'ta daha ilginç bir iş aramayı da düşünüyordu. Hemen hemen iki yıldan beri Long Beach'e telefon etmekten vaz geçmesine rağmen davetleri reddederek, hiç bir yere gitmeden, okuyarak, öğreterek evde kalmış bir yaşlı kız hayatı yaşamıştı. Bu şekilde devam edemiyeceğini biliyordu; sinirliydi, mutsuzdu. Oysa Michael'in kendisine mektup yazacağını, şu veya bu şekilde bir haber yollayacağına inanmaya devam ediyordu. Michael'in bunu yapmaması genç kızı kırmıştı. Çünkü davranışında bir güvensizlik vardı.

Erkenden trene atladı, öğleden sonra da otele vardı. O saatte kız arkadaşları çalıştıklarından onları rahatsız etmek istemedi. Gece ziyaretlerine gidecekti. Yorucu tren yolculuğundan sonra da alışverişe çıkmayı canı hiç istemiyordu. Otel odasında yalnız oluşu, sevişmek için Michael'la hep otel odalarını kullanmalarını hatırlayışı Kay'in içinde bir yalnızlık duygusu uyandırdı. İşte her şeyden çok bu duygu, Long Beach'den Michael'in annesini arama fikrini verdi.

Telefonda Kay'e New York ağzıyla konuşan bir erkek sesi cevap verdi. Kay, Mrs. Corleone ile konuşmak istediğini bildirdi. Birkaç dakikalık bir sessizlik oldu. Sonra Kay, Michael'in annesinin sesini tanıdı.

Genç kız önce bir şaşkınlık geçirdi: "Ben Kay Adams'ım, Mrs. Corleone," dedi, "beni hatırladınız mı?"

"Tabii, tabii, hatırlıyorum," dedi Mrs. Corleone, "nasıl bunca zaman siz aramaz? Siz evlendi?"

"Hayır, evlenmedim," dedi Kay, "başka işlerim vardı." Ana Corleone'nin niçin aramadığını sormasına şaşırmıştı. "Michael'den haber aldınız mı? Nasıl, iyi mi?"

Telefonun öbür ucunda bir sessizlik oldu. Sonra Mrs. Corleone, daha güçlü bir sesle cevap verdi: "Mikey burada. Sizi hiç aramaz? Hiç görmez?"

Kay'in başı döndü, içinde uyanan ağlamak isteğinden utanç duydu. "Ne zamandan beri burada?" diye sorarken sesi titriyordu.

Mrs. Corleone: "Altı aydır," dedi.

"Ah, evet, anlıyorum," diyebildi Kay, Anlıyordu da, Michael'in annesi oğlunun onu ne kadar hafife aldığını bildiriyordu, kavurucu bir utanç dalgasıyla allak bullak oldu. Peşinden öfkelendi: Michael'a, annesine, aşk serüveni sona erse bile dürüst bir arkadaşlığı yürütecek incelikten yoksun bütün yabancılara ve İtalyanlara kızdı. Kendisiyle artık yatmak istemese bile, bu Michael, Kay'in bir dost olarak meraka kapılacağını düşünemiyor muydu? Kendisiyle evlenmek istemese de, dar kafalı, cahil bir İtalyan kızı gibi intihar edeceğini, ya da kızlığını yitirince fırlatıp atıldığından bağıra bağıra mesele çıkaracağını mı sanı yordu? Yine de, elinden geldiğince sakin konuşma ya baktı: "Anlıyorum, teşekkür ederim," dedi, "Michael'in evine döndüğüne, iyi olduğuna sevindim, öğrenmek istemiştim yalnız. Öğrendiğime göre de sizi bir daha rahatsız etmem."

Mrs. Corleone, Kay'in dediklerini anlamamış gibi sabırsızlıkla: "Mike'yi görmek isterseniz hemen buraya gelmek. Ona güzel bir sürpriz yapmak. Siz taksiye binecek, kapıdaki adama taksi parası ödeme sini ben söyleyecek, Şoföre saatin yazdığından iki kat fazla para vereceğini söylemek. Yoksa ta Long Beach'e gelmez. Ama parayı vermek yok. Kocamın kapıdaki adamı taksi parası ödeyecek,"

"Gelemem, Mrs. Corleone," dedi Kay ilgisizce, "Michael beni görmek isteseydi daha önce evimden arardı, ilişkilerimizi sürdürmek niyetinde olmadığı belli."

Mrs. Corleone'nin keyifli sesi karşılık verdi: "Siz çok iyi bir kız, var güzel bacaklarınız ama pek yok akıl. Geliyorsunuz beni görmek için, yok Mikey, Mikey için, Ben konuşmak istiyor sizinle. Hemen gelmek. Taksi

parası vermemek. Bekliyorum." Kay tıkırtıyı duydu. Mrs. Corleone telefonu kapamıştı.

Kay tekrar telefon edip gelemeyeceğini bildire bilirdi ama Michael'i görmek, dostça da olsa onun la konuşmak istiyordu. Şimdi açıkça, çekinmeden bu raya geldiyse normal bir hayat yaşayabilirdi demek. Büyük bir özenle giyindi, boyandı. Çıkmaya hazır olunca aynada kendini süzdü. Michael'in ortadan kaybolduğu iki yıl öncesinden daha mı güzeldi? Yoksa Michael onu çok yaşlı ve çirkin mi bulacaktı? Vücudu daha kadınlaşmış, kalçaları yuvarlaklaşmış, göğüsleri irileşip olgunlaşmıştı. Michael hep inceliğinden ötürü onu sevdiğini söylerdi, ama İtalyanların dolgun vücutlu kadınlardan hoşlandıkları bilinirdi. Hem önemi yoktu bütün bunların. Michael'in artık kendisiyle bir alışverişi kalmamıştı, açıkça ortadaydı bu. Yoksa evinde geçirdiği şu altı ay içinde onu arardı.

Çağırdığı taksi, Kay tatlı tatlı gülümseyip saatin iki katını vereceğini söyleyene dek Long Beach'e gitmeye yanaşmadı. Yol bir saat sürüyordu, üstelik Long Beach'deki ev, Kay'in son gördüğünden bu yana hayli değişmişti. Evlerin çevresi demir parmaklıklıydı. Giriş kapısı da demirdendi. Bez pantolon ve kırmızı gömleğinin üzerine beyaz spor ceket giymiş bir bekçi taksi saatini okumak için başını içeri uzattı. Sonra şoföre birkaç dolar verdi. Kay, şoförün hiç itiraz etmediğini, aksine çok hoşnut kaldığını görünce arabadan indi. Bahçeden geçip ortadaki eve yürüdü.

Kapıyı Mrs. Corleone açtı. Kay'e sarılıp yanaklarından öpmesi genç kadını şaşırttı. Sonra Kay'e hayran hayran baktı: "Siz güzel kız," dedi açıkça, "be nim oğlanlar aptal." Kay'i içeri çekti. Bir tepsi yiye çekle ocakta kahve ibriğinin hazır olduğu mutfağa götürdü. "Michael neredeyse döner," dedi, "siz ona sürpriz yapacak."

Karşılıklı oturdular. Yaşlı kadın Kay'i bir şeyler yemeğe zorluyor, öte yandan da büyük bir merakla sorguya çekiyordu. Kay'in öğretmenliği seçişine, eski okul arkadaşlarını ziyaret etmek için New York'a gelişine, yalnız yirmi dört yaşında oluşuna çok sevindi. Sanki her ayrıntı önceden verdiği kararları doğrulamış gibi hoşnutlukla başını sallıyordu. Kay öyle sinirliydi ki yalnız sorulara cevap veriyor, başka şey söylemiyordu.

Michael'i mutfak penceresinden ilk gören Kay oldu. Evin önünde bir araba durdu; içinden iki adam çıktı. Sonra da Michael. Adamlardan biriyle konuşmak için doğruldu. Kay yüzünün sol yanını gördü, şımarık bir

çocuğun tekmeleyerek ezdiği bir bebek gibi eğri büğrüydü suratının bir yanı. Ne gariptir, Michael Kay'e eskisi kadar yakışıklı geldi, yine de gözlerinin yaşla dolmasına engel olamadı. Michael'in eve girmek için dönerken kar gibi beyaz bir mendili ağzına ve burnuna götürüp orada bir an tuttuğunu gördü.

Kapının açıldığını, Michael'in adımlarının holde ilerlediğini, mutfağa doğru geldiğini duydu. Şimdi

Michael önlerindeydi; annesiyle Kay'e bakıyordu, önce ilgisiz gibiydi. Sonra hafifçe gülümsedi; yüzünün, yara izleri taşıyan yanı ağzının daha fazla açılmasını önlüyordu. En kayıtsız haliyle ona: "Merhaba, nasıl sın?" demekte kararlı olan Kay yerinden fırladı, kollarına sığındı ve yüzünü genç adamın omuzuna gömdü. Michael onun ıslak yanaklarını öptü, ağlaması bitinceye kadar öyle tuttu. Sonra birlikte arabaya bin diler; Michael bir el işaretiyle muhafızını uzaklaştırdı. Genç kadın yeniden boyanacak yerde mendiliyle arta kalan boyaları silerken birlikte yola çıktılar.

"Böyle davranmayı düşünmemiştim," dedi Kay, "ama kimse bana bu kadar ağır yaralandığını söylememişti."

Michael güldü. Yüzünün bereli yanına dokundu. "Bunu mu söylemek istiyorsun? Bir şey değil canım. Yalnız durmadan burnumun akmasına sebep oluyor. Artık eve döndüğüme göre icabına bakacağım. Sana mektup yazamaz, ya da haber yollayamazdım. Her şeyden önce bunu anlaman gerekiyor."

"Peki," dedi Kay.

"Şehirde bir yerim var. Oraya gidebilir miyiz, yoksa bir lokantada iki kadeh içip yemek yemek mi istersin?"

"Aç değilim. "

Bir süre konuşmadan New York'a doğru ilerlediler, "üniversiteyi bitirdin mi?" diye sordu Michael.

"Evet, Şimdi doğduğum şehirde öğretmenlik yapıyorum. Polisi öldüreni buldular mı? Bu sayede mi eve dönebildin?"

Michael bir an cevap vermedi: "Evet, buldular. Bütün New York gazeteleri yazdı. Sen okumadın mı?"

Kay, rahat bir soluk alarak güldü. Michael katil değildi demek. "Biz yalnız New York Times gazetesini alırız. Böyle bir olay o gazetenin seksen dokuzuncu sayfasının bir yerine sıkıştırılmıştır ancak. Okumuş olsaydım annene daha önce telefon ederdim." Sustu. Sonra : "Annenin konuşması çok garip," dedi, "neredeyse senin polisi öldürdüğüne inanacaktım.

Sen gelmezden biraz önce, kahvelerimizi içerken bana, itirafta bulunan bir deliden söz ediyordu."

"Belki de annem başlangıçta cinayeti benim işlediğime inandı da ondan."

Michael gülümsedi: "Anneler polis gibidir. Hep en kötü şeyi düşünürler."

Michael arabayı Mullberry caddesindeki, kendi sini tanıdığı anlaşılan bir adamın garajına bıraktı. Sonra Kay'i fakir mahalleye uyan, oldukça eski görünüşlü bir eve götürdü. Michael'da ön kapının anahtarı vardı. Kay içeri girince buranın, bir milyonerin evi gibi pahalı ve rahat eşyalarla döşenmiş olduğunu gördü. Michael onu merdivenle geniş bir salon ve koca bir mutfağın bulunduğu birinci kata çıkardı. Bir kapı yatak odasına açılıyordu. Salonun bir köşesinde bir bar vardı. Michael alçak sesle: "Yatak odasına geç sek daha iyi olur," dedi. Kay içkisinden bir yudum aldı. Gülümsedi. "Evet," dedi.

Kay için Michael'la sevişme eskisi gibiydi; yalnız genç adam daha haşin, daha açık, eskisi kadar şefkatli değildi. Tetikte bekler gibi bir hali vardı. Kay durumun düzeleceğini umarak hiç yakınmadı. Erkeklerin bu gibi hallerde kadınlardan çok daha duyarlı olmalarını eğlenceli buldu, iki yıllık bir ayrılıktan sonra Michael ile sevişmek ona dünyanın en olağan şeyi gelmişti. Hiç ayrılmamış gibiydiler.

"Bana mektup yazabilirdin. Bana güvenmen gerekirdi," dedi Michael'a sokularak. "Ben de New England omertasını uygulardım. Belki bilirsin. New England'lılar çok sıkı ağızlıdırlar."

Michael karanlıkta hafifçe güldü. "Beni bekleyeceğini hiç ummadım," dedi, "olanlardan sonra beni bıraktığını sanıyordum."

Kay: "O iki adamı öldürdüğüne asla inanmadım," diye atıldı hemen, "Ama annen onları vurduğunu kabul ediyor sanki. Yüreğim böyle bir şey yapmayacağını söylüyordu. Seni çok iyi tanıyorum çünkü."

Michael'in içini çektiğini duydu, "öldürüp öldürmemem önemli değil," dedi, "bunu anlaman gerek."

Kay sesindeki soğukluğa şaştı, "öyleyse, onları öldürüp öldürmediğini söyle," dedi.

Michael yatakta oturup yastığına dayandı. Karanlıkta sigarasının ucu parladı. "Sana evlenme teklifinde bulunursam, bana cevap vermek için önce bu sorunun cevabını mı bekleyeceksin?"

"Umurumda bile değil," dedi Kay. "Seni seviyorum, umurumda bile değil. Ama sen de beni sevseydin gerçeği söylemekten kaçınmazdın. Gidip polise söylememden çekinmezdin, öyle değil mi? Demek gerçek bir gangstersin? Ama yine umurumda değil, önemli olan artık beni sevmediğin. Eve döndüğünde bir kere bile aramadın."

Michael sigarasını tüttürüyordu. Sigaranın sıcak küllerinden bir kısmı Kay'in çıplak sırtına döküldü. Kay hafif bir çığlık attı. Şakacı bir tavırla: "Bana işkence etmeyi bırak, kimseye söylemem," dedi.

Michael gülmedi, Sesi dalgındı. "Biliyor musun eve döndüğümde ailemi, babamı, annemi, kızkardeşim Connie'yi ve Tom'u görmek beni pek sevindirmedi, iyiydi onları görmek, ama umurumda bile değildi. Sonra bu akşam eve döndüm. Mutfakta seni gördüm, sevindim. Sevgi dediğin bu mu?"

"Bana bu kadarı da yeter," dedi Kay.

Bir süre daha seviştiler. Michael bu kez daha şefkatliydi. Sonra içki getirmek için dışarı çıktı; geri dönünce yatağın karşısındaki koltuğa oturdu. "Biraz daha ciddi konuşalım," dedi, "benimle evlenmeye ne dersin?" Kay gülümsedi. Onu yatağa çağırdı. Michael da güldü. "Ciddi ol," dedi, "olup bitenler hakkında sana hiç bir şey anlatamam. Artık babamın yanında çalışıyor, zeytinyağı ithalâtını yönetebilmek için gerekti bilgileri ediniyorum. Ama ailemin ve babamın düşmanları olduğunu biliyorsun. Dul kalabilirsin genç yaşta; ihtimal zayıf ama yine de var. Sonra sana her gün yazıhanede ne olduğunu, ne yaptığımı da anlatamam, işim hakkında sana bir şey söyleyemem. Karım olacaksın ama asla iş ortağım değil. Eşit paylarda ortak olamayacağız anlayacağın, imkânsız bu."

Kay yatakta doğrulup oturdu. Gece masasının üze rinde duran lâmbayı, sonra da sigarasını yaktı. Yastıklara dayanıp sakin bir sesle: "Bana gangster

olduğunu anlatmak istiyorsun, değil mi" dedi, "öldürülen kişiler ve cinayetle ilgili diğer suçlardan sorumlu olduğunu söylüyorsun. Ve benden, hayatının o bölü mü hakkında asla sana sormamamı, hatta düşünmememi istiyorsun. Tıpkı korku filimlerinde kıza evlenme teklif eden canavar gibi." Michael pis pis sırıttı. Yüzünün yaralı yanını Kay'e çevirdi. Kay üzüntüyle: "Ah Mike, yüzüne dikkat ettiğim bile yok," diye atıldı. "Yemin ederim umurumda değil."

"Biliyorum," dedi Michael gülerek, "şu burnumun akması olmasa hoşuma bile gidiyor."

Kay: "Ciddi olmamı söyledin," diye konuşmasını sürdürdü, "evlenirsek nasıl bir hayat sürmem, gerekiyor? Annenin, bir İtalyan ev kadınının hayatını mı yaşamalı, yalnız evimle ve çocuklarımla mı ilgilenmeliyim? Ya sana bir şey olursa? Ya bir gün hapse girersen?"

"Hayır, imkânsız bu," dedi Michael, "beni öldürebilirler, evet, ama hapse girmem."

Kay onun bu güven dolu cevabı karşısında gülmekten kendini alamadı. "Ama nasıl emin olabilirsin?" dedi, "doğru söyle."

Michael içini çekti: "Sana anlatamayacağım, anlatmak istemediğim şeyler var."

Kay uzun bir süre konuşmadı. Sonra: "Bütün bu aylar boyunca beni aramadın," dedi. "Şimdi benimle niçin evlenmek istiyorsun? Yatakta çok mu iyiyim?"

Michael ciddi ciddi başını salladı: "Elbette," de di, "ama seninle hiç bir şey vermeden de yatabildiğime göre, evlenmem için yeterli neden olamaz. Bak, bana şimdi cevap verme, Birbirimizi görmeye devam ederiz. Ailenle de görüş. Babanın, kendi yönünden çok sağlam biri olduğunu duydum. Onun öğütlerini dinle."

"Cevap vermedin, benimle evlenmek istemenin nedenini söylemedin," dedi Kay.

Michael çekmeceden beyaz bir mendil aldı. Burnuna tuttu. Sümkürdü. Sonra sildi. "Bu bile benimle evlenmemen için yeterli bir neden. Durmadan burnunu çekerek ortalıkta dolaşan bir erkek ister misin?"

Kay sabırsızlıkla: "Hadi, hadi, ciddi ol," dedi, "sana bir soru sordum."

Michael mendili elinde tutuyordu. "Peki," dedi, "ilk ve son kez anlatacağım. Hayatta sevgi duyduğum, önemsediğim tek kişi sensin. Seni aramadım, çünkü bütün olanlardan sonra hâlâ benimle ilgilenebileceğin hiç aklıma gelmedi. Haklısın, senin peşini bırakmayabilir, zor kullanabilirdim. Ama istemedim. Şimdi sana söyleyeceğim şeyi bana bile tekrarlama : işler yolunda giderse beş yıla kadar Corleone Ailesi çok namuslu olacak. Bunu gerçekleştirmek için bazı hileli şeylerin yapılması gerekiyor. Belki o zaman sen zengin bir dul olursun. Şimdi seni neden mi istiyorum? Çünkü seni arzuluyor, bir aile kurmak istiyorum. Çocuklarım olsun istiyorum. Zamanı geldi. Sonra çocuklarımın, babamın etkisinde kaldığım gibi benim et kimde kalmalarını istemiyorum. Babamın beni bile bile etkilediğini söylemeye kalktığım yok. Asla böyle bir şey yapmadı. Benim doktor, profesör gibisinden biri olmamı istedi. Ama işler yolunda gitmedi; ailem için mücadele etmek zorunda kaldım. Mücadele ettim, çünkü babama hayranlık duyuyor; onu seviyorum. Saygıyı onun kadar hak eden başka bir erkek tanımıyorum, iyi bir koca, iyi bir baba ve hayatta kendisi kadar talihli olmayan kişilere hep dostça davrandı. Babamın başka bir yönü daha var ama oğlu olarak bu yanları beni ilgilendirmez. Her neyse, çocuklarımın başına da aynı şeylerin gelmesini istemiyorum. Çocuklarımın senin etkinde kalmalarını istiyorum. Tam Amerikalı, gerçek Amerikalı olmak için büyümelerini istiyorum. Belki onlar, çocukları ya da torunları siyaset hayatına atılırlar." Michael gülümsedi. "Neden olmasın? Dartmouth Üniversitesindeki tarih derslerinde Cumhurbaşkanlarının geçmişlerini incelemiştik. Bir çocuğun, aşılmadıklarına şükretmeleri gereken babaları, dedeleri vardı. Ama ben çocuklarımın doktor, öğretmen yahut müzisyen olmalarını yeğ tu tarım. Aile işine asla karışmayacaklar. Hem büyü düklerinde ben işten çekilmiş olacağım. Seninle bir kulübe üye yazılacak, hali vakti yerinde Amerikalıların hayatını sürdüreceğiz, işte teklifim. Nasıl, hoşuna gitti mi?"

"Harika," dedi Kay, "ama dulluk bölümünü atladın."

"Dul kalman ihtimali pek yok. Sana dürüst davranmak için söyledim bunu." Michael mendiliyle burnuna dokundu.

"inanamıyorum, senin öyle bir kişi olabileceğine inanamıyorum," dedi Kay. Yüzünde şaşkın bir anlam vardı. "Meseleyi bütünüyle kavrayamıyor, nasıl olabildiğini anlayamıyorum."

Michael kibar bir tavırla: "Daha fazla açıklamada bulunamayacağım," dedi, "konu üzerinde düşünmek zorunda değilsin. Bütün bunların birlikte yaşayacağımız hayatla hiç ilgisi yok."

Kay başım salladı : "Benimle nasıl evlenmek istersin, beni sevdiğini nasıl hissettirirsin? Bana bu sözü hiç söylemedin ama az önce babanı sevdiğini açıkladın. Benden çok şüphelendiğin için hayatının en önemli bölümünü anlatmak istemiyor, sonra da evlenmeye kalkıyorsun. Güvenemeyeceğin biriyle nasıl yaşayabilirsin? Baban annene güveniyor, biliyorum."

"Evet," dedi Michael, "ama bu, babamın ona her şeyi anlattığı anlamına gelmez. Sonra babamın anne me güvenmesi için bir takım nedenler var. Evlendikleri, annem karısı olduğu için değil, annem hayatlarının en güç döneminde dört çocuk doğurdu. Babam vurulduğu zaman ona baktı, korudu. Babama inanıyordu. Kırk yıl süreyle her şeyden önce ona sadık kaldı. Sen de bu kadarını yaparsan, belki de aslında hiç işitmek istemediğin bazı şeyleri anlatırım."

"Long Beach'de mi oturmak zorundayız?" diye sordu Kay.

Michael başını salladı : "Evet ama kendi evimiz olacak. O kadar kötü bir şey değil bu. Ailem bize karışmaz. Kendi hayatımızı yaşarız. Ama işler düzene girinceye kadar Long Beach'de oturmamız zorunlu."

"Başka yerde yaşamak senin için tehlikeli değil mi?" diye sordu Kay.

Tanıdığından bu yana ilk kez, Michael'in sinirlendiğini gördü. Herhangi bir davranış ya da ses değişikliğiyle kendini göstermeyen, ama ölüm soğuğu gibi dışarı vuran bir öfkeydi.

Kay onunla evlenmezse nedeninin bu öfke olacağını düşündü.

"Gazetelerde, filimlerdeki saçmaların Allah belâsını versin," dedi Michael, "babam ve Corleone Ailesi hakkında yanlış düşüncelerin var. Sana son bir açıklamada bulunacağım, ama gerçekten son olacak bu. Babam karısı, çocukları ve güç anlarında ihtiyaç duyabileceği dostları için çalışan bir iş adamıdır, içinde yaşadığımız toplumun kuralları, onun gibi olağanüstü güce ve yaradılışa sahip bir insana uymadığından bu kurallara boyun eğmez. Babamın kendini Cumhurbaşkanları, Başbakanlar, Yüksek Mahkeme üyeleri ve Eyalet Valileriyle eşit tutmasını anlaman gerek. Başkaları tarafından kararlaştırılmış, kendisini yenik bir hayata mahkûm

eden kurallara uyarak yaşamayı reddediyor. Ama asıl hedefi bu topluma büyük bir güçle katılmak. Çünkü toplum, yeterli gücü olmadıkça bireyleri korumuyor aslında. Bu arada da, toplumun kanuni yapısından çok daha üstün olduğuna inandığı ahlâk kurallarına göre hareket ediyor."

Kay onu inanmayan bakışlarla dinliyordu. "Ama gülünç bu," dedi, "ya herkes baban gibi yaparsa ne olur? O zaman toplum hayatı işlemez, gerisin geri taş devrine döneriz. Mike, söylediklerine inanmıyor sun, değil mi?"

Michael acı acı gülümsedi : "Sana babamın duygularını, inançlarını anlatıyorum ben. Bu adamın değişmeyeceğini anlamanı istiyorum. Neyse o. Ama, sorumsuz bir insan değil, hiç olmazsa yarattığı dünya da sandığının tersine eli makineli tüfekli canavarla ilgisi yok. Kendine göre aklı başında ve bilinçli bir adam."

Kay yavaşça : "Peki sen neye inanıyorsun?" diye sordu.

Michael omuz silkti. "Aileme inanıyorum," diye cevap verdi, "sana ve birlikte kuracağımız aileye inancım var. Toplumun bizi gözeteceğine güvenmiyorum. Kaderimi, bir yığın insanı kandırarak kendileri ne oy vermelerini sağlayan heriflerin eline bırakmak niyetlisi değilim. Ama şimdilik, babamın sonu yaklaşıyor. Bir zamanlar yaptıkları, büyük tehlikeler göze alınmadan yapılamaz artık, istesek de, istemesek de Corleone Ailesi topluma katılacak. Ama katılacağımız zaman geldiğinde çok nüfuzlu olmamızı istiyorum! Yani paramız ve bir sürü malımız olmalı. Herkesin kaderini paylaşmaya başlamadan önce çocuklarımın güvenliğini sağlamak isterim."

"Ama vatanın için gönüllü savaştın. Savaş kahramanıydın. Seni bu kadar değiştiren nedir?"

Michael : "Bu konuşma bizi hiç bir sonuca götürmez," dedi. "Belki doğduğun şehirde sık sık gördüğün eski kafalı tutuculardan biriyim ben de. Kendi işine bakan bireycinin teki. Aslında hükümetlerin halklarına aldırdıkları yok, ama asıl neden başka. Bütün söyleyeceğim de şu; Babama yardım etmeliyim; onun yanında olmalıyım. Sen de benim yanımda olmak isteyip istemediğine karar ver." Kay'e gülümsedi. "Belki sana evlenme teklif etmek hiç de iyi fikir değil!"

Kay yatağı yokladı : "Evlilik konusunu bilmem," dedi. "Ama iki yıl süreyle erkek nedir tanımadım. Şimdi seni o kadar kolay bırakmam. Gel

bakalım buraya. "

Birlikte yatağa uzanıp ışığı söndürdüklerinde Kay mırıldandı : "Beni bırakıp gittiğinden beri kimseyle sevişmediğime inandın mı?"

"inandım."

"Ya sen?" dedi Kay, daha tatlı bir sesle.

"Benim kadınlarla yattığım oldu." Kay, kasıldığını hissediyordu Michael’in. "Ama son altı ay için de hiç bir kadın tanımadım." Doğruydu. Apollonia’nın ölümünden beri seviştiği ilk kadın Kay'di.

YİRMİ ALTINCI BÖLÜM

BÜYÜK bir zevksizlikle düzenlenip döşenen lüks daire, otelin arkasındaki bir uydurma periler ülkesi dekoruna bakıyordu. Turuncu ampullerin sarıldığı palmiyeler dikilmişti buraya; çöl yıldızlarının altında iki büyük yüzme havuzunun koyu suları parlıyordu. Ufukta, ışıklar içindeki vadiye sığınan Las Vegas'ı çevreleyen kum ve taş tepeleri vardı. Johnny Fontane kalın, işlemeli, kurşuni perdeyi kapattı. Odaya döndü.

Dört kişilik özel bir ekip —krupye, veznedar, yardımcı ve gece kulüplerindeki bütün benzerleri gibi yarı çıplak bir garson kız— tek kişilik bir kumar partisi için gerekli hazırlıkları yapıyorlardı. Nino Valenti dairenin oturma odasındaki divana uzanmıştı. Elinde bir su bardağı dolusu viski, at nalı biçimi yirmi bir masasıyla altı iskemlenin hazırlan ışını izliyordu. "Güzel, güzel," dedi peltekleşmeye başlayan konuşmasıyla, "Johnny, hadi şu itoğiu itlere karşı birlikte oynayalım. Talihim var. Canlarına okuruz."

Johnny yatağın önünde duran arkalıksız iskemleye oturdu : "Biliyorsun, ben kumar oynamam," dedi. "Kendini nasıl hissediyorsun. Nino?"

Nino ona acı acı gülümsedi : "Fevkalâde. Gece yarısından sonra karılar gelecek. Yemek yiyecek ve yine kumar masasına döneceğiz. Kumarhanede elli bin dolar kazandığımı biliyor musun?"

"Evet," dedi Johnny, "nalları diktiğinde bunca paranın kime kalmasını istiyorsun?"

Nino içkisini bir yudumda içip bitirdi. "Johnny" dedi, "sen eğlenmeyi bilen adam ününü nasıl sağladın allasen? Sıkıcı bir insansın, Johnny. Las Vegas'a gelen turistler bile senden daha çok eğleniyorlar."

Johnny : "Haklısın," dedi, "kumar masasına götürmemi ister misin?"

Nino divanın üstünde doğrulmaya çalıştı. Ayaklarını sımsıkı halıya bastı. "Ben giderim," dedi. Elin deki bardağı yere düşürdü. Ayağa kalktı. Oyun masasının hazırlandığı yere dimdik yürüdü. Kâğıtları dağıtacak olan adam hazırdı. Krupye yardımcısının arkasında durmuş bakıyordu. Veznedar, iki adım öte deki bir iskemleye oturmuştu. Garson kadın, Nino'nun en ufak hareketini görebileceği yerde bir sandalyeye yerleşmişti.

Nino yeşil örtüye parmaklarıyla vurarak: "Fişler.." dedi.

Krupye cebinden bir defter çıkardı. Bir makbuz doldurdu. Küçük bir dolma kalemle birlikte' Nino'nun önüne koydu : "işte, Mr. Valenti," dedi, "başlangıç için beş bin." Nino makbuzun altına imzasını attı. Adam makbuzu cebine koydu. Veznedara işaret etti.

Veznedar, önünde duran bölmeli kutudan bir hokkabazın ustaca parmak hareketleriyle siyah ve altın rengi yüz dolarlık fişler aldı. Beş saniyeden daha kısa bir süre içinde Nino'nun önünde onar tanelik, her biri yüz dolarlık beş fiş dizisi belirdi.

Yeşil örtünün üzerinde iskambil kâğıtlarından bir parça daha büyük, kenarları beyaz altı tane dörtgen vardı. Her dörtgen bir iskemlenin önündeydi. Şimdi Nino bu dörtgenlerden üçüne fişlerini yerleştiriyor, böylece üç kişilik oynuyordu. Nino önündeki fişleri karıştırdı. Johnny'ye döndü : "İşte geceye beyle başlamalı, değil mi Johnny?" dedi.

Johnny gülümsedi. Nino gibi bir kumarbazın oyun oynarken makbuz imzalamak zorunda kalması olağan bir şey değildi. Yüksek oynayan birinin sözü yeterliydi. Belki de sarhoş olduğundan Nino'nun hiç bir şey hatırlamayacağını sanmışlardı. Nino'nun her şeyi hatırladığını, hiç bir şeyi unutmadığını bilmiyorlardı.

Nino durmadan kazandı, üçüncü elden sonra parmağını kaldırarak kadın garsona işaret etti. Kadın odanın öteki ucundaki bara gitti. Nino'nun çavdar viskisini koca bir su bardağında getirdi. Nino içkiyi aldı. Kadının beline sarılabilmek için, öteki eline ge çirdi. "Yanıma otur şekerim," dedi, "birkaç el oyna. Bana şans getir."

Kadın garson çok güzeldi; ama Johnny onun kişiliksiz, buz gibi bir karı olduğunu ilk bakışta anlamıştı. Nino'ya gülümsüyordu, ama aslında gözü kara ve sarı fişlerdeydi. Johnny: "Ne olacak yani?" diye düşündü, "niçin bu kadın da fişlerin bir bölümünü almasın?" Nino'nun, parası karşılığında daha iyi bir şey elde edemediğine üzülüyordu.

Nino kadının birkaç el oynamasını bekledi. Sonra fişlerden birini verip, kalçasını okşayarak masadan uzaklaştırdı. Johnny ona içki getirmesi için işaret etti. Kadın içkiyi getirdi ama, sanki şimdiye kadar çevrilmiş en büyük filmde en önemli bölümü oynuyor gibiydi. Büyük Johnny Fontane üzerinde çekiciliğini deniyordu. Gözleri ışıl ışıl yandı, yürüyüşü çok şey söylüyordu;

aralık ağzı gözle görülür bir ihtirasla elde etmek istediği en yakınındaki nesneyi ısıracak gibiydi.

Azgınlıkla kıvranan bir dişi hayvanı andırıyordu; ama bunların hepsi de yapmacıktı. Johnny Fontane : "Hey Tanrım," diye geçirdi içinden. "Biri daha işte." Johnny'yi yatağa sürüklemek isteyen kadınlar hep aynı numarayı yaparlardı. Numaraları ancak Johnny çok sarhoş olduğu zaman sökerdi. Ama şu sıra Johnny sarhoş değildi. Kıza ünlü gülümsemesiyle karşılık verdi : "Teşekkür ederim, yavrum," dedi. Kız ona baktı. Dudakları teşekkür anlamında şekillendi, gözleri bulanıklaştı. Uzun, file çoraplar içindeki bacaklarının bitimindeki kalçaları ihtirasla kıvrılır gibi oldu. Kadının vücudunda büyük bir gerilim vardı sanki. Göğüsleri daha büyümüş, ince açık bluzunu parçalayıp çıkacaktı neredeyse. Sonra bütün vücudu ürperdi. Sanki kadın, sırf Johnny Fontane kendisine gülümseyip : "Teşekkür ederim güzelim," dediği için cinsel zevkin doruğuna ulaşmıştı. Rolünü güzel oynamıştı doğrusu, Johnny'nin şimdiye kadar gördüklerinin en iyisiydi. Ama bunun ne denli uydurma olduğunu biliyordu. Üstelik böyle davranan kadınlar yatakta hiç de ilginç değillerdi.

Kadının gidip sandalyesine oturuşunu izledi. İç kişini yavaş yavaş yudumladı. Aynı oyunun tekrar oynanmasını istemiyordu. Bu gece keyfi yerinde değildi.

Nino Valenti bir saat sonra kendinden geçmeye başladı, önce öne eğildi, arkaya doğru kaykıldı. Sonra da sandalyesinden yere yuvarlandı. Neyse, krupye ile yardımcısı dikkatli davranmış, Nino başını yere vurmadan koşup onu yakalamışlardı. Nino'yu kaldırıp perdelerin ötesindeki yatak odasına taşıdılar, Johnny, kadın garson ve kâğıt dağıtan adam onları izlediler.

Kadın garsonla diğer iki adamın Nino'yu soyup çarşafların altına sokuşlarını izledi Johnny. Sonra krupye masadaki fişleri saydı, önündeki deftere not aldı. Johnny : "Bu durum ne kadardır devam ediyor?" diye sordu.

Adam omuz silkti. "Bu gece pek erken sızdı, ilk keresinde doktoru çağırdık. Mr. Valenti'ye bir ilâç verdi. Galiba bir şeyler de anlattı. Sonra Nino, bize, bir daha böyle olursa doktoru çağırmamamızı, kendisini hemen yatağına yatırmamızı, sabaha bir şeyi kalmayacağını söyledi. Biz de dediğini yaptık. Çok talihli. Bu gece yine kazandı. Hemen hemen üç bin dolar."

Johnny Fontane : "Doktoru çağıralım bu gece, olur mu?" dedi. "Doktoru mutlaka bulun."

Ancak on beş dakika sonra Jules Segal içeri girdi. Johnny adamın hiç de doktora benzemediğini gördükçe sinirleniyordu. Bu gece, beyaz süsleri bulunan bol, mavi bir spor gömlek giymişti, ayaklarında beyaz süet pabuçlar vardı. Çorap giymemişti. Bu kılıktaki birinin elinde, doktorların geleneksel siyah çantasını taşıması gülünç kaçıyordu.

Johnny: "Çantanı golf takımlarınla birlikte taşımanın yolunu bulsan iyi olur," dedi.

Jules anlayışla gülümsedi : "Evet bu çanta gerçekten çok kötü. İnsanların akıllarını başlarından alıyor. Çantanın hiç olmazsa rengini değiştirseler bari."

Nino'nun yattığı yere geçti. Çantasını açarken Johnny'ye : "Yolladığın çeke teşekkür ederim," dedi. "Çok fazla yazmışsın. Basit bir muayene o kadar etmez."

"Ben, çok daha fazla ettiği inancındayım," dedi Johnny. "Neyse bırak bunları da sen Nino'ya bak. Nesi var?"

Jules, Nino'nun kalbine, nabzına ve tansiyonuna baktı. Çantasından bir iğne çıkardı. Nino'nun koluna gelişigüzel bir hareketle soktu. Hastanın yüzündeki solgun renk kayboldu. Kan dolaşımı hızlanmış gibi yanaklarına renk geldi.

Jules: "Hastalığı teşhis etmek çok basit." dedi, "ilk bayıldığında onu tepeden tırnağa muayene edip bazı testler yapmıştım. Kendine gelmezden önce de

hastaneye yatırdım. Şekeri var. ilâçlarla, perhizle kolayca önüne geçilebilir; bir mesele değil. Ama Nino aldırış etmiyor, üstelik kendini içkiyle öldürmeye karar vermiş. Karaciğer berbat, yavaş yavaş beyni de hapı yutuyor. Şu anda hafif bir şeker komasına girmiş durumda. Bence, hemen bir kliniğe yatırılması gerekli."

Johnny rahatladığını hissetti, önemli değildi neyse; yapılacak şey Nino'nun kendine dikkat etmesiydi. "Şu insanı içkiden geçirdikleri bir yere mi yatıralım?" diye sordu.

Jules odanın öbür ucundaki bara gitti. Kendine bir bardak içki doldurdu. "Hayır," dedi, "kapatmak gerek. Tımarhaneye demek istiyorum."

"Şaka ediyorsun," dedi Johnny.

"Hayır, şaka etmiyorum. Ruh hastalıkları konusunda uzmanlığım yok ama biraz anlarım. Mesleğimin gereği. Karaciğeri mahvolmadıysa arkadaşın Nino oldukça iyi bir duruma getirilebilir. Karaciğerinin durumunu da ancak otopsiden sonra kesinlikle anlayabiliriz. Bence asıl hastalık onun kafasında, ölüp ölmemek umurunda bile değil; belki kendini öldürmeyi bile istiyor. Bu durum düzelmedikçe Nino'dan umut yok. Dolayısiyle bir akıl hastanesine kapatılması ve gerekli psikiyatri tedavisi görmek zorunda bırakılması şart diyorum sana."

Kapı çalındı. Johnny açmak için gitti. Gelen Lucy Mancini idi. Johnny'ye sarılıp onu öptü : "Ah Johnny, seni gördüğüme çok sevindim."

"Görüşmeyeli hayli zaman oldu," dedi Johnny. Lucy'nin değiştiğini farketmişti. Genç kadın hayli zayıflamıştı, çok daha zevkli giyiniyor ve giysileri daha çok yakışıyordu. Saçlarını kısacık kesmişti; bu da yüzüne çok iyi gitmişti. Her zamankinden genç ve güzeldi. Johnny onunla arkadaşlık edip etmemeyi düşündü. Tam bir kadın olmuştu Lucy. Ama Johnny, he men kendini toparladı. Lucy'nin, doktorun sevgilisi olduğunu hatırlamıştı. Dostça gülümsedi : "Gece yarısı Nino'nun apartmanında ne işin var, ha?" diye sordu.

Lucy omuzuna bir yumruk indirdi. "Nino'nun hasta olduğunu duydum. Sonra Jules geldi. Belki bir yardımım dokunur diye koştum. Nino'nun bir şeyi yok, değil mi?"

"Evet, tabii," dedi Johnny. "Nino iyileşecek."

Jules divanın üzerine yayılıp oturmuştu. "Çok iyi, çok iyi," dedi. "Hep birlikte oturup Nino'nun kendine gelmesini bekleyelim. Sonra da onu bir akıl has tanesine yatmaya razı ederiz. Lucy, Nino seni sever; belki bize yardım edebilirsin. Johnny, gerçekten Nino'nun dostuysan sen de benden yana olursun. Yoksa zavallı Nino'muzun karaciğeri bir üniversite laboratuvarında kavanoza konur."

Doktorun bu düşüncesizce tutumu Johnny'yi kırmıştı. Ne sanıyordu kendini? Bunu söylemek üzereydi ki yataktan Nino'nun sesi geldi : "Hey, dostum! Bir bardak içkiye ne dersin?"

Nino yatağın içinde oturmuştu. Lucy'ye gülümsedi. "Bebeğim, Nino'na gel!" Kollarını açtı. Lucy yatağın kenarına oturup ona sarıldı, işin garibi, Nino hiç de hasta gibi değildi.

Nino parmaklarını şaklattı. "Haydi, Johnny, bana içki ver. Gece daha çok ilerlemedi. Oyun masası nerede?"

Johnny elindeki bardaktan bir yudum içki aldı, "içki içme sen," dedi Nino'ya. "Doktorun yasakladı."

Nino homurdandı : "Doktorun canı cehenneme." Sonra yüzünde şakacı bir anlam belirdi. "Hey Lucy, doktorum sensin, tamam mı? Johnny bana bir bardak içki ver, yoksa kalkıp kendim alacağım."

Johnny, omuz silkti. Bara doğru gitti. Jules ilgisiz bir tavırla: "İçki içmemeli," dedi.

Johnny, niçin Jules'e kızdığını biliyordu. Doktorun sesi her zaman sakindi; ne kadar kötü olursa olsun, hiç bir kelimenin üstüne basmıyordu. Uyarıda bulunuyordu ama bu uyarı yalnız sözde kalıyordu. Sesi ilgisiz, ağzından çıkanı önemsemez gibiydi. İşte Johnny'nin Nino'ya bir bardak viski götürmesine bu ses sebep oldu. Nino'ya bardağı vermezden önce : "Bu onu öldürmez, değil mi?" diye sordu Jules'e.

"Hayır, öldürmez," dedi Jules sükûnetle. Lucy ona kaygıyla baktı. Bir şey söylemek istedi ama sonra vazgeçti. Bu arada Nino bardağı almış içkiyi boğa zindan aşağı akıtmıştı.

Johnny, Nino'ya gülümsüyordu; bu züppe doktora haddini bildirmişlerdi. Ama Nino birden boğulur gibi oldu. Yüzü mosmor kesildi; soluk alamıyordu. Vücudu balık gibi ileri fırladı; yüzüne kan oturmuş, bu yüz şişmiş gözleri yuvalarından dışarı uğramıştı. Jules yatağın öteki yanında belirdi; Johnny ve Lucy'ye baktı. Nino'nun ensesine yapıştı, enjektörü omuzuna, boynuna yakın bir yere soktu. Nino gevşedi, vücudunun sarsıntıları geçti; az sonra kendini yastıkların üzerine bıraktı. Gözleri kapandı.

Johnny, Lucy ve Jules oturma odasına geçtiler. Kahve masasının çevresine oturdular. Lucy mavi tele fonlardan birini açtı. Yukarıya kahve ile yiyecek yollanmasını söyledi. Johnny bara girip kendine içki dol durmuştu. "Viskinin böyle bir etki yapacağını biliyor muydunuz?" diye sordu.

Jules omuz silkti: "Hemen hemen emindim," dedi.

Johnny sert bir sesle : "O halde beni niçin uyarmadın?" dedi.

"Seni uyardım."

"Gerektiği gibi değil," dedi Johnny buz gibi bir öfkeyle. "Allahın belâsı bir doktorsun. Hiç bir şey umurunda değil. Nino'yu tımarhaneye kapatmamı söylüyorsun. Sanatoryum gibi daha efendice bir sözcük kullanma gereğini bile duymuyorsun."

Lucy önüne bakıyordu, Jules Johnny'ye gülümsedi : "içkiyi Nino'ya vermekten seni hiç bir şey alı koyamayacaktı," dedi, "uyarılarımı, emirlerimi dinlemediğini, kabul etmediğini göstermek zorundaydın. Boğaz ameliyatından sonra özel doktorun olmamı teklif ettiğini hatırlıyorsun, değil mi? Kabul etmedim; çünkü geçinemeyeceğimizi biliyordum. Bir doktor kendini Tanrı sanır, çağdaş toplumun baş rahibi görür en azından, ödüllerinden biri bu. Ama bana asla böyle biri gibi davranmayacaktın. Senin için uydurma bir Tanrı olacaktım. Hollywood'daki doktorlarınız gibi. O doktorları da nereden bulursunuz bilmem? Tanrım, bir şey bilmezler mi, hiç bir şeye aldırış etmezler mi?

Nino'nun rahatsızlığını anlamamaları imkânsız. Ama onu ayakta tutabilmek için çeşit çeşit ilân verdiler. O ipekli elbiseleri giyiyor, kıçınızı yalıyorlar; siz de onları büyük doktor sanıyorsunuz. Kalbinden rahatsızlanabilirsin ama onlara vız gelir, ölmene yahut yaşamana aldırış bile etmezler. Evet, benim eğlencem, bağışlanmayacak bir şey de olsa, insanları yaşatmak tır. Neler olacağını görmen için Nino'ya içki verme ne göz yumdum." Jules, Johnny Fontane'ye doğru eğildi. Sesi hâlâ sakin, duygusuzdu. "Arkadaşın uçurumun kenarında. Bunun ne demek olduğunu anlayabiliyor musun? Tedavi edilmez, sıkı bir kontrol altında tutulmazsa umut yok. Tansiyonu, şekeri ve kötü alışkanlıkları beyin kanaması yapabilir her an. Beyni kanla dolar. Bu kadarı senin için yeterince etkili mi? Elbette tımarhane dedim. Gerekli olanı anlamanı istedim. Yoksa parmağının ucunu bile kıpırdatmazdın. Sana her şeyi açıkça söyleyeceğim : Arkadaşını bir tımarhaneye kapatırsan kurtarırsın. Yoksa yanağına bir veda öpücüğü kondur."

Lucy mırıldandı : "Jules, sevgilim; bu kadar sert davranma, yalvarırım. Güzellikle söyle."

Jules ayağa kalktı. Johnny Fontane her zamanki soğukkanlılığını yitirdiğini hoşnutlukla gördü. Sesi bile şimdi tekdüzelikten yoksundu.

"Bu durumda kalan biriyle ilk kez mi konuşmak zorunda kaldığımı sanıyorsun?" dedi. "Her gün yapı yorum bunu. Lucy sert olmamamı söylüyor ama ne dediğinin farkında değil. Biliyor musun, insanlara, o kadar çok yemeyin ölürsünüz, o kadar içmeyin, ölürsünüz, diyorum. Hiç kimse kulak vermiyor. "Yarın ölürsünüz, diyorum. Hiç kimse kulak vermiyor. "Yarın öle çeksin!" demiyorum da ondan dinlemiyorlar. Sana, Nino'nun yarın pekâlâ öleceğini söyleyebilirim."

Jules bara gidip kendine içki hazırladı. "Ne dersin Johnny, Nino'yu tımarhaneye kapatacak mısın?"

Johnny: "Bilmiyorum," dedi.

Jules içkisini bir yudumda bitirdi. Bardağını tekrar doldurdu : "Ne garip, insan kendini sigara içerek öldürür, içki içerek öldürür, çalışarak öldürür, hatta yiyerek öldürür. Bunların hepsi kabul edilebilir. İmkansız olan ölesiye sevişmek. Oysa en büyük engeller bu alanda insanın karşısına çıkarılıyor."

İçkisini bitirmek için sustu : "Ama kadınlar için bu noktada da güçlükler var. Artık çocuk doğurmaması gereken, kadınlar gelirdi bana. "Çok tehlikeli olur çocuk doğurmanız," derdim onlara, "ölebilirsiniz." Bir ay sonra başlarını kapıdan uzatırlardı. Yüzleri mutlulukla pespembe : "Doktor, galiba hamileyim," derler, gerçekten de hamile çıkarlardı. "Çocuk doğurmanız tehlikeli" derdim. O günlerde sesim duyguluydu tabii. Bana gülümser, "Kocamla ben koyu katoliğiz," diye cevap verirlerdi."

Kapı vuruldu, iki garson üzeri yiyecek ve gümüş kahve takımlarıyla dolu bir arabayı içeri soktular. Arabanın altında taşınabilir bir masa çıkardılar, kurdular. Sonra Johnny, dışarı çıkmaları için onlara işaret etti.

Masanın başına geçip Lucy'nin ısmarladığı sıcak sandviçleri yiyip kahve içtiler. Johnny arkasına dayandı. Bir sigara yaktı : "Yani böylece hayat kurtarıyorsun," dedi Jules'e. "Peki, nasıl kürtajcı oldun?"

Lucy ilk kez ağzını açtı : "Başları derde giren, bebekten kurtulmak için intihar etmek yahut tehlikeli şeyler yapmak zorunda kalan kızları kurtarmak, onlara yardım etmek için," dedi.

Jules ona gülümsedi, içini çekti : "O kadar basit değil mesele" dedi. "Sonunda operatör oldum. Usta ellerim vardı. Ama o kadar ustaydım ki korkudan aptallaşmıştım sanki. Zavallı bir hastanın karnını açar, öleceğini bilirdim. Ama kanserin ya da tümörün yeni den oluşacağını bile bile ameliyat eder, adamı gülümseyerek evine yollardım. Bir kadın gelir, tutar tek me meşini de alırdım. Sonunda kadının içini, kavunun çekirdeklerini temizlediğimiz gibi temizlerdim. Bütün bunlardan sonra kadın yine de ölürdü. Bu arada kocalar durmadan telefon eder: "Testler ne gösterdi?" diye sorarlardı."

Bunun üzerine, telefonlara cevap vermesi için sekreter tuttum. Hastayı, ameliyat, testler yahut muayene için hazır olduğunda görüyordum. Ne de olsa işi başından aşkın bir insandım. Kocalarla ancak sonunda bir iki dakika konuşurdum. "Durum umutsuz," derdim. Ama onlar duymazlardı sözümü. Anlamını kavrar, anlamazlıktan gelirlerdi, işte o zaman kürtaja başladım. Rahat ve kolay bir işti; herkesi mutlu kılıyordu. Bulaşıkları yıkayıp mutfağı temizlemek gibi bir şeydi. Hoşuma gitti. Tam bana göre bir işti bu. İki aylık cenin bence insan değildir. Dolayısıyla mesele kalmıyordu, iyi para kazanıyordum. Yakalandığımda kendimi kaçak hissettim. Ama talihim varmış. Bir arkadaş gerekli işlemleri yaptı. Beni kurtardı ama şimdi büyük hastanelerde çalışamıyorum. Buraya geldim. Yine kimsenin dinlemediği' öğütler vermeye başladım."

"Ben seni dinliyorum," dedi Johnny. "Söylediklerin üzerinde de düşünüyorum."

Sonunda Lucy konuyu değiştirdi. "Vegas'da ne işin var Johnny? Dinlenmeye mi geldin, yoksa çalışıyor musun?"

Johnny başını salladı : "Mike Corleone beni görmek, benimle, konuşmak istemiş. Bu akşam Tom Hagen'le geliyor. Tom'un dediğine göre seninle de görüşeceklermiş. Meselenin ne olduğunu biliyor musun?"

Lucy bilmediğini anlatmak için başını salladı. "Yarın akşam birlikte yemek yiyeceğiz. Freddie de olacak yemekte. Otelle ilgili bir şey sanırım. Son zamanlarda gazino zarar ediyor. Olacak şey değil. Belkide Baba, Mike'in işi kontrol etmesini istemiştir."

"işittiğime göre Mike yüzünü düzelttirmiş," dedi Johnny.

Lucy güldü : "Kay kandırmıştı onu. Evlendiklerinde Mike ameliyata yanaşmamıştı. Neden bilmem? Öyle çirkindi ki. Üstelik yüzündeki arıza burnunun akmasına sebep oluyordu. Ameliyatı çok önce yaptırması gerekirdi." Lucy bir an sustu. "Ameliyat için Corleone ailesi Jules’u de çağırdı," dedi.

Johnny başını salladı, ilgisiz bir sesle: "Ben öğütledim," dedi.

"Ya," dedi Lucy, "öyle mi? Mike, Jules için de bir şeyler yapmak istediğini söyledi. Yarın akşam bu amaçla birlikte yemek yiyeceğiz."

Jules düşünceli bir tavırla: "Mike'in kimseye güveni yok," dedi, "benden herkesin yaptığına dikkat etmemi istedi, ameliyat sırasında. Basit, olağan bir ameliyat aslında. Herhangi iyi bir operatör yapabilirdi."

Yatak odasından bir gürültü geldi; oturma odasıyla yatak odasını birbirinden ayıran perdelerden yana baktılar. Nino yine ayılmıştı. Johnny gitti. Yatağın kenarına oturdu. Lucy ile Jules de yatağın ayak ucunda durdular. Nino onlara hafifçe gülümsedi : "Tamam," dedi Nino, "sersemlikten vazgeçiyorum. Çok kötü hissediyorum kendimi. Johnny, iki yıl önce o karılarla Palm Sprigs'deyken olanları hatırlıyor musun? Yemin ederim seni hiç kıskanmadım. Memnundum. Bana inanıyorsun, değil mi?"

Johnny : "Tabii Nino," dedi, "sana inanıyorum."

Jules ve Lucy bakıştılar. Johnny Fontane hakkın da duydukları, bildikleri şeyler, Nino gibi bir arkadaşının elinden kadın almaya kalkışmasını imkânsızlaştırıyordu. Niçin Nino olayın üzerinden bir yıl geçmiş olmasına rağmen onu kıskanmadığını söylemek gereğini duyuyordu? İkisi de Nino'nun, sevdiği kız Johnny Fontane'yle olabilmek için kendisini terk etti diye romantik bir duyguya kapılıp içkiye düştüğünü sandılar.

Jules, Nino'yu yine muayene etti "Bu gece yanına bir hastabakıcı bırakacağım," dedi, "birkaç gün yataktan çıkmaman gerek. Şaka etmiyorum."

Nino gülümsedi : "Peki doktor, yalnız hastabakıcı pek güzel olmasın."

Jules, hastabakıcı için telefon etti. Lucy ile birlikte çıktılar. Johnny, hastabakıcı gelene kadar yatağın yanındaki bir sandalyede oturdu. Nino uykuya daldı. Yüzü bitkinliğini yansıtıyordu. Johnny Palm Springs'deki iki

kadınla olanları, Nino'nun sözlerini geçirdi aklından. Nino'nun kendisini kıskanacağı aklına bile gelmezdi.

Bir yıl kadar önce, Johnny Fontane, başında bulunduğu film şirketinin dayalı döşeli yazıhanesinde oturmuştu. Hiç bu kadar kötü olduğunu hatırlamıyordu. Hayret edilecek bir şeydi bu; çünkü kendisinin başrolü, Nino'nun da yardımcı rollerden birini aldığı film tonlarla para getiriyordu, işler yoluna girmiş, herkes üstüne düşeni yapmıştı. Film için bir bütçe hazırlanmıştı. Herkes yığınla para kazanacaktı. Jack Woltz belki de ömründen on yıl kaybetmişti. Şimdi Jonnhy'nin çevirmekte olduğu iki film daha vardı. Birinde kendisi, diğerinde de Nino baş rolü oynuyordu. Nino, kadınların bağırlarına bastıkları sevimli, tatlı âşık rolünde mükemmeldi. Dokunduğu her şey para getiriyor, sel gibi akıyordu para. Don Corleone de banka yoluyla payına düşeni alıyordu, özellikle işin bu yanı Johnny'nin rahatlamasını sağlamıştı. Vaftiz babasının güvenini sarsmamıştı. Ama şimdi, bütün bunların ona hiç faydası yoktu.

Başarılı, bağımsız bir film yapımcısı olarak Johnny Fontane, şarkıcılık günlerinden çok daha büyük bir nüfuza sahipti. Güzel kadınlar eskisi gibi ayaklarına kapanıyorlar, ama şimdi bunu daha çok ticari yönden yapıyorlardı. Bir uçağı vardı; eskisinden da ha lüks bir hayat yaşıyor, hiç bir sanatçının faydalanamadığı özel vergi indirimlerinden de yararlanıyordu. O halde niçin huzursuzdu?

Ne olduğunu biliyordu Johnny. Başı ağrıyor, burnu yanıyor, boğazı kaşınıyordu. Kaşıntıyı giderebilmesi için tek çıkar yol şarkı söylemesiydi; şarkı söylemeyi denemeğe bile korkuyordu. Jules Segal'le bu konuyu görüşmüş, genç doktor ne zaman isterse deneyebileceğini söylemişti. Bir kere denemiş, sesi öyle boğuk ve çirkin çıkmıştı ki bundan vazgeçmişti. Ertesi gün de boğazı fena halde ağrımıştı. Hem, ses tellerindeki şişkinliklerin alınmasından önceki ağrılara hiç benzemiyordu bu. Daha şiddetli, yakıcı bir ağrıydı. Şarkı söylemeyi sürdürmekten, sesini ebediyen kaybetmekten korkuyordu.

Şarkı söylemedikten sonra neyin önemi vardı? Başka hiçbir şey Johnny'yi ilgilendirmiyordu. Onun gerçekten bildiği tek şey şarkı söylemekti. Şarkı söylemeyi belki dünyada herkesten iyi biliyordu. Büyük bir şarkıcıydı; bunu kendisi de anlıyordu şimdi. Geçen yıllar onu daha da ustalaştırmıştı. İyi ya da kötü, doğru veya yanlış söylediğini kimse

anlatamazdı ona. Onun da sorması gereksizdi nasılsa. Biliyordu. Yazık, çok yazık olmuştu...

Günlerden Cuma'ydı. Hafta sonunu Virginia ve çocuklarıyla geçirmeyi kararlaştırdı. Geleceğini haber vermek için her zamanki gibi eski karısına telefon etti. Aslında gelmemesini söylemesi için ona fırsat veriyordu. Ama Virginia hiç hayır demezdi. Yıllar ön ce boşanmalarına rağmen, bir kere bile Johnny'i geri çevirmişti. Ne kadın, diye düşündü, Johnny. Virgina konusunda talihliydi doğrusu. Onu başka kadınlardan üstün tutmasına, sevmesine rağmen yeni den cinsel ilişki kurmalarına imkân olmadığını da biliyordu. Belki altmış beş yaşını bulup emekliye ayrıldıklarında her şeyden ellerini eteklerini birlikte çeke çeklerdi.

Eve vardığında gerçekler bu düşüncelerini allak bullak etti. Virginia da iyi bir gününde değildi çünkü, üstelik kızlar, ata binmek üzere Kaliforniya'da bir çiftliğe davet edildiklerinden onu gördüklerine pek sevinmemişlerdi de.

Virginia'ya kızları Kaliforniya'ya yollamasını söyledi. Yanaklarından öperek ikisiyle vedalaştı. Onları çok iyi anlıyordu. Hangi çocuk, zaman zaman babalık yapan asık suratlı bir adamla oturacağına, çiftlikte ata binmeyi yeğ tutmazdı? Virginia'ya, "Bir iki kadeh içip ben de gideceğim," dedi.

Virginia, "Peki," dedi. Kötü günlerinden birindeydi o da. Pek seyrekti ama, onun da kendini iyi hissetmediği zamanlar olurdu. Ne de olsa böyle bir hayatı sürdürmek kolay değildi.

Virginia, Johnny'nin her zamankinden çok içtiğini gördü. "Niçin neşelenmeye çalışıyorsun?" diye sordu. "Her şey yolunda gidiyor. Bu kadar iyi bir iş adamı olabileceğini hiç düşünmemiştim."

Johnny ona gülümsedi : "Pek güç olmadı," dedi. Aynı zamanda düşünüyordu; demek, mesele buydu. Kadınları ve özellikle Virgina'yı iyi anlıyordu, işleri yolunda gittiği için kızıyordu demek. Kadınlar, erkeklerin hayatta gerektiğinden fazla başarı kazanmalarından hoşlanmazlardı. Erkeklerin üzerinde sevgi, cinsiyet ve evlilik bağlarıyla yürüttükleri nüfuzu; kaybettiklerini sanırlardı. Bu yüzden içini dökecek yerde Virginia'yı neşelendirmek için. "Şarkı söyleyemedikten sonra ne farkeder?" dedi.

Virginia'nın sesi sinirliydi şimdi: "Johnny, artık çocuk değilsin. Otuz beşini geçtin. Niçin hâlâ şarkı söyleyip söylememek seni kaygılandırıyor? Film yapımcısı olarak daha çok para kazanıyorsun."

Johnny ona merakla baktı : "Ben aslında şarkıcıyım," dedi, "şarkı söylemeyi seviyorum. Bunun yaşlanmakla ne ilgisi var?"

Virginia sabırsızdı : "Şarkı söylemen hiç bir zaman hoşuma gitmedi. Film çevirebileceğini ispatladığına göre, şarkı söylememene seviniyorum.".

Johnny öfkeyle : "Ne kadar insafsızca konuşuyor sun," deyince ikisi de şaşırdılar. Johnny iyice sar silmişti. Virginia nasıl böyle düşünebilir, ondan nasıl böylesine nefret edebilirdi?

Virginia Johnny'yi yeterince üzüp kızdırınca gülümsedi : "Sırf güzel sesinden ötürü bütün kadınlar peşinde koşarken ben neler hissettim sanıyorsun?" dedi. "Adamları peşimden koşturmak için kıçımı açıp sokaklarda gezsem ne hissedersin? Senin şarkıcılığın da buna benziyordu. Sesini kaybetmeni, bir daha şarkı söylememeni dilerdim hep. Tabii boşanmamızdan önce."

Johnny içkisini bitirdi : "Hiç bir şey anlamıyorsun, Virginia. Hiç bir şey." Mutfağa geçti. Nino'nun numarasını çevirdi. Hemen, hafta sonu birlikte Palm Springs'e gitmeyi kararlaştırdılar. Johnny yeni tanıdığı genç ve güzel bir kızı araması için Nino'ya telefon numarasını verdi. "Senin için de bir kız bulur," dedi, "bir saate kadar orada olacağım."

Virginia ile soğuk bir şekilde vedalaştılar. Ama Johnny aldırış bile etmedi. Virginia'ya pek seyrek kızardı. Bu da o seyrek günlerden biriydi. Allah kahretsin, hafta sonunda çılgınlar gibi eğlenecek, kurdunu dökecekti.

Gerçekten de Palm Springs'de çok eğlendiler. Johnny'nin orada bir evi, bu mevsimde eve bakan adamları vardı. Kızlar hoşça vakit geçirmelerini sağlayacak kadar gençtiler; üstelik onlardan bir şey isteyecek açgözlülükte değillerdi henüz. Akşam yemeğine kadar dostlarıyla yüzme havuzunun başında oturdular. Nino kızıyla birlikte, yemeğe hazırlanmak ve sevişmek için odasına kapandı. Johnny aynı havada değildi. Bu yüzden Tina adlı bir sarışın olan kendininkini duş yapmaya yolladı. Virginia ile kavga ettik ten sonra kendinde, başka bir kadınla sevişecek gücü bulamazdı.

İçinde piyano duran cam duvarlı oturma odasına geçti. Orkestrayla şarkı söylediği sıralar dinleyicileri eğlendirmek için piyanoda bir şeyler çalmaya

çalışırdı. Dolayısıyla da eli piyanoya biraz yatkındı. Oturdu. Piyano eşliğinde bir iki parça mırıldandı. Şarkı söylemiyor, şarkının sözlerini tekrarlıyordu. Tina'nın içeri girip kendisine içki hazırladığını neden sonra fark etti. Kız gelip yanma oturdu. Johnny birkaç parça daha çaldı. Kız da onunla birlikte söyledi. Sonra Tina'yı piyanonun başında bırakıp yıkanmak için oda sına çıktı. Duş yaparken de şarkı söyledi, ama konuşur gibi. Giyindi. Aşağı indi. Tina hâlâ yalnızdı; Nino kızıyla eğleniyor, ya da içiyordu.

Tina dışarı çıkıp havuzun başına gitti. Johnny tekrar piyanoya oturdu. Eski şarkılarından birini söylemeye başladı. Boğazı yanmıyordu. Sesler alçak, ama düzgün çıkıyordu. Bahçeden yana baktı. Tina hâlâ oradaydı. Cam kapı kapalıydı; sesini duyamazdı. Anla yamadığı bir nedenle kimsenin sesini duymasını istemiyordu. Yeniden, çok sevdiği eski bir türküye başladı. Dinleyici karşısındaymış gibi bütün gücüyle söylüyor, boğazında yanma başlamasını bekliyordu. Ama böyle bir şey olmadı. Sesine kulak verdi; eskisinden farklı bir sesti bu. Ama hoşuna gitti. Daha kalın ve erkek sesiydi, yeni yetme sesi değil. Şarkısını bitirdi. Piyano başında düşüncelere daldı.

Derken arkasından Nino'nun : "Fena değil dostum, hiç fena değil," diyen sesini duydu.

Johnny döndü. Kapının eşiğinde Nino duruyordu. Yalnızdı. Sevgilisi yanında değildi. Rahatladı. Nino'nun sesini işitmesine aldırmazdı.

"Evet," dedi Johnny, "şu kızları başımızdan savalım. Evlerine yollayalım."

"Sen yolla,." dedi Nino, "iyi kızlar. Onları incitmek istemem, üstelik benimkiyle iki kere yattım. Kızcağıza bir yemek olsun yedirmeden nasıl sepetlerim?"

Allah kahretsin, diye düşündü Johnny. Kötü de söylese kızlar dinleyebilirdi. Palm Springs'de tanıdığı bir orkestra şefine telefon etti; Nino'ya bir mandolin yollamasını söyledi. Orkestra şefi itiraz etti : "Kaliforniya'da kimse mandolin çalmaz!" Johnny bağırdı : "Bul bir mandolin."

Ev ses alma araçlarıyla doluydu. Johnny iki kıza araçları nasıl çalıştıracaklarını gösterdi. Sonra yemek yediler. Johnny çalışmaya başladı. Nino ona mandoliniyle eşlik ediyordu; bütün eski şarkılarını geçtiler.

Hepsini de, sesini korumaya çalışmadan söyledi. Boğazında yanma yahut ağrı olmamıştı. Hayatının sonuna kadar şarkı söyleyebileceğini umuyordu. Şarkı söylemediği sıralar sık sık bunu düşünmüş, gençlik yıllarından daha değişik bir üslûpla nasıl yorumlayabileceğini plânlamıştı. Şarkıları, kafasında daha bir olgunlukla geçmişti. Şimdi düşündüklerini gerçekleştiriyordu. Bazan düşündükleri, söylediklerine uymayabilirdi. Kendimi tutmadan! diye geçirdi içinden, artık sesine kulak vermiyor, kendini söylediği şarkıya veriyordu. Ara sıra aksadığı oluyordu ama önemsizdi bu. Uzun süredir şarkı söylememekten ileri geliyordu. Kafasında onu asla yanıltmayacak bir metronom vardı. Biraz çalıştı mı düzeltecekti.

Sonunda şarkıyı kesti. Tina, gözleri ışıl ışıl yanarak yanına geldi. Onu uzun uzun öptü. "Şimdi annemin niçin bütün filmlerine gittiğini daha iyi anlıyorum," dedi. Söylenecek en hatalı şeydi bu, ama simdi tam yerine oturmuştu. Nino ile Johnny güldüler.

Ses şeritlerini dinlediler. Johnny kendi sesini duydu. Bir hayli değişmişti bu ses, Ama Johnny Fontane'nin sesi olduğuna hiç kuşku yoktu. Daha önce de farkettiği gibi, sesi daha kalınlaşmış, zenginleşmişti. Şimdi bu ses bir delikanlının değil, olgun bir erkeğin sesiydi. Daha duygulu, daha kişilik sahibi bir yanı vardı, üstelik teknik yönden eskisinden çok da ha üstündü. Usta işiydi. Şimdi böyle iyi olursa, çalışmaya başladığında kimbilir ne kadar düzelecekti? Nino'ya gülümsedi : "Sandığım kadar iyi mi?" diye sordu.

Nino onun mutlu yüzüne düşünceli düşünceli baktı : "Hem de nasıl," dedi, "ama bakalım yarın ne olacak?"

Nino'nun kötümserliği Johnny'nin canını sıktı. "Seni namussuz herif seni," dedi, "böyle şarkı söyleyemeyeceğini biliyorsun. Yarın için hiç kaygılanma. Artık bitti. Kendimi çok iyi hissediyorum." Ama o gece bir daha şarkı söylemedi. Nino'yla birlikte kızları bir partiye götürdüler. Tina geceyi Johnny'nin yatağında geçirdi ama Johnny pek başarılı olmadığını hissetti. Kız biraz hayal kırıklığına uğramıştı. Johnny : "Ne önemi var," diye düşündü, "insan her şeyi aynı gün başaramaz ya."

Sabah kaygılı uyandı; sesine kavuşması bir düştü sanki, içinde belli belirsiz bir korku vardı. Düş görmediğini anlayınca, bu kez sesinin tekrar kısıla cağından korkmaya başladı. Pencerenin önünde durup bir parça mırıldandı. Sonra pijamalarıyla oturma odasına indi. Piyanonun tuşlarına

basıp istediği notayı buldu. Bir süre sonra piyano eşliğinde şarkı söylemeye çalıştı. Alçak sesle söylüyordu ama, boğazında bir yanma yahut bir ağrı yoktu. O zaman sesini yükseltti. Ses telleri sağlamdı. Zorlaması gerekmiyordu. Sesi rahat rahat akıp gidiyordu. Johnny kötü dönemin geçtiğini, sesini kazandığını farketti. Artık film yapımcılığını yüzüne gözüne bulaştırmasının, gece Tina'yı memnun edememesinin, tekrar şarkı söylemeye başladığı için Virginia'nın kendisinden nefret etmesinin önemi yoktu. Yalnız bir tek noktada pişmanlık duyu yordu. Kızlarına şarkı söylemeye çalışırken sesini kazansaydı, ne kadar güze! olurdu...

Otelin hastabakıcısı tıp araçlarıyla dolu bir arabayı iterek odaya girdi. Johnny kalktı. Uyuyan, belki de ölmek üzere bulunan Nino'ya baktı. Nino'nun sesini kazandığı için kendisini kıskanmadığını biliyordu.

Bundan büyük mutluluk duyduğu için kıskanmıştı sadece. Şarkı söylemeye bu kadar değer vermesine içerlediğini biliyordu. O an gerçeği açıkça görebildi. Nino Valenti yeryüzünde hiç bir şeye değer yermiyordu. Dolayısıyla da hayatta kalması için bir neden yoktu.

YİRMİ YEDİNCİ BÖLÜM

MİCHAEL Corleone akşam geç vakit geldi; emrine uyarak onu havaalanında karşılamadılar. Yanında, Tom Hagen'le Albert Neri adlı yeni muhafız vardı.

Otelin en lüks dairesi Michael ile yanındakilere ayrılmış, Michael'in görmesi gereken kişiler dairede toplanmışlardı.

Freddie kardeşini sevgiyle kucakladı. Yaşlandıkça irileşiyor, daha sevimli, hatta şen bir görünüş kazanıyordu. Dış görünüşüne eskisinden çok önem veri yordu. Kurşuni ipekli kumaştan çok güzel dikilmiş bir elbise giyiyordu. Elbiseye uygun süsleri de ihmal etmemişti. Saçları usturayla düzeltilmiş, bir filmi yıldızınınki gibi özenle taranmıştı. Yüzü iyi bir berber elin den geçtiği için pırıl pırıl parlıyordu. Tırnakları da bir manikürcü elinde düzeltilmişti. Dört yıl önce New York'tan buraya yollanan insandan çok farklıydı şimdi.

Arkasına yaslandı. Michael'ı sevgiyle süzdü. "Estetik ameliyatla yüzünü düzelttirdiğinden beri çok daha iyi görünüyorsun," dedi. "Karın sonunda seni razı etti, ha? Kay nasıl? Ne zaman buraya, ziyaretimize gelecek?"

Michael ağabeyine gülümsedi: "Sen de çok iyi görünüyorsun. Kay bu kez gelebilirdi ama bir çocuğu daha olacak, üstelik de peşinden ayrılmayan bir oğlu muz var. Ben yalnız iş için geldim Freddie; yarın akşam yahut öbür sabah geri dönmek zorundayım."

"önce bir şeyler ye," dedi Freddie, "otelin aşçısı mükemmel. Şimdiye dek yemediğin kadar güzel yemeklerimiz var. Git duş yap, üstünü değiştir. Masayı buraya hazırlatacağım. Görmek istediğin kişileri çağırdım, sen hazır olunca gelecekler. Haber vermem yeteri i."

Michael tatlı bir sesle : "Moe Green'i sona bırakalım, olur mu?" dedi, "Johnny Fontane ile Nino bizimle yemek yesinler. Lucy ve doktor arkadaşı da. Yemek yerken konuşabiliriz hem." Hagen'e döndü. "Listeye eklemek istediğin başka biri var mı, Tom?"

Hagen başını salladı. Freddie onu kardeşinden çok daha soğuk karşılamıştı. Ama Hagen durumu anlıyordu. Freddie babasının gözünden

düşmüştü. Tabii olarak, durumu düzeltmediği için Consigliori'yi suçluyordu. Hagen bunu seve seve yapardı ama, Freddie'ye babasının niçin kızdığını bilmiyordu. Don özel meselelerinden söz etmeyi sevmez, yalnız hoşnutsuzluğunu belirtmekle yetinirdi.

Michael'in dairesinde hazırlanan yemek masasının çevresine oturduklarında, vakit gece yarısını geçmişti. Lucy, Michael'i öptü. Ama ameliyattan sonra yüzünün çok daha düzeldiğini söylemedi. Jules Segal düzeltilen yanağı dikkatle gözden geçirdi, "iyi iş görmüşler," dedi Michael'a, "dikiş yerleri güzel kaynamış. Burnunun akıntısı nasıl?"

Michael: "iyi," dedi, "yardımcı olduğun için teşekkürler."

Yemeklerini yerken dikkatlerini Michael'in üzerinde topladılar. Hepsi de onun davranışlarının ve konuşmasının Don'a benzediğini gördüler. Garip bir şekilde, karşısındakiler üzerinde babası gibi saygı ve korku uyandırıyordu; oysa davranışları olağandı. Herkese ayrı ayrı iltifat ediyor, herkesi rahat ettirmeye çalışıyordu. Hagen her zaman olduğu gibi arka plânda duruyordu. Yeni adamı tanıyan yoktu. Albert Neri de çok sessiz ve saygılıydı. Aç olmadığını söyleyerek kapıya yakın bir koltuğa oturmuş, gazetesini okuyordu.

içkilerini ve yiyeceklerini aldıktan sonra garsonları savdılar. Michael : "Sesinin eskisi kadar iyi olduğunu duydum," dedi Johnny Fontane'ye, "eski hayranlarını kazanmışsın. Tebrikler."

"Teşekkür ederim," dedi Johnny. Michael'in niçin kendisini görmek istediğini merak ediyordu. Ne gibi bir şey istenecekti?

Michael hepsine birden hitap etti : "Corleone Ailesi buraya, Las Vegas'a yerleşmeyi düşünüyor. Zeytinyağı işindeki bütün hisselerimizi satıp buraya geleceğiz. Baba, Hagen ve ben oturup konuştuk. Aile'nin geleceğinin Las Vegas'ta olduğuna karar verdik. Hemen şimdi yahut gelecek yıl değil tabii. Gerekli işleri halletmek iki, üç, belki dört yıl alır. Ama genel plân böyle. Arkadaşlarımızdan bazılarının bu otel ve gazinoda büyük hisseleri var. Moe Green de hissesini satacak. O zaman otel; Aile'nin dostlarının elinde kalacak. Otel bizim için bir başlangıç."

Freddie'nin yuvarlak yüzü kaygılıydı. "Mike, Moe Green'in hissesini satacağından emin misin? Bana bundan hiç söz etmedi. Sonra işini de seviyor. Satacağını hiç sanmam."

Michael alçak sesle : "Reddedemeyeceği bir teklifte bulunacağım," dedi.

Basit bir şey söyler gibi konuşmuştu ama, sesi yine insanın üzerinde soğuk bir duş etkisi bırakıyordu. Belki de bunlar Don'un pek sevdiği sözler olduğu için büyük etki yapmıştı. Michael, Johnny Fontane'ye döndü : "Don işe başlamamız için sana güveniyor," dedi. "Bize kumarbazları buraya çekebilecek en önemli unsurun eğlence hayatı olduğu anlatıldı. Yılda beş kere, birer hafta süreyle burada sahneye çıkmak için anlaşma yapacağını umarım. Film dünyasındaki dostların da, sanırım senin gibi davranırlar. Onlara çok iyilikte bulunduğuna göre yardımlarını isteyebilirsin."

"Elbette," dedi Johnny, "Vaftiz Babam için yapmayacağım şey yoktur. Bunu biliyorsun Mike." Oysa sesinde, hafif de olsa, kuşkulu bir anlam vardı.

Michael gülümsedi: "Zararın olmayacak," dedi, "arkadaşlarının da. Otelde hissen olacak, önemli bulduğun biri varsa, ona da hisse veririz. Bana inanmıyorsan, Baba'nın sözlerini ilettiğimi bil."

Johnny: "Sana inanıyorum Mike," diye atıldı he men, "ama şu sıra kıyı boyunda on otel ve gazino inşa ediliyor, işe giriştiğinde belki pazar ağzına kadar dolmuş olacak. Rekabet şimdiden çok büyük. Belki o zaman geç kalırsın."

Tom Hagen söze karıştı: "Bu otellerden üçüne yatırım yapan kişiler Corleone Ailesinin dostları." Johnny hemen bu üç otel ve gazinoya Corleone Ailesinin sahip olduğunu anladı. Dolayısıyla dağıtılacak bir sürü hisse vardı.

"Ben bu işe bakarım," dedi Johnny.

Michael, Lucy ile Jules Segal'e döndü. "Sana çok şey borçluyum," dedi Segal'e. "Duyduğuma göre operatörlüğe dönmek istiyormuşsun ama, o eski kürtaj meselesinden ötürü hastahanelerde çalışmana izin vermiyorlarmış. Senden duymak istedim; gerçekten bu işte gözün var mı?"

Jules gülümsedi : "Sevgili Mike, tıp dünyasını bilmezsin. Sahip olduğun güce rağmen bu adamlar üzerinde etkili olamazsın. Korkarım bu konuda bana yardımın dokunamaz."

Michael dalgın dalgın başını salladı : "Elbette, haklısın. Ama arkadaşım olan bazı tanınmış kişiler, Las Vegas'da büyük bir hastane kuracaklar. Las Vegas gittikçe büyüyüp genişlediğine göre bir hastane ye ihtiyacı var artık. Belki durumunu gerektiği gibi ortaya koyarsak, seni operatör olarak alırlar. Zaten senin kadar iyi hangi operatör bu Allanın belâsı çöle ge lir? Yarın kadar olanların bile burada gözleri yok. Böylece hastaneye de hizmetimiz dokunacak. Onun için buralardan uzaklaşma. Duyduğuma göre Lucy ile evlenecekmişsin ?"

Jules omuz silkti : "Evet ama geleceğimi güven altına alınca."

Lucy şakacı bir tavırla : "Mike, o hastaneyi kurmazsan evde kalmış yaşlı bir kız olarak öleceğim," dedi.

Hep birlikte gülüştüler. Yalnız Jules Michael'e, "Böyle bir işi yüklenirsem hiç bir baskı altında bulunmayacağım, değil mi?" diye sordu.

Michael soğuk bir tavırla: "Hayır," dedi, "yalnız kendimi sana borçlu hissediyor, bu borçtan kurtulmak istiyorum."

Lucy nazik bir tavırla "Kızma, Mike," dedi.

Michael ona gülümsedi: "Kızmıyorum." Sonra Jules'e döndü : "Senden beklemediğim kadar aptalca bir şey bu söylediğin. Corleone Ailesi sana bazı iyiliklerde bulundu. Nefret edeceğin bir şey yapmanı isteyecek kadar aptal mıyım ben? Hem istesem de ne olur? Başın derde girdiğinde sana yardım elini uzatan başka biri çıktı mı? Büyük bir operatör olmak istediğini duyunca, sana yardım edip edemeyeceğimi uzun uzun düşündüm. Yardım edebilirim sana. Karşılığında senden bir şey istemiyorum. Ama hiç olmazsa ilişkilerimizi dostluk çerçevesine sokar, senden isteyeceğim bir işi, başka herhangi iyi bir arkadaşına yapabileceğin gibi yaparsın. Şartım bu. Ama ricamı geri çevirmek yine sana kalmış, özgürsün."

Tom Hagen başını önüne eğdi. Gülümsedi. Don' un kendisi bile durumu bundan iyi ortaya koyamazdı doğrusu.

Jules'un yüzü kızardı. "Mike, ben öyle demek istemedim. Sana ve babana minnettarım. Söylediklerimi unut."

Michael başını salladı. "Güzel," dedi. "Hastane inşa edilip açılıncaya kadar dört otelin doktorluğunu yapacaksın. Kendine gerekli çalışma arkadaşları bul. Takımını kur. Maaşın da artıyor. Ama bunu daha sonra

Tom'la tartışırsın. Lucy, senden daha önemli şeyler isteyeceğim. Otellerin altında açılacak dükkânlara bakabilirsin belki. Mali denetim söz konusu tabii. Belki de gazinoda çalışacak kızları işe alabilirsin. Eğer Jules seninle evlenmezse, hiç olmazsa zengin bir yaşlı kız olursun."

Freddie purosunu öfkeli öfkeli tüttürüyordu. Michael ona döndü. Nazik bir tavırla: "Ben Don'un yalnız habercisiyim Freddie," dedi, "sana ne yapman gerektiğini kendisi söyleyecek. Hoşuna gidecek bir şey olduğunu sanıyorum. Burada ne kadar başarılı olduğunu herkes biliyor, anlatıyor."

"O halde babam niçin bana kızgın?" diye Freddie yakınarak sordu. "Gazino zarar ediyor diye mi? Orasını ben kontrol etmiyorum. Moe Greene bakıyor. İhtiyar benden ne istiyor?"

"Üzülme," dedi Michael. Johnny'ye döndü. "Nino nerede? Onu da görmek isterdim."

Johnny omuz silkti : "Nino çok hasta. Yanında bir hastabakıcı var. Ama doktor akıl hastanesine kapatılması gerektiğini söylüyor; Nino kendini öldürmeye çalışıyor!"

Michael çok şaşırmıştı. Düşünceli düşünceli: "Nino iyi yürekli bir insandı," dedi, "çirkin bir davranışta bulunduğunu, yahut karşısındakine zarar verdiğini görmedim. Hayatında hiç bir şeyle ilgilenmedi. İçki dışında."

"Evet," dedi Johnny, "para oluk gibi akıyor. Şarkıcılık yaparak ya da filmlerde oynayarak dilediğini kazanabilir. Artık film başına elli bin dolar alıyor. Ünlü bir sanatçı olmaya aldırış bile ettiği yok. Bunca yıllık arkadaşlığımız sırasında onun kötü bir iş yaptığını görmedim. Oysa şimdi bu itoğlu içkiyle kendini öldürmek istiyor."

Jules bir şey söylemek üzereyken dairenin kapısı vuruldu. Kapıya yakın oturan adamın kapıyı açmak için davranmadığını, tersine gazeteyi okumağa devam ettiğini görünce hayli şaşırdı. Kapıyı açmaya Ha gen gitti. Moe Green, peşinde iki muhafızıyla, Hagen'i bir kenara iterek içeri girdi.

Moe Green Brooklyn'de Adam öldürme şebekesinin katili olarak işe başlamış, yakışıklı bir hayduttu. Sonra işi kumarbazlığa dökmüş, servet kazanmak için Batıya gelmişti. Batı sahilindeki ilk otellerden birini Moe Greene kurmuştu. Hâlâ öldürücü öfke nöbetlerine kapılır, Freddie, Jules ve

Lucy de dahil otel de herkes ondan korkardı. Ellerinden geldiğince Moe'den uzak durmaya bakarlardı.

Şimdi yakışıklı yüzü öfkeliydi. Michael Corleone' ye "Seninle konuşmak istiyorum," dedi, "yarın yapılacak bir hayli işim var; bu gece konuşursak iyi olur diye düşündüm. Ne dersin?"

Michael ona dostça denebilecek bir hayretle baktı : "Elbette," dedi. Hagen'den yana işaret etti : "Mr. Green'e içki ver, Tom."

Jules, Albert Neri denen adamın Moe Green'i dikkatle süzdüğüne dikkat etti. Kapıda duran iki muhafıza aldırış bile ettiği yoktu. Las Vegas'da şiddete başvurmak yasaklanmıştı. Amerikan kumarbazlarının kanuni sığınağı haline getirilmek istenen bu şehirde, böyle davranışların sıkı ve sert kurallarla önüne geçiliyordu.

Moe Greene iki muhafızına : "Buradakilere fiş dağıtın, gazino hesabına kumar oynasınlar," dedi. Buradakiler deyimiyle Lucy, Jules, Johnny Fontane ve Michael'in muhafızı Albert Neri'yi belirttiği açıktı.

Michael Corleone başını hoşnutlukla salladı : "iyi bir fikir," dedi. Ancak o zaman Neri oturduğu yerden kalktı. Diğerleriyle birlikte odadan çıkmaya hazırlandı.

Vedalaştıktan sonra odada yalnız Tom Hagen, Freddie, Moe Greene ile Michael Corleone kaldı.

Greene içki kadehini masanın üzerine bıraktı. Kontrol altında tutmaya çalıştığı bir öfkeyle : "Corleone Ailesinin hissemi satın almak istediği yolunda bazı şeyler işittim. Nedir bu?" dedi. "Ben sizin hissenizi satın alırım. Siz benimkileri değil."

Michael, adamı yola getirmeye çalışarak : "Gazinon zarar ediyor," dedi. "Bu da akıl alır şey değil, işletmeciliğinde hata olmalı. Belki biz gazinoyu senden iyi çalıştırırız."

Greene güldü. "Allanın belâsı İtalyanlar," dedi, "size bir iyilikte bulundum. Freddie'yi kötü zamanınızda yanıma aldım. Şimdi kalkmış beni işten atmaya bakıyorsunuz. Sizin düşünceniz bu tabii. Kimse bana dokunamaz. Beni destekleyecek dostlarım var."

Michael hâlâ sakin ve mantıklıydı. "Freddie'yi aldın. Çünkü Corleone Ailesi, otelini tamamlayabilmen için sana bir yığın para verdi. Sonra

Molinâri Ailesi de Freddie'nin güvenliğini garanti etti; onu yanına aldığın için sana bir takım hizmetlerde bulundu. Corleone Ailesiyle bir alış verişin kalmadı. Sana borçlu değiliz. Niçin sinirlendiğini anlamıyorum. Hisseni istediğin fiyata alacağız. Bunda ne gibi bir kötülük olabilir? Haksızlık edecek değiliz. Gazinon zarar ettiğine göre sana iyilik yapıyoruz demektir."

Greene basını salladı : "Corleone Ailesi artık eskisi kadar güçlü değil. Baba hasta. Diğer Aileler sizi New York'tan atmaya bakıyorlar. Siz de burada yaşantınızı daha kolay sürdüreceğinizi sanıyorsunuz. Sana bir öğütte bulunayım, Mike. Böyle bir işe kalkışma."

Michael yumuşak bir sesle sordu : "Bu yüzden mi Freddie'yi herkesin içinde tokatlayabileceğim sandın?"

Şaşıran Tom Hagen dikkatini Freddie'ye çevirdi. Freddie Corleone'nin yüzü kızarıyordu. "Ah Mike," dedi, "önemli bir şey değil. Moe'nin kötü bir maksadı yoktu. Bazan kendini kaybeder ama biz iki iyi arkadaşız, öyle değil mi, Moe?"

Greene ihtiyatlı konuştu : "Evet, tabii. Bu oteli iyi yönetebilmek için bazan sert davranmam gerekiyor. Freddie'ye o gün kızdım. Çünkü bütün kadın garsonları elden geçiriyor iyi çalışmalarına engel oluyordu. Hafiften tartıştık. Haddini bildirdim."

Ağabeyine dönen Michael'in yüzü anlamsızdı. "Haddini bildirdi mi Freddie?"

Freddie küçük kardeşine küskün küskün baktı. Greene gülerek : "Freddie odasına iki kadın birden alıyordu, doğrusu onların hakkından senin gibi gelenini görmedim. Senin elinden geçtikten sonra kimseyle yetinemiyorlar."

Hagen, Michael'in şaşırdığını farketti. Bakıştılar. Belki Baba'nın Freddie'ye kızmasının gerçek nedeni buydu. Cinsel konularda Baba çok geri kafalıydı. Oğlu Freddie'nin iki kadınla birden yatmasını yozlaşma belirtisi sayabilirdi. Üstelik Moe Greene gibi birinden tokat yemek Corleone Ailesinin şerefini iki paralık etmişti. Bu da, Baba'nın öfkelenme nedenlerinden biri olmalıydı.

Sandalyesinden doğrulan Michael konuşmanın sona erdiğini belirten bir tavırla: "Ben yarın New York'a dönüyorum," dedi, "istediğin fiyatı düşün, karar ver."

Greene kendinden geçerek : "Orospu çocuğu seni," dedi. "Beni bu kadar kolaylıkla saf dışı bırakacağını mı sanıyorsun? Buraya gelip yerleşmezden önce, senden çok daha fazla adam öldürdüm. New York'a gidip Baba'yla kendim konuşacağım. Teklifimi ona bildiririm."

Freddie sinirli bir tavırla Tom Hagen'e : "Tom sen Consigliori'sin," dedi, "Don'la konuş, ona gereken öğütü ver."

İşte o zaman Michael, yeni kişiliğinin insanı iliklerine kadar ürperten yanını ortaya koydu. "Don işten yan yarıya çekilmiş durumda," dedi, "artık Aile işini ben yönetiyorum. Tom Hagen'i de Consigliori'likten aldım. Burada, Las Vegas'da benim avukatlığımı yapacak. Birkaç aya kadar, gerekli bütün kanuni işlemlere başlamak üzere ailesiyle birlikte buraya yerleşecek. Eğer söyleyecek bir şeyiniz varsa, bana söyleyeceksiniz."

Kimse konuşmadı. Michael soğuk bir tavırla: "Freddie," dedi, "sen benim ağabeyimsin. Sana saygım var. Ama bir daha Ailene karşı hiç kimseyle birlik olma. Bu tutumunu Don'a anlatmayacağım." Moe Green'e döndü : "Sana yardım etmek isteyenlere hakaret etme. Gücünü, gazinonun niçin ziyan ettiğini bulmakta harcarsan daha iyi olur. Corleone Ailesi otele bir hayli para yatırdı. Oysa parasının karşılığını alamıyor. Sana uzanan yardım eline tükürmek istiyorsan bu senin bileceğin iş. Başka söyleyecek şeyim yok."

Sesini hiç yükseltmemişti ama, sözleri Greene ile Freddie üzerinde yatıştırıcı bir etki yaptı. Michael masanın başından uzaklaşırken onlara, artık gitmelerini istediğini belirtircesine baktı. Hagen gidip kapıyı açtı. İki adam, tek veda sözü etmeden çıktılar.

Michael ertesi sabah Moe Greene'den cevap aldı : "Ne verirlerse versinler, hissesini satmıyordu. Haberi getiren de Freddie'ydi. Michael omuz silkti. Ağabeyine, "New York'a hareket etmezden önce Nino'yu görmek istiyorum," dedi.

Ninonun dairesinde Johnny Fontane'yi oturmuş kahvaltı ederken buldular. Jules, yatak odasının kapalı perdeleri arkasında Nino'yu muayene ediyordu. Sonunda perdeler açıldı.

Nino'nun hali karşısında Michael dehşete kapıldı. Adam göz göre göre gidiyordu. Gözleri camlaşmış, ağzı sarkmış, yüzünün bütün kasları

gevşemişti. Michael, Nino'nun yatağının kenarına oturdu. "Nino, seni gördüğüme sevindim," dedi. "Baba hep seni soruyor."

Nino gülümsedi; eski tatlı gülümsemesiydi bu.

"Söyle ona ölüyorum. Söyle ona, film dünyası zeytinyağı işinden çok daha tehlikeli."

"iyileşeceksin," dedi Michael, "seni üzen bir şey varsa bana söyle. Aile yardım edebilir."

Nino başını salladı : "Hiç bir şey yok," dedi, "hiç bir şey."

Michael birkaç dakika daha havadan sudan konuştu. Sonra oradan ayrıldı. Freddie havaalanına kadar kardeşini geçirdi. Ama Michael'in isteği üzerine, uçak kalkıncaya kadar beklemedi. Tom Hagen ve Neri ile uçağa binerken Michael Neri'ye döndü, "icabına baktın mı" diye sordu.

Neri elini alnına vurdu : "Moe Greene, numarasıyla birlikte buraya kaydoldu," dedi.

YİRMİ SEKİZİNCİ BÖLÜM

NEW York'a giden uçakta Michael Corleone koltuğuna rahatça oturdu, uyumaya çalıştı. Ama uyuyamadı. Hayatının en korkunç dönemi yaklaşıyordu; belki de kaderi üzerinde etkili olacak döneme girecekti. Artık zaman kazanmak sözkonusu değildi. Her şey hazırlanmış, bütün tedbirler alınmıştı; hazırlanması için üze rinde iki yıl çalışılan tedbirler. Daha fazla gecikmek mümkün değildi. Geçen hafta Baba, caporegime'leriyle Corleone Ailesinin diğer üyelerine artık işten çekildiğini bildirdiğinde Michael onun, "Saat çaldı!" demek istediğini anlamıştı.

Eve döneli neredeyse üç yıl oluyordu. Kay'le iki yıldır evliydiler, üç yıl Aile işini öğrenmeye çalışmak la geçmişti. Tom Hagen ve Baba'yla birlikte uzun saatler geçirmişti. Aslında, Corleone Ailesinin ne kadar zengin ve güçlü olduğunu öğrenmek Michael'i şaşırtmıştı. New York'un merkezinde çok değerli mülkleri vardı; bürolarıyla Wall Street'te iki borsa acentalığı, Long island'da birkaç banka, konfeksiyon işlerinde hisseler edinmişlerdi. Bunlara bir de kumarhanelerden kanunsuz yolla elde edilen gelir ekleniyordu.

Corleone Ailesinin geçmişteki işlerini incelerken Michael'in öğrendiği en ilginç şey, Aile'nin savaştan hemen sonra bir grup plâk kalpazanından haraç alması oldu. Plâk kalpazanlarını Aile, para karşılığı korumuştu. Sahtekârlar, ünlü müzisyenlerin en çok satan plâklarını seri halinde basıyorlardı. Plâkları ustalıkla taklit etmiş ve hiç yakalanmamışlardı. Tabii plâklardan kimseye bir kuruş verdikleri yoktu. Michael Corleone bu sahtekârlık yüzünden Johnny Fontane'nin bir hayli para kaybettiğini gördü: Çünkü o sıra, sesini yitirmezden hemen önce Johnny'nin plâkları ülkenin en çok satan plâklarıydı.

Tom Hagen'e bu konuyu sordu. Baba, sahtekârların vaftiz oğlunu aldatmasına niçin izin vermişti? Hagen omuz silkti, iş işti, üstelik Johnny karısını boşayıp Margot Ashton'la evlendiği için, o sıra Baba'nın gözünden düşmüş, olay Don Corleone'nin hiç hoşuna gitmemişti.

"Peki, bu adamlar çalışmalarını niçin sürdürme diler? Yakalandılar mı?"

Hagen başını salladı : "Don, kendilerini artık koruyamayacağını bildirdi. Connie'nin düğününden hemen sonra."

Bu tür olaylara Michael Aile tarihinde sık sık rasladı. Baba, talihsizliklerini kısmen hazırladığı kişilere çoğu kere yardım ediyordu. Bunu da bilinçli olarak, bir plâna göre değil, ilgililerin ve çalışma alanının genişliği, bir de tüm evrende bulunan bir özellikten, ötürü yapıyordu.

Michael, Kay'le New England'da, Kay'in ailesinin ve birkaç arkadaşının huzurunda sessizce evlenmişti. Daha sonra Long Beach'deki evlerden birine taşındılar. Michael, Kay'in kendi ailesi ve diğerleriyle ne kadar iyi geçindiğini görünce bayağı şaşırmıştı. Tabii Kay hemen bir İtalyan gelinine yaraşacak şekilde, hamile kalmıştı. Evliliklerinin ikinci yılındaydılar; ikinci çocuk da yoldaydı.

Kay onu havaalanında karşılayacaktı. Michael'in her seyahatten dönüşü onu öyle sevindirdi ki, Michael de sevinirdi. Ama son yolculuğu diğerlerinden farklıydı. Çünkü bu yolculuk, ailenin üç yıldan beri hazırlamakta olduğu harekâtın başladığını gösteriyordu. Don şimdi kendisini bekliyordu mutlaka. Caporegime'ler de Michael'in yolunu gözlüyorlardı. Ve Michael Corleone, kendisinin ve Ailesi'nin kaderini çizecek kararları ve emirleri vermek zorundaydı.

Kay Adams her sabah bebeğinin mamasını vermek için kalktığında, Don Corleone'nin karısı Ana Corleone'nin evden çıkıp arabayla gittiğini, bir saat sonra da döndüğünü görürdü. Çok geçmeden Kay, kayınvalidesinin her sabah kiliseye uğradığını öğrendi. Dönüşlerinde genellikle sabah kahvesini içmek ve torununu görmek için Kay'e uğrardı.

Ana Corleone Kay'in çocuğunun protestan olarak vaftiz edildiğini bilmediğinden, söze hep niçin katolik olmayı düşünmediğini sorarak başlardı. Kay de yaşlı kadına neden her sabah kiliseye gittiğini, katoliklerin her sabah kiliseye gitmelerinin zorunlu olup olmadığını sordu.

Sanki hergün kiliseye gitmek, Kay'i katolik olmaktan alıkoyacak bir engelmiş gibi, yaşlı kadın, "Yok, yok," diye atıldı, "bazı katolikler kiliseye yalnız Noel'de ve Paskalya yortularında uğrarlar. Canın ne zaman isterse o zaman gidersin."

Kay güldü : "Peki, siz niçin her sabah gidiyorsunuz?"

Ana Corleone, çok tabii bir tavırla: "Kocam için gidiyorum." dedi. Toprağı işaret ederek: "Oraya girmemesi için dua ediyorum." Durdu. "Ruhunun yukarıya çıkması için yakarıyorum." Gökyüzünü gösteri yordu. Sanki bir bakıma kocasının isteğine karşı geliyor, ya da kaybedilmiş bir dâva uğrunda çalışıyor gibi, bunu şeytani bir gülümsemeyle söylemişti. Kocası yanında olmadığı sıralar Baba'ya karşı daha saygısızca bir tutumu vardı yaşlı kadının.

Kay nazik bir tavırla. "Kocanız nasıl? diye sordu.

Ana Corleone omuz silkti: "Vurulduğundan beri çok değişti. Bütün işleri Michael'e bırakıyor. Kendisi de bahçesinde domatesleri, biberleriyle uğraşıyor. Sanki hâlâ köylü. Erkekler hep böyledir işte."

Sabahın daha geç saatlerinde Connie iki çocuğuyla gelirdi. Kay onun canlılığını, ağabeyi Michael'e olan bağlılığını çok seviyordu. Connie, Kay'e bazı İtalyan yemekleri pişirmeyi öğretmişti. Ama eliyle pişirdiği daha karışık, ustalık isteyen yemeklerden, Michael yesin diye getirirdi.

Bu sabah da, hep yaptığı gibi Kay'e, Michael'in kocası Carlo hakkında ne düşündüğünü sordu. Michael gerçekten, Carlo'yu göründüğü kadar seviyor muydu? Carlo'nun Aileyle ufak tefek anlaşmazlıkları olmuştu ama, şu son yıllarda durum çok düzelmişti. Yeni işinde bütün gücüyle çalışıyordu; hem de geç saatlere kadar. "Carlo, Michael'i içtenlikle seviyor," diyordu Connie, Ama Michael'i nasılsa herkes seviyordu; tıpkı babasını sevdikleri gibi. Michael, Donun gençliğini çok andırıyordu. Aile'nin zeytinyağı işini üzerine alması kadar yerinde bir şey olamazdı.

Kay daha önce de Connie'nin, Aile'yle Carlo arasındaki ilişkilerden ne zaman söz etse, kocası için iyi şeylerin söylenmesini istediğini farketmişti. Michael'in Carlo hakkındaki duygularına gösterdiği derin ilgiyi farketmemesi için Kay'in aptal olması gerekirdi. Kay bir akşam Michael'a bundan söz açtı; hiç kim senin Sonny Corleoneden konuşmadığını, hiç kimsenin onu anmadığını söyledi. Bir keresinde Kay, kayın pederiyle kayınvalidesine baş sağlığı dilemiş, karı koca onu neredeyse kabalığa varan bir suskunlukla dinleyip, söylediklerini duymazlıktan gelmişlerdi. Connie’yi de ağabeysi hakkında konuşturmaya boş yere çalışmıştı.

Sonny'nin karısı Sandra, üç çocuğunu alıp şimdi ailesinin oturduğu Nevada'ya gitmişti. Sonny'nin hiç malı olmadığı halde, çocuklarıyla rahat

rahat yaşaması için gerekli tedbirler alınmıştı.

Michael istemeye istemeye, Sonny Corleone'nin öldürüldüğü gece olanları anlattı. Carlo karısını dövmüş, Connie eve telefon etmiş, telefona cevap veren

Sonny öfkeden çılgına dönmüş halde sokağa fırlamıştı. Bu yüzden Connie ile. Carlo, Ailenin kendilerini suçladıkları kaygısı içindeydiler. Oysa mesele bu değildi. Carlo'yla Connie Long Beach'deki evlerden birine taşınmışlardı şimdi. Carlo'ya, işçi sendikasında önemli bir görev verilmişti, üstelik Carlo hayatını düzene sokmuş, kadın peşinde koşmayı bırakmıştı. Bütün bunlar suçlanmadıklarının ispatıydı. Aile Carlo'nun çalışmalarından ve iki yıldan beri sürdürdüğü hayat tan hoşnuttu.

Kay : "O halde niçin onları bir akşam buraya yemeğe çağırmıyor, kızkardeşinin içini rahat ettirmiyor sun?" diye sordu. "Zavallı Connie hep senin, Carlo hakkında ne düşündüğünü merak edip duruyor. Anlat ona. Bu saçma sapan kaygıları kafasından atmasını söyle."

"Yapamam," dedi Michael, "Aile'de bu gibi şeylerden söz etmeyiz hiç."

"O halde bana söylediklerini Connie'ye ileteyim mi?"

Kay, en uygun davranış saydığı böyle bir teklif karşısında Michael'in uzun uzun düşünmesine şaş maktan kendini alamadı. Sonunda Michael : "Söyle meşen daha iyi olur, Kay," dedi, "Connie yine de kaygılanmaya devam edecek. Bu konuda hiç kimse bir şey yapamaz."

Kay şaşırmıştı. Connie'nin onca sevgi gösterilerine rağmen Michael'in kızkardeşine, başkalarına olduğundan daha soğuk davrandığını farketmişti. "Sonny'nin öldürülmesinden herhalde Connie'yi suçlu tutmuyorsundur?" dedi.

Michael içini çekti : "Elbette tutmuyorum. O benim küçük kızkardeşim. Kendisini çok severim. Onun için üzülüyorum. Carlo düzeldi ama yine de Connie'ye göre bir koca değil. Bunları unutalım artık."

Bir meseleyi uzatıp dırdır etmek Kay'in adeti değildi; onun için bu konuyu bir daha açmadı. Sonra Michael'in baskıya gelecek bir erkek olmadığını da anlamıştı. Artık Michael Corleone güçlü bir adamdı; onunla konuşmak, ricada bulunmak için eve bir çok ziyaretçi geliyor, ona karşı çok

saygılı davranıyorlardı. Yalnız bir olay yüzünden Michael'e duyduğu sevgi daha da artmıştı.

Sicilya'dan döndüğünden beri Ailede herkes Michael'in yüzüne estetik ameliyat yaptırması için uğraşı yordu. Annesi durmadan oğlunun peşindeydi. Pazar yemeğinde bir araya geldikleri bir gün Ana Corleone : "Filmlerdeki gangsterlere benziyorsun," diye bağırdı Michael'a, "Tanrı aşkına, karının başı için şu yüzünü düzelttir. Sarhoş bir İrlandalınınki gibi akan burnun da iyileşir."

Masanın başında oturan ve her şeyi izleyen Don Corleone : "Seni rahatsız ediyor mu?" diye sordu ge linine.

Kay başını salladı. Baba, karısına : "Michael sen den çıktı," dedi, "artık seni ilgilendirmez." Yaşlı kadın hemen dilini tuttu. Kocasından korktuğundan değil, böyle başkalarının yanında Don Corleone'ye karşı gelmenin saygısızlık olacağını bildiğinden susmuş tu.

Ama o sıra, yemek pişirmekte olan Baba'nın en sevgili çocuğu Connie mutfaktan çıkıp geldi. Ocağın sıcaklığıyla yanakları pembeleşmişti. "Bana kalırsa Michael yüzünü ameliyat ettirmeli," dedi," ailenin en yakışıklısı oydu. Hadi, Mike, ameliyat olacağını söyle."

Michael ona dalgın dalgın baktı. Sanki gerçekten söylenenleri duymamış gibiydi. Cevap vermedi.

Connie gelip babasının yanında durdu. "Söyle de yaptırsın şu ameliyatı," dedi babasına. Ellerini sevgiyle babasının omuzlarına koymuş, ensesini okşuyordu. Don Corleone'ye bu kadar yakınlık Gösterebilecek tek kişi Connie'ydi. Babasına olan sevgisi insana dokunuyordu. Don Corleone kızının elini okşadı : "Açlıktan ölüyoruz burada," dedi, "şu makarnayı getir de sonra çene çal."

Connie kocasına döndü : "Carlo," dedi, "Mike'a ameliyat olmasını sen söyle. Belki senin sözünü dipler." Michael ile Carlo arasında sıkı bir dostluk bağı varmış gibi konuşuyordu.

Güneşte yanmış, sarı saçları kısa kesilip taranmış olan Carlo, bardağındaki evde yapılmış şaraptan bir yudum aldı. "Mike'a ne yapacağını kimse söyleyemez," dedi. Long Beach'deki eve taşınalı beri bambaşka bir insan olmuştu. Aile içindeki yerini biliyor, bu yerden olmamaya bakıyordu.

Bütün bu olup bitenlerde Kay'in anlayıp göremediği, rahatsız edici bir yan vardı. Bir kadın olarak Connie'nin aşırı, gösterişli bir sevgiyle babasını kandırmaya çalıştığını seziyordu; gerçi içtenlikle, ustalıkla davranıyordu ama yine de art düşünceleri olduğu belliydi. Carlo'nun cevabı kaçamak oldu. Michael hiç bir şey duymamış gibi oturuyordu.

Kocasının yüzü Kay'i hiç rahatsız etmiyordu; onu ası* kaygılandıran Michael'in burnunun bu yüzden durmadan akmasıydı. Yüzünü düzeltecek olan ameliyat, bu derdini de halletmiş olacaktı. Dolayısıyla Michael'in hastaneye yatmasını, estetik ameliyatı olmasını istiyordu. Oysa Michael'in, yüzündeki izden garip bir şekilde hoşlandığını görüyordu. Baba'nın da bunu anladığına emindi.

Ama ilk çocuğunu doğurduktan sonra Michael : "Yüzümü ameliyat ettirmemi istiyor musun?" diye sorunca çok şaşırdı.

Başını salladı : "Tabii. Çocukların nasıl olduklarını bilirsin. Büyüdüğü, yüzündeki yaranın normal ol madiğini anlayınca üzülecektir. Çocuğumuzun yüzü nü bu şekilde görmesini istemem. Doğrusunu ister sen benim umurumda bile değil, Michael. Seni olduğun gibi de severim."

"Peki," dedi Michael gülümseyerek, "ameliyat olacağım."

Kay hastaneden eve dönünceye kadar bekledi. Sonra gerekli bütün hazırlıkları yaptırdı. Ameliyat başarıyla sonuçlandı. Şimdi Michael'in yanağında iz bile kalmamış gibiydi.

Ailede herkes sevinçliydi bu yüzden. Ama, Connie'nin sevinci herkesten fazlaydı. Michael'i hasta nede her gün ziyaret etti; Carlo'yu peşinden sürükledi. Michael eve dönünce onun boynuna sarıldı, yanağından öptü. Yüzüne hayran hayran bakarak : "M ne o eski, yakışıklı ağabeyim oldu," dedi.

İçlerinde yalnız Don olaya ilgisiz kaldı. Omuzlarını silkerek : "Ne farketti sanki?" dedi.

Oysa Kay, Michael'a minnettardı. Onun ameliyatı yaptırmaya, isteği dışında razı olduğunu biliyordu. Kay istediği için yaptırmıştı bu işi. Dünyada ona isteği dışında bir iş yaptırabilecek tek kişiydi.

Michael'ın Las Vegas'tan, döneceği öğleden sonra Rocco Lampone, Kay'i alıp kocasını karşılaması için havaalanına götürmek üzere Long

Beach'deki evin önüne büyük arabayı çekti. Kale gibi evde, çok sıkıldığı için Michael'ın yolculuklardan dönüşünde hep onu karşılamaya giderdi.

Michael'ın Tom Hagen ve işe yeni alınan Albert Neri ile uçaktan indiğini gördü. Kay Neri'yi pek sevmiyordu. Ona Luca Brasi'yi hatırlatıyordu Neri. Albert Neri'nin Michael'ın arkasına geçtiğini, yakınındaki her kesi çabucak, dikkatle süzdüğünü gördü. Kay'i ilk gören ve başını bulunduğu yöne çevirmesi için Michael’ın omuzuna dokunan Neri oldu.

Kay kocasının kollarına koştu. Michael onu çabucak öptü ve bıraktı. Michael, Tom Hagen ve Kay büyük arabaya bindiler. Albert Neri ortadan kayboldu. Kay onun diğer iki adamla birlikte başka bir ara baya bindiğini, Long Beach'e varıncaya dek peşlerinden geldiğini farketmedi.

Kay, Michael'a Las Vegas'ta ne iş yaptığını sormadı. İş konusunda nezaketen sorulmuş basit bir soru bile uygunsuz kaçardı. Tabii Michael de kibarca cevap verirdi ama bu konuşma, evliliklerinin aralarında bir yasak bölge bıraktığını hatırlatmış olurdu. Kay artık aldırmıyordu buna. Ama Michael, akşamı babasıyla geçireceğini, ona Las Vegas yolculuğu hakkında bilgi vereceğini söyleyince şaşırmaktan kendini alamadı. Canı da sıkılmıştı. Hafifçe kaşlarını çattı.

"Özür dilerim," dedi Michael, "yarın akşam New York'a inip tiyatroya gider bir yerde yemek yeriz. Tamam mı?" Kay'in kamını okşadı. Kay hemen hemen yedi aylık gebeydi. "Çocuk doğurunca yine eve kapanacaksın. Hey Tanrım, Amerikalıdan çok it alyansın sen. İki yılda iki çocuk!"

Kay tatsız bir sesle : "Sen de Kalyandan çok Amerikalısın," dedi, "eve döndüğün ilk geceyi bile iş konuşarak geçireceksin." Sonra kendini toplayıp gülümsedi ve ekledi : "Geç kalmazsın, değil mi?"

"Gece yarısından önce dönerim, dedi Michael, "kendini yorgun hissedersen beni bekleme."

"Bekleyeceğim," dedi Kay.

O gece, Don Corleone'nin çalışma odasında yapılan toplantıda Baba, Michael, Tom Hagen, Carlo Rizzi ile iki caporegime Clemenza ve Tessio vardı.

Toplantının havası eski günlerdeki gibi hoş değildi. Don Corleone işten yarı yarıya çekildiğini, Aile işini Michael'in üzerine, aldığını bildirdiğinden beri hava biraz gergindi. Böyle bir işin ille de babadan oğula geçmesi gerekmezdi. Herhangi bir başka Aileden, Clemenza ve Tessio gibi güçlü caporegime'ler Don'un yerini alabilirler, hiç olmazsa Aile'den ayrılıp bağımsız çetelerini kurmaya hak kazanırlardı.

Beş Aile ile yaptığı barış anlaşmasından beri, Don Corleone'nin gücü gitgide azalmaktaydı. Şimdi Barzini Ailesi, tartışmasız New York bölgesinin en güçlü Ailesiydi : Tattaglia Ailesi de müttefikleri olduğundan artık Barzini'ler, Corleone Ailesinin yerini tutuyorlardı, üstelik sinsi sinsi Corleone Ailesinin iş alanlarına el atıyor, ufak tefek kışkırtmalarla Corleone'lerin tepkilerini ölçüyor, onları zayıf bulunca da kendi acentalarını düşman topraklarında kuruyorlardı.

Barzini'lerle Tattaglia'lar Baba'nın işten çekilmesine seviniyorlardı. Michael ne kadar zeki olursa olsun, asla Don'un kurnazlığına ve nüfuzuna sahip olamazdı. Corleone Ailesinin yıkılmakta olduğuna hiç kuşku yoktu.

Corleone Ailesi, kuşkusuz bir takım talihsizliklere uğramıştı. Freddie bir hancı ve meyhaneciden, karı düşkünü bir heriften başka şey değildi. Bu tür birine Sicilya'da ne dendiğini çevirmek mümkün değil, ancak ana memesini bırakmayan bir çocuğu, kısacası erkeklik yönünden pek güçlü olmayan birini hatırlattığını belirtelim. Sonny korkulacak, hafife alınamayacak bir insandı. Tabii Türk'ü ve polisi öldürmeye küçük kardeşini yollamakla hata etmişti. Taktik yönünden gerekliydi bu iş ama, sonunda ciddi bir suç işlemiş oluyordu. Don'un hasta yatağından kalkmasına yol açmıştı. Michael da, babasının yönetimi altında geçireceği iki yıllık bir eğitim ve öğrenimden yoksun kalmıştı. Üstelik bir İrlandalının Consigliori'liğe getirilmesi Baba'nın yapabileceği en büyük çılgınlıktı. Hiç bir İrlandalı kurnazlıkta bir Sicilyalı ile. boy ölçüşemezdi. işte bütün Aileler böyle düşünüyor, Barzini - Tattaglia cephesinde Corleone'lerden daha büyük saygı gösteriyorlardı. Michael'ın güç bakımından Sonny ile boy ölçüşemeyeceğini, ama ondan daha akıllı olduğunu biliyor, yine de babasının zekâsına asla ulaşamayacağına inanıyorlardı. Kısacası Michael, korkulacak biri değildi. Orta halli bir varisti.

Barış yapma konusunda Don Corleone'nin gösterdiği soğukkanlılık takdir edilmekle birlikte, Sonny'nin öcünü almaya kalkışmaması Corleone

Ailesinin şerefini düşürmüştü. Zayıf olduğu için anlaşmaya yanaştığı söyleniyordu.

İşte toplantıya katılanlar bütün bunları biliyorlardı. Üstelik içlerinde durumun gerçekten böyle olduğuna inananlar da vardı. Carlo Rizzi Michael'i sevi yor, ama ondan Sonny'den korktuğu gibi korkmuyordu. Clemenza da Michael'i Sollozzo ile polisi öldür düğü için takdir ediyor, ama onu Don olamayacak kadar yumuşak bulmaktan kendini alamıyordu. Clemenza çetesini kurmak için kendisine izin verilmesini ima etmişti. Clemenza da Baba'ya karşı gelemeyeceği kadar büyük saygıyla bağlı bulunduğundan, bu düşüncesinden vazgeçmişti.

Tessio, Michael hakkında daha iyi şeyler düşünüyordu. Genç adamın oyununu büyük bir ustalıkla gizlediğini sezinliyordu. Dostun erdemlerimizi, düşmanın da zayıf yanlarımızı gözünde büyütmesine da yanan Baba'nın ilkesine uyuyordu Michael.

Don Corleone ile Tom Hagen'in Michael'dan yana kuşkuları yoktu. Baba, oğlunu aile işini üzerine alacak yetenekte bulmasaydı asla işten çekilmezdi. Tom Hagen'se iki yıldır Michael'in öğretmenliğini yapıyor, zeytinyağı işinin içinden çıkılmaz çapraşık noktalarını ne kadar çabuk kavradığını görmek onu epey şaşırtıyordu. Michael tam Don'a göre bir evlâttı.

Clemenza ile Tessio, Michael'a kızıyorlardı. Bir kere regime'lerinin gücünü azaltmış, üstelik Sonny'nin regime'sini asla yeniden kurmaya yanaşmamıştı. Şimdi Corleone Ailesinin savaşa hazır olan iki çetesi vardı ancak; bunların adam sayısı eskisi kadar da değildi. Clemenza ve Tessio için bu durum intihardan farksızdı. Hele Barzini ve Tattaglia Ailelerinin kendi bölgelerine el attıkları şu sıralarda. Şimdi Don Corleone başkanlığındaki bu toplantıda hataların düzeltileceğini umuyorlardı.

Michael, Vegas'a yaptığı yolculuğu ve Moe Greene'nin teklifini reddettiğini anlatarak konuşmayı açtı. "Ama reddedemeyeceği bir teklifte bulunacağız," dedi. "Corleone Ailesinin çalışmalarını Batı'ya nakledeceğini biliyorsunuz. Sahil'de dört otelimiz olacak. Ama hemen değil, işlerimizi yoluna koymak için da ha zaman gerekiyor." Şimdi doğrudan doğruya Clemenza'ya hitap ediyordu : "Peter, seninle Tessio'nun bir yıl sorgusuz sualsiz bana bağlanmanızı istiyorum. Bir yılın sonunda ikiniz de isterseniz, Aile'den ayrıla bilir, kendi kendinizin efendisi olur, kendi Ailenizi

kurabilirsiniz. Dostluğumuzun devam edeceğini söyle meyi gereksiz buluyorum tabii; başka türlü düşünür sem babama olan saygınıza ve size hakaret etmiş olurum. Ama o zamana kadar benim önderliğimde çalışmanızı ve kaygılanmamanızı istiyorum. Çözümlenmeyeceğini sandığınız meselelerin halledilmesi için çalışmalar devam ediyor. Bir parça sabırlı olun."

Tessio söze karıştı : "Moe Greene babanla konuşmak istiyorsa, bırak konuşsun," dedi, "Don'un kandıramayacağı hiç kimse yoktur. Onun tekliflerine kim se karşı koyamaz."

Buna Don derhal cevap verdi : "Ben işten çekildim. Karışırsam Michael'in durumu sarsılır. Üstelik o adamla hiç karşılaşmak istemiyorum."

Tessio, Moe Green'nin Vegas otelinde Freddie'yi herkesin içinde tokatlaması hakkında dinlediklerini hatırladı. Ortada bir şeyler dönüyor, Tessio bunu hissediyordu. Arkasına dayandı. Onun gözünde Moe Greene artık ölmüştü. Çünkü Corleone Ailesi onu ikna etmek istemiyordu.

Carlo Rizzi : "Corleone Ailesi New York bölgesin den büsbütün mü çekilecek?" diye sordu.

Michael başını salladı : "Zeytinyağı işini satıyor, elimizde kalanı Tessio ile Clemenza'ya devrediyoruz. Ama Carlo, sen işin için hiç kaygılanma. Nevada'da doğup büyüdün, oraları iyi bilirsin. Nevada'ya gittiğimizde sağ kolum olacağına eminim."

Carlo arkasına dayandı. Yüzü minnettarlıkla pembeleşmişti. Zamanı geliyordu; o da nüfuzlu bir insan olacak, iktidar yıldızları arasında pırıl pırıl parlaya çaktı.

Michael konuşmasını sürdürdü : "Artık Tom Ha gen Consigliori değil, Las Vegas'da avukatlığımızı yapacak, iki aya kadar da ailesiyle birlikte oraya gidip yerleşecek. Yalnız avukat olarak tabii. Şimdiden sonra hiç kimse, başka bir iş için Tom'a başvurmayacak. Tom Hagen bir avukat artık. O kadar. Sonra bir öğüde ihtiyacım olursa başvuracağım, babamdan daha bilgili kim var?" Gülüştüler hep birlikte. Ama Michael'in ne demek istediğini anlamışlardı. Hagen işten atılmıştı; artık elinde hiç bir güç yoktu. Hepsi de kaçamak bakışlarla, durumu nasıl kabullendiğini anlamak için Hagen'i süzdüler. Ama Hagen'in yüzü anlamsızdı.

Clemenza : "O halde bir yıla kadar hepimiz başımızın çaresine bakacağız, öyle mi?" dedi.

"Belki daha kısa bir süre sonra," dedi Michael saygıyla, "ama isterseniz Aile'nin bir kolu olarak da çalışabilirsiniz. Size kalmış bir şey. Biz Batı'ya göç edeceğimize göre, kendi Ailenizi kurmanız çok daha doğru olur."

Tessio : "O halde regime'lerimiz için yeni adamlar toplamamıza izin verirsin. Barzini'nin itleri durmadan benim bölgeme tecavüz ediyorlar. Onlara bir ders vermek yerinde olur."

Michael başını salladı : "Hayır, hayır. Bu, büyük bir hata olur. Rahat dur. Bütün bu meseleler tartışıIıyor, gitmemizden önce her şey çözümlenecek."

Bu cevap Tessio'ya yetmedi, Michael'in öfkesini üzerine çekmek pahasına doğrudan Baba'ya hitap etti : "Beni bağışlayın Vaftiz babam," dedi, "eski dostluğumuza güvenerek konuşuyorum. Bence oğlunuzla birlikte düşündüğünüz bu Nevada işi çok hatalı. Sizi buradan destekleyecek gücünüz olmazsa orada nasıl başarı kazanırsınız? Siz buradan giderseniz Barzini'lerle, Tattaglia'larla biz başa çıkamayız. Çok güçlendiler. Peter'le başımız derde girer. Er geç onların eli ne düşeriz, üstelik Barzini bana göre değil. Bence Corleone Ailesi buradan zayıflayarak değil, güçlenerek gitmeli, Regime'lerimizi kuvvetlendirmen, hiç olmazsa Staten island'da kaybettiğimiz yerleri geri al malıyız."

Don Corleone başını salladı : "Barış yaptım onlarla, unutma, sözümden dönemem."

Tessio susmaya razı olmuyordu bir türlü : "O zamandan beri Barzini'nin damarımıza bastığını, sizi kışkırttığını herkes biliyor. Sonra, Corleone Ailesinin re isi Michael ise onun uygun göreceği tedbirleri almak tan kim alıkoyabilir? Sizin verdiğiniz sözle bağlı tutulamaz ki."

Michael sert bir sesle söze karıştı. Tessio'ya: "Şu anda sözünü ettiğin sorunları çözümlemek için çalışmalar yapılıyor," dedi. "Kuşkuların da kalmayacak yakında. Benim sözüme güvenmiyorsan Baba'ya sor."

Michael'in davranışından ve ses tonundan Tessio fazla ileri gittiğini anlamıştı. Don Corleone'ye soru sormaya kalkıştığı an Michael'ı kendine düşman edeceğini biliyordu. Onun için omuz silkti : "Ben Ailenin iyiliği için konuştum," dedi, "kendim için değil. Başımın çaresine de bakabilirim."

Michael ona dostça gülümsedi : "Tessio, senden bir an olsun kuşkulanmadım. Asla. Ama baha güven. Tabii bu gibi meselelerde ne seninle, ne de Clemenza ile boy ölçüşebilirim. Ama beni yönetecek biri var: Babam. Başarısızlığa uğramıyacağım, merak etme."

Toplantı sona ermişti. Hiç olmazsa Tessio ile Clemenza'ya, yakında regime'lerini bağımsız Aileler haline getirebileceklerini öğretmişti. Tessio, Brooklyn kumarhaneleriyle dokların, Clemenza da Manhattan kumarhaneleriyle Aile'nin Long Island’daki yarış alanlarını alacaktı.

İki caporegime yeterince tatmin edilmemiş ve rahatsız olarak oradan ayrıldılar. Carlo Rizzi aileden biri sayılacağı anın geldiği düşüncesiyle kütüphanede bir süre sallanıp durdu. Ama Michael'ın hiç de böyle bir niyet beslemediğini anlamakta gecikmedi. Baba'yi, Tom Hagen'i ve Michael'i kütüphanede bırakarak çıktı. Albert Neri onu evin kapısından yolcu etti. Carlo, bahçeyi geçerken Neri'nin kapıda durup peşinden baktığını farketti.

Kütüphanede üç erkek, yıllardan beri aynı çatı altında yaşamanın verebileceği bir rahatlıkla oturuyorlardı şimdi. Michael, Baba'ya bir kadeh anisetti, Tom Hagen'e viski ikram etti, içki sevmemesine rağmen kendisi de aldı.

İlk konuşan Tom Hagen oldu. "Mike, beni niçin işten uzaklaştırıyorsun?"

Michael şaşırmış gibiydi : "Vegas'ta bir numaralı adamım olacaksın. Artık kanun dışı iş görmeyeceğiz. Sen de benim kanun adamımsın. Bundan da ha önemli ne olabilir?"

Hagen acı acı gülümsedi : "Ben bundan söz etmiyorum. Rocco Lampone'nin benden habersiz gizli bir regime kurmasından söz ediyorum. Neri ile ben yahut bir caporegime aracılığıyla değil, doğrudan doğruya görüşmenden söz ediyorum.

Michael alçak sesle : "Lampone'nin regime kurduğu haberini nereden aldın?" diye sordu.

Hagen omuz silkti : "Kaygılanma; casus yok. Başka kimse de bilmiyor. Ama benim durumumda olan bir kişi ortada neler döndüğünü kolaylıkla anlar. Lampone'ye iş verdin, gerektiğinden fazla özgürlük tanı din. Bu yüzden küçük imparatorluğunda kendisine yardımcı olabilecek kişilere muhtaç. Oysa Lampone'nin seçtiği, aldığı her adam bunu bana bildirmek

zorunda. Lampone'nin seçtiği adamlara, verdiği işin gerektiğinden daha fazla maaş bağladığına, üstelik adamların verilen işlerden çok fazlasını yapabileceklerine dikkat ettim. Sırası gelmişken söyleyeyim, Lampone'yi seçmekle isabetli davrandın. Çok iyi çalışıyor."

Michael yüzünü buruşturdu : "Düşündüğün kadar iyi değil. Zaten onu Baba seçti, ben seçmedim."

"Peki," dedi Tom, "beni işten niçin uzaklaştın yorsun?"

Michael onun yüzüne baktı. Dolambaçlı yollara sapmadan, olduğu gibi açıkladı: "Tom, sen savaş sırasında Consigliori'lik yapamazsın. Giriştiğimiz işte ortalık karışabilir, savaşmak zorunda kalabiliriz. Her ihtimale karşı seni cepheden uzaklaştırmak istiyorum."

Hagen'in yüzü kıpkırmızı oldu. Bunu ona Baba söylemiş olsaydı, kararı alçakgönüllülükle kabullenirdi. Ama Michael böyle düşüncesizce bir kara nasıl varabilirdi?

"Peki," dedi, "ama ben de Tessio ile aynı kanıdayım. Hatalı davranıyorsun. Vegas'a, New York'da gücümüzü kaybettiğimiz için gidiyoruz. Burada bize çalışma hakkı tanınmıyor diye. Kötü bir şey bu. Rızzi tilki gibidir. Seni parça parça etmeye kalkışırsa öte ki ailelerin yardımına koşacağını bekleme."

Sonunda sözü Baba aldı : "Tom, bunlar yalnız Michael'in kararları değil. Ona ben de akıl verdim. Yapılması gereken bazı işler var ki kendimi bunlardan asla sorumlu tutmak istemiyorum. Bu benim isteğim. Senin kötü bir Consigliori olduğunu hiç düşünmedim. Santino'nun kötü bir Don olacağını düşündüm; toprağı bol olsun, iyi kalpli bir insandı ama başıma o küçük kaza geldiğinde Aile'yi yönetecek kişilikte değildi. Freddie'nin kadın düşkünü, zayıf bir erkek ola cağı kimin aklına gelirdi? Onun için kırılma. Senin gibi benim de Michael'a güvenim var. Bilmemen gereken bazı nedenlerden ötürü, olacaklarda senin payın bulunmamalı. Zaten Michael'a Lampone'nin kurduğu regime'nin senin gözünden kaçmayacağını söylemiş tim. Bu da sana ne kadar güvenim olduğunu gösterir."

Michael güldü : "Bunu haber alabileceğine ihtimal vermedim doğrusu Tom."

Tom Hagen durumun yumuşatılmaya çalışıldığını biliyordu. "Belki de yardımcı olabilirim," dedi.

Michael başını kararlı bir tavırla salladı : "Hayır, sen bu işin dışındasın Tom."

Tom içkisini bitirdi. Oradan ayrılmazdan >önce de Michael'a sitem etti : "Baban kadar iyisin," dedi, "ama öğrenmen gereken bir şey var."

"Neymiş o?" dedi Michael nazik bir tavırla.

"Hayır demeyi bilmek."

Michael : "Haklısın," dedi başını ciddi ciddi sallayarak, "bunu aklımdan çıkarmayacağım."

Hagen gittikten sonra Michael babasına nazik bir tavırla : "Bana nasıl hayır deneceğinden başka her şeyi öğrettiniz," dedi. "Şimdi bana, insanların hoşuna gidebileceği şekilde nasıl hayır deneceğini anlatın."

Baba, büyük masanın arkasındaki koltuğa oturmak için yaklaştı. "Sevdiğin insanlara 'hayır' diyemez sin. Hiç olmazsa sık sık. işin sırrı burada. Ama ha yır demek zorunda kalırsan bunu, 'evet' demek dercesine söylemelisin. Ya da onları 'hayır' demek zorunda bırakacaksın. Sabırlı olmalı, zamanı beklemeli sin. Ama ben eski kafalıyım; siz yeni kuşaktansınız.

Michael güldü : "Doğru. Ama Tom'un bu işe karıştırılmaması™ onaylıyorsunuz, değil mi?"

Don başını salladı : "Evet, bu işe karıştırılmamalı."

"Yapacağım şey yalnız Sonny ile Apollonia'nın öcünü almak için değil, bunu söylemenin zamanı geldi," dedi Michael babasına. "Yapılması gerekiyor çünkü. Barzini hakkında söylediklerinde Tom da, Tessip da haklı."

Don Corleone başını salladı : "İntikam, soğuk yendiğinde lezzetli bir yemektir," dedi.. "Buraya seni sağ salim getirecek başka bir yol bulsam o barışı asla yapmazdım. Ama Barzini'nin seni öldürmek için son bir teşebbüste bulunmasına hayret ediyorum. Belki barış konuşmasından önce hazırlanmıştı. Barzini önüne geçemedi. Don Tommasino'nun peşinde olmadıklarından emin misin?"

Michael :. "Sanki Don Tommasino'nun peşindeymiş gibi davrandılar," dedi. "Çok güzel bir plân ha zırlamışlardı. Başarsalardı siz bile

kuşkulanmayacak tınız. Ama sağ salim döndüm geldim. Fabrizzio'nun bahçe kapısından çıkıp gittiğini, kaçtığını gördüm. Buraya geldiğimden beri de her şeyi inceden inceye kontrol ettirip araştırdım tabii."

"O çobanı buldular mı?"

"Ben buldum," dedi Michael, "bir yıl önce. Buffalo'da küçük bir pizza dükkânı işletiyor. Yeni bir ad altında. Oldukça da iyi iş yapıyor çoban Fabrizzio.

Don Corleone oğlunu doğruladı. "O halde daha fazla beklemek gereksiz. Ne zaman harekete geçiyorsun?"

"Kay'in çocuğunu doğurmasını bekleyeceğim. Belki bir aksilik olur. Tom'un da Vegas'a yerleşmesini istiyorum. O zaman bu işle ilgisi kalmayacak. Belki bir yıl sonra."

"Her şeyi hazırladın mı?" diye sordu Don. Bunu sorarken oğlunun yüzüne bakmamıştı.

Michael : "Sizin bu işte hiç rolünüz yok," dedi kibarca, "siz sorumlu değilsiniz. Bütün sorumluluğu ben yükleniyorum. Hatta veto etmenizi bile istemiyorum. Bunu yapmaya kalkışırsanız Aileyi terkeder, başımın çaresine bakarım. Merak etmeyin, işin ucu size dokunmayacak."

Don Corleone uzun bir süre konuşmadı. Sonra içini çekti. "Öyle olsun," dedi, "belki de bunun için işten çekildim. Ben hayatta yapacağımı yaptım, artık içimde çalışma isteği yok. iyiler her zaman bazı işleri yapmaya hazır değildirler. Nasıl istersen öyle yap."

O yıl Kay Adams ikinci oğlunu da doğurdu. Doğum kolay oldu. Genç anne Long Beach'deki evde prensesler gibi karşılandı. Connie Corleone ona İtalya'da yapılmış elişi, son derece pahalı ve güzel/bir bebek takımı hediye etti. Kay'e : "Carlo buldu' bunu," dedi. "Ben istediğim gibi bir şey bulamayınca Carlo New York'un altını üstüne getirdi." Kay gülümseyerek teşekkür etti. Bu yalanı Michael'a anlatmasının istendiğini derhal anlamıştı. Kay da tam bir Sicilyalı olma yolundaydı.

Aynı yıl Nino Valenti beyin kanamasından öldü, ölümü gazetelerin birinci sayfasına geçti; çünkü Johnny Fontane'nin yaptığı film birkaç hafta, önce gösterilmeye başlanmış ve büyük başarı kazanmıştı. Herkes Nino'dan söz ediyordu: Nino Valenti artık büyük bir yıldızdı. Gazetelerde cenaze

törenini Johnny Fontane'nin üzerine alacağı, törende yalnız ailesi ve en yakın dostlarının bulunacağı belirtildi. Hatta bir gazete haberine göre Johnny Fontane, arkadaşının ölümünden kendini sorumlu tutuyordu. Arkadaşını bir hastaneye yatmaya zorlaması gerektiğinden söz etmişti Johnny Fontane. Ama gazeteci bunu, sevdiği birini kaybeden hassas kişinin hayali suçluluk duygusu şeklinde gösterdi. Johnny Fontane çocukluk arkadaşı Nino Valenti'yi bir film yıldızı yapmıştı. Bir arkadaştan başka ne beklenebilirdi?

Kaliforniya'daki cenaze törenine Freddie'den başka Corleone Ailesinden kimse katılmadı. Lucy ile Jules Segal da cenazede hazır bulundular. Don Corleone de gidecekti ama hafif bir kalp krizi geçirip bir ay yatmak zorunda kaldı ve kocaman bir çelenk yollamakla yetindi. Albert Neri, Aile'nin resmi temsilcisi olarak Kaliforniya'ya yollandı.

Nino'nun cenaze töreninden iki gün sonra Moe Greene film yıldızı olan metresinin Hollywood'daki evinde vurulup öldürüldü; Albert Neri bir ay kadar New York'da görünmedi. Karayip adalarında tatile çıkmıştı. Döndüğünde zenci sayılabilecek kadar yanmıştı. Michael onu övgü dolu sözlerle, gülümseyerek karşıladı. Neri'ye çok zengin olduğu bilinen East Side acentasından da ayrıca gelir sağlayacağı bildirildi. Albert Neri görevini gerektiği gibi yerine getiren kişinin mükâfatlandırdığı bir dünyada yaşadığını anlamıştı, hayatından memnundu.

YİRMİ DOKUZUNCU BÖLÜM

MİCHAEL Corleone her ihtimale karşı, gereken tedbirleri almıştı. Plânları hatasız, güvenliği tamdı. Sabırlıydı üstelik; hazırlıklarına bir yıl daha ayırmaya karar vermişti. Ama kader ona karşı dikildi ve bu süreyi şaşılacak şekilde kısalttı. Michael Corleone'yi yan yolda bırakan Baba'nın ta kendisi, büyük Don Corleone oldu.

Güneşli bir pazar sabahı, kadınlar kilisedeyken, Don Vito Corleone, kurşuni bol pantolonunu, soluk mavi gömleğini giydi, kirli ipek bir kurdeleyle süslü çarpık çurpuk şapkasını başına geçirdi. Birkaç yıl içinde Don Corleone bir hayli kilo almıştı. Domates fideleriyle uğraşmanın sağlığa iyi geldiğini söylüyor, ama kimseyi aldatamıyordu.

Aslında bahçede çalışmayı seviyordu; bahçesinin sabahın erken saatlerindeki görünümü çok hoşuna gidiyordu. Altmış yıl önce Sicilya'daki çocukluğunu, hem de babasının öldürülmesinden duyduğu acıyı ve korkuyu hissetmeden yeniden yaşıyordu. Şimdi fasulyelerin tepelerinde küçük çiçekler açmıştı. Sarımsak kümeleri fasulyeleri çevreliyordu. Bahçenin dibinde koca bir varil vardı. Bu varilde, en değerli bahçe gübresi olan, sıvı inek dışkısı vardı. Yine bahçenin bu ucunda Baba'nın elleriyle yaptığı tahta ızgara yükseliyordu, bu ızgaraya domates fideleri sarılıyordu.

Don Corleone bahçesini sulamakta acele etti. Güneş ısınları iyice ısınıp su damlalarını kızgın ve yakıcı prizmalar haline getirerek marul yapraklarını kâğıt gibi yakmadan bahçe sulanmalıydı. Su önemliydi, güneş daha da önemliydi. Ama ikisini dikkatsizce kullanmak büyük zararlara yol açabilirdi.

Don Corleone daha sonra, dolaşıp karıncalara baktı. Karınca varsa bu, sebzesine sümüklüböcek gelmiş demekti. Karıncalar sümüklüböceklerin peşinden koşuyorsa, sebzeleri ilaçlamak zorundaydı.

Bahçeyi tam zamanında sulamıştı. Güneş yakıcı olmaya başlıyor, "Dikkat, dikkat" diyordu kendi kendine. Oysa sırıklarla desteklenmesi gereken birkaç bitki daha vardı. Yeniden toprağa diz çöktü, bu diziyi de bitirince eve girecekti.

Birden güneşin çok alçaldığını hisseder gibi oldu. Altın sarısı zerrecikler gözlerinin önünden dansediyordu. Michael'ın büyük oğlu, Don Corleone'nin diz çöktüğü yere koşarak yaklaştı. Çocuk, gözleri kör eden sapsarı bir ışık kümesinin içindeydi sanki. Oysa Don'u aldatmak kolay değildi; çok tecrübeliydi o. ölüm, üzerine atılmaya hazır bulunan alevli ışık kümesinin gerisinde gizliydi. Don Corleone, kendisinden uzak durması için çocuğa işaret etti. Tam zamanında yapmıştı işareti. Göğsünün dibine bir balyoz indi. Soluk almak için ağzını açtı ve öne doğru düştü.

Küçük çocuk babasına seslenerek koştu. Evin kapısında duran Michael ile birkaç adamı bahçeye yetişip Don Corleone'yi elleri toprak yığının içinde upuzun yatar buldular. Onu kaldırıp taş döşeli verandanın gölgesine taşıdılar. Diğerleri cankurtaran arabasıyla doktor çağırmaya giderlerken Michael babasının yanında diz çöküp elini tuttu.

Don Corleone oğlunu bir kez daha görebilmek için gözlerini büyük bir güç harcayıp açtı. Zorlu kalp krizi yüzünü morartıyor, son anlarını yaşıyordu. Bahçeden gelen kokuları içine çekti; sarı ışık kümesi hâlâ gözlerinde oynaşıyordu. "Hayat öyle güzel ki," diye mırıldandı.

Kader, kadınların gözyaşlarını görmesini önledi. Onlar kiliseden dönmeden, cankurtaran arabası ve doktor gelmeden önce, çevresi erkeklerle sarılı, en sevdiği oğlunun elini tutarak öldü.

Cenaze töreni krallara lâyık şekilde yapıldı. Beş Aile, reisleriyle caporegime'lerini yolladı; Tessio ile Clemenza da yakınlarıyla cenazede hazırdı. Johnny Fontane, ortada görünmemesi için Michael'ın verdiği öğüde rağmen törene gelerek büyük bir heyecan yarattı. Fontane gazetecilere, Vito Corleone'nin vaftiz babası ve tanıdığı en büyük insanlardan biri olduğunu; törene katılmasına, böyle bir insana son saygısını göstermesine izin verildiği için şeref duyduğunu söyledi. Bundan hoşlanmayaların da canı cehennemeydi.

Ölüyü, eski geleneklere uyarak Long Beach'deki evde bir gece tutmuşlardı. Amerigo Bonasera bütün ustalığını göstermiş, eski dostu ve kurtarıcısını, düğün için kızını süsleyen bir ananın sevgisiyle hazırlamıştı, ölümün bile Baba'nın yüzündeki soylu ve onurlu anlamı silmediğini herkes söyledi. Bonasera da bundan büyük gurur ve güçlülük hissi duydu, ölümün Don'un yüzünü ne kadar değiştirdiğini yalnız o biliyordu.

Evin kapısının önünde gazetecilerle fotoğrafçılar birikmişti, içinde FBI'nin adamları olduğu bilinen küçük kamyonetten sinema makineleriyle tören filme alınıyordu, içeriye girmeye kalkışan birkaç gazeteci evin kapısıyla duvar diplerinin, kimlik kartı ve davetiye soran muhafızlarla dolu olduğunu gördüler. Yine de kendilerine çok kibar davranıldı, içecek soğuk şeyler bile yollandı. Ama hiç biri içeri giremedi. Kapıdan çıkanlarla konuşmaya çalıştılarsa da buz gibi bakışlarla karşılaştılar, kimsenin ağzından tek kelime olsun alamadılar.

Michael Corleone günün bir bölümünü çalışma odasıyla Kay, Tom Hagen ve Freddie ile geçirdi. Baş sağlığı dilemeye gelenler içeri alındı. Bunlardan bazılarının kendisine Baba, Don Michael demelerine rağmen Michael hepsini de aynı nezaketle kabul etti. Yalnız Kay dudaklarının nasıl hoşnutsuzlukla gerildiğini farketti.

Clemenza ile Tessio da aralarına katıldılar. Michael onlara kendi eliyle içki ikram etti. İş hakkında bir iki şey konuştular. Michael evin bir inşaat şirketine hatırı sayılır bir para karşılığında satılacağını bildirdi. Elde edilecek büyük kâr, Don Corleone'nin ticari dehasını bir kere daha ispatlıyordu.

Artık impataratorluğun Batı'ya taşınacağını hepsi anlamışlardı. Corleone Ailesi New York'taki işlerini tasfiye ediyordu. Böyle bir harekete girişmek için Don'un emekliye ayrılması yahut ölümü beklenmişti.

"Evde on yıl önce, bir kere daha bunca insan toplanmıştı ama başka bir nedenle : Constanzia ile Carlo Rizzi'nin düğünü dolayısıyla," dedi biri. Michael bahçeye bakan pencereye yaklaştı. Demek, kaderinin böyle bir yön alacağını aklına bile getirmeden Kay'le bahçede oturdukları günün üzerinden on yıl geçmişti. Ve babası ölürken, "Hayat öyle güzel ki," demişti. Michael babasının bir tek kere ölümden söz ettiğini hatırlamıyordu. Don Corleone, üzerinde düşünemeyecek kadar korkuyordu ölümden.

Mezarlığa gitme zamanı gelmişti. Don Corleone gömülecekti. Michael, Kay'in koluna girdi. Siyah giysili davetlilere katılmak için bahçeye çıktılar. Peşinden askerleriyle birlikte caporegime'ler ve Baba'nın hayattayken iyilik ettiği bütün alçakgönüllü, yoksul kişiler geliyordu; fırıncı Nazorine, dul Colombo ile oğulları, demir pençeyle ama adaletten ayrılmadan yönettiği dünyasının diğer sayısız konukları. Hatta düşmanı olan bazı insanlar bile son görevlerini yapmak için gelmişlerdi.

Michael bütün bunları nazik ama soğuk bir gülümsemeyle izledi. Etkilenmemişti. Yine de: "Eğer ben ölürken hayat öyle güzel ki diyebilirsem, her şey vız gelir," diye düşündü. Babasının izinden gidecekti. Çocuklarına, ailesine ve dünyasına iyi bakacak, haksızlık etmeyecekti. Ama çocukları bambaşka bir dün yada yetişecek, doktor, bilim adamı, sanatçı olacaklardı. Vali, Devlet Başkanı da olabilirdi. Onların büyük insanlık ailesine karışmalarını sağlayacaktı. Ama o, güçlü ve akıllı bir baba olarak bu büyük aileyi göz hapsinde tutacaktı.

Cenaze töreninden sonraki sabah Corleone Ailesinin bütün önemli kişileri toplandılar, öğleden biraz önce de Don Corleone'nin boş evine kabul edildiler. Onları Michael Corleone karşıladı.

Evin köşesindeki kütüphaneyi hemen hemen doldurmuşlardı, iki caporegime Clemenza ile Tessio; ağırbaşlı, becerikli haliyle Rocco Lampone; son derece sessiz ve haddini bilen Carlo Rizzi; böyle önemli bir dönemde düzeni sağlamak için kanun adamlığından sıyrılmış Tom Hagen; Michael'a yakın durmaya çalışan, yeni Don'un sigarasını yakıp, içkisini hazırlayan Albert Neri içerdeydi. Hepsi de Corleone Aile’sinin başına çöken son felâkete rağmen sarsılma yan, bağlılıklarını göstermek için toplanmışlardı.

Don Corleone'nin ölümü Aile için büyük bir talihsizlikti. Aile onsuz gücünün yarısını kaybetmiş, Barzini Tattaglia ittifakı karşısında büyük barış olanaklarından yoksun kalmış gibiydi. Odadakiler bunu biliyor, Michael Corleone'nin söyleyeceklerini bekliyorlardı. Onların gözünde Michael yeni Don değildi; Don Corleone'nin veliahtıydı daha, bu sıfata hak kazanmamıştı. Don Corleone yaşasaydı belki oğlunun yerine geçeceğini bildirir, bu yeri sağlamlaştırırdı. Oysa simdi hiç kimse kesin bir şey bilmiyordu.

Michael, Neri içkilerini ikram edinceye kadar bekledi. Sonra alçak sesle : "Buradakilere, neler hissettiklerini bildiğimi söylemek istiyorum," dedi, "hepiniz babamı saydınız, sevdiniz. Ama artık kendinizi ve ailelerinizi düşünmenin zamanı geldi, içimizden bazıları babamın ölümünün plânlarımızı ve verdiğim sözleri nasıl etkileyeceğini merak ediyorlardı. Cevabım şu : "Hiç bir değişiklik olmayacak. Her şey eskisi gibi devam edecek."

Clemenza büyük, kabarık saçlı başını salladı. Saçları çelik rengindevdi; şiş yüzü daha da çirkinleşmişti. "Barzini'lerle Tattaglia'lar üzerimize çullanacaklar Mike," dedi, "ya onlarla savaşacak, ya da anlaş maya varacaksın." Odadaki herkes, Clemenza'nın Michael ile resmi konuşmadığına, ona Don Michael demediğine dikkat etti.

"Bekleyelim, ne yapacaklarını görürüz," dedi Michael, "barışı önce onlar bozsun."

Tessio sert sesiyle: "Barışı bozdular bile Mike," dedi, "bu sabah Brooklyn'de iki acenta açtılar. Bana bölgenin başkomiseri haber verdi. Bir aya kadar Brooklyn'de şapkamı asacak ver bulamayacağım."

Michael ona düşünceli düşünceli baktı. "Bu konuda herhangi bir şey yaptın mı?"

Tessio küçük, sansarınkini andıran başını salladı : "Hayır," dedi, "başına dert açmak istemedim."

"Güzel," dedi Michael. "hepinize söylemek istediğim şu : Sıkı durun. Kışkırtmalar karsısında hare kete geçmeyin. Durumu düzeltebilmem için bana bir

kaç haftalık süre tanıyın; rüzgârın hangi yönde estiğini anlayalım. O zaman buradaki herkes için gereken en iyi hal çaresini bulacağım. Son bir toplantı yapacak ve son kararlarımızı vereceğiz."

Toplantıdakilerin şaşkınlıklarını görmezlikten geldi. Albert Neri kapıyı açmış, hepsini dışarı çıkarıyordu. Michael sert bir sesle : "Tom, sen biraz kal," dedi.

Hagen bahçeye bakan pencereye gitti, iki caporegime, Carlo Rizzi ve Rocco Lampone'nİn Neri tarafından nöbetçilerin beklediği kapıdan geçirildiğini görünceye dek bekledi. Sonra Michael'a dönerek : "Bütün siyasi kilit noktalarını ele geçirdin mi?" diye sordu.

Michael pişmanlıkla başını salladı : "Hayır. Dört ay daha gerekliydi bana. Baba ile bunun üzerinde çalışıyorduk. Ama yargıçların hepsini elde ettim. Kongredeki bazı önemli üyeleri de. Önce onlarla uğraştık. New York'taki parti ileri gelenleri dert değil tabii. Aile herkesin sandığından çok daha güçlüdür. Yine de işleri iyice sağlamlaştırmak istedim doğrusu." Hagen'e gülümsedi. "Şimdi her şeyi anlamışsındır, umarım."

Hagen başını salladı. "Güç olmadı. Yalnız bir tek şey beni şaşırtıyordu : Görevimden uzaklaştırılmam. Sicilyalı şapkamı başıma geçirdim ve sonunda nedenini kavrayabildim."

Michael güldü : "İhtiyar da anlayacağını söylemişti. Ama burada sana ihtiyacım var. Hiç olmazsa gelecek bir kaç hafta için. Las Vegas'a telefon et, karınla konuş. Birkaç hafta burada kalacağını söyle."

Hagen dalgın dalgın, "Sana nasıl saldıracaklarını sanıyorsun?" diye sordu.

Michael içini çekti. "Baba anlattı. Yakınlarımdan biri aracılığıyla bana yanaşacaklar. Barzini bana tuzak kurmak için, kuşkulanmayacağım birini yollayacak."

Hagen gülümsedi: "Benim gibi birini mi?"

Michael de gülümsedi : "Sen İrlandalısın. Sana güvenemezler."

"Alman asıllı bir Amerikalıyım," dedi Hagen.

"Onlar için bu, İrlandalı demektir. Sana yanaşmazlar. Bir zamanlar polis olduğu için Neri'ye de. Kendilerini tehlikeye atamazlar. Hayır, bence Clemenza, Tessio yahut Carlo Rizzi olacak bu kişi."

Hagen alçak sesle : "Carlo olacağına bahse girerim," dedi.

"Göreceğiz," dedi Michael, "yakındır."

Ertesi sabah Michael ile Hagen kahvaltı ediyorlardı. Michael'a telefon geldi. Gidip kütüphanede konuştu. Mutfağa döndü. Hagen'e : "Her şey hazır," dedi, "Barzini ile bir hafta sonra buluşacağım. Baba öldüğü için yeni bir barış anlaşması yapacağız." Michael güldü.

Hagen : "Kim telefon etti sana, kim bağlantıyı sağladı?" diye sordu, ikisi de bağlantıyı Corleone Ailesinden kim bağladıysa onun hain olduğunu biliyorlardı.

Michael acı acı gülümsedi: "Tessio," dedi.

Kahvaltılarını konuşmadan yaptılar. Kahvelerini içerlerken Hagen başını salladı : "Bağlantıyı kuracak kişinin Carlo, hatta Clemenza olacağına yemin ede bilirdim. Tessio hiç aklıma gelmedi. Ailenin en güvenilir kişisiydi o."

"En zekisi," dedi Michael, "kendince en ustaca şeyi yaptı. Beni Barzini'nin hazırladığı oyuna getirecek, kendisi de Corleone Ailesinin mirasına konacak. Benimle kalırsa her şeyi yitireceğini, çünkü kazanamayacağımı sanıyor."

Hagen önce bir durakladı, Sonra istemeye istemeye : "Tessio haklı mı, yoksa haksız mı?" diye sordu.

Michael omuzlarını silkti : "Durum kötüye benziyor. Ama babam siyasi bağların ve nüfuzunun regime'ye bedel olduğunu söylerdi. Bunu anlayan tek kişiydi. Bence, babamın siyasi nüfuzunun çoğunu avucumda tutuyorum. Ama bunu başka kimse bilmiyor." Hagen'e gülümsedi; güven dolu bir gülümsemeydi bu. "Bana Don diyecekler. Ama Tessio'ya çok üzüldüm."

Hagen : "Barzini ile buluşmaya razı oldun mu?" diye sordu.

"Elbette," dedi Michael, "bir hafta sonra bu gece. Brooklyn'de. Tessio'nun bölgesinde. Kendimi güvenlikte hissedeyim diye." Tekrar güldü.

Hagen : "O zamana kadar dikkatli ol," dedi, ilk kez Michael Hagen'e karşı soğuk bir tavır ta kındı. "Bana böyle bir öğütte bulunması için Consigliori'ye ihtiyacım yok," dedi.

Corleone Ailesiyle Barzini ailesi arasındaki barış görüşmelerinin yapılacağı hafta Michael ne kadar dik katli olabileceğini Hagen'e gösterdi. Evden dışarı adımını atmadığı gibi yanında Neri olmadan kimseyi kabul etmedi. Yalnız ortada tek kaygılandırıcı durum vardı. Connie ile Carlo'nun büyük oğlunun katolik kilisesine kabul töreni vardı. Kay, Michael'dan çocuğun vaftiz babası olmasını istemişti. Michael reddetti.

Kay, "Senden pek az şey rica ederim Mike," dedi, "ne olursun, bunu benim için yap. Connie senin vaftiz babası olmanı çok istiyor. Carlo da. İkisi için de bu çok önemli. Rica ederim, Michael."

Kay direttikçe kocasının sinirlendiğini görüyor, reddedeceğini düşünüyordu. Michael, "Peki, ama tören burada yapılsın," deyince şaşırdı. "Papaza söyleyin, çocuğu burada vaftiz edecek şekilde hazırlansın. Masrafı ben öderim. Kilisedekilerle anlaşamazlarsa Hagen'e söylesinler. O halleder."

Böylece Barzini Ailesiyle buluşacağı tarihten bir gün önce Michael, Carlo ile Connie Rizzi'nin oğluna vaftiz babalığı yaptı. Çocuğa çok pahalı altın bir kol saati armağan etti. Carlo'nun evinde küçük bir parti verildi.

Buna caporegime'ler, Hagen, Lampone, Don Corleone'nin dul eşi de dahil bütün yakınlar davet edildi. Connie çok heyecanlanmıştı, bütün akşam her fırsatta Michael'ın boynuna sarıldı, öptü. Carlo Rizzi bile duygulandı; Michael'in elini sıkıyor; karşısına, çıkan her fırsatta ona İtalya'da olduğu gibi Baba diyordu. Michael de hiç bu kadar konuşkan keyifli olmamıştı. Connie : "Carlo ile Mike artık yakın birer dost olacaklar," diye fısıldadı Kay'e. "Böyle törenler insanları birbirine yaklaştırır."

Kay, görümcesinin koluna yapıştı. "Çok mutluyum," dedi.

SEKİZİNCİ KİTAP

OTUZUNCU BÖLÜM

ALBERT Neri, Gronx'daki apartmanında oturmuş, eski polis üniformasını fırçalıyordu. Rozetini çıkardı. Parlatmak için masanın üzerine koydu. Beylik meşin tabanca kılıfı bir iskemlenin arkalığına atılmıştı. Eski günleri hatırlatan bu iş ona garip bir zevk veriyordu. Karısının kendisini terkettiği iki yıldan bu yana böyle bir mutluluğu seyrek duymuştu.

Rita ile, genç bir polis memuru olduğu sıra, genç kız lisede öğrenciyken evlenmişti. Esmer, siyah saçlı Rita, geceleri saat ondan sonra dışarda kalmasına izin vermeyen sofu bir İtalyan ailesinin kızıydı. Neri ona, saflığına, namusuna olduğu kadar esmer güzelliğine de âşıktı.

Başlangıçta kocası, Rita Neri'yi büyülemiş gibiydi. Çok güçlü bir erkekti Neri. Üstelik herkes ondan korkuyordu. Çünkü Albert Neri neyin iyi, neyin kötü olduğu hakkında kesin düşüncelere sahipti. Hiç bir zaman hoşgörü sahibi olamıyordu. Bir topluluğun davranışı ya da birinin düşüncesi hoşuna gitmedi mi ya susuyor, ya da tersini düşündüğünü kabaca söylüyordu. Asla yumuşak başlı olamıyor, uzlaşmaya yaramı yordu, üstelik Sicilyalılara özgü bir yaradılışı vardı. Çılgınca bir öfkeye kapılır, böyle zamanlarda yakının da bulunmamak iyi olurdu. Ama karısına hiç kızmazdı.

Neri beş yıl içinde New York polisinin en korkulu memurlarından biri olmuştu. Aynı zamanda da en dürüstlerindendi. Ama yasaları uygulamada kendine özgü bir yöntemi vardı. Serserilerden nefret ederdi. Geceleri köşe başlarında böylelerini gördüğü, gelip geçenleri rahatsız ettiklerini farkettiği zaman hemen kararını verir ve harekete geçerdi. Kendisinin bile yeterince takdir edemediği büyük, olağanüstü bir gücü vardı.

Bir akşam Central Park'ın batısında devriye ara basından atladığı gibi siyah ipekli ceketler giymiş altı serseriyi sıraya dizdi. Devriye arabasındaki yardımcısı Neri'yi bildiğinden şoför yerinden kımıldamamış, olaya karışmak istememişti. Hepsi de on altı, on yedi yaşlarında olan gençler

gelip geçenleri durduruyor, gençliklerine özgü gözdağı veren tavırlarla sigara istiyorlardı. Ama hiç kimseyi hırpaladıkları yoktu, önlerinden geçen kızlara da, daha çok Fransızlara özgü açık saçık hareketlerle takılıyorlardı.

Neri onları, Central Parkı Sekizinci Bulvardan ayıran duvarın önüne dizdi. Ortalık alacakanlıktı ama, Neri çok sevdiği silâhını yanına almıştı; bir fenerdi bu. Tabancasını çekmek gereğini hiç bir zaman duymazdı; ihtiyacı yoktu, öfkelendiği zaman öyle vahşi bir hal alırdı ki, tecrübesiz serseriler korkudan sinerlerdi. Yine aynı şey oldu.

Neri, siyah ipek ceketli ilk gence sordu: "Adın ne?" Çocuk bir İrlandalı adı söyledi. Neri: "Defol." dedi, "bir daha gözüme görünürsen seni parçalarım." öteki iki çocuğa da aynı şeyi yaptı. Gitmelerine izin verdi. Ama dördüncü çocuk bir İtalyan adı söyledi; birkaç yüz yıllık bir dayanışmayı hatırlatmak istercesine gülümsedi. Neri'nin İtalyan olduğu her halinden belliydi. Neri gence, bir an baktı. Sonra inanamaz gibi: "Sen İtalyan mısın?" diye sordu. Oğlan kendin den emin bir tavırla sırıttı.

Neri, feneriyle oğlanın alnına şiddetli bir darbe indirdi. Delikanlı dizlerinin üstüne çöktü. Alnı yarılmış, kan akıyordu. "Orospu çocuğu seni," dedi Neri, "sen İtalyanların yüz karasısın. Hepimizin adını kirletiyorsun. Ayağa kalk." Bir, iki kere de pabucuyla çocuğun kaburgalarını okşadı. "Git evine. Sokaklar da dolaşma. Bir daha da sırtında o ceketle elime geçme. Seni hastanelik ederim. Bas! Baban olmadığıma da şükret."

Neri diğer iki oğlana aldırış bile etmedi. Bu gece bir daha gözüne görünmemelerini söyleyip kıçlarını tekmelemekle yetindi.

Böyle durumlarda Neri işini çok çabuk görüyor, ne çevrelerine bir kalabalık toplanıyordu, ne de kimsenin itiraz edecek zamanı oluyordu. Neri çabucak arabaya atlıyor, şoför yerindeki arkadaşı da arabayı olay yerinden son hızla uzaklaştırıyordu. Tabii arada güç durumlarla da karşılaşılıyor, kavga etmeye kalkışanlar, bıçak çekmek talihsizliğinde bulunanlar da oluyordu. O zaman Neri, büyük bir gaddarlıkla böylelerinin ağzını burnunu kırıyor, arabaya attığı gibi karakola getiriyor, polise karşı gelme suçuyla içeri attırıyordu. Tabii genellikle böylelerinin dâvasına hasta neden çıkmalarından sonra, bakılıyordu.

Sonunda Neri, amirine gerekli saygıyı göstermediğinden ötürü Birleşmiş Milletler binasının bulunduğu bölgeye nakledildi. Birleşmiş

Milletlerde görevli kişiler kurallara aldırış etmeden arabalarını istedikleri yere park ediyorlardı. Ama bir gece arabaların gelişigüzel park edilmesinden ötürü yolun bir yanı olduğu gibi kapandı. Vakit gece yarısını geçmişti. Neri fenerini çıkardı. Arabaların ön camlarını parçalaya parçalaya sokağın bir ucundan öbürüne yürüdü, insan diplomat bile olsa arabasının camını birkaç günden önce taktıramaz. Bölge karakoluna protestolar yağmaya başladı, arabaların bu tür hareketlere karşı korunmaları istendi. Camların kırılmasından bir hafta sonra biri, ne olup bittiğini anladı. Ve Neri Harlem'e yollandı.

Kısa bir süre sonra, bir pazar öğleden sonra karısını alan Neri Brooklyn'de oturan dul kızkardeşini ziyarete gitti. Albert Neri, bütün Sicilyalılar gibi

kızkardeşine büyük bir koruyucu sevgi beslerdi. Onun nasıl olduğunu anlamak için ayda bir mutlaka ziyaretine giderdi. Kızkardeşi Neri'den çok yaşlıydı. Yirmi yaşında bir oğlu vardı. Thomas adlı çocuk babasız büyüdüğü için annesine karşı sık sık üzücü davranışlarda bulunuyordu. Neri, polisteki nüfuzunu kullanarak çocuğun hırsızlıktan ceza yemesini önlemişti. O zaman öfkesini bastırmış, ama Thomas'ı "Tommy, an neni çok üzüyorsun, senin hakkından ben geleceğim," diyerek uyarmıştı. Aslında bu bir dayının öğüdüydü. Gözdağı vermek için söylenmemişti. Haydutlar yatağı Brooklyn'in en kabadayı çocuklarından olan Thomas yine de Albert dayısından çok korkardı.

Albert Neri'nin kızkardeşini ziyarete gittiği gün, Thomas eve çok geç geldiğinden odasında hâlâ uyuyordu. Annesi, dayısı ve yengesiyle yemek yemesi için onu uyandırmaya gitti. Oğlanın yarı açık kapıdan sert sesi duyuldu. "Umurumda bile değil. Bırak da uyuyayım." Anne özür diler gibi gülümseyerek geri döndü.

Böylece yemeklerini Thomas'sız yediler. Neri kızkardeşine, oğlanın canını sıkıp sıkmadığını sordu. Kadıncağız sıkmadığını söyledi.

Tommy yataktan kalktığında Neri ile karısı gitmek üzereydiler. Oğlan ağzının içinde selâma benzer bir şeyler geveledi. Mutfağa girdi. Sonra annesine: "Hey ana, bana yiyecek bir şey hazırla," diye bağırdı. Bu bir istek yahut rica değildi. Şımartılmış bir çocuğun emriydi.

Annesi öfkeyle : "Yataktan yemek zamanı kalkarsan yemek yersin," dedi. "Senin için tekrar yemek pişirecek değilim."

Her ailede, arada sırada görülen çirkin olaylardan biriydi bu. Ama hâlâ uyku sersemi olan Tommy bir hata etti : "Allah senin de, akrabalarının da belâsını versin," dedi. "Ben de gider dışarda yemek yerim." Bunu söyler söylemez de pişman oldu.

Albert dayısı farenin üzerine giden bir kedi gibi saldırdı. Neri çocuğun annesine o an ettiği hakaret için değil, daha önceleri de hep böyle davrandığını anladığından kızmıştı. Tommy, dayısının yanındayken annesiyle asla bu şekilde konuşmazdı. O an dikkatsizlik etmiş, boş bulunmuştu.

İki kadının dehşet dolu bakışları önünde Al Neri yeğenini insafsızca dövdü. Delikanlı önce kendini korumaya çalıştıysa da, sonra bağışlaması için yalvar maya başladı. Neri dudakları şişip kanayıncaya kadar oğlanın yüzünü tokatladı. Yüzüstü düştüğünde suratını halıya sürdü, iki kadına beklemelerini söyledi. Tommy'yi dışarı çıkarıp arabasına bindirdi. Orada oğlanın Ödünü patlatabilecek şeyler söyledi : "Eğer anan senden yakınacak olursa yiyeceğin köteğin yanında bu karı öpücüğü kalacak. Adam olmanı istiyorum. Şimdi çık yukarı, karıma kendisini beklediğimi söyle."

Bu olaydan iki ay sonra, Neri işten döndüğünde karısının kendisini terkedip gitmiş olduğunu gördü. Bütün eşyalarını toplayıp ailesinin yanına dönmüştü. Kayınpederi Rita'nın kendisinden ürktüğünü söyledi, öfkesinden dolayı Neri ile aynı çatı altında yaşamaktan korkuyordu. Al inanamadı; şaşırmıştı. Karısını asla dövmemiş, onu tehdit etmemişti. Ona karşı sevgiden başka duygu beslememişti. Rita'nın davranışına öyle şaşırmıştı ki, gidip karısıyla görüşmezden önce birkaç gün beklemeye karar verdi.

Ertesi akşam nöbeti sırasında Neri'nin başını belâya sokması tümüyle talihsizlikti. Devriye arabası Harlem'den bir haber aldı. Büyük bir kavga olmuştu. Her zamanki gibi Neri daha durmadan arabadan atladı. Vakit gece yarısını geçmişti. Elinde yine büyük feneri vardı. Olay yerini bulmak güç olmadı. Çünkü oraya bir kalabalık toplanmıştı. Zenci bir kadın: "İçerdeki adam küçük bir kızı doğruyor," dedi.

Neri evin holüne girdi. Holün öteki ucunda açık bir kapı vardı. Dışarı ışık taşıyor, içerden inlemeyi andıran sesler geliyordu.

Neri, yerde yatan iki gövdeye tosladı; neredeyse yuvarlanıyordu. Yatanların biri yirmi beş yaşların da bir zenci kadındı. Diğeri on iki yaşından fazla ol mayan bir küçük zenci kız. İkisinin de yüzlerinde ve vücutlarındaki ustura yaralarından oluk gibi kan boşanıyordu. Oturma odasında Neri kadınla kızı yaralayanı gördü. Onu çok iyi tanıyordu.

Adamın adı Wax Baines'di. Ünlü bir muhabbet tellâlı, uyuşturucu madde düşkünü ve satıcıydı. Gözleri aldığı esrarın etkisiyle yuvalarından uğramış gibiydi. Titrek elinde hâlâ kanlı usturayı tutuyordu. Neri iki hafta önce onu, sokakta çalıştırdığı kadınlardan birini dövdüğü için tutuklamış, Baines de ona : "Bana bak, bu iş seni ilgilendirmez," demişti. Neri'nin arkadaşı da zencileri rahat bırakmasını, birbirlerini boğazlamalarına karışmamasını söylemişti. Ama bu sözler Neri'nin adamı karakola götürmesini engellememişti. Baines de ertesi gün kefaletle serbest bırakılmıştı!

Neri zencileri hiç sevmezdi; hele Harlem'de çalışmaya başladığından beri onlardan daha çok nefret ediyordu. Hepsi de uyuşturucu madde düşkünü, ya da kaçakçısıydı; kadınlarını çalıştırır, kendileri keyifleri ne bakarlardı. Üstelik Neri hiç birini doğru yola sokamıyordu. Baines'in önceki hafta büyük bir küstahlıkla paçayı kurtarması tepesini attırdı. Ustura yaralan içindeki küçük kızın görünüşü de midesini bulandırmıştı. Büyük bir soğukkanlılıkla, Baines'in cezasını kendi eliyle vermeyi kararlaştırdı.

Neri : "Bıçağını at," diye emretti zenciye, "tutuklusun."

Baines güldü : "Bre adam, beni tutuklayabilmek için tabanca kullanman gerek." Elindeki usturayı kaldırdı. "Belki de canın bunu istiyor."

Neri çok çabuk harekete geçti, yardımcısı silâhını çekecek zamanı bulamadı. Zenci usturayı salladı; ama Neri büyük bir çeviklikle yana kaçıp sol eliyle adamın bileğini yakaladı. Sağ eliyle de fenerini havada döndürüp Baines'in şakağının üstüne indirdi Zenci sarhoşlar gibi dizüstü çöküverdi. Ustura elinden düştü. Artık hareket edecek halde değildi. Daha sonra polis ve mahkemenin araştırmaları ikinci darbenin gereksizliğini ortaya koydu. Kapı önünde toplanan tanıklarla yardımcısının sözleri de bunu doğrulu yordu. Neri zencinin tepesine feneri bütün gücüyle indirmiş, fenerin camı kırılmış, ampulü ve reflektörü odanın dört yanına saçılmıştı. El feneri bile yamru yumru olmuştu, ancak piller ikiye katlanmasını önlemişti. Aynı evde oturan bir zenci dehşetle, Neri'nin

"Kafası da amma sağlammış herifin," dediğini anlattı mahkemede.

Oysa Baines'in kafası sanıldığı kadar sağlam değildi. Kafatası çatlamıştı, İki saat sonra da Harlem hastanesinde öldü.

Gereksiz yere kaba kuvvet kullanmakla suçlanıp görevden alınan Albert Neri çok şaşırdı. Cinayetle suçlandı, suçu kesinlikle anlaşıldı, bir yıldan on yıla kadar hapse mahkûm edildi. O sıra topluma karşı öyle derin bir öfke ve nefret besliyordu ki yediği cezaya aldırmadı bile. Ona katil damgası vurmuşlardı, hayvandan farksız bir zenciyi öldürdüğü için hapse atıyorlardı ha? Usturayla delik deşik edilmiş, hayatları boyunca sakat kalacak, hâlâ hastanede yatan o küçük kızla kadının hiç önemi yoktu demek!

Neri cezaevinden korkmuyordu. Polis olduğu için suçunun niteliğinden ötürü de orada kendisine iyi bakılacağını hissediyordu, üstlerinden bir çoğu daha şimdiden kendisine yardım edeceklerini söylemişlerdi. Bronx çarşısında balıkçı dükkânı işleten ve kurnaz bir İtalyan olan kayınpederi, Neri gibi birinin hapiste bir yıldan fazla yaşamasının imkânsızlığını anlamıştı. Hücre arkadaşlarından biri onu öldürebilir ya da Neri mahkûmlardan birini haklayabilirdi. Kızının Neri gibi iyi bir kocayı terketmesinden duyduğu vicdan azabıyla, Corleone Ailesinin temsilcilerinden birine başvurdu; kendisi yine Corleone Ailesine bağlı birine haraç veriyordu. Üstelik Don Corleone'ye sık sık en iyi balıkları yollardı. Corleone Ailesinin damadını kurtarmasını istiyordu.

Corleone Ailesi, Albert Neri'yi tanıyordu. Dürüst bir polis olarak ün salmıştı; hafife alınmaması gereken bir kişi olduğu biliniyordu; çevresindekilere korku saçması için polis üniformasına ve belindeki tabancaya ihtiyacı yoktu. Corleone Ailesi bu gibi kişilere daima ilgi duyardı. Neri'nin polis oluşunun pek önemi yoktu. Pek çok genç, gerçek yönünü bulmaz dan önce yanlış işlerde çalışırdı. Zaman ve rastlantılar onları sonunda yola getirirdi.

İşine yarayacak kişilerin kokusunu almakta usta olan Peter Clemenza, konuya Hagen'in dikkatini çekti, Hagen resmi polis dosyasını inceledi. Clemenza'nın anlattıklarını dinledi. "Belki de yeni bir Luca Brasi olabilir," dedi.

Clemenza başını salladı : "Ben de aynı şeyi düşünüyorum," dedi, "Mike bu konuyla ilgilenmeli."

Böylece Albert Neri, geçici olarak kaldığı tevkif haneden eyaletin kuzeyindeki cezaevine gönderilmezden önce, yargıcın, eline geçen yeni bilgiler ve üst kademedeki emniyet ilgililerinin ifadelerine bakarak dâvayı yeniden incelediği haberini aldı. Cezası tecil edildi ve Albert Neri tahliye edildi.

Neri aptal değildi, kayınpederi İse ondan kur nazdı. Olup biteni öğrenince kayınpederine olan borcunu Rita'dan boşanarak ödedi. Sonra koruyucusuna teşekkür etmek için Beach'e gitti. Tabii önceden hazırlık yapılmıştı. Michael onu kütüphanede kabul et ti.

Neri teşekkürlerini bildirdi; Michael'in kendisini içtenlikle kabul etmesi karşısında minnettarlığı daha da arttı.

"Bir Sicilyalı hemşerime bu şekilde davranmalarına göz yumamazdım," dedi Michael. "Sana madalya vermeleri gerekirdi. Oysa bu Allanın belâsı siyaset adamları kendi çıkarlarından başka şeye önem vermiyorlar. Bak, eğer dosyanı dikkatle inceleyip nasıl bir haksızlığa uğradığını anlamasaydım bu işe asla karışmazdım. Bizden biri kızkardeşinle konuştu, kendisiyle oğluna nasıl ilgi gösterdiğini, oğlunun yola gelmesi için nasıl çalıştığını anlattı. Kayınpederin ise, dünyada senin kadar iyi insanın az bulunduğunu söyledi. Bir kayınpederin ağzından damadı için güzel sözler işitmek kolay değildir. Pek az görülür." Michael düşünceli davranarak, evden kaçan karısından söz etmedi.

Bir süre havadan sudan konuştular. Neri içine kapanık, az konuşan bir insan olmasına rağmen Michael'la rahat rahat dertleşebileceğini, içini dökebileceğim anlamıştı. Michael ondan topu topu beş yaş büyüktü; ama sanki karşısında çok daha yaşlı biri vardı. Neri onunla, babasıyla konuşur gibi konuştu.

Sonunda Michael dostlukla : "Seni hapisten kurtarıp sonra da ortada bırakmanın bir anlamı yok," dedi. "Seni Las Vegas'taki işlerimden birine alabilirim. Polisteki tecrübenle çok iyi bir otel ve gazino muhafızı olabilirsin. Ama, kendi başına yapacağın bir iş varsa, bankanın sana kredi açmasını sağlayabilirim."

Neri minnettarlığından ne diyeceğini şaşırmıştı. Gururla teklifi reddetti : "Cezam tecil edildiğine göre beni mahkûm eden mahkemenin bulunduğu eyaletten ayrılamam. Hele Las Vegas'a gitmem imkânsız," dedi.

Michael hemen : "Sen merak etme," dedi, "işin bu yanını bana bırak. Bankaların burun kıvırmaması için de sarı sabıka kâğıdını yok edeceğim."

Sabıka kâğıdı, herhangi bir kişi tarafından işlenen cinayet suçlarının polisteki kaydıydı. Bu kâğıt genellikle, suçluya nasıl bir ceza vereceğini kararlaştırması için yargıca teslim edilirdi. Neri, mahkeme kararı bekleyen bir çok sanığın rüşvet vererek polisten yargıca temiz kâğıt ulaşmasını sağladıklarını ve hafif cezalara çarptırıldıklarını bilecek kadar tecrübeliydi. Michael Corleone'nin böyle bir şeyi yapmaya kalkışması onu şaşırmamıştı; onu şaşırtan şey kendisi için bu kadar zahmete girişilmesiydi.

"Yardıma ihtiyacım olursa size bildiririm," dedi Neri.

"Güzel," dedi Michael. Saatine baktı. Neri gitmesi gerektiğini anladı. Vedalaşmak için doğruldu. Yine şaşırdı.

Çünkü : "Yemek saati geldi," diyerek Michael onu durdurdu. "Benimle ve ailemle yemek ye. Babam seninle tanışmak istediğini söylemişti. Onun evine gideceğiz. Annem kızarmış biber, yumurta ve sosis yapmıştır. Tam Sicilya usulü bir öğlen yemeği."

Neri, Corleone'lerde hayatının en güzel günlerin den birini geçirdi. Annesiyle babasının ölümünden beri bu kadar rahat ettiğini hatırlamıyordu. Don Corleone ona karşı çok iyi davrandı. Neri'nin annesiyle babasının, kendisininkine çok yakın bir köyden olduklarını öğrenince pek sevindi. Konuşmalar güzel, yemek güzel, şarap nefisti. Neri artık kendisi gibi insanlar arasında olduğunu anladı. Burada konuktu ama, Corleone Ailesinde kendisine devamlı bir yer edinebileceğini ve burada mutlu olabileceğini de hissediyordu.

Michael ile Baba onu arabasına kadar götürdüler. Baba elini sıktı : "iyi bir delikanlısın," dedi, "oğlum Michael'a zeytinyağı işini öğretiyorum. Yaşlandım artık, işleri ona devredeceğim. Bana geldi, senin durumunla ilgilendiğini söyledi. Ben de yalnız zeytinyağı işine bakmasını, başkasına karışmamasını söyledim. Ama peşimi bırakmadı, diretti, işte dürüst bir in san, bir Sicilyalı, dedi, ona haksızlık etmeye kalkışıyorlar. Beni razı edinceye kadar uğraştı. Sana bunları, oğlumun haklı çıktığını anladığım için söylüyorum. Seninle tanıştıktan sonra bu zahmete giriştiğimize sevindim. Başka bir isteğin olursa çekinme. Anlandın mı? Ermindeyiz." Don'un iyiliğini hatırlayan Neri, onun, bugün olacakları görebilmesi için hayatta

kalmasını ne kadar isterdi. Kurtardığı adamın nankör ol madiğim anlayacaktı.

Neri üç gün içinde kararını verdi. Kendisine kibar davranıldığını anlıyor, ama bu davranışın ardındaki niyetleri de kavrıyordu. Toplumun kötü gördüğü, dolayısıyla da cezalandırdığı olayı Corleone Ailesi hoşnutlukla karşılıyordu. Corleone Ailesi onu takdir ediyor, toplumsa onu dışına itiyordu. Corleone'lerin yarattığı dünyada, dış dünyadan çok daha mutlu olacağını anladı. Daha dar sınırlar içinde olmasına rağmen, Corleone Ailesi çok güçlüydü.

Michael'ı tekrar ziyaret etti. isteklerini anlattı. Las Vegas'ta iş görmek istemiyordu. Ama New York' ta. Aile işinde çalışabilirdi. Aileye bağlılığını açıkça belirtti. Michael duygulandı ve Neri bunu farketti. Her şey kararlaştırıldı. Ama Michael önce onun Miami' de tatil yapmasında diretti. Orada Aile'nin otelinde kalacak, bir aylık maaşı peşin verilecekti. Yapacağı bütün masraflar Corleone'lere aitti.

Bu tatil Neri'nin hayatında tattığı ilk lüks oldu. Otelde çalışanlar: "Siz Michael Corleone'nin arkadaşısınız," diyerek ona büyük yakınlık gösterdiler. Haber hepsine ulaşmıştı. Ona otelin en lüks dairesini verdiler. Oteldeki gece kulübünü işleten adam Neri'yi güze! kızlarla tanıştırdı. New York'a döndüğünde Neri'nin hayat görüşü çok değişmişti.

Clemenza'nın regime'sine atandı ve Clemenza tarafından dikkatle denendi. Belirli bazı tedbirlerin alınması gerekiyordu. Ne de olsa Albert Neri polislik yapmıştı. Ama Neri'nin doğal gaddarlığı, kısa sürede her türlü şüpheyi sildi süpürdü. Bir yıldan daha kısa bir süre içinde işine tam anlamıyla bağlanmıştı. Artık geri dönemezdi.

Clemenza, Neri'yi göklere çıkarıyordu. Bir harikaydı Neri, yeni bir Luca Brasi'ydi. "Luca'dan daha iyi olacak," diyordu Clemenza. Ne de olsa Neri'yi o keşfetmişti. Refleksleri ve çevikliği ünlü beyzbol yıldızı Joe Di Maggio ayarındaydı. Clemenza, Neri'nin kendisi gibi biri tarafından yönetilecek insan olmadığını da anlamıştı. Neri doğrudan doğruya Michael Corleone'ye bağlandı, özel bir kişiydi Neri. Böyle birinin yüksek maaş alması gerekirdi. Ama Müşterek bahis ya da haraç işinden ayrıca para almıyordu. Michael Corleone'ye olan saygısı çok büyüktü. Bir gün Hagen şakacı bir tavırla: "Sen de gerçek bir Luca buldun," dedi Michael'a.

Michael başını sallayarak onayladı. Albert Neri ondan ölünceye dek ayrılmayacaktı. Michael, Neri'yi kendine böyle başlayabilmenin yolunu Baha'dan öğrenmişti. Bir keresinde babasına: "Luca gibi bir ada mı nasıl idare edebildiniz," diye sormuştu. "Gerçek bir hayvandı?"

Bu da Don Corleone'nin verdiği derslere dahildi.

Baba: "Bu dünyada bazı kişiler vardır," demişti, "ortalıkta "beni öldürün" dercesine dolaşırlar. Böyleleri, arabalarının çamurluğunu hafifçe çizen birinin üstüne çılgın gibi atılırlar, yeteneklerini bilmedikleri kişilere kafa tutar yahut hakaret ederler, işte bu tür insanlar dünyada, "Beni öldürün. Beni öldürün" diye bağıra bağıra yaşarlar. Bu delilerden birinin, çok tehlikeli bir haydut sürüsüne kafa tuttuğunu görmüş tüm. Onların bu isteklerini yerine getirmeye hazır kişiler de vardır. Hikâyelerini gazetelerde her gün okuyoruz. Böylelerinin hem kendilerine zararı dokunur, hem de başkalarına."

"Luca Brasi onlardan biriydi işte. Ama olağan üstü bir kişiliği vardı ki uzun süre kimse onu öldüremedi. Genellikle bu tür deliler bizi ilgilendirmez ama, Luca Brasi yararlanılabilecek güçlü bir silâhtı. Madem Luca ölümden korkmuyor, tam tersine ölümü arıyor, o halde yapılacak şey şu: Yeryüzünde, yalnız senden korkmasını sağlamak. Onun tek korkusu ölüm değil, senin kendini öldürebilecek kişi olmandır. Bunu basardın mı emrine, girdi demektir. Onu dilediğin gibi kullanırsın."

Ölmeden önce Baba'nın verdiği en değerli derslerden biriydi bu; Michael da, Neri'yi kendine bir Luca Brasi yapmak için bu dersten faydalandı.

Şimdi Neri Bronx'daki apartmanında tek başınaydı. Üniformasını fırçaladı. Palaskasıyla tabanca kılıfını da özenle sildi, cilaladı. Kasketinin siperliği de temizlenecek, giyecekti bu üniformayı. Pabuçları boyanacaktı. Neri istekle çalışıyordu. Dünyadaki yerini bulmuştu; Michael Corleone'nin ona güveni sonsuzdu. Bugün kendisine gösterilen güvene lâyık olduğunu gösterecekti.

OTUZ BİRİNCİ BÖLÜM

AVIMI Gün Long Beach'deki evin önünde iki büyük araba durdu. Arabalardan biri Connie Corleone'yi, kocasını, annesini ve iki çocuğunu havaalanına götürecekti. Carlo Rizzi ailesi, temelli yerleşmezden önce Las Vegas'ta tatil yapacaktı. Carlo'ya bu emri Michael vermiş, Barzini - Corleone Ailelerinin buluşma gününden önce evin boşaltılmasını istediğini açıklamak gereğini duymamıştı. Bu buluşma büyük bir sır olarak saklanıyordu. Bilenler yalnız Aile'nin caporegime'leriydi.

Diğer araba Kay'le çocuklarını New Hampshire'deki ailesinin yanına götürecekti. Michael'in Long Beach'de kalması gerekiyordu. Derhal halledilmesi gereken önemli işleri vardı.

Ama son anda Michael Carlo Rizzi'ye haber saldı, daha birkaç gün kalmasını istedi; hafta içinde Aile sinin yanına giderdi nasılsa. Connie çok sinirlendi buna. Ağabeyine telefon etti ama, Michael şehre indiğinden onunla konuşamadı. Şimdi bakışları bahçede Michael'i arıyordu. Ama yanına Tom Hagen geldi. Michael'ın rahatsız edilmemesi gerektiğini bildirdi. Arabaya binerken Connie kocasını öptü. Vedalaştı. "İki güne kadar gelmezsen ben döner gelirim," diye ona gözdağı bile verdi.

Carlo onu sevgiyle öptü, "iki güne kadar yanın dayım," dedi.

Connie arabanın penceresinden sarkarak : "Michael seni niçin istiyor?" diye sordu. Yüzündeki kaygılı anlam onu yaşlı ve çirkin gösteriyordu.

Carlo omuz silkti : "Bana büyük bir iş teklifinde bulunacak. Belki bunu konuşacak benimle. Kendisi böyle bir imada bulundu." Carlo, Barzinilerle o gece toplantı yapılacağını bilmiyordu.

Connie sevinçle : "Doğru mu, Carlo?" diye sordu.

Carlo ona güven vermek istercesine başını salladı. Araba bahçe kapısından çıktı.

Michael ancak ilk araba gittikten sonra göründü; Kay ve çocuklarıyla vedalaştı. Carlo da geldi. Kay'e iyi yolculuk ve iyi tatil dileğinde bulundu. Sonunda ikinci araba da kapıdan çıkıp gitti.

Michael : "Seni burada tuttuğum için özür dilerim Carlo," dedi, "bir iki günden fazla sürmez."

Carlo: "Farketmez hiç," diye atıldı hemen.

"Güzel," dedi Michael, "telefonunun başından ayrılma. Sırası gelince sana telefon edeceğim. Daha önce yapılması gereken bazı işlerim var. Tamam mı?"

"Tabii, Mike, tabii," dedi Carlo. Kendi evine pirdi. Westbury'de gizlice ev tuttuğu metresine telefon edip fırsat bulursa gece, geç vakit geleceğini bildirdi. Sonra yanma bir şişe viski alarak oturdu. Beklemeye koyuldu. Uzun süre bekledi, öğleden hemen sonra bahçeye sırayla arabalar girmeye başladı. Ara baların birinden Clemenza'nın, kısa süre sonra gelenden de Tessio'nun çıktığını gördü, ikisi de muhafızlar tarafından Michael'in evine alındı. Clemenza bir kaç saat sonra çıkıp gitti. Ama Tessio görünmedi.

Carlo hava almak için on dakikalığına bahçeye çıktı. Long Beach'deki evde nöbet tutan bütün muhafızları tanıdı; hatta bazılarıyla ahbaptı. Vakit geçirmek için onlarla iki çift lâf etmeyi düşündü. Ama nöbetçilerden hiç birini tanımadığını hayretle gördü. Hepsi de ona yabancıydı. Hele kapıda Rocco Lampone'nin bizzat nöbet tuttuğunu görünce iyiden iyiye şaşırdı. Çünkü, Lampone'nin böylesine basit bir görevi yüklenemeyecek kadar önemli bir kişi olduğunu bili yordu. Hiç kuşkusuz, ortada olağanüstü şeyler dönü yordu.

Rocco ona dostça gülümsedi, merhabalaştı. Carlo kuşku içindeydi. Rocco : "Ben senin tatile gideceğini sanıyordum," dedi.

Carlo omuz silkti. "Michael bir kaç gün buradan ayrılmamamı istedi, bana ihtiyacı varmış."

"Evet," dedi Rocco Lampone, "bana da aynı şeyi söyledi. Kapıya da göz kulak olmamı tembihledi. Ne yaparsın, patron o." Sesinde, Michael'ı babasıyla bir tutmadığını belirten küçültücü bir yan vardı.

Yine de Carlo bu yeme gelmekten kaçındı. "Mi ke ne yaptığını bilir," dedi.

Rocco, Carlo'nun ne demek istediğini anlamıştı ama aldırmadı. Carlo onunla vedalaştı. Evine döndü. Ortada bir şey dönüyordu ama ne döndüğünü Rocco da bilmiyordu.

Michael kütüphanenin penceresinde durmuş, bahçede dolaşan Carlo'yu izliyordu. Hagen ona içki verdi. Michael zevkle birkaç yudum aldı. Arkasında duran Hagen alçak sesle : "Mike harekete geçmek gerek artık," dedi, "zamanı geldi."

Michael içini çekti. "Bu kadar çabuk olmamasını isterdim," dedi, "keşke ihtiyar sağ olsaydı."

"Her şey yolunda gidecek," dedi Hagen, "Duru mu tekrar gözden geçirdim. Gözümden bir şey kaçmadıysa aksilik olmaz. Plânın mükemmel Michael."

Michael pencereden uzaklaştı. "Plânın ana hatlarını babam hazırladı," dedi "ihtiyarın ne kadar zeki olduğunu yeterince anlamamışım. Ama sen biliyordun, değil mi?"

"Onun gibisi olmaz," dedi Hagen. "Plânın eksiği yok. Daha iyisi yapılamaz. Dolayısıyla Mike, sen de başaracaksın."

"Bakalım neler olacak," dedi Michael. "Tessio ile Clemenza burada mı?"

Hagen başını salladı. Michael içkisini bitirdi. Sonra: "Clemenza'yı bana yolla," dedi. "Ona emirlerimi kendim vereceğim. Tessio'yu görmek istemiyorum. Ona, Barzini'yle buluşmaya gitmek için yarım saate kadar hazır olacağımı söyle yalnız. Clemenza'nın adamları daha sonra icabına bakarlar."

Hagen anlamsız bir sesle : "Tessio'yu bağışlamanın bir yolu yok mu?" diye sordu.

"Yok," dedi Michael.

New York eyaletinin kuzeyindeki Buffalo şehrinin yukarı mahallelerinde, yan sokaklardan birindeki pizzacı dükkânı harıl harıl işliyordu. Sonra yemek saati geçti, işler yavaşladı. Patron, içinde yemek artıklarının bulunduğu yuvarlak tepsileri topluyor ve bunları pencereden dışarı döktükten sonra tuğla fırının üstüne tepsileri diziyordu. Pişirmekte olduğu pizzanın üstündeki peynir henüz kabarmamıştı. Tezgâhın başına döndü. Kötü yüzlü birinin beklediğini far ketti. Adam : "Bana bir pizza ver," dedi.

Tezgâhtar, uzun fırıncı küreğini aldı. Pizzalar dan birini ısıtmak için fırına koydu, Müşteri dışarda bekleyeceği yerde içeri girdi. Dükkân şimdi boştu. Patron fırının kapağını açtı. Sıcak pizzayı aldı. Mukavva tabak içinde müşterinin önüne bıraktı. Oysa müşteri, pizzanın parasını vereceği yerde dikkatle ona bakıyordu.

"Göğsünde büyük bir döğme olduğunu işittim," dedi "gömleğinin açık yakasından bir parçasını görüyorum. Hepsini göstersene."

Tezgâhtar kaskatı kesildiğini hissetti. Felce uğramış gibiydi.

"Gömleği aç," dedi müşteri.

Tezgâhtar başını salladı : "Döğmem yok benim," dedi güç anlaşılır bir İngilizceyle, "gece çalışan adamın döğmesi var."

Müşteri güldü. Çirkin bir gülüştü bu; donuk ve kabaydı. "Hadi, hadi aç gömleğini de döğmenj görelim."

Patron, dükkânın arkasına doğru çekilmeye başladı; koca fırının ardına dolanmak istiyordu. Ama müşteri elini tezgâhın üzerine çıkardı. Tabancalıydı bu el. Ateş etti. Kurşun pizzacının göğsüne saplandı; onu fırına doğru devirdi. Müşteri tekrar ateş etti. Pizzacı yere yığıldı. Müşteri tezgâhın arkasına geçti, uzandı, bir çekişte kurbanının gömleğinin düğmelerini kopardı. Göğsü kan içindeydi ama birbirine sarılmış sevgililer ve içlerinden geçen bıçağı gösteren döğme hâlâ görünüyordu. Pizzacı, kendini korumak ister gibi, güçlükle kolunu kaldırdı. Tabancalı adam, "Fabrizzio," dedi, "Michael Corleone sana saygılarını sundu." Tabancayı adamın kafasına birkaç santim kalın caya dek yaklaştırdı ve tetiğe dokundu. Sonra dükkândan çıktı. Köşede kapıları açık duran bir araba son hızla uzaklaştı.

Rocco Lampone, kapının yanındaki sütunlardan birine yerleştirilmiş olan kutunun içindeki telefona cevap verdi. Biri ona: "Paketin hazır," dedi. Sonra konuşanın telefonu kapattığını belirten tıkırtı duyuldu. Rocco arabasına atladı. Evden çıktı. Sonny'nin öldürüldüğü yol olan Jones Beach şosesini geçti. Wantagh garına vardı. Arabasını orada park etti, içinde iki adam bulunan başka bir araba onu bekliyordu. Sunrise şosesine girdiler, iki adamı arabada bırakan Rocco Lampone, doğru İsviçre dağ evlerini andıran binalardan birine yöneldi. Kapıyı bir tekmede açarak içeri daldı.

Yetmiş yaşında ve anadan doğma çıplak Phillip Tattaglia, içinde gencecik bir kızın yattığı yatağa doğru eğilmişti. Phillip Tattaglia'nın gür saçları sim siyahtı ama göğüs kılları çelik rengiydi. Vücudu, besili bir kümes hayvanı gibi tombuldu. Rocco ona dört kurşun sıktı, kurşunların hepsi de karnına doldu. Sonra döndü. Arabaya koştu, iki adam onu Wantagh garında bıraktılar, Rocco Lampone kendi arabasına alladı. Eve döndü. Michael Corleone'yi görmek için kütüphaneye girdi; orada birkaç dakika kadar kaldı. Sonra çıktı. Bahçe kapısındaki yerini aldı.

Tessio, ihtiyar Don Corleone'nin hayatının sonuna kadar yaşadığı evin mutfağında bekliyordu. Kahvesini yudumlarken Hagen geldi : "Mike hazır," dedi, "Yola çıkması için Barzini'ye telefon et."

Tessio duvardaki telefonu açtı, Barzini'nin New York yazıhanesinin numarasını çevirdi. Sert bir sesle : "Brooklyn'e doğru yola çıkıyoruz," dedi. Telefonu kapadı ve Hagen'e gülümsedi, "Umarım, Mike işlerimizi yoluna koyar," dedi.

"Hiç kuşkum yok," diye cevap verdi Hagen.

Tessio'yu Michael'ın evine kadar götürdü, iri yarı muhafızlardan biri kapının önünde yollarını kesti. "Patron başka bir arabayla gideceğini söylüyor," dedi. "Sizin önden yola çıkmanızı istedi."

Tessio kaşlarını çattı ve Hagen'e döndü : "Olamaz!" dedi. "Herşeyi altüst edecek."

Tam o sıra üç muhafız, Tessio ile Hagen'i çeviri verdi. Hagen hafif bir sesle : "Ben de," dedi, "ben de seninle gelmiyorum Tessio."

Sansar yüzlü caporegime her şeyi hemen anladı ve boyun eğdi. Kısa süren bir bitkinlik anından sonra toparlandı: "Tom," dedi, "söyle Mike'a. Bu bir iş meselesiydi. Ama kendisini her zaman çok sevdim."

Kısa bir süre susan Tessio, sonra alçak sesle sordu : "Tom, eski günlerimizin hatırı için beni bu işten kurtarmana imkân yok mu?"

"Hayır," dedi Tom Hagen başını sallayarak.

İri yarı muhafızların Tessio'yu çevirip arabaya götürdüklerini gördü. Bu olay eni konu dokundu Hagen'e. Uzun bir süre, Tessio, Corleone ailesinin en iyi askeri olmuştu. Baba, Luca Brasi dışında herkesten çok ona

dayanmıştı. Yazık ki Tessio gibi zeki bir adam böylesine korkunç bir hata yapmıştı. Hem de meslek hayatının sonuna doğru.

Apartman katında yalnız oturan Neri üniformasının hazırlığını bitirdi. Yavaş yavaş pantolonunu ve ceketini giydi; tabanca kılıfını ve rozetini taktı kravatını bağladı. Polislikten atıldığında beylik tabancasını elinden almışlardı ama, nasılsa rozeti unutulmuştu. Clemenza ona, izi asla bulunmayacak 48'lik bir polis tabancası vermişti. Neri tabancayı parçalara ayırdı; her parçayı bir bir yağladı, sonra yeniden parçaları birleştirdi. Tabancanın horozunu kontrol etti, tetiğine bastı. Sonra kurşunları yerleştirdi. Harekete hazırdı.

Sonra polis şapkasını kalın bir kâğıt çantanın içi ne koydu. Üniformasını gizlemek için sivil pardesüsünü giydi. Saatine baktı. Arabanın gelmesine daha on beş dakika vardı. On beş dakikayı aynanın önünde üstünü başını incelemekle geçirdi. Hiç kusur yoktu. Gerçek bir polise benziyordu.

Şimdi araba Rocco Lampone'nin iki adamıyla evin önünde onu bekliyordu. Neri arka tarafa oturdu. Mahalleden çıktıktan sonra, araba kentin aşağı mahallelerine doğru ilerlerken üzerindeki pardesüyü çıkarıp arabanın döşemesine, bıraktı. Kâğıt torbayı yır tıp açtı. Polis şapkasını başına geçirdi.

55. sokakta araba kaldırıma yanaştı. Neri indi. Beşinci Caddeden aşağı doğru yürümeye başladı. Üniformayı giymek, eskiden yaptığı gibi sokakta devriye gezmek içinde garip duygular uyandırmıştı. Cadde çok kalabalıktı. St. Patrick Katedralinin karşısındaki Rockfeller Center'e gelinceye dek yürüdü. Yürüdüğü kaldırıma yanaşmış olan büyük arabayı gördü. Araba kocaman kırmızı harflerle yazılmış Park etmek yasaktır ve Durmak yasaktır levhalarının arasın da, tek başına duruyordu. Neri adımlarını yavaşlattı. Henüz çok erkendi. Defterini çıkarıp bir şeyler yazmak için durdu. Sonra yeniden yürüdü. Şimdi arabanın yanındaydı. Copuyla arabanın çamurluğunu tıkırdattı. Şoför başını hayretle kaldırıp baktı. Neri yine sopasıyla Park etmek yasaktır levhasını gösterip ara bayı çekmesini işaret etti. Şoför ona aldırış etmeden başını çevirdi.

Neri kaldırımdan inip sol kapının açık penceresi önünde durdu. Şoför, Neri'nin terbiyesini vermekten hoşlandığı türden kabadayı bir züppeydi. Neri kaba bir sesle: "Hadi bakalım efendi," dedi, "kuyruğuna bir ceza kâğıdı takayım mı, yoksa çekip gidecek misin?"

Şoför ilgisizce : "Sen bağlı olduğun merkeze bir danışsan daha iyi olur," dedi, "cezayı yaz canın çekiyorsa."

"Defol buradan," dedi Neri, "yoksa seni arabadan çıkarır imanını gevretirim."

Şoför bir sihirbaz ustalığıyla elini uzattı; elinde bir on dolarlık vardı. Bunu yine tek ele dörde katladıktan sonra Neri'nin ceketinin içine sokmaya çalıştı. Neri tekrar kaldırıma çıktı. Parmaklarını şaklatarak şoföre işaret etti. Şoför arabadan indi.

"Ehliyetini göreyim," dedi Neri. Şoförü yapının arka tarafına çekmeyi umuyordu. Ama zaman kalmamıştı. Gözünün ucuyla, Plaza binasının merdivenlerin den kısa boylu, güçlü kuvvetli üç kişinin inmekte ve sokağa doğru gelmekte olduklarını görmüştü. Michael Corleone'yle buluşmaya giden Barzini ile iki muhafızıydı bunlar. Barzini'nin muhafızlarından biri he men yaklaştı; olup biteni anlamak istiyordu.

Adam şoföre : "Ne oluyor?" diye sordu.

Şoför kısaca "Ceza yazıyor, bir şey değil," dedi. "Bu polis bölgenin yabancısı olacak."

O sırada Barzini, diğer muhafızıyla yaklaşmıştı. "Ne halt karıştırıyorsunuz burada?" diye kükredi.

Neri defterine cezayı yazdı. Şoföre ehliyetini geri verdi. Sonra defterini pantolonunun arka cebine koyarken 48'Iik tabancayı da çekiverdi.

Diğer üç kişi kendilerini toparlayıp saklanmaya kalkıncaya kadar Neri, Barzini'nin fıçıyı andıran göbeğine üç kurşunu gömmüş ve kalabalığa dalmış, arabanın kendisini beklediği köşeyi dönüp içine atlamıştı bile. Araba son hızla Dokuzuncu caddeye doğ ru ilerledi. Chelsea Park'ın yakınında Neri başka bir arabaya geçti. Başındaki şapkayı çıkarmış, elbisesini değiştirmiş, pardesüsünü giymiş, resmi elbisesini de öteki arabada bırakmıştı; suç ortakları bunu yok ede çekti. Bir saat sonra sağ salim Long Beach'deki eve varmış, Michael Corleone ile konuşuyordu. ,

Hâlâ Michael'la görüşmeyi bekleyen Carlo Rizzi, arabaların gidip gelmelerinden huzursuzlanmıştı. Önemli şeylerin döndüğü belliydi; ama kendisi bunun dışında bırakılıyordu. Duyduğu sabırsızlıkla Michael'a

telefon etti. Telefona evdeki muhafızlardan biri cevap verdi. Michael'in beklemesini söylediğini, birazdan geleceğini iletti.

Carlo tekrar metresine telefon etti. Ona geç vakit yemeğe gideceklerini, geceyi de birlikte geçire çeklerini bildirdi. Michael az sonra geleceğini söylemişti; konuşacakları nasılsa bir iki saatten fazla sürmezdi. Westbury'ye gitmesi de kırk dakikasını alırdı. Metresine gidebilirdi bu akşam. Geleceğine söz verdi, kendisine kızmaması için de bir süre dil döktü. Telefonu kapadıktan sonra, Michael'la konuşması bitince, yola çıkmak için zaman kaybetmemek düşün esiyle giyinmeye karar verdi. Temiz bir gömlek giymişti ki kapı vuruldu. Hemen, metresiyle konuşurken Michael'in kendisini aradığı, telefon meşgul çıkınca da çağırmak için adamını yolladığı sonucunu çıkardı. Kapıya gidip açtı ve tüm gövdesinin müthiş, bayıltıcı bir korkuyla titremeye başladığını hissetti. Kapıda duran Michael Corleone'ydi; yüzünde, Carlo'nun sık sık düşünde gördüğü gibi, ölüm okunuyordu.

Michael'in arkasında Rocco Lampone ile Tom Hagen duruyorlardı. Bir dostlarına kötü haber vermeye gelmiş gibi yüzleri ciddiydi, içeri girdiler; Carlo onları oturma odasına aldı. Şimdi kendine gelmişti, bir an boş yere telâşa kapıldığını düşündü. Ama Michael'in sözleriyle başı döndü, şimdi gerçekten midesi bulanıyordu.

"Santino hakkında konuşacağız," dedi Michael.

Carlo cevap vermedi; anlamamış gibi davrandı. Hagen ile Lampone birbirlerinden ayrılmış, karşılıklı odanın iki duvarına yaslanmışlardı. Carlo ile Michael karşı karşıyaydılar.

"Sonny'yi Barzini'lere sen öldürttün," dedi Michael. Sesi donuktu. "Kızkardeşimi döverek eve telefon ettirdin. Bir Corleone'yi aldatabileceğini sana Barzini mi söyledi?."

Carlo duyduğu o büyük korkuyla, her türlü insanca gururu ve şerefi unutarak : "Yemin ederim ben masumum," dedi. "Çocuklarımın başı üzerine yemin ederim ki suçsuzum. Mike, yapma bunu bana. Yalvarırım, Mike yapma."

Michael sakin bir sesle : "Barzini öldü. Phillip Tattaglia da," dedi. "Bu gece Ailenin bütün hesaplarını temizliyorum. Onun için bana masum olduğunu söyleme. Suçunu itiraf etmen, senin için daha iyi olur."

Hagen'le Lampone hayretle Michael'a baktılar. Michael'in henüz babası gibi olmadığını düşünüyorlardı. Niçin bu haine suçunu itiraf ettirmeye çalışıyordu? Carlo'nun suçu çoktan ispatlanmıştı, ne kadar emin olunabilirlerse o kadar emin olmuşlardı. Michael hâlâ haklılığından şüphe ediyordu. Hâlâ, ancak Carlo Rizzi'nin itirafıyla temizlenecek, küçük de olsa bir kuşkusu vardı.

Carlo yine cevap vermedi. Michael tatlı denebilecek bir sesle: "O kadar korkma," dedi, "kızkardeşimi dul, yeğenlerimi babasız bırakmak ister miyim sanıyorsun? Hayır, senin cezan bir daha aile işinde çalıştırılmamak olacak. Seni Las Vegas'a, karının ve çocuklarının yanma yollamak üzere uçağa bindireceğim. Connie'ye de para göndereceğim. Hepsi bu kadar. Ama durmadan suçsuz olduğunu söyleyip durma. Kendimden şüphe etmeme yol açıp beni kızdırma. Kim seninle işbirliği yaptı? Tattaglia mı, Barzini mi?"

Carlo Rizzi canını kurtarma kaygısı ve öldürülmeyeceğini öğrenmenin verdiği ferahlıkla: "Barzini," diye mırıldandı.

Michael alçak sesle : "Güzel, güzel," dedi. Sağ eliyle işaret ederek : "Şimdi gitmeni istiyorum" diye ekledi, "seni havaalanına götürecek araba bekliyor."

Carlo önden çıktı. Peşinden üçü geliyordu. Artık geç olmuştu ama, bahçe her zamanki gibi ışıldaklarla pırıl pırıl aydınlıktı. Bir araba yaklaştı. Carlo bunun kendi arabası olduğunu gördü. Şoförü tanıyamadı. Arabanın bir ucunda yabancı biri oturuyordu. Lampone ön kapıyı açtı. Binmesi için Carlo'ya işaret etti. Michael : "Karma telefon edip yola çıktığını söyleyeceğim," dedi. Carlo arabaya bindi, ipek gömleği ter den sırılsıklam olmuştu.

Araba hemen yola çıktı. Bahçe kapısına doğru gitti. Carlo arkada oturan adamı tanıyıp tanımadığını anlamak için başını çevirdi. O anda Clemenza, bir yavru kedinin boynuna kurdele bağlamaya çalışan küçük bir kızın inceliği ve ustalığıyla düğümü Carlo'nun boğazına geçirdi. İpek kordon Clemenza'nın güçlü asılısıyla Carlo'nun boğazına oturdu; soluğu kesilen Carlo Rizzi'nin vücudu oltanın ucundaki balık gibi ileri doğru fırladı; ama Clemenza vücut gevşeyince ye dek düğümü gevşetmedi, sımsıkı tuttu. Birden ara banın içi pis bir kokuyla doldu, ölüm anında gevşe yen kaslar Carlo'nun altına etmesine yol açmıştı. Clemenza emin olmak için düğümü birkaç dakika da ha gevşetmedi, sonra çözdü, kordonu cebine koydu.

Carlo'nun cesedi kapıya doğru kaykılırken kendisi rahatça arkasına dayandı. Birkaç dakika sonra da kokunun dağılması için pencereyi açtı.

Corleone Ailesinin zaferi tamdı. Aynı yirmi dört saat içinde, Clemenza ile Lampone regime'lerdeki adamları dört bir yana salmış Corleone'lerin etki alanına sızanları cezalandırmışlardı. Tessio'nun regime'si şimdi Neri'nindi. Barzini'nin acentaları kapatıldı; Barzini'nin başta gelen iki katili, Mulberry sokağındaki bir lokantada yemek yedikten sonra rahat rahat dişlerini karıştırırlarken vurulup öldürüldüler. At yarışlarının ünlü kişisi de, verimli bir yarış günü sonrası evine dönerken öldürüldü. Limanın en büyük iki tefecisi ortadan kayboldu, cesetleri aylar sonra New Jersey bataklıklarında bulundu.

Böylece bir tek amansız saldırıyla Michael Corleone ününü sağlamlaştırdı, Corleone Ailesini New York Aileleri içindeki eski yerine kavuşturdu. Yalnız uyguladığı plânın parlaklığıyla değil, hem Barzini, hem de Tattaglia Ailelerindeki en güçlü caporegime'lerden bazılarının hemen kendi safına geçmesiyle de saygı uyandırdı.

Kızkardeşi Connie'nin isteri nöbeti olmasaydı, Michael Corleone zaferinin tadını gerektiği gibi çıkaracaktı.

Connie, çocuklarını Vegas'ta bırakarak annesiyle birlikte uçağa atlayıp gelmişti. Arabası eve varın caya dek dul kalmanın verdiği acıyı baskı altında tutabilmişti. Ama arabadan iner inmez, annesinin kendişine engel olmasına fırsat vermeden taş döşeli yol dan Michael'in evine koştu, Kapıdan içeri yıldırım gibi girdi; Michael ile Kay'i oturma odasında buldu. Connie ağabeyine bağırmaya, küfürler ve lanetler savurmaya başlayınca olduğu yerde kaldı. "Seni alçak seni," diye bağırıyordu Connie "kocamı öldürdün. Kimse sana engel olmasın diye babamızın ölümünü bekledin. Onu öldürdün. Kocamı sen öldürdün. Sonny'nin ölümünden hep onu sorumlu tuttun. Hepiniz onu suçladınız. Ama beni asla düşünmediniz. Beni hiç hesaba katmadınız. Şimdi ne yapacağım ben, ne yapacağım?" Saçını başını yoluyordu Connie, Michael'in iki muhafızı Connie’nin peşinden gelmişlerdi; Michael'dan emir bekliyorlardı. Ama Michael ilgisiz bir tavırla öylece durmuş, kızkardeşini dinli yordu.

Kay dehşet dolu bir sesle : "Connie, sinirlisin," dedi, "böyle şeyler söyleme."

Connie bir parça kendine gelmişti. Sesinde öl dürücü bir zehir vardı. "Bana karşı niçin o kadar soğuk davrandı sanıyorsun? Carlo'yu niçin burada, yanı başında tuttu? Bunca zamandır kocamı öldürmeyi kuruyor, fırsat kolluyordu. Babam ona engel olurdu. Kendisi de biliyor ve bekliyordu. Sonra bizi yanıltmak için çocuğumuza vaftiz babalığı yaptı. Soğuk kanlı canavar. Kocamı tanıdığını mı sanıyorsun? Carlo'm dahil kaç kişiyi öldürdüğünü biliyor musun? Gazeteleri oku, göreceksin. Barzini, Tattaglia ve diğerleri. Onları ağabeyim öldürttü."

Böyle haykırdığı için tekrar sinir nöbetine tutuldu. Michael'in yüzüne tükürmek istedi ama ağzında tükürük kalmamıştı.

"Evine götürün, bir doktor getirin," dedi Michael.

İki muhafız hemen Connie'yi kollarından tuttular, evden çıkardılar.

Kay şaşkındı, hâlâ dehşet içindeydi. Kocasına : "Niçin böyle şeyler söyledi Michael," dedi, "neden?"

Michael omuz silkti : "Çok sinirli."

Kay onun gözlerinin içine baktı. "Michael, mümkün değil. Yalvarırım, doğru olmadığını söyle."

Michael başını yorgun yorgun salladı : "Elbette doğru değil. Bana inan Kay. Bu kerelik işlerim hakkında soru sormana izin veriyorum; cevabım da şu : Söyledikleri doğru değil."

Michael çok inandırıcıydı. Evlilikleri sırasında kurdukları karşılıklı güvenden yararlanarak, Kay'in kendisine inanmasını istiyordu. Artık Kay ondan kuşkulanamazdı. Acı acı gülümseyerek Michael'a yaklaştı, öpmesi için kollarına sokuldu.

"ikimizin de birer kadeh içkiye ihtiyacımız var," dedi. Buz getirmek için mutfağa gitti. Mutfaktayken ön kapının açıldığını duydu ve geri döndü. Eşikten Clemenza, Nen ve Rocco'nun mufahızlarıyla birlikte içeri girdiklerini gördü. Michael'in arkası dönüktü. Ama Kay kocasını yandan görebilmek için biraz ilerledi. O sıra Clemenza kocasına saygılı bir sesle :

"Don Michael," dedi.

Kay, bu bağlılık gösterisini Michael'in nasıl kabul ettiğini farketti. Kay'e Roma'daki heykelleri, in sanların hayatlarıyla ölümlerini tanrısal bir güçle

ellerinden tutan eski çağ Roma imparatorlarının heykellerini hatırlatıyordu. Bir eli kalçasında, kayıtsız, küstah denebilecek kadar rahat, ağırlığını hafifçe geri ye atmış olduğu bir ayağının üzerinde toplamış duru yor, bu durum tümüyle buz gibi bir gücü yansıtıyordu. Caporegime'ler önünde hazırola geçmişlerdi neredeyse. O an Kay, Connie'nin bütün suçlamalarının gerçek olduğunu anladı. Odasına çıktı ve ağladı.

DOKUZUNCU KİTAP

OTUZ İKİNCİ BÖLÜM

CORLEONE Ailesi'nin kanlı zaferi, Michael Corleone'yi Amerika Birleşik Devletlerinin en güçlü Çete Reisi durumuna getiren bir yıllık titiz siyasi manevralardan sonra tamamlandı. On iki ay süreyle Michael zamanını Long Beach'deki karargâhı ve Las Vegas'daki yeni evi arasında eşit olarak paylaştırdı. Yılın sonunda Long Beach'deki evlerle New York'taki iş yerlerini satmaya karar verdi. Bu amaçla bütün ailesini son bir ziyaret için New York'a getirdi. Bu bir ay içinde, her kes kişisel işlerini yoluna koyacak, Kay ailesinin özel ev eşyalarının toplanıp taşınmasına nezaret edecekti. Çözümlenmesi gereken daha binlerce küçük sorun vardı.

Artık Corleone Ailesi rakipsizdi; Clemenza kendi Ailesini kurmuştu. Rocco Lampone, Corleone Ailesi'nin tek caporegime'siydi. Nevada'da Albert Neri. Aile'nin sahip olduğu ya da denetlediği bütün otellerin güvenlik örgütü şefiydi. Hagen ise Michael'in yanında çok önemli bir rol oynamaya devam ediyordu.

Zaman eski yaraların iyileşmesine yardım eder.

Connie Corleone ağabeyi Michael ile barıştı. Korkunç suçlamalarda bulunduğu günden bir hafta sonra söylediği şeyler için Michael'den özür diledi; söylediklerinin gerçek olmadığına, hepsinin dul bir kadının zırvaları sayılmak gerektiğine Kay'i inandırmaya çalıştı.

Connie Corleone yeni bir koca bulmakta da gecikmedi. Corleone Ailesinin yanında sekreter olarak çalışmaya başlayan genç bir adamı yatağına almak için, bir yıllık geleneksel yas süresinin sona ermesini de beklemedi. Sekreter, güvenilir bir İtalyan aile sinin oğluydu: Amerika'nın en büyük işletme fakültelerinden birinden mezundu. Tabii Don Michael'in kız kardeşiyle evlenmekle geleceğini sağlama bağlamış oldu.

Kay Adams Corleone katolikliği seçerek kocasının ailesini sevindirdi. Çocukları da tabii aynı inanca göre yetiştirileceklerdi. Michael ise bu yeni gelişme den hiç memnun kalmadı. Çocuklarının protestan inancına göre yetiştirilmelerini yeğ tutardı; çünkü böylesi Amerikaya çok daha uygundu.

Kay, Nevada'dan hoşlandığını hayretle anladı. Görünümü, kıpkırmızı kayalarla kaplı vadileri, dağları, yakıcı çölleri, serin gölleri, hatta sıcağı bile sevdi, iki oğlunun da birer midillisi vardı. Artık muhafızları değil gerçek hizmetçileri olmuştu. Michael da normal bir hayat sürüyordu. Nevada'da bir inşaat şirketine sahipti; iş adamları kulübüne ve diğer hayır derneklerine üye oldu. Açıktan açığa karışmamakla birlikte, yörenin siyasi hayatıyla da yakından ilgileniyordu. Güzel bir hayattı bu. Kay, New York'taki evi kapatıp Las Vegas'a yerleşeceklerine çok seviniyor, New York'a dönmek bile istemiyordu. Bu yüzden, New York'a son gelişlerinde eşyaların toplanıp yola çıkarılması işini büyük bir çabukluk ve ustalıkla yaptı. Son gün, hareketten önce, uzun süre hastanede yatan hastaların taburcu olacakları gün kapıldıkları heyecanın eşini duyuyordu.

Son sabah, Kay Adams Corleone şafak sökerken kalktı. Evlerdeki eşyalarla dolan kamyonların bahçe den gelen motor seslerini duyuyordu. Corleone Ailesi,

Ana Corleone de dahil, öğleden sonra uçakla Las Vegas'a yollanacaktı.

Kay banyodan çıktığında Michael yastığına da yanmış sigara içiyordu. "Ne haltetmeye her sabah kiliseye gidiyorsun?" diye sordu Kay'e, "pazar günlerine bir diyeceğim yok ama hafta içinde kilisede işin ne? Anama dönüyorsun." Karanlıkta uzandı; ge ce lâmbasını yaktı.

Kay çoraplarını çekmek için yatağın kenarına oturdu. "Sonradan katolikliği seçenlerin nasıl olduklarını bilirsin," dedi. "Daha sofudurlar."

Michael onun kalçasına, naylon çorabın bitimin deki sıcak ete dokunmak için uzandı. "Yapma," dedi Kay, "bu sabah ayin var."

Kay yataktan kalkarken Michael onu tutmaya çalışmadı. Hafifçe gülümseyerek: "Bu kadar sofu bir katolik olduğuna göre niçin çocukların kiliseyi kaytarmalarına göz yumuyorsun?" diye sordu.

Kay huzursuzlandı. Dikkat kesildi. Michael, Kay'ın kendi kendine: "Don bakışı" diye tanımladığı gözlerle karısını süzüyordu. "Eve döndüğümüzde kiliseye daha sık gitmelerine dikkat edeceğim."

Çıkmadan önce Michael'i öperek vedalaştı. Dışarıda hava şimdiden ısınmaya başlamıştı. Doğuda yük selen güneş kıpkırmızıydı. Kay bahçe kapısının ya kınında duran arabaya doğru yürüdü. Ana Corleone siyah dul giysileri içinde arabaya binmişti bile. Sabah duasına birlikte gitmek günlük alışkanlık olmuştu artık.

Kay, yaşlı kadının buruşuk yanağını öptü; sonra direksiyonun başına geçti. Ana Corleone kuşkuyla sordu. "Kahvaltı ettin mi?"

"Hayır." dedi Kay.

Yaşlı kadın başını hoşnutlukla salladı. Kay bir keresinde, büyük ayinden önceki gece saat on iki den başlayarak yemek yemenin yasak olduğunu unut muştu. Uzun bir süre önce olmuştu bu ama, o zamandan beri Ana Corleone Kay'e asla güvenmiyor, her keresinde soruyordu.

"Nasılsın?"

"iyiyim," dedi Kay.

Kilise sabahın erken saatlerinde küçük ve ıssız gibiydi. Renkli camlarla kaplı pencereleri dışarının sıcağını geçirmiyordu; serin ve huzur dolu bir yerdi burası. Kay, kayınvalidesinin taş merdivenleri, çıkma sına yardım etti; sonra önden girmesi için yana çe kildi. Yaşlı kadın mihraba yakın yerlerde oturmayı severdi. Kay dışarda birkaç dakika daha durdu. Son anda hep isteksizlik duyar, ürküverirdi.

Sonunda o da serin karanlığa daldı. Parmaklarını kutsal suya sokup haç çıkardı; ve hafifçe kurumuş dudaklarına dokundurdu. Azizlerin ve çarmıha gerilmiş İsa'nın önünde mumların ışıkları titreşiyordu. Kay kendi yerine geçmezden önce diz çöktü. Sonra ayine çağrılmayı beklemek için tahta sırasında oturdu. Dua ediyormuş gibi başını eğdi; ama henüz dua et meye hazır değildi.

Yalnız burada, kemerlerin altındaki serin alaca karanlıkta kocasının öteki hayatını düşünebiliyordu. Şimdi de, bir yıl kadar önce kocasını karşılıklı güven ve sevgilerinden alabildiğine yararlanıp, kızkardeşinin kocasını öldürmediğini söylediği o korkunç geceyi hatırladı.

Kay olaydan değil, bu yalandan ötürü kocasını terketmiş, kimseye bir şey söylemeden, aslında ne yapmak istediğini de bilmeden ertesi sabah çocuklarını da alarak ailenin New Hampshire'deki evine sığınmıştı. Michael

hemen anlamıştı. Ertesi gün Kay'e telefon etmiş, sonra da onu kendi haline bırakmıştı. Ancak bir hafta sonra, evin önünde New York plâkalı bir araba durdu. Arabadan Tom Hagen indi.

Kay Tom Hagen ile, hayatının en korkunç öğle den sonrasını yaşadı. Küçük kasabanın dışındaki ormanda yürüyüşe çıkmışlardı, Hagen hiç acımadan konuya girdi.

Kay önce, kendisine hiç de uymayan küçümseyici bir kayıtsızlığa bürünme hatasını işlemişti. "Mike bana gözdağı vermek için mi seni buraya yolladı?" diye sordu. "Muhafızlardan birkaçının ellerinde makinelilerle çıkageleceklerini ve zorla beni geri götüre çeklerini sandım."

Tanıdığından beri ilk kez Kay, Tom Hagen'in sinirlendiğini gördü. Tom sert bir sesle: "Şimdiye kadar bu derece saçma bir söz işitmemiştim" dedi. "Bu sözleri senin gibi bir kadından beklemezdim. Kay. Hadi, hadi, kendine gel."

"Özür dilerim," dedi Kay.

Yemyeşil kır yolunda yürüdüler. Hagen alçak ses le: "Niçin kaçtın?" diye sordu.

"Çünkü Michael bana yalan söyledi. Connie'nin oğluna vaftiz babalığı yaparak beni aptal yerine koydu. Beni aldattı. Böyle bir erkeği sevemem. Böyle bir duruma katlanamam. Onun çocuklarıma babalık et meşini istemem."

"Neden söz ettiğini anlayamıyorum," dedi Hagen.

O zaman Kay, haklı bir öfkeyle Tom Hagen'den yana döndü: "Neden mi söz ediyorum? Kızkardeşinin kocasını öldürmedi mi? Bunun ne demek olduğu nu anlayabiliyor musun?" Kay bir an durdu. "Üstelik bana yalan da söyledi."

Uzun bir süre konuşmadan yürüdüler. Sonunda Hagen: "Bütün bunların doğru olup olmadığını anlayacak durumda değilim. Unutma, doğrudur demiyorum. Ama sana anlatacaklarım, böyle bir şey yap makta Michael'in bir dereceye kadar haklı olduğunu gösterecektir."

Kay ona nefretle baktı: "ilk kez seni avukat rolünde görüyorum Tom," dedi. "Ama bu rolde sevimli olmadığını bil.*

Hagen gülümsedi: "Peki. Yalnız beni dinle. Ya Carlo, Sonny'yi olay yerine çekip katillere teslim et tiyse? Ya Carlo'nun o gün Connie'yi dövmesi Sonny'yi Long Beach'den çıkarmak için yapılmış bir davranışsa? Ya Conny'nin oraya Jones Beach şosesinden gideceğini biliyorsa? Ya Sonny'nin öldürülmesine yardımcı olduğu için Carlo'ya para verildiyse? O zaman ne dersin Kay?"

Kay cevap vermedi. Hagen konuşmasını sürdürdü: "Ya gerçekten büyük bir insan olan Baba kendinde, kızının kocasını öldürüp oğlunun öcünü alacak güç bulamadıysa? Sonunda bu duruma daha faz la dayanamadığı için, omuzundaki yükü sırlanacağını bildiğinden Mike'i varisi yaptıysa?"

"Herşey olup bitmişti," dedi Kay. Gözleri yaşlarla doldu. "Herkes mutluydu. Carlo bağışlanabilirdi. Niçin huzur içinde yaşayıp her şeyin unutulması benimsenmedi?"

Bir kırı geçmiş, iki yanı ağaçlarla kaplı bir derenin kıyısına gelmişlerdi. Hagen, gölgelik çimenlere oturdu, içini çekti. Çevresine bakındı, tekrar içini çek ti: "Böyle bir dünyada dediğini yapmak mümkün ola bilirdi," dedi.

"Michael evlendiğim erkek değil artık," dedi Kay.

Hagen kısa bir kahkaha attı. "Zaten öyle olsaydı çoktan ölmüş olurdu. Sen de duldun şimdi. Hiç bir derdin kalmamıştı."

Kay: "Ne demek istiyorsun?" diye parladı. "Hadi Tom, hayatında bir kerecik olsun açık konuş, Michael'in pek çok şeyi anlatamayacağını biliyorum. Ama sen Sicilyalı değilsin. Bir kadına gerçeği söyleyebilir sin. Senin gibi bir erkek, kadına eşitiymiş gibi davranabilir?"

Yine uzun bir sessizlik oldu. Hagen bir iki kez başını salladı. "Mike'ı yanlış anlamışsın," dedi, "sana yalan söylediği için ona kızıyorsun. Ama iş konusun da soru sormaman için seni uyarmıştı. Carlo'nun oğluna vaftiz babalığı ettiği için çılgına dönüyorsun. Ama bunu sen istemiştin. Hem Carlo'yu öldürmeyi düşündüyse, bundan daha doğru bir davranış olamazdı. Carlo'nun güvenini kazanmak için bundan iyi yol bulunamazdı: Klâsik bir kurnazlık sayılabilir." Hagen acı acı gülümsedi: "Yeteri kadar açık konuşuyor mu yum?" Kay başını önüne eğmişti.

Hagen devam etti: "Sana başka gerçekleri de anlatacağım. Baba öldükten sonra Mike’ı temizlemek için harekete geçtiler. Bunu kim plânladı biliyor mu sun? Tessio. Dolayısıyla Tessio'nun da öldürülmesi gerekti.

Carlo da öldürülmeliydi. Çünkü ihanet bağışlanamaz. Michael bağışlayabilirdi ama, hainler kendi kendilerini asla bağışlamazlar; bu yüzden de daima tehlikeli olurlar. Michael Tessio'yu gerçekten severdi. Kızkardeşini de çok sever. Ama Carlo ile Tessio'yu bağışlasaydı sana, çocuklarına, bütün ailesine, hatta bana, aileme, karşı yüklendiği görevlerin den kaçmış olacaktı. Carlo ile Tessio hepimizin ha yatını tehlikeye sokuyordu."

Yanakları yaşlarla ıslanmış, dinliyordu bu sözleri Kay. "Michael, bana bunları anlatasın diye mi seni yolladı?"

Hagen ona içten bir şaşkınlıkla baktı. "Hayır," dedi, "istediğin her şeyi sana verebileceğini, çocuklara iyi baktığın sürece her istediğini yapabileceğini söylemem için yolladı." Hagen gülümsedi sözünün burasında, "Şaka da etti: "Benim Don'um Kay'dır," dedi."

Kay elini Hagen'in koluna koydu. "Geri kalanı anlatmanı emretmedi mi?"

Hagen, bir kez daha doğruyu söyleyip söylememek arasında duraklar gibi sustu. Sonra: "Hâlâ anlamıyorsun," dedi, "bugün sana anlattıklarımı Michael'a söylersen mahvoldum demektir." Tekrar sustu. "Yeryüzünde yalnız anası, sen ve çocukları en ufak bir kötülük edemeyeceği insanlardır."

Bir yıl kadar uzun süren beş dakikanın sonunda Kay oturduğu yerden kalktı. Eve doğru yürümeye başladılar. Kapıya varmak üzereydiler ki Kay, "Yemekten sonra," dedi Hagen'e, "beni ve çocukları ara banla New York'a götürür müsün?"

"Bunun için geldim zaten," dedi Hagen.

Kay Michael'a dönüşünden bir hafta sonra, katolik olmak için gerekli bilgileri almak üzere papaza gitti.

Kilisenin derinliklerinden, müminleri tövbeye çağıran çanlar çalmaya başladı. Kay kendisine öğretildiği gibi yumruğunu hafifçe göğsüne vurdu; pişmanlık belirtisiydi bu. Çan yeniden çaldı. Sonra mihraba doğru yürüyenlerin çiniler üzerinde hışırdayan ayak sesleri duyuldu. Kay de onlara katılmak için ayağa kalktı. Mihrabın önünde diz çöktü; kilisenin öbür ucunda çan yeniden çaldı. Kay yumruğunu yine göğsüne vurdu. Rahibin önündeydi şimdi. Başını arkaya yatırdı ve kâğıt kadar ince mayasız ekmeği

almak için ağzını açtı, işte en korkunç an buydu; ancak ekmeği ağzında eritip yutunca kiliseye gelirken yapmayı kurduğu şeyi yapabildi.

Günahlarından arınmış olarak başını Önüne eğdi, ellerini mihrabın parmaklığı üzerinde kavuşturdu. Dizlerinin ağrısını dindirmek için gövdesini arkaya yatırdı.

Kendisi ve çocuklarıyla ilgili bütün düşünceleri, öfkeyi, isyanı ve soruları kafasından çıkarıp attı. Sonra Carlo Rizzi'nin öldürülmesinden bu yana her gün yaptığı gibi, derin bir inanmak ve işitmek isteğiyle Michael Corleone'nin bağışlanması için dua etti.